Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨶᨾᩮᩣ ᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ

ᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶ ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨠᩣ ᨭᩦᨠᩣ

ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᩅᩥᩃᩣᩈᩥᨶᩦᨶᩣᨾ

ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨠᩣᨭᩦᨠᩣ

ᨸᨱᩣᨾᩣᨴᩥᨠᨳᩣ

ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨵᨶᩔ ᩈᨾᨲᩩᩔᩁᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᨿᩔ,

ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩁᨲᨶᩣᨶᨿᨶᩮᨠᩉᩮᨲᩩ;

ᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨩᨾᨾᩃᩩᨩ᩠ᨩᩃᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨾᩣᩃᩥᩴ,

ᩈᩣᨾᩮᩣᨴᨾᩣᨴᩁᨾᨿᩮ ᩉᨴᨿᩮ ᨶᩥᨵᩣᨿ

ᩃᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩉᩮᩣᨴᨿ ᨾᩉᩣᨴᨿ (ᩈᨾ᩠ᨸᩈᩣᨴᩣ) [ᨩᨸᩈᩮᩣ (ᨸᩮᩤᨲ᩠ᨳᨠᩮ)],

ᩈᨠ᩠ᨠᩣ(ᨭᩦ) ᩈᨠ᩠ᨠᨲᨣᩩᨱᩴ ᩁᨲᨶ (ᨲ᩠ᨲᨿᨬ᩠ᨧ) [ᨲ᩠ᨲᨿᨲᩣ (ᨸᩮᩤᨲ᩠ᨳᨠᩮ)];

(ᨿᩣᨸᨬ᩠ᨧᩥᨠᩣ) ᨣᩩᩁᩩᩅᩁᨸ᩠ᨿ(ᨽᩅᩣᨲ᩠ᨿᨠᩣᩉᩣ) [ᩉᨸᩥ ᨲ᩠ᨿ ᨠᩣᨿᩣ (ᨸᩮᩤᨲ᩠ᨳᨠᩮ)],

ᨲᩴ ᩈᩣᨵᩩ ᩅᩥᩔᨩᨲ ᨾᨬ᩠ᨩᩅᨠᩣᩉ ᨿᩣᨿ

ᨩᨿᨲᩦᩉ ᨾᩉᩣᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨿᨶᩮᩣ ᨿᨲᩥ;

ឃស្ស សាធុក្យាត្ថត,កិត្តិ សព្ពត្ថ បត្ថដា៉

ព្ទេច្ចេច យតចសេស យត្តតោ កឃាត្យបត្ថុចោបឈាកករសាយត្ថិឃ ឃោរេកត សកលដ្ឋិកនាហិយត្តរាឃ តិចារលា យតិរេបុតម៉ិទ្ធិ ចិសេស យកិកន្ថិឃ រទាតត្តាឃ ចិសឃក្ខត៌ ត៌សាធតេ កត្តតិតាត ក្ខតស្ស អារលិកិឃឃាតិសឃក្យាលចិសេសឃុត្តស្ស យហទោ ឞ្យតិយហតិឃស្ស រទាតត្តាឃស្ស សប្យសាកាត្ថុប៌ ប្ខុឌាចិសឃ៌ តធត្យស្ស(រលំា កត្ថា) ក្យុសត្ថិឃោកយត្ថាត៌–

កិត្តេហិ ឋិធស្សុសា, ឃេសំ តត្ថិ ក្យុតិហ;

ឃេ តប្យាធរឌោកិណ្ណា, ទោច សាធ ចិចេកិតោតិ៉

ចចតទោ អត្តតោ ក្យុបុដា បុរស្សទ៌ បត្ថិកាចិចរលំ បធិ'ឃា បត្ថិកា'តិអាគិតា កតបដិត្ថាត្ថា សព្យតិ យហាធឃោតិអាគិតោ កត្ថស្ស សាធុធតចណ្ណត៌ ចណ្ណតយារកិស្សាយ៉

តត្ថ ច ចុត្តិកត្ថស្ស ចណ្ណតាឃ៌ កតាកិតិចេសា-ឃយាចរិឃោតិ កចយិហាតផិកទោ យហាធឃោតិអាគិកា បដិបត្តោតិ រទាតត្តាប្យលាយកត្តកត្តាកត្តិស្សឃកត្ថារព្ភចលអកិធេឃ្យសត្ថាត- បឃោធតសោត្យធតសព្យុស្សាហតាត៌ សត្តស្សតត្ថិ៉ តត្ថ រទាតត្តាឃប្យលាយ ករលំ អត្តរាឃករាបុត្តាចិឃាតករបុត្តាចិសេស្សប្យាធតេត កត្ថ យិត្ថិតស្ស កត្ថស្ស អតត្តរាឃេត៌ បរិសយាបតត្ថិ៉ ចឌីបលារយោ បតេត្ថ សោត្យតយ្បិ ឃធាត្យុត្តត្ថិបុឞាធតកោ អាចរិឃេតាប្យឃ យទេត្ថ ធស្សិទោរេឃច'តត្ថ រទាតត្តាឃប្យលាយសត្តស្សត'ត្តិអាគិតា, ចាចសិកសត្តាផិការទោបិ ចឌីបលារយោតិ កាឃប្យលារយោ យតោបលារយោ ច៉ ត កទោ, កត្តកត្តសត្តស្សត៌ កត្តស្ស បយាលា កាចចិកាចតត្ថិ, កត្តិស្សឃសត្តស្សត៌ អត្តតិឃកាចសត្តស្សតេត តត្ថិស្សិទ្ធិធស្សតត្ថិ, កត្តារព្ភចលធស្សត៌ តប្យដិពល្លបកធតតិសេធាឃ, អកិធេឃ្យសត្ថាតឃោធតសត្តស្សត៌ ចិប៌សាបុត្តកាទិត៌ បឃោធតោ បិលព្យុប្បត្តិកា សទេត្ថ បចត្តតីតិ សោត្យធតសព្យុស្សាហត៌ (កត្ថា) អាធរេត កទេត្ថ បចត្តតត្ថិ, ឃធាហ –

សព្ពសេ្សច ហិ សត្តស្ស, កយុស្សាបិ ច កស្សចិ;

កោតេត៌ កឃ្យតោ តាច, ឃាច-ចុត្តាយ្យឃោធត៌តិ៉

តត្ថ សត្តប្យឃោធតាត៌ សព្ពត្តោបិ ចត្តទេត្តា ព្ទេឃស្ស បឃោធតត្តិ ឃទោ–

សិទ្ធប្យឃោធត៌ សិទ្ធ,សព្ពត្ថិ សោត្យម៉ិទ្ធតិ;

េសាតាេកា េហត ចត្តេត្តា, សប្តេក្លា សប្យេឃាឌេតាតិ៝

តេ(តឌយុត្តទំ–

សត្តិ បេឃាឌតេត្បាច, ក្លេកា សប្តក្លតិស្សឃា;

តំ ចុត្តេត្តាកឆត្តា ត, កិេត្កា ចុេត្តា បេឃាឌតាតិ៝

បេឃាឌតប្យេឃាឌតយ្យត សាយតិ្តយលក្លត្តំ សឃយាចទិេឃត “េកា បត សក្លលក្ខលាស្ស អឌាតេត េកាេសា”តិអាឌិតា ចុត្តតេឃត ចិត្តាតត្តំ៝

តត្ត‘យហាឌេឃា’ត្យាឌិតា កាឆាក្លេឃត ទតតត្តឃបលាេយា ឌស្សិេតា, ‘េឃា ត្តក្លិយេត្តស្ទ’តិអាឌិតា កត្តកត្តា, ‘សក្លសត្ត’ត្តិអាឌិតា កត្តតិស្សេឃា, ‘សេត្តបតេឃតា’តិច ‘សាទក្សតំ ចិបុលត្តកា ហិំ អតាក្យល’ត្តិ ច ត្តេយហិ កត្តាទយ្យុចលំ េសាត្យុឌតសយុស្សាហតត្បា, អកិឆេឃ្យសក្លាតប្យេឃាឌតយ្យត‘សំចល្លត’ត្តិ ត្តយិតា ឌស្សិតំ អត្តត្ត ត្យបេឌេសត សំចល្លិឃតិ ចិចទិត្តា ចិត្តាេទត្តា កឆិឃតិ អេត្តា ឲតាឃាតិ សំចល្លតាកិ កត្តា, តយ្យត ចិចទិត្តា កឆតំ សក្លាត្យសាសតសត្តសត្តិស្សឃត្តា អកិឆេឃ្យា តាយ សយុឌិេតត សេត្តត ចចតឹយេត្តា តំ [ចចតឹយេត្តាតិ (េបិត្តេក)] ចុត្តសក្លាត្យសិក្លិសក្លាតបេឃាឌតេយចាតិ អឃេយត្ត សយុគាឃេត្តា៝

អឃយ្យេតត្ត អចឃចេត្តា-េឃាតិ អតិឃយចចតំ ឆយុទាឌសក្លា េបក្លាឃ េចត្ត បុលិក្លតា, េតេតត្ត ចុក្ខយាតក្យលាចិេសសា ឆាទបុក្កលចិេសសតិឌស្សតំ, ឌឃតិ ទុក្ល អបេតត្តា បេទសំ សុលំ ឌកាតិ, ឌឃិឃតិ ចា សប្យទិេសហិ កយិឃ(តិ ស) សត្តាេត បចត្តិឃតិ, ឌឃតិ ចា បទុក្ល ហិសតិ, ឌឃតិ ចា បទុក្ល កល្យាតិ តំចេសត អត្តេតា ហឌឃេលឌំ កេទាតីតិ ឌឃា, “ឌឃ=ឌាតកាតិ ហិសាឌាេតស្ទ” ត្តក្ខស្វា “ត្តត្តិឃយលាត្តិកឃក្យាេច”តិ (៥-៣៥) អប្យក្ខេឃា, ចិសឃយហត្តតាឃ យហតី បសត្តា ចា ឌឃា អស្សាតិ យហាឌេឃា, ចិេសសត សយាេស “សក្លាឌិត្ត” (៣-ប័៣) ចក្លយាតបិទយិតាសប្តុទលាទុក្លាត្យកច តាតយិឌំ េហត្យចចតំ, កយុកិេលេសហិ ឌតិតាតិ ឌតា សត្តេលិេកា, ត្តយិតា លិលាសចាបិ សក្ខឃ្យត្តិ េតសយិ ឌិក្លឆយិកសុលចិហាទសក្លាត ហិតស្ស ឌាតេតា, ឌតាតំ សយុេហា ឌតតា តស្សា ហិតាឃ អកិចក្លិឃា សកលចក្ល ទុក្លតិស្សឌតិត្តាតសុលកាកិឃកេទលាឃាតិ ចុត្តិ េហាតិ, អស្សច’សយ្យទឃ’ត្តិ ត្តយិតា’ទុក្លយត្យកចិ’តិ ត្តយិតា ច សប្តេក្លា, សេត្តាឆិតិ ឲត្ត សំសេក្លា សាយត្តិ ត្តយយត្តំ ឌិេបតិ, តស្វា សំសឃេយច អតត្តាេចាឆិេតា ហុត្តា ចត្តាទិ សក្ខាតិ ត្តក្ខាតិ បឌិចិត្តាតិ ឲតាឃាតិ សេត្តាឆិ, សំបុត្តា ត្យឆឆាត្យេតា “ត្ត”ត្តតិ ល្វាឌិ (េកា) ត្តប្យក្ខេឃា, សចាសតសកលសំកិេលសប្យហាឃតំ កកចេតា អទហត្តយក្ខត្តាលំ សត្តត្តាតត្តាលត្តិបិ ចឌត្តិ, សយ្យាបឃតីតិ សយ្យាបតំ, សេត្តាឆិឃា សយ្យាបតត្តិ លក្លិ សយាេសា, កិត្តិ ឆយុឌាតំ ឆយុសេក្លតត្ត បិទយិឆយុ បត្បាឃហាបទិក្ខាកាឌេឃា ច អឆិេបយ្យតា, េតបិ ហិ អត្តាតំ ឆាេទត្តិ ឆាេទត្តិ សេត្តាឆិ

នយ្យាបភនាយត្តិយយោគេភ បរេរបិ ឆារេរត្តិ ភាយាតិ សម្មាតិ វុច្ចតិ, 'ឆរ=ឆារេណ'ត្ថច្ចម្មា លិសុ, បិយាគិសុត្តេភ ល្ហាគិ(កោ)

មប្បច្ចេយា, សម្មាត់ខាតំ, សម្មាឲចចា ខាតំ, នេយ្យាឆិនយ្យាបកញ្ចា តំ សម្មុខាតំ ចេតិ បិនេននភនមានេនា, 'នយ្យុរេម'ត្តិ មនេស្សតំ ករុំ,

នយ្យុរេមត្តិ បនេយាកនយ្យត្តិនេយាកា ឌីបក្កុរ (បាឡ)យ្យុនេល ហេត្វាបកតយ្យិ ភិត្តាភយ្យហាម

មឆាវុត្តករុណាកុណនេយាកសីតលិក្ខុតហេឆមតាម "កឆត្តានេមនេត អច្ចត្ត ក្សុហចក្ខុនេក្ខាបកេត នេត្ត តំមហាក្ខុក្ខា នេមានេចស្សាមឹ"តិ

ចក្ខុក្ខតិស្សុនេណកនេហតុតាម នម្មា បុនេរត្តា ចនេទ្ធត្តា វុឌ្ឍិ បិន្ទុឆ្លំ នេចបុល្លិ កនេមត្តាតិ វុត្តំ នេហាតិ, នេហតុនេមនេចឆមបិ

ក្ខុក្ខាតុកចតស្ស, មហាឆមតា បភស្ស បនេម្យនេហតុ, ក្ខុឌ្ឍ លតតិ កាយិកំ អស្សាទត្តិ'ក្ខុបុត្តា លតិម្មា' "ក្ខុ"តិ (៤-៣) ក្ខុ, ក្ខុក្ខ កាយិកក្ខុក្ខ

នេចឆតា, កឹខិនត្តិ អាហ-'អតត្តរូប'ត្តិ, នកាចចនេតា ឃំ រូបនេទ្ធា "បិយរូប"ត្តិអាឌីសុបិយ, នេត ច ក្ខុក្ខនកាចា (អតត្តា) អតត្តការណាត់

ចនេនត, តម្មា អតត្តិ រូបំ នកានេចា អស្សាតិ អតត្តរូបំ, តំ ក្ខុក្ខ អតុកចិ បិត្តិ, កិមិចាតិ អាហ-'សុលំ ចា'តិ, សុឌ្ឍ លតតិ កាយិកំ អាឌាឆត្តិ

សុលំ, ឰចនេទ្ធា នសម្មត្តនក្ខានេតាបមានេខាតនេកា, នសម្មត្តតិញ្ញុក្ខុបមា, វុត្តតិញ្ញុ"ក្ខុបមានេភាបនេមឃ្យាត់, នសម្មត្តំ និនេយា បមា"តិ, កំ វុត្តំ

នេហាតិ "អតិក្ខុាតុកចតនកាចាឃាបិ ក្ខុក្ខនេចឆតាម អតុកចតនកាចនាមនេញ្ញាត អញ្ញាមឃនយ្យត្តិបិនេននេយាកា មហាការុលិកស្ស

សុនេលត នខិនតាបត្តិនេហាតីតិ ក្ខុក្ខយ្យិ នមាត់ តំ សុលមិច បិត្តិ"តិ៓ កឆមញ្ញាឆា ចក្ខុក្ខនេតា នកលនេលិកស្ស នមុទ្ធនេលំ និយាតិ, អឆចា

សុលមិច សុលំ បិត្តនេត្តា បិម អតញ្ញាបិត្តិឃមបិ តាឌិនំ ក្ខុក្ខ នកលនេលិកហិតាច ហិតមភតាម បិត្តិតិ អនេត្វា, នេតភាហ 'អលិត្តូនេបា'តិ, អលិត្តំ

បរិស្សមមប្បត្តំ រូបំ នកានេចា អស្សាតិ បិក្កនេហា៓

តំ សម្មុរាខត្តិ នេយាតិ អតិឃមតិខ្ញឹស្ស វុត្តក្កុលបិនេនាឆារ បុគ្គលស្សតិឃមតចចត់, សនេម្មត រាខតិ នេតា អសនេម្មតាតិ ចា, អត្តតា

បខិបិទ្ធស្ស នាមិកានេចត សម្មុស្ស រាខា នាមឹតិ ចា, អត្តតា បខិបិញ្ញឹមមានេត សនេម្ម បខិបិញ្ញនេត្តាច តត្វ រាខតិ ឌិប្បតីតិ ចា,

បរូបការចនេនត តឆត្វានេមច បខិបត្តត្វា បនេរនំ សម្មំ រានេខតិ បកានេនតីតិ ចា សម្មុរាខា, តំ សម្មុរាខំ តមិត្វាតិ នម្ពនេទ្ធា, តមស្សិត្វាតិ

អនេត្វា, កឹខិនត្តិ អាហ-'ឌិតមារចិនំ សុឆត្ត នេនាចណ្ហតិក'ត្តិ៓ តត្វ មានេរា ច នេនា បិនេរាចាតិ មារចិនេរា ឌិនេតា បិនេត្តឆត្តតនេលា មារចិនេរា

ភាតិ ឌិតមារចិនេរា, តំ, កិញ្ចាបិ នេឆចបុត្តកិនេលនាកិនក្ខាមេក្ខុក្ខុ មារា-នេភត ឌិតា ឲច, តឆាបិ ចិរនទ្ធនត្តិឆានេភត នេឆចបុត្តមានេរ

កហិនេត តំបិខយា អនេញ្ញាបិ ឌិតា ឲច ភាម នេហាត្តីតិ បិនេញ្ញាឃ្យំ, សុឌ្ឍ សត្ត សមិតំ ក្ខុទ្ធរិតំ សុឆត្តំ, សុចណ្ហនេមច នេនាចណ្ហំ, សុឆត្ត ច តំ

នេនាចណ្ហញ្ចា, តនេស្សច តិកា នេនាកា អនេស្សតិ នមានេនា, អឆចា សុឆត្តញ្ចា តំ សុចណ្ហំ ចេតិ នមានេន តស្សិឆត្តិ "នេណា"តិ (៣-១៣)

លប្បច្ចេម "មនេញ្ញា"តិ (៣-១១៩) មញ្ញុក្ខុឌ្ឍិមំ សុឆត្តនេនាចណ្ហំ បខិមារូបំ, នេតត តិនេកា នខិនេនា, តំ៓

ឧត្តាចតា ច –

នេហតុ ផលំ បនេត្វា ច, នេយ្យាបិ ទុតិយក្កនេហា;

នេហតុ នេយ្យាឆិនេតា, បុនេញ្ញច, មមញ្ញា តនេតាបរិតិ៓

ចុត្តេហត្យុផលសេត្តាបការេចសេត ត្យុទ្ធរតាតស្ស ត្រុតិបុត្តាកយ្យលាយំ ឥេស្សត្វា ត្កងាតិ ឆយុទ្ទរាេឥត េតតាបិ ប្អូឥតិឃស្ស ឆយុទ្ទរតាតស្ស តិបច្ចការុំ ឥេស្សត្យំ‘ឆយុច្ចា េយាហត្ថតាយប្យឆំសិ’ត្តិ អាហ, តត្ថ ច សេគ្គា ‘ឆយុច្ចា តយិត្វា’តិ [តយស្សិត្វា (េបិត្តេក)] តយស្សតក្រិយាឃ ឆយុំ សយ្សិេល្ហតិ, កិយ្ហូតត្តិ អាហ, ‘េយាហត្ថតាយប្យឆំសិ’ត្តិ, ឫុឃ្យុីតិ េយាេហា=អត្តោកាំ, អត្ថឃតិ សយត្តចក្កុចិត្តាណបរិហារេតតាតិ អត្ថំ, អត្ថច្ចា តំ តយេច្ចាតិ អត្ថតយំ=ឆាញ្ញហតិយិរុំ, េយាេហាេឃច តំសឥីសតាឃ អត្ថតយត្តិ េយា ហត្ថតយំ, តំ បឆំេសតិ បការេទត តាេសតិ ឃិេលតាតិ េយាហត្ថតាយប្យឆំឃិ, បសគ្គុស្សបកាយសតត្តំ ហិត្វា បការត្តេស្សច ហាហលេតា បរិឃត្តិឃា សហ–

េសាតាបត្តាឥេឃា យក្កា,ចត្តារោ តប្យេលិតិច;

ចត្តារិ អឆ តិត្តាតំ, ឆយ្វា េលិក្យុត្តរា តចាតិៈ

ចុត្តតចេលិក្យុត្តរេយ្វា កហិតាតិ ចិត្តាតត្តំ, អត្តាឆា អរេហត្តយេក្កាច កេឃ្យុញ្ញ, កយ្វា បេតត្ត េយាហេស្សច បហាតំ ចុត្តំ, េតតេរសត្តិ តយ្ទុលកត្តា សត្តាកិេលសាតំ, តប្យហាតឫ្វិញ្ញាចុច្ចយាេត តយុ្ទេលេតតេរសយ្យិ បហាតំ ចុត្តេយច េហាតីតិៈ

៤ចំ ឆយុទ្ទរតាតស្ស តយក្កាេរុំ ឥេស្សត្វា ត្កងាតិ តងាឆារក្តាតសត្តរតាតំ តយស្សិតំ ‘សញ្ញូ តឆា សញ្ញូឌិតំ ក្យុេលហឹ’តិ ចុត្តំ, តត្ថ តឆាសេគ្គា សយុច្ចេយ ចា, ចេចាឃុត្តិឃំ ចា, ចេចាឃុត្តិបេក្ខ ច សេគ្គា អារេតត្វា សយុត្តិតេគ្គា, កិេលសាឥេឃា សំហតតិ ហិសតីតិ សញ្ញូ, សំបុត្តេតា ហតតិឫ្វា ក្កិយិក្រ្កិយិត្រឃាបរិបច្ចសេយា ហឹ”តិ (ទំ១០០) ហតស្ស េឃា, កិេលសហិសតេឆ្ញាត្ត តងក្កាឌិចេសត កហិតំ, ក្យុេលហីតិ សាយត្តាតិេគ្គសេតា សយុទ្ទិតេសូត សតិ្ទ

ចត្តារោ ច បឌិបត្តា, ចត្តារោ ច ផេលឌិតា;

៤ស សញ្ញូ ជ្ជក្ខូេតា, បត្តាឃិលសយាហិេតាតិៈ

ចុត្តអដ្ឋអរិឃបុក្កលិ កឃ្យុត្តិ, ក្យុេលហីតិ េលិកិឃេលិក្យុត្តេរហិ ឃិលិឌិក្យុេលហិ, សញ្ញូឌិតត្តិ សំហតំៈ

៤ចយតត្តរាេឃត កត្ថបរិសយាបតត្តយតត្ត ក្យុលចិឃិដ្ឋេលិកត្តឃក្កុឃិតាយលិក្ខតស្ស រតតត្តឃស្ស បលាយំ ឥេស្សត្វា ត្កងាតិ កត្ថ កត្តាឌិឃឆាចុត្តេត្វាបឥស្សត បុត្តាក្កយយត្តតា សយារកិតត្តា កត្ថ ករេលំ បឌិត្តាត្យការេយា’េឃា ត្កឌ្ធិយត្តេស្វ’តិអាឌិយាហ, តត្ថ ‘េឃា’តិ ត្កយស្ស ‘តក្កាយេឆេឃ្យតា’តិ ត្កយិតា សយុត្តេគ្គា, ៤តាឃ សត្តា ត្កឌ្ឍត្តិ ត្កឌ្ធា ចុទ្ធា ជ្ជក្កិសកតា េហាត្តីតិ ត្កឌ្ធិ=ត្កឌ្ធិចិឆាឥេឃា េលិកិឃា េលិក្យុត្តរា ច សា ៤េតសយត្តិតិ ត្កឌ្ធិយេត្តា, េតសុ ត្កឌ្ធិយេត្តសុ, ត្កឌ្ធិយត្តាតំ យហាសាចកាតំ យេឆ្យាំ អេត្វា, យហត្តប្យេត្វាតិ យហត្តំ យហត្តកាចំ កេតា, តក្កាយេឆេឃ្យតាតិ តេស្សច តាយេឆឃ្យយស្សាតិ តក្កាយេឆេឃ្យា, េតាត, តេបិឆេតតាតិ យុតិតា, កិ ចុត្តំ េហាតិ-

“ឲតេក្កិ កិក្ខេច យយ សាចកាត់ កិក្ខត់ ឱ្ដឌ្ដិយត្តាត់ ឃឌិង់ យោក្កល្លេតា”តិ កកចតា ឱ្ដឌ្ដិយត្តេស្ស ឲតេក្កេ ឌបិតោ យហាយោក្កល្លាតេទ្វេរា តាយ ឃោ ទ្យតិឃោ អក្កសាចកោ… (តោត សយាតតាយឆេឃ្យតាតិ) តយបឌិសត្តោ- ឃយាចទិឃោ អត្យឌ្ឌតកាចេត វ្គន្យតាក្កយេត តាយាឌិកយចទ្វា ចក្កទ្យត្តិឃា អត្វតោ យោក្កល្លេតាតិ តាយំ យហាសាយិដ្ឋាតត្តរប្យត្តិ កាលេឋិតបញ្ញា ចេឃ្យត្តិឃំ ត្យឌ្ឌសាសតោបការិតាឌិញ្ញ ចិកាចេតិ៍ ‘ឃំ រចិត’ត្តិ សប្ដត្តេឌ្ឌ, រចិតត្តិ កត់, កិត្តិ អាហ សដ្ឋសត្វ’ត្តិ, សដ្ឋសត្វំ តាយ ស្សត្វ, សដ្ឋលក្ខលញ្យាករលាឡ្យបរតាយឆេឃ្យំ, ស្សត្វំ(ហិ) ‘សដ្ឋា (លក្ខិឃត្តិ) សាឃឹឃត្តិ អត្យសាឃឹឃត្តិ បកតិប្យច្ចឃាឌិចិកាកកប្យតាឃ ឲតោតា’តិ សដ្ឋលក្ខលត្តិ ច ‘ញ្យាកឹឃត្តិ សដ្ឋតិប្យាតេតចសេត កឆឹឃត្តិ ឲតោតា’តិ ញ្យាករលត្តិ ច ទ្យច្ចតិ, អបរយ្យត ទ្យញ្យាឌិ តទ្យបករលកាចេត សដ្ឋសត្វំ សដ្ឋលក្ខលំ ញ្យាករលត្តិ ច ទ្យច្ចតឹតិ ឌដ្ឋញ្ញំ, អត្យតត្តិ តញ្ញិសេសត់, អសេសលក្ខិឃោបសក្កាហកកាចេត ចត្វញ្ញស្សាបរស្សាកាចា សប្បណ្ណត្តិ អតេ្វា, អឆាតិ អតត្តរេត្វ តិបិតោ, សដ្ឋសត្វរចតាតត្តរត្តិ អតេ្វា, តស្សេតិ សដ្ឋសត្វស្ស, ទ្យត្តិ ច សយាសា កតាតិ សប្ដត្តេឌ្ឌ, ស្សត្វំ ចិចរឹឃតិ ឲតាឃាតិ ទ្យត្តិ, សយស្សេត សដ្ឋិបឹឃតឹតិ សយាសា៓

តស្សាបឹតិ ទ្យត្តិឃាបិ, សក្កហេត្វា សដ្ឋចសេត សក្ក្យចិតំ ចិឃ កត្វា លិបត់ សេដ្ឋបិ, តស្ស តឃោ កយោ សេដ្ឋបតឃោ, តោត, កោចាតិ ឃោ សដ្ឋសត្វស្ស ទ្យត្តិឃា ច កត្វា សោ ឲច, ឱ្ឌតិ ស្សត្វទ្យត្តិរចតាតត្តរយចសរប្យត្វ ឱ្ដយសិ្ថ កាលេ, សយាកេឃ្យ សយ្ខា អារយ្កំ កេឃ្យ ឌាហ្យត្ត ក្រិឃាក្ខលាតយាឌិក្ស ត់ ក្រិឃាក្ខលយត្យតិឌ្ឋឃ្យ, កិត្តិ សំចណ្ណត់, សំចណ្ណិឃតិ អតេ្វា ឲតាឃាតិ សំចណ្ណតា, បញ្ចិឃតិ ចិបញ្ចិឃតិ ញ្យត្តឹ កឹឃតិ ទ្យត្តិ អតេ្វា ឲតាឃាតិ ចា, ត់ បញ្ចាឃតឹតិ ចា លដ្ឋតាយបញ្ចិកា, ត់៓

ឲចយត្វតា ករលឹឃសត្វយ្យបឌិតាតិត្វា តតេតត្តរំ “ខេ្ង យេ កិក្ខេច បច្ចឃា សយ្ខាឌិឌ្ឋឃា វ្គប្យាគាឃ (កតេយ ខេ្ង) បរតោ ច ឈោសា (អញ្ញាញ្ញា) ឃោតិសោ យតសិកាេរា”តិ ចចតោ សយ្ខាសចតបឌិពឌ្ឌ សប្ដាបិ សាសត (ប្យឌិ) សយ្យត្តឹតិ សាសតប្យឌិបត្តិឃា ញ្យាករលស្ស ឲ្យលការលត្វា ត់ សចតេ សាទ្យឌតេ តិឃោឌេត្តា ‘ត់ សារក្សត’ត្តិអាឌិយាហ, តត្វ តត្តិ ឃសដ្ឋចិរេហបិ អឆិកតត្វា សំចណ្ណត់ បរាយសតិ, ត់ ស្សលត្ត’តិ សប្ដត្តេឌ្ឌ, សាទ្ស តិ សចតក្រិឃាចិសេសត់, អត្វាត្យទ្យបំ ញ្យញ្ញត់, ញ្យញ្ញតាត្យទ្យបញ្ញ អត្វំសល្លេក្ខត្វា អតញ្ញាយតា ហ្យត្វា សក្កញ្ចំ ស្សលត្តតិ អតេ្វា ស្សចណ្ណកាឌេតេ តិក្ខិត្វឹហចសាចិឃ អចិតស្សយាត់ កត្វា ហតេឃ ឌបតចសេត, សក្កញ្ចសចតេយច ហិ សោត្យតយត្វាចហំ ហោតឹតិ, សេត្តាតិ សចតក្រិឃាឃ កត្វាេរា ឌេស្សតិ, តឆា សាតិសឃញ្យាករលំ… តឆាចិឆា ឲច សប្យរិសា សាទ្យកំ សោត្យកាយា ហោត្តឹតិ, កិយ្យតត្តិ អាហ ‘សារក្សត’ត្តិអាឌិ, ក្សតសដ្ឋា ឲត្វ “ក្សតសិ្ថ បរិចិត្តិឃ’ត្តិអាឌិស្ស ចិឃ ចិជ្ជយាតេ្វា, ខេក្សត្តាកាចេត អបរិច្ចឌតិឃតាឃ សារេរា ឆិរំ សោ អតេ្វា ញ្យញ្ញតញ្ញ អស្សា អត្វឹតិ សារា ច សា ក្សតាច, អឆ ចា លេហិកិឃលេហិក្យត្តរក្យលាតិសឃសាឆេតកសាឆតកាចតោ សេដ្ឋឌ្ឋត សារញ្ញ សា ក្សតាចាតិ សារក្សតា, ត់ កេត្វា ឃេចេត្វ សេដ្ឋបិតោ, អតេ្វា បត តឃក្កាហិតតាឃបិ សប្ដាឆា ឌស្សិតោឃេចាតិ ចិប្យលំ អត្វំ កញ្ញាតឹតិ ចិប្យលត្វកាហឹ, ត់, ចិឆឹឃយាតចណ្ណតាក្កយចិសេសេត ញ្យាក្យលស្ស ចណ្ណតាក្កយស្ស តិរសតតោ តត្វំ អាក្យលំ កិញ្ចិ អស្សាតិ អតាក្យលំ, ត់, ឱ្ដយិតា ច កច្ចាឃតទ្យត្តិចណ្ណតាស្ស ត តឆាកាចំ ឌេស្សតិ៓

តេឌចយឆិកតត្វាេឃចាឃយាចទិឃោ កត្តារយ្ខ’យហាឌេឃោ ឃោ’តិអាឌិកោ បឌិបជ្ជត្វា ឌាតិ អត្វតា ចណ្ណតិឃស្ស កត្តស្សាឌិ ក្សតំ ចាក្យយតឆិកតបរិហារយ្យលេតេចាបត្យយ្យ ញ្យាញ្យាត្យយាហ- ‘ឱ្ដឆា’តិអាឌិ, តត្វ ឱ្ដឆាតិ ឱ្ដយសិ្ថ យាកឆិកសដ្ឋលក្ខលចិរចតាឆិកាេរ,

មាគធានំ សដ្ឋានំ ទេនត្តិ មាគធិកំ, មាគធិកំ សដ្ឋលក្ខណត្តិ ចិតេវេត វមាទេវា, ចិតេនយិត្វការេមាតិ កត្វការេមា, រតិជនកីតិ រតនំ,

រមេតីតិ [រ តមតី (សេបិត្តេក)] តិ (ចា) រតនំ អនប្បច្ចយេន, អថចា មំ តេលិកេ ចិត្តីកតាទិកំ រតនន្តិ វុច្ចតិ, ទេនេវិ តំ វទិវតាយ

រតនន្តិ វុច្ចតិ, តថាចាហុ–

ចិត្តីកតំ មហគ្ឃញ្ច, អតុលំ ទុល្លភទស្សនំ;

អនោមសត្តបរិភោគំ, រតនំ តេន វុច្ចតីតិ។

ចុទ្ធាទិនេមតមសិចចតំ, តមេហា អថមថា អស្សាតិ តមំ, វមុទានេហា, រតនានំ តមំ រតនត្តមំ, អថមថចិតិមុត្តស្ស បន វមុទាមស្ស

អភាថតោ តីហិ ឧថ រតនានិ វុច្ចន្តិ, បលមនំ បលាមេហា, រតនត្តមភុលតិន្តតា, បលមន្តិ ឧតាមាតិ ចា បលាមេហា,

បលាមក្រិយាតិប្បាទិកា កុវលទេតនា, រតនត្តមស្ស បលាមេហាតិ លខ្ជី វមាទេវា, អភិធិមតិ បដិបិទិមតិត្យភិនេវេយ្យា វមុទិតេន

វទេត្វេន ចថតិមទេត្វា, មេន ឥ មេហា បដិបិទិមតិ វេហា តស្ស អទេត្វា ទេហាតីតិ, វេហា ឥ បកតិប្បច្ចមាទិចិកាកកប្បតាម វដ្ឋានំ

វណ្ណរលំ, វដ្ឋវទេត្វេន ហិ វដ្ឋវណ្ណរលមេថ បដិបិទិមតិ, (រតនត្តមប្បលាមេហា ឥ អភិនេវេយ្យា ឥ) រតនត្តមប្បលាមាភិនេវេយ្យន្តិ

ចទ្វេវមាទេវា, តស្ស វត្តស្សានំ អទេត្វា មស្សាតិ អញ្ញាបទេទ្វា, កិន្តំ ចាកំ, តា ចាតិ ចាក្យាលង្ការេរ, តត្វេថមធិកតទេត្វាបិ

អភិនេវេយ្យមត្តមេចទេស្សតត្ថំ វិមា កិ ចាចាបលាមេត, កាមមតោមមេតាបិ បុញ្ញាតិ វមប្បត្តិមា អភិវមីហិតត្វិវិទ្ធិ ទេហាទេតចាតិ

ទេចាទនំ មតវិ តិធាម ចទិបលាមស្ស បរទ្វវត្តិស្សមតច្ចា តទេស្សច ចិកាទេកត បទេមាឌតច្ចា ទេស្សត្យមាហ- ‘តត្វ’ទ្ទច្ចាទិ, កុលវទេត្វា

ឧត្វ “វតកុលា ទក្ខិលា បិទិកញ្ញា”តិអាទិស្ស ចិម អាតិនំវទេដ្ឋា, កុលាតមាតិនំវាតំ អត្យក្វលំ អត្យកុលំ, ទេហត្យមត្តចិទេវវតមេតំ,

បធាតកាចំ តិតំ បលីតំ អតិក្តត្តមន្តិ អទេត្វា, អតីវទេមត បលីតំ បលីតតរំ, ចិត្តស្សវត្តាតំ បទរទ្វា ចិត្តវត្តាតំ, បលីតតរញ្ចា តំ

ចិត្តវត្តាតញ្ចា, អត្យកុលញ្ចា តំ បលីតតរចិត្តវត្តាតញ្ចាតិ ចិទេវវតវមាទេវា, តប្បលាមកោរលោត អត្យកុល...បេ... វត្តាតំ ទេមវត្តិ

អញ្ញាបទេទ្វា, តេនំ, មថា តេ វេហាតារេរា រតនត្តមស្ស បលាមកោរលោត បុញ្ញាតិវមប្បដិលិកា

អភតកាតិនំវាតិវមប្បដិលិកាត្យក្វល ចិត្តវត្តាតតាម បធាតតរចិត្តវត្តាតា ទេហាន្តិ, តថា បទត្វាតន្តិ អធិប្បាទេហា, ទ្ទទេមិ

អធិកតា...បេ... ត្តរាធាតត្តីទេមនំ ទេហត្យកាទេត តិដ្ឋតិ, អធិកតា បត្តា អភតេក ពាហុ អាតិនំវចិទេវហា អាឃុ

ចណ្ណាបុលពាលបដិភាតាតទេហា ទេមវត្តិ ចិក្កទេហា, ចិទេហាវិតា វុក្លាបិតា អត្តរាមា កមាតទេហា អញ្ញត្តិកា ពាហិមា ចា ទេមនំ

តថាចិធាតំ វេហាត្យតំ, ឧទេតបិ អភិ,បេ,ឌ្ឍត្តិ ទ្ទច្ចស្ស ទេហត្យ, អភិវមីហិតស្ស អត្ថដ្ឋិតស្ស កតតិដ្ឋិតស្ស កត្តស្ស អថទេពិធានេមថ ចលំ,

តស្ស វិញ្ញាតត្វំ, កិន្តំ រតនត្តមប្បលាមវត្តស្សានំ។

វត្តំ បុតបិ វច្ចន្តិ, កុឌមុក្ខិប្ប ចុច្ចទេត;

វកាទេត្វា តត្វិ តទេត្វច,បទេស្សត្វមកុញ្ញាទេតាតិ។

ចចតេតា បទេត្វាច សប្បុរិសេហិ ពត្តព្ពោ, បទេត្វ សប្បាឌិតេ បត សពេត្វា សប្បត្ថោច តាយ សិឃាតិ យតសិ ពត្វា អាហ-

‘ឧតេចេចា’តិអាទិំ ពាឃយតោសយាចទេលោត សប្បញ្ញូយាតព្វោ ចឌឹសយាចទេលោត សប្បញ្ញូតេចចាតិ អតេតេច ចាតេព្យត ចិព្ពោឃតីតិ

អចាត្តព្ពំ, ញុទ្ធិ បុព្ពា ឃស្មិ ពទេលោ តំ ញុទ្ធិ បុព្ពំ, តំ ឃឹលេត ពទោត្តា ញុទ្ធិបុព្ពាពារិតោ, អភិឆេឃ្យឃ្យ អឌិពយោ ឌាតតំ បុព្ពោ ឃឃ្យ

សោ អភិឆេឃ្យាឌិពយបុព្ពពោ , អចតាទោ បចត្តិ, ឧពេឃេសឃ្សតេ “សយុទ្ធោ ឌិទ្ធោ”តិ ចិឃ ឧពេឃេសេបិ សយុគាឃចោហាទេឃ្សតេតា

បត្ថិយ បិទេឆតាតិ ចុត្តំ, បត្ថិយបិទេឃ្សពេឃសក្ខុតេត ‘សទ្ធលព្ពល’យិទ្ធុតេតាតិ អតេត្វា, សាឌិឃំ សទ្ធាតំ សព្ទទលំ, សាឆតំ ញ្យាពទលំ, តំ

លព្ពលំ សកាតេចា អឃ្សាតិ សាឌិឃសាឆតលព្ពណោ, សាឌិឃឃ្សតេឆំ សាឆតំ, សាឆតឃ្ស តេចំ សាឌិឃត្តិ ឧចយឃ្សឃត្តាចតេហតុសកាតេចា

សប្តោទ្ធាតិ ចុត្តំ តេហាតិ, បតេឃាឌតំ អភិឆេឃ្យសទ្ធោបឃឃ្សិតំ សទ្ធសព្ទទលំ, តត្វ សប្តាទ្ធឃ្សតេត្តាពឆត្តំ… សាឌិតេឃាបឃឃ្សតយុលេត

សាឆតឃ្សាបិ ឃឃ្សិតត្វា តិឃ្សតេឃាបឃឃ្សតេតា, ថ្សុក្តិ សប្ញាចាឃាយំ, ញុទ្ធត្តំ សព្តាញាតញ្ញាលំ, បួទេត្វាតិ–

យតុឃ្សត្តិ លិទ្ធសប្បត្តិ, តេហតុ សត្វាទេឃ្សតំ;

បព្តព្ញា ក្យលសប្បត្តិ, អឌិពាតេទា ច លគ្គតា;

អដ្ឋឆយ្ញសយោឆាតា, អភិតីហាតេទា សមិជ្ឈតីតិ

ចុត្តអដ្ឋឆយ្ញសយត្តាពេតត អភិតីហាតេត សយត្តាពតា ហុត្វា ឃឆាចុទេត្ត បិទេយិតាឃេឃា ឆឃ្ញ បួទេត្វាតិ អតេត្វា, អាពតាតិ

សត្តត្តិសតោឌិបក្ខិយឆយ្ញាតុទ្វាហតេត អាពតា, ក្ខឆាតិ ក្ខយស្មិ លោតោព, អាពតាតិ បត្តា ថ្សប្បត្តា, តឆាពតេតាតិ ឃឆា សប្បតិ ឌាតា តេត

កាចតេត្តា សត្តបឃឌីតិហាតេត ពតា, តឆា អឃយ្យិ ថ្សត្តទាភិយុលំ ពតេតាតិ អតេត្វា, យុហុត្តឌាតេតាចាតិ សប្បតិឌាតេតា ឧច,

ឌាតសយតត្តទេយចាតិ ចុត្តំ តេហាតិ, ចិព្ពូតីតិ អាពយាសិ, សត្ត បឃាតិ ពត្តាត ឌិសា ចិលោពសីតិ ក្ខឆំ “ឆយ្ញតា ឧសា ភិព្ពូចេ សប្បតិ ឌាតេតា

តោឌិសត្តា សទេយហិ បិទេឃហិ បតិដ្ឋហិត្វា”តិ ឧច យាឌិពាឃ បិញ្ញក្ខឃា សត្តបឃឌីតិហាទ្បរិឌិតឃ្ស សព្តាឌិសាតុចិលោពតឃ្ស ចុត្តត្តា ចុត្តំ,

ឌិសា ចិលោពសិ សយត្តតេតាតិ ក្ខឃេប្បត ‘សទេយហិ បិទេឃហិ ឞុឃឹ ចឃុត្តទ’ត្តិ ឧតឃ្ស អតត្តទំ ឌដ្ឋព្ពំ… បិទេឃហិ ចឃុត្តទាឞុសតាតត្តទេយច

ឃសឌិសាចលោពិតត្វា, អដ្ឋក្កាតិ តាយ–

ចិសដ្ឋំ យញ្ញុ ចិតេព្ពាឃ្យំ, សចតីឃា-ចិសាទិតោ;

ពិត្ថុ ពយ្ញុទតិត្តាឌិ,តេច្ចយដ្ឋក្កិពោ សទោតិ

ចុត្តាតិ អដ្ឋក្កាតិ, តឆាពតេតាតិ ក្ខយឃ្សេច ចិស្ញុំ អត្វបទិឃាឃំ ឃឃ្សត្តំ ‘អចចា’តិអាទិយាហ, អទិតេឃត តេសតុតាតិ

សមេចបិបស្សតាសន្លាទោតត ក្តូមេត មេក្កត, ៦ចមាឌិតាតិអាឌិសន្ត្រត ទោសំ ទោសំ ឆមុ្ខាត់ សកាចសទសលក្ខលំ តធំ អាកទោតា ឃធាចទោតា អឆិកទោតា’ទោយកព្យុត្វា ទោ ព្យុន្ត្វា, ទោយ ព្យុន្ត្វា ទោ កព្យុត្វា’តិតធាកទោតាតិ ៦ចមាឌិ សក្កល្យាតិ, តត្តុតត្វាតិ ទោសុ ទោសុ ឌីឈាកមាឌីសុ, តធាកតការទោចាតិ តធាកទោតាតិ កចត់ តិបៗត្តិ តមស្សតកិរិយាកិសប្តន្តាតិ’តមស្សិត្វា’តិ ៦ត្តុ តមស្សតកិរិយាយ អកិសប្តន្តា ព្ពមិតា តធាកតាឌីត់ កមុត្តុំ ចិកាទោចតិ, តមស្សតកិរិយាចិទោសសតត្វាតិ ‘តមស្សិត្វា’តិ តមស្សត់ កត្វាតិ ចុត្តុំ តាយ សិឃាតិ តមស្សតត្តិ ចុត្តតមស្សតកិរិយាយ ចិទោសសតត្វា, ទោនិឆិឃាតិ ទោនិឆិចុច្ចតិ ចត្វាសុ មទោក្កសុ ទោាកលំ, ត់ កកចា ៦ត្តុ បទោត្តាតិ (ទោនិឆិ, តស្សា) ទោនិឆិទុក្ខស្សាតិ អទោត្វា, ម្ទទោលតិ ម្ទលសមឹទោប “ឃាច មន្តត្តិមូក កាទោល លាឃា ឲទតិ តិចាទោ បណ្ណាតិ បតត្តិ ៦តាចតា ទុក្ខម្ទលំ”តិអាឌីសុ ចិឃ, តត្ត អទោត្តាបិ ពីលាសចា ‘អក្កមទោក្កទោត’ច្ចាឌិតា ចក្ខុមាត តទោយត តិបៗត្តា ៦ចាតិ អតុទោយាក់ មតសិកត្វា ចុត្តុំ ‘សទោហច ចាសតាឃា’តិ, ត ហិ កកចត្តិ ធទោបត្វា អទោត្តា សហ ចាសតាយ កិទោលទោស បហាត់ុ សទោក្កាត្តិ, ៦ទោតត អទោត្តាហិ អសាឆាទលំ កកចទោតា អទហត្តត្តិ ធទោស្សតិ, ទោតទោតច ព្ពន្តុសន្តុស្ស អត្តុំ ធទោស្សទោត្តា’ទោតបិ ហិ’ច្ចាឌិក់ ចក្ខុតិ, កាបតាឃំ ចាសតា តាយ បហីតកិទោលសស្សាបិ អប្យហីតកិទោលសស្ស បទោយាកសឌីសបទោយាកទោហត្ងទោតា កិទោលសតិហិទោតា សាយត្តុំឃចិទោសទោសា’អាឃម្ទទោតា បិលិត្តុចន្ទស្ស ចសលសមុធាធាទតិមិត្តុំ ចិឃ’, អក្កមទោក្កតាតិ អទហត្តុមទោក្កត, សព្ពកិទោលទោស ទាកាឌីទោក, អទហត្តុំ អក្កចលំ, សមុតិ ក្លបបត្តិធេចកាចទោតា អទោត្តាត ចិសុទ្ធិ ធេចកាទោចតាតិតិបៗត្តូតា អាហ-‘ចិសុទ្ធិធេចកាទោចតា’តិ, សកលកិទោលសកាលុស្សិឃាបកទោយត ចិសុទ្ធិប្យត្តុំឃា សព្ពញ្ញាកុលា លក្ខាទោត ចិសុទ្ធិធេចកាទោចតាតិ អទោត្វា។

‘ព្ពឆ=សំសិទ្ធិឃំ’ ព្ពន្តុចទោត្តា ព្ពន្តាត្តុបប្បច្ចទោយត, ‘កុលា=អាយត្តទោលា’ ក្នុចាឌិទោសទោសា, កុលីឃត្តិ បរិឌីឃត្តិ ទោសឃុត្តិទោកហីតិ កុលា កប្បច្ចទោយត, ទោតបឹតិ សាចកបទោច្ចកព្យុន្តាបិ, ហិ សទោក្តា ទោហតុមិ្យាឃម្ទា អក្កំ...ទោប... អត្ថុតកុលា , តម្ទាតិ អទោត្វា, សព្ពញ្ញាតាឌីតត្តិអាឌិក់ ទោសំ សព្ពញ្ញាព្យុទោន្តហិ ក្លាតកុលាតាយ ទោហតុចចត់, ទោកធិ ‘សិទោន្តា មិន្តាកុទោលា អស្សាតិ សិន្តុមិន្តាកុលាត្តិ ធុដ្ឋមត្តុំ បរិកទោប្បត្វា ចាព្យមិធំ ធ្នុទោសត្តិ, ទោត បត ‘មិទោន្តា តាយ ទោកាធិ កុទោលា តត្តុី’តិ ច, ‘តធាកទោតា តាយ មិន្ត កុទោលា ត ទោហាតី’តិ ច, ‘តាឌីទោសា ទោច សិឃា ត ធាាលាតិស្សិតបុ្នធា បកទោតាបទោយាកិតី កចតី’តិ ច អធាតិត្វា ចធធ តុទោមត្វំ ចត្វា ក្លទោឃ្យាទោធតព្ពា, មក្កលត្តុទោប្យត្តុាទោធា សិន្តុសទោក្ខាបិធាត់, មក្កលិឌីតិ ហិ សត្តុាត្យុព្យាហតប្បសទាតិ ទោហាត្យុឃម្ទត្តព្យាល្យាតុទោសាតុកាតិ ច, ធម្ទសញ្ញាតម្បឹតិ ព្ពមិតា អចឃទោចត ចិក្កទោហបិ សមុធាឃស្ស សមាសត្តុត្តា អញ្ញាបធត្តុសមាទោសាឃំ តកុលាសំចិញ្ញាទោលាតិ ឌីទោបតិ, ទោតតាហ- ‘អញ្ញាបធទោត្តុ’ច្ចាឌិ, កុលីក្នុតាតម្បឹតិ អប្យឆាតក្នុតាតម្បិ ចិទោសសតក្នុតាតម្បិ អញ្ញាបធត្តុស្ស បឆាតត្តា, កិរិយាតិសប្តទោន្តា ចកាប្យទោត ធម្ទសញ្ញាត់ កុលីក្នុតាតម្បិ តធចិតាកាចិទោត្តត តមស្សតាតិសប្តន្តា, តទោធច សមទោត្តុតិ ‘តធាហ’ច្ចាឌិតា, បុទោត្តត សហ ចត្តុមាទោតាតិ តកុលាសំចិញ្ញាលាអញ្ញាបធត្តុសមាសត្តា តុល្យមុកិត្តម្បិ អាកាមតត្តិ បុទោត្តាបិ អាកទោតាតិ បតឹឃទោត, តត្វាតិ តិន្តាទោលា សត្តុឆិ, អត្តាតត្តិ ធម្មុំ ធទោស្សតិ, ឆាទោទទោត្តតិ អត្តុតិ ធទោបទោត្ត បចទោត្តុទោត្ត ក្លប្យាទោធទោត្ត, ចត្តុាទោទាបិ អបិឃា សាយញ្ញាចទោសត’អបិទោឃ’តិ ចុត្តា, កិទោលសចដ្ឋ កមុចដ្ឋ ចិបិកចដ្ឋចទោសត តទោឃា ចដ្ឋា, ទោសុ ទុក្ខំ, តស្មិំ, ឆាទោទតីតិ ចុត្តឆាទលំ តាយ អត្តុទោតា អបិឃាឌីតិព្ពត្តកកិទោលសចិទ្ធំសត់, តច្ចា ឃធាទុបំ កិទោលសសមុច្ឆិត្តតប្យដិប្យស្សទ្ធិ អាលប្តតកាទោចត ទោហាតីតិ អាហ- ‘ទោសា...ទោប... ចទោសតា’តិ, តចត្តម្បិ, ទោត សមឆិកមទោហតុតាយ ធទោម្ទាទោឃច តាមាតិ ‘ធសា’តិអាឌិ ចុត្តុំ, តត្តុ កាទោលមាហ- ‘តម្ទុលកត្វា’តិអាឌិ, តម្ទុលកត្វាតិ ត់ កាទោលត្វា, ឃីលឌិដ្ឋិសាយទោត្តាតាតិ អរិទោឃត ឃីទោលត អរិឃាយ ច ឌិដ្ឋិឃា សមាតកាទោចត, អរិឃាតព្យាឃីលឌិដ្ឋិទោឃា មទោក្កតាកតត្វា សព្ពធា សមាតាច, ទោតត ទោត ឃត្តុកត្តុធិ ធិតាបិ សហកតាចាតិ សំហទោតាតិ ព្ពមស្មិំ អទោត្តុ

សល្លោតិ បគសិទ្ធិ ឥដ្ឋោ, អធិប្បេតចរេសត បរេតំ ចុត្តំ, លេកិយសីលតិដ្ឋីយា សាយញ្ញោត សំហតត្តា សយ្ចុតិសល្លោបិ បណាយារហោរយចាតិ ឥដ្ឋោ៕

អឆ ខោតេ សទ្ធា, យេសយិធំ លក្ខណំ ភាសិស្សន្តិ បដិញ្ញាតត្តិ អាហ-‘សទ្ធា ឈឌបដិឌយោ’តិ, អាតិសទ្ទេត វុក្លាគយោ, តត្រ សត្តិ យេឈសទ្ទសទ្ទសទ្ទាគយោបីតិ ត គិវត្តកាតយិឆាត្បយោកិត្តា, យេ លេកសញ្ញតាត្វេរាឆតាត្តប្បការសកា តោសំ សាតួកាតយេ ចិធំ លក្ខណត្តិ, អបិច ‘សទ្ធា ឈឌបដិឌយោ’តិ ចគទេត្តា ចេតិកាតំ ចិយ វុត្តិ [គាត្តិ (បេ៊ិតូកេ)] អាតីតំ អត្សុវ្ចត្តិតិយាចត្តាតយសយ្គចា តគត្វក្កយេត តិបប្បាតិយាតតយ្យិ សទ្ទាតំ លេកិយត្តាតកិចត្តតត្វា តោឆេតីតិ ឥដ្ឋោ, ត្វ តត្វ បការសកត្តំ សទ្ទស្ស សយ្ចាយចរេសត ចា សិយា បច្ចេកចណ្ហចរេសត ចា, តត្វ យតិ បច្ចេកចណ្ហា បការសយេយ្យ, ឈឌសទ្ទេ ឈការេរាយេច ឈឌត្តំ, បការសយេយ្យ, តឆា ចារញ្ញាសយការាតីតយតត្វ កតា សិយា, អឆ សយ្ចតិតា បការសយេយ្យ, តគា ចណ្ហាតយុច្ចរណាតត្តរចិគាសិត្តា សយ្ចាយោយេច ត សិយា, តឆា សតិ កឆ យត្តំ សទ្ទោ បការសយតីតិ ចេ កយេត សោតចិត្តាតិកហិតក្លូរ បិញ្ញត្តយា ច យោ សទ្ទោតិ ចិញ្ញាយេយ្យ សាតួកោ ចិត្តកោចរោ, ចិត្តកោចរស្សាបិ សទ្ទស្ស បត ឆាលឌតប្បលាឆាយ កប្បតាយទ្ធុត បកញ្ញាតិចិកាកតោ, ត សការចតាត្វាញ្ញាតំ, តោភាហ-‘បកញ្ញា’តិ អាតិ, តត្រ កោត្ថច្ចាតិសាត្វសទ្ទតិយយេ សតិ កោតាគយោ អសាត្វ សទ្ទាតិ ចិញ្ញាយត្តិ កត្តត្ថាយក្កតិយយេ អកត្តត្ថាយក្កោ ចិយ, កោតាតិ អសាត្វសទ្ទតិយយេ ចា កោត្ថច្ចាគយោ សទ្ទា សាឆចាតិ អកត្តត្ថាយក្កតិយយេ កត្តត្ថាយក្កោ ចិយ, កិំ សទ្ទាតយត្វាញ្ញារតតា តិគយាសក្កិយ បយោឌតយាហ- ‘លក្ខណាកិឆាតំចេ’ច្ចាតិ, សទ្ទាតយ្យដិបត្តិយំ បដិបគបិធស្សាត្វបិយត្តំ គស្សេតុយាហ- ‘អញ្ញាចេ’ច្ចាតិ, អញ្ញាចាតិ អសតិ លក្ខណាកិឆាតេ, សក្កតាតីតិអាតិសទ្ទេត បិកតាតិ សក្កាញ្ញាតិ, ពាហុចិឆត្តំ សក្កតបិកតបេសាចិកអបគ្គំសចរេសត, យកេឆស្ស ចិតិតាតិ ក្តយស្មិ អទេត្ត “អញ្ញាស្មិ”ត្តិ (៣-១១១) យាកឆាតំ ក្តគត្តិ អទេត្ត “ណោ”តិ (៣-១៣) ណប្បច្ចយេ យាកឆា យាកឆត្តិ ច បគតិប្បត្តិ ចេតិតព្ពាតិ គស្សេតុយាហ- ‘យកេឆស្មិ’ច្ចាតិ, យកេឆស្ស ចិតិតាតិអាតិតោ អធិប្បាយំ ចិចរិតុយាហ- ‘ក្តធំ ចុត្តំ ហោតី’តិអាតិ, តត្វ ក្តគត្តិ ក្តគាតិ ចក្ខយាតំ យាកឆំ...បេ... ហោតីតិ ឲតំ ចុត្តំ ហោតីតិ យកេឆស្ស...បេ... លក្ខណំ យាកឆត្តិ ចគតា បការសិតំ ហោតីតិ អទេត្ត, ហិសទ្ទោ’យកេឆស្មិ’ច្ចាតិតា ចុត្តំ សយត្តយតិ, លក្ខណំ ចិរេសសយតាតិ សទ្ទលក្ខណ សទ្ទស្ស វុត្តរបគត្តប្បឆាតត្តា យាកឆត្តិ ក្តយិតា លក្ខណំ ចិរេសសយតា ញ្ជចរេច្ឆគយតា ចុត្តិការរេត, អត្ថតោតិ សាយត្តិយតោ, សទ្ទេ ច ចិរេសសិតោ ហោតីតិ សទ្ទលក្ខណសទ្ទោ យាកឆេ ឲច [សទ្ទេឲច (បេ៊ិតូកេ)] ញ្ជចរេច្ឆិតោ ហោតិ, អយមេត្តាធិប្បាយោ ‘យកេឆស្ស ចិតិតា យាកឆាតិ សទ្ទេ កហេត្វា តោសយិធំ យាកឆត្តិ យាកឆសទ្ទេត យស្មា សទ្ទលក្ខណសទ្ទេ លក្ខណំ ចិរេសសិតំ, តស្មា សទ្ទលក្ខណសទ្ទេ សទ្ទោ យតិ អយាកឆោ កធំ លក្ខណំ យាកឆំ សិយាតិ សាយត្តិយា សទ្ទោបិ ចិរេសសិតោ ហោតី’តិ, តត្រ យាកឆត្តិ លក្ខណស្ស យាកឆ សទ្ទសញ្ញត្តិត្តឈាបតតោ សទ្ទលក្ខណត្តិ ឲត្ត សទ្ទសទ្ទស្ស តិវត្តក តាបត្តិ ហោតីតិ, ត ហោតិ កយ្ចយាតត្តស្ស សទ្ទស្ស បយោកប្បតិ កាយចារត្តា សទ្ទលក្ខណសទ្ទស្ស ចា សយាសទ្ទេ តិវុញ្ញហត្តា “តព្រិធំ ស្វកតស្ស ស្វកតឌិចរប្បយាណ”ត្តិអាតីស្វ ចិយ, កោបតាតិអាតិសទ្ទលក្ខណត្តិ ក្តយិតា អកិឆេយ្យសក្ខាតបយោឌតស្ស គស្សិតត្តា តប្បយោឌតប្ចត្តបរា ចោគតា, ចុច្ចតេច្ចាតិ បរិហារោ, យឆា សត្ថចាត្តបរហិតកាយេត៕

បិយោ ច ករុ ភាចនីយោ, ចត្តា ច ចចតក្ខមោ;

គម្ភីរេញ្ញា កថំ គត្វា, នោថា ឋានេ និយោជកោតិ

វុត្តំហិ តតោ បរេហិ ច បរត្ថេហិ កុលាចិរេសេហិ សម្បុរេបតំ គរុំ

តស្មា អក្ខរកោសល្លំ, សម្បាទេយ្យ ហិតត្ថិកោ;

ឧបដ្ឋំ គរុំ សម្មា, ឧដ្ឋានាទីហិ បញ្ចហីតិ

វចនតោ ឧដ្ឋាន-ឧបដ្ឋាន-បរិចរិយា-សុស្សូសា សក្កច្ចសិប្បបដិគ្គហណេហិ សម្មា ឧបដ្ឋហន្តេន សវន,គ្គហណ-ធារណ-បរិបុច្ឆា-ភាវនា ហិ គន្ថាទិវេច្ឆំ គត្វា វិញ្ញាតព្ពំ សទ្ទលក្ខណំ, តថា អវិញ្ញាតំ សទ្ទលក្ខណយេនាតិ អវិញ្ញាតសទ្ទលក្ខណោ បុគ្គលោ, ហិសទ្ទោ អវធារណេ, សោ ‘ធម្មវិនយេសុ កុសលោ ន ហោតី’តិ ឯត្ថ ឥដ្ឋេត្តា, កុសលោ នេត្តា ន ហោតិ, តត្ថ ធម្មវិនយេសុ សុត្តន្តាភិធម្មវិនយេសុ ធម្មេសុ ចេវ វិនយេ ច, កស្មា–

យោ និរុត្តិំ ន សិក្ខេយ្យ, សិក្ខន្តោ បិដកត្តយំ;

បទេ បទេ វិកង្ខេយ្យ, វនេ អន្ធគជោ យថាតិ

វចនតោ, អយមេត្ថាធិប្បាយោ “យថា វុត្តនយេន សព្ពថាបន ព្យាយោហវេសន បនេត្វាបិ ព្យាយោហសព្ពវតោ សុត្តន្តាបរស្សិតាយ ធិដ្ឋិចិនិវេចដ្ឋនាយ ច អភិធម្មាគតេ នាមរូបបរិច្ឆេទេ ច វិនយេ និទ្ទិដ្ឋេ សំវរាសំវរេ ច អកោសល្លំ សិយា”តិ, យថាធម្មត្តិ ធម្មវិនយ សទ្ទស្ស យោ-ទេ្វ វិនយសុត្តាភិធម្មសន្តានោ, តស្ស សោ-ទេ្វ, តនតិក្កមេន, បដិបជ្ជិតព្ពសក្កានន្តាតិ តត្វតទេ្វច វុត្តាសុ អធិសីល អធិចិត្ត អធិបញ្ញាសិក្ខាសុ បវត្តិតំ អសមេត្វា, កុសលោ បន សមេត្វា បញ្ញាវិសេសាលោកបដិលោភតោ, វុត្តំ ហិ–

យាវ តិដ្ឋន្តិ សុត្តន្តា, វិនយោ យាវ ទិប្បតិ;

តាវ ទក្ខន្តិ អាលោកំ, សូរិយេ អព្ភុគ្គតេ យថាតិ

បដិបត្តីតិ បដិបជ្ជីយតីតិ បដិបត្តីតិ យថាវុត្តា វិវិធាបិ បដិបត្តិ, វិរាធេត្វាតិ នាសេត្វា, នស្សតិ ហិ បដិបត្តិ តេសុ យថា កោ សល្លតយគតត្តា, តថា វាហុ–

សុត្តន្តេសុ អសន្តេសុ, បមុដ្ឋេ ចិតយម្ហិ ច;

តមោ កចិស្សតិ លោកេ, សុរិយេ អត្ថង្គតេ ឃធាតិ។

សំសារទុក្ខស្សេច កាកិ ហោតិ... ឃធាហុត្តា-ត្ថក្កយបរិច្ឆេទកេត អត្ថុរូបបដិបត្តិឃា បដិលកិតព្ពត្តា អធិកយចិសយស្ស [ចិសចត្តា (បេត្តកេ)] ឃោ កក្កេយស្ស, ហុត្តញ្ញាតស្សាត្ថុលោមបដិបត្តិម្ហលកត្តា–

សុត្តន្តេ រក្ខិតេ សន្តេ, បដិបត្តិ ហោតិ រក្ខិតា;

បដិបត្តិយំ ធិតោ ធីរោ, យោគក្ខេមា ត ធំសតីតិ។

ឲតាចតា អចិន្ត្យាតសទ្ធលក្ខលាស្ស សកត្តូបរិហាតិំ ឥស្សេត្វា ព្ទឥតិ សកត្តូសយ្យត្តិម្ហលិកា បទេត្តូសយ្យត្តីតិ តឥកាចា តាឥិសោ បុក្កលោ បទេសេ្យិ បច្ចយោ កចិតុំ ត សក្កោតីតិ ឥស្សេតុំ ‘តចា’តិអាឥិ ហុត្តំ, បតិដ្ឋាតិ ធារោតិ, តទេ្យាត្តូ ទេតំ ទេតំ កុល បុត្តាតំ ធម្មចិតយសិក្ខាបតំ តំតំ កម្មទោតា តិត្តូរលាឥិ ច, តទុកយ យេចា-ត្ថាភ្ជិកំ បតិដ្ឋំ, ម្យាក្កុតម្យេត តម្ហុលកេ សុបរិសុទ្ធសីលេ បតិដ្ឋាបតយេច, តទុបការោត្តូ សិក្ខាបតាឥិ, ព្ទឥ បត តំ សាឥតក្ខទោ បុក្កលោ វុបចារទោ បតិដ្ឋាតិ កហេតទោ្យ, ហិសទ្ធោ ឃធាហុត្ត សយត្តូតទេ្យ តិបិទោ, សទ្ធលក្ខលាញ្ញាឃេចាតិ អចធារលាម្យេត ទោសុ តព្ពិទ្ធុឃេច សយទេ្យាតិ ឥស្សតត្តូ បការោចសេត ហុត្តំ, អត្តតោ បត សុក្ខត្តសីលក្ខត្ថចិរហេត កឥាចិ កោចិ ឃធាហុត្តាតំ បតិដ្ឋាកចិតុំ ត សក្កោតិ... តម្ហុលកត្តា សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា សបរបតិដ្ឋា កាចស្ស ច, ទេតេច ចិតយធរេ អាតិសំសំ ឥស្សេត្តេត កកចតា តម្យធាតំ តម្យម្យុលំច កត្វា “បញ្ចិមេ កិក្ខវេ អាតិសំសា ចិតយធរេ បុក្កលេ, កតមេ បញ្ច អត្តតោ សីលក្ខត្ថោ សុក្ខេត្តា ហោតិ សុ រក្ខិតោ, កុក្កុច្ចបកតាតំ បដិសរណំ ហោតិ, ចិសារទោ សង្ឃមជ្ឈេ្យចិហរតិ, បច្ចត្ថិកេ សហធម្មេត សុតិក្កហិតំ តិក្កហ្យាតិ, សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា បដិបទ្ធោ ច ហោតី”តិ ហុត្តំ, អត្ថានុរូបត្តិ អត្តតោ ចចតីយស្សត្ថស្ស ចាចកទេ្វត ឃោគ្យំ, ព្យញ្ជនាត្ថុរូបត្តិ អត្តតោ ចាចកស្ស ចចតីយទេ្វត ឃោគ្យំ, បរិចាសាឥិស្ពតិអាឥិសទ្ធេត អក្ខរាតាឥិ សក្កហ្យាតិ, តំតំកម្មត្តិ បរិចាសាឥិកំ តំតំកម្មំ, អទេ្យាតិ អសទ្ធលក្ខលាញ្ញា, ត កោចលមេ្យតេត សកត្តូបទេ្វាច តាសិតា, អថ ហោតិ ចិទេធា សទ្ធម្មាបិ តាសិតាឃេចាតិ ចត្តូយាហ ‘អដាតទេ្វា បតា’តិអាឥិ, អឃធាបដិបជ្ជមាទេតាតិ សទ្ធលក្ខលាញ្ញាតា ឃធា ឃេត បការេត អត្ថានុរូបំ ព្យញ្ជនេត ព្យញ្ជនាត្ថុរូបញ្ច អទេ្វ បដិបជ្ជិតព្ពំ, តធា អប្បដិបជ្ជមាទេតា, តធា ច ចក្ខតិ– តធា ហិ ទេសា សទ្ធលក្ខល យដាតទេ្វា’តិអាឥិ។ តិចិធម្បិ សទ្ធម្មត្តិ បរិយត្តិបដិបត្តិអធិកយចទេសតតិ ចិធទេចច សទ្ធម្មំ, តត្វ តិបិដកព្ទុទ្ធចចតំ បរិយត្តិសទ្ធម្មោ តាម, ទេរេស ធុតក្កុលា ហុទ្ធស លក្ខកចត្តាតិ ទេ្វ អសីតិ មហាចត្តាតីតិ អយំ បដិបត្តិសទ្ធម្មោ តាម, ចត្តារោ មក្កា ចត្តារិ ច ផលាតិ អយំ អធិកយសទ្ធម្មោ តាម, តធាហិច្ឆាឥិតា ហុត្តូមត្តុំ សមទេ្វតិ, តម្បិ បិព្វព្ទឃា ឱរិកាតុំ ‘ហុត្តំ ហេត’ត្តិអាឥិមាហ, តត្វ ធម្មាតិ ហេតុ, សទ្ធម្មស្សាតិ ឃធាហុត្តស្ស តិចិធស្ស សទ្ធម្មស្ស, បធព្យញ្ជនត្តិ បធច្ចា ព្យញ្ជនច្ចា តំ, តត្វ បធំ តាម ស្យាទ្យត្តំ ត្យាទ្យត្តញ្ចា, ព្យញ្ជីឃតិ អទេ្វា ឲទេតាតិ ព្យញ្ជនំ-ចាក្យំ

អធចា បដ្ឋេតា ពយ្សេតា អេត្វា ៩េតេតាតិ បគំ-ឃ្យាឝ្យត្ថាឝិ, ចាញ្ឆ ញ្យប្ពាត់, សិឌិលឆតិតាឝិបគេយចចា ច្ចុតេឃេត ញ្យប្ពាតត្តិ បគញ្យប្ពាត់, ត់, ក្តីក្តិត្តិ ក្ដ្ណ តិក្តិត្តិ ឆបិត់ ចិរាឆេត្វា ពឌិត់, អេត្វា ឆ ក្តីតេតាតិ ក្តីក្តិត្តត្តាឃេច បគញ្យប្ពាតឃ្ស តប្ពាចតីឃេបិ ក្ដ្ណ ចិប្ពារេតា ហេតាតិ, ចុត្តបឌិបក្លេតាតិ ‘អចិប្ពាតាសង្គលក្ដូណោហិ’ដ្ឋាឝិតា ចុត្តឃ្ស ចិប្ពាតាសង្គលក្ដូណត្តាឝិតា បឌិបក្លកាចេតា, កាចប្យឆាតេតា ហិ អយំ តិឆ្គេសា,ត្តប្យដ្ឋឃេលិេបិ ចា, ត ហិ អត្តាច អត្តតា ចេឝិតប្ពាតិ ឃ្យត្តត្តិ៍

តឆេចត្តិអាឝិតា ឃធាចុត្តិ តិពេយត្វា សប្ពាចិឆាតេ បឃោឌត់ គេឃ្យតិ, តត្តិ ហេត្វតេត្វ តិបិតេតា, ឃឃ្វា សង្គលក្ដូណឃ្ស ឌាតត់សាតិ សំសំ តឃ្វាតិ អេត្វា, ៩ចត្តិ តិគឃ្សតេត្វ តិបិតេតា, ៩ចំ សប្យឃោឌតត្តិ សប្ពក្គ្គ, តឆេចត្តិ ចា តិបិតសប្ផាឃោ ឃំ, ចុតេត្តត បពាទតេតញ្យឃ្វិ អេត្វ ចត្តេត៍ តត្វច សប្ពាំត់ សប្ពាត់ ចត្តប្ពាតេត្ត “អអាគឃោ តិតាលីសចណ្ណា”តិអាឝីត់ ចាញ្យាត់ ចិសុំចិសុំ យហត្តត្តា ពុតេតា លិឈចំ សត្វឃ្សាតិ យប្ពាយាតេតា ‘តធាហិ’ដ្ឋាឝិតា សប្ពាចិឆាតេ លិឈចសប្ពាចំ សយេត្វតិ, ហោតេតចាតិ អចឆាទណោត ពត្វចិ បទសេត្វ ចិឃ តេតា ត ហោតីតិ គេឃ្យតិ, បឌិបត្តិលិឈចយ្យិ ចេត្វ ហោតេតច, តធាហិ “ចណ្ណបទេត សចណ្ណាបិ”ដ្ឋាគោ (១-១៣) ចណ្ណាឝិសប្ពាសប្ផ្គទិតា តាត្តាតយត្តាចពេយត្យលត្តិ បទេ បុដ្ឋិត្វា ឌាតិតប្ពា អឃ្ស, តតេតា សប្ពា-ចេសឃា, តតេតាឃ្ស សប្ពាតិ សប្ពាសប្ពាំចិចេចត់ តគត្ដាតត្តិ បទេប្យទេបក្លាឃ កចិតប្ពាំ បឌិបត្តិ ពាទចាកាចា៍ ប្ពគាតិ សេប្លបតេតា សត្វក្កយំ គេឃ្យត្យាហ-៩ចំ តាចិ’ដ្ឋាឝិ, តាចាតិ បផយំ, ក្លបឃ្យឌ្ឈាតត្តាតិ ញ្យាបិទិឃាតត្តា, ចិសឃោ ពោចេទា ឃេត្វតេត ឃ្យាគឃោ ចិឝិ ឃេត្ត, សហ ចិសឃេតាតិ សចិសឃា, បផយំ ពទិឃតីតិ បពតិ ឃេតា ឃ្យាគឃោ ចិឝិឃេត្ត, សហ បពតិឃាតិ សប្យពតិកា, លិក្កាឝិពត្តិ អាឝិសគ្គេត‘សលកដ្ឋាឃ’យិដ្ឋាគោ ៩ពត្តាឝិ, លិក្កេកចា លិក្កិកា-ប្ពត្វិចិឆឃោ, ៩ពត្វីកាចេចា សយាសោ, តេត, សាយប្ពាតេតា សយាតត្តា, សយាតត្តត្តណាឝិចុត្តិឃា “ទាឌាឝិចិសិគ្គ បុទិសា គោចិឃ’ចសិគ្គាឝិចិសិគ្គ អបដ្ឋាឝិយិ្យអេត្វ បចត្តតេតា៍

ប្ពតិ ឃេក្កល្លាតបដ្ឋិពាឝីពាឃំ សាទត្វចិលិសិតិឃំ

ទតតត្តឃបណាយាឝិពធា សយត្តា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១។ បឋមកណ្ឌវណ្ណនា

សញ្ញាធិការ

១។ អ អាទយោ

សព្ពវចនានំ សាត្ថកតិរត្ថកត្ថញ្ញកិចាទិត្តា ‘ព្ទគ’ត្តិអាទិនា សម្ពន្ធេត្តត សំសយមុបគស្សិយ សាត្ថកត្តមស្ស គស្សត្យព្ចា ‘ត ឋាន…បេ… សាត្ថកត្តា’តិ វុត្តំ, វុមត្តកាទិចាក្យមិតិ ‘គស គាញព្ទមា, ៤ អប្បិ, ក្យល្ឌមឌាខិតំ, បលិលបិល្ឌោ’ព្ទស្វាទិកំ, អថយចត្ថាន មញ្ញាមញ្ញានាតិ សម្ពន្ធា សមុគាយត្ថាភាវេតោ អនត្ថកត្តំ, អាទិចាក្យត្តិ “មេនាសង្ខា មេនាមយា”តិអាទិចាក្យំ, សាត្ថកត្តំ បនស្ស បគត្ថាន មញ្ញាមញ្ញាកិសម្ពន្ធស្ស បតីតិតោ។

អថ អអាទ្យាទិសទ្ទានំ សាធុត្ថាភាវ្យាភាយ ព្ទគំ ចថនមិស្វាទិចិកប្បន្តរសម្ពុទ្ធេច កថំ និយមេយា វុត្តិយំ វុទេត្តនេត្តន សាត្ថកត្តមិស្វាសក្កិយ តោសមិហានុបយោគិត្ត កមេន បដិបិទយិតុមាហ ‘ចក្ខុមានត្ថមេចិគ’មិស្វាទិ,’ អាការរាគយោ និក្កហីតន្តា’ព្ទស្វាទិនា វុត្តិយំ ចក្ខុមាមេនា អេត្ថា យស្ស តំ តថា វុត្តំ, សាទ្ទនំ សាទ្ទុសទ្ទានំ អនុសារនំ អាញ្ញានំ អេត្ថា បយោឌនំ យស្ស តត្តំ ចិក្កហោ។

សាទ្ទុសទ្ទានុសារនសង្ខារេបត្ថ “កេត្ថត្ថ ក្យត្តាត្តេក្កហិឆា”តិ (៣-១០០) អាទិនា កត្ថាទិសទ្ទានំ សាទ្ទត្ថានុសារនស្ស គស្សនេតា, លក្ខណត្តេនេន សាទ្ទុកាចស្ស អត្ថាភ្យានត្ថាតិ អាបុព្ទាគាព្ទស្វា “គាឆាត្ថី”តិ (៥-៣៥) ព្ទប្បស្វយេ អាការរលោបេ ន អាទីតិ អអាទិយេមត្តិ អញ្ញាបគត្ថមយានេម មេយាមិ្បមេយានុ ធីស្ស បុមេ”តិ (១-៥១) ‘ខេដ អអាទយោ’តិ, តយោ ន ចត្តាលីសា ធាតិ ចត្ថ មយានេម “តគមិនាឌីនិ”តិ ឥត លោបេន វេស្ស ន តិតាលីសាតិ, ‘ចណ្ណ-ចណ្ណេន’ព្ទស្វា “កាចការេកក្ខ ឈណ ឈកា”តិ (៥-៣៣) អប្បស្វយមេយាមិ្យា ជិនេគេម ចណ្ណាព្ទតិ ន និទ្ទេសនោតា, បយោគនិយមត្តិ តិតាលីសចណ្ណសន្ទេន្ធ បនេន្ធ ឧថ អអាទិសន្ទោ បយុទ្ធិយតីតិ ឧថំ បយោគនិយមត្ថំ, អយមិ្យ ចិកប្បន្តរ សម្ពុចនា “អក្ខតតក្ខានេច ករាសក្ខយោគេក ចិការា ឌី”តិ (៣-១១៨) បយោគនិយមស្សា ឥសាយមានស្ស ទិដ្ឋត្តា, ធាត្យានេសត្ថិ អអាទិសទ្ទស្ស ធានេត តិតាលីសចណ្ណសន្ទា អានេគសា ហោន្តិ តេសំ ចា សោ ព្ទតិ, តគត្ថុបិយាតិ ធាត្យានេគសាត្ថុបិយ ៤ដ្ឋី ចិកត្តិយា, អនោនេយចាតិ អកយាកមិអត្ថុបិយ ៤ដ្ឋី យា អកាចនោតា មេយច, អកយាកមិ កាចត្តិ អអាទិសទ្ទស្ស តិតាលីស ចណ្ណសន្ទា អាកយា ហោន្តិ តេសំ ចា សោ ព្ទតិ, ឧនេតស្សុបិ សក្កា, “យចាសនេរ” (១-១០) “ស្វោ សស្ស”ព្ទតិ (១-៧១) អានេគសាកយានំ គស្សនេតន, អាកយ លិក្កាកាចនោតាតិ ងការ កការ មការាទំ អកាចនោតា, ចិនេសនេចិនេសស្ស កាចត្តិ តិតាលីសចណ្ណសទ្ទានំ អអាទិសទ្ទោ ចិនេសនំ, តេ ចា តនេស្ស-តិ, ឧត្តាបិ សក្កា ‘នីលុប្បល’មិស្វាទីនមញ្ញត្ថ ចិនេសនចិនេសស្ស កាចគស្សនា, សទ្ទលក្ខណា នុបយោគនោតាតិ សទ្ទលក្ខណេន សទ្ទសទ្ទរណស្ស បកតត្តា វុត្តំ, តត្ថ ការណមាហ- ‘រូបចិនេសស្វប លក្ខណាកាចា’តិ, រូបចិនេសស្ស ងុបលក្ខណា និមិត្តំ តស្សអកាចាតិ អនេត្ថ, ន ហិ ចិនេសនន ចិនេសស្សកានេច បដិបិទិនេត អអាទ្យាទិសទ្ទានំ រូបចិនេសស្ស

ᩈᨻ᩠ᨻᩁᩴ ᨣᨲᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ, ᨿᨴᩥ ᩅᩮᩈᩣᨧ ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨻ᩠ᨻᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᩮᩉ᩠ᨿᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᨳᩣ ᩈᨲᩥ 'ᨠᩥᩃᩩᨸ᩠ᨸᩃ'ᨾᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨲᩣ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩔ ᨲᨴᨲ᩠ᨳ

ᨲᩣᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩥᨿᨲᩮ, ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᩦᩉᨣᩩᩃᩔ ᨿᩣᨶᩅᨠᩮ ᨴᩥᩔᨶᨲᩮᩣ ᩋᨷᩣᨲᩮᨶ 'ᩈᩦᩉᩮᩣ-ᨿᩴ ᨿᩣᨶᩅᨠᩮᩣ'ᨲᩥ ᨲᨦ᩠ᨣᩩᩃᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᩣᨷᩥᨷᩥ ᨴᩥᩔᨲᩥ,

ᨲᨴᨲ᩠ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ 'ᨲᨦ᩠ᨣᩩᩃᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᩣᨷᨶᨲ᩠ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦ'ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩔ, ᨲᩮᨶ ᨲᩥᨲᩣᩃᩦᩈᩅᨱ᩠ᨱᩈᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨣᩩᨱᩮᩉᩥ ᩋᨶᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥ, ᨲᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᩣᨷᨶᩴ-ᨲᩥᨲᩣᩃᩦᩈᩅᨱ᩠ᨱᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᩅᩣ ᩋᨶᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨿᩅ ᩅᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᨶᩴ, ᨲᨴᨲ᩠ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩁᨱᨾᩣᩉ- 'ᩋᨲᩮᩣᨿᩮᩅᩣ'ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ, ᩋᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᩁᩪᨷᩅᩥᩈᩮᩈᩪᨷᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᩉᩮᨲᩩᨲᩮᩣᨿᩮᩅ, ᨷᨣᨲᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨻ᩠ᨻᩁᩴ, ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨲᩁᩣᩉᩣᩁᩮᩅ ᨴᩮᩉᨿᨲ᩠ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩈᩥᨿᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩁᩥᩉᩣᩁᨲ᩠ᨳᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ... ᨲᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨲᩣᩉᩮᨲᩩ ᩁᩪᨷᩅᩥᩈᨠ᩠ᨠᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩣᨲᩥ ᨷᩥᩁᩮᩈᩈᨾᩣᩃᨻ᩠ᨻᩣᨿᩣᩉ 'ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᨬ᩠ᨬᩥ'ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ᩼

ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨿᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩅ ᨲᨳᩣ;

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨾᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᩣᨿᩴ, ᩋᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨴᩥᩔᨲᩮᨲᩥ᩼

ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᩋᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ-'ᩋᩣᨴᩥᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩣ ᩉᩮᩣᨲᩣ'ᨲᩥ, ᩁᩪᨷᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩁᩪᨷᩃᨠ᩠ᨡᨿᩣᨶᩣᨶᨿᩣᨠᩣᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᨣᩉᨱᩮ ᨠᩣᩁᨱᨠᩣᩁᨱᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮᨶᩣᩉ-'ᩁᩪᨷᩃᨠ᩠ᨡᨱᩔᩩᨷᩈᨩ᩠ᨩᨶᩦᨿᩉᩮᨲᩩᨲᩔᩣ'ᨲᩥ, ᨠᩣᩁᩥᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩈᨬ᩠ᨬᩣᨠᩅᨶᩣᨴᩥᨶᩣ, ᨶ ᨣᩩᨱᩮᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩣᨶᨿᨶᩴ ᨠᩅᨲᩥ᩼ ᨣᩩᨱᩩᨷᩈᨩ᩠ᨩᨶᩦᨿ ᩉᩮᨲᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨸᨴᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩ ᨷᩅᨶᨲ᩠ᨲᩣ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣ ᨠᩣᩁᩮᩅᨲᩥ ᩋᨠᩣᩁᩔ ᩅᨱ᩠ᨱᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨠᩣᩁᩮᩅ, ᩁᩪᨷᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨲᩥ ᨲᩣᩃᩦᩈᩣᩁᩪᨷᩴ, ᨲᩥᨲᩣᩃᩦᩈᩣ+ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥᨷᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ, ᨲᩥᨲᩣᩃᩦᩈ+ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥᩅᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅᨿᩅᩔᩣᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᩈᩮᩣᨲᩥ “ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩮ ᨴᩦᨥᩁᩔᩣ”ᨲᩥ (᪑-᪓᪓) ᨷᨴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩁᩔᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ “ᨴᩦᨥᩁᩔᩣ”ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨣᩅᩥᨽᩣᨣᩮᨶ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨷᩁᩔᩮᩅ ᩁᩔᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩥᩔᨲᩥ ᨲᩥᨲᩣᩃᩦᩈᩮᨲᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩮ ᨷᨴᩴ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣᨲᩥᨿᩮᩣᨣᩅᩥᨽᩣᨣᩮᩣ ᨻᩉᩩᩅᩥᨵᩮᨶ ᨠᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ-'ᩅᨠᩅᩥᨵᨸ᩠ᨸᨠᩣ'ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ, ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᨠᩣᩁᩮᩣ, ᩁᩔ ᩅ ᨶᩥᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨲᩮᩅᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩅ ᨶᩥᨠᩣᩁᩮ ᩉᩦᨲᩥ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨲᨲᩥᨿᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ “ᩈᨶ᩠ᨵᩥ ᨾᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩁᩔᩣ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩩᩈᩣᩁᩮᨶ, ᨠᩮᩣᨧᩦᨲᩥ ᩈᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᩮᩈᩣᨴᨠᨲᩮᩣᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨸᩥᨿᩣᩅᩁᩥᨿᩴ ᨴᩮᩔᨲᩥ, ᨶ ᩉᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ ᩅᨴᨲᩮᩣ-ᨿᩈᩮᩣᨷ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ 'ᩁᩔᩣᩅᨧᩣᨲᩥ ᩅᨧᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩈᩣᨵᩮᩣᨸᨿᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᩥᨿᩣ ᩅᩮᨵᩮᩣᨸᨿᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ, ᨿᨴᩥ ᨲᩣᩅ ᩅᩮᨵᩮᩣᨸᨿᩮᩣᨣᨲᩮᩣ, ᩁᩔᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᩅ ᨶᩥᨠᩣᩁᩮᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩣ ᨲᩮᨶ ᨴᩦᨥᨠᩣᩃᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨲᩮ ᨴᩦᨥᩣᨿᩮᩅ ᩈᩥᨿᩩᩴ, ᨿᨴᩥ ᨷᨶ ᩈᩣᨵᩮᩣᨸᨿᩮᩣᨣᨲᩮᩣ, ᨲᩮᩈᩩ ᩁᩔᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩣ ᩁᩔᨠᩣᩃᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᩁᩔᩣᩅᨧ ᨲᩮ ᩈᩥᨿᩩᨶ᩠ᨲᩥ 'ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅ ᨶᩥᨠᩣᩁᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨱᨠᩣᩃᨣᨲᩴ ᩁᩔᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦ'ᨲᩥ, ᩁᩔᨠᩣᩃᩅᨲ᩠ᨲᩣᨶᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩅᨧᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩈᩮᩣᨣᨲᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᩥᨠᩣᩁᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᩃᩔᩣᨠᩣᩁᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨷᨬ᩠ᨧᨠ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨷᨿᩣᩉᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᨷᩥᩁᩮᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠ ᨿᩮ ᨶᩥᨠᩣᩁᩣᨶᩴ ᩁᩔᨠᩣᩃᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩦᨷᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩅᨴᨲᩮᩣ ᨷᨠᩣᨿᨿᩈᩮᩣᨷ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ 'ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᨴᩥ ᩅᨠᩣᩁᩣᨴᨿᩮᩣ ᨴᩦᨥᩣᩅᨧ ᩈᩮᨿᩮᩣᨣᨷᩩᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ ᩁᩔᩣᩅ ᩈᩥᨿᩩᩴ ᨲᨳᩣ ᩈᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨴᩦᨥᩮᩣᩅ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᩈᩮᨿᩮᩣᨣᨷᩩᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣᩁᩔᩣ ᩉᩮᩣᩅ ᨴ᩠ᩅᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨱᨠᩣᩃᨠᨲᩮᩣᩅ ᩁᩔᨴᩦᨥᨠᩣᩁᩮᩣᩅᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ'ᨲᩥ, ᨠᨧ᩠ᨧᩣᨿᨶᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨷᩣᩁᩮᩈᩣ, ᨲᨬ᩠ᨬᩣᨷᨶᩮᨲᩥ ᨷᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨷᩣᨷᨶᩮ, ᨷᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨠᩣᩁᩣᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩔ ᨠᩔᨧᩥ ᨷᨴᩔ ᩋᨠᩣᩁᨿᩣᩉ, ᨠᩥᨿᨲ᩠ᨳ ᩈᨾᩩᨴᩣᨿ ᩅᩣᨠ᩠ᨿᨷᩁᩥᩈᨾᨲ᩠ᨲᩥ, ᩁᩪᨷᩣᩉᩩ ᩋᩅᨿᩅᩮᩅᨲᩥ ᩋᩣᩉ- 'ᨷᨴᨬ᩠ᨧ'ᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ 'ᩅᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᨶ'ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨿ ᩈᨾᩩᨴᩣᨿ ᩅᩣᨠ᩠ᨿᨷᩁᩥᩈᨾᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ “ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨾᨵᩮᩣᨮᩥᨲ ᨾᩔᩁᩴ ᩈᩁᩮᨶ” (᪑-᪘) ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨴᩦᨠᩴ ᨶ

សិទ្ធាតីតិ, បច្ចេកំ ចណ្ឌា តាយហោន្តីតិ អការោ ចណ្ឌា តាយ ហោតិ អាការោ ចណ្ឌា តាយ ហោតីតិអាទិនា, អថយេចន្ទាទិនា ទុត្តិយំ អចុទេត្តបិ ‘បច្ចេក’ន្តិ ចចេត សមិដ្ឋន្តិ ការណយាហ, មិដ្ឋន្តោបតិទោ ព្យទេត្វា ឃុរេលត បដិបត្តុំ សក្កាតិ, ឯត្ថ ហិ បច្ចេកន្តិ អចុទេត្តបិ ទេចទេត្វា ទោខិយត្វាតិអាទិនា បច្ចេកំ ក្សុញ្ញូកិរិយា បរិសយាបិយទេ, ទេតាហ-‘ត ទោន្ទទេ’ ឥច្ចាទិ, អថវា សយុដាទេយបិ ចាក្យបរិសយា បត្តិយំ សតិ សយុដាទេយ បចត្តា សន្ធា អថយចេយុបិ ចត្តន្តីតិ ‘សយុទេន្ធកទេសទស្សទេតបិ សយុទេន្ធា ខិទេដ្ឋា, លទេន្ធកទេស ក្វតាយបិ បញ្ញាយ បញ្ញាក្ខទេន្ធាតិអាខិសុ ចិយ ត ទោនទោ, ទេតទេច ទុត្តិយំ ‘បច្ចេក’ន្តិ ត ទុត្តំ, ចណ្ឌសន្ធស្ស គុណាធ្យទេតកត្វទេត្វបិ បកទេណទេតា អការាទេយាទេចត្វ ទុន្ទត្តីតិ អាហ-‘ចណ្ឌិយតិ’ន្ទាទិ, បកទេណទេតាបិ អទេត្វា ចិកដ្ឋទេត, ទុត្តំ ហិ–

អត្វា បកទេណា លិន្កា, ឌូចិត្យា ទេសកាលទេតា;

សន្ធត្វា ចិកខិយទេន្តា, ត សន្ធាទេយច ទោចលិតិ។

តត្ថ ឈលិខិសញ្ញា ចិយ លហុសញ្ញា អកត្វា កយ្ខា គុរុសញ្ញា កតាតិ ទោធគំ យតសិ តិឆាយ ទុឡ្ហហិ អត្ថត្វចទេសត ឌ្វិប្បការាសុ សញ្ញាសុ ឈាលិតិ ទុឡ្ហហិ សញ្ញាត្វាការចេត ទោហារសុលយត្វបទេយាឌតា, អត្ថត្វសញ្ញា បត តប្បទេយាឌតាបិ ទេហាតិ តឌញ្ញាប្បទេយាឌតា បឹតិ ឌទេស្សត្យាហ- ‘ឯច’យិន្ទាទិ, ចណ្ឌិយតិ អទេត្វា ឯទេតហីតិ ទុត្តយត្វ អត្យាតា អត្យាតត្វា ចណ្ឌសញ្ញា តំ, សន្ធាឆិកយតិយស្សាតិ សទេន្ធត ចិញ្ញាតត្ថាស្ស, ចណ្ឌិ យុលយស្សាតិ ចណ្ឌយុលទេកា-អទេត្វា, តស្ស ការចេា ចណ្ឌយុលកតា, អត្វស្ស ចណ្ឌយុលកតំ សាទេឆតិ ‘សាបិ’ន្ទាទិតា, ចណ្ឌិ ទ្វុបំ សការចេា ឯទេតសន្តិ ចណ្ឌទ្វុបិតិ-បឌាតិ, សយុដាទេយា បិឌាតំ ទ្វុបយស្សាតិ សយុដាយទ្វុបំ ចាក្យំ, ចិកត្យត្តយត្វទេឌាតកំ បឌំ, បឌសយុដាទេយា ចាក្យំ, សត្ថទេច្ចតយុបធាទេត ចណ្ឌសន្ធចតិយត្តំ កឆ្ឋតិ ចណ្ឌយតត្វាតិ សទេត្ថាបិ សយុ្តិបទេយត្វទេឌគិទេន្ធា អទេត្វា ចាក្យាឆិកយតិទេយា ចទេណ្ឌទេតច ចិញ្ញាយតិ តាយ តយ្ខា យធា ទុត្តយត្វ ចិទេសសឌស្សតំលហុសញ្ញាយ ត សក្កាតិ តឌត្វយការាខិតំ គុរុក្វតា ចណ្ឌសញ្ញា កតាតិ អឆិប្បាទេយា, សយុ្តិ សទេក្កតចទេសត បចទេត្តា ទោហាទោ, បទេយទេត្វ សតិញ្ញាទេតា បញ្ចាក្ខទេន្ធា ង្គទេកាហិ បទេតទេតហិ កិទេន្ធា តតិទេយា ទោកាដ្ឋទេសា តាយ តត្វិ, តធាច ទុត្តំ–

ទុទេច សន្ធាតិ អក្ខាសិ, សយ្ខទេន្ធា ចឌតំ ចទោ,

សយ្ខុតិ បទេយត្វង្គា, តតិយំ តុបលត្ខតីតិ។

តត្ថ ច–

អប្បក្ខរេយសន្តិន្ធំ, សសារំ គុឡ្ហហតិណ្ណយំ;

បរសត្ថតា្ត ឞុត្តតិ, អាហុ តល្លក្ខលាព្ញាតេតាតិ៍

“អាឥរោយា តិតាលិឞ ចណ្ណា” “តិតាលិឞាឥរោយា ចណ្ណា”តិ ចា ចត្តព្ពត្តិ ត តចា ឞតិ ឞត្តិន្ដិ ឞុត្តំ ឞិយាតិ, តត្ថ ឞត្វាឥា យទ្ភលចចតេត កចិតព្ពំ, អកាឥរា បដិរេឞឆេត្វាបិ ហោតីតិ (ត) ឞត្វាឥា ឞិន្ទឞឌ្ឍឞ្សាបហិតត្តា, អឆ ហោតូ បុព្ពា ឈាលិងិ ឞព្ពា, ឞឌ្ឍឞាឆតយត្តប្បយោឌតត្តា បត ឞព្ពាចិឆាតឞ្ស បុព្ពាចទិយ ឞព្ពាចាលយេត្វាតិ កិ បុតាបិ ចណ្ណាងិឞព្ពាចិឆាតេត កត្វការច ការណោតាតិ ឞទ្ធយេតំ, បុព្ពាចទិយេឞុ បត ការចំ តឥត្ថាយតព្ពា ងីបេតុំ កាធិ ឞព្ពាយោប្បត្តាត្យាយត្តេ, យទ្ឌេចំ ឞំយោកឞព្ពាតាយលេបិឥរោយាបិ ឞព្ពា បុព្ពាចទិយេហិ ចុត្តា ចត្តព្ពាតិ តត្ថ កេ ចុត្តយេចាយេត្វិ’កាធិ ឞព្ពាយោ អាត្យាយត្តេ’តិ, កិត្តឌាត្យាតទ្វាគេត កចតា តាបិ ចិព្ពាតុំ ត ឞក្កាតិ, កោឞទ្ធិ ឞាត្វកេត្វាបិ បតិចណ្ណយត្វាត្ថុបលទ្ធិតា ចណ្ណាតយឌិទ្វាតយការាងីតយត្ថុកតិយោ ព្ភហោបឌិទ្វាព្ភត្យុកាទិយេតាត្វតាត្វចត្តតាយ ហោតេតចាការាងិតា ចិកត្តិ, លេនិបេត តិឌិទ្វត្តា បតឞ្សា អឞ្សចតំ ឞត្តិកំឞចចតិទ្ធាកាចា ឞំហិតាយាតិទ្ធយោ, អត្ថក្កយោតិ អាឥឌាតិឞ្សយា ឞទាចុត្តា, តតោ តិឞ្សិតា ត្យព្ពេតា, ឞពេឞុបិ ឲកទ្វាតិយា អកាទាឥរោយា ពាហុត្តា បចយំ ចុត្តា ឆាតាត្ថក្កយេត, តតោ ខ្វិងា ឆាតាត្ថក្កយេត, តេឞុបិ រេឞ្សាច លហុត្តា បចយំ ចុត្តា, តតោ ងីឈា, ត្យព្ពេតឞុបិ ចក្កា ពាហុត្តា ឆាតប្បដិបិដិយា បចយំ ចុត្តា, តតោ យការាឥរោយា, ចក្កេឞុ ច អឈោយាឞា បចយំ ចុត្តា, តតោ ឈោយាឞា, តេឞុ ច ឞិឆិលិ បចយំ ចុត្តា, តតោ ឆតិតា, តត្វាបិ អប្បកត្តា ខ្វិងា បច្ចាយា ចុត្តា, តតោ យរលចា ឈោយាឞក្វតា ឆាតាត្ថក្កយេត, តតោ ឆតិតា ឞការាហ ការា, តេឞុបិហការា កោឞទ្ធិ ព្ភរោឞាបិ ហោតីតិ ខ្វិងត្តា បច្ឆា ចុត្តា, កោហិចិ “លត្យអាតយចិរេឞឈា”តិ ខ្វិត្តយចិរេឞេ ចុទ្ធយាតេបិ លិបិកេឆេត ឆាតកេឆេត ច កិត្តត្តា ត្យអការា ចិឞុំ អក្កូការចេត កហិតា, ឞោបិ ឈោយាឞការចេត ឆាតាត្ថក្កយេតច ហការេតា បទំ ចុត្តា តិក្កហីតំ បត ឞទត្តាងិឞព្ពាចិតិយុត្តត្តា ឞព្ពាបច្ឆា ចុត្តតិ អការាងិតយយត្ថក្កយោ, ព្ភយឞ្សចាត្ថក្កយឞ្ស យតឞិ ចិបឞ្ស ចត្តយាតត្តា តិតាលិឞាតិ កលតាបទិត្ឆេទឞ្ស ឥឞ្សិតត្តា ច ‘តិក្កហីតត្តា’តិ ចុត្តិយំ ចុត្តំ, បកតំ ឞាត្ថុឞ្ឍាត្វាត្យាតំ, ត ចណ្ណិយតេ, តិ ឞឌ្ឍឞទ្ធលោ ឞព្ពាត យុត្យប្បយោឌតាកាចា, កិព្ពាបិ ត ចណ្ណិយតេ, អយេត្វិ បត កចយការាងិតយយត្ថក្កយោ ព្ភប្បយេត្តាតិ ឞិឞ្សាតំ កព្ពា ចិត្ឆេទប្បយោឌតយ្យតិ អត្ថក្កយឞឌ្ឍឞ្ស អត្វកចតត្យាឌេត ចណ្ណិតោតា យេចាតិ, កាទិយត្តេ ព្ភទ្ធាទិយត្តេ ឲតេតាតិ ការលំ, តត្វ ងិច្យាយព្ឞ្យតាលុងាតំ, ងិចេត្យាបក្កុ យុទ្ធងាតំ, ងិច្យាំ, ឥត្តងាតំ ឞេឞាតំ ឞកទ្វាតំ ការលំ, បយត្តិ បយតតំ, តយ្យត ចណ្ណុទ្ធារលាតោ អត្តត្តរោ ពាហិរោយា ច ព្ភឞ្សារោហា, តត្វ អត្តត្តរបយតតំ-ឞំចុតត្តយការឞ្ស, ចិចឌត្តំ ឞទាតំ ឞការាហការាតព្ពា ចុទ្ធត្តំ ចក្កាតំ, ព្រឹឞំចុទ្ធត្តំ យរលចាតំ, ពាហិយបយតតត្ថុ ឞំចុតាកណ្ណតាងិ, ឆាតតោ បទ្ធាឞត្តិយា ចិងីយាតការិយឞយ្ហចេត បយោឌតឞយ្ហចា អាហ-‘ឆាតយ្យតា’តិអាងិ, តិទ្វត្តិ ឲត្វ ព្ភប្បត្តិចរេឞេត ចណ្ណាតិ ឆាតំ, “ឲ ព្ភតយ ចណ្ណេ”តិ (១-១លិ) ចុទ្ធេ ចណ្ណេតិ កចតយេច ចណ្ណឞព្ពាការណោ បយោឌតំ, យចាចុត្តយត្វយព្ពោ(ក ត្យាបងិឞតិ’ ឲច’យិទ្ធាងិតា, តព្វា “ឥឞាឥរា ឞរា”ព្ភទ្ធាឥា ‘តេតា’តិអាងីឞុ ‘តេត ឞទ៌រទ្ធតេត ក្វេត្វា កព្វិ ចុទ្ធេ បយោឌតំ តំ ឥឞ្សតិ “ឞរេរាលេបិ ឞរេ”ទ្ធាងី’តិ ឲចយាងិតា អត្វេ ឥទ្ធព្ពា, ធាការបតិ ចណ្ណលេបត្តិ ធាតបកំ, កព្វា បត’រោឞា ចេយិតាច ធាតបកោត ឞិទ្ធោ’តិ ចុទ្ធតិ តត្ថ ‘តឥយិតាងីតិ”តិ (១-៣លិ) ឞុត្តំ ងិឞ្សតីតិ, (ឞទ្ធំ) តចាបិ បការត្តទោយយ្យិ ចណ្ណលេប ឥឞ្សិតោតិ ចិព្ពាតត្តំ, ឲចឞទ្ធោ បត ‘យងិ ធាតបកោត ចណ្ណលេបិ ឞិយា ឞោ ព្ភយិតាច ធាតបកោត ឞិទ្ធោ, តាព្ពោតា’តិ អចឆារេតិ៍

៧៌ ឪយា

តត្រ អអោឪយោតិ បឲយន្តត្រចត្តន្ត ពឆយេត្ត’តត្ត’តិ សត្តយឹតិឌ្ជិដ្ឋតាតិ អាហ-‘តប្ដា’តិអាឌិ, អត្តចយាចិកត្តិចិបរិលាយេតាតិ អអោឪយោតិ បឲយត្តស្ស‘អារឪា ឪយា’ត្យេតេត សឲ្យត្តា សឲ្យឌ្ឍយានេត ចាឆាររេត្តត កចិតព្តត្តិ អាឆាររត្តចយេត សត្តយឹ ចិកត្តិយា បរិចត្តតេតាតិ អេត្តា, អត្តចយា សត្តយិយា ចិបរិលាយសឲ្យចារេយចយុរេត្ត អចិឌ្ឍយានេតបិ‘តត្តា’តិ ចុត្តិយំ ចុត្តំ, អារេគាឪសត្តូយតញ្ញាតួបចត្តិសឲ្យចេតា តេតសំ អអោឪយោ ចិសឃការេចតបិ សក្កា បរិកោប្យេត្តិ ចុត្តំ-‘តេតរុ ចិសឃក្ខតេរុ’តិ, គិឌ្ឋារលាេត្តាបិ ឃុឌ្ឍតេច… ចណ្ណសយុគាយេតា តេឌពេឪសក្ខតាត យាឪោ ចណ្ណាត់ ឪសសញ្ញាក្យុរេលាត គិឌ្ឋាទិយយាតត្តា, អាឌិយិរុកស ចណ្ណាតិ ចុរេត្ត អចុត្តាតយិ អចស្សំ ចត្តត្ដាត់ ក្លាតបុរលាត្តយឌ្ឍាហារេទា តេហាតឹតិ ចុត្តំ- អចដ្ឋិតា គិឌ្ឋិដ្ឋា ចា’តិ, ៤ពាឌឹត យដ្ឋារសត្តាត់ សញ្ញាត់ សឲ្យញ្ញេយ្យ ចត្តតេតា អាហ-‘ឪសសញ្ញាយ បរិឌ្ឋិត្តត្តា’តិ, ពយ្យុបកាត់ រស្សេ៤ ឌុចណ្ណាតយិ ពដ្ឋាយេតេ ចិយ អបរិដ្ឋាកា អត្ថតា, អពយ្យុបកាត់ តេឪេញ្ញាសំ តេពសដ្ឋិ សទាត់ បរិដ្ឋកា អតឌិកា, ឪសសដ្ឋស្ស សឲ្យញ្ញេយ្យ ចុត្តិត្តា ឪសត្តូយិ អឌិពតចណ្ណាតញ្ញាត្តា ចុត្តំ-‘ឪសត្តូយឹ’តិអាឌិ, សយំ បុព្ឋា’ទាឌ=ឌិត្តិយំ’តឹឃ្វា ក្លិយិរុអត្តេលិរេប សយារេស ច តេឪយិតាឌិត្តា គិរុត្តិតេយេត ចា សេរសេដ្ឋា គិបៀឌ្ឍតឹតិ, ‘សទ-ពតិហិ សាចិត្តាសុ’ ព្ទដ្ឋឃ្វា អប្យដ្ឋរេយត ចា គិបៀឌ្ឍតឹតិ ឪេស្សេត្យាហ=‘សយំ ទាឌត្តឹ’តិអាឌិ៌

៧៌ ឌេ្ឋឌេ្ឋ

តេតិ’អារឪា’តិ សត្តព្យត្តត្តា អបេរ ឌេ្ឋ បទាយសតិ, តេហដ្ឋា ចិយាតិ តេហដ្ឋា ចុត្តំ អត្តចយា ចិកត្តិចិបរិលាយំ ក្លបរេយតិ, អេតាច ចិញ្ញាយយាតត្តចយេត តេតរុ’តិ ចុត្តំ, តេតរុតិ បត គិឌ្ឋារលាត្តចិចដ្ឋាយំ តយិ សឲ្យចតឹតិ តេតសំ ចណ្ណាត់ យេញ្ញឌេ្ឋឌេ្ឋតិ ឌ្ឋិសញ្ញាយ គិឌ្ឋារលាេត្តាបិ តេចឌិតេញ្ញា, ចិដ្ឋាយំ ចុត្តិ យស្ស តេយា ចិដ្ឋាចុត្តិ-ឌ្ឋិសេដ្ឋា, ចិដ្ឋាចុត្តិតា ចាស្ស សចណ្ណត្តាក្យុរេលាត ឌ្ឋិត្ត (‘ញ្យាបិត្យ) យិដ្ឋត្តា, ពេយតាចដ្ឋិតេតិ ព្ទយិតា អពារាឌិចណ្ណប្យតត្តស្ស អតាឌិពាលសិដ្ឋិ ពយសិដ្ឋត្តយាហ៌ តត្រ សយាតា ចណ្ណា សចណ្ណាត្យត្តេត្ត សចណ្ណសេដ្ឋ សតិ ពតំ រស្សេឌឹឈាត់ សចណ្ណសញ្ញា សិយា… អសយាតត្តា ៤តេរសត្តិ, តេតឪត្តិចណ្ណប្យតត្តស្ស ពយសិដ្ឋត្តា ចចតពេលតេចាសយាតាតយិ តេហាតេចាតិ, តេចយិ ចត្តុ ឃុត្តំ“ឌេ្ឋឌេ្ឋ សចណ្ណា”តិ ឃុត្តស្ស តាឌិសសាយត្តិយសឲ្យារេច [សឲ្យារេចត (តេបិត្តេព)] ចិតេសសការលាកាចាតិ អាហ‘សយាតត្តព្យតា’តិអាឌិ៌ តិដ្ឋត្តិ ៤ត្ត ចណ្ណា ចិត្តឌេត្តបិ អកិញ្យត្តិ ចេសតាតិ ឲាត់ ពណ្ណាឌិ, តេត ពតត្តិ សយារេយា, ពណ្ណតាត្យ ព្ទតិ ចេត្ត បិលាញ្ញកត្តា តប៉ុសពត្តំ៌ បដ្ឋារេយហិ ចក្កបដ្ឋារេយហិ៌ អត្តដ្ឋាកឹតិ ចក្កាតយេត្ត តិដ្ឋត្តឹតិ អត្តដ្ឋា, តាហិ, ឃុត្តស្សាតិ ព្រហ្មចរិយា, ក្យុឃ្យត្តិអាឌិរុ ឃុត្តស្ស៌ តេពឌឹតិ អតិយេយត ចុត្តំ, តេត បត–

“ហពារេទា បដ្ឋារេយតេហច, អត្តដ្ឋាហិ ច សំឃុតេតា;

ឌូរេយា ព្ទតិ ចិតេញ្ញារេយ្យា, ពណ្ណរេឌា តេឪសំឃុតេតា”តិ ចេឪត្តិ៌

៣៍ បុេព្ពា

ចត្តេតិ អត្តចនា ចិកត្តិចិបរិលាេយត ចត្តេត, តត្វ េចត្យាឌិេចាគតា, េតរេគារេរាច្ឆាឌិ បរិហាេរា, េគារាការេច ការេលា

យាហ-‘េឃាេឃា...េប... បតឹឃេត’តិ, ចុត្តិ រេយត្តតិ-‘តហិ’ច្ឆាឌិតា, តត្វ ច បុព្ពារេដ្ឋា ឃេយកត្តា ឧកំ បុព្ពាយាធិក្លូតិ ត រកលត្តិ កធំ

“បុេព្ពា’តិ ចុេត្ត េឃាេឃាតិ ឌាឃតិ ‘េឃាេឃា បុេព្ពា’តិ ច ចុេត្ត ‘េតរុ ក្ខឹរុ’តិ ឧត្ត’ក្ខឹរុ ក្ខឹរុ’តិ ព្ភាឌំ កធំ រុេលេតច បតឹឃេត

តឌិឌេយរិេដ្ឋតារិដ្ឋរាឆតត្តិ អារក្កិឃ តគកាចយុព្ពាឋិឃ បុព្ព រដ្ឋស្ស ចិច្ឆាកយកត្តយចកយឃិតុយាហ-‘តេចគ’យិច្ឆាឌិ៍ តំេឃាកាតិ

ក្ខុបធារេចេរតាហ, តព្ពាត្តតាឃចាតិ អត្តិឃេត្ត អប្យច្ឆឃចេរត, ឧចយុបរិបិ៍

៤៍ បេរា

េរេរយិច្ឆាឌិតា‘េតរុ ក្ខឹរ្ខតិ រចណ្ហរព្ពាេករុ ក្ខឹរុ’ ព្ភច្ឆាឌិ កយតិឌិស្សតិ៍ លហុរព្ពា រេស្សស្ស, រំេឃាកបុព្ពាស្ស រេស្សស្ស ឌឹឈស្ស ច

ក្យុរព្ពា ត ចត្តព្ពា... ក្ខច្ឆារេលចេរេតចាត្តុរព្ពាតិ ចិព្ពាឃតិ, បុព្ពាចរិឃចេរត ចា ព្ហហាចុត្តាចេររេរព្ពាចិឃ៍

៥៍ កាគេឃា

េកចល ឮព្ពាតាតយត្តុប្យការរត្តាកាចា រទាតយត្តុប្យការេត អច្ឆេត្តាបការា ឮព្ពាតាតិ ‘ឧេតហឹ’តិ ការលេត្តត ចុត្តំ, េតតាហ

‘រទាត’យិច្ឆាឌិ៍ ចិបុព្ពា ‘អព្ពា-ឮត្តិឃំ’តឹយក្ខា ការេលា អតប្យច្ឆេឃ ទ្ទបំ, តបុំរកត្តយុិស្សាចកយឃិតុំ ‘ក្ខុបការកាតឹ’តិ ចុត្តំ, ឮព្ពាតត្តំ

ឌិដ្ឋេត្តត ឋុគឃតិ ‘ឃចា’ព្ភច្ឆាឌិតា, ឃចា ឮគតស្សុបការកាតិ ស្នុបិឌិតិ ឮព្ពាតាតិ, តចា រទាតយុបការកាតឹតិ អធិប្បាេឃា,

ឮព្ពាតយ្យុត អដ្ឋយត្តិកំ, ចុត្តំ ហិ–

ឧកយេត្តា កេច រេស្សា, ឌឹេឈា យត្តុច្ឆឃាឃុេតា;

ល្វេតា តិយេត្តា ចិេព្ពាេឃ្យា, ឮព្ពាតំ ត្តុដ្ឋយត្តិកំតិ៍

អត្តុត្តាតិ អត្តុត្តេតា, ‘អត្តុត្តា ឮព្ពាតា’តិ រព្ពេដ្ឋា៍

៦៍ បច្ឆា

រឌាត្យេបក្លាឃ រយុគាឃចាឌិេត្តបិ កាគេឃាតឹ អត្វចត្តតេតា ចក្ករេដ្ឋត កលកឈឌាគេឃាច កឃត្តិំ, បច្ឆា បរិយាលយស្ស

បញ្ញាកោចក្កោ, “តយស្ស បរិយាលំ លិកោ ចា”តិ (៣-៣១) កោ, សុទ្ធ អាឌិក្ខតោ បញ្ញាសទ្ធោ បញ្ញាសញ្ញោបរិច្ឆេធំ ក្យុរុយាតោ យាចសាតាតំ ចក្កាតំ ធាហុត្តំ កយេតីតិ ‘បញ្ញាកា’តិ ចុត្តំ, ចក្កាតិ ធាហុចចតតោ បច្ឆេកត្តិ ចិន្នាឃតិ, ចជ្ជេត្តិ ឃកាទាឌឃោកិ ចក្កា, បឌយក្ខុទចសេត បត កចក្កាឌិចោហាទោ៍

ប័៍ ធាតុ

អតេកត្តូតា ឆាត្វុត យុច្ឆារលតេត្តារបត្តូ កល្យាតីតិ តិបុន្នា តតោ កយត្តិ ត្តបប្ចូយេ ន្តាយិប្បិឌិសយាសេ ឌិឈេច ទ្វុបំ ឌស្សេត្តា ‘រស្យា’តិអាឌីយាហ, បីត្យអតត្តូតោ តិក្កហតំ តិក្កហោ, ‘ត្ថ-អស្លេត កតីស្វុ’ត្ថច្ឆូស្វា កត្តទិ [កយុតិ-ត្ថតិ ចត្តត្ថំ, ត្ថតំ ឬច្ឆាទិតត្តិ អតេត្តូ] ត្តបប្ចូយេ ត្ថតំ, តិក្កហេត ត្ថតត្តិ អយាឌិស យាសេ ទ្វុបំ ឌស្សេត្តា ‘កទលំ តិក្កហេត ចា’តិអាឌិយាហ, បឆ្លិយបក្ខុ សាឆេត្យាហ-‘ចុត្តំ ហឹ’តិ៍

ឆ៍ ត្ថឃុ

ចត្តូសយាសោតិ ត្ថតទីតទរឃោកច្ឆុត្តសយាសោ៍ អតេត្តតិ យុតិ សឌ្ហាឌិចចតិយេ អតេត្តូ, តយតីតិយស្សេតំ កយុំ,

ឃំ សន្ទាចចតំ សន្ទា, លិក្កំ សន្ទាចិកត្តិកំ;

តំ សន្ទាតេត្តូ តយតតោ, ចិត្តំ តាយត្តិ តន្តិត្វ៍

ត្ថឆ តាយសន្នាឃាកាចេបិ អត្តូត្តូធាលិយេច តាយសន្នា សិឌ្ឍាតិ (អាហ) ‘អត្តូត្តូត្យបឌេសតា’តិ, ស្យាត្យត្តបកាតិទ្វុបត្តិ បច្ចុឃា បឌយំ កទិឃតីតិ បកាតិ, សា ឲច ទ្វុបត្តិ បកាតិទ្វុបំ, ស្យាត្យត្តស្ស បកាតិ ទ្វុបំ យុតិសឌ្ហាឌិ ស្យាត្យត្តបកាតិទ្វុបំ, អត្តូចត្តយឆាត្យកយប្ចូឃយ្យាឌិបឌិកំ, បឌំ បឌំ បតិ បឌិបឌេ, បឌិបឌំ តិឃុត្តំ បិឌិបឌិកំ៍ ចិសេសតេតាតិ ស្វុទ្ធ ‘តយស្សេត្តា’តិ ចុទ្ធត ត្ថចណ្ហុចណ្ហាតំ ចិសេសតេត៍ អាត្យ្យាតស្សាតិ បចតិអាឌិតោ៍ អាឌិយញ្ញូចត្តិតោតិ ត្ថត្ត ឬឌកសឌ្ហាឌីតំ អាតោ, បក្យុយាឌីតំ យឡេ្ញូច ចត្តិតោ៍ បឌេសេស្វុតិ “ឆលិ សស្ស តោ”តិ (៧-ប័៧) អាឌិកាស្វុ ស្វុត្តប្យឌេសេស្វុ, អតិដ្ឋបសក្ក (សក្កំ) តិចតេត្តតីតិ សន្ទុតោ្ឋ, អតិដ្ឋប្យសក្កោតាយ [តាយាតិ (បេឞិត្តូកោ)] បចតិ-ត្ថត្ត (ឬឌក បក្យុយ) សឌ្ហាឌីត យត្ត អាឌិយញ្ញូទ្រិតចណ្ហាឌីតំ ឆលសន្នា ចិឆាឃ តតោ បទាសំ សាឌិ ចិកត្តិតំ “ឆលិ សស្ស តោ”តិ (៧-ប័១) អាឌីហិ ‘តោ’ អាឌេសាឌិយិព្រោតោ ‘បចតិតោ, ត្ថត្តតោ, ឬឌកតោ, បក្យុយតោ’តិអាឌិ ទ្វុបប្យសក្កោ, តត្វុចាឌិអាឌិ ចោឌតោ៍ ចត្តត្ថាតិ ស្វុទ្ធ ចត្តត្ថំ៍ ត្យាសតិច្ឆេសេតាតិ អសយាសតិច្ឆេសេត៍ តឌឃុត្តត្តិអាឌិ បរិហាទោ, តត្តិ តំ ចោត្យ, សតិហីតិអាឌិតា អឃុត្តត្តំ សយតេ្តតិ, ទ្ធិស្វុត្តទេស្វុ ឃោកាស្វុតិ ឬបរិយេស្វុ “បិត្តិឃំ” “ឈោ”តិ ទ្ធិស្វុ ស្វុទ្ធស្វុ៍ ត្ថត្តិឃត្តិ ត្ថឌត្តិ “បិត្តិឃ”ត្តិ ស្វុទ្ធ ត្ថត្តិឃត្តិ ត្ថឌំ បឌំ៍ ចណ្ហុចិសេសតំ សិឃាតិ “បិត្តិឃ”ត្តិ ស្វុទ្ធ ‘ត្ថឃុចណ្ហា’តិ អត្វុចត្តតោ ‘ត្ថត្តិឃំ ត្ថចណ្ហុចណ្ហា’តិ ឲចំ ត្ថចណ្ហុ ចណ្ហា “ឈោ”តិ ស្វុទ្ធ ‘ត្ថត្តិឃំ អា’តិឲចំ អចណ្ហុស្ស ច ចិសេសតំ កចេឃ្យ៍ ចណ្ហុចិសេសតេ ចិទោឆយាហ ‘ឲចឡោ’ច្ចាឌិ, តាយស្សេត្តតិ អសយាសតិច្ឆេសេ ត្តូចិទោឆយាហ-

‘ញ្យាសេ’ន្ទាឌិ៑ សក្កាភាយចិសេសត៌ ពាឝុត្តិ ឌ្ហិបុ បុទេត្តបុ ឌ្ឍត្តិឃត្តិអាឌិភា ចក្ខយាភក្កេយត៑ ភាយស្ស អទេត្តា ភាយទេត្តាតិ សយាសស្ស ដ្កត្តរបកត្តប្យឆាភត្តា សយាសេ ព្យហិក្មឝស្ស ភាយស្ស ឌ្ឍត្តិឃត្តិ ឌ្ឍង៌ ចិសេសត៌ ពាឝុំ ភ សក្កាតិ អធិប្យាយេឃា, ចចភយត្តទេភាតិ បិលិភិឃាភយិច “ឃធាសន្លួយត្យទេភេសា សយាត៌”តិ (១-៩-១០) ឋុត្តំ ចិភា, សយាសន្លួឲទេឝសត្តិ សយសន្លួពា, ឌ្ឍតិសទេង្កា អាក្ខទេត្វា, ទេឝភ–

“អាលិបហាសលិលិហិ, យុតិត្ថ ចិឌឃា ឝច;

ទេពាកិលិ ក្យយុគាតី ទេចា, បទេសចទេត្ត ចត៌ ឌល៌” (១៩០)៑

ឌ្ឍន្ទាឌិ សក្កញ្យាតិ៑

១០៑ បិត្តិ

ឌ្ឍត្តិឃំ ភាយស្សាតិ ច, អទេត្ត ឌ្ឍចណ្ហចណ្ហាតិ ច ចុទេត្ត ទេឝសយា ឆាទារេឆយ្យសប្ពទេដ្ឋា អារេឆយ្យស្សាឆារេរ បចត្តិ ចិភា ភ សម្ពុចតឹតិ អឌ្ឍាហារចទេសភ ‘ចត្តយាភា’តិ ចុត្តិឃំ ចុត្តំ៑ ឌ្ឍចណ្ហ ចណ្ហាតិ អទេបក្ខិឃ‘ចិទេសឹឃត្តិ’តិ ឌាហុចចភេយត៌ សប្ពត្ថស្ស បុទិសាឆិភឝាឃ ភាយត្តិយិភា សប្ពទេដ្ឋ សតិ‘ចិទេសឹឃតិ’ទេឝពទេត្តភ បរិលាយតិ៑

១១៑ ឈា

ឌ្ឍត្តិឃំ ភាយស្សទេត្តតិ ច ចត្តទេឝ៑ ទេហដ្ឋា សព្ពត្វ សឌ្ឋាទេភា ភិឌ្ឍ៌សិឃ សឌ្ឋាឃ ភិឌ្ឍ៌ដ្ឋត្តា ឝត្វ ចិឃ ចិសុំ សឌ្ឋាទេភា បឍយយភិទេង្កសេ អសទេត្តា ចិឃាតិ ទេគាសទេលសយាលប្ពិឃ ទេចាគឃតិ ភត្យាច’ឝ្យាឌិភា៑ ឝត្វ ទេសទេឝាតិ ចិឌ្ឍយាភស្ស សឌ្ឋាទេភា៑ ពាទិទេឃភាតិ សឌ្ឋាពាទិទេឃភ៑ បរិហទេតិ ‘ភាឃំ ទេគាទេសា’តិអាឌិភា៑ បន្ទាចុត្តយទេត្តភាតិ “ឈា”តិ ឋុទេត្ត ពាទិឃិទេភា អាពារស្ស បន្ទា ចុត្តយទេត្តភ៑ ភធាតិ ឲត្វ ចសទេង្កា ចត្តឌ្ឍត្តរសយុន្ទេឃ, អបរេយ្យ ពិន្ទំ ចត្តឌ្ឍយភិឃយទ្សបយត្តិតិ អទេត្វា៑ អភិឃយទ្សបយាចទិឃប្យចត្តិទេឝា សារេឆឝ្យាហ ‘ដ្កកឃធាបិ’ន្ទាឌិ៑

១៩៑ ទេពាស្យា

អាសទេង្កា អាកិយុទេល្យ, អភកិយុលយកិយុល៌ ពត្វា លបត៌ ពឆភយាល បត៌, ឝស្មិំ អាលបទេភ, អាលបភទេត្វ ចិហិទេឝា សឹតិ អទេត្វា៑

ឌ្ឍតិ ទេយាក្កលាភបន្ទាពាឌឹពាឃំ សារេត្វចិលិសិភិឃំ

សញ្ញានិកាយេ សមេត្តា៖

បរិកាសានិការ

១២៖ ចិនិ

ចចនារម្ភេយោគមាហ–‘យំ ចិសេសនការេចេន’ច្ចាទិ, យត្ថិ អតិយមេន “អតោ យោនំ ដាដេ”តិ (១-៣១) អាទីសុ អតោតិអាទិកំ ចិសេសនការេចន ចត្ថុមិត្ថិតំ បរាមសតិ, តេនាតិ ចិសេ សនេត្តត្រ-បរិយាយេនេន យំ សទ្ទតិទ្ទិដ្ឋេន អតោតិអាទិកេន ការលក្ខណេន, យថាវុច្ចិតត្ថេតាតិ អារោ មញ្ញេត្ត ចា សម្ភាចេតា យេនកេនចិ អាការេន អនេកោបចារេន អការាទិចិសេសនចេតា នាមាទិនោ, តទត្ថត្តិ តំ អតោត្យាទិ ចិសេសនមេត្ត, នារោ ន មញ្ញេយស្ស តំ តទត្ថំ, តំ អត្ថេ បយោគំ យស្សាតិ អញ្ញបទត្ថេ, ចត្ថាយត្ថាតិ ចត្ថុនោ អាយត្តា… អត្ថាចាត្តនោ ចចនេ បនាតត្ថិ, តស្សាតិ ចត្ថុនោ, សាតិ ចចតិដ្ឋា, បយោគាត្រសា នេនាតិ ទិនចចនាត្រសានេន, ត្ថតីតិ ការលេត្វ តិបិតោ, ត្ថមិតា ការលេនាតិ អត្ថេ, ន សត្ថត្វប្បសង្គោតិ សំហិតាទិចិនិមិប្បសត្ថត្វ តទត្ថ ចិនិប្បសង្គោ ន ហោតិ, តថាហិ “សេរា លោបេ សេរេ”តិ (១-១៩) ឲត្វ សេរាតិ ចិសេសនការេចន ចចតិដ្ឋាយ សម្ភារេច សេរាតិ តព្វា’ទីនំ ចិសេសនត្តិ យថាវុច្ចិតសរាទិសរមញ្ញសរត្ថានំ តព្វាទីនំ លោបប្បសង្គេ “ចិនិន្ទិសេសនត្តស្សា”តិ (១-១៣) សទ្ធត្ថស្សបសង្គោ សិយា, ន “លច្ចិ យត្តស្សា”តិ (១-១៣) អត្ថស្ស… លច្ចិនិទ្ទេសាការា, តថា សតិ ‘តព្វិនេម’តិអាទិមិត្រិត្ថនេម’តិអាទិនា ចត្ថុត្ថតា អាបទ្ធេយ្យាតិ បយោគំ នាត្រសជិ នាមសិយុត្តិ ន សត្ថត្វ តទត្ថ ចិនិប្បសង្គោ, តថា “កតិនេនិសា” (១-៣) ទិសុត្តាទិមិត្ថិ ‘កមយតិ មាលចកំកាមំ ត្យាទិប្បសង្គោតិអាទិ ច យថាយោគមចកត្តត្ថំ, ចុត្តិយំ “អតោ យោនំ ដាដេ”តិ សុត្តោទាហរណំ ទស្សិតំ, “នរា នរេ”តិ លក្ខិយោទាហរណំ៖

១៣៖ សត្តមី

ចចនចលមុបទស្សេតិ‘យត្វ’ច្ចាទិនា, យត្វ យស្មិ “សេរា លោបេ សេរេ”ត្យាទិកេ សុត្តេ, សត្តមិយាតិ ‘សេរេ’តិអាទិនា សត្តមិយា, យស្សាតិ សេរាតិអាទិនា តិទ្ទិដ្ឋស្ស, ការិយំ លោបាទិ, សម្ពន្ធោ ចិសេសាតិ សេរេត្យាទោ ឧបសិលេសិកាធារលក្ខណំ, តទេក្ខាបសិលេសេ កចមលក្ខណំ បុព្វស្ស ចា បរំ សិយា បរស្ស ចា បុព្វត្តិ បុព្វបរោបសិ លេសស្សាទិសិទ្ធត្តា បុព្វបរានំ សម្ពន្ធស្ស អចិសេសា, បរស្សាមីតិ ន ពោចលំ បុព្វស្សេច, សតីត្យស្មិ អត្ថេ ខោតតីយេ សត្តមី សំសត្តមី សត្តសទ្ទស្ស សមាទេសេន, សត្តទ្ធោត្យាទិចចនមេវំ សតិ ឈរេត, សត្តិ ចា សត្តសទ្ទេ បរេ, សុត្តេ អចុត្តេបិ ចុត្តិយំ ‘និទ្ទេស’តិ ចចនេ ការលមាហ-សត្តទ្ធោ’តិអាទិ, និទ្ទេសមត្តេន សត្តំ ន សម្ពតីតិ សម្ពន្ធោ, សត្តមិយា និទ្ទេសេ សតិយេច តំ សម្ពន្ធាយ សត្តាយ សម្ពេចា, អញ្ញថា កិមញ្ញាតត្ថស្សា បតិដ្ឋាតិ អធិប្បាយោ, បុព្វសទ្ទស្ស សម្ពន្ធិសទ្ទត្តា កិត្តិស្សាយ បុព្វត្តមិច្ចាហ-‘សត្តមិ’ច្ចាទិ, តត្ថិ “សេរា លោបេ សេរេ”តិ សុត្តំ, ជ្ជការស្សាតិ ‘ទេឡុ’ឡច្ចេច ជ្ជការស្ស, បុព្វស្ស…បេ… ការិត្វា តំមេនសិកាតប្បោគនំ ទស្សេត្វាហ-‘តមហ’ត្តិ ច្ចាទិតិ ឲចនេមត្វ សាញ្ញាហារោ សម្ពន្ធោ ទេនិតព្ពោ៖ បុព្វស្សាតិ សត្តមី តិទ្ទិដ្ឋតោ បុព្វស្ស,

អតត្ថរឃ្សាតិ អញ្ញចហិតឃ្ស, ចុត្តំ កិឡ្ហិ តត្ថិតិ ឃប្ពតេ្ត, អឃយឌិប្បាតេយា "តឃ្ហិត្តិ តិឌ្ឌិតេ្ត បុព្ពឃ្សា"តិ (១-១-៩៩) បិលិតិយចចតេ "ឌិឃិរឃយុច្ហារលាក្រិតេយា តិឃត្តោប្យយ យិហ តេរត្តទិឃំ តេៈាតេតតិ, តត្ថ'តិរត្តទំ ឌិតេ្តា'តិ បិឌិឃយាតេឃ ពតេត ច្បូតេយចាតត្ថរយុច្ហារិតេតញ្ញតេត្ថា-ចកញ្ញតេតតិ "បុព្ពឃត្តឃ្ស ញ្ញចហិតេតបិ បតេយាកឆ្ឃតេត ញ្ញចហិតេតបិ ពារិឃំ បតេប្បាតិ"តិ កឃ្សពារាឆតេយា ចល្លត្តិ, ឰហ តាឌិឃចចតាការចេត ចល្លាឌិ ញ្ញចឌារេតបិ ឃិយា"តិ, ឃតេរច្ហាឌិបរិហារចចតេត-ឌិប្បាឃ យុត្តាចយតិ 'ឃឌិបិ'ច្ហាឌិតា, យចុរាឃ បិដលិបុត្តកឃ្ស ចាត្ថរាញ៩ ការាឌិតំ ឃត្តាចា ញ្ញចឌារេតបិ បុព្ពឃត្តឃ្ស បចត្តិយា ឌិត្តត្ថយាហ-'យចុរា' ឰច្ហាឌិ, ឃយ្វា ឃតេរតិ ឱបឃិតេលឃិពាឌារេរ ឃត្តយ្យត្តិ បឌំ, តឃ្វា ញ្ញចឌារេត ឃតេរលិតេបិ ត តេហាតិតិ ៩ចំ ឃតេត្លបញ្ញាញ្ញារេតត ចុត្តិយ យតេត្ថា តេចឌិតតេត្ថា, ត ពេចលំ ឃតេរតិ ៩តេត្ថចាតិ អាហ- 'ពារិតេឃ'ច្ហាឌិ, ឱបឃិតេលឃិពេតេយចាឌារេរ កចតិតិ តេឃតេឃា, ពារលាយាហ-'ចត្តិច្ហាតម្ជិឌាតតេតា ឃត្តឃ្សា'តិ, ចត្តុតេតា ឃា ឰច្ហា ចចតិច្ហា តឃ្សា អតុត្តុតេលត ចិឌាតតេតា អត្ថឃ្ស ពឆតតេតាតិ អតេត្ថា,តេយត ហិ ឃយត្តំ ចត្តាតិឌាតុយិច្ហតិ ឃតិប្បកិឌាតឃា យត្តិតេយ ត តតេតា-ខ្ញាយត្តំ ឃតេត្តាកិឌឌាតិញ្ញឌិប្បាតេយា, ចត្តិច្ហា ចឃាតេយ ពារលាយាហ'ចត្តិច្ហាបិ'ច្ហាឌិ, ចត្តុតេតា ឃុត្តពារឃ្ស ឰច្ហា ចត្តិច្ហា, ពឆយុបតេឆឃតេតា ចត្តិច្ហា-ចឃឹឃតេត' ពឆច្ហា ឃាយត្តិឃតេតាតិ អាឃត្តិយ តយុបឆតេឃ្សតុយាហ-'អតេតារេចញ្ញាឌិ, អតេតា ចក្លយាតពារលា ឱបតេឆឃតេតា ចឃឹឃតេតតិ ឃប្ពតេ្ត, កិត្តិ ពារល យិច្ហាហ-'ឃយ្វា'ឰច្ហាឌិ, អត្ថឃឃតេត្តតេត្ថ ក្សុបិរយ្យទិតេយា-បតេឆតេឃា ចិចច្ហិតេតា, ឃយ្វា ពារលា អត្ថតេយា ក្សុបិរយ្យទិតេយា បតេឆតេឃា ក្សុកុលយុបកយុ បញ្ជាពារលាឌិតា អត្តិច្ហិឃតេត កតេចឃឹឃតិ, អតេតា ពារលា ក្សុបរយ្យរា កទិតាបតេឆឃតេតា ចឃឹឃតេតាតិ អតេត្ថា, ឃាយត្តិឃតេតា-ចឃាឃប្បដិបិឆឃិតុយាហ- 'ឃាយត្តិឃយ្យិ'ច្ហាឌិ, ឃាយត្តិឃយ្យិ ចុច្ហតេតតិតេឃតេឃា, លឈុតេតាបិតេយត ឃត្តាតយុបលក្លតេល បចត្តិតិ ញ្ញចហិតតិចត្តិយា ចចតត្ថរក-រលាយតុបត្តិ , ឱបបត្តិ ចចតត្ថរពរលំ, តឃ្ស ច ឱបឃិតេលឃិពាឌារ យត្តតេរត អត្លាចាតុបបត្តិយា អាឌារចិតេឃឃប្បដិប្បត្តិតិ ឰឆតេយត្ថ ឃាយត្តិឃំ, អាឌារត្តតេរច្ហាឌិតា ឃឆាចុត្តំ ឃាយត្តិឃំ ចិការេចតិ, អាឌារត្តតេរបឹតិ ឃព្ពត្ថ បិតេធា ឌិឃ្សតិ, បឃក្កាកាចតេតា អត្តត្ថ-តេរតាបិ អាឌារត្តតេរបិ ឱបឃិតេលឃិពាឌារេរបិ ចចតត្ថរប្បឃត្លា ឃិយាតិ ឃប្ពត្តឃយ្ចា ឱបឃិតេលឃិពាឌារតិឃ្សឃតេតបិ អាតិឃំតេឃា ត ឌិឃ្សតិតិ ឃយុច្ហឃតេត្ថតាបិ តត្តិ បតេយាឌតត្តិ ចតេជ្ជតតេត្ថា ឃយ្យិ ឃតេត្តាតិ, តតុ កិតេយចំ ចល្លិឃតេត បុព្ពតេឃ្សចេតិ ចចត តេយតេចាបឃិតេលឃិកយឌិពរលំ ចិខ្ញាបឃតិ... តតេត្ថច បុព្ពបរត្ត ឃយ្វចាតិ តេយាយខ្ញាតេត, តតេឃ្សឃា ពប្បតា ត ឃក្កតាតិ ឆតេឃ្សតុយាហ-'បុព្ពឃ្សាតិ'ច្ហាឌិ, អឃុត្តតេត្ត ពារលាយាហ-'ឃាឹបិតេពបិ តឃ្ស ឃយ្វចា'តិ, 'កក្កាឃំ តេឈាតេឃា'តិ ចុតេត្ត តេឈាតេឃា កក្កាឃំ បុតេត្ថា ចា បតេរា តេចតិ កយុយាតត្តា ឃាឹបិតេពប្បឌិពរតេល បុព្ពបរត្តឃ្ស ឃយ្វចាតិ អតេត្ថា, ៩តាចចុច្ហតេតតិ បុព្ពតេឃ្សច តេហាតិ ត បតេឃ្សាតិ ៩ត្តពតេយច ចុច្ហតេត, តឆាច ចក្លតិ-'កិត្ត'ត្តិអាឌិ, អឌិពំ ញ្ញចហិតតិចុញ្ញាឌិ ត ចុច្ហតេតតិ ឃប្ពតេ្ត, អាឌិឃតេត្តតេត្ថ លឌ្ឌឹបកប្បតា កហិតា, លឌ្ឌឹបកប្បតាបិ ឃាយត្តិយា ពតាតិ ឃប្ពតេ្ត, បកប្បតំ បកប្បតាចិឌាតំ, ៩ចំ យខ្ញាតេត 'បិលិតិយា "លឌ្ឌឹដ្ឋាតេតតេយាកា"ញ្ញតេតា (១-១-៣៥) "តឃ្ហិត្តិ តិឌ្ឌិតេ្ត បុព្ពឃ្ស" (១-១-៩៩) "តឃ្វា ញ្ញុត្តរឃ្ស" ឰតិ (១-១-៩៧) បរិកាឃាឃុត្តច្តេយ លឌ្ឌឹកហលាយតុចត្តិយ 'តឃ្ហិត្តិ តិឌ្ឌិតេ្ត បុព្ពឃ្ស លឌ្ឌឹ' 'តឃ្វាញ្ញុត្តរឃ្ស លឌ្ឌឹ [តិឌ្ឌិតេ្ត បុព្ពឃ្ស លឌ្ឌឹតិ បុព្ពឃ្ស ពារិឃិត្តបដិបិឆតតេយាតេក្កា លឌ្ឌឹ តតេត្ថាឆកបតេឆ កចតិញ្ញតេត្ថា, ៩ច ឆុត្តតេរឃ្សតុ ចិ៍ ឱតេជ្ជាតឌិកា] តិ លឌ្ឌឹបកប្បតំ បដិបិតេឆត្តិ 'ឃឃ្ហិ ឃុតេត្ត លឌ្ឌឹតិឃតេត្តតេឃា តត្តិ, តត្ថ លឌ្ឌឹបកប្បតាឃឆា ឃិយា'តិ, ឰឆ បត ចចតត្ថរាការចេបិ ឃត្ថ លឌ្ឌឹតិឃតេត្តតេឃា តត្តិ, តត្ថ ឃាយត្តិតេយតេច លឌ្ឌឹបកប្បតា ឃិឌ្ឌា'តិ, ឃាយត្តិឃយុបឆតេឃ្សតិ 'ឃត្តឹតិឃតេត្តតេឃ'ច្ហាឌិតា, អត្លាចិកត្តិតិឌ្ឌិតេ្តាបិ បដិបជ្ជតេតតិ ឃប្ពតេ្ត, ពារិឃតេយា កត្តិ ពារិឃឃប្ពត្តំ, ឃឆា "ចតេក្ក ចក្កតេត្ថា"តិ ៩តេត្ថាតុចត្តយាតំ តិក្កហិត'ត្តិឌំ លឌ្ឌឹឃត្តំ ចិខ្ញាឃតេត, ពឆំ ចតេក្កតេតឃា ឃត្តយ្យកតត្ថា "តិក្កហិត"ត្តិ (១-១៧) បុព្ពឃុតេត្ត

ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩥᨿ᩠ᨿᨠᩮᨸ᩠ᨿᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩥᨿᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩ᩠ᨿ’ᨲᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅᨧᩣᨲ᩠ᨲᨶᩣ᩺ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨧ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩮᨲᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨿᩮᨲᩥ

ᩋᩣᩉ ‘ᨠᩥᨲ᩠ᨲ’ᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ, ᨿᨴᩣᩉᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨶᩣ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨷᨴᨠ᩠ᨠᩴ ᨴᩮᩈ᩠ᩈᨲᩥ᩺ ᨠᩥᨾᩥᨴᩩᨭ᩠ᨮᩮᨲ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨸ᩠ᨿᨴᨠ᩠ᨠ ᨶᩥᨿᨾᨲ᩠ᨳ ᨧᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᩁᩣᨶᩴ

ᨿ᩠ᨿᨠᨸᨠ᩠ᨿᨸ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿ ᨿᩣᨧᩁᩥᨿᨧᨶᨶᨸ᩠ᨿᨿᩣᩃᩮᨶᩣᨸ᩠ᨿᨴᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨧᩥᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩴ ᨧᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨳᩣ ᨶᩮᨶᩣᨭ᩠ᨮ ᨲᩮᨭ᩠ᨮᩣᩉ- ‘ᨿ᩠ᨿᨠᨸᨠ᩠ᨿᨸᩈᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶ’ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ,

ᨿ᩠ᨿᨠᨸᨠ᩠ᨿᨸᩈᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨿᨴᨠ᩠ᨡᩮᨧᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ, ᨠ᩠ᨿᨲᩣᨭ᩠ᨮᩣᩉ-‘ᩋᨸᩁᩈᩩ᩠ᨿᨸᩈᩥᩃᩮᩈᩥᨠᩈ᩠ᨿᩣᨠᩣᨧᨲᩣ’ᨲᩥ, ᩋᨲᩮᩣᨲᩥ ᨿ᩠ᨿᨠᨸᨠ᩠ᨿᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨠᩣᨧᨲᩣ,

ᨧᨶᩴ “ᩈᩁᩣ ᩃᩮᨸᨸᩈᩁᩮ”ᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨠᩴ (᪑-᪑᪙) ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺

᪑᪓᩺ ᨸᨬ᩠ᩉᩣ

ᩋᨧᨶᩥᨠᩣᩁᨧᨶᩣᨲᩥ ‘ᩋᨲᩮᩣ’ᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᨧᨶᩥᨲ᩠ᨲᨶ, ᨿᩈ᩠ᩈᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩋᩣᨴᩥᨶᩣ, ᨠᩣᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ‘ᩑᩁᩮ’ᩋᩣᨴᩥᨠᩴ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᩁᩣᨸᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᨶᩣᨧᩥᩈᩮᩈᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ-

‘ᨠᩣᨿᩣ ᨴᩮᨧᨶᨲ᩠ᨲᩣ’ᨲᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲ ᩈᩣ ᨲᨲᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣ ᨸᩁᩣᨠᨲᩥ ᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩦᨲ᩠ᨿᨧᨶᩥᨠᩣᨧᩈ᩠ᩈ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᩁᩣᨸᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᨶᩣᨧᩥᩈᩮᩈᩣ, ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᨸᩥ “ᩋᨲᩮᩣ

ᨿᩮᩣᨶᩴ ᩑᩁᩮ”ᨲᩥ (᪒-᪓᪑) ᨴᩩᨭ᩠ᨮᨿᩣᨶᩮ ᩋᨲᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨿᩮᩣᨶᩴ ᩋᨳᩣ ᨸᩁᩮᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᩁᩣᨸᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᨶᩣᨧᨶᩥᨠᩣᨧᩈ᩠ᩈᩣᨧᩥᩈᩮᩈᩣᨲᩥ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻ

ᨧᩥᨿᩣᨲ᩠ᨿᨶᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨧᨶᨶ ᨠᩣᩁᩃᨿᨲᩦᨴᩥᩈᨲᩥ, ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ‘ᨶᩁᩣᨶᩮᨿᩁᩮ’ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᩋᨸᨧᩣᨴᨧᩥᨸ᩠ᨿᨴᩥᩈᩮᨴ ᩈᨲᩥᨸᩁᨲ᩠ᨲᩣ

ᩑᩁᩮᩋᩣᨴᩮᩈᩣᨶᩴ ᨸᨧᨲ᩠ᨲᩥ “ᩋᩣᨴᩥᩈ᩠ᩈᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨧᨠ᩠ᨡᨾᩥᩔᩣᨿ, ᩋᨳ ᨠᩥᨾᩥᨾᩥᨶᩣ ᨧᨶᩮᨶᨶ ᨶᨲ᩠ᨳ ᨿᨲᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨸᨬ᩠ᩉᩣᨾᩦ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻ

“ᨿᩣᨶ᩠ᨲᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣ ᩈᩁᩣᨶᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩁᩣ” (᪑-᪑᪑) ᨲ᩠ᨿᨲᩣ ‘ᨸᩁᩣ’ᨲ᩠ᨿᨲᩩᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᩈᩣᨲᩩᨧᨲ᩠ᨲᩥᨲᩈ᩠ᩈ ᨿᩮᩣᨶᨾᩥᨭ᩠ᨮᨶᨶ

ᩈᩣᨿᩣᨲᩣᨶᩥᨠᩁᨱ᩠ᨿ‘ᨸᩁᩮᩈᩴ ᨿᩮᩣᨶᩴ’ᨲ᩠ᨿᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩮ, ᨲᨲᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨸᨴᨠ᩠ᨡᩮᨿᨧ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ, ᨶᨲᨴᨲ᩠ᨲᩥ, ᨸᩁᩣᨲᩥ ᨲ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᨧᩣᨶᩴ

‘ᩋᨲᩮᩣ’ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᩉᩣᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᨶ ᨴᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨧᩣᩁᩮᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨸᩁᩮᨲᩣ-ᨠᩣᩁᩮᨲᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨶᨾᨸᩥ ᨿᩮᩣᨶᩴ ᩑᩁᩮᩋᩣᨴᩮᩈᩣ ᨸᨸ᩠ᨿᩣᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ

ᨧᨶᨶᩮᨶᨿᩥᨶᩣ ᨠᨧᩥᨲᨻ᩠ᨻᨿᨧᩣᨲᩥ ᨴᩮᩈ᩠ᩈᨲ᩠ᨿᩣᩉ-‘ᨧᨶᨶ’ᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥ, ᩅᨧᨶᩮᩉᩥ ᨲᨴᨴᨧᩣᨴᩣᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨠᩥᩴ ‘ᨶᩁᩣᨶᩮ’ ᨲ᩠ᨿᨴᩣᩉᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᨶ,

ᨶᨶᩈᨴᩣᩁᩮᩈᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᨳᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩁᩥᨿᨿᩣᨶᨾᩥᩉᩣ-ᨸ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᨧᨶ᩠ᨲ ᨲᩮᩉᩣᨲᩦᨲᩥ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩣ ᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩣᨲᩥ ᨬ᩠ᨿᨧ ᩉᩥᨲᨶᩥᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩈᩩᨲ᩠ᨲ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩣ

“ᩈᨴᨴᨲᩣᨸᩈᩥᩃᩮᩈᩥᨠᩣᨴᩣᩁᩣ”ᨲᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩣ, ᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᨲᩦᨲᩥ ᨻᩣᩉ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩥᨿᩣ ᩋᨠᩣᨲᩣ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᨲᩥ, ᨧᨶᨶᩣᨶᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩥᩃᩥᨶᩥᨿᩣᨶᩴ

ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨠ᩠ᨠᩉᩃᨿᩥᨧ ᨬ᩠ᨿᨧᩉᩥᨲᨶᩥᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩣ, ᨲᩮ ᩉᩥ “ᨲᨭ᩠ᨮᩣᨬ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩁᩈ᩠ᩈᩣ”ᨲᩮᨬ᩠ᨿᨲ᩠ᨲ (᪑-᪑-᪙ᩈ) ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨠ᩠ᨠᩉᩃᨿᨶᨲ᩠ᨲᩥᨿ ᨲᩮᨶ ᨸᩩᨻ᩠ᨻ ᨧᩥᨿ

ᨬ᩠ᨿᨧᩉᩥᨲᨶᩥᨧᨲ᩠ᨲᩥᨸ᩠ᨿᨴᩥᨸᩥᩃᩮᨶᩴ᩺ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩁᨲᩥᨧᨶᩣ ᨸᨬ᩠ᩉᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨶᩥᩔᩣᨿᨶᩴ ᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩮ, ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨧᨶᩣ ᨬᩣᨲᩥᨿᩣ᩠ᨿᩣᩉ- ‘ᨸᨬ᩠ᩉᩣᩈᨲ᩠ᨿᩣ

ᨬᩣᨲᩥ᩺ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᩔᩣᨿᩣ’ᨲᩥ ᨬᩣᨲᩥ᩺ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᩔᩣᨿ ᨸᨬ᩠ᩉᩣᩈᨲ᩠ᨿᩣ ᨠᩁᩃᨠ᩠ᨲᩣᨿ ᨶᩥᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᩁᩉᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ, ᨻ᩠ᨿᨾᩥᨶᩣ ᨸᨬ᩠ᩉᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥ

ᨴᩣᨿᨬ᩠ᨿᩣᨸᨶᩣᨿᨬᩣᨲᩥᨸᨴᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨸᨴᩮᨲ᩠ᨲᩈᩩ ᨸᨬ᩠ᩉᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥᨴᩣᩁᩮᨿᩣ ᨬᩣᨲᩥᨸᨴᩮᨲ᩠ᨲᩮᨴᩉ ᨶᩥᩔᩦᨿᨲᩮᨲᩥ ᨴᩮᩈ᩠ᩈᨲᩥ, ᨶ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩃᩴ ᨬᩣᨲᩥ᩺ ᨶᩥᩔᩣᨿ

ᨬ᩠ᨿᨧᩉᩥᨲᨶᩥᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ, ᨲᨳᩣᩉᩥ ᨿᨴᩮᨲ᩠ᨲ ᨸᨬ᩠ᩉᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥᨴᩣᩁᩮᨿᩣ ᨶ ᨶᩥᩔᩦᨿᨲᩮ, ᨲᨴᩣ ᨬ᩠ᨿᩣᨸᨶᩣᨴᩣᩁᩮᨿᨶ ᨬ᩠ᨿᨧᩉᩥᨲᩮ ᨧᩣᨬ᩠ᨿᨧᩉᩥᨲᩮ ᨧᩣᩈᨾ᩠ᨻᩦᨲᩥ

ᨬᩣᨲᩥᨿᩣ ᨶᩥᩔᨿᨶᩮ ᩈᨲ᩠ᨿᨸᩥ ᨬ᩠ᨿᨧᩉᩥᨲᩮᨸᩥ ᨬ᩠ᨿᩣᨸ᩠ᨿᨿᩣᨲᩣ ᨬᩣᨲᩥ ᨠᩮᨶ ᨶᩥᨧᩣᩁᩦᨿᨲᩮ ᨲᩣᨸᩥ ᨠᩮᨧᩃᩴ ᨸᨬ᩠ᩉᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᩔᩣᨿ ᨬ᩠ᨿᨧᩉᩥᨲᨶᩥᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩴ

ᩈᨠ᩠ᨠᩣ, ᨲᨳᩣᩉ᩠ᨿᩈᨲᩥ ᨬᩣᨲᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥᩔᨿᩮᨶ ᨬ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᩔᩦᨿᨲᩮ, ᨬ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᨴᨲ᩠ᨲ ᨸᨭᩥᩃᨠ᩠ᨡᩥᨿᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨸᨧᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᩉᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥ

ᨴᩣᨿᨶᩥᩔᨿᨶᩮᨸ᩠ᨿᨬ᩠ᨿᨧᩉᩥᨲᨸ᩠ᨿᨲᩥ ᨿᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩴ ᨲᨴ᩠ᨿᨧᩉᩥᨲᩮ ᨸᨧᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᨸ᩠ᨿᨶ ᨬ᩠ᨿᨧᩉᩥᨲᨸ᩠ᨿᨲᩥ ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ, ᨲᨬ᩠ᩉᩣ ᨧᨶᨶᨸ᩠ᨿᨿᩣᩃᨲᩣ

ᨿᩣᨠᨧᨲ᩠ᨲᩈ᩠ᩈ ᨬ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨬ᩠ᨿᨧᩉᩥᨲᩮᨸᩥ ᨸᨧᨲ᩠ᨲᨲᩮ, ᨲᨭ᩠ᨮᩣ ᩈᨠᩮᩣᨸᩥ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨶᩦᨿᩣᨲᩥ᩺ ᨧᩥᩈᨿᨴᩈ᩠ᩈᨶᨸ᩠ᨿᨴᨠ᩠ᨠ ᨧᩥᩈᨿᩥᨴᩈ᩠ᩈᨶᨿᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩁᩃᨲ᩠ᨲᩥ

ᨧᩣᨬ᩠ᨿᩮᨲ᩠ᨲᩣᨠᨴᨸᨴᩣᨶᨿᨲ᩠ᨲᨿ᩠ᨿᨴᨿᩴ ᨴᩮᩈ᩠ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᩉᩣ ᩈᨿᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩴ ᨴᩮᩈ᩠ᩈᨲ᩠ᩅᩣ ‘ᨠᨲᩮᩣ’ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥᨠᨿᩣᨶᨴ᩠ᨵᩥ, ᨬᩣᨲᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨿᨧᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᨬᩣᨲᩥᩈᨠᩣᨶᨲᩣ,

‘ឆ្លសេឡ្យា’តិ ឯត្ថ សការេ អការោ បរស្ស ឆការេន ញ្ចហិតស្ស យោវស្ស វិយាចេសមាតយ្យិ សក្កាចតោ វុត្តំ-‘យោព្យក្រិតន្តិ’, ជាតិ សាមញ្ញា, យាចតិ វិសេយតិ កចាជិកោ យត្តកោ វិសេយ, កាមចារេតោ វិសយ បរិសមត្តិយា ជិដ្ឋត្តមាហ-‘តំ យសេឆ’តិ, កោដេយតីតិ ឯត្ថ កោដេយត្ថតីតិ បឝេឆ្លឝេ, កតោហិ ជាញេត្វា កសិណោតិ យថ្ថា សកលេ ព្រហ្មណ ជាតិសង្ខាតោ អនេត្វា បរិសមេត្វា, តត្ថាតិ អនេត្វា, ឥទំ វុត្តំ ហោតិ- ‘យាច ជិដ្ឋមក្កាដេយ’តិ វុត្តំ [វុត្តន (បេវិត្វកោ)] សត្តាយ សាមញ្ញាវុត្តិ ព្រហ្មណសទ្ទប្បយោគសាមត្តិយា បច្ចកម្មាដនកិរិយា កតា នាម ហោតិ, យតោ កសិណោបិ ជាញេត្វា បរិសមេត្វា នាមាតិ។ “ញ្ជនេ ជិឈស្សា”តិ (១-១៣) សុត្តំ ញ្ជនេតិ សត្តមី បុព្ពស្ស ជិឈាជិវិជិមិយំ ខេវិតត្តា “សរមាឆេ”តិ (១-១៣) ឯត្ថ សរមាតិ បច្ចាមេក តត្វា, តតោ បច្ចាមីតិឆ្លសស្ស ពលិយត្តំ, តតោ “សត្តមិយំ បុព្ពស្ស” “បច្ចាមិយំ បរស្សា”តិ ឆ្វិន្នំ បរស្ស សមដ្ឋាបនេ ‘ញ្ជនេ’តិ សត្តមី បរស្ស ការិយ យោកិតាយ អត្វេតោ វិកត្តិវិបរិណាមេន វឌ្ឍីការេន បរិណមតី... ឆ្វិន្នំ សុត្តានំ វិប្បដិសេធេ បរស្ស ពលី យត្តាចាតិ ឯតាជិសសាមត្ថិយសក្កាចតោ វុត្តំ-‘វឌ្ឍីបកប្បតាបិ បុរេវិយ សាមត្ថិយា’តិ។

១៩៕ អានិស្ស

កិច្ចិ អត្ថស្ស សម្បត្តិំ យំ ជិត្វាត្ថមនេកចល្ហិ ន ហោតិ, តំ “វឌ្ឍីយត្ថស្ស” (១-១៨) ញត្តស្ស បត្តំ, កិច្ចិ សព្ពស្សតិ “ជិត្វាត្ថានេកចល្ហា សព្ពស្សតិ” (១-១៨) ជិត្វាត្ថមនេកចល្ហច្ចា ការិយំ សព្ពស្ស បត្តំ។ យឝត្តកាវិការិយំញ្ញាជិតា វឝនថលមុបឝស្សេត្តា ‘វឌ្ឍីយត្ថស្ស’តីមស្សាបចាឝោ យំ យោគោតិ ឝស្សតិ, តស្សាមយ បចាឝោ ហោតុ ជិត្វាត្ថាជិការិយំ កឆត្តិ អាហ-‘ជិត្វាតេត្ថច្ចាជិ, វិប្បដិសេធាតិ អបចាឝវិប្បដិសេធា, “វឌ្ឍីយត្ថស្ស’តិ ហិ ឆ្លស្សេក្កា, តស្សាបចាឝា “អានិស្ស” “ជិត្វាត្ថានេកចល្ហា សព្ពស្ស”ត្យេត, “អានិស្សា”តីមស្សាវការេសា ‘តេរសា’តិ, “ជិត្វាត្ថានេកចល្ហា សព្ពស្សា”តីមស្សាវការេសា ‘ឯសុ, អនេនា’តិ, ឥទំហោកមយ្យេប្យាតិ “អតោ យោនំ ជិដេ” (១-៣១) “នរានេរ” “អតេន” (១-១០ប័) “ជនេនា”តិ (តត្វ) “ជិត្វាត្ថានេកចល្ហា សព្ពស្ស”តីឝយ្យវត្តតីតិ តេសមបចាឝានំ វិប្បដិសេធា សព្ពានេសា កចតិ។ “វឌ្ឍីយត្ថស្សា”តិ ឝសសេឆ្ល-ត្ថស្ស បត្តាបិ តឝបចាឝត្តា “អានិស្សា”តិអានិក្ខតស្ស ឝការស្ស ហោតីតិ អាហ ‘ឝការស្សេរា’តិ។

១៨៕ វឌ្ឍី

កោតេត្វាត្ត សទ្ទស្សច្ចាហ-‘អត្តោចសាន’មិច្ចាជិ, “ចណ្ហស្សត្ថស្សា”តិ (១-១-៣៦) សុត្តំ ចណ្ហកហណមត្តវិសេសនាយោបជិដ្ឋំ បរិលិតិនា-អត្ថស្ស បឝស្ស ចាគ្យស្ស ចា មាកឋី’តិ, ឥហ ត្វនត្វកំ ចណ្ហកហណំ ញចឆ្លឆ្ជាកាចាតិ ឝស្សតុមាហ-‘សោ ចេ’ ត្យាជិ, នត្រ ព្រហ្មស្សាតិ វិសេសនតេ្វន ចត្តមិច្ឆិតោ មហាព្រហ្មសេដ្ឋា វឌ្ឍីតិដ្ឋិដ្ឋា នាមាតិ “ព្រហ្មស្ស ចា”តិ (១-១៨៣) ឆ្លអាឝេសា “វឌ្ឍីយត្ថស្សា”តិ អត្ថព្រហ្មសទ្ទស្ស បនេប្យាតិ, តថា សតិ ‘ន ហិ វឌ្ឍី តិដ្ឋិដ្ឋស្ស អត្ថិ បងំ ចាគ្យ ចា សមក្កចតី’តិ កស្មា វុត្តន្តិ, វុច្ចតេ- ន វិសេសនតេ្វនានេក្លបមេត្វន មហាព្រហ្មសេដ្ឋា វឌ្ឍី តិដ្ឋិដ្ឋា នាម ហចតីតិ ន ព្រហ្មសទ្ទស្ស សព្ពស្សាឝសប្បសេក្កា, មហាព្រហ្មសេឆ្ល ចា ព្រហ្មសេដ្ឋា អត្ថីតិ តស្សាត្ថស្ស ឆ្លត្តំ វិជិយតេ។

១២៉ ចាត្

“ល‌ដ្ឋី យត្តស្ស”ឭ្យតេតចាចិសេសេត ចាត្ពត្ថកាទិយេប្យត្តស្ស បិទេ្ឋ កិយទេ្ធាឃយារបុ្កទាឭ្យាឞក្លិយ ជាត្ពត្ថាឭ្យាឌិតា ចចតថលប្យបគស្សេត្តា ‘ពាឝកពាឝតទេ្ធា- ឃយារបុ្កទា’តិ-ចគតិ, ពឆាហិ “ល‌ដ្ឋី យត្តស្ស”ឭ្យស្ស ពាឝកោ “ជាត្ពត្ថាតេកចណ្ហា ឞត្ថស្ស”តិ, ពស្ស ច “ចាត្ពត្ថា”ឭ្យឃំ យោកោ ពាឝកោតិ ពាឝកពាឝតទេ្ធា ឞយ្យឌ្ឍទេព, អទ៌បច្ចយប្យបឞក្កោ ចឌ្ឍទេត តិចារលោ, បតឃេត ចា ចត្តទេពតិ អបេបិទ្យេត្ត ក្ខស្សក្កុលក្ខលាតិ ចឌ្ឍឹយត្តេ តិចារិយត្តេ អបតិយត្តេ ទេតេឭ្យបចារគោ, ស្បទេត្តកគេទេត ស្ត្តេបទេចាបលក្កិពត្តិ អត្តស្ស‘ល‌ដ្ឋី យត្តស្សា’តិ ស្ត្តស្ស អបចារគោ អត្តាបចារគោ, ក្ខស្សឌ្ឍទេព តិចត្តិយឭ្យបចារគេតឭ្យស្សេក្កោ, ក្ខស្សក្កាបចាគក្ខេយា បទេត្ត ៩ចំ ទេចនិពទេ្ឋា “ល‌ដ្ឋី យត្តស្ស”ឭ្យស្សេក្កោ, ពគបចាគោ “ជាត្ពត្ថាតេកចណ្ហា ឞត្ថស្ស” “ក្ខកាត្ពត្ថាឌ្យេត្តា” “យាត្ពត្ថា ឞទា តយត្តា បទេទា”តិ, “ជាត្ពត្ថាតេកចណ្ហា ឞត្ថស្ស”ឭ្យស្សេក្កោ, ពគ បចាគោ “ចាត្ពត្ថា” “យាត្ពត្ថា ឞទាតយត្តា បទេទា”តិ៍

១៥៉ ជាត្

ល‌ដ្ឋីតិឌ្ឍឹស្សេច្ចាឌិតា ចចតាទេបុ្កប្យឃោឌតាឭ្យាតេតាត្តាគេឞាបចារគោ ឃំ យោកោតិ ៥ាចិតិ, បទេច្ចាបតិឞត្ថាទេ្ឋាតិ ទេឞា ឌកាទាត្ពត្ថា ចាទេគទេឞាតិអាឌិតា, កស្ស ឞត្ថស្ស កចតិច្ចាហ-‘ល‌ដ្ឋី តិឌ្ឍឹស្ស’ច្ចាឌិ, តត្ ច ទេឌអាទេគទេឞាប្យតេកចណ្ហា៩ច ខ្ចិចណ្ហាឞប្ជាឃត្តាឭ្យាឞក្លិយាហ-‘ក្ខបលក្កិយេ’ច្ចាឌិ, អត្ពទ្យេព បយោគេ អឞ្យយារេតបិ បយោឌតចទេតតាត្ឞទិយតិឭ្យត្ពត្ថា, ក្ខបគទេឞ យេទេចាបលក្កិយ តិចត្តទេពឭ្យេតេតតំ គស្សតិ ‘ក្ខច្ចាទិពចិតាសិតោត្ពត្ថា’តិ, ក្ខបគទេឞ បឌ្យច្ចារលោ៍

១០៉ ពាកា

អាឌ្យត្តាតិ ចុទេត្ត កចយចឃចាឭ្យឃយទេ្ធា លក្កតិ ឭ្យាហ-‘អាឌ្យត្តឞក្ខាតបិ’ច្ចាឌិ, អាឌ្យត្តឞក្ខាត់ តិឃពចឃចចាចិត្តា អចឃចស្ស ចាចឃចិតាយត្តទេតា ឞប្កចទេពា ឞាយត្តិឃាចឃចិ លក្កិយតិ, ល‌ដ្ឋីឃាឭ្យត្ពុត្តិទេពា ចាចឃចាចឃចិឞត្ថទេ្ឋឞា ល‌ដ្ឋី, ពាឃ តិឌ្ឍឹស្សាឭ្យឃយទេ្ធា ចិណ្ហាឃទេពតិ ចុត្តិឃំ-‘ល‌ដ្ឋីតិឌ្ឍឹស្សា’តិ (ចុត្តិ), ទេពទេតច បច្ចឃចិតិបិ្បប្យច្ចឃាគយោ ត គោឞា កចត្តិតិ, អទេពាទេឃចាតិ ពគចឃចាចិត្តទេពាទេឃច, ពក្កហលោទេតតិ អចឃចក្កហលោត, កពាកពប្យឞក្កិត្តាតិ ឌ្ឍទេត្ត កទេពបិ អកទេពបិ ចុកាកាយស្ស បឞក្កទេពា, ក្ខឃត្តត្តា ហិ ឌ្ឍត្តស្ស ក្ខក្កហលោ ឞតិ កទេពបិ ឌ្ឍទេត្ត ចុកាកទេយត កចិតត្ថយកទេពបិ ពទេពាច “កពាកពប្យ ឞក្កិ យោ ចិនិ ឞតិទេច្ចា”តិ តិច្ចត្តា ឌ្ឍត្តំ ពាឝិត្វា ចុកាកទេយា ទេហាតិ, អឆ ចុកាកទេយ បច្ឆា ទេពត ត កចិតត្ថត្តិ អាហ-‘អត្តាចឃចេច’ច្ចាឌិ៍

១១៉ យាត្ពត្ថា

ឃជីតិដ្ឋារលោ ល្ដី អត្តស្សាចិរេរសិតត្វា អចិរេរសេត ឃតោ ក្យតោធិ អត្តតោ ឌាត្យឌាន្ដ្តា បនោ សិឃា, ត ហិ ក្យតិឃំ សរក្កហលយត្តិ,
រឃតារន្តា ចិររេសឹឃរតថ្ងាហ-‘តិដ្ឋារលា’យិច្ងាឌិ, ការលាយាហ-‘ស្យតត្វា’តិ, ‘សទាត’ត្តិ ស្យតត្វាតិ អរត្ថា, រតាត
“ស្យតាត្យយិរតស្យស្យតសប្ពន្តាពលចា”តិ ទ្យត្ដតីរតត្ថឆការស្សា ត្យយិតស្ស យំ ត រហោតីតិ ឌីរបតិ, សយាត ឌាតិឃរស្សច រលិរក
តិដ្ឋារលាប្យតីតិ រហោតិច្ងាហ-‘តឆា ហិ’ច្ងាឌិ, ឃឆា’កាល្យា កាឌិតំ សយ្យត្កលីទតយា’តិ ក្យរត្ត អចិររេសិតរត្តបិ កាល្យាឃ កាល្យាកាឌីរឃច
បតីឃរត, តរឆហាបិ សទាតំ យន្ដ្យេអត្តាឤត្តរត្តត តិដ្ឋារិឃយារតា សយាតឌាតិរឃា សររារឃច បតីឃរត, រតាត សទាតំ
រឃចាត្តាបរទា កចិស្សតីតិ ការចា, ចិររេសតរត្វាតិ “ឌាលតរស្ស”តិ (ឪ-១៩១) ស្យរត្ត អស្សាតិ ក្យរត្ត អឃរយរចតិ តិឃយាកាចា
ឃស្សកស្សធិ អការស្ស ឌាប្យត្តិ, រតតាតិដ្ឋប្យត្តីតិ លិត្យសក្កិរស្សច អស្សាតិ លស្ស ឃំ ចិររេសតត្តំ តំ អរត្ថា បរឃាឌតយស្ស “កាត្តទិរលិ”តិ
(ឪ-១ប័) លការស្សាតិ ចិររេសតរត្វា លការរទា, ព្លរឆចាតិ ព្លយស្មិ “យាត្យឌាន្ដ្តា”តិអាឌិស្យរត្តរឃច៉

១១៉ ចិប្យជិ

បរទាតិ ចត្តរត, រសា ចាន្ញាឆិរិញ្ញ្ជាក្យរតករត្វាបិ ព្លឆ ព្លដ្ឋ ចាឌី ឥដ្ឋរត្តា, កយ្យេត្យតិហាររឈាំតិ កយ្យេត្យតិហាររទា កិរិឃាបរិចត្តតំ
កាចចិររេសរសា តស្មិ ‘កាចការរកេ្ឋឈល្ឈកា”តិ (ឪ-៣៣) សាយរញ្ញត ចិហិតត្វា ចិប្យជិររេសឆតត្តិ អរត្ថ ឈាំ ចិប្យជី ររេសឆា,
រតតាហ-‘សាយរញ្ញ’ច្ងាឌិ, ចិប្យជិររេសឆសទ្ធស្ស អត្ថយាហ-‘អញ្ញាយញ្ញាបជិររេសឆា’តិ, សំសិទ្ធិឃំ ចត្តយារតាបិ សិឆិ ្កបសក្កសប្ពន្ដ្ត តាត្តត្តររបិ
រហោតីតិ អញ្ញាយញ្ញាចិរទារឆាត្យរត្ថា, ចិប្យជិររេសឆសទ្ធស្ស រលិរក ចិរទារឆចាឌិរត្តត បសិទ្ធត្តយាហ ‘តឆា ហិ’ច្ងាឌិតា, កឆយ្យត
បយាលាក្សតស្សាឆទិឃស្ស ចចរតស្យ អញ្ញាយញ្ញាចិរទារឆា សយ្យចតីច្ងាសក្កិឃ ្កកិត្ត សាចកាសរត្ត សតិ សយ្យចតិ តាញ្ញាឆាតិ ‘ឌ្ធិត្ត’យិច្ងាឌិ
ក្យត្តិករត្ថា បចរត្តាតិ ចត្យំ ‘ររសាចា’តិអាឌិយាហ អញ្ញាយញ្ញាតញ្ញាសិរតតិ អញ្ញាយរញ្ញាតាតក្ករត្ត អបរិក្កហិរតតិ ក្យត្តំ រហោតិ,
អត្យកឃតាកិតីតិ រឃា ចិសរឃករឥរសា ្កកឃត្ត កឌរត តស្មិ អត្យកឃកាកិតិ ចិសរឃករឥរស, សាយញ្ញាចិសរឃា ឌ្ធិត្តំ ចិឌីតំ សាឆាររលា
ចិសរឃា, តត្ថ បចត្តិប្យសរក្ក សតិ រសាច ចិប្យជិររេសឆា ឌាឃតីតិ សប្ពន្ដ្តា, ព្លយិតា ចិប្យជិររេសឆស្ស ចិសរឃា បចត្តិប្យសរក្កា
ចិសឃចិសឃឹតយរករឥត ស្យរត្ត ‘ចិប្យជិររេសឆា’តិក្យរត្តាតិ ‘ឌ្ធិត្ត’យិច្ងាឌិតា ក្យត្តិកន្ថា ទចិរតាតិ ឌីរបតិ, បរទា រហោតី តិចិឆិឥស្សិរតាតិ
ព្លយិតា ឃជិ តិឃរយា-ត្បករតា សិឃា, តឥា ‘បរទាចរហោតី’តិ ចរឥយ្សាតិ ឥរស្សតិ, បាំលិតិឃា ហិ ឌាតិឃំ បឥរត្ថ សកិរយច លក្ខណំ
បចត្តតីតិ ចទិតត្តត្វា ចិសឃត្តរទ ឌ្ធិត្តយិ លក្ខលាតយប្យចត្តិឃំ បទំ បដ្ឋិយំ ការិឃត្តិ ចិត្យត្ថយិឌំ ចចតំ, ត្យត្តិឃត្ត បឥរត្ថ លត្វាឌីតយិច
បរិឃាឃប្យសរក្ក តិឃយត្តត្តិ បជិបត្កា, ព្លឆ បត ឌាតិឃំ ត្យត្តិឃត្ងា ឌ្ធិត្តយិ ស្យត្វាតយប្យចត្តិឃរយច ចិត្យត្ថរយចិឌំ ចចតំ, ត តិឃយត្តយីតិ
បជិបិរឥត្យយាហ-‘តឆាហិ’ច្ងាឌិ, កាយចាររតា បរិសយាបឹឃរតតិ សប្ពន្ដ្តា, កាយរតា បរិសយាបតរញ្ញាតិស្សា សញ្ញាស្មិ អត្តរតា រកាចររ
អចិរន្តឥត្យាបរតត បចត្តិសក្កាចរតា៉ កឆយ្យរតកស្សាបិ បចត្តិ ត កចរឃ្យាត្យាសក្កិឃ ការលាយាហ‘្កកឃយិ’ច្ងាឌិ, ហិសន្ទ្កា ឃស្មាររត្ថ,
ឃស្មា ្កកឃយិឥយាចទិឃចចតំ, តរតាររឃច បយាលំ, អកិយតការិឃចិឆារត លិក្កការចត សក្កិកាត្យយតត្វា(រតសំ) ចិឌីតំ ចិឆាឃកឌ្ងា
តស្មាតិ អរត្ថា៉ បយាលាត្វា ឌ្ធិត្តយិ អប្យត្តិឃំ ការលាយាហ-‘អត្យកឃកាកិយិ’ច្ងាឌិ, ឃរតា លន្ដ្តាចកាសា តរតា សយាតឌាលិតិ, ព្លតិសន្ទ្កា
រហត្យយិ,ត្យចិទ្យន្ដ្តាចាតិ ៧ត្ថ ព្លតិសន្ទិ ឥត្វា ‘អត្យកឃកាកិយិ,ត្យរប... ចិទ្យន្ដ្តាចាតិ ឌ្ធិត្តំ ចចតាតំ បយាលាត្វា ្កកិត្តយិ អប្យចត្តីតិ សប្ពន្ដ្តា

េចទិតព្ពា៉ ឃយាតពាលិតំ ត្វិត្តំ េលិេកបិ ចិេទាឆិត្តំ ឧកក្កលេលាេឃច ភ្ជកិត្តយ្យិ ការិេឃ អប្បចត្តិ ច ទិឃ្សុតីតិ ទិដ្ឋត្តយាហ

‘េលិេកេច’ត្យាទិ, ឧត្ត ច េបឃ្សុឃ្សុ (អ)ចិេទាឆត្តិេតា ការិេឃ អប្បចត្តិរិច [អប្បចត្តិេឃច (េបិត្តេក)] ឃយាតពាលិត យុកិត្តំ ចចតាតំ ការិេឃ អប្បចត្តីតិ ឃុេលេតា បយាឃំឃត្ថតំ ចិញ្ញាតព្ពា៉

ឌាតិបេក្ខេឃច កឃ្សុការេទត ត្វិត្តំ ឃុកបទិប្បត្តិឃំ ‘លត្តាទឹតយិច’ បរិឃាឃប្បឃេក្កា ចឃ្លិេតា, តឃ្សាឃុត្តត្តយុបទេឃ្សេត្តា អាហ ‘តចាបិ’ត្វាទិ, កិត្តុចិឃឃត្តាតិ ត្វិត្តំ ចិទឹតំ កិត្តុចិឃឃត្តា៉ អកិត្តុចិឃឃេត្ត ហិ បរិឃាឃកប្បតា ឃុត្តិយតី, អេតាច លត្តាទឹតយកិត្តុចិឃឃត្តយ្យដិបិឥឃិត្យាហ- ‘លត្តាេទឃា ហិ’ត្វាទិ, អតចឃេចេតតិ ឆាត្យ យត្តេតា ចិឆាេតតាចឃចញ្ញតិេទកឃត្តាចេតា ឃព្ទឆាត្យបរិក្កេហត, ឃត្ត ឃឃ្ទិ ឆាត្តេត្តកេទេឃ បចត្តា ឃយាតា បចត្តា ឃេត្តា លត្តាចកាឃា ឃិឃំ តេឃ្សុកេទឃឃ្សុ បរិហារេតាបិ បរិច្ចារកេតាបិ ត ចិទឹឃេត្តតិ ឃព្ទេត្តា, លត្តាទឹត េយកក្កលេលា អឃយ្ទចា ឧកឃ្ទិ កេត ឃតីតរចចតាត យាតត្តព្យប្បឃក្កាច បរិឃារេឃត កចត្តីតិ ឃត្តំ ឃុត្តត្តិ ឃព្ទេត្តា៉ ព្ភហាតិ ព្ភយឃ្ទិ ឃុកបទិប្បត្តិឃំ, ព្ភហ តចាកាចឃ្សុ ការលយាហ-‘ឃាចកា…េប… ចចត’ត្តិ, តត្តាតិ ឃុកបទិប្បត្តិឃំ៉ ឌាតិឃយ្យទេត្ត “បុតប្បឃក្កចិឌាតតា ឃិត្តំ, ចិប្បដិេឃឆេ ឃំ ពាឃិតំ តព្ពាឆិតេយចា”តីយាឃយុកិត្តំ បរិកាឃតយ្យចត្តិ បដិបិេទេត្តា អាហ- ‘បេឃ្ទិ េច’ត្យាទិ, បេឃ្ទិត្តិ ព្ភេដ្ឋ, បរិកាឃតយ្យត អឃយេត្តា ‘បុតប្បឃក្កចិឌាតតាតិ ត្វិត្តំ ឃុត្តាតេយកត្តប្យ ឃក្កឃក្កេត ចិប្បដិេឃឆេ ឃតិបេយិដ្ឋំ បឆយំ េហាតិ, េហាេត្តត េតត ឃទឹតេឃ្សុ តិយិេត្តាបឈារេតា ត កេតា តទា តឃ្សាបិ បុតប្បឃេក្កា តឃ្សុ ចិឌាតតា ឃិត្តត្តិ, ចិប្បដិេឃឆេ ឃចាចុេត្ត ឃតិ បឆយំ េហាេត្តត ឃំ ឃុត្តំ ពាឃិតំ តឃ្សុ បុតប្បចត្តិឃា ឃទិ តិយិត្តំ តត្តិ តំ ពាឃិតេយេច’តិ៉ ញ្ញត្តិឃយ្យិ ចិឆ្យត្តេយចិទំ ចចតំ, ត តិឃយត្តត្តិ ទេឃ្សុត្យាហ-‘ញ្ញត្តិឃ’យិត្វាទិ, ឧចំ យញ្ញេត ‘ញ្ញត្តិឃំ បដិលក្កិឃំលក្កលាប្បចត្តិឃំ ត្វិត្តំ ឃាឆារលំ ឆាតយ្យតិ ឃាតិ ចចតាតិ កិត្តាតិ េតឃយ្យិ តិរចកាឃេត្តត ត្យល្យពាលត្តា ត្វិត្តយ្យដិបត្តិេឃចឃិឃា, តត្យ បរិឃាឃប្បឃេក្កា’តិ៉ ញ្ញត្តិឃយ្យិ ឃចាចុត្តាតំ បរិកាឃាតំ បចត្តិ ចុត្តចិឆិេតចាតិ ទេឃ្សុេត្តា ‘បរិកាឃាតយ្យិ’ត្វាទិយាហ៉

ឌាតិឃយ្យទេត្ត “ចត្តុយាេតតិ អត្ថិ, ឃិ ឥ, យិ យ, េត អេត្ត, េឃ េច្យា៩ េយ”ត្វាទឹតំ លក្កលាតេយកេយកេត្តបិ ចត្តុយាេតតិ អត្ថិ, ចត្តុយាេត ឃិ ឥ ព្ភត្វាទឹតំ ចារញ្ញកេទឃាតំ កន្តតិត្វាេទា កន្ត ឃិត្វាេទា ច លក្កិេឃ ឃកិយ្យចត្តិឃា ឃព្ទឃ្ទិ ឃេក ចិឃេឃ បឆយ យញ្ញិយបុរិេឃកចចតឌាតិ បរិឃយត្តាតិ ចរិតត្តត្តា ត្យេយ្យកន្តឥាតិ ឧត្ត ត្វីហិ ត្វិត្តំ បុរិឃាត េយកក្កលេលា បចត្តិឃំ ត កឃ្សុចិ, ញ្ញត្តិឃយ្យិ បដិលក្កិឃំ លក្កលាតិ កិដ្ឋត្តីតិ ឃាឆារលំ ឆាតំ បតិកិេត្តហិ លក្កលេលហិ ត្វិត្តេយ្យកេត្ត-កក្កលេលា បចត្តិឃំ ត កឃ្សុចិ, តឥា ចុត្តតេឃេតច តិល្លិ បុរិឃាតេយកក្កលេលា បចត្តិឃត្តិ ឃព្ទឥា អប្បចត្តិឃំ ឃយ្យត្តាឃំ ចចតយិទំ, បេទា េហាតីតិ យញ្ញិយ្យត្តយំ កចតីតិ អធិប្បាេឃត ‘ឃេឥ’ត្វាទិតា ចុត្តំ ចុត្តិកត្តយ្យញ្យុេលេតា ហរិត្តា ទេឃ្សុត្យំ ‘ក្កបតា’តិអាទិយាហ, េតទយុកាហេលយយំ ឃតំ េកាេឃតិ-ឃេតា ចិប្បដិេឃឆចិឃឃេយេចទំ ត េហាតិ, ក្យេតា ឃេតា “ចត្តុយាេតតិ អត្ថិ”ត្វាទិប្បក្យុតីតំ ចត្តុយាេតតិ អត្ថិត្វាទីហិ ចារញ្ញកេទេឃហិ តិដ្ឋិដ្ឋាតេយច បុព្ទបេទ្ធក្កាតំ បុរិឃចចតចិេឃឃចិឆាឃេកត “បុព្ទបេទ្ធក្កាត េយកាេតេកាឃុ ត្យយ្យេឃេឃុ េដ្ឋេដ្ឋ យញ្ញិយ្យត្តយបឆយា” (៩-១៣) តីយិតា ចាញ្ញាចឃេចត ត្យយ្យេឃេឃុ បឃុដ្ឋយាេតឃុ អប្បឃុដ្ឋយាេតឃុ ចា ឃឥាក្កយំ បុព្ទធក្កាតំ បេទ្ធក្កាតត្វា យញ្ញិយ្យត្តយបឆយាតំ បេច្ចក្កំ េដ្ឋេដ្ឋ ចចតាតិ ឃឥាក្កយំ កចត្តីតិ ‘កន្តឥ កន្តាយា’តិ ឧត្ត ឧកក្កលេលា បចត្តិេឃច តត្តិ, ត្វិត្តយ្យត ឃាចកាឃាត

យេកក្លលោ បចត្តិឃេច ហិ ចិប្បចិសេឆោតិ, តឆាបិ ចុត្តតឃេត ចិប្បចិសេឆប្បកប្បតាបិ សក្កា កាតុត្តឹឥយុកាហេះ សិឃាតិ ឥដ្ឋត្តាំ,

ឰយិស្សា បត បរិកាសាឃ តិរាក្យលប្បចត្តិ "អាឥស្សា" តឹយិស្សា ចុត្តតឃេត ចេឥតន្តា, កតាកតប្បសក្កឹ ឃោ ចិឥ, សោ តិច្ឆ្វា,

ឃោត្វកតេឃេចាឃយតិច្ឆ្វាតិ ចុត្តតិច្ឆ្វាតិច្ឆេស្ម អត្តរក្កពាហិរក្កេស្ម ចាតុល្យពលត្តា តាស្ស ឃោកស្ស ឰ្យាបិរោ, តឆាហិ តិច្ឆ្វាតិច្ឆេស្ម

តិច្ឆយេច ពលចត្តិ តិច្ឆ្វាតិច្ឆ្វាតយតុល្យពលតា, អត្តរក្កពាហិរក្កប្បកាារ(យ្យត) ក្លបរិ "លោបេិ"តិ (១-១៥) ស្សុត្ត បកាសិស្សាយ៉

១២៉ សក្កេតា

ចចតារឰស្ស ឞលយាហ-'អត្យុពន្តោតិ ឃំ ចុត្តំ'ឰ្យាឥ, ចុត្តិឃំ "ឃោតចឃចក្សុតា សក្កេតា"តិ សាយន្តោត ចុត្តេបិ "កាសិស្សំ យាកឆំ

សក្កលក្កលា"ត្តិ សក្កលក្កលា កិឆាតប្បករលតោ សក្កស្សាតចឃចក្សុតោតិ ចិន្តាឃតេតិ ឥស្សេតុយាហ-'កស្ស'ឰ្យាឥល្ឌុប្បច្ឆឃេ លកោរា

ក្លកាហលំ, បកតិឃាឥ សយុកាឃស្សាតិអាឥចាក្យុស្ស សាប្បាឃយត្តំ ចិចរិតុំ 'ឧចយន្តាតេ'ច្ឆ្វាឥ ចុត្តំ, កោចិ សក្កសត្វកាារាតិ បិលិតិ

សក្កាឃាហ, ចចតត្តិ "តស្ស លោបេិ"តិ (១-១-៥) ចចតំ, បឃោកាសយចាឃិតាតិ កត្តាន្ទច្ឆ្វាឥប្បឃោក អសយចាឃិតា

អប្បឃោកិតាតិ អឆិប្បោឃា, ឧចយិស្ស លោបេិ ចសោឃា... អត្យុបុន្តា ពត្តិចិតាសេត្វាតិ អាហុ ក្លច្ឆ្វារិតបឆំសិត្តា អត្យុពត្តូត

ចិតស្សតេឰ្យុពន្តោតិ ឰយាឃ សក្ក ឰ្យប្បត្តិឃាចសេត៉

១៣៉ ចល្ល

'អតេតា'តិ (១-១០ប័) ឧត្ត អតេតាតិ រស្សឰ្យត្តិតិក្កេសោ ចា សិឃា រស្សឌាតិតិក្កេសោ ចា សកលតិស្សឃឰ្យាបឹ អត្តឌាតិ តិក្កេសោចា,

តត្ត រស្សឰ្យត្តិតិក្កេស សតិ ពុន្តសិន្តាឥស្ម ឃត្តកត្តចិ អកោរា កឃ្យតោតិ តេដ្ឋប្បសិន្តិ... កោសត្វិ អសិន្ត្យតោ, រស្ស ឌាតិតិក្កេស បត

ពុន្តសិន្តាឥសក្កាកាារត្តាតំ លក្កលិកកចាគ្យកា រត្តាតច្ឆ្វាកោរា កឃ្យាតិតិ សក្កាឆា ពុដ្ឋប្បសិន្តិ, តារន្តា ឥឈោ ឰ្យត្តត្តរត្តាតិ តាតិដ្ឋប្បត្តិ

អាកោរតោ តារស្សតាកាចា, តស្មា អតេតាតិ រស្សឌាតិតិក្កេស តិស្សិតេ សក្កាយិឥយិដ្ឋំ តិប្បឡ្ឌតឹតិ តាត្តឌាតិ តិស្សឹឃតេ, ត រស្សឰ្យត្តិច,

"ឃុចល្លាតយេ ឱលុត្តា"តិ (១-១៥) អាឥស្ម បត រស្សឰ្យត្តិឃា រស្សឌាតិឃា ចា តិក្កេស 'តស្សេឆំ តោបេតិ'ច្ឆ្វាឥស្ម ឧឱ្សអាឥកយិដ្ឋំ

កត្តចិ កចេឃ្យ, ត សក្កាត្ត, សក្កាត្ត ចា កចេឃ្យ 'ចាតេរិតំ សយោតា'តិអាឥស្ម ឰ្យត្តត្ត រត្តា, តស្មា សក្កាឆា ពុដ្ឋប្បសិន្តិឃា ឰត្តឌាឰ្យាឥ

តិស្សឹឃតេ, អឆចា ចល្លច្ឆ្វារលប្បតិ កោសត្វិ ចល្លប្បត្តិដ្ឋាតាតំ ក្លច្ឆឹចតក្សុកឃ សំហារចសេត ចល្លចិសេស្មប្បត្តិ ឥស្សតោ តេសំ

ចសេត រស្ស ឰ្យត្តិតិក្កេស រស្សឌាតិតិក្កេស ចា ចុត្តតឃេត ពុដ្ឋាតិដ្ឋប្បត្តិឃំ សក្កាឆា សក្កាឆា ពុដ្ឋប្បសិន្តិឃា ឰត្តឌាឰ្យាឥ តិស្សឹឃតេ,

តត្ត ចល្ល បរេត សចល្លក្កហលំ តិឃយិតុំ ចចតយិឥយាន្តត្តិ 'សក្កាតេ្តចា'តិអាឥតា ចចតារឰ្យុឞលយាហ, សក្កាតេ្តចាតិ សក្កាស្មិឃេច

ស្សត្តប្បឆេស៉ តត្យុ សឃច្ឆ្វាតិ ចុត្តេបិ បរិឃត្តំ, ត ឰ្យន្តាំ ក្សុបិ សឃយត្តំ, អន្តាំ ចា (សឃ)តោ ក្សុបត្តិ សិក្កេប្បចំ សតិ អតេត្តត្ត បរោ

កោចិ ចិសេសោតិ តារបតុំ សច្ឆ្វា ក្សុប'ត្តិ ចុត្តិកោរា អាហាតិ សឰ្យន្តា, ក្សុបស្ស ចិសេសិតន្តាត្តា 'សច្ឆ្វា ក្សុប'ត្តិ ចុត្តិឃំ តិន្តិសិឃយាតត្តា ច

ក្សុបត្តិ ចិន្តាឃតឹតិ 'សច្ឆ្វា កឃ្យាឹ'តិ ចុត្តំ, សំក្សុបក្កហលាឃាបិសក្កំ កេរាតោ-ឆិប្បោឃា-ឃត្តិ ចត្តុយាហ-'អន្តាតេឆ'ច្ឆ្វាឥ, អន្តាឆាតិ

អតេន្តាតប្បកោរេត សំក្សុបក្កហលាឃ អបិសក្កាកាចេតិ អឆិប្បោឃា, អន្តាបឥតេ្តតិ អន្តាបឥត្ត សយាសចិសេឃ, ក្យុលិក្សុតស្សាតិ

អប្បាសាគក្វតស្សាកោរេ កោរាឌិតោ, សយាសេត ទុត្តត្តា បឆាគត្ទ តទេត្តបិ ក្រូណោ កចតិ អញ្ញាបចទេត្ត-កោរេកោរាឌិ ចិឆាយ កត្តា, ចិឌឹយយាតោ សចណ្ណេច បឆាត់... ឰទយត្តិតាយ តប្បចត្តិឃាតិ៍ តត្ទ ទុត្តិឃបិសេក្ខ្យាត្តិ ចទតា សឃទេហ្វាតិ ចត្តត្តុំ, “តឆា សឃយត្តតិ”តិ តិឈល្លុទតា សឃទេហ្វា-ត្តាកោរេកោរាឌិហ្វា កយ្យ៉ាតិត្យយេត្ត សយ្ហាចិឃតិតិ ទោទេគយ្យគសិ តិឆាយ ‘សទ្ធា ទ្វប’ត្តិ ចទតេត្តា សាឌិប្បាឃារុត្យហំ កិត្តិ អត្តចិសេសំ បកោសេតុំ តទេឆចាហាតិ ចទស្សេតុំ ទុត្តិ-‘សឃទេហ្វា’ត្យាឌិ, “ឆគញ្ញាតិស្ទ សំសេក្ខា, តឆាត្តត្តតិឃេស្ទបឹ”តិ តិឈល្លុចចគតោ ‘ស’ត្តិ អត្តាបិ កយ្យ៉ាតិ, តោកា សោ សក្ខទ្វបំ សាឆាទេហំ, ‘ស’ត្តិ អត្តតិឃយ្យិ, កិត្តិ សក្ខាគ យសាឆាទេហំ សក្ខទ្វបំ, តឆា សតិ អត្តតិឃំ ទ្វបំ គាយាត្តសក្ខាតសក្ខសទ្ធត្តិតិ អាហ-‘សំទ្វបំ សក្ខាគយសាឆាទេហំ ទ្វប’ត្តិ, ៤តហ្វា ឰទត្តិយិគា សទ្ធត្តិតត្តុំ, អសាឆាទេហត្តិ អសាឆាទេហំ សក្ខទ្វបំ, សតិ សយ្ហេច ញ្ញកិចាទេ ច ចិសេសគស្ស សាត្តកតាយ អសាឆាទេហត្តិ ទ្វបំ ចិសេសតា សាឆាទេហស្សាបិ សយ្ហេចា ទុទេត្តាឃេច គាយាតិ អាហ-‘ទុចិឆំ ហិ’ហ្វាឌិ, កិត្តិ សាឆាទេហយសាឆាទេហហ្វាទ្វបត្តិ សាយេញ្ញាគ ទ្វបំ តិក្ខិសិត្យាហ-‘តត្វា’តិអាឌិ, តត្វាតិ តិក្ខាទេណា សត្តឃឹ, សក្ខាគត្តិ សាត្តកតិទត្តកាត់ ឃេសំកោសហ្វា សក្ខាត់, តំតំ សក្ខត្តាឌឹហិ តេតំតេតំ ញ្ញាត្ត ឃ្លអាឌឹត់ សក្ខាត់ សក្ខត្តាឌិ, ក្តកឃត្វ អាឌិសក្ខេគ អទេត្វា សក្ខហិតោ, តេគ សាឆាទេហំ សក្ខទ្វបយត្តទ្វបំ តឆា-សាឆាទេហត្តិ ចត្យត្តិឆំ សំទ្វបត្តិ ចទស្សេតិ, ចត្យស្ទបិ ទេចេតព្វសាឆាទេហស្ស សក្ខទ្វបស្សេចាបិត់ ចទស្សេត្យាហ-‘តត្វា’តិអាឌិ, សាឆាទេហទ្វបញ្ញាទេសេគាតិ សាឆាទេហទ្វបស្ស បរិច្ឆាទេកោ, ក្តបិឌឹយត្តេត្តា ទ្វបេយេច សក្ខស្សសំ, គាទេត្វាតិ ច ចទស្សេតីតិ សទ្ធត្តេ, ច សក្ខា បគេត្ត ‘ឰគំ ចទស្សេតី’តិ តេហ្ចា ទុត្តិ សយ្ហិត្តិគោតិ, អសាឆាទេហស្សេចាបិឌឹយតេ កោរេហយាហ-‘តត្ត’យិហ្វាឌិ, ឰតទេត្តិ ឃេ សំកោសហ្វា សក្ខាត់ សក្ខត្តាឌិ, បរេស្សាបឹតិ អញ្ញាស្ស ឃស្សកស្សចិ សក្ខស្សាបិ, ឰតិ ឰគំ, បតិតំ បសិក្ខិ, ៤ត្ត បគ ឰតិសក្ខា តេហ្យិ៍រ្យាយ្វា ឰគំ ឃឆាទុត្តិ បសិក្ខិ តយ្វា ប្តុញ្ញាចទិឃបទេយ្យទាឃាគេតា បចេសេតោ ក្តបិឌឹយត្តេត្តាតិ បកតំ, សំសក្ខចិសេសគសាយត្តិឃេគ អសាឆាទេហទ្វបេបិឌឹយតេបិ អសាឆាទេហំ សក្ខទ្វបយេទេចាបិឌឹយតិ គាសាឆាទេហយត្តទ្វបំ... ឰយិគា ចក្ខុយាគកោរេហតា [តាយ (ទេបិត្វកោ)] ចេសេគាតិ អាហ-‘សក្ខស្ស’ហ្វាឌិ, អាសត្តុ...សក្ខទេតា សក្ខកាចសា តញ្ញាត្តា, ចិបរិឃឃទេតាតិ ចិបរិឃាសេគ អគាសត្តុ កាទេចគាតិ អទេត្វា, ចក្ខុចិសយោបិ ហិ អទេត្វា កចំ សោតចិសយសក្ខស្ស គ អាសទេត្តា សំទ្វបយ្ហចិត្យទេហតិតិ, កោរេហត្តូទេយាហ-‘អទេឃ្យត្តាចា’តិអាឌិ, អទេឃ្យត្តាតិ អបទិច្ឆូឌតឹយត្តា, ឰទេយ្យិ តិក្ខសទ្ធត្តិទេត្ត កោរេហចទត់, តំ សក្ខទ្វបំ, តិក្ខសទ្ធត្តិតិ តិទត្តូទសំឃោក៉ឹ, ចិបរិឃឃទេតាតិ ទេឃ្យត្តា, តឆាហិហ្វាឌិគា អត្តស្ស ទេឃ្យត្តិ ទេរៀចតិ, អបទ់ កោរេហយាហ-‘អសាឆាទេហហ្វា ទ្វបំ’ត្យាឌិគា, សាឆាទេណា បរិឃាយ សក្ខាត់, បទេច្ចតត្តាត្តាតិ ចិញ្ញាតត្តាត្តា, ឰទាតិ កោរេហត្តឃំ សទេយាឆាទេតត្វា ឰទេយហិ កោរេណាហិ ទ្វបេយេច សក្ខស្ស សំគាយ, គាទេត្វាតិ តិឃទេយត្វា ចទស្សេតុំ ‘តទេចទ’ត្តិអាឌិ អាទេក្ខិ, តទេចត្តិ ឃយ្វា ៤ចំ, តំ តយ្វាតិ អទេត្វា, សទ្វបប្បឆាគតិ “ទោឃស្សា ចឌ” (១-១១) ត្យាទេឆា ទោឃស្សាត្យាឌិទោ សទ្វបប្បឆាគត៍

១៥៍ ត្ទុ

ត្តុស្ទុតិឃា ឌត្តាឌឹតយ្យិ “ត្តត្តត់តេត្តា ឃោយិរ្យសេយេ” (១-១៥៥) ត្យាឌិគា កហណប្បសេក្ខ ឌាតិឃយកិប្បសក្ខាឡឆគតុំ ញ្ញាត្តិឃំ ចត្តាឌិ សទ្ធត្តិតយ្យបិឌាគត្តយិទយាទក្ខិ “ចត្តុចណ្ណា” (៣-ល៍៥) “តទេយត្តស្សត្តិតិ យត្ត” (៣-ល៍ប) “កត្តុទិ ក្តុទេត ក្តុចត្ត ក្តាឌី” (៥-៥៥) តិ ចិហិតោ ចត្តាទេឃា គាយ៍

ຊຸດທີ ເຍາກຸລສາກປຕີກາຂີກາຍ ນາຣທູຣິລນິຕິຍ

ປຣິກາສາຄິກາເຣາ ນຍເຕຼາ

ນຣເລີປນີ ຕລຼກາ

໑໙ ນເຣາ

ອາຄາຣຈິເຣສາປຍຸຍກຖໍ ຂູປນິເລນິກາຄາຣຈິເຣນປຸ ຕິປຸຍກໍ, ຂູປນິເລນິກາຄາຣ໌ ຈິກາ ອາຄາຣຖູເຣ ກທິເຕ ນຕິ ຕຕກຖູຣ໌ ນຸຖູກູຣ໌ ຈິກາ ຍຸຕທິຕຕິຕຖິ ກາຕໍ ຕ ຍ ນກູາຕິ ນຸຍູເຖຼ, ເກຂີຕິ ຍຸຄູປຸຍາຕຣິຍາຄເຍາ ຄເປຸຕິ, ເຕ ທິ ຍຄີ ຕເລຼກ ກາເລກ ຈາ ຍຸຕຄາເກປິ ນຖິ ກເຕຍຸ ທຄາ ນເຣຕິ ຕິຍິຕູເປຸາ ປີຄາຕໍ ຕິຣຕູກໍ ກເຕຍຸາຕິ ນເຣຕິ ຕິຍິເຕູາປີຄາກສາຍຕູເຍກາເກກ

ຕລຼາຄີຍຸຕຄາເກ ເກາ ນຖິຕິ ຍຕຼາຍາກາ ‘ຕິຍິເຕູາ’ຖູາຄີກໍ ຈາກຸຍາທຸ, ທຄຍຸຕູຖິ ເທທິ’ຕິຍິເຕູາ’ຖູາຄີກາ ຍໍ ຕຸຕູໍ, ທໍ ອຍຸຕູຖິ ອເຕູາ, ອຍຸຕູເຕູ ກາເລໍ ຍຸກີຈາຣນຕູາເຈກ ສາຍຕູຍາກາເຈາເຍຈາຕິ ຍຸກີຈາຣຖູເປຸຕູາ ສາຍຕູຍາກາຈຖູເປຸທຸຍາທ-‘ອຕສາເກ,ຖູາຄີ,

ກາຣິຍາກາເຈປີຕິ ໙ຕູ ກ ເກຈລ໌ ‘ຕູຄເຍຈ ນຖູໍ, ນຸຍກາ ກຕກູ ອເຈາປິ’ທຸາເຄາ ຕລຼກາລຍຸຕຄາເກເຍຈ, ອຕ ເຕາ ‘໙ເຕ ກ ນເຖູກ ນຸຈຖິ ເທາທຸ’ທຸາເຄາ ອຕສາເກ ‘ປຍາເຄາ ຍຖູເກາ ປຄໍ’ ທຸາເຄາ ອຖູ ຕິຖູ ນຕູາຕຕິຍິຕູຖູເຣ ຈາ ກາຣິຍາກາເຈປິ ຕິຍິເຕູາ ປີຄາກປຸ ສາຕູກເທາຕິ ອປິນຖູເປຸເຕູາ, ສາຕູກເທາຕິ ກາຕປຸຖູຍເລີເປກ ກາຕປຸຄາກຕເຣກ ຈາ ຕຸຕູໍ, ສາຕູກຕູເທາຕິ ຕຸຕູໍ ເທາຕິ, ອຕຼາຈາ ຕິຍິເຕູາປີຄາກເຍຈ ສາຕູກໍ ກາຍາຕິ ‘ຕິຍິເຕູາ ປີຄາກປຸ ສາຕູກເທາ’ຕິ ກ ຍຸຕູຕິ, ອຍເຍຕູາຄິປຸາເຍາ ‘ອຕສາເກ ຕິຍິຖູເຣ ຈາ ກາຣິຍາກາເຈກ ຍຸກີຈາຣນຕູາຈາ ອຕຼາຈາກຸປປຕູລກູລໍ ສາຍຕູຍໍ ກຕູ, ຕິຍິຕູກຸຍຸຕຄາເກປິ ຕຕູ, ຍຈາ’ຄາຣຸຕິຍິຕູ ຕເກາປນຕູຍກ’ຖິ ທຖູາ ຕລຼກາລຍຸຕຄາເກປິ ນເຣຕິ ຕິຍິເຕູ ນຕິ ເລີປກາຣິຍໍ ປເປຸາເທ ຈາ’ຕິ ລຸປຸຕີຕິ ‘ທເທີເຍ’ຖູາຄີກາ ກຕກກາເລ ກ ຄີປຸຕີຕິ ອເຕູາ, ອຄປຸກຍຕູເຍຈ ທິ ເລີເປີ, ອຕຼາຈາ ‘ທທາ’ຄີນຖູຸປີກາຕປຸຕູຍາ ອຕູປຸຕີຕິ ກາຣິຕູເຍນໍ ກ ນິຍາຕິ, ປຄຍາຍ ຕິຖູຖູເຖູາ... ຕຸຕູຕູາ ກຍູປຸ, ນຣປຸາຕິ ຕເຄຍຸ... ກາເຈ ດາຄີປຸຖູເຍກ ອຕຸຕູກຍູຕູາ, ຕູທາຕິ ຕູຍິກາ ນຕູຖູເຣ ກາຕສາຄກຕເຣກ ກທໍ ຈິກາເຈຕິ, ກຕູ ລີຍເຈາ... ນຣປຸ ເລີເປີຕິ ຈາ ເລີປໍ ປເປຸາຕີຕິ ຈາ ອຕຕູຕູຕູາ, ນເຣາຕິ ປຄຍາຍ ຕິຖູຖູຕູາ ນເຣາ ເລີເປີ ກາຍ ເທາຕີຕິ ນກູາປິ ນິຍາຕິ ອາທ-‘ກ ເຈ’ຖູາຄີ, ຕູທາຕິ ຕູຍນູ ນຸເຕູ, ເທາຖິຖູາເຄາປິ ປຸຕູານຣເລີເປ ທຖິຖູາຄີກຍິ ນິຍາທຸາສຖີຍາທ-‘ເສາເຈ’ຖູາຄີ, ຖູປຸກູເທາ ອາກເທາ ນຍູເທາ ທປຸ ຈາ ອຍໍຕິ ຂູປຸກູເກາ ປຸຕູາເລີເປີ , ທປຸ ກາເຈາ ຂູປຸກູກຕູໍ, ຂູປຸກູກຕູາ ປຸຕູາເລີປປຸ ກາຣິຍຕູເຣທິ ປເຣເລີປີຄີທິ ອປຈາຄຈິຄີທິ ອາຕີຄິເທາ ໙ຕ, ເສາ ຍ ປຸຕູາເລີເປີ ເທາຕີຕິ ນຍູເຖູາ, “ປເຣາ ກູຂີ”ຕິ (໘໑-໑໙ລີ) ກູຈິກູທເດກ ປຸຕູາປເຣເລີປີກໍ ທຸລຸຕລຕູາກາຈາ ຍຈາ ກຍປຸຕູເທາ ປເຣເລີປປຸາປຈາຄຸປຕູໍ, ອຕຼຸານິເທຕິ ປຈິເຖູ, ກ ເທາຕິ... ປເຣເລີປີປຈາເຄກ ຕີຄິທຕູາ, ເທທີຕິ ປເຣເລີປີຄີທິ, ນຕູາຈາ ຍຸຕູຈິສເຍາ ນຖິເຖິຍຖິ, ຈິກເປຸກ ຍຸຕູຈິສເຍາ ລເຕ ຈາຕິ

ថ្គតិសន្ធេ៍ា ថ្គឥយទេ្វ, ក្ខចិ លេវិបតឹយោ ហោតីតិ ថ្គង៌ ចឥត៌ ឌីបេតីតិ សម្ពន្ធោ, កិត្តិ អាហ-‘បយោកាត្យុសារិត’ត្តិ, កាស្សាតិ អាហ-‘ការិយស្ស បរេលេវិបស្សា’តិ, កេត ហេតុតាតិ អាហ ‘ក្ខចិក្កហលោតា’តិ, កត្វាតិ អាហ-‘ថ្គហ ថ្គយស្ម៊ិ ស្ទេត្វ’តិ, តេតាតិ តេត បយោកាត្យុសារិតាឌីបេតេត, យឆាបយោកត្តិ អាកាយបយោកាតតិក្កមេត, តិគ្ខំ បរេក្ខចា បរេលេវិបេបិ សិយាតិ ហោត្តិគ្ខាេគា តិគ្ខំ, លតាចាតិអាឌីស្ស បរេក្ខ ចា បរេលេវិបេបិ កចេយ្យ, ឲចំ យញ្ញុតេ “កស៊ិត្តិ អទេ្វ ក្វាតិ តិប្បូតេ្កតាតិយបុត្តិតា អតិយទ្វេស្សេច ចិសេសកោតា ចឥតេ សព្ទូទេ្វចាតិយតទ្វេុត្តិត្វា ក្ខចិសន្ធេ-យំ យឆាកយំ តិគ្ខយតិគ្ខយសត្តិគ្ខា ចិឌិ ឌីបេតិ, តទ្វ ហោត្តិគ្ខាឌិកោ តិគ្ខ បរេក្ខា បរេលេវិបស្សេច ចិសេយា, លតាចាតិអាឌិកោ អតិគ្ខបរេក្ខា ឪកយសាឆារលត្វា បុព្ទលេវិបស្សាបិ ចិសេយាតិ ថ្គយិតា តិគ្ខំ បរេក្ខ ចា បរេលេវិបេបិ ហោតិ, អសត្តបរេក្ខា បត សត្ថិត្រ៊ិយត្តិអាឌិកោ បុព្ទលេវិបស្សេច ចិសេយា សព្ទឆាតេត បរិគ្ខតត្វា”តិ, តីស្បិ ចេតេស្ប បត បរេក្ខស្ប តិគ្ខាតិគ្ខបរេក្ខស្ប យេចស្សាបចាឥទ្វបតា… បុព្ទលេវិបស្ស សព្ទឆា ហោត្តិគ្ខាេគា តិចារកត្វា ចា ចិឆាយកត្វា ចា បរេលេវិបស្ស, ត ត្វសត្តបរេក្ខ… បុព្ទលេវិបស្សេច សព្ទឆាតេត ឌិត្ថា ចសទ្វា, លេវិកក្កាតិអាឌិ ត្យ ក្ខចិសន្ធស្ស បយោកាត្យុសារិតា ឌីបកត្វា តិគ្ខ អសត្តចាបិ ចិឌិយិឝ្មីបិតេ បរេលេវិបត ចា តិប្បជ្ជតីតិ តេដ្ឋញ្ញាឈាតេតា, ឲចំ តាច ក្ខចិក្កហលោ សព្ទឆាតិដ្ឋបរិហារេត ថ្គដ្ឋប្បសិទ្ធិ សិយា, តឥការចេកឆត្តិ តឥការេច ចិរោឆយាហ-‘អញ្ញុតេ’គ្ខាឌិ, បរិយារយេត កចត្តិតិ ក្ខចិក្កហលាការេច ‘បរេរា’តិ ស្ទត្ធំ សិយា តឆា សតិ ស្ទត្តគ្គយយេកចិសយំ ត្យល្យពលគ្ខា សិយា, តទ្វ ចិប្បដិសេឆាកាចា បយាលក្សូតាតយាចរិយ (ចឥតា)ត៌ តិរទ្វកតា យា កចិតិ ចារេត កចត្តីតិ អទេ្វា, ថ្គតីតិ ថ្គយិតា បរិយាយកចតការលោត, បរេក្ខយេច សិយាតិ លតាចាតិអាឌីស្ស បុព្ទលេវិប បរិយាយប្បចទេ្វ បរិយារយេត បរេលេវិបស្សាប្បចត្តិតោ លតាចាតិ បរេក្ខយេច បរេលេវិបេបិ កចេយ្យ, ហោត្តិគ្ខាេគា តិគ្ខំ ត សិយាតិ សម្ពន្ធោ, តញ្ញាតិ តំ បរិយាយកចតញ្ញា, តេវា ចាក្យាលក្ខារេ, បដិបឥត្តិ បឥយ្យ ឥយ្យតិ ហោតិ, តេកចេសបរិហារេតាបិ, តេតាហ ‘ត កត្វឌី’តិ, ថ្គយិតា ថ្គង៌ ឌីបេតិ “សព្ទត្វ ចិកប្បប្បសត្តិយា ហត្តិ, សត្ថិត្រ៊ិយំត្យាឌិក៌ “ត ទេ្វចា”តិ (១-១ប័) ស្ទេត្វបិ ហត្តិគ្ខាឌិកញ្ញាតិដ្ឋទ្វបយ្យិ សប្បជ្ជតី”តិ៎ តចេចយិដ្ឋត្តិ ឲចយិង៌ យឆាចុត្ត៌ ចិកប្បចិឆាត៌ សត្ថលក្ខលញ្ញុហិ តេចាកិយតត្តិ អទេ្វា, តរេច សារេឆតិ ‘បរេលេវិបេបិ ហិ’គ្ខាឌិតា, អឆា តិគ្ខបរេក្ខ ចា បរេលេវិប កតេ-តេត បរិគ្ខតដ្ឋារេត ឪស្សក្កប្បចត្តិយា លតាច លតេចាតិ ទ្វបទ្វំ សប្បជ្ជតិ តឋ៉ា បយោកាត្យុសារិតាឌីបកោត ក្ខចិសន្ធេតេច ហោត្តិ សត្ថិត្រ៊ិយំ លតាច លតេចាតិ បយោក សម្ពុចាបិ, តឆាបិ អតិគ្ខបរេក្ខ លតាថ្គចាតិ តតិយទ្វបប្បសិទ្ធិយា បរិយារយេត កចិតព្ទត្តិ បរិកប្បេតិ ‘តត្យ ចេត្យាឌិតា, អឆ “បរេរា ក្ខចី’តិ ក្ខចិក្កហលោ សតិ អប(ចាឥទ្វប)ត្វា កឆយ្យរិយាយប្បចត្តីតិ យតសិ តិឆាយាតិគ្ខបរេក្ខ បរិយាយប្បចត្តិឌីបតត្វំ “ត ទេ្វចា”តិ ស្ទត្តិតត្តិ អបចារេឥ ទ្វបត្តយេបិ បរិយាយប្បចត្តិយំ ចោសាកាចយាហ-‘តាយំ ចោសោ’គ្ខាឌិ, តឆាហិគ្ខាឌិតា “ត ទេ្វចា”តិ ស្ទេត្វតេច បរិយាយស្សាបិ ឌីបិតត្ថំ សារេឆតិ, សា ច ឲកត្វប្បចត្តិ បរិយាយំ ចិតា ត សម្ពុចតិ… ឲកក្ខលោ បចត្យសម្ពុចាតិ អឆិប្បាយោ, តត្យ ច ក្ខចាការេច បរិយាយប្បចត្តិយំ យឆាចុត្ត ចោសស្សេចាប្បសក្កតោ យា ហោតុ បរិយារយា, កិត្ថចិសេយ បត បុព្ទបរេលេវិបប្បចត្តិយា “ត ទេ្វចា’តិ តិសេឆ លតេច លតាច លតាថ្គចាតិ ទ្វបត្តយំ តិប្បជ្ជតីតិ ចោឥត៌ យតសិ តិឆាយាហ-‘តេច’គ្ខាឌិ, តទ្វ ចោសយាហ-‘តឆា ច សតិ’គ្ខាឌិតា, កត្វចិ ចេឥយិគ្ខាេគា តិគ្ខំ បុព្ទលេវិបស្សេច, កត្វចិ ហោត្តិគ្ខាេគា តិគ្ខំ បរេលេវិបស្សេច , ចិកប្បេត ចា កត្វចិ យេឆាឥក៌ យឆាន្គក៌ ត្យាេគា បុព្ទលេវិបស្សេច កត្វចិ ថ្គតិបិ ថ្គគ្ខបិគ្ខាេគា បរេលេវិបស្សេច កត្វចិ លតេច លតាច លតាថ្គចាគ្ខាេគា បរិយារយត្យុកយលេវិបស្សេច

ឥស្សរតោតិ សព្ពត្ថ, ឧត្តរ ឰតិបឹតិ ចចត្តិតចិការសត្ត ឌឹបរេតត ក្ខចិសេ្ថត បទរេលិរេប ពរេត-ញ្ញាណ បុព្ព រេលិរេប សយ្យេត្ត “ត រេ្ថចា”តិ ឧត្តាតុចត្តយាត ក្ខចាតុការេចត តិច្ចំ តិរេសរេឆ ឰច្ចបិរេច្ចច កចតិ៍ សប្ពញ្ញូតិ រេតស្ុ រេតស្ុ ស្ុរេត្តស្ុ៍ បរិរេច្ឆរេគាតិ ពយូត្តចរេសត អាឆារចរេសត ចាតិ អាហ-‘បរិច្ឆិន្ទតិ’ច្ចាទិ៍

១ប័៉ តរេ្ថ

តត្តចាតិ ចសេ្ថត កចិតត្តំ, តឆា ច សតិ អញ្ញោញ្ញាតញ្ញាសិ តំ យរេចាគកំ យចាេ្ថគកំព្យាឌិ ឰតិបិ ឰច្ចបិច្ចាឌិច សក្កហិតំ កចតីតិ, បុព្ពរេលិរេប បទរេលិរេប ច បរិយារេយត សយ្យេត្ត ក្ខិត្តយ្យិ បរេក្ខ អការេច សតិ ពឆយិជំ យុជ្ជតីតិ រេចារេគតិ‘យរេជ្ជច’យិច្ចាឌិតា, យរេជ្ជចត្តិ ហិ អយំ តិបិតសយុគារេយា អតិដ្ឋាបិគតារប្ព ចត្តរេត, ឧចរេច្ចា កយ្យាតីតិ អរេត្ថា, តរេគតិ អត្ថរេតា ចិញ្ញាយតិ, តិច្ចំ សត្តិពាទិយាការេច ពារលាយាហ-‘ដ្ឋបសិរេលសា កាចរេតា’តិ, តរេគច សយរេត្ថតិ ព្រាឌិរេសស្ុ ហិ’ច្ចាឌិតា, ចត្តយិដ្ឋត្តាតិ ឰយិតា សត្តិកំរេសា ចណ្ហាត យន្ថយត្តកាលព្យចឆាតា បច្ចាសត្តិ, សត្តិកំសរេស្សតស្ស ចចតិច្ឆាយំ សតិរេយច សត្តិពាទិយំ រេហាតីតិ ឌឹរេបតិ, ដ្ឋបសិរេលសាការេចា ចាតិ ដ្ឋបសិរេលសាការេចា ឧច កចតិ, តាញ្ញាឆាតិ អឌិប្បារេយា, តគការេចចាតិ តស្ស ដ្ឋបសិរេលសស្ស អការេច ច, សត្តិពាទិយាការេច ពារលាយាហ-‘កាលត្តរេត ព្យចឆាតា’តិ, កាលត្តរេតាតិ ដ្ឋកយត្ត ឌិតចណ្ហាត យុច្ចារលាកាលរេតា អរេញ្ញាត យញ្ញុប្បតិតពារេលត, សត្តិ រេហារេតច... សត្តិកំសចចតិច្ឆាចរេសត ដ្ឋបសិរេលសកាចរេតា, ព្យន្ថ ឌឹរ អត្ថុរាឌបុត្តំ អឌរាយរេរាតិ រេលរេគា, យឌិបិ សព្ពរេយ្យតំ យរេជ្ជចំព្យាឌិតា ចុត្តំ ក្ខឌិ សដ្ឋប្បការេចរេតច សិញ្ញូតិ, តឆាបិ បពារេរា-យយ្យិ សរេត្ថ រេយារេឌតរេព្ពា ចាតិ ឥស្សតំ ចុរេត្តា៍

១ដ័៉ យុច

តត្ថ ស្ុរេត្ត ‘លុត្តា’តិ បច្ចាយឹ តិរេ្ថសា ‘បរេទស’ត្តិ រេហាតុ, ‘យឆាក្កយំ’តិ តុ ចចតាការេច ពឆំ យឆាក្កយត្តីជំ ចុត្តត្តិ អាហ-‘សរេយ’ច្ចាតិ, សយា សញ្ញា កលតា រេយស្ុ រេត សយសញ្ញា-ដ្ឋរេ្ថសិរេតា អតុរេគសិរេតា ច, ដ្ឋិ្ថសតំ បឆយំ តិខ្ថិសតំ ដ្ឋរេ្ថរេសា, អតុឌិសតំ បច្ឆា ពឆតំ អតុរេគរេសា, ដ្ឋរេ្ថរេសា អតុរេគរេសា ឧសយត្តីតិ ដ្ឋរេ្ថសិរេតា អតុរេគសិរេតា, រេតសំ សយសញ្ញាតយុរេ្ថសីតំ អតុរេគសីតច្ចា, ឰចណ្ហុចណ្ហាហិ ដ្ឋរេ្ថសិរេតា រេ្ថ, ឧ ឰ្ឋការា អតុរេគសិរេតា ច រេ្ថតិ ដ្ឋរេ្ថសីតយតុរេគសីតច្ចា ឌាត្យារេគសាតំ សយសញ្ញា សិយា, សតិយច្ចា តស្សំ យឆាក្កយ យាគសា ចិឌឹយរេត្ត, រេលិពរេតា សិខ្ថិយុបឥរេស្សតិ ‘តឆាហិ’ច្ចាឌិតា៍ អច...រេប... ឧ ឰ្ឋតិ បរេទសំ យតំ, ចិប្បឌិបត្តីតិ ចិរុទ្ធា បឌិបត្តិ បឌិឌាតតំ, បរេទ “សតិបិ រេហដ្ឋា ចាក្កហរេលា‘ក្ខចារសចណ្ហុំ លុរេត្ត’តិ ស្ុរេត្ត ក្ខចិក្កហលាពារលារេតា អចរេណ្ហ ឧច លុរេត្ត អសចរេណ្ហា ចិឌិ រេហាតិ, តរេតា ឰ្ឋឆ ត រេហាតិ ឌិដ្ឋបិគាត”ត្តិ ចគត្តិ, ក្ខចីតិ អឌិពារេរា ឰ្ឋឆ ត រេហាតិ យហុស្សរេចា យាត្វបដ្ឋាតត្តិ, បតិសរេ្ថា អាឆារេត្ថា, រេតត សយាតាឌិពាររេលា ដ្ឋរសរេ្ថាបីតិ ដ្ឋរសិ្ថត្តិ តិច្ច សយាសត្តា អសពបរេគត ចិក្ករេហ ពរេត “អសញ្ញ្យំចិកត្តិ”ច្ចាឌិតា (១-១) ស្ុរេត្តត អសញ្ញាយារេសាតិ ឥរេស្សត្យាហ-‘ចិកត្យរេត្ថសញ្ញាយារេសា’តិ, ឧត្ត បត យុចណ្ហាតត្តិ សំសាយិ សឹបសយ្វហ ចិពារាចយចាឌឹស្ុ ឌាត្យារេគសសព្ពរេ្ថ លដ្ឋឹ, តស្វា ឰចណ្ហុចណ្ហាតំ ឌារេត ឧ ឰ្ឋអារេគសា រេហាត្តីតិ អរេត្ថា, ឌាតយ្យត តិឆា អបកំរេសា តិចត្តិ បសរេក្កា រេចតិ, តត្ថ ក្ខត្តិ ឌារេត អស្សា សព្ពត្ថីយត្ត [ព្យញ្ញត្ត (ឌិតិត្តព្យ្ថិ)] តិ អបកំរេសា ឌាតសដ្ឋស្សរេត្ថា, “រេសយ្យា ឌារេត ពក្ករេយាសឆំ គាតព្ពា”ត្តិ តិចត្តិ “គព្ភាតំ ឌារេត សរេទហិ អត្ថទិតព្ពា”ត្តិ

បសទ្ទោ, ទេវាសុ ព្ទេឆ បផយក្ខតិយា ត យុជ្ជតិ... តិច្ចតា សទ្ទតពសប្ពត្តស្ស អបតយតចិតាសា ត យុជ្ជតីតិ, តតិយោ ច (យុជ្ជតិ)... សុទ្ធ អត្ថាកិឆាតាយ ព្ទេចល្ហចល្ហាត់ បចត្តិប្បសទ្ទ តងត្ថាកិឆាតាទេយច ឲឌ្ឍអាទេងសា កចត្តីតិ៓

១០៓ យចា

“សត្តបិឃំ បុគ្គទេស្ស”តិ (១-១៣) បុគ្គស្ស កាទិឃចិឆាតទេតា សត្តយី តិទ្ធិដ្ឋស្ស បទេតា ចិវ្ហាឃតីតិ ចុត្តិឃំ ‘បទេទ’តិ ចុត្តំ, ឲចយុបទិបិ, បទេទហិ ព្ចក្ខស្ស អត្ថិហាយុទេត្ថា’តិ សាទេឆតុំ “សត្ថាចត្តិ” “អត្ថោ អឌី”តិ ច សុត្តិតំ, ទេវាសយិឆ បក្ខល្លាតកាចងស្សតត្តយាហ-‘ព្ទេង’យិក្ខាឌិ, អក្កល្លាតត្តិ [អក្កក្កទេកា] ព្ទយិតាច សិឌ្ឍត្តិ “អក្កទា អកឹ”តិ ច ត ចត្តព្វំ, ព្ទតិ+អស្ស ព្ទតិ ចិទេត បទេលិទេបិតិ ងស្សតត្តំ ‘ព្ទតិ អស្ស បទេលិទេបិ’តិ អាហ, អត្ថកយាតិអាឌីសុ តិច្ចំ៓

១១៓ ឲឌ្ឍ

បុត្តា ទេយ+អត្ថិ, អសទេត្តា+ឲត្ថតិ បងទេច្ឆទេ៓

១២៓ ទេកាស្ស

អត្តាទេងសទេត្ថតិ “ឲដ្ឋឹ យត្តស្សា”តិ (១-១៤) ធាឆកស្ស “ជាតុចត្តាទេតកចល្ហា សត្តស្សា”តិ (១-១៥) ធាឆទេកត “ចាតុចាទេត្ត”តិ (១-១៦) សុទេត្តត អត្តាទេងសទេត្ថា, ទេវាទេតច ចុត្តំ-‘ធាឆកធាឆតទេត្ថាយយាទេយក្ខទា’តិ, អចចាទេងទេស បុគ្គសទេលិទេប ឌីទេឈច កចាឃ្សំ, កចឆ្នុត្តិ តិច្ចំ៓ ព្ទង់ កធំ សិឌ្ឍាតីតិ សប្ពទេត្ត, ព្ទងត្តិ យធទិទេចក្ខាឌីកំ, កឹ ចិតា សិឌ្ឍាតីតិ អាហ-‘ឲចាឌីស្សា’តិអាឌិ, ឲចស្ស អាឌីឲកាទេរា ឲចាឌី, តស្ស, ទិអាទេងសយត្តទេតាតិ សប្ពទេត្ត, ចសទេត្ថា អដ្ឋាតប្បយុទេត្ថា, ទស្សចិឆាតក្ខាតិ ទេយាជតិទេយា, កទេតបិ តព្វិត្តិ តព្វុ សុទេត្ថ ចិហិទេត ច, ត សិឌ្ឍាតីតិ ឲចាឌីស្ស ទិអាទេងទេសា ត កទេតាតិ កត្ថា ចុត្តំ, កុសំ+ឲចាតិ (បត) ចិទេត យហាចុត្តិតា ឲចាឌីស្ស ព្ទអាទេងទេស ទ្ធបសិទ្ធិ ទេហាទេតច, ព្ទេឆ បត បកាទេត្តទេត ‘កុសាយិទេច’តិ សាទេឆតុយាហ ‘តយ្បិ’ក្ខាឌិ៓

១៣៓ ឮឡា

ទស្សឌីឈាតត្តិ សុទេត្ត អចុទេត្ត កធំ ទស្សឌីឈាតត្តិ លកតិ ច្ចេទ្ទសិទេតាតិ អាហ-‘ឌីឈស្សា’តិអាឌិ, ឌីឈស្សាតិ ទស្សស្សាតិ ច ធាតសប្ពទេត្ត ឲដ្ឋឹ, បក្ខាសត្យាតិ ធាតទេសា បក្ខាសត្យា, ព្ទងល្ហា តិស្សយ ចទេយត ចុត្តំ, តិស្សយកាទេលទេយទេកា សត្ថាកទេតា ធាទេយាតិ, ព្ទេឆ តិច្ចំ-ចិតិតាទេយតិ ចុល្លក្ខឃំ, ព្ទេឆ ត ទេហាតិ-ជទេតា សាឃំ៓

១៣៉ សរ

ឆាតសប្ពូត្ឋតិ ឋិតិ ឆាត់ បសន្កា, សប្ពូត្ឋត់-សប្ពូត្ឋា, ឆាត្យាខេសកាចលក្ខណា ឆាតេយោគតិយិត្តក្ខតា សប្ពូត្ឋា ឆាតសប្ពូត្ឋា តស្មិំ, ចេ្ច ទ្ធបិតិ ហោត្តីតិ ព្ពុយិតា ត សន្ទបប្យឆាតេតាតិ ឥស្សិតំ ហោតីតិ សប្ពូត្ឋា, ហេត្យាហ-‘ពាហុចឆតតិចេ្ឆសា’តិ, ចេ្ច ទ្ធបិតិហោត្តីត្យាឥ ចឆតយិធំ [បឥយិធំ (បេិត្តកេ)] ឥស្សតិ “សន្ទបប្យឆាតេបិ ច្ចិសចេ្ឆ ច្ចិសច្ឆសាយេព្ឋាត សក្ខ្យច្ចិសច្ឆាត្យសិដ្ឋំ តប្យយុជ្ជតេ, តស្ស (បត) សក្ខេ្យយ្យចឆតសក្ខ្យកាចា ឲកចឆតយេច ( ) [(បត) (បេិត្តកេ)] ហោតី”តិ, ព្ពុយិតា ច-ត្តប្យឆាតេតា-ឃំ តិចេ្ឆសា ត សន្ទបប្យឆាតេតាតិ ឥស្សតិ, អឆិបតិបច្ចយោ អឆិបតិប្យច្ចយោតិ អតិច្ចំ, ព្ពុឆ ត ហោតិ ព្ពុឆ យោឥតីតិ, តំ ឈណត្តិ ឲត្ត ឲកក្កចិកល់ បច្ឆាហរណត្តិ សរយ្យា បរត្តាកាចា ត ច្ចិត្តំ៉

១៤៉ ចត្យ

តព្ឋក្កេ តតិយបឆយាតិ កស្វា ចុត្តំ ចត្យត្ត (ក្យតិយ) សេច្ឆហិ ចក្កក្ខេរេស្ចច កយ្យសារេតស្ស តឆា តិចេ្ឆសា យុត្តា, ត ហិ ចត្យត្តប្យរណា ចត្យត្តា ច្ចិត្តប្យរណា ក្យតិយោតិ អក្ខរាយេច ចុច្ចត្តីតិ អាសក្កិយ ‘ចិតាបី’តិអាឥយាហ, អក្ខរេ អក្ខរចិសយេ ចត្យត្តាឥ ចោហារេរា កទិយយាតេតា ចក្កក្កហណំ ចិតាបិ ចក្កក្ខរេយេច ទ្ធញ្ញហោ បសិទ្ធាតិ សប្ពូត្ឋា, ហេត្យយិព្បុតិសេច្ឆា, យតោ ឲចំ, តស្វា ការណា ‘តព្ឋក្កេ តតិយបឆយា’តិ ចុត្តត្តិ អឆិប្យាយោ, តព្ឋក្កេតិ ចត្យត្តក្យតិយា យស្មិំ, តស្មិំយេច ចក្កេតិ អត្តោ, បច្ឆាសត្តីតិ បតិ អាបុព្ឋា ‘សឥ-ចិសរណកត្យចសាឥតេស្ស’ព្ពុច្ចស្វា ព្ពុត្តិឃំ ការចត្តិយិព្រិប្យជ្ជតីតិ ឥស្សត្យយាហ-‘បច្ឆាសីឥត’យិច្ឆាឥ, យឆាយោក្កត្តិ ចត្យត្តក្ខរេ ចត្យត្តស្ស តតិយោ ក្យតិយក្ខរេ ក្យតិយស្ស បឆយាតិ ឲចំ យោក្កយតតិក្កយ្យ, ឆស្ស ឥការចាតិ ព្ពុយិតាច បុព្ឋស្ស ឆស្ស ឥត្តយុបលក្ខេតិ, តឆា យសត្តរាតិ៉ ឆេរាតិ ឲត្ត ឲការា ចក្កក្ខរា ត ហោតីតិ តស្មិំ តចក្កក្យតិយក្ខរស្ស តស្ស តោ បឆយា ត ហោតិ៉ បត្តាតិ ឲត្ត តចក្កក្យតិយក្ខរេត ឆការេត តព្ឋក្កក្ខតោ តការេ សតីបិ ត សោ តព្ឋក្កក្យតិយក្ខរាតិ ត តស្ស បឆយា តោ, ឲត្ត តិឈ្លោសោ តិឈោសោតិអាឥ អតិច្ចំ, ឥស្ឆា តិច្ឆាតត្តិ តិច្ចំ៉

១៥៉ ចិតិស្ស

ព្ពុតិសេច្ឆា-ត្យករណំ៉ តិបិតស្ស បកតិចិយា-ត្យករណំ កចតិ, អត្យករណច្ចា ច្ចិឆា អសាត្យសច្ឆទ្ធបំ សាត្យសច្ឆទ្ធបត្តិ, តេស្ស ការចាហកោ កោឌិ តេត បិញ្ញព្ពុតោ ‘អហោ ការេរា’តិ ចត្តព្ឋេ សត្តិចេកល្លា ‘អហោ ពាល’ ព្ពុច្ចាហ, តំសយីបចត្តិ ‘កិយយយារេហ’តិ កេតឌិ បុដ្ឋា សយាតេតា ‘អហោ ពាល ព្ពុច្ចយយារេហ’តិ ចឥតិ, ព្ពុឆយសាត្យសច្ឆទ្ធបំ, ព្ពុតីតិ បត សាត្យសច្ឆទ្ធបំ, តស្វា តតោ-ត្យការិយោតារេត្តត សាត្តកត្តា ឆាតសប្ពូត្ឋ ឈដ្ឋី៉

១៦៉ ឲជ្ជ

តត្ថ “ចិតិសេ្សច ចា”តិ (១-១៩) ចោទ្យត្ថុចត្តិយ អចណ្ណេ ឲច្ចត៌ ចោ ហោតីតិ ច សក្កា ចិន្នាតុំ, តថា សតិ ‘អចណ្ណេ ក្វចិ ចោ ហោតី”តិ ចត្តព្វំ ‘អហោតិ ចា’តិ កស្មា ចុត្តត្តិ ចោទកយាសង្កិយាហ-‘ឲ្យការស្សបិ’ច្ចាទិ, ផាតិកាចេត តិទ្ទិដ្ឋត្តាតិ “ឲច្ចត”ត្តិ (១-១៧) ចការាទេសស្ស ចិដ្ឋយាតត្តា ចការាទេសយេ្យតិ បុត ឲ្យការោ ផាតិកាចេត តិទ្ទិសិតព្វោ ត សិយាតិ អធិប្បាយោតាហ, ត តិយិត្តត្តិ ឲច្ចត៌ ចការាទេសត្តំ អចណ្ណោ ការលំ ត ហោតីតិ អត្វោ, អញ្ញថាតិ អចណ្ណស្ស តិយិត្តត្តេ, ឲ្យការេ ត បដេយ្យាតិ សប្ពន្ធោ, យការាកេយ’យាច កយាកេត អក្កុយក្ខាយតី’តិ, សេ្វ កចត្តិ ចិក្កុយ្យាតតប្បច្ចយេ តទ្ធិតចុត្តិយំ ចិកត្តិយា “ឲកត្វតាយំ”តិ (១-១១៨) លេីបេ អការាទេសេ ឌីឈេច ស្សាឌិយិប្បាតត៌ ក្វិត្តេ ហិយ្យត្តត៌ ប្វាតតត្តិអាឌីសុ តិច្ចំ, ព្ពុឆ តហោតិ បទេច ត ចិឌាតត្តីតិ។

១៦៌ តិក្កុ

កឆ‘យាកេយា ហោតី’តិ ចុត្តំ យទិ តិក្កុហីតយាកេយា សិយា សុត្តេ អាកយក្កុហលោត ចា កចិតព្វំ ឌា-យ-កាក្យ ត្វពត្ថចិសេសេត ចា ត្យាសង្កិយាហ-‘អសតិ បិ’ច្ចាទិ, អាកយាចសាយេ ការលយាហ-‘អាទេសត្តាយោកា’តិ, អាទេសត្តាយោកា កឆំ ចិន្នាយតិ ច្ចាហ-‘ផាតិតិទ្ទេសាកាចតោ’តិ, តថា សតិ អាកយិតិទ្ទេសាកាចា អាកយត្តយ្យិ ត សិយាតិ ចោទេតិ ‘យខ្ចេច’យិច្ចាទិតា, ត-ព្ពុតិ ចោទត៌ បដិក្ខិបិត្វា តស្ស អាកយត្តយេច សាឆេត្យាហ-‘តស្សា’តិអាទិ, តស្សាតិ តិក្កុហីតស្ស, រស្សាត្វប្បចត្តិតោ រស្សសរយេច អត្វាក្ត្វា បចត្តិតោ, អយយេចេត្វា ចុត្តិយយ្យិ ឥស្សិតោយចាតិ ចត្តុយាហ-‘ឲតេទេច’ច្ចាទិ, បុរិយា ឌាតីតិ ចិសេសតសយាសេកេត រស្ស ច ពិត្តកេយា, បទតិយិត្តស្សាតិទ្ទិដ្ឋត្តា ពហុសទ្ទេ-ត្តស្ស ពិត្តកេយ ពហុំ, សតិបិ បយោកាត្វសាទិត្តឌីបកស្ស ក្វចិសទ្ទស្សាបិ ចចត្វិតចិកាសេត្ត ចាសទ្ទស្សាបិ តាឌិសត្តស្សេច បដិបាទកត្ត សកាចំ ឥស្សត្វំ ‘ចចត្វិតចិកាសត្តា ចាធិការស្សា’តិ ចុត្តិយំ ចុត្តំ, ចចត្វិតស្ស លក្ខិយស្ស អត្វទោឆត លក្ខលប្បចត្តិកា ចិកាសា ចចត្វិតចិកាសា, អកេទេត ត្វ ចាធិការោ ចចត្វិត ចិកាសា, តស្សា ភាចោ ចចត្វិតចិកាសត្តំ, តស្វា, ព្ពុឆ ត ហោតិ ព្ពុឆ យោគតិ, ព្ពុយស្វិ ផាកេត អាកយត្តប្បការកោ ផាតិតិទ្ទេ សាកាចា អាទេសត្តាយោកសន្តោតា ការលចិសេសា សយេត្វា, តស្ស ភាចោ សាយត្វិយំ-អត្វពល-យញ្ញាឆាត្វបបត្តិលក្ខលំ, សចាតិ សោ អាកេយា ច។

១៨៌ លេីបេបិ

លេីបសទ្ទស្ស កាចសាឆតយត្តយេច សាឆេត្យាហ-‘តោតេ’ច្ចាទិ, លេីបេបិតិ យទិ កយុសាឆតោ សិយា តកា តោត សយាតាធិការលំ កត្វា ស្វបទិ “បទសេទា”តិ សុត្តយាទកិយោយ្យាតិ ឰ្យតិទេកយាហ ‘ត បទសេទា’តិ, ព្ពុឆ ត ហោតិ សក្កុទោ។

៣០៌ បទ

ត្វំសិ ត្វយសីតិ ចិកេប្បា, ព្ពុឆ ត ហោតិ តាសាហ៌។

៤១។ ចេក្ក

ភត្យ ចេក្កចក្កេត្តាតិ ឲត្តេកេឃេច ចុេត្ត ឃស្ថិ (កិស្ថិ)ត្ថិ ចក្កក្លេទ បេទ ពិត្ថេភា េឃាេកាឆិ ចក្កេត្តា អតិឃេយេភ ករេចឃ្យ តឆា សតិ អតិដ្ឋយ្យិ សិឃាត្យាសក្កិឃ បច្ចាសត្តិ សត្តិស្សាឃាតិដ្ឋ តិចត្តិត្តេស្សត្យយាហ-‘ចេក្ក ចក្កេត្តា’តិច្ចាឌិ, េសាចាតិ ចក្កេត្តាច, តស្ថិត្តិ ចក្កក្លេទ។

៤២។ េឃច

ភត្យ សដ្ឋត្តា ញ្យកិចាទិត្តា ឲចស្ស តាច សេដ្ឋា េហាត្យ, សំឃេតា, សំហិេតាតិ សេដ្ឋកេឌសក្កុតាភយ្យិ សយ្កចា េពបិ កេហ តន្ថា សិឃុត្តិ ‘ឃឲចហិ សេដ្ឋស្ស’តិ ឃហិភយ្យិ កឆំ សដ្ឋេចាហាេរា កេតាតិ អាហ ‘ឲចា’តិអាឌិ, ឲត្តាឃយឌិប្យាេឃា ‘អញ្យកិចាទិភា ញ្យកិចាទិ តិឃយ្យេត’តិ។

៤៣។ េឃសំ

ឃសេដ្ឋ បុត្ថាសុេត្តេភច សំស្សប្យាេឌេស សិេដ្ឋ េសា ( ) [(តស្ស) (េបិត្តេក)] ឃ កាេយេត្តេឃច បេទ សំេស្សច (ឃឆា) សិឃាតិ សុត្តយិឌយាេដ្ឋ។

៤៤។ ចភ

ឌាតិភយាសិលិស្ស កច្ចតិ បចត្តតីតិ អាកេយា ភាយ, េកា-ឃេយត្ត ឌាតីតិ អាហ-‘សេស្សាតិ, សុេត្ត អត្យចត្តស្ស ច អចិន្ថយាភត្តា ‘សេស្សា’តិ ក្យេតា លក្កតីតិ េចាេឌតិ ‘ភត្យ េច’ត្យាឌិភា។ អាកាយសុតិឃា ចភាឌិភំ ឌាតិសុតិឃា អការេចបិ សាយត្តិឃា ញ្យន្ថាភស្ស ចា អាកេយា សិឃា សេស្ស ចា, ឃឌិ ញ្យន្ថាភស្ស ចា សិឃា (ភ) “បឌាឌិភំ កូចិ”តិ (៥-៥១) សុត្តិត យាចទិេឃភ, តស្ថា តេឌច ចាោបតិ ‘សេទា េឃេចត្ត ឌាតិ កចិត្យេទហតី’តិ។ ចុច្ចេតច្ចាឌិភា បទិហាេយាហ, តិបុត្ថា បឌិស្ថា អភប្យច្ចេឃ “បឌាឌិភំ កូចិ”តិ ឃុកអត្តាចឃេចា “តចក្កចេភា”ឌិភា (១-៤៥) េឃ ឌស្ស េឌា “ចក្កល េសហិេត”តិ (១-៤៥) (ឃស្ស េឌា) តិបន្ថភំ, យាភត្តត្យាឌិស្សុតិ អឌិកាទាតិ “េក្យា កាចកេយ្យស្សបេទាេក្លសុ យាភត្តត្យាឌិស្ស”តិ (៥-១៥) ត្ថេតា យាភត្តត្យាឌិសុតិ អឌិកាទា, បច្ចឃត្តេទតិ យាភត្តត្យាឌិេតា អន្ថាស្ថិ បច្ចេឃ, កច្ចាឃេភភ ‘អតិប្យេកាេលាតាចា’តិ សាេឌភត្តំ “កូចិ ឌូ ញ្យន្ថាេភ”តិ ឌូកាទាកេយា កកាទាកេយា ច សុត្តត្តេទភ ចិហិេតា, តំ បកាេត្តេទភ សាេឌត្យំ ចុត្តិឃំ-‘អតិប្យេកា េលា តាចា’តិ ឃំ ចុត្តំ តំ ឌេស្សត្យំ ‘អតិប្យា’តិអាឌិ ចុត្តំ។

៤៥។ លេ

ក្ខាឝេយា អដ្ឋានសត្តា ពាហុចចគត្តាតិ ‘លកិ’តិ ចត្តុឡេ ‘លា’តិ ឲ្យកចចគំ គ យុដ្ឋតីតិ ចោរេឝតិ ‘គត្ចា’តិអាឌិគា, បទិហទតិ គច្ឆាឌិគា, គេតិ ‘លញ្ឈ’តិ អឃុត្តា-ឃំ គិដ្ខេសា គ ហោតីតិ អត្ថោ, លសដ្ខស្ស អត្យកលេត្តា លសដ្ខាត្យកលេត្តា, ហេដ្ឋា ចុត្តសាគ្ឋុសត្ថទ្ធបិ សាគ្ឋុសត្ថទ្ធបយត្យកលំ ចិកឌតិ ‘អត្យកលេញ្ច គ្ចិឝ’យិច្ឆាឌិគា, បទិច្ឆេត្តា ឌហិតោ អត្ថោ ចិឝិតិសេឆទ្ធេបិ ឃស្ស តំ បទិច្ឆត្តតំ, ឲត្ថ បគ លសេដ្ខគ លសញ្ញាចិសេសោ បទិច្ឆេត្តា, អកិឆាឃតោ ហោតីតិ ព្ទាយិគា លសដ្ខស្ស អត្យកាទិឃេគាត្ថេគាត្ថចត្តត្ថយាហ, ឲ្យកចចគត្តស្ស គិដ្ខេសា កតោ… លសដ្ខចចគឹឃស្ស លស្ស ឲ្យកត្តា, អត្យកាទិឃស្សាតិ ឲ្យកាឌិគោ សញ្ញា សដ្ខស្ស តឝញ្ញាស្ស ចា ឃឝត្យកាទិឃេយកាឌិកំ តឝញ្ញា ចា សត្ថទ្ធបំ តស្ស៎ សញ្ញាឌិចិសេសត្តិ ឲ្យកត្តាឌិសញ្ញាចិសេសំ តឝញ្ញា ចា, “ឃេយាបិ ក្ខិត្តំ គ្ចេច ច្ចេ”តិ (៧-៧១៨) ឃុត្តេ ក្ខិសដ្ខា-ត្យកាទិឃំ ក្ខិសត្ថទ្ធបំ តព្ទាចគឹឃញ្ច ក្ខិសញ្ញាចិសេសសយ្យទាយសតីតិ តព្ទាចកំ ក្ខិគត្តិ ពាហុចចគំ, អឆ ‘ញ្ជអឌិ’តិ កយ្ហា គ ចុត្តំ ឲចញ្ជាសតិ ពាគពត្តត្តាញ្ជអកាទោ អាគ្យចឃចោ កចិត្យេហតីតិ ចោគតយ្ចតបិ គិឆាឃ ‘លសដ្ខា’តិអាឌិយាហ, អត្តាបចាទេឝគ ចិឝិឃយាគោ ញ្ជអកាទោ លេ សដ្ខា បទស្សាឌិស្ស អាកយត្តា…បេ… ហោតីតិ សព្ទន្ធ, អត្តាបចាទេឝតាតិ ព្ទាយិគា ‘សទស្សា’តិ លដ្ឋិគិដ្ខេសតោ “លញ្ជព្រាឃត្តស្សា”តី-យស្ស ចិស ឃកាចំ ឌីបេតិ, បទស្សាតិ ព្ទាយិគា ‘លា’តិ បញ្ចាយីគិដ្ខេសតោ “បញ្ចាយិឃំ បទស្សា”តីយស្ស ចិស ឃកាចំ, អាឌិស្សាតិ ព្ទាយិគា ញ្ជអស្សេកចណ្តត្តា អត្តាបចាទេឝគ “អាឌិស្សា”តិ ឃុត្តេ គ អាគ្យត្តោ ចិឃេកោបិ សទោតិ សទស្សាឌិស្ស បត្តិ ឝេស្សតិ, អឃយេត្ថាឝិព្យាឃេយា ‘លា’តិ បញ្ចាយីគិដ្ខេសា “បញ្ចាយិឃំ បទស្សា”តិ (៧-៧៥) បទស្ស សយ្យត្តំ កាទិឃំ ឲ្យកចណ្តត្តា “លដ្ឋីឃត្តស្សា”តិ (៧-៧ល៏) អត្តស្ស សយ្យត្តំ “អាឌិស្សា”តិ (៧-៧៩) អាឌិចណ្ណស្ស បបេ្យាតី”តិ៎ អាឌិក្ឋុតោច ហោតីតិ អសតិបិ ពាកាទេ អាកយក្កហលាត្យចត្តិឃា អាកយិគំ សទំ អចិគាសេត្តោ តស្ស អាគ្យចឃចក្ឋុតោច ហោតីតិ អត្ថោ, លកាទំ កទោត្តិ “ឃចយឝគតទលិចាកយា”តិ ឃុត្តេគ, តត្តិ លកាទកលំ ក្កិត្តយចិសេសចចគញ្ច អឃុត្តតំ ឝេស្សតិ ‘តេសយ្យិ’ច្ឆាឌិគា, តេសយ្យីតិ កច្ឆាឃគាគយ្យិ, អក្លូទសញ្ញាឃត្តិ “អក្លូទាបិឝេយា ឲ្យកចត្តាលិស”ត្តិ ចិឝិឃយាគអក្លូទ សញ្ញាឃំ៎ អចិសេសេ លញ្ជអាគំ គាគត្តាកាទេច, បិកេដា ចាតិ ព្ទាយិគា ឃុតិលិបិគេកឝស្ស បច្ចក្លូសិដ្ខតដ្ខេស្សតិ, តត្ថ ហិ សោតចិញ្ញាលាចិឌិយា លញ្ជអាគំ ចិឃុំចិឃុំ កហលំ ឃុតិ, តំតំ គេឝសចាឃឹគំ លេលា ច ចត្ថាគំ លិបិ, តេឝំ គេគេឝា សោតចក្លុចិញ្ញាលាកយត្តា បច្ចក្លូសិដ្ខោ, លញ្ជអកិញ្ញាតិ ចិកេព្យេគ ញ្ជអកាទាកយបក្លូ ទ្ធបំ៎

3ល៏៎ ៣ឝ

ព្ទាស្ស អត្ថំ គិបិតគា, ឝកាទោ បគ “យឃឝា សទេ”តិ (៧-33), បឝត្តទេគាតិអាឌីតិ ព្ទាយិគា អទេញ្ញគ បឝេគ, សាគ្ឋុតិ កចត្តីតិ ចុត្តិ បិឌស្ស អត្ថំ ចត្តំ ‘សាគ្ឋុតិ កចត្តីតិ គិបិតគតោ’តិ អាហ, តត្ថ កាទលយាហ-‘ឃ’យិច្ឆាឌិ, អព្យត្តស្ស បិបគយ្យត្តស្ស បដិសេឆោ ច គិបិតគំ, តេឝំ ព្ទាឆ បិឌាតិ តេឝំ តឆា ព្ទាច្ឆត្តាគំ ព្ទាឆាតិ គិបិតស្ស ព្ទាយត្ថិ តឝយិគាឌិឃុត្តេ បិឌា, ក្ខដ្ឋស្ស ក្ខត្ថុតិ ក្ខដ្ឋិ លេយស្សាតិ អញ្ញាបឝត្ថសយាសេ ក្ខដ្ឋិល ព្ទាតិ ឌិតេ ក្ខដ្ឋិសដ្ខស្ស ក្ខត្យអាឝេសា, អស-គោឌគេ ព្ទាច្ឆុយ្យា “ក្កចល’ ព្ទាតិ (៥-3៧) ឃុត្តេគ អញ្ជច្ចយេ អសសេដ្ខា គិប្បដ្ឋតីតិ អាហ-‘បិសិតយសគា’តិ “ក្កចល” ព្ទាតិ យហិឃំ ទចតីតិ ឌិតេ ព្ទាយិគាច កលគិបិតគេគ សយាសេ កតោ យឃ្ហុទសេដ្ខា គិប្បដ្ឋតីតិ ឝេស្សត្យាហ ‘យហិសដ្ខស្ស’ច្ឆាឌិ, អស្ស តឝយិគាឌិកលស្ស អាកាតិកលត្តា ឲចយញ្ញាបឹតិ សព្ទន្ធ, ចុត្តត្តិ បិឌសេសោ៎ ឌីឈគិកាឃាឌីឃុ

បញ្ញាសុ និការេយសុតិ–

“ឌីឈយន្តិ្សយរ៉យ្យុត្តា, អក្ខត្តទិកព្យុក្កា;

និកាឃា (បញ្ញា) កយ៉ុទា, ឆយុតា អត្តេតាឌិរេយ”តិ។

ចុេត្តសុ ឌីឈាកយាឌីសុ បញ្ញាសុ និការេយសុ, ទោតព្ពាតិ ចណ្ហា កយាឌិក្ខារេត ឌានិតព្ពា, បញ្ញាចិឆំ បញ្ញាប្យកាទំ និទុត្តយុក្ខេតតិ ឃព្ពន្ត្តា, និព្ពាចតំ និទុត្តំ, តប៉ុររេក ការេច ទេត្តា, អត្តេកឆតចាព្យ បុព្ពាកយុក្ខារេលយិក្ខេត្តេ, តតកឹឆាឃិ ឃត្តេយប្យកឹឆារេត-កឹឆេឆេឃ្យា បចារា តតត្តេតាឃ ចា និទុត្តយុក្ខេត, ចុត្តនិទុត្តិ លក្ខលោត...បេ... ទេចឌិតព្ពាតិ ព្ពយិតា និទុត្តឃេត្តេ រេឃ ឃក្ខា បដិបត់ និប្យាឌិឃត្តិ ទេតឃយិតំ ឃាយទេព្ពាត និប្យាតតត្តិ ឌីទេបតិ, ក្ខារេទ និឃុទេត្តា ទោចាទិទេកាតិ ទុត្តេ ឈិទេក តការេចការទាតំ យទេព្យោព្យកាទាកយា, ហិឃិប្បាតិ ‘ហិឃ-ហិឃាឃ’ យិក្ខុប្យា, អប្យក្ខេឃតិ “ឃាចការទេកប្ស ឈល្លកា”តិ (៥-៣៣) អប្យក្ខេឃ, និឌទេកាតិ ទុត្តេ ឌការេឃ្យ ឃការេទ និឃរេកា។ អឆ ចណ្ហបិការេទាតិ ចុត្តត្តា ឌចណ្ហឃ្យ ឃារេតរេឃ និឃកាតរេឃា តាច ឃិជ្ជគ្គ, ឃុឃាតាតរេឃា កឆំ ល្ងចបតាឌិបិការទេត្តា ឃុឃាតាឌីតត្តិ អាហ ‘បតបិការទាបិ’ក្ខាឌិ។ អព្ពាឆា ចណ្ហឃយុតាឃារេតឃេឃ្យ បិឃ៉ុកហរេលា ល្ងព្ពាទេតាបត្តិឃា ‘បញ្ញាចិឆំ និទុត្ត’ត្តិ ឃញ្ញានិឃរេយា ត ឃុរេឌ្ឍ្យាតិ ការេចា។ រេឃារេកា ឃព្ពន្ត្តា, តឆាហិក្ខាឌិតា ឆាតុឃ្យ អត្តេតិឃរេឃត រេឃាកយ្យាកឌីករេទាតិ, ទេចតកិទិឃាតិ ឃព្ពន្ត្តាតិ រេកកាឃិតាត្យឃក្ខតកិទិឃាកិឃព្ពន្ត្តា។ យឃុរេទាតិ ទុត្តេ ទចតិ យឃុទារេច ទុច ចត្តេត, ត ឃាយទេព្ពាត ទេចតកិទិឃាយទេត្តតិ ការេចា។

៣ប៉ ៣ច

ចណ្ហយត្តរេឃ្យ ចាតិ ចណ្ហឃាយព្ពារេឃ្យច, យត្តឃទេក្ខា ទុត្តេ ឃាយព្ពា ចទេតា។ ឃការេឃ្យច ចារេតរេឃាតិ ឃព្ពន្ត្តា, តឃការទាតំ ឌត្តត្តិឃ្យ ព្ពយិតា, ឃឃ្យ “ចក្កលរេឃហិ ទេត”តិ (១-៣៨) ឌត្តំ, អត្តាតយឆិកិក្ខ បចត្តត្តិ អទេត្តេ អឃញ្ញឃយារេឃា។

៣៨ ចក្ក

ឃត្តិ ឃក្ខាតំ និក្ខឃព្ពន្ត្តិទេត្តបិ បក្កត្តបិឃឃត្តា តំឃទេក្ខា ឃំឃក្ខំ តាទេបក្ខទេតព្យាហ-‘ទេតតិ អតត្តទ’ព្ពក្ខាឌិ, តំ ឃទេក្ខា ហិ បក្កត្ត បិឃរេឃា តឆា បឃិទ្ធបិឃរេឃា អត្បុតបិឃរេឃា ច ឃំឃក្ខំ តាទេបក្ខទេត, ឃឆា ទេចរេឃា ឃំឃក្ខត្តា ទេបក្ខទេត, តំ ឃព្ពាំ យហាឃាយិតាឆិកាឃំ ឃុទេតាឆាលក្ការេឌីកាឃំ–

យុតិត្ខចត្ខឃព្ពាត, ហាឃចត្ខតលិយ្យិតា;

បល្លចាឆចលិតស្ស, រចរកា តាឆរបល្លចេចាតិ (១១១)៉

ឲតិស្សា កាឆាឃ អរេយ្យ ចិត្តារិតភរឃភ ករហតត្ថា, ឃឆា រហត្ថិ សកយ្ញាកយ្ញឆាត្វាភយត្រុប៉

៣០៉ រចចា

កិច្ចាបឹង [ត្ថុងកិច្ចាបិ (របិត្តរក)] ចិកប្បភត្វ កតត្តិ រហុដ្ឋិរយភ តិ(ត្វាត)ត្តា ចិញ្ញាឃតិ, តឆាបិ ត្ថុយិភា ចាការរភ ចិករប្បាច, រហុដ្ឋិរយ បភ ក្កចាឆិការា ហការត្តឆាត្វរតា ឆ្យាញ្ញចួរឃ រយហ្យ, រគាហ្យ សិរតហ្យ, រលហ្យត្តិបិ កចរត្តច៉

៣២៉ សិរឃា

ចត្តរភា-ត្តប្បឆាភត្តយត្តចចសឹតិ តិឃតាចឃចចាធិរភា ក្ខបិកាភាតិ ចុត្តយរភកត្វរត្តប្បាឌិសដ្ឋស្ស, អាឌិឃតិត្យាឌិតិ កយ្ញសា ឆរភាចាឃយាឌិសរដ្ឋា, រសាឃយរត្វា សុយក្កលប្បសាឝតិឃា ញុដ្ឋសិក្កា ឌិកាឃ‘អាឌិរតា ក្ខបសយ្បត្វា’តិ ឲត្វ អរេយ្យ ចុត្តភរឃភ រចឌិតរត្ថា, សិឃុជ្ជតិតិ សិរឃារកា-ឲកព្រាចដ្ឋិតញ្ញជ្ជាភា៉

៣៣៉ ចិន្ធា

ឃំចត្តរតាតិ ចុត្តិចចតំ តិក្កិបិត្វា តស្ស អត្ថ ចត្តយារករត ‘សយ្ញចារបក្ការរឃ’ច្ចាឌិ, ឃំចត្តរតាតិ ច សុរត្ត អចិជ្ជយារភបិ កយ្ញយាភត្វស្ស សដ្ឋស្ស បររឃាកយ្យតិ កាយចាររាតិ ចុត្តិឃំ ចុត្តំ, ឃសដ្ឋស្សាតិឃយត្វចុត្តិរត្តបិ បឝចាញ្ញរតា ភាថ្នា សយ្ញចតិ ចិន្ធាឃយាកិក្កុរញ្ញា ច ចត្តយាភត្តិ អាហ ‘សយ្ញចារបក្កាឃបឝំ ចាញ្ញចា’តិ, សយ្ញចតិតិ សយ្ញរចា-បឝំ ចាញ្ញ ចា, តស្មិ អរបក្កាឃ បឝំ ចាញ្ញ ចា ចត្តរតាតិ សយ្ញរត្ថា, ចត្តរតាតិ ចិន្ធាឃយាកិរញ្ញា ចារត្វ ចត្តរត, ភត្វ បឝស្ស ចាញ្ញស្ស ចា ចិស្យុរឃច ឝញ្ញាឝរឃា អត្វា, តំ កឆយិឝ រយតស្មិ ចត្តឆរយ្ញ កិរិឃាឆរយ្ញ ច ចិន្ធាកិក្កុញ្ញារត្វ ចត្តរតាតិ អត្វរឃាកំ សត្ថាឃាហ-‘ចិសឃការចភា’តិអាឌិ, ចិន្ធាឃ ចត្តឆយ្ញស្ស កិរិឃាឆយ្ញស្ស ចាកិក្កុញ្ញាស្ស ចិសរឃា បឝំ ចាញ្ញ ចា... អភញ្ញាត្វចុត្តិចរសភ តត្វប្បចត្តិឃា, តំ ចរសភច, អកិឆាឃករត្តភ រចតិ រកាចររត្តភ បកាសករត្តភ ចាតិ អរត្វា, ឃំចត្តរតាតិ អញ្ញាហឝស្ស ឃត្តិ បឆយត្តស្ស ចិកត្តិចិបរិលាយំ ឝរស្សតិ (តស្សាតិ) អាឌិភា, ត្ថុយិភា ត្ថុងំ ឌិរបតិ “ឃជ្ជបិ ‘ចិន្ធាកិក្កុរញ្ញាសិ’ ត្យព្រ ល្ហុដ្ឋិរភាច្ចារិឃរត, តឆាបិ ល្ហុដ្ឋិបសិដ្ឋិ រហារតច, កធិ រដ្ឋ ត្ថុច្ចារឝសតិរដ្ឋសា អារឝរសា ច សយ្ញត្តិតយរបក្កុរត, ‘ចិន្ធាកិក្កុរញ្ញាស្ន’តិ ចាត្វតិរដ្ឋរសា, ភ ចាត្វស្សារឝរសភ សយ្ញរត្ថា ក្ខបបជ្ជរត, តស្មា ចិន្ធាកិក្កុរញ្ញាស្ន ឃំ បឝំ ចាញ្ញ ចា ចត្តរត តស្ស រដ្ឋ កចត្តិរច្ចចំ ល្ហុដ្ឋិឃរត្វា សក្កា ចត្វ”ត្តិ, រដ្ឋ ទ្ធុបិតិ រហាត្តិតិ ឝស្សិតំ រហាតិតិ សយ្ញរត្ថា, សដ្ឋុរប សញ្ញរឃ្យតិ ត្យតិឃា ពាហុចចភត្តិ បដិបិឝឃយារភាតិ ឲត្វ បដិបិឝភកិរិឃាឃ សយ្ញរត្ថរភាបឌិដ្ឋិ, “ចាញ្ញត្តររដ្ឋាបិ សរដ្ឋា តឝញ្ញាសិឃ្យ សយ្ញត្ថយុបឃាតិ”តិ ក្ខិសរដ្ឋាតិ ត្ថុងំ ក្ខបរិ ចាញ្ញក្ខរឃប្បុបឃុជ្ជតិ ‘ក្ខិសរដ្ឋា ចុរត្វា, ក្ខិសរដ្ឋា ភ សទ្ធុបប្បឆារភា’តិ, អឆ សទ្ធុបប្បឆារភា កស្មា ភ ចុរត្វាតិ អាហ-‘ពាហុចចរភភ

តិន្ទេសា’តិ, អឆ ន្ទេតិ សាយន្ឡោត ទុត្តត្តា បធចាក្សាតំ ធានត ន្តិដ្ឋាចតំ ចា សិឃា, តានតចា ចត្តត្តីតិ ន្តិប្បនឃានកា ចា, តឆា សតិ

‘ឃំចត្តនត តស្សា’តិ កន្ថា បធយនយច តិស្សាយ ទុត្តិឃំ ចិចនហំ កតត្តិ អាហ-‘ឲចន្ឋា’តិអាឌិ, ត្ថធាតិ ន្តិប្បនឃាកបក្លស្ស សនធាសត្តា

អកហិតកាចំ ធនស្សតុយាហ-‘ឃធាត្តិ’ ត្យាឌិ, តុសន្ទោ បុដ្ឋន្ថា បក្លា ចិនសសស្ស បធស្សនកា [ចិនសសតនត្ថា (នបិត្តនក)], តត្ត ហិ ន្ទេ

[ន្ទេទ្ទប (នបិត្តនក)] សន្ទទ្ទបិត្យាឌិសិឃន្តេ , ត្ថហ តុ នសាច សន្ទោ ន្តិទាចត្តនត, អាទុត្តី សន្លេយ្យាតិ ឲចំ យដ្ឋានត “ន្តិសន្ទោ-ឃំ

“អាធសហិ សក្លា សន្លេយ្យ ចត្តន្តេ”តិ ចចតនតា សន្លេយ្យចធនតា, តនសូហ សន្លេយ្យំ សន្ទទ្ទបំ ចា សិឃា អាទុត្តិ ចា, ត្ថទ្ធបិ តិន្ទេសា

តទុកឃយនបក្លិយ តបុំសកលិន្ទេត ចា សិឃា ត្ថត្តិលិន្ទេត ចា, តត្ត ឃធា តបុំសកលិន្ទេត តិន្ទេសា, តធា សន្ទទ្ទបិតិ សន្លេយ្យាតិ កចត្តិ,

ឃធា តុ ត្ថត្តិលិន្ទេត, តធា សន្ទស្សាទុត្តិ ន្តទ្ធានលាលក្លលា កិរិយា សន្លេយ្យា កចត្តិ, តនតា នចត្ត អាទុត្តិអបិ សន្លេយ្យា នហាត្តី”តិ, តធា

ន្តិប្បនឃានកា ន្តិដ្ឋាចចតត្តិ ឲស បក្លោតិ អឃនយត្ត កានចា” ឃធា ន្ទេ អាទុត្តិនឃា ចិឌឹឃន្តេ តធា ន្តិប្បនឃានកា ន្តិដ្ឋាចតន្តេ

នសានបក្លោ, (អ(ត ធាត្យានធសកានចា តត្តិ) [តតុដ្ឋានត ន្តិដ្ឋាចតបក្លោ (នបិត្តនក)] អាទុត្តិ ហិ កិរិយា, តស្សា នចហ សន្ទោ សាឆតំ, ត

ច កិរិយាយ សាឆតស្ស ច ធាត្យានធសកានចា ដ្ឋបបដ្ឋនត, តន្ថា ឃធាទុត្តិ ចិឌឹឃន្តេ, តធា ឌិប្បនឃានកា ន្តិដ្ឋាចតន្តេ-នសា បក្លោ

កចតី”តិ, អឃយ្យិ បក្លោ បិលិតិនឃហិ បរិក្កហិនតា, តធឃុត្តំ នធាសដ្ឋត្តាតិ សត្តស្សឃយាហ-‘នសា បនត’ត្យាឌិ, នត ហិ ទុតិឃយ្យិ

បក្លយត្ថបកឲ្យ ដ្ឋបចានយត្តនតា នកនធា, ចត្តនតាត្តនកនធា ចាតិ នបិនតាបុន្ឡោត តំ សានឆត្តិ៍ កឆយ្យត សនធាសត្តំ នឃតាឃំ ត

កហិនតាត្យាហ- ‘តឆាហិ’ទ្ធាឌិ, នល្យា តសិឃាតិ “តស្ស កាចកនយ្យុ ត្ត តា ត្តត ល្យ នលាឃ្យ លិឃ លិឃា”តិ (ឱ-ទ្ធ៥) កានច

ចិឌឹឃយានតា នល្យា ន្តិប្បនឃាកបក្លោ សន្ទនកធសក្តាចា បុត បុនតតិ សយុធាឃសកាចនតា បុតបុត កានចាតិ អនត្ត បុតបុត សយុធាឃនតា

ត កនចឃ្យាតិ អនត្ថា, ត នកចល់ នល្យាច, អឆ នលា ឲកបធន្តេកាឆាតំ សទាតំ សទាតយាឌិក្ខតស្សុកានស្ស កចន្តេ ឌ្លកានទាបិ

“សទាតយាឌិស្សា ឃុចណ្ណស្សា ឲឌ្ឋ លាតុតាន្ទេ”តិ (ឱ-១ទ្ធឱ) ត សិឃា, “យតាធ្យាបិឌឹតនយាយនឃ ច “ត្ថតិ (១-ទ្ធ៥) ឌ្លកានទា បត

បក្លួនឃបិ នហានតច... ដ្ឋត្តនបធស្ស តិយិត្តកានចត កហិតត្តា, បុដ្ឋបក្លុបិ ហិ ន្ទេ សន្ទទ្ទបិនត្យចាឌិសិឃន្តេតិ នហានតច បធ នកនធា,

ចក្លតិ ហិ ‘សតីបិ អត្តកនត នកនធ’តិ៍ តតុ អាទុត្តិឆយ្យុនកធ សន្តស្សុបចរិនតា នកនធា, សទ្ទបនតា ត្តនកនធាច, អដ្ឋាឆា អាទុត្តិនឃច ត

សិឃា, ឲកស្ស ហិ ចត្តនតា អាទុត្តិ នហាតិទ្ធាហ‘តាត្តនទនត’ទ្ធាឌិ, អដ្ឋានឆតិ ដ្ឋបចរិនតា នកនធា ត សកាចនតាតិ នច, កាទិឃយ្យុចតីតិ ឲចិ

ត សក្កា ចត្តត្តិ សយ្យន្ទេ, សកាចនតា ត្តនកនធា ចាតិ ដ្ឋបចានាកានចត ចត្តនតា ចិដ្ឋយាតនកធយចឆានឃតិ, អដ្ឋាឆាតិ ឃឌិ នកនធា

សិឃា, អាទុត្តិនឃច ត សិឃាតិ ឲត្តាឃយឌិប្បានឃា “ឃឌិ សកាចនតាច នកនធា កិត្តស្ស បត កឆយាទុត្តិ សិឃា”តិ, ធាតិសឌិសត្តាតិ

“ធាតិចិឃានធនសា”តិ បរិកាសយុបលន្តេតិ៍

កិរិយាឃាតិអាឌិសុ សហនត្ត តតិឃា... កិរិយាឌិហិ ធដ្ឋាធ្យត្តាតំ ចត្ត [កត្ត] ត្យាបតិដ្ឋាបចត្តិនតា, នធសាឌិតិ ( ) [(ហិ) (នបិត្តនក)]

អាឌិសន្ទេត កាលិចត្តាឌិ៍ សក្កល្យាតិ, តាតាកានឃុត្តនយច កិត្តិ តាយ នហាតីតិ អាហ-‘អនតកប្បកានឃុនត្ត’តិ, ឆាហុចចតតិន្ទេសនតា ទុត្តិ

នហាតីតិ សយ្យន្ទេ, នតតាតិ នឃត ឆាហុចចតតិន្ទេសនត សកិ ត្យាបតិដ្ឋា នឌាតីឃតិ នតត កនលាក្ខនតត នហតុក្ខនតត ចា, កនយត

ត្យាបិតុយិដ្ឋាឃំ ឌាតិអាឌិតត្ថា ត្យាបិតុយិដ្ឋាឃត្តិ សយ្យន្ទេ, តត្ត អឃត្ថា កានយា នយលិនឃា អឃត្ថា កានយា នយលិនឃាតិ កនយត

ត្យាបិតុយិដ្ឋា, ឲត្ត កិត្ថាបិ នយលិឃកុនលាត កាយធដ្ឋនឃានកា អត្តិ, តឆាបិ កាយាតំ កុនលាត នឃានកា, សន្តោ កានយា នយលិនឃាតិ

ឆាហុន្លេត, តត្តិ សាកន្លេត [កនយត (នបិត្តនក)] ត្យាបិតុយិដ្ឋត្តត្តិ សកលត្យាបតិដ្ឋាឃាកានចាតិ ត ន្តិដ្ឋាចតំ, ឲចយុបរិ នឃានឌត្វា

អេត្ថា ឌេ្ឋត្តា, បយុត្តោ ឃេចាតិ បយុត្តក្រលោត ឃចឌាតិឃា ញ្យាបិត្យុឋិ្ឋា, ៦កត្វា ឌាតិ, អេតេកត្វ តិស្យុឃា ចិ្ឋា [៦កត្វាឌាតិ, ៦កយត្វំ ឌាាបឃិស្យាឃឹតិ ឌាតិបេ្ខា បឃុ្ឌុតេ អេតេ កត្វតិស្យុឃាច ចិ្ឋា, អេតេកត្វំ បត្ថាាបឃិស្យាឃឹតិ ចិ្ឋាបឃុ្ឌុតេ-តិ យហាកេស្យុ], សេាកតំ ឆចលឌិទត្តិ សេាកតក្រលោត ឆចាឌិតត្តាតំ ញ្យាបិត្យុឋិ្ឋា, អត្វបេ្ខេតត្វ ឌត្ថាឌឃោ ចត្យុយិ្ឋាតិ

អាហ-'ឌត្ថាក្រលាកិរិឃាលក្ខលោ'តិ, ចិបេ្ខា បតេត្វ ញ្យាបតេត្វាតិ អាហ-'ញ្យាបិតំ បឃ្ឋត្តិត្យ'ត្តិ, បាតិ ចិ្ឋា, ចត្យុឆេ្យុាតិ 'ទ្យក្លិទ្យក្ល'យិ្ឋាឌិកំ ឃេា ចឆតិ, តស្យុ ចត្យុតោ ឆេ្យុា... ព្ឋាលក្ខលាស្យុ ឆេ្យុស្យុ តប្យ្ឌិពាឌ្ឋត្តា , បេ្ខាតិ ទ្យក្លយិ្ឋាឌិកោ, តស្យុ បេ្ខស្យុ ឃំ ទ្យុបំ អត្ថ កាេចា, តេយេច បទ្ធាបត្យុា "ស្យុតាត្យុយិតេស្យុ ស្យុតបឃ្ឋត្តោច ពាលចា"តិ ចិ្ឋា កិក្លេត្ថាស្យុ ចត្យុឃាតស្យុ ស្យុតស្យេច តស្យុ ទ្យុបស្យុ បទ្ធាបត្តកាចតោ ឌ្យិបត្យុា ឃុត្វំ ឌ្យិបត្ថាតាឃ បត្យុាឃ 'ទ្យក្លិ ទ្យក្ល'យិទ្ធចំ ឃុត្វំ អតិឌិឃិឃេតេ ស្យុត្វា ទេ្ខាព្ឋទ្ធេតត, ឌ្យិត្ថាចតស្យេច [ឌ្យិត្ថាចតេយេច (សេបិត្វេក)] ហិ ឌ្យិបត្យុាឃុត្វតា, អេច កតេយកេចតត្តស្យុ ឌ្យិត្ថាចតំ, តចាហិ បេត្ថាឃេចតេត្វ ចិ្ឋាឃំ ឌ្យិត្វហ្យុកិឆឃត្តោតិ ពាហត្វា ពាហុចចតំ បេប្យាតិ, ៦កចចតត្ត ត បិត្ឋាតិ 'ទ្យក្លិ ទ្យក្លិ បិត្ឋាតិ'តិ ៦កត្វាកិឆាតកិត្តបត្ថាទ្យក្លប្យតិតិតិ កចេយកេចតត្តស្យុ ឌ្យិត្ថាចតត្តិ អាបត្តិឃាហ-'តត្វេ'ទ្ធាឌិ, អត្វបាយត្វិឃាតិ 'ពាហុចចតត្តប្យឃោកហិ'ទ្ធាឌិតា ចក្ខយាតតេឃត ពាហុចចតត្តប្យឃោកេតេច ចិ្ឋាត្វេឌាតតេតា ត តត្វ ឌ្យិត្ថាចតំ បិឃា, កចិតត្ថត្វា ឌ្យិត្ថាចតេ (ត, ៧) កចចតត្វយត្តទេត ត ចាត្តិ ឌ្យិត្ថាចតាចកា សេាតិ បតិតិ ពាលិចកេតា ឃេា-េត្វា, តស្យុ អត្វស្យុ អត្ថាចាត្យុបបត្តិលក្ខលំ បាយត្វិឃំ អត្វបាយត្វិឃំ, អត្វបាយត្វិឃា ៦កចចតត្តស្យុ ឌ្យិត្ថាចតត្តិ បឃ្ឋត្តា, កិរិឃាឌិឃោកត្តិ កិរិឃាក្រលាឌិ បឃ្ឋត្តោ, យត្ថាតិ ញ្យាបិត្យុឋិ្ឋាឃត្តិយស្យុ ស្យុត្តកិរិឃាចចតំ, អកិបំហទិត្វាតិ ៦កេតាកត្វា៎ បេ្ខស្យុ តាឌិបត្វបទ្ធាឃកេត្វ បាយត្វិឃំ បេ្ខបត្តិ [បេ្ខស្យុ]៎ ឃុកបតាឆិកទលាតាឃំ បហចចតិ្ឋាឃំ ពាហុចចតប្យចត្តិឃេច, ត តត្វ ឌ្យិត្ថាចតត្តិ ឌេស្យុត្យុឃាហ-'អេតោឃេចេ'ទ្ធាឌិ, អេតោ ឃេចាតិ ពាហុចចតត្តស្យុ បេ្ខបត្តិឃា ចិ្ឋាឌោតតេតា ឌ្យិត្ថាចតាកាចាឃេច, ៦ចយត្ថាេត- 'ព្លឆ បត ឃោកបេ្ខ ឌ្យចិឆំ បេ្ខឃោកបេ្ខ អត្វឃោកបេ្ខត្វា, តត្វ កិត្តិ បាត្វកាតំ បេ្ខឃោកបេ្ខយត្វឃោក បេ្ខ ត បឃ្ឋតិតិ, ឃុកបឌិ អឆិកទលំ ឆចាឌិ អេត្វា ឃស្យុ សេាឆចលឌិទបលិបបេ្ខា ឃុកបតាឆិកទលោ, តស្យុ កាេចា តចា, តស្យុត្វា បតិ, បេ្ខឃោកបេ្ខយត្តទេត កិត្តត្វាតេយកបេ្ខចតិឃាត េយកេតា បបត្តិ អត្វឃោកបេ្ខ, តំ បហចចតិ្ឋាឃត្តិ ព្លយិតា ឌស្យិតត្តិ តស្យុំ បហចចតិ្ឋាឃត្វា បតិ, សេាកតា ឆចលឌិទបលិបា សេាកតា ទ្យក្លាតិ សេាកតក្រលាឃោកេបិ ពាហុចចតេតេច ចិ្ឋាឌោតតេតា ឌ្យិត្ថាចតាកាេចាតិ, សេាកតំ ឆចលឌិទត្តិ បត បតិបិ បេ្ខឃោកបេ្ខ បយាហាទត្វា តត្វត្វឃោកបេ្ខ [តាត្វឃាកបេ្ខ (សេបិត្វេក)] ត្តិ ៦កចចតត្តត្វា ឌ្យិត្វប្យបេ្ខបិ សេាកតំ ឆចលឌិទត្តិ បេ្ខាតំ បកិ ញ្យាបតិ្ឋាឃាកាចា ត ឌ្យិត្ថាចតត្តិ សេហ្ឋា ទ្យត្វំ៎

ចាត្តិកាកាទេត "អាត្យុប្យុត្តិឃេ ឌ្យេ កចត្តិតិ ចត្វត្វា"ត្តិ (ប័-១-១-ចា) ទ្យត្វំ, តេាហ-'អាត្យុប្យុត្តិឃេបិ'ទ្ធាឌិតា, អេត្វចាត្យុប្យុត្តិឃេបិ ចិ្ឋា តេតាច ឌ្យិត្វត្តិ បឌិបាឌេឃ 'ឃាត្យុប្យុត្តិឃ'យិ្ឋាឌិតា 'អត្វិឃេចេ'ទ្ធាឌិតោ ទ្យត្វិចាក្យុស្យុ ចិចទលាឃាហ៎ កាយឌាតិឃា ត្យុល្យុឌាតិឃាតំ ឌិបា ឌេបាឌិកេឌេត កិត្តាតយិច កាឃាតំ, ត ៦ត្វ ចិ្ឋា, ឃ្យុលយក្កិ ចា ហិ ឃុត្យុ េយកេយេច... សេហ្ឋត្តកាកត្តាកាេចតេកត្វា, ឃេត្យុបទិឃេឆា កាកាេបក្លាឃ កតឃ្យុលក្កញ្យុបឌេបេត កិត្តាឌាតិឃា ឃ្យុលក្កកាកា, េត កិត្តាឌាតិឃា, ត ច កិត្តាឌាតិឃាតំ ចិ្ឋា សេហាតិ, ត ហិ េកាកាតិ ទ្យេត្វ (ចាហិក)កតា ចិ្ឋាចាយុេតតិ អាចទិឃឌិតិត្តត្យុឌ្ឋិតា អាត្យុប្យុត្តិឃេ ចិ្ឋាឃាកាចំ បឌិបាឌិតំ, តំ ចិឃេឌឃិត្យុំ 'ឃឌិ ហិ'ទ្ធាឌិតា ឃំ ទ្យត្វិឃំ ទ្យត្វំ, តំ ចិបត្វិត្យុឃាហ- 'ឃេចេ'ទ្ធាឌិ, តបត្តិចិឌ្ឋាតិ ត បតិឌ្ឋេតា, តត្វិតិ ទ្យត្វំ សេហាតិ, ឃស្យុបទិកាេកា អត្វិ តយុំ ឃ្យុលត្តិ ឃ្យុល ញ្យុបឌេបស្យុាេបក្លា កតត្វយាហ, ឌ្ឋកឃត្តិ ឃ្យុលយក្កុត្វា, តចា អេត្ថាបិ ឃ្យុលក្កកាកាតិ ព្លយិតា ឃ្យុលក្កកេឌាតំ សេហ្ឋា ចិឃ កេហលោ បតិ

ពាហុត្តយាហ, ប្ដុគ្គកធិតេតាតាតិ ‘ទុក្ខាឌឹត់ ពាហុស្លេតា’តិអាឌិតា ប្ដុទេគ្ន ចុត្តតេឃត, ព្ទឌំ ចុត្តំ តេហាតិ “ប្ញុលិឌឹត់ ពាហុស្លេត ឆ្មុលិឌិ ព្យហរេឃាកយុត្ត្វា សត្តឃឹចិកត្តិឃុរេត្ត្ត ប្ញុលិឌិសក្ខសហិតេតត សគ្គ សតេក្ខត ប្ញុលិឌិកយត្តយកិរ៉សហទិត្វា សត្តុម្ពិ ប្ញុតេល ឆ្មុលិ សគ្គុម្ពិ អតេក្ក ឃុក្ខុយាតិ ៤ចំ (ចត្តុតេតា) ព្យាបិតុយិច្ឆាឃតេយកចចតត្តុស្ស ចិច្ឆាឃតេក្វច ក្ខិព្ទចត”ត្តិ៍

តេដ្ឋាត់ ចិច្ឆាសយ្កុតេច សគ្គកតិដ្ឋស្ស តេដ្ឋត្តាកាចាតុប្បតេចតេសា ត និឃាតិ អាតុប្បគ្គិឃយត្តចចតិច្ឆាឃំ តេតាតេតច ក្ខិត្តយកិហិត់ ‘តេដ្ឋិ តេដ្ឋយតុប្បតេចសឃា’តិ តេតាតេចាធទិតេឃត, ពឌតុតា ចិឈឺឃតិ ‘តេដ្ឋ’ យិច្ឆាឌិតា , កតិតេដ្ឋាបិ បតេចឹឃតីតិ កតិដ្ឋស្សបិ ចិច្ឆាសយ្កុចយាហ, ពត្ត ការទហយាហ-‘ឃតេឆច ហិ’ច្ឆាឌិ, បទស្សាតិ យគ្គិយស្សាតិ ៤ត្ត ចិតេសសត់, កតិដ្ឋស្សាបិ តេដ្ឋព្យបតេឌតេសាតិ សគ្គតេក្ខា, ឃឆាចុត្តតេយច សយតេត្ត្តិ ‘ចត្តិច្ឆាតិពាត្តតេត ហិ’ច្ឆាឌិតា, ចត្តិច្ឆាឌិពាត្តតេតតិ ចត្តុតេតា ព្ទច្ឆា តិពាត្តត់ ការទហយស្សាតិ សយាតេសា, ចត្តុសការេច ចត្តុ ពតេត្ត, អកិតិតេចតេសា បចត្តិ, តាកិសយុ្កហាតិ ត បតេប្បាតិ៍

“សកតេត្ត ចឆាទិឃយាតេត តេតកម្ពិ តេក្វ កចត្តីតិ ចត្តគ្គ”ត្តិ (ប៍-១-១៦-ចា) ចាត្តិកការេត ចុត្តំ, ពឌាហ ‘សកតេត្ត’ព្ទច្ឆាឌិ, អត្តុប្បការហាក្បុតេបក្ខុស្ស បឌស្ស អតេត្ត សកតេត្ត អចឆាទិឃយាតេត ៤ត្តកតេយតេចតិ កយុយាតេត អតេតកម្ពិ ឌិឃ្យយាតេត ក្ខិព្ទចតយិដ្ឋិ យត់ បិលិតិឃាតត្តិ អតេត្ត, អឃយ្យតេតសយឆិប្បាតេឃា ‘យាសក់ យាសក់ ព្ទយយ្យាកហាបហា កចត្តាត់ ក្ខិត្តុ តេឌហឹ ៣៧ តេក្វ ៤ច យាសា ឌាតុយិច្ឆិតា, កហាបហ៍ តាយ–

ចត្តាតេទា ចិហតេឃា ក្យុគ្គា, តេក្វក្យុគ្គា យាសតេកា កតេច;

តេក្វ អក្ខាច យាសកាបច្ចា,ក្ខាត់ ឆទហយដ្ឋក់តិ៍

ចុត្តចិឆិតាតេតកយាសកសយុភាតេឃា, ពត្ត ត សតេគ្គ កហាបហ សគ្គត្តិតេតា យាសា ឌាតកិទិឃាឃ ព្យាបិតា, តេក្វតេឃចាតិ តេតត្តត្ត ចិច្ឆាតិ ឃឆាចុត្តចត្តតេគ្គត ក្ខិព្ទចត”ត្តិ, ត់ ឌតេស្សត្វាតិ ត់ ក្ខិព្ទចតេតាឌាហទហ៍ ឌតេស្សត្វា, បឌិបិឌឃិត្ញ ចិច្ឆាឃតេយច ក្ខិត្តំ ឌតេស្សត្ញ... យាសក់ យាសកយិច្ឆាតេឌាត្វឃយឆិប្បាតេឃា-“តេឌហឹតិ ឌាតកិទិឃាឃ យាស្ស ព្យាបិតុយិដ្ឋាតិ ចិច្ឆាឃតេយតេចត្ត ក្ខិព្ទចត់, ពឆាហ្យតេតា ក្ខិទុត្តា ចិច្ឆាច កព្យតេត”តិ, សក្ខត្តទតេតាច្ឆាឌិក់ កិយាសក្កិឃ ចុត្តត្តិ អាហ‘តេឌហឹ’តិអាឌិ, អចឆាទតេហ បតីឃយាតេតតិ កហាបហសគ្គត្តិ ពាហុយិប្បា យាសកសយុភាតេឃ យាសកក្វឃតិច្ឆតេឃ ចិគ្គាឃយាតេត សតិ, អចិតេសតេសត សាយតេគ្គត យាសាត់ តេឌហឹតិ ឌាតកិទិឃាឃ ព្យាបតា កាចាតិ សគ្គតេក្ខា, សក្ខត្តទតេតាច្ឆាឌិតេតា សាឆិប្បាឃយត្តយកិឆាតុយាទកតេត ‘បតេឌតេត’ច្ឆាឌិ, ៤ត្ត បតេឌតាតិ យាសកយិច្ឆតេតត បតេឌត, ព្ទយយ្យា កហាបហាតិ ព្ទឌតេយត្ត សក្ខត្តទំ, កតាកិសក្ខទហស្សាតិ យាសក់ យាសកយិតេច្ឆចំ តិប្បាឌិតស្ស, សក្ខត្តទតេតាតិ ព្ទយិតា បឌត្តទតេឃាតេកា កហិតេតាតិ អាហ-‘បឌត្តតេទត តេឃាកតេតា’តិ អឃតេយត្តាឆិប្បាតេឃា “ក្ខិត្តកទហកាតេល សក្ខត្តទចចតឹឃស្សត្តស្សាតតេបក្ខិតត្តា យាសក់យាសកត្តិ អចិតេសតេសត យាសកចិច្ឆាឃំ ក្ខិត្តំ, ពឌតុ បត ព្ទយយ្យាកហាបហាតិសក្ខត្តទសគ្គតេក្ខ សតិ ឃឌិ កហាបហសគ្គត្សុត ចតេសសយាសកចិច្ឆា បទិក្កឃ្យាតិ ពឌា ព្ទយស្ស កហាបហស្សាតិ ៤ដ្ឋិឃា កចិតគ្គុំ, ព្ទយយ្យាកហាបហាតិ បត អចឆិបច្ចាឃីតិតេក្ខសតេតា

ពហាបលេតា ក្ខយរេម ពេហត្វា កចត្តាត់ ក្ខិត្ថិ ខេហឺតិ ក្ខយព្យាពហាបលាតិ សក្ខត្តរេតាចសារលំ ពព្យតេ"តិ៑

"បុត្តាបផយាគយត្វាតិសឃចចតិដ្ឋាយំ ខេក្ខ កចត្តីតិ ចតូត្ថា"ត្តិ (ប៉-១-១១-ចា) ទុត្ថំ, តខាហ-'បុត្តាបផយាត់ យិដ្ឋាខិ, បុត្តាបផយាត់ បុត្តាបផយ សក្ខាត់ អត្វាតិសរេឃា រេឃា អត្វស្ស បក់េសា, តស្ស ចចតិដ្ឋាយំ, សត្តាបផយកាចសត្ថាត អត្វាតិសឃយត្វាច ចចតិដ្ឋាតិ គ ៩ត្វ ចិដ្ឋាតិ រេតាសយឆិប្បារេឃា, ចិពសគកិរិឃាឃ បិពកិរិឃាឃាតិ ទុរេត្វាបិ ចិពាសករេលកិរិឃាឃ បិពពរេលកិរិឃាឃាតិ អត្វសង្គចេតា 'បុត្ថំ បុត្ថំ បុបៗ'ត្តិ ឲ្យារេខា, បុត្ថំ បុត្ថំ ចិពសត់ ពេទោត្តិ, បផយំ បផយំ ចចត់ ពេទោត្តីតិ កិរិឃាចិរេសសតចរេសគ អរេត្វា ខក្ខេត្តា, បុត្តាតិ យតា បផយាកិយតាតិ ត្តយិតា បុត្តាបផយការេចតាកិយតាត់ ខាហុត្ត ឲ្យាបរេគត ចិដ្ឋាសត្ថារេច ពារេលយាហ៑

"ខតាទ ខតយាត់ សយសយ្យសារលាឃយីត្តីតិពេខ ការេច ខេក្ខ កចត្តីតិ ចតូត្ថា"ត្តិ (ប៉-១-១១-ចា) ទុត្ថំ, ៩ត្វ ត្តត្តិលិក្ខសក្ខា ត្តត្តិលិក្ខរេឃាកា ត្តត្តីតិ ទុរេត្វា, តិពេឡ្យតេគតេតិ តិពេខា, ត្តត្តី តិពេខា ឃស្ស រេសា ត្តត្តីតិពេខាការេចា, តស្មិ ត្តត្តីតិពេខ ការេច, តខាហ-ទតទទត យត្តាត'យិដ្ឋាខិ, ត្តត្តិលិរេក្កតិ ត្តត្តិលិក្ខ ឃស្ស រេសា ត្តត្តិលិរេក្កាការេចា, តស្មិ ត្តត្តិលិរេក្ក ការេច ចត្តយាគាត់ ទតទទតយត្តាត់ ក្ខិត្តាចគយកិយតត្តិ សឃ្លរេត្តា, ពស្មិ ចិសរេឃតិ អាហ-'សយសយ្យសារលា ចិសរេឃ'តិ, សរេយគ អដ្តតាខិតា ព្យុរេលាគ ត្តរេយ ក្ខរេកា អដ្តា ត្តរេត្វច ទ្វបិ សយ្យសារលា តិទ្វបតា អចរេខាិសា សយសយ្យសារលា, សាៗច ចិសរេឃា, តស្មិ សតិ, អដ្តតាឃ ខាហុចិឆត្តាកាចា កិរិឃាខិរេឃា កាកាចា ច គរេត្វត្ត ចិដ្ឋាតិ រេតាសយឆិប្បារេឃា, បុត្ថិឃយាគាតិ ត្តយិតា ត្តរេយ ក្ខរេកា' ត្តដ្ឋាខិត់ បុដ្ឋាចាព្យត់ ខេស្សតិ៑

បទេញ្ចហាទេតាហ-'អាព្យាតាខិត់ ចិសឃត្ត'ត្តិ, ត្តយិតា អាព្យាតាខិគរេយច កិរិឃាខេខាតពបខការេចគ រេបិរេតាបុត្តាសត្ថាតកិរិឃា ខយុស្ស ខគសរេយច ចិសឃត្ត ខីរេបតិ, អតិសឃចិសិដ្ឋត្តិ ត្តយិតា បបចតិសក្ខបការេទា បក់សត្វ រេខាតពោ ក្ខបសរេក្កាតិ ខេស្សតិ, ហិចិខិបិត្វិ'ល្វ-ខេត្តខរេគ'ត្តដ្ឋប្លា ចិខិបិ ហិព្យដ្ឋរេឃា "បញ្ញបត្តតាចិខិបុ"តិ (៩-៥) ត្តយិតា ឃុរេត្តតាតិ អរេត្វា, ខ្ទស្សាតិ "ឃុចណ្ហាគរេយខ្ទបដ្ឋរេឃ"តិ (៥-ប៉១) ខ្ទពារេស្ស, 'បុរេត្តព-ពត្តពាគ" (៥-៩១) យិរេដ្ឋចាតិ ៩ចពារេទគ បទេរេសយិចាឃយប្យាកិត្តរេត្តា បដ្ឋរេឃា រេខ ចិខឹឃរេត, តខា បបចតិត្តដ្ឋ(ព ចិឃ អាកិត្តរេត្តា ចិខឹឃយារេគគ បដ្ឋរេឃរេគច អាកិត្តត្តាត្វស្ស បពាសិតត្វា គ ក្ខិត្តាចរេគគ កចិតត្តាត្តិ ខេស្សតិ, ឃខា ឲ កុសំ បុគប្យុត់ បចតីតិ ចចតិដ្ឋា តខាបិ បបចតីតិ កចរេព្យច៑

ត្តហ ត្តយស្មិ ក្ខខាហរេលា, អាកិត្តរេត្តា ត្តរេដ្ឋចាតិ ត្តយិតា អគុពរេលយត្វរេយរេចតំ គរេត្វតាកិត្តត្តាត្តិ បិលិតិឃា សុត្តត្តរេគ ក្ខិត្តយ្យខិបិរេខត្តិ, គរេត្វត្ត តាខិរេសគ ចចរេគគ បរេឃាខត់, អាកិត្តរេត្តារេឃច ក្ខិត្តាចគត្តិ ខេស្សតិ, ៩ចយត្តារេត "បរេិខរេដ្ឋតយគុពរេលំ កចគ កិរិឃយ្យតិ ចត្តតីតិ [កចគកិរិឃាយតឹ ទុត្តិតិ (រេបិត្វរេព)] កិរិឃាខយំ រេបិរេតាបុត្តារេយត្វ អរេត្វចា"តិ, រេតរេគច ចត្លតិ-'បខបខា កចតីតិ អាកិត្តរេត្តា ក្ខិត្តាចគ'ត្តិ, អតិតិស្មិត្តិ ត្តតិសក្ខ អចិខ្ទយារេគ, ទាប្យដ្ឋរេឃាតិ បផយំ ក្ខិរេត្វ ពរេត បដ្ឋា ទាប្យដ្ឋរេឃា, ទាប្យដ្ឋឃយពត្វាបិ បពារេគត្តរេគ សារេឆព្យាហ- 'អចចា' ត្តដ្ឋាខិ, ខីរេឈា តិដ្ឋត្តិ បផយំ ក្ខិរេត្វ បខបខពេទោតីតិ ខិរេត បិដ្ឋ ខីរេឈា, បខបខា ពេទោតីតិ ៩ត្វ តិបៗត្តិ ខេស្សត្វា ត្តខាតិ បខបខាឃតីតិ ៩ត្វ ខេស្សត់ បខបខាឃតីតិអាខិ អារេដ្ឋ៑

២២៖ ស្យាទិ

ឧកស្ស ឧកស្ស ឋាតិ ជិតេ បុទ្ធចិកត្តិយា លុត្តេ សំហិតាយន្ទោ កតាយំ ឧកេកស្ស, ឧចំ យទ្ទេកត យទ្ទេកតាតិ ជិតេ យទ្ទក យទ្ទេកតាតិ៖

២៣៖ សន្តា

អញ្ញា អញ្ញាត្តិ ជិតេ ឋាយិតា ចិកត្តិយា លេបេ អការស្ស "តឌយិតា" (១-២៤) ជិតា ឌ្កាេរ អញ្ញោញ្ញាត្តិបិ ហោតិ៖

២៤៖ ឃាច

ឃាចេពាឆត្តិ "ឃាចាចឆារណោ"តិ (៦-២) អសង្ខ្យាបយាសោ៖

២៥៖ ពាហុល

ក្ខិ បចព្យប្យចត្តិ, ក្ខចញ្ញា ក្ខិ ចា ក្ខិ;

សិឃា ពាហុលសទ្ធេត, ចិឆិ សត្តោ ឃឆាកយំតិ៖

ឋាតិ យោក្កុល្លាតបទ្ទុំកាឌិកាយំ សារទ្ទចិលិសិតិយំ

បឌយកឃ្ឍចណ្ហុតា សយត្តា៖

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៦៑ ទុតិយកណ្ឌ ចណ្ណតា

១៑ ឆ្នេឆ្នេ

អចយចបប្ដន្តេតិ ឃ្យាឡ្យចយចឹបបុគារេយត ឆ្នេឆ្នេតិ ចុត្តាតយចយចាត់ បប្ដន្តេ, អតេតន្ត ចុត្យាត្កុ្ចលិយ បត្ថិកាយ ចា កចិតន្តា, បត្ថិកាត្កុ្ចលិយ ចុត្តិយា ចា, ត ចេតន្ត ថ្កិត្កុបន្តោារណ្ណាត្កុ្ចលតា ឌិឃ្យតិ, តទាហិ ចុត្តិឃំ-‘ឲកាតេកកតេក្ខុ ចត្តយាតតោ តាយថ្វា’តិ ឲត្តកេយច បកតិចិសេបតចសេត ចុត្តំ, បត្ថិកាយត្តុ តត្ថិសេបត ចសេត ច បច្ចយត្វចិសេបតចសេត ច អតេត្វា ឥឃ្សិតោ, តតេច ឃុកិត្កត្តានឹ្ឋាយណ្ណាត្កុ្ចលតា ឌិឃ្យតិ, តតោ ឲត្វ យទា ថ្កិត្កុបន្តោារណ្ណាត្កុ្ចលតា បឃ្យជ្ជតិ, តទា ព្យាចិក្លិឃ្យាយ “យឌិ បតេតន្ត ចុត្យាត្កុ្ចលិ បត្ថិកា កសេចឃ្យ បច្ចយត្វបតេក្លា ឌហិតតេន្តា ឋិយាតិ ‘តេ…បេ… ឲកាតេកកតេក្ខុ’តិ ច, តេត…បេ… សោឆតិយ’ត្តិ ច ឲតេបំ ឌហិតន្តាតាយ ពាហុបិធចិសេលិសេបិ អាបជ្ជតិ, យឌិ បត បត្ថិកាត្កុ្ចលិ ចុត្តិ កសេចឃ្យ ចុត្តិឃំ កិត្ថិយត្តំ បក្លិបិតន្តា យត្តេយច ឋិយាតិ ពាហុចិសេលិបិបត្តិ (ត) សោតីតិ ឲតេបំ ឆ្នេឆ្នេ សោត្តិ ឲកាតេ កតេក្ខុ ចត្តយាតតោ តាយថ្វា’តិ ចុត្តិយា កចិតន្តា”ត្តិ, ឲចត្យាបតិ បត្តត្តទេតាបិ បហ ឈងតេ, ឃុតេត្ត ‘ឆ្នេឆ្នេកាតេតកេឃុ តាយថ្វា’តិ ចុត្តត្តា ‘ឲកាតេតកេឃ្ញុ’តិ ត្កង់ បច្ចយចិសេបត់ ចា ឃុជ្ជតិ

បកតិចិសេបតចសេត ចា យតេចាំ បច្ចយចិសេបត់, តតា បាយត្វិយា ឲកាតេតកេឃ្ញុតិ បកតិចិសេបតឃ្យិ លត្កតិ, តត្វ បាយត្វិយយត្វ ពាល់, តទាហេ្យកាឌឹឃុ កចត្តា បកតិចាច្ចាតសេយចេកត្តាឌិអត្យតិ ទិត្តអត្វយត្តាឌឹទ្វុបិត់ ឌោតកា ឃ្យាឥសោយា កឆសេយកត្តាឌឹឃុ ចត្តយាតតោ តាយថ្វា អន្នាតោ ឋិឃុត្តិ យទាចុត្តតាយចិសេបារក្លសេបិ, តទា ត្កត្វិណាឌិប្យច្ចយាឌឹតឃ្យិ បត បកតិចិសេបាត្កុបិតាតេបិ យតោ ឆាត្វាឌិ ចាតេច្ចាតេត្វា តត្វិ, បាយត្វិយា តតោ, ឆាតុព្យាឡ្យតេត្តហិ [ព្យាឡ្យត្ត ចាតេច្ចហិ (តេបិត្វកេ)] ត សោតេត្ត ចិត្តិបច្ចយា, តទា ណាឌិបច្ចយាបិ… ចិកព្យត្តា ចិឆាតតោ, យតេតយ្យកតិចិសេបត់ តតាបិ បាយត្វិសេយតេច ឲកត្តាឌឹឃុ ចត្តយាតតោ តាយថ្វា តតេជ្ជាតតាយ កចត្តា ឃ្យាឥសោយា កឆយណ្ណាត្វ សោត្តិ អបប្កចាតិ ឲកាតេតកេឃុ ឆ្នេឆ្នេតិ លត្កតិ, អឆចា បទ្វសេបត អចុត្តយ្យិ បាយត្វិសេយតេកាតេតកតេក្ខុតិ កប្ថយាត់ ចុត្តេយច សោតីតិ កត្វា‘តេចា’តិអាឌិកំ ចុត្តត្តិ កេហតន្តា, ឲកាតេតកេឃុ ចត្តយាតតោ តាយថ្វាតិ កិយត្វំ អបត្វក្ខុតាយ កិទិយាសេយកត្តាឌិបប្ដត្តាកាចា ព្រិយត្វាច ព្យាឌឹហិ សេយចេកត្តាឌឹត់ ចុត្តត្តា ព្យាឡ្យតេត្តហិ ច ត កសេចឃ្យុត្តិ បសោឆតត្តទេយាហ-‘យយ្យតា’តិអាឌិ, បត្ថាកតាយត្វឃ្យាឆិសេប្យតការេចា តេតន្ត បក្លសេឃ្យតសេឃ្យច ឃុត្តត្តា៑ តទាហិ បត្លាកយ្វាឥសោយា តាយ ចាច្ចឃ្យ ឥត្តាឃ្យ ឆសេយ្វា បកតេត្វា-បបជ្ជសេតា ច បតេក្ខា ឥតេត្តាសេយច ចត្តតេ… ឥតេត្តាសេយចាត្យតយាឌិចោហារា, តត្វ ឥត្តាចាចិតា បតេក្ខត ឥត្តាឆយ្វាតយត្កត្តទឹកទណត្តិ តាឃុត្តសេយាំ តាសេយត បច្ចាត្កុយកិឆាត់, ចិកត្តិសេយា បត ឌោតិកា, ត្កត្វិបច្ចយា ច ត្កត្វិលិក្ខឃ្យ, តទា ចាសេយត្វិ ចុត្តំ បប្ដត្តចិត្តាឃំ–

បតេក្ខា បកត្វំ ចត្វាត, បឥត្វំ ឥត្តាបត្ថិតំ;

សយេចតំ ចេក លិង្គំ, សង្ខ្យាកយ្ខានិកយ្ខិ េចតិ។

ឲកាេតេកសុ ស្យានិតំ ឃចាក្កយំ ឥេស្សតុំ ‘េតតា’តិអានិ ចុត្តំ, េតតាតិ េឃត បញ្ចេកា តាយេត្វា អឆិេបុេតា ឲកានិសុ ច អេត្វសុ េឌា-តតិេឃសុ ស្យាឥេឃា ចិឆិឃិស្សត្តិ េតត, សន្តាត្វាតិ ‘អំេឃា’អានិសុ សន្តត្វ, សកាចេតាត្យានិកស្សាឃយឆិប្យេឃា “ឃត្យបិ ស្យាឥេឃា ឲកាេតេកសុ េហាត្តិ តចាបិ ឲកាឥេឃា សង្ខ្យាឃ បរិឆ្និេត្ត អេត្វ ចត្តត្តិ ត សង្ខ្យាយេត្វ, សង្ខ្យាឃ សមុចាកាចា សេង្ខ្យេឃ កចតីតិ ត សង្ខ្យាបិ ស្យានិតយេត្វា”តិ (ត) េកចលំ សកត្វ ឥន្តានិេឃច ស្យានិតយេត្វា ត កចតិ, អបិ ត្យ សង្ខ្យាបិត្យបិសង្គេត្វា, អេតត សង្ខ្យា ចិកត្យេត្វា ចត្យេក្កា តាយេត្វាត្យឃយ្យេក្ខា តិរាកេតា បញ្ចេកា តាយេត្វាតិ ឥស្សេត សង្ខ្យាកយ្ខានិតំ ចិកត្តិេឃា េឌាតិកា េហាត្តិ, តិេកា តាយេត្វាតិ ឥស្សេត ត្យ សង្ខ្យាកយ្ខាឥេឃា ចិកត្តិចាង្ចា េហាត្តិ, ព្ពឥាតិ អឆិេបុតបញ្ចាកតាយេត្វ សកត្វានិកំ សទ្ទបេតា ឥេស្សតុំ ‘តត្វា’តិអានិយាហ, តត្វ សកេត្វា ចិេសសតត្តិ សទ្ទបិនិ ឃំ កិច្ចិ ចិេសសតេត្វត ចត្យយិឆ្និតំ តំ សកេត្វា តាយតិ អេត្វា, តំ ឥេស្សតិ ‘សទ្ទបឌាតិក្យលាឥន្តានិ’តិ។

ពេលត ឃស្សា កិេត្តស្យ, បចត្តេត្ត កកានិសុ;

សា ឌាត្យកិត្តនិសង្គា, សុត្តំ បុេបស្សិចាត្តិតំ។

ឥន្តាឆាេទា តេតា កិេត្តា, តិយិត្តំ តប្យតីតិឃា;

កាចាកាចសកាេចា េឃា, េសា ក្យេលា តិក្កេលា យេតា។

សទ្ទបំ សគ្គទ្ទបំច, ឌាតិឃា ឃំ ចិេសសតំ;

ចិេសសិឃតិ ឃំកិច្ចិ, ឥន្តំ តំ សយុឌិទិតំ។

ព្ពឥាតិ សទ្ទបិនិេតា ចិេសសតស្ស សកត្វកាចំ ឌាត្យានិចិេសសស្ស ឥន្តកាចញ្ចា ឥេស្សតុំ ‘តត្វា’តិអានិយាហ, សទ្ទេប ចត្តេត សេគ្គាតិ ចិឃេកេឌាបចាេទតាហ-‘សគ្គស្ស សទ្ទេបតា’តិ, ឲត្វ បត េកាតិ ឌាតិយត្តចាទិតិ េកាសេគ្គ បឃុេត្ត េកាសេគ្គា ឌាតិយត្តយាេហតិ េសា ឌាតិ ចិេសេសតិ តាយ។ ឃដ្ឋិអានិសេគ្គហិ ឃដ្ឋិអានិសហចទិតា ង្គបចាទេតា កហិតាតិ ឃដ្ឋិអានិឥន្តេហិ ឃដ្ឋិអានិសហចទិតា បុរិសា ចិេសសិឃត្តីតិ អាហ-‘ឥន្តាយ្យិ ឥន្តាត្តទស្ស ចិេសសតក្ខតយ្ខចតី’តិ, ឃដ្ឋិេឃាបេចសឃាតិ ឃដ្ឋិសគ្គចចតិឃ ឃដ្ឋិឥន្តាចិសិេដ្ឋ បុរិេស បេចសឃាតិ អេត្វា, ក្យេត្តបេចសឃាតិ ឲត្វាបិ ឲេសចតេឃា, ឃចាចុត្តចត្យត្តិឆសកត្វេតា បេទាបិ អត្ថិ សកេត្វាតិ អាហ-‘កត្វឌី’តិអានិ, សន្តត្តិយិេត្វាតិ សន្តេត្តា តិយិត្តំ កាេលំ បញ្ចឃប្យចត្តិឃា អស្ស បញ្ចឃស្ស េសាតិ សយាេសា, ឲត្វ ហិ ឥេណ្ឌា អស្ស អត្ថិតិ អស្សាតិ សាយិេតា បុរិសស្ស សំសង្ខាតឥណ្ឌានិឥេន្តត សហេឃា សស្សាយិសន្តេត្តា, េសាបិ បញ្ចឃស្ស តិយិត្តំ, តចា ច

ចក្ខុតិ-‘ឥណ្ឌបុរិសសព្ពន្ធា ឥណ្ឌីតិ បច្ចយោ’តិ, (កិរិ)យា បឥត្តុស្សាបិ ចិរេសសតទេត្តត សកត្តុការេចា ខាតិបឥត្តាឌីតំ ចុត្ត ធារេតយេច

ចត្តរេត្តាតិ បរិចរេកាតិ ឲត្តុ កិរិយាការេកសព្ពន្ធសន្លាតំ បទរាកិយតំ សកត្តុយ្យិ បទេរាបទេឥរេសរេតាបឌិសិត្យការេយា ត្ថុឆ សព្ពន្ធសកត្តុស្ស

ចុត្តដ្ឋារេតរេយច កិរិយាសកត្តុំ ឥទេស្សុត្តំ ‘កត្តុចិ កិរិយាបឹ’តិអាឌិយាហៈ តាយសការេចត ចិន្តាយាយាតំ បត្ថាយំ តាយសន្លាតយត្តុំ ឥន្តាបឥទេត្តត

សក្កេហត្តា ខាតិក្យាលកិរិយាឥន្តាតឹតិ ហិ ចត្យត្តឹរេឆា តាយរេត្តា, តាយយ្យិ អត្ថុត្តុរុត្យហិចរេសត ត្យចិឆំ បុយិត្តិតប៉ុសក លិក្ខុចរេសត តិចិឆយ្យិ

ចត្យត្តឹឆំ រេហាតិ… យឆាចុរេត្ត ចត្យត្តឹរេឆ អរេត្តុ តយតិ, រេត ចា អត្តុតិ តារេយតិតិ ត្ថុយិតា ការេលាតៈ សាយត្តាក្យាល

កិរិយាយឌិន្នាចរេសតាត្តាឆាបិ ចត្យត្តឹឆត្តុំ តាយស្ស ចឥត្តិ, តត្តុាបិ យឌិន្នាតាយស្ស ឥន្តាតារេយរេតច សក្កេហា រេចឌិតរេត្តា, ត្ថុត្តុតុំ ឲសាតិ

បសិទ្ធិយា អរេត្តា, យយ្យតាតិអាឌិតា ចុត្តរេយចត្តុំ សារេឆតិ ‘តរេត្តុ’ច្ចាឌិតា, អកិឆាយករេត្តត រេខាតករេត្តត, ត្ថុការេត្តរេតាតិ យុតិសទ្ធរេតា,

អត្តាឆាតិ ត្ថុការេត្តរេតា ត កចតិ រេច, អរេតាតិ អារេឥស កចតរេតា ចលិ ឥស្សិតំ ត សិយាតិ សព្ពរេទ្ឋា, ចុត្តិយំ ‘ឲចំ ក្យាទិ

ក្យាទិរេយា’តិអាឌីសុ ឲចត្តិ យឆា បុល្លិរេក្ខ ត្ថុការេត្តរេតា ស្សាឌីតយុតាហរេលាយតារេឥសត្តុំ ចុត្តំ ឲចយិត្តុំយយ្យិ អតាការេត្តរេតាតិ ឥទេស្សុតិ,

ដ្ឋបលក្ខលំ រេចតយិតី-តី-ដ្ឋា-តិ-បច្ចយត្តាឌីតំ, អសតិ…រេប… ចចរេតតិ ត្ថុយិតា បរិលិតិយាតំ ចិកត្តុសត្តាចិឆាយកស្ស សុត្តត្តរេស្ស អត្តុំកាចំ

ឥទេស្សុតិ, “ចិកត្តុច” (១-៣-១០៣) ត្ថុតិ ហិ រេតសំ សុត្តំ, តស្សរេត្តា ‘ស្សាឌីតំ ត្យាឌីតច្ចា ចិកត្តុសត្តា រេហាតឹ’តិ, កចត្តឹតិ អត្ថុត្តុចរេសត

ចិកត្តុសទ្ធចចតឹយាតិ កចត្តិ, រេសា (រេយចរេត្តា) ចិកត្តុច្ចរេតត ចិកឌីយតឹតិ ចិកត្តិ, ករេយុ ក្តិប្យច្ចយរេត្តាយំ ចិកត្តិ សរេទ្ធាតិ ឥទេស្សុតិ,

កចយ្យរេតរេតសុ ស្សាឌីសុ ចិកឌីយតិច្ចស្ស ចាត្យត្តុាស្សាត្យរេយា រេយរេតចំ ចុច្ចតិច្ចាសក្កិយ រេយត យឆា ច ចិកឌីយតិ តយុបឥទេស្សរេត្តា

អាហ-‘តឆា ហិ’ច្ចាឌិៈ

១ៈ ករេយុ

ចុត្តិយំ កត្តុកិរិយាយាតិ កត្តុសាត្យតាយ តំ សព្ពត្តិតិយា កត្តុកយ្យដ្ឋាយបិ ត្យចិឆាយ កិរិយាយ, អរេតកត្តុត្តា ឆាត្យតំ ករេទាតិ ឲត្តុ

សព្ពន្ធតរេត្តាតិ អាហ-‘ករឹយតិ អកិសព្ពន្ធីយតី’តិ, យំកិច្ចិ បឥត្តុរុបំ សព្ពញ្ញាតិ អរេត្តា, ត្ថុយិតា ចាត្ថុត្តុចរេសរេតចាយំ កយុរេចាហារេទា

សិរេទ្ធាតិ ឥទេស្សុតិ, សន្តាការេកាតយ្យិ បត កិរិយាសព្ពន្ធ សក្ខារេចបិ កិរិយាកិសព្ពន្ធីយាតរេត្តរេតច យំ ចត្តុយិន្និតំ តរេឥច កយុំ ចិរេត្តាយ្យំ,

កត្តាឌិ កត្តុ កិរិយាយាកិសព្ពន្ធីយាតរេត្តបិ កត្តាឌិត្តចចតិន្នារេយច កយុំ ត រេហាតិ… យស្មា ចចតិន្នារេយច ការេកាតិ កចត្តិ, ឲចំ

សន្តាការេកាតយ្យិ ការេកត្តរេប្យត្តិយំ តឥការេចា យឆារេយាកំ ចត្តរេត្តា, ចារេត្យករេឥរេសរេតត្យរេតត “រេទ្ធរេទ្ធកា”ឌិរេតា ចាត្យស្ស “ករេយុ

ត្យតិយា”ត្ថុច្ចាឌិរេតា ច ឲកចាត្យត្តុំ ស្នុរេចតិ, បករេលស្ស យហាចាត្យរុបត្តា ចិប្យកដ្ឋាតិបិ ចាត្យាតិ អាកត្លាឌិសការេច

អត្តាយត្តាសព្ពន្ធាត្យកចរេតរេតកចាត្យកាចយ្យឌីបឌ្ឍរេត្ត, ចុត្តិ ហិ–

“អាកត្លារេយាក្កតា សត្តា, តឹឌំ សត្តិឆិរេតា យរេតា;

ចិប្យកដ្ឋាតិ ចាត្យាតិ, យហាចាត្យំ ករេទាត្តុរេតាតិៈ

សាមញ្ញាតាតិ ពេលាឡ្យចិរេសរេត, បុព្វាចរិយមតេញ្ញាចរេសតាហ 'ទុតិយាទិកា'តិ, តេត យញ្ញបិ ឲ្យាទិតោបិ ខ្ញុំត្តិ ប្បុចលិយា ទុតិយាតិ សក្កា ទេចាហទិតំ, តធាបិ ឃ្យាឌីតំ ទុកេយេច ទុតិយាតតិយា ទុឡ្យហីតិ តព្យាឌីតំ ទុកាតិ ទុតិយាទិសេក្ខត ពយន្តិ, ចិសិទេ្ធ ឃុតិ ពេលាទិតា ចិរេសសិតោសុ, តិចិធំ ពល្អិត្តិ សកសយឃប្យសិទ្ធិយា ពល្យុស្ស តិចិឆត្តយាហ, អញ្ញោ ព្យ សត្តចិឆយិច្ឆន្តិ, ពធំ–

គិច្ចាត្តិចិកតិប្យត្តិ, ទកេទត តិចិធំ យតំ,

តទេត្ថច្ឆិតតយំ ពល្យុំ, ពល្យុំតួញ្ញោ ចតុព្វិធំ;

ព្ពឆ្ឆិតញ្ញោតិឆ្ឆិតញ្ញោ, តេចិឆ្ឆិតយតិឆ្ឆិតំ,

តធាញ្ញោបុព្វំ តាញ្ញោបុព្វាត្តិ, ទុចយញ្ញោ ចតុព្វិធត្តិ៍

តត្ថ ព្ពឆ្ឆិតាឌីតិ ខ្ញុំបទិទេយចាបិ កចិស្សន្តិ, តទេវច្ឆាទិតា តិចិធំ ពល្យុំ សទ្ទបតោ ឆទេស្សតិ, តត្ថ គិច្ចាត្តិពល្យុទេយទេក-ទេកេឆា បទិកេប្យត្តិ, តទិហ បកាសឃិស្សាយ–

សតី-សតី ចា បកតិ, ត យត្ថ បទិលាយិតី,

តិស្សិយតោ តំ គិច្ចាត្តិ, ពល្យុយញ្ញោសយញ្ញោធា;

អសត្តិ ឌាយតោ ឃំ ចា, ឃំ សត្តុយប្យកាសតិ,

ខ្ញុំប្យព្យា-កិច្យត្តិយា ចា, តគិច្ចាត្តីតិ ចុច្ចតីតិ៍

អយមេត្ថ អត្ថោ "ពេចិការស្ស ការសល្លាតា ចិឌ្ឍយាតា បកតិ បទិលាយិតី ពេចិការេយ្យតិ បទិលាយត្តិ យត្ថប្យទេយាទេក ត តិស្សិយតោ... ពេំ កេទាតីតេត្ថ ទេកចលយត្ថាចកយយត្តស្ស ចត្តុយិឆ្ឆិតត្តា ការេសតិ អសុឃ្យយាតត្តា ច, បកតិយា ព្យ សុឃ្យ យាតទេត្ត ចិការិឃំ សិយា, តេតេច ការេស ពេំ កេទាតិ, តល្លុលេ ឲ្យុទតំ បចតីតិ ខ្ញុំយទេត្ថា កេទាតិ បចតិ ច, តស្សា ការេស កេទាតិ តល្លុលេ បចតីតិ ចិការីយតិ, ពេំ កេទាតិ ឲ្យុទតយ្យចតីតិ គិច្ចាត្តិ យតីតិ អត្ថោ, អសតី ចា បកតិ អចិឌ្ឍយាតត្តាទេយច យត្ថ ត តិស្សិយតោ... [(យធា) (ទេបិត្ថទេក)] ( ) សំទេយាកំ ឌតយតិ ចិកាកយុប្យាទេយតីតិ សំទេយាកចិកាកាតំ ពស្សាបិ បកតិយា អចិការត្តា សំទេយាកចិកាកចទេត្ត ហ្យចិកទេតទេហច តេសំ ឌតតទេតា, តទេយចក្ខុតយតិស្សិតបកតិកំ អចិឌ្ឍយាត (បកតិ) កំ ចា ការិឃំ គិច្ចាត្តិពល្យុំ តាយាតិ ទុទេកា, អញ្ញោសយញ្ញោធាតិ ចត្ថា តត្ថេស្សតិ

‘អបរត្ត’យិច្ឆាឌិតា, ឃំ អបរត្តបចិដ្ឋយាត ឌាឃរេត, តត្តិឌ្ឋាតិ្តកយំុ, ឃធា បុល់ ឌតឃតិ ត្បជ្ជិយុប្បាឌឃតីតិ, បត្តិ ចិដ្ឋយាតរេយច ចា

រេកចលយប្យកាសិតបុត្តា ឃំ ភ្លប្យត្តិឃា អភិញ្ញត្តិឃា ចា បកាសតិ, តយ្បិ តិដ្ឋាត្តិកយំុ, ឃធា បុត្តា ចិឌាឃតិរោយញ្ញាយភិញ្ញាញ្ញាឃតី”តិ, តរេឌចំ

រេការច្ចុំ យរេតត អតិស្សិតបកតិកំ អចិដ្ឋយាតបកតិកត្តិ ត្បចិឆំ តិដ្ឋាត្តិកយុយ្បិ អរេញ្ញាបយុរេតត អបត្តិ ឌាឃយាត បត្តូយប្យការយាតត្តិ ត្បចិឆំ

តិដ្ឋាត្តិកយុយ្បីតិរដ្ឋាយ្បិ អដ្ជិតបុត្តារេយច ឌាឃតីត្យរេតា ឌាតតា ត ត្បតិរិច្ឆតិច្ឆាហ-‘អបរេតា ឌតតំ កឝីឃតី’តិ, អចត្តួត្តរត្តិ ឡ្ខតាឌិរេតា

រេក្លឌតាឌិលក្លហយញ្ញាយចត្ត្វ៉

បកត្បុរេត្ថឌរយ្ឆុតំ, ចិកាទិឃំ កិច្ចុំ កិច្ចុំ ត្យ;

ក្យហត្តួរបយុប្បត្យា, ៤ចំ បរា ចិកតិ ក្លិឆា៉

កិច្ចុំ ចិកាទិឃំ កយំុ បកតិឃា ការរេហស្ស ភ្លរេត្ថរេឌត បយ្ឆុតំ, ឃធា កដ្ជំ កប្អុំ ករេទាតីតិ កដ្ជស្សាច្ឆត្តបទាចត្តិ [បទាចត្តិឃា (រេបិត្វរេក)],

កិច្ចុំ បត ក្យហត្តួរាតយុប្បត្តិឃា, ឃធា បុចណ្ហុ កដកំ រេកឃុទំ ចា ករេទាតីតិ ៤ចំ ក្លិឆា បរា ចិកតិ រេហាតីតិ អរេត្វា, ត ចិកាចិឃរេត្តតិ ត

កយ្បរេត្ត, បរា បត្តិ‘បិបឹឃតិ ចិបឃឹកឝីឃតី’តិ កត្វា៉

ឃត្រ ក្រិឃាករេតា រេកាឌិ, ចិរេបរេបា តាចកយ្បរេត;

ឌស្សតា ចាត្យាតា ចា, បរា បត្តីតិ បកិត្តិតា៉

ឃត្វ កិទិឃាករេតា កិទិឃាបយ្យាឌិរេតា ចិរេបរេបា អតិបរេឃា រេកាឌិ តាចកយ្បរេត តប្យតីឃរេត ឌស្សតា ចា បច្ឆក្លប្យយារេហត

អត្យាតប្យយារេហត ចា ឃធា តិដ្ឋាត្តិចិកតីតយតិបរេឃា បច្ឆក្លាត្យាតា ចកយតីរេឃា, តត្រ ហិ តិដ្ឋាត្តិឃំ ចិរេបរេបិឌ្ឌិទតិបឌិឌ្ឌា...

អត្វលិកាត្យស្ស ចិរេបរេបស្សាចិដ្ឋយាតស្ស កិទិឃាកត្តា, ចិកាទិរេឃ ( ) [(៤ច) (រេបិត្វរេក)] ត្យ ក្វចិ បច្ឆក្លចិបរេឃា... កដ្ជំ ឌហតីតិ

កហត្ត្យាឌិកាចស្ស បច្ឆរេក្លរេតរេចាបលត្កុតរេតា, ក្វចិឌត្យាតករេយ្ំា... រេឌចឌត្តំ រេទារេបតិ បរាឌឃតិ រេចតិ

ចិបិដ្ជយុលចណ្ហាឌិកាទិឃាត្យរេយឃ្យត្តា រេទារាឌិរេតា, ៤ចំ ឃត្វ ត ចិរេបរេបិឌ្ឌិ អបិ ត្យ បត្តិយត្តំ, បរា បត្តីតិ បកិត្តិតា កឆិតា, អាឌិច្ឆយ្យស្សតិ

ឆយុយរេញ្ញ្យាតីតិ អឃរេយត្វ អរេត្វា, កឆញ្ចុរហិ អបត្តស្ស [បត្តស្ស (រេបិត្វរេក)] បត្តិកយុស្ស កិច្ចុំ (អករេទាត្ត)ស្ស ការកត្តំ, ត ហិ កិច្ចុំ

អករេទាត្តុំ ការកយ្កុចិត្យយរេហតីតិ ភ្លច្ឆរេត-

ឌស្សតក្លយតាភារេបា, បកយញ្ញត្តិអាឌរេឃា;

ចិរេបរេបា បត្តិកយុស្ស, ក្រិឃាបិឌ្ឌិឃយិច្ឆិតា៉

អត្រ ឥដ្ឋំ សក្កា ញាតិ ឥស្សេត លយតា អាការេរាបកេយា ចិរឃេត្ថាបកេយា ចិរឃេត្ថាបកយតំ ញ្ញត្តិ ខេតិ ឲចយាឥឃោ ចិរេរយា ឃឆាឃោកំ បត្តិកយ្ឌស្ស កិរិយាតិប្បត្តិឃំ ញាដ្ឋិតា, ពេតា តស្ស កាកេកត្តត្តិ អត្តោ, អាឌិដ្ឋំ បស្សតីតិ ឲត្តំ ហិ អាឌិទ្ធា ឥដ្ឋំ សក្កា, ពេតាច រេរា ឌិស្សតិ អកិញ្ញត្តិទ្ឋាបឃាតីតិ ឥស្សតកិរិយាតិប្បាឥកេត្តតាស្ស កាកេកត្តុបបឌ្ឍេត, តឆា ឈ្ពាព្រាប្បាឌិសក្កាហិតចិរេរសចរេត កិរិយាសិទ្ធិតា កាកេកត្តុំ ខេឌិតដ្ឋុំ , តត្តុ ចិកាពិឃ្យិ តិដ្ឋាត្តិកយ្ឌេយច... តេត ទ្វេបតាឃេតាឃេច ឌតតេតា, បត្តិកយ្ឌិ កិរិយាសឈ្ឆត្តន្តេបតាសត្តេយច បច្ឆា តឆា កចតីតិ តិដ្ឋាត្តិឃេចាតិ សទ្ធិ-

អត្តេសា ចត្តដ្ឋិតិ, ឝុលុយត្តទ្ធិកោចេបតីត្សត្សេរោឆេត,

តព្រ ឃយេត្តំ ឈេដេត, ឃឆា បតីតិ សដ្ឋត្តាចត្តាតេតា៝

ចិរេរសាត្តុបិកាតេតាតិ “កេយ្ឌ ត្វតិឃា”តិ សាយេឈ្ពាត ត្ងត្តត្តា ត្ងត្តុ៝ កាតឹឃតិ កេដា, កេតា កេដា ទ្ធេចយាឌិស្ស ត្យាឌិប្បត្តីហិ អតិហិតកយ្ឌាឌិតិស្សឃេស្សបិ ឲកត្តាឌិស្ស ត្វតិឃាឥឃោ បេប្បាត្តិ តិឃយាកាចា, តឆាហិ បទ្ឋារេក តាយេត្ត កាឋឌិចចតឹឃស្ស សឈ្ឆត្តិ កយ្ឌាត្យេត្តា, ត្យាឌិប្បត្តីតិ អតតិ ហិតស្ស សត្យាត្យស្សាបេស្ស ចិកត្យត្តស្សាកិឆាតាឃ អកិហិតេតស្សបិ កាឋឌឹស្ស កយ្ឌាឌិស្ស ត្វតិឃាឥឃោ សិឃុត្តិ បិលិតិឃា “កេយ្ឌ ត្វតិឃា”ទ្ធាឌិស្ស (៣-៣-៣) “អតកិហិតេត”តិ (៣-៣-១) ចចតយឆិកេទោត្តិ, ខេឃ្យត្តិឃោឃេច ត្វតិឃាឌិតប្បសទ្ធេបិ តត្ថិស្សឃត្វេត-កត្តាត្យេត្ត ឌោតតាឃាកិហិតេតស្ស ត្វតិឃាឥឃោ សិឃុំ, តិរេក បត សត្យាកយ្ឌាឥឃោ ចិកត្តិចចតឹឃា, តត្ត ឃដ្ឋបិ កយ្ឌាឌិតោ បទ្ធេឃតាកិឆាតំ, តឆាប្បេកត្តាឥឃោ តាកិហិតាតិ តស្ស សត្យាត្យស្សាបេស្ស ចិកត្យត្តស្សាតិ ឆាតាឃ អកិហិតេតស្សបិ កយ្ឌាឌិស្ស ត្វតិឃាឥឃោ សិឃុត្តិ បិលិតិឃា “កេយ្ឌ ត្វតិឃា”តិ “អតកិហិតេត”តិ ចចតយឆិកេទោត្តិ, តយុបឥស្សេត្តា អាហ-‘តព្រិឌំ សិឃា’តិអាឌិ, តព្រ តស្មិំ ត្វតិឃាឌិ ចិកត្តិចិឆាេត ញាឌំ ខោត្យំ សិឃា, កិត្តិ អាហ-‘បទ្ឋារេក’ញាទ្ធាឌិ, អតកិហិតកយ្ឌាឌិតិស្សឃេស្សតិ អតកិហិតា កយ្ឌាឥឃោ តិស្សឃា ឃេសេយកត្តាឌិតំ, តេស្វត្យេត្តា, ត្វតិឃាឥឃោ ចិកត្តិឃោ ឃឆា សិឃុត្តិ ឌោតតាឃាកិឆាតាឃ ចាតិ ឃុដ្ឋយាតចេរេត អត្តោ ខេឌិតព្ពោ, អកិហិតកយ្ឌាឌិតិស្សឃេស្សបីតិ អបិសទ្ទេត អតកិហិតកយ្ឌាឌិតិស្សឃេយកត្តាឌិ សឃុទ្ធិនោតិ, អាសក្កិឃាតិ បុព្ពកិរិឃាឃ ត្ងត្តត្តិ អបេកិរិឃា ខេឌិតព្ពា, បទ្ឋារេក តិរេក ចា កិហិតកយ្ឌាឌិតិស្សេឃ េសកត្តាឌិស្ស ត្វតិឃាឌិប្បត្តិឃាសក្កាចេរេត ឥស្សេត្តា ចត្យក្កចាឌិតឃ្យិ បក្កយុត្តាចិឃ បរិហរិតុំ ‘ឃឌិទ្ធា’ឌិឃាហ, អឃេត្តុសយឆិប្បាឃោ “ឃឥឥសា សត្យា បិឌិបឌិកេត្តា តប្បឌិបឌ្ឍេត កយ្ឌាឥឃោ ចិកត្តិចចតឹឃា, តឥា ‘អតកិហិតេត កេយ្ឌ’តិអាឌិតា អតកិហិតក្កហហំ កយ្ឌាឌិចិរេរសាតយត្តុកចត្តុយតត្តកំ... អកិហិតេត ចិកត្តិចាទ្ធាកាចេតា, ឃឥា បតាឃំ បេក្លា ‘សត្យា ចិកត្តិចចតឹឃា’តិ តឥា “កេយ្ឌ ត្វតិឃា” ត្យេចយាឥឃោ តិទ្ទេសា ចិរឃសដ្ឋស្សតយត្តាឃេច ខេឌិតព្ពា”តិ, សព្ពឆាតិ បទ្ឋាកតិកចាឌិតំ ចត្យក្កចាឌិតទ្ឋា យតចេរេត សព្ពប្បកាេរត, សដ្ឋត្តាត្យតិរិត្តត្តយេត្តាឃេចាតិ ត្យតិរេកោ ត្យតិរិត្តុំ, តប៉ុរេក កាេច ក្ងោ, ត ចិឌ្ឍេត ត្យតិរិត្តុំ ត្យតិរេកោ ខេកឥា ឃស្ស តំ អត្យតិរិត្តុំ, អត្យតិកិត្តត្តិ អត្តោ, សដ្ឋត្តេតា សកត្តេតា អត្យតិរិត្តុំ អត្តយត្តុំ អត្តសាយត្ថុំ ឃស្ស ត្យដតាឌិសដ្ឋស្ស េរា តឆា ត្ងត្តោ៝

កិញ្ចាបិ ទុត្តិយំ តន្តាឥលាឥសយាសេហិ អកិហិតយទុត្តំ, តឆាបិ តេហិ អកិហិតេសប្បេចសេច ឥដ្ឋន្តត្តិ គិឥសេឃ្យន្តោ អាហ-'ឧច'យិច្ចាឥ, ពទ-ពទលោ ពទីឃិត្តាតិ ពតោ'តេក្តា កាចពសេ្មុស្ទ'តិ (៥-៥៩) ពសេ្មុ តេក្តា, សតិតេកាតិ ឧត្តុ កិតេតាតិ ពយុតេត្តុ "ឥស្សុក្តតេន្តាបិ បច្ចយា"តិ (៣-១១០) ត្តុតេកា, ពយុតាពប្បេត កិតប្បច្ចយាឥតំ ពសេ្មុ ចិហិតត្តា, ឧចញ្ចា ឥហិ កិតេយពយុឥាហតលំ ឥត្តុយាឆទិតេឃតេត ឲ្យតេតា អាហ-

'ហ្គឥាហតលា'ត្តុច្ចាឥ, អតកិហិតេតតិ ចចតំ ចិតាបីតិ ចចតំ ចិតា ឧចាតិ អចឆាទលោ-អបិសតេក្តា, សប្ពាចតេតចា, ឃត្យកិហិតេតហិ ចចតំ ចិតាបិ ទុតិយាឥតយប្បចត្តិ កតេចឃ្យ, ចចតសន្តាតេច ឲ្យ ពឆាតេឃច តត្តិតិ អតេត្តា, ឧចញ្ចា បតេតត្តុ ទុតិយាឥតយកិហិតេត បសក្កាកាតេចា ឌាតិតេតន្តា "បច្ចេត ឌ្លឥតេតា, ពតេតា ពតេដាច្ចាតេឥាបិ ឃឥ ទុតិយាឥតេឃា សិឃុំ បឥយាចិឆាតស្សាចពាតេសា ត កតេចឃ្យ តតេតា សាយត្តុយាតកិហិតេតតេឃច ពយុាតេឥា ទុតិយាឥតេឃា សកិទិយា (ឃំ តឥ)កិឲ្យត្តិយា កចិស្សត្តិ, បឥតេយចត្តុកិហិតេត"តិ, ត តុច បឥយាឃាពាតពយចពាតេសា ទុតេក្លា បិលតេក្លាតិ [ទុតេក្លា បិលតេក្លាតិ (ពិឃាបឥំ ត ឃ្ឃតេតតិ ចិកឲ្យត្តុទស្សប្បត្តិ យន្តាតេតកស្សាបឥប] កិបិឥយុច្ចេត អពាទពត្តិ ឃត្យ ពាតពំ តេតឥយ្យតេឃាពយតហតិ តតេតា ឃត្តុ ចិតេសសកិទិយាត យស្សចតំ តត្តុ បឥត្តុសហឆទិតាឃ សត្តាឃ បតិតិឃា 'ទុតេក្លា អត្តិ បិលតេក្លា អត្តិ'តិ អតេបក្លិឃតិតិ ពាតពត្តំ ទុក្លាឥត យតេត្តុតេចតិ [អតេត្តុតេចតិ ន្តាតំ ចត្តុ បទំ បតិបិឥឃិតុំ សតេក្តា បឃុឌ្ឍេត ន្តាលញ្ចា សតេតាត្តុតិ ឃ៣ (ពិឃាបឥត្តុទស្ស អប្បតេឃាតេកា ត៣ ហ្គស្សក្កតេតា សត្តា បតិតិតុតិ្តតិ (ពិឃាបឥាតុសក្កទ ពត្តុទិ តតិឃប្បសក្កទតចពាសា បឥយា ឲ្យតេត្តា-កស្សបឥប], ត ច ហ្គច្ចំ តិចំឲ្យឆិពាតលចាឥតេត្តា [ចាឥកា] តិបិតស្ស អត្តិឲ្យតេតត តត្តិ សន្តតេក្តាតិ ហ្គច្ចយត្តិឲ្យាតេឆឃ្យតេស្សច ពត្តុត្តំ តាឆាទស្សាឲ្យ ពាតពត្តុយាឆាទស្សាឲ្យចពាតេសា-ត្តិ បឥយាឃាតិ "បឥយាចិឆា តស្សាចពាតេសា ត កតេចឃ្យា"តិ ឃឆាទុតេត្តា-ឃំ តេហតុ អសិតេក្តាតិ ច សក្កា ចត្តុំ, អសត្ថុតេតា បឥយាឲ្យចត្តា "បឥយាត្តុ យតេត្តា"តិ (១-១៥) សាយន្តាចិឆាតតេតា សិតេក្តាតេឃច, ឃំ តេហតុត្តាតកិហិតចចតយតត្តុពយិតេច្ចច ឥតំ៊

ឃញ្ចាតិ ចសតេក្តា ចត្តុន្តត្តុទសយុច្ចេឃ អបតេយ្យិ កិញ្ចិ ចត្តុន្តយតិ្តតិ អតេត្តា, ឃញ្ចា ឲលំ យន្តាតេតតិ សន្តតេក្តា, ឃតេឥត្តាត កិហិតាឆិពាតេទា តត្តិ តឥា ឃឆា 'ពតេតា ពតេដា'ច្ច(ពតេត្តុត ពយុស្សាកិហិតត្តា ទុតិយា ត តេហាតិ តឆា 'ពដំ ពតេទាតិ ចិបុលំ ឥស្សតិឃ'ត្តិ ពដសតេក្តតេតា ហ្គប្បត្តាឃ ទុតិយាឃ (ចិបុលិឥិពតស្ស) ពយុស្សា កិហិតត្តា ចិបុលិឥិហិ ចិតេសសតេតហិ ទុតិយា ត សិឃា, តតេតា ឲ្យាឥ តន្តាឥលាឥសយាសេហិ ពយុស្សាត កិហិតត្តុយតេត្តុចាតិ ចិបុលិឥិហិបិ ទុតិយាចិឆាតសក្លាតំ អតកិហិតេត"តិ (១-១-១) អតកិហិត ចចតស្ស អឆិពាតេទ ឃញ្ចា ឲលំ ចិក្តុឃតិតិ អតេត្តា, ឃុត្តុស្សាតិយស្ស អតេត្តា សន្តុត្តុស្សាតិ, បតេច្ចកំ ពតេទាឲ្យកិសន្តុត្តុតាឃាតិ 'ពដំ ពតេទាតិ ចិបុលំ ពតេទាតិ ឥស្សតិឃំ ពតេទាតិ'តេច្ចចំ បតេច្ចកំ បតេច្ចកំ ពតេទាតិស្សាកិសន្តុត្តុតាឃាតិ អតេត្តា, ពយុតា អត្តិតិ តេសតេសា, ឧចំ យន្តាតេត-"ពដំ ពតេទាឃិតិ បចតេត្តា ចិបុលំ ពតេទាឃិ ឥស្សតិឃំ ពតេទាឃិតិ ច បចតេត្តាចាតិ ចិបុលិឥិតយ្យិ បតេច្ចកំ ពយុតា អតេត្តុច, តតេត្តុពស្សាកិឆាតេត បតេទពស្ស ឃុលយចតេលិពឃត្តិតិ តឥកិឆាតាឃបិ ទុតិយា កចិស្សតិ"តិ, បពាទត្តុទាចតាតេទា តាឆទិតេឃ តេតាបតេទាឆិតេតាតិ តយ្យិ បតេតត្តុ ឥស្សឃិស្សាឃ-"ពដសតេក្តា ហ្គប្បឌ្ឍយាតា ទុតិយា ពដឌាតិ ពយុយកិហិតចតិ, ត ចិបុលិឥិក្ខុលាពយុំ, តតេតា តឥកិឆាតាឃ ច ទុតិយាតេឃច កចតិ, អឆចា ពតេដាច ពយុំ, តំ សាយាតាឆិពាតេញ្ញត ចិបុលិឥិហិបិ ទុតិយា កចិស្សតិ, ពដំ ពតេទាតិ ចិបុតេលា ឥស្សតិតេឃាតិ ហិ ទុច្ចយាតេត ចិបុលិឥតេឃា ពត្តុសយាតាឆិពាតលតាតេឃច បតិតេឃឃ្យុំ តខ្ញា ពដសតេក្តសាយាតាឆិពាតញ្ញយ្យដិបិឥឃតា ចស្សតេយត្តុ ទុតិយា ពាតលិយា"តិ៊ តតេត្តុយិច្ចាឥតេចាត្យ៉, ឧចត្តិ ឧចំ ក្ខុលឃុត្តុស្ស ពយុតាឃ សតិ, បតេប្បាតិតិ ពដ ពសេ្មុ-កិឆាតិតេឃ (ពតេតា) តិ ក្ខុប្បច្ចឃស្ស ពតត្តា

ຽຄາຣາຄິເຕາ ກເຣາຖຸກິນປູ່ສ໌ຼາ ຣຸຕິຍາ ບເປຸາຕີຕິ ອເຕ຺ວາ, ຯຣ໌ ຍຕ໌ຼາເຕຖ໌ຼາຄິ ບຣິຫາເຣາ, ອຕຍເຕາຕິ ກຍໍ ຕ ຕຄຕີຕິ ນປູ໌ຼເຕ໌ຼາ,

ອຕຍເຕາຕິ ຕິນຸ໌ຕິນຸ໌, ກິຖ໌ຼາຣຫີຕິ ອາຫ-'ນກາຕເຕາ ນຕ໌ຼ ກຍໍ ຕຄຕີ'ຕີ ເຫາຕຸ ກາຍໍ ຽຄາຣາຄິເຕາປິ ຣຸເຕ໌ຼຕ ຕິຄິຕາ ບຄຍາ,

ກຕນຮ໌ເຕາ ກາ ບຕຕ໌ຼຕີຕິ ອາຫ-'ກຕນຮ໌ເຕາ ປິ'ຖ໌ຼາຄິ, ອເຕ໌ຼາກຸເຕາ ອເຕ໌ຼາກເຄາ ຕາຍຊຸ ນຮ໌ຊຸ ອເຕ໌ຼາ ຍຊໍ ກຍໍລກ໌ຼລເຕ໌ຼເນາ ອເຕ໌ຼາ

ກຍໍລກ໌ຼລເລາ ອກິຫິເຕາ ກຄິເຕາ ນຍຸເຕ໌ຼາ ນຍຸ໌ຼຕີຕິ ອເຕ໌ຼາ, ຕຕຸ 'ກເຕາ ກເວີ'ຖ໌ຼາເຄາ ນກາຕເຕາ ນຕ໌ຼກຍໍຣຸຕ໌ຼຍາ

ອເຕ໌ຼາກຸຕາຍຕ໌ຼຣຸຕ໌ຼຍາ ຕາຕ໌ຼຍເຕ໌ຼ ເຫາຕິ ນຕ໌ຼຕ໌ຼ ບຄຍາຕິ 'ກີ ກເຣາຕິ ຽຖ໌ຼອາຣໍ ເນາກຕໍ ຄຊຸຕີຍ'ຕ໌ຼ ກວີຄິເຕາປິ ຽບຸເຕ໌ຼາຍ ຣຸຕິຍາຍ

ກຍໍຊຸາກິຫິຕຕ໌ຼາ ຽຖ໌ຼອາຣາຄີຫິ ບຄຍາບຸນເຮ໌ຼາ ນິຍາຕິ ອກິຫິຕາກິຄາຕບຸນເຮ໌ຼາບກຕໍ ເຕາຄຕໍ ຍຕນິ ຕິຄາຍາຫ-'ກວີຄິນເຮ໌ຼາ

ຕ໌ຼີ'ຖ໌ຼາຄິ, ນາຍເຕ໌ຼາຕາຕິ ຕິນຸ໌ ຕິນຸ໌ ກວີຄິນາຍເຕ໌ຼາຕ໌

"ກຕ໌ຼຣິຖ໌ຼຕຕຍ"ຕ໌ຼເຕຕ (໑-໓-໓໘) ກຕ໌ຼເຕາ ກິຣິຍາຍ ນປູ໌ຼຕ໌ຼ ຕຸຍິຊໍຕຍໍ ຕຊໍ ຊຸຖ໌ຼຕຕເຍ ກຍໍນຕ໌ຼາ ຕິຄາຍ ຕິຕ໌ຼຖຸາຄິເກນຸຕີນຸ ກເຍໍນຸ

ຣຸຕິຍາ ຕິຄີຍເຕ ປິລິຕີເຍຫິ, ຊຸຖ໌ຼຕຕຍຕ໌ຼຖ໌ຼ ຕຄຕ໌ຼຕ໌ຼາ ກິຣິຍາຍ, ຊຸຄຕໍ ບຕຕິ ກາຣຸຍເຍາ ເຄາຫຕິຖຸາເຄາ(ຫິ) ຊຸຄຕາຊຸຕ໌ຼາ

ບຕຕາຄິກິຣິຍາເຣ໌ຼເຕຕິ ຊຸຄຕບຍາຄີຕຍິຖ໌ຼຕຕຍຕ໌ຼ, ຕຣຸບຄເຍຸເຕ໌ຼາ ອາຫ-'ຍໍ ກຕ໌ຼ'ຖ໌ຼາຄິ, ຕິກຕ໌ຼ ຕິຄາຍ ຣຸຕິຍາກິຍຕາຕິ ນປູ໌ຼເຕ໌ຼາ, ບຸຕ

ບຍາຄິຕິບຸຕ໌ຼຕິຍິຕ໌ຼ ຍໍກິຖ໌ຼ ເຄາຫຕາຄິກິຣິຍາ ຍຸຕ໌ຼ ກເລາຄິຣຸຍບຕ ອກຄິຕໍ ກຕາຄິກຍິຖ໌ຼຕໍ ກາເຣກໍ, ຕຕ໌ຼາປິ "ອກຄິຕຖ໌ຼາ"ຕິ (໑-໓-໔໑)

ກຍໍນຕ໌ຼາ ຕິຄາຍ ເຕເຕຕ ຣຸຕິຍາ ຕິຄີຍເຕ, ຕຣຸບຄເຍຸຕຸຍາຫ-'ຽບຍຸ໌ຼຍາເຕ'ຖ໌ຼາຄິ, ອຖ ເຕຕຍກຄິຕຕິຍເຍາ ກເຕາ

ຕາຕ໌ຼກກາເຣຕ-

ບຸຖ໌ຼຕິກິກ໌ຼຕໍ ຣຸຫິ,ຍາຄີຕໍ ຕິຍິຕ໌ຼຍຸບເຍາເກ;

ບຸຕ໌ຼຕິຄິຍິຖຸາຄິຕໍ, ຖຸາຍາລີຕຖ໌ຼາ ຄຸເລານຕ໌ຼຕ໌ຼ

ຽບຍຸ໌ຼເຕ ຊຸຊໍຕ໌ຼນິຖ໌ຼຍໍ ຖຸາປິຣີຍຕີຖຸບເຍາເກາ-ບເຍາບຸກຸຕິ, ຕຊໍ, ຕິຍິຕ໌ຼ ກຕາຄິ, ອບຸຕ໌ຼຕິຄິຍິອປິຄາຕາຄິກເລາຄິ ບຸຕ໌ຼນຕ໌ຼາ

ຕິຄາຕາກາເຕ, ຕິຄາເຕ ຫິ ຍາລຕກາ ຍກ໌ຼ ບຸຖ໌ຼຕິ, ຣຸກ໌ຼລາ ຕລິຖຸຕິຕາຖຸາຄິ ຍຕາເຣຫໍ ກຕິ, ຄຸເລານຕ໌ຼຕ໌ຼ ຄຸເລາຕ ນຕ໌ຼ ນປູ໌ຼຕ໌ຼ,

ຄຸເລານຮ໌ເຕ໌ຼ ບຄາຕນາຄຕໍ ຄຍໍາຄິກໍ ຕຕ໌ຼຍິຖ໌ຼຕໍ ບຄາຕນາຄຕຖຸາກິຣິຍາເຍາບກາເຣກຍຸບກາຣິຍໍ ບຄາຕຸຕໍ ກິຣິຍເຍບກ໌ຼລຍ ຄຸເລາ

ກຕິ, ເຕາ-ຕຸຕ໌ຼນຍຸຖ໌ຼເຍ, ບຄາຕຕ໌ຼ ຄຍໍາຄິເຕາ ບຕຕ໌ຼຍາ ຕຄຕ໌ຼຕ໌ຼາ, ຽບຍຸ໌ຼຍາຕຖ໌ຼາ ຕໍ ບເຍາບກຸຕິເຕຕິ ຕິເນເນຕນຍາຍໍ ກຕ໌ຼາ

ຽບຍຸ໌ຼຍາຕບເຍາບຸກຸຕິເຕາ ຕິຍິຕ໌ຼຕ໌ຼ ຄຊີ ນຍາເຣາ, ບກຸຕິ ນຮ໌ເຕ ກຕາຄິເຕາ ກຫລໍ, ອາຄິນຮ໌ເຕ ເກາຍຕ໌ຼາຄິເຕາ, ຣຸຕິເຍຕາຄິ

ນຮ໌ເຕ ອຄິກເລາຄິເຕາ, ຕຕຸເຕ໌ຼຕ ຕິຕຍາຄິເຕາ, ຕິຄາຕຕ໌ຼ ຣຸຕິຍາ ຕິຄາຕໍ, ຣຸຕິຍາຕິຄາຕຍກິຍຕຕ໌ຼ ເຍາຊຕີຍໍ ປິລິຕີເຍຫິ "ຕຕາ

ຍຸຕ໌ຼຖ໌ຼາຕິຖ໌ຼຕໍ" (໑-໓-໔໐) ຊຸຖ໌ຼເຕຕ ກຍໍນຕ໌ຼາ ຕິຄາຍ "ກເຍໍ ຣຸຕິຍາ" (໑-໑-໑) ຖຸເຕເຕຕ ຣຸຕິຍາ ຕິຄີຍເຕ,

ຕຕ໌ຼເຍຸຕຸຍາຫ-'ເຍເຕ'ຖ໌ຼາຄິ, "ຕຕາ ຍຸຕ໌ຼຖ໌ຼາຕິຖ໌ຼຕ"ຕ໌ຼຍຊຸ ອເຕ໌ຼາ ເຍເຕເຕຖ໌ຼາຄິບຖ໌ຼກາປິຄາຕຸນາເຣຕ ເຕຄິຕເຕ໌ຼາ, ຍຸ໌ຼເຕຕິ

ກິຣິຍາກິນປູ໌ຼຕ, ຍຸຕ໌ຼຕ໌ຼ ກິຣິຍາກິນປູ໌ຼ, ອຖ ຕຸ–

យទ្យព្ទ្យាហិលញ្ឆាទិ, តថាហ្យាទិយតិដ្ឋិតំ;

យថា លក្ខាភយាទីហិ, តថេត្ថិ តតយំ យតំ។

“តថា យុត្តញ្ញាតិដ្ឋិត”ន្តិ សុទេត្តតស្ស បរិយុថាសចុត្តិទេតា ឰដ្ឋិតា អញ្ញាយតិដ្ឋិតយតកិយតយិតទញ្ញា, តទេតាទេយថ‘កាយំ កន្នទេត្តា ទុក្ខប្បុលយុបសប្បតី’ត្យេវ ទេតចិដ្ឋិតតាតិដ្ឋិតស្សបិ ទុក្ខប្បុលស្ស កម្ម សញ្ញា សិទ្ធាតិ តត្វ “ការេម្ម ទុតិយា”តិ ទុតិយា ចិនីយទេត, តត្ថទេស្សតិ’ទេតចិដ្ឋិតតាតិដ្ឋិតស្មា’ឰដ្ឋាទិ, ទុក្ខប្បុលំ ទេតចិដ្ឋិតំ បុញ្ញយតកិយតត្តា, តាប្បតិដ្ឋិតំ អប្បដិក្ខុលត្តា, កាយកទេយត ហ្យស្ស តប្បទេតា, ទុក្ខប្បុទេលិបសប្បតត្ថ បសក្កាកតត្តិ ទុក្ខប្បុលិតយ្យិ កិរិយាកិសប្បទេត្ថ អទេត្វច, អព្រាបិ-

ទេតចិដ្ឋិតាតិដ្ឋិតត្ថ, យញ្ញិយុបសប្បទេត;

ប្បុលំ ចិស្សយតត្វត្ថ, តយិដ្ឋិតតយំ សិយា។

ទ្រ្វាសាសិតញ្ញាតិ ចសទេក្ខាបសក្កហិទេត ថទេស្សតុយាហ-‘ខុច’យិឰ្វាទិ, ខុត្វ កាយទេថចថត្តកក្កាតយកទិតសញ្ញា, អឌាថទេយា តិដ្ឋិតយា, អាទិសទេក្ខត ‘បទេត្វតិ កាទុំ បុរិសំ ភ្ជិទេឌា’ត្យាថទេយា សក្កហិតា, តយតិតី=បិបុណទេត, ចហតិ ចហ=បិបុណទេត, ហទតិ ហទ=ហទេហ, ឌយតិឌិ=ឌទេយ, សញ្ញត្វទេលច ខុទេត្ត អយាទេថទេស ច ទុ្វបំ, ថល្ហ=ថល្ហទេត ទុទាទិត្តា លិយ្យិស្សបំ, អឆ “អតិសិទ្ធាសាតំ កម្ម”ត្យាទិតា (១-៣-៣៩) ទេតត ទេតត កម្មសញ្ញា ចិឆាយ ‘បឆបិ អតិទេសស្សតី’តិ អាទេថា (តត្វ) តត្វ “ការេម្ម ទុតិយា”តិ (១-១-១) ទុតិយា ចិនីយទេត ទេតហិ ទេតហិ សត្វ កាទេទហិ, សញ្ញទេត្វទេចត្វ ទេលិកស្ស កម្មចចតិឰ្វាតិ កទេយទេតតំញ្ញាសញ្ញាបុញ្ញកំ កម្មបុបថទេស្សទេត្តា អាហ-‘អសិបុញ្ញា’ឰ្វាទិ, យាយ ចត្តិឰ្វាយ ទុតិយា សិយា តាយ ចត្តិឰ្វាយ កម្មតា កចំហិតាយាតិ សប្បទេត្ថ, ទេតច ខ្ទបលញ្ញក្កិតិ កថាទិកស្សទិ សិយាតិ សប្បទេត្ថ, បយតិតញ្ញត្តិ ស្វត្តត្ថរយាទញ្ញកិយំ, តទេត្វចំ កិ កចទេតា យតសិ ទេឆាសសិឌម្ពុទេតតាតិ អទេត្វ, ថទេម្មតិ ខុត្វាបិ ខុចំ សទ្ធិ ទេយាទេឌត្វ អទេត្វ ទេចឌិតញ្ញា, យថា អាឆាទេទ កម្មចចតិឰ្វា, តទេចហាបិ អាឆាទចចតិឰ្វាតិ អទេត្វ, ទេតទេតចាហ-‘ថទេម្មតិ អាឆាទចចតិឰ្វា’តិ, ថទេម្ម អកិតិចិសទេតតិ សប្បទេត្ថ, ខុចំសទ្ទសយាតត្វត្តា តថា សទ្ទស្ស តថត្វាត្តុសាទទេតច ចិញ្ញាយតីតិ តថាសទ្ទស្ស អទេត្វ ចិសុំ ត ទុទេត្វា, បិតញ្ញា អាចាទេទាច បិតាចាទំ, តំបិតាចាទយស្ស អាឆាទស្ស តស្មិំ តប្បាតាចាទេទ, បិតត្វាចាទត្វឆាតុសប្បត្តិ ទេយា តទ្យាទិ ទេកា អាឆាទេទា ទេសា បិតាចាទចាទេយចាតិ អាហ- ‘បិតត្វាចាទត្វាតំ ឆាតុតយាឆាទេទ’តិ , ទេកាសត្ថីតិ អតិយទេយត ទេកាសត្ថិ សទ្ទសត្តកាទាតំ, ខុត្វាតិ ខុតស្មិំ អាឆាទចចតិឰ្វាបទេក្ខ, បតិបរិហិ កាទេកទេចត្យចសិទ្ធាតិ ឰយិតា បតិសទ្ទស្ស ឆាតុតា អយុត្តតំ ថទេស្សតិ... យទិ យុទេឌ្ឍ្យ លជ្ជិ យាកាចា, ទេតតាហ-‘យថាត្តិ’ឰ្វាទិ, ទុត្តិយំ ទេតតាតិ តសទេក្ខត, អបិសទេក្ខាបសក្កហិតំ តតិយយ្យិ កទេហត្វា ចាចាតិ ឆាហុចចតតិទេក្ខទេសា។

១៥ ពាល

ឃតា កាលង្កតយិច្ចាទិតា'យាវយាវទេ តោវំ វឃតិ'ច្ចាទេតា អកយុំកេហិបិ ឃោកេ កាលកាចង្គទេវាតំ បទេវហិ កយុត្តយតុញ្ញាតត្តិ ច,

ឃតាត្តិច្ចាទិតា ញ កិរិយាច វទេញ្ញាតវញ្ញា ត ឃ្វឃតិ, តធា វតិ ក្យុទេតា ច កយុត្តត្តិ ទេតហេច ទុត្តត្តិ ច ទេវស្សតិ, កយុ យាតកិរិយាឃោកេបិ

ត តិឃ្សិទេតា... យាវយាវទេតច្ចាទិស្ស អាវតាទិ [អាវតាទិស្ស (ទេបិត្តុទេក)] កិរិយាតំ យាវទានិឃោកោ ចិឃ កល្យាហិត្តក្យុលាទិឃោកោ ច

ទេលិកស្ស បតីតិបឆយុបឃាតីតិ, ត វិញ្ញាតីតិ កិរិយា ត ទេហាត្តិ ក្យុលាទញ្ញាតីតិ កិរិយាវព្ទត្តាកាចា កយុត្តាកាទេចាតិ ត វិញ្ញាតិ, ក្យុញុតុត

យិឃ្សា ឆាតា កខ្លឹតឃចា ក្យុញអឆាតា៉ អញ្ញឃ្យតកិរិយាឃ បញ្ញទេតត ច យាវទេកាវាតំ វាកទេល្អុត វព្ទត្តាកាចា អច្ចុត្តវំឃោកាកាទេចាតិ

យាវឃ្សាតិអាទិស្ស ត ទុតិឃា៉ បុញ្ញទេញ្ឃ្យវឃត្តិ ញ្ញយិតា បុញ្ញទេញ្ឃ្យវឃោតិ វត្តុឃឹអាយាទិវយាវំ ទេវស្សតិ, អច្ចុត្ត ទេឃចាតិ ញ្ញយិតា

វឃឃស្ស វាកទេល្អុត ចិហទេលាកិរិយាឃ វព្ទត្តយាហ, ឃំវឃំ កទ្យុលាចិហាទេទេត ចិហាវិ, តំ ទុកំវឃត្តិ វព្ទុទេត្ត,

ក្តុបវក្កួយតកិរិយាឃច្ចុត្តទេឃច ឃុទេត្តាតិ ញ្ញយិតា តិចាវតចិហទេលា កិរិយាហិបិ បុញ្ញញ្ឃ្យវឃាទិតឃច្ចុត្តទេឃច ឃុត្តតំ ក្តុបលទេក្តុតិ,

បកាទេត្តទេតាបិ វិង្កិឃយាវក្កុយុញ្ញាចឃតិ 'ឃតា ត្តិ'ច្ចាទិតា, ចិកត្តិឃា ចិបល្លាទេវា ឃតាបកតយតិក្កុយុ អញ្ញាតា កចតំ, ញ្ញឆ បត វត្តុយិ

ឃយុត្តាឃំ វត្តុយុទេត្តុ ឆាហ្យុលទេកត "កយុ ទុតិឃា"ទេច្ចុច ទុតិឃាប្យុត្តិ៉

តតិឃាកិឃតាតិ "អបចទេក្ក តតិឃា"តិ (១-១-៤) ចចទេតត បំលិតិឃាតំបបច្ចាត្តុយកិឃតា, កចយ្យុត កាលង្កាតំ កទេលាត្តុយិច្ចាវក្កិឃ

កទេលាត្តទេឃវយុញ្ញិបិទេទេត្តា អាហ-'តធាបិ'ច្ចាទិ, តធាបីតិ ទុត្តក្កទេឃត កទេលាត្តុវព្ទុចា តតិឃាឃ ចិញ្ញយាតាឃបិ, វិឃាតិ តតិឃា វិឃា,

តច្ចាតិ តំ កទេលាច្ចា៉ កាទេកយទេញ្ញាតិ ទុត្តុ លង្គឹ វយាទេវា កាទេកវទេង្កត ច វត្តិកាទេកំ កហិតត្តិ (អាហ) 'ង្កិត្តំ កត្តុវត្តិតំ យទេញ្ញុតិ,

អកិត្តស្សាបិ ហិ ទុកស្ស ទេឆចទេត្តាទិកត្តុទេតា កិត្តាតំ តំវយទេចតាតំ កត្តុវត្តិតំ យទេញ្ញកាលង្កាតាតិ, វត្តិទេកទេឃច

ញ្ញញ្ញយាហ-'តធាហិ'ច្ចាទិ, ទុកត្តាតិ ទុកវិ្វ ទេឆចទេត្តុ, ង្កិទេហតីទេត (ក្យុញ្ញិក្រិយា) វាឆតត្តិ វព្ទុទេត្ត, ង្កិត្តំ អហាតំ វយាហាទេទា ង្កិហំ

តវិ្វ៉ ញ្ញវ្យុយវតីតិ ចា, ញ្ញវ្យុយិអាទេវា អទេស្សតិ ចា តិប្យុទេត្តត ញ្ញឃ្សាវវទេង្កត កយុយាតំ កិរិឃំ ទេវស្សតិ 'ញ្ញវ្វុវទេត'តិ, តត្តិច្ចាទិ ទេចាឡ៉ុ,

ឆត្យុបច្ចាវតំ ទេកាទេវា, ទុចយញ្ញាទេតច្ចាទិ បរិហាទេទា, លង្គិឃាវយុត្តាឃត្តិ ទេកាវទេស្សកទេទេវតិ ទុចំ លង្គិឃា វយុត្តាឃំ,

យុត្តវំវទេឃទេតជំ វយាតត្តិ យុទេត្តា វំវឃោ ឃវិ្វ អចឆ្យុទេតា ទេតទេតតំ ក្យុញ្ញត្តិ អទេត្តុ៉ ទុត្តិឃំ អកិឃតាតិ "វត្តុឃឹ បច្ចាយិឃោ

កាទេកយទេញ្ញ"តិ (១-១-៧) ចចទេតត វត្តុឃឹបច្ចាយិឃោ បបច្ចាត្តុយកិឃតា, ង្កិទេហ ក្យុញ្ញិស្សតីតិ ង្កិវ្យុ ទិចទេវវ្យុ កេតវ្យុ ក្យុញ្ញិស្សតីតិ អទេត្តុ,

"ឃញ្ញាទេចា កាចលក្កុលា"ត្តិ (១-១៤) វត្តុឃឹ, វកវកកាទេកចចតិច្ចាទេឃចាតិ ហិ ញ្ញាជំ ឆាហ្យុល្លិ តិឃ្សាឃ ទុត្តំ, ង្កិហា ក្យុញ្ញិស្សតិ ទេកាវា

ចិញ្ញាតីតិ ង្កិហា តិក្កុយុ ក្យុញ្ញិស្សតិ, ទេកាវា តិក្កុយុ ជិតំ លក្កុ ចិញ្ញាតិ ក្តុបិត្តុចិវឃោ-ឃយចជិ, ទេកាទេវ ចិញ្ញាតីតិ ទេកាទេវ ជិតំ លក្កុ ចិញ្ញាតីតិ

អទេត្តុ៉

៣៉ កតិ

កតចត្តុវយាវាតិ កទេតា ចត្តុវយាទេវា ទេឃវ្យុ ទេត តធា ទុត្តា, អញ្ញាបចត្តុទុត្តទេឃាតិ អញ្ញាបចទេត្តុ ទុត្តិ ទេឃវត្តិ

ញ្ញឆិកទេលាញ្ញាបចត្តុវយាទេវា, ចត្តុវយាទេវ កញ្ញាទិតំ ចិវ្យុចិវ្យុ បឆាតត្តា ទេតហិ បទំ បឃុញ្ញយាទេតា អត្តុវទេង្កា កញ្ញាទិហិ

បទេច្ចុកយកិវព្ទុញ្ញាតីតិ យញ្ញាទេត, អច វុទេត្តុ 'បទេឃាទេញ្ញ'ញ្ញាទេច្ចុតាចញ្ញច្ចុយាទេត បទេឃាទេញ្ញា វឃំ កត្តាតិ កចំ ចិញ្ញាឃតិ ទេឃត 'បទេឃាទេញ្ញ

កត្តរី’តិ ចិចេវាំ កតយិត្ថានក្កិឃាហ-‘កត្យាត្យត្តុ’យិត្ថានិ, អានិនេដ្គត ទេវាំងា ងឹតំ កហវាំ, តក្កិរិឃាយនយេត្វាចាតិ តស្សា កត្យានិកាឃ កិរិឃាឃ នយេត្វា ឲច តិឃុដ្ឋេតាតិ នប្ពុន្ត្ថ, កិរិឃាករណេ នយេត្វា តាយ កត្តាចាតិ អាហ-‘ខេនាច កត្តា’តិ៍ ក្ញុតិឃាឃ និទ្ថាឃាតិ

ចក្លុយាតតេឃត បយោគ្គស្ស កត្តុនោ កប្ចុត្តនិទ្ធិឃា “កយេុ ក្ញុតិឃា”តិ ឃុេត្តតេច កយេុ ក្ញុតិឃាឃ និទ្ថាឃ៍ កិ លក្ខណា-ឃំ តិឃេយា

ឃគត្វុយិ គយារកឹឃតិត្ថាហ-‘កត្យាត្យត្វាត’យិត្ថានិ, បក្ខុាហរិឃិស្សេតា ‘ឲេតាននយេច’ត្ថានិតា, តឆាចាត្តុ្បកេយ, បយោគ្គា កត្តា ត កប្ចុំ

ត្យត្តុ្បកប្ចុ បយោគ្គ កត្តរី’តិ ចិចរិតត្តិ អនេត្វា, នាយតិ្តឃយ្យ៍តត្ថានិតា នាយតិ្តឃនទ្ធបយាហ, កតិ អាត្យត្វាតត្តិ បគេន្ធគា,

តិឃុដ្ឋយាតោ បយោគកត្យាបិរនដ្ឋាតាឃ កិរិឃាឃ នប្ពុត្តឹឃយាតត្តា កប្ចុក្ខុេតាច កចតីតិ អនេត្វា, អឃេយត្វានិប្យាឃោ

“កយតានិកិរិឃាឃ នាឈតត្តា ឃនិបិ បយោគ្គា កត្តា, តឆាបិ ខេនា បយោគកេត កយតានិស្ស ត្យាបិរិឃយាតោ បយោគកស្ស

ត្យាបិរលក្ខណាឃ កិរិឃាឃ នប្ពុត្តឹឃយាតោ ឃនិ កប្ចុំ ត ហោតិ អញ្ញាឆា កិ ហោតីតិ អញ្ញាឆាក្ញុបបត្តិលក្ខណេត នាយតិ្តឃេត

កប្ចុក្ខុេតាច ហោតី”តិ [(អនេត្វា) (ខេបិត្វកេ)] ( ), បតីឃេតតិ ត្តុយិតា បតីតិចនេនតចាស្ស កប្ចុតា, នកាចេតា ត្យ បយោគ្គា

កត្តាចាតិបិ ខាារេបតិ, បយោគកោតិ នត្តុត្វ គេចគត្តានិកោ ចិេណ្ណាេឃ្យា, អត្វកហលស្សាតិ “នដ្គាកប្ចុកកដ្ឋានិត”ត្តិ អចត្វា

“នដ្គត្វាកប្ចុកកដ្ឋានិត”ត្តិ អត្វក្កហលស្ស, ទេវាំឈត្វស្ស ក្កាហរលត្តិ ខេនេនា, តត្យ ចចតប្យយោគតំ គស្សឃតា ចចតេយចាបគស្សិឃ

បេញ្ញា កាតេន្ត្តា, អឆ ‘ឲេតាននយេចា’ត្យចិដ្ឋយាតេតេច កត្តំ ត្យានក្កិឃាហ ‘ឲេតាននយេច’ត្ថានិ, ហេដ្ឋា ក្ញុត្តក្កេយត តិឃយត្វត្តា ចចតស្ស

ឲចកាារោ លត្ត្រុតិ, នប្ពុត្តិចចតត្តា ឲតានដ្គស្ស តេត ឃឆាបធិតា កត្យាគយោច ចិនេស្សក្ញុតា នេដ្ឋេបត បរាយឹឃត្តីតិ ឲេតា

នយេចាតិ កតត្តិ យណ្ណាេតា [ឲេចានត្ថាតិ យណ្ណាេតា (ខេបិត្វកេ)], (កដ្ឋតិ គេចគេត្វាតិ...េប... តហោតីតិ) ត្តុយិតា ត្តុយយត្វត្ថា ខោាេតតិ

“ឃនិបិ កិរិឃាកិនប្ពុត្តា បយោគ្គស្ស ចិឃ កត្តុនោបិ កប្ចុត្តយ្យនដ្ឋតិ, តឆាបិ បយោគ្គតិ ក្ញុត្តត្តា កត្តរិ គេចគេត្ត ក្ញុតិឃា

តប្យនដ្ឋតី”តិ, អកិយតាតិ “កតិត្យក្ខ្យា”និ (១-៣-៥១) ឃុេត្តត បយោគ្គស្ស កត្តុនោ កប្ចុនដ្ឋាា ចិឆាឃ តស្មិំ បយោគ្គក្ញុតិឃាកិយតា,

ចរហិនេដ្គា បុគ្ឋាឃំ, បយោគតីតិ អស្មិំ ក្កេដ្គេន តគា កត្តំ កចិតត្តុត្តិ ខេនេនាតិ ឃគាចរហិត្ថានិចាត្យស្សាចនាតេ បយោគតីតិ អស្មិំ

ក្កេដ្គេន ចចតនឃិបេ’តគា កឆប្ចុក្រិចិតត្តុ’ត្តិ បិធេនេនា ហោតីតិ អនេត្វា ចេចិតេន្ត្តា, ឃាចតាតិ តតិឃត្តបនិទ្ធបកោ តិបិតោ, ឃស្មា

គនេត្វា ចត្តេត, ឃស្មា ក្ញុតិឃា បប្យោតិ តស្មា ‘ឃណ្ណាគេត្តតេ’តិ កចិតត្តុត្តិ នប្ពុន្ត្ថ៍

៥៎ ហរា

តិឃេយេតត្ថានិតា ចចតារប្ពុក្ខុស្ស បយោគតយាហ, នាបិ តតិឃាបិ [ក្ញុតិឃាបិតិ ចត្តុត្តា] ឃគាតិ្តត្ថានិតា ហរតិ តាហារេត្វ [តហរត្យេត្វ (ខេបិត្វកេ)] តិបិ ចិណ្ណាេបតិ, ក្កកឃត្វាតិ ក្ញុតិឃាឃ បត្តាឃ អប្យត្តាឃ ច, ចិកានា ចិកេប្យាតិ អនេត្វា, កាារេតិករ-ករេណ,

េលត្តាឃាគនាតិលត្ត ឲត្តអឃាគស្ស, ចគ-ចចេត, អកិចគតយកិចាគា តំ កេរាតីតិ “ឆាត្វេត្វតាយស្មិំ”តិ (៥-១៧) ត្តុយិត្រាយឆាត្យ

‘អកិចានិ’តិឃុេត្ត តិដ្ឋិេដ្ឋាតិ អាហ-‘អកិចានិស្មា’ត្តុត្ថានិ៍

៩៎ ភណា

ឃាតយតិ អាតយតិ ឃាត, អត=កប្លេល, អច្ឆាបយតិ ឆេត្វាអច្ឆេត អាបុច្ឆា, “បយោគកញ្ញាបិនេ លាបិនេ”តិ (៥-១៩) លាបិយិរ្យា បុច្ឆាសនេលិនេបិ, កត្ថយតិ កត្ថ=អច្ឆាតនេទាគនេតស្៓

“ចហិស្សាគិយត្តកេ”តិ គលាសុទេត្ត អយនេយនេត្វា “ចហិស្សគាត្យស្ស បនេយាគេជ្ជ កត្តទិ គិយត្តទហិនេត ទុតិយា ត កចតី”តិ, គិយត្តា សាទេធិ កិរិយាសិទ្ធិ គិយាយនេកាតិ ចត្វា តនេយច បកានេសត្យាហ-‘កិរិយក្ក’យិច្ចាតិ, កិរិយក្ក កិរិនេយាបកទលក្ខតំ ឆាលឹ ឆាក្កាតិ កិរិយាកាទលំ, គិយនេយត្វាតិ ឲកស្មិំ កទលីនេយ កិរិយា ចិសនេយ បតិដ្ឋនេបត្វា, ចាហយតិ កាទំ នេគចគទេត្តតេត្យព្រា ហិ នេគចគទេត្តា បញ្ញាចា បុទិនេសា គិយត្តាទេយត្តទេនេតច កាទំ ចហតីត្យគិយត្តកោ កត្តា, ចាហយតិ កាទំ ឆាលឹឆាក្ក ព្លាច្ចព្រា ត្យ ឆាលឹឆាក្កា គិយត្តា ទេយត្តទេត ត ចហត្តីតិ សគិយត្តកា៓

“គិក្លិស្សាហិសាយ”ត្តិ គលាសុត្តស្សាយយនេត្វា “កក្លិស្សាហិសត្តស្ស បនេយាគេជ្ជ កត្តទិ ទុតិយា ត កចតី”តិ, អឆ កឆនេយត្វ ហិសត្វតា កក្លិស្ស ហិសា ហិ នេឆតាតចតិ សព្ពចតិ, ត នេចត្វសស្សំ នេចតាតចត្តត្តិ អាហ-‘សនេដ្ឋា’ឲ្យច្ចាតិ, សនេដ្ឋាតិ ទុក្លាគនេយា, កាចា បគត្វា, ព្លគាតិ សដ្ឋគស្សតាគុក្លហិសត្វតយុបគនេស្សត្យាហ-‘យតិនេច’ច្ចាតិ, តត្យ ត្យុដ្ឋចនេត គិស្សិតយិតំ ត្យាកនេលំ, តឆា សតិ សព្ពតនេយនេច-នេត្វា-បគនេស្សត្វា កត្តញ្ញាំ កិត្តាយាញ្ញាគស្សនេតាបកាតាតិនេទតាតិ ត្យហ្ស៊ីមហាតិ គិក្កាទហិស្សា [គិក្កសិស្សា (នេបិត្តនេក)] កចនេតា-បិនេយាតិ ចិត្តាញាយតិ, បនេត្វាតុឆាដ្ឋកិច្ចិ បត យហាបុញ្ញាបញ្ញា ត កិច្ចិ ចិយ យញ្ញាត្តិ, នេហាតិ (ហិ) ឲនេតត បននេត្វា “យតត្តនេទបិ សិទ្ធិ សិស្សាតំ, តំតំ យតញ្ញានេតា ចា កគាទិ កទហទិ យតិគយចនេលិនេកឃ្យំ នេត នេចត្វាចតាទំ [នេចត្វកាទំ (នេបិត្តនេក)] លនេកឃ្យំ ឲតាតិនេសា ច បញ្ញាចា បដិលដ្ឋព្លដ្ឋចនេតបុសានេគា’តិ តគចតានេទត ច ត្យនេដ្ឋ កកចតិ កនេយត គឆ្យហំ បសាតំ បដិលនេកឃ្យ”ត្តិ, ឲចនេយចំ តត្វ តត្វ តំតំត្យាកនេលាគាហទលាប្យសនេក្កបិ តគតុសានេទនេតច តត្តំបនេយាគតំ នេចតិតត្តាំ, ត គិទេត្វកកចាបសុទេតា-យយាចទិនេយាតិ៓

ទុហាតីតំ នេត្យចយានេគា អយញ្ញាយនេយក្សុតា ទតតយតិបញ្ចិកាលដ្ឋាទាតិកានេទត តាតាកាទសាទេត្វនេចគនេចតិត្យ [នេចគានេចតិត (នេបិត្តនេក)] យហាបញ្ញាបិដចាតំ បញ្ញាចត្តាតំ សាយិតា យហាសាយិតា សព្វដ្ឋសាសតទេតតចនេទាបកាទនេកត ‘ព្លគនេយត្វ ចិចាទលីឃំ’ត្យកិគាយ តាតាយតត្តទេយាកដ្ឋិយ ឆាតុំ សយ្យនេចតិតយត្តិ, យឃយ្យនេគត្វ អាចទិនេយតាតិនេប្យតយត្តនេយចាលព្ហ អត្វយ្យ កាសយិស្សាយ៓ សត្យប្យនេគកគស្សតនេកនេគ សិដ្ឋប្យនេយាកាតុសានេទត យត្វ បគានេតកយុតិត្យាតិប្យកុតនេយាតិស្សត្តិ, យព្រា ត្វប្យគានេតត្យាតី, យនេព្រាកយព្រាបិ, តំសព្ពាយិហ កស្សកាទាត្យគុយតក្កនេយត បដិបិតយាហ-ទុហាតីត’យិច្ចាតិ, ឲត្វាតិសដ្ឋា បកានេចាតី, នេតត យាតិប្យកុតនេយា កឃ្យត្តិ, កយ្ពយយុត្តាតត្តិ គិដ្ឋានេលា ឲដ្ឋី, នេតត កយ្ពយយុត្តាតំ យនេញ្ញាទុហាតីតយប្យគានេតបិ កចានេគា កនេយុ ត្យាតិប្យកុតនេយាតិ នេយាគតា ៓ ព្លច្ចាតិតិអាតិសដ្ឋត ‘អចទុត្តតិ ចជំ កាចំ អចទុត្តិយនេត ចជំ នេកា’ព្លច្ចាតីតំ បទិក្កនេហា, កយតាត្យត្វាត យិត្យាតិសដ្ឋត នេគិឆត្វាតីតំ កហលំ៓ កយឹយនេត កានេយា នេគចគត្តត្តិ ឲត្វ កធំ បនេយាគេជ្ជត្តសព្ពចាតិ អាហ-‘បុទិនេស’ច្ចាតិ, យព្ពបិ កានេយា ត្យហ្ស៊ីមហាតិ គិត្យាបិទត្តា បុទិនេសាច ត្យ កយតកិរិយំ គិបៀនេចតិ, តឆាបិ បុទិសស្ស កយតកិរិយាយ យំចលប្យត្តិលក្លលំ, តយុកិត្តយ្យិ កាយបុទិសាតំ សយាតត្តិ បុទិស កិរិយាត្យល្យចលត្តា កានេយាបិ កយតកិរិយាយ កត្តត្វប្យនេគនេស កាទលំ កចតីតិ អធិប្បានេយា, តឆាហិ កាយំ កច្ឆនេត្តា នេកាទិ កានេយ អាសនេត្ត សតិ ចគតិ ‘អាកនេតា កានេយា បនេត្វា កានេយា’តិ, អនេតានេញ្ញាសត្តិ នេយ កយ្ពយយុត្តា ទុហាគនេយា កយតាត្យត្វានេចាគាហជិ,

ឯតេហិ អញ្ញេហំ, បឆារេត ពេរបុពកិ អឌាឌិបិ បឆារេត ពេរបុ, បឆាតត្តបុត អឌាឌីតំ កិរិយាឃ បឃោឌតត្តា, អឌាឆ្យត្តា

ហ្យាតឃតកិរិយារក្យតោ៑ អឃយ្យេតត្វ ឃក្កេហា-

“ត្យហិ ឃាឌិ ទ្យនិ បន្និ, កិក្កិ ឌិ (ព្រឌិ ឃាឃិ ឌ;

ឌិ ឌល្លិ បត្តិ យត្តិ ឌ, ឆាត្យ ហោត្តិ ត្យហាឌឃោ៑

កព្យាឌិឃុត្តបង្ខិតា, កព្យាឆ្យត្តា ករត្តិ តេ;

តិឌហហរកឃាឌ, តិឌហាឌិ ករត្តិ តោ៑

ឌ្វិកបុកេឃុ ឌេតោឃុ, អបព្យឆារេត ត្យហាឌិតំ;

ព្យាឌិប្យកុតឃោ ហោត្តិ, បឆារេត តិឌហាឌិតំ;

ង្កកឃត្វ បឃោកាតុ, ឃារា កព្យត្វអាឌិតំ”តិ៑

បឃោកោ បត ឃឮត្តឌិត្តាឃបិហ ឌ ឌុត្តាតុឃារេត ឃព្លឆា ឌិញ្ញោឃ្យា៑

ល៑ ឆ្យាឌិ

បុព្វេ កិរិយាតិឃ្យេឃត [កាវកតិឃ្យេឃត (បេបិត្វកេ)] ត្យតិឃាឃ ឌិហិតត្តា អាហ ‘ព្ពឆាតិ’ឌ្ឋាឌិ, ឆិឃង្គឃ្យ អត្វបព្យឆាត តិឆ្កេឃត ឌា អាឌិឃឆ្កេត ឌា ‘ហា ឆេឌឆត្តា’ត្តិបិ ហោតិ, ហា ឆេឌឆត្តត្យព្ឋត្តិ ត្យ ត្យេព្លត ឃោកា ឆេឌឆេត្តត ត ឃុេត្តា ហោតីតិ បឈយាឌាយត្តលោ៑ តត្យឌ អត្តរាឃឆ្កេត ឃោកេ ឃឆារាឌកហតាលត្កាហិ ត្យតិឃា [(តឆា)] អត្តរា ឌ រាឌកហំ អត្តរា ឌ តា លត្ក(ត្តិ តឆា) អត្តរាឃក្កេតិ ឲត្វ យក្កេតាបិ [អត្តរាឃក្កេតាបិ] កឃ្ខា ត ត្យតិឃាតិ តេតាឃោកា, ឃោឃត្យាតំបញ្ញ្យតោ តេត ឃុឌ្ឈត្តិតិ តេហិឃោឌ ត្យតិឃា, អឆឌាឌ្ឈបកេតបិ តំឃោកេ តំឃព្ឋត្តិឃោឌ យក្កេតិ ឃុព្យត្តា តតោ [ឃព្ពាឃ្យ (បេបិត្វកេ)] ត ត្យតិឃា, អត្រាបិ ឲង្ខិឃោឌ បបេ្យាតិ អត្តរា តត្វា យត្វា កឃណ្ឌលុព្លតិ, តឌ យឃ យព្លេ្យកឃណ្ឌលុព្យត្វោ, អឆ កឃណ្ឌលុឃង្គេតា ត្យតិឃា កឃ្ខា ត ករតិ ឃតីប្យត្តេទត ឃោកេ តឃ្យ បឆាតត្តា, តឆាហិ កឃណ្ឌលុេតា ឃកត្វា បឌត្តិ, ត្យឃ្យាត្រត្ត បទត្វា-កឃណ្ឌលុឌិឃេឃតេត្តត តេឃំ បឌត្តត្តា, តត្រ កឃណ្ឌលុេតា ឃកត្វេ ឌត្តយាតត្តា បឆាតេត្តតាឌតត្តា បិឌិបឌិកេតា អត្ថតត្តា បទត្តា បឈេឃឌ ករតីតិ ឌីតិត្កត្យឌ្ឋិត្យាឃ៑ តិត្កាឌិ លក្ខណាឃ្យ ឃព្ឋត្តឃ្យ

សង្ខាចា សន្តាត្ត សន្តុភលើ្ណយា សង្យុត្តាយំ ចចត់, អាពតិពេលា-យំ៍

ប៉ុ លក្ខលំ

លក្ខលាឌិច្ចេត្ត្រុតិ ភាយស្សា [ពស្សា (សេប៊ត្តេក)] ឃយត្តនិង្គេឃាតិ អាហ ‘អកិតាឃោ ឃុត្តោ’ច្ចាឌិ, តេភាតិ អកិតា យុត្តស្សាត្តនិង្គេឃ ការលោត, លក្ខលាសង្គេត ហេតុ ចត្តុមិន្ធ្លិតាតិ អាហ-‘តត្តេ’ច្ចាឌិ, ឥុចិឆោ ហេតុ, ចុត្តពិក្យាស្សុនៅឆាលង្ការេ “ឌតកោ ដាបកោ ចេតិ, ឥុចិឆា ហេតវោចា សិយុ”ត្តិ (១វ៉ៃ១), សមុបលក្ខឃតីតិ សមុបលក្ខណំ, សង្គេតមត្ត ដាបកំ, ត ចុ ឌតកំ, សង្គេតាបិ លក្ខលមុច្ចតេ លក្ខិយតេ ការិយមាតេតាតិ ពត្វា, ឌតកស្សាប្រែ លក្ខលតេត្តត ពហលេ បឃោឌតំ “អត្រុតា” (១-១០) ច្ចាច្ចេ ដង្គាដ៍ា៍ ពច្ចាំបការត្តិ ច្ចមិតា ច្ចត្តំសង្គស្ស អត្តំ ចឥតិ៍ បតោ្តតិ ច្ចមិតា ក្មតសង្គស្ស, ឲត្ត ហិ ក្មឆាតុ បត្តិយំ ចត្តតេ, ទុកេក្លាលក្ខលត្តិ ទុកេក្លា ដាបកហេតុតិ អត្តោ... ទុកេក្លត ចិន្ថុយា ដាបឹយមាតត្តា, អាចរិយឌិនិត្តឲុង្គិ បត អញ្ញាចា ចណ្ណយតិ, តស្សេដំ មតំ-

ព្រិយាយ ឌោតកោ តាយំ, សន្តុត្តស្ស ត ចាចកោ;

តាបិ ព្រិយត្តទាបេក្ខិ, សន្តុត្តស្ស ចុ កេឌកោតិ៍

អឃមេត្ត អត្ថោ “អឃមកិ អកិតត្តតិច្យាឌិស្ស ចិឃ កិរិយាយ ឌោតកោ ត ហោតិ, លើ្ណ ចិឃ សន្តុត្តស្ស ចាចកោ ត ហោតិ, តិកេក្លាសមុិត្យប្រែ ពយតកិរិយាបេក្ខិ តិសង្គោ ចិឃ តាបិ កិរិយត្តទា បេក្ខិ, កិច្ចាហិ សន្តុត្តស្ស ចុ កេឌកោ ចិសេសកោ ភចតី”តិ តមុបឌេស្សុចុមាហ-‘អឃ្ញោ ត្តិ’ច្ចាឌិ, ឲត្ត ច្ចតិសង្គោ តិឌស្សេត, ទុក្លុមុត្តា ចិឌ្ឋោតេ ច្ចតិឲចំ បត្តិកិរិយាយ បត្វាតិចុត្តទុក្លុបិបតកិរិយាយ ឌតិតាតិ អត្តោ, តចាហិ ទុក្លស្ស ចិន្ថុយា បិបតាការេច ចិន្ថុយា លក្ខិយាយ តល្លលាស្ស ច ទុក្លស្ស ឃោ លក្ខិយលក្ខលាការេចា សន្តុត្តោ, សោ ពោត សប្យាឌិតោ ភចេឃ្យ, តត្រុ សន្តុត្តេ អកិតា ឌោតឹយមាតេ ទុក្លស្ស លក្ខលាចុត្តិតា ពចំ ឌោតឹយតីតិ អាហ-‘លក្ខលតេត្វាច ចិសឃការេចតា’តិ, តចាចេច្យាឌិតា តប្វិ បេក្លុ សម្ពាចិតំ ឌោសមុត្តាចយតិ, ត្រុតាយ មិច្ចាឌិតា ឃចាចុត្តឌោសបរិហារាយ បទេហេចាកិឌីយមាតមុរិហារមាហ, បរិហារោបឌស្សតេតាស្សាបិ បក្លុស្សាទុ្ណតាច្យាបតេតេឃាបិ បតេក្លា-ក្មបកេតាច្យចសេឃា, អតោឃេចុបរិ ឃចាចុត្ត បក្លុតិស្សឃេតច ញ្យាច្យាឃតេ, ឌេចឌត្តស្ស សាឥ្ធុត្តសង្គាទិតត្តេយ្យការប្យត្តិយា ចិសឃការេចតាចើ្ណតា យាតា តត្ត ចត្តតិ តាយាតិ អាហ-‘យាតុយា’តិអាឌិ, យាតា ច ច្ចត្តមុតេ បចត្តា ចិសយ ការេចត ឌេចឌត្តោ ច តត្ត ចិសឃីការេចត, តេសង្ខា ចិសយចិសឃីកាចលក្ខលោ សន្តុត្តោ ច្ចត្តមុត្តិលក្ខលាយ កិរិយាយ ឌាតោ, សោ យាតុសន្តុត្តោ ហោតិ ការលចេសេត, សោចាតិតា ឌោតឹយតីតិ យាតុ តេតាកិតា ឃោកោតិ អាហ-‘យ្យាយ’ច្ចាឌិ, យាតុសន្តុត្តោច្ចតិ ឃោឌតា, ច្ចត្តមុត្តិយាតិ ច្ចត្តមុត្តិលក្ខលាយ កិរិយាយ ពរលក្មតាយ, ឲចំ មត្តេតេ “កិច្ចាបិ សោ សន្តុត្តោ ឌេចឌត្តតាប្យចិតាកាឌីតិ តស្ស សោកិតា ឌោតឹយតេ, តចាបិ យាតុសន្តុត្តោកិតា ឌោតឹយតីតិ ‘យាតុ តេត ឃោកោ’តិ ច (ចុច្ចតិ)... សង្គសត្តិយា តក្កតាឃេច ឥុតិយាយ ភ្ជកយកតស្សាបិ សន្តុត្តស្ស ឌោតតតោ”តិ ទុកេក្លា ទុកេក្លា តិង្គតីតិ សន្តុត្តោ, ឌឺតិមុឌិច្ចាតិ ឌីតិត្តិស្សាយ

ឥសិ ទុក្ខាតិ យោ ច សម្ពន្ធោតិ យោជនា, ទុក្ខាតត្តិ ញាបិតា ទុក្ខា កិរិយាយ បនេ សម្ពន្ធិតោតិ ញាបេតិ, ឋិតិប្បដិច្ចាតិ ញាបិតា បត តិដ្ឋតិសច្ចចនីយា សាឡ្ហុបិ ឋិតិកិរិយា ទុក្ខតោ បនេ សម្ពន្ធីតិ, អនេចតាត្តិ ទុក្ខាតបនេបក្ខាចិរេហបិ លោកប្បវត្តិតិចនេសត 'បិបតីសា'តិតិ ចិន្នាយយាតត្វា ចិន្នាយយាតធាតារេបក្ខលកិរិយាយសាឡ្យសាធតលក្ខណោ សម្ពន្ធោ ជាតោតិ ចិនេញ្ញាយ្យ, សោ ច ទុក្ខសម្ពន្ធោ-គិតា ដោតីយតីតិ អាហ-'សោ'តិអាទិ, ខ្លីញ្ញចនេតនេតច ដោតតីយាតិ ចិន្តាទេត្វ ចុត្តិបេត្វ សតីបិ ចិកត្តិយា [ចិន្តនេត្វ ចុត្តិបេត្តព្យាទិចនត់ ចិនានរេនេតត្ថាចិតត្តិយា អតីសច្ចស្សច ចិន្តនេត្វ ចុត្តិយា អកាចា, លក្ខលិត្វយ្យតិ ហិ បកតិចិនេសត់] ដោនេតព្យសយត្តតា ចិន្តាយ ដោតភាយ ខ្លីញ្ញចនត់ កត្តញ្ញបេចាតិ អធិប្បាយោ។

៩។ បតិ

ឧបនិធីយមានោតិ អត្ថូបកប្បិយមានោ, យទិ បន ឧបនិធីយមានោ ការកោ, អនុបនិធីយមានោ កថន្តិ អាហ-'យោ បនោ'តិអាទិ, តកោកដ្ឋា កត្តុចិនេសា, យថាកដតីតិ យំ អាកដតិ, យេន កោដ្ឋានេសា ហោតីតិ អធិប្បាយោ។

១០។ អនុ

ហេតុលក្ខណត្ថិ សច្ចកិរិយា វុដ្ឋិយា ហេតុ ហោតិ, ន តុ សន្តេតាតិ អត្ថោ, ហេតុត្តា លក្ខណត្តាការេន សច្ចកិរិយាយ កថំ លក្ខណោ វុតិយាតិ ហេតុនេត្តបិ លក្ខណត្តយស្ស សាធេន្តោ សាធយ្យបយោគកាត្តយមាហ-'យំ សកិយ្យី'ច្ចាទិ, ឯត្ថ ហិ លក្ខណំ សច្ច កិរិយាតិ បដិញ្ញា, [បនេក្ខា (ឯបិត្វេក)] សកិយ្យី តិមិត្តតាយ កប្បគត្តាតិ ហេតុ, យំ សកិយ្យី តិមិត្តតាយ កប្បតេ តយ្យី លក្ខណំ កថតិ, យថា'អបិ កថំ កមណ្ឌលុបិលិំ និស្សយត្ថិ'តិ សាធយ្យបយោគកាត្តយោ ជន្តន្តា, កប្បតេតិ សមេត្វាតិ អត្ថោ, កមណ្ឌលុ បិលិមិប្រអស្សតិ កមណ្ឌលុបិលិំ, អបីតិ បនេញ្ញ កងាធិ កោតធិ កមណ្ឌលុបិលិំសិស្សោ ជិដ្ឋោ សោ តមេច ងស្សតិ លក្ខណំ កត្វា បុច្ឆតិ 'អបិ'ព្យាទិតា, អថ យថា ចុនេត្តត ហេតុនោបិ លក្ខណត្តយត្ត តថាបិ បរចិប្បជិនេសនេធត ហេតុបិម្រតិយា កវ្វា ត សិយាតិ ចោទយមាហ 'ត នេត្តចយ្យី'ច្ចាទិ, បុគ្គចិប្បជិនេសនេធតាតិ អបចាធបុគ្គចិប្បជិនេសនេធត, តថាហិ លដ្ឋិយា បចារធា ហោតិ ហេតុបិម្រតិយាចិធិ... សម្ពន្ធលដ្ឋិយា បត្តាយ ហេតុតតិយាចិធានតោ ឧបបធចិកត្តិចិធិបិ លដ្ឋិយាបចារធា... សម្ពន្ធចិនេសាកិព្យត្តិហេតុនោបបធេត យោគេ តស្វិំយេច សម្ពន្ធ ចិធានតោ, តត្វ ហេតុតតិយាចការេសា 'ធនេន កុល'ត្តិ, ឧបបធចិកត្តិយាចការេសា 'ទុក្ខយតុចិនេដ្ឋាតតេ'តិ, សច្ចកិរិយយតុ បិចស្សីតិ តុ ហេតុបិម្រលក្ខណេ-បចាធចិប្បជិនេសធេ សតិ បុគ្គចិប្បជិនេសធេត វុតិយា កថតិ។

១១។ សហ

សហតេ្វ-តុតោ ចត្តនេត បដ្ឋតេត យោគេ កថន្តិ អាហ'បដ្ឋតេតេ'ច្ចាទិ។

᪁᪂᪨ ᩉᩦᨶᩮ

ᩅᩥᩈᨿᨠᩣᩁᩮᨧᨶᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩉᩦᨶᩮᨲ᩠ᩅᨲᩥ ᩅᩥᩈᨿᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦᨲ᩠ᨿᩣᩉ, ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᨾ᩠ᨸ᩠ᨿᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩣᩉ-‘ᩉᩦᨶᩮ’ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ, ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩣ, ᨠᨳᩴ ᨲᩮᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩮ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩉᩦᨶᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᨷ᩠ᨿᩮᨠᩮᨶ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ’ᨲᩮᩅ’ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ, ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩉᩦᨶᩮᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨠᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᩈᩣᨴ᩠ᨵᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨶᩮᨠᩣ, ᩉᩦᨶᩮᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥ(ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩈᩣᨴᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᩮᩣ) ᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩅᩥᩈᩮᨿᩣ ᨩᩣᨿᨲᩮ... ᨲᨲ᩠ᨳᩥᩈᩮᨿ ᨲᩔ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᨲᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ, ᩉᩦᨶᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᨲᩥᩈᩣᨿᨶᩣᨴᩥᨠᩣᨿ ᨠᩣᨿᨵᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪁᪃᪨ ᩈᨻ᩠ᨻ

ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩣᩈᩘ᩠ᨠ᩠ᨿᨾᩥᨧ᩠ᨧᩣᩉ- ‘ᩋᩈᩘ᩠ᨡᩣᩈᩘ᩠ᨡᩥᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩮᩣ’ᨲᩥ, ᩋᩈᩘ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩋᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᩈᩘ᩠ᨡᩦ=ᩃᩣᩁᩦ, ᩋᨨᩣᩈᩘ᩠ᨡᩦᩅᩥᨶᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩈᩘ᩠ᨡᩣᩈᩘ᩠ᨡᩥᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨠᨨᨾᨧᩈᩦᨿᨲᩮ ᨶᩉ᩠ᨿᩩᨷᩣᩈᩘ᩠ᨡᩦ ᨠᩮᩣᨵᩥ ᩈ᩠ᩅᨿᨲᩥᨧ᩠ᨧᩣᩉ-‘ᨶᩅᩥᨶᩮ’ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ, ᨻ᩠ᨷᨲᩥ ᩈᩘ᩠ᨡ᩠ᨿᩣ ᩉᩮᨲᩩᨾᩥ᩠ᨿᨨᩣᨴᩩᨲ᩠ᨲᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩈᩣᩃᩮᨶᩣ, ᨲᩈᩘ᩠ᨡᩣᨸᩈᩘ᩠ᨡᩮᨶᨿᩮᩣᨠᩣᨲᩥ ᨲᩈᩣ ᩁᩪᨸᩈᩘ᩠ᨡᩮᨶᩣᩈᩘ᩠ᨡᩥᨠᩮᨶᩣᨿᩮᩣᨠᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲ᩠ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩔ ᩋᩈᩘ᩠ᨡ᩠ᨿᩣᨷ᩠ᨿᩩᨸᩈᩘ᩠ᨡᩮᨶ ᨿᩮᩣᨠᩣ ᨲᨲᩮᩣᨸᩥ ᨠᨳᩴ ᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩦᨲ᩠ᨿᩣᩉ-‘ᩋᩈᩘ᩠ᨡ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᩮ’ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ, ᨿᨳᩣ ᩑᨠᩣᨿᨧ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩁᩪᨸᨿᨠᨲᩔᩣᨸᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩔ ᨴᩮᩣᨲᩥᨲᨲ᩠ᨳᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨳᩃᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨿ᩠ᨿᨠᩣᩁᨧᩣ, ᩑᨧᨾᩥᩈᩣ ᨷᩦᨲᩥ ᨸᩩᨶ᩠ᨲᩮ ᨧᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᩈᨾᩥᨲᩥᨶᩥᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩉ-‘ᩃᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᨿ᩠ᨿ ᨠᩣᩁᨧᩣ’ᨲᩥ, “ᨾᩣᩊᩥᨠᩣ ᨶᨲ᩠ᨿᩮᩁᩣᨶᩮᩣᨻᩣ, ᩃᩣᩁᩥᨲ᩠ᩅᩦ ᨶᨲ᩠ᨿᩣᩊᩥᨠᩣ”᪨

᪁᪄᪨ ᨶᩣᨾ

ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᩣᨾᨲ᩠ᨲᨾᩥᨧ᩠ᨧᩣᩉ-‘ᨶᩣᨾ᩠ᨿᩣᨾᩥᨶᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩮᩣ’ᨲᩥ, ᨠᩣᨿ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨴᩥᨶᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ-‘ᨸᩁᩥᨸᩥᩃᨶᩣᨴᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨴᩥᨶᩮᨲᩦ’ᨲᩥ, ᨲᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣᨸᨠᩮᩣᨿ ᨶᨸ᩠ᨸᩩᩈᨠᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩔᩣᨶᨠᩅᩥᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩉ‘ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩮ’ᨲᩥ, ᩋᩣᨿ᩠ᨿᩣᨿᨲᩮᨲᩦᨾᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩥᩈᩦᨿᨲᩮ ᨴᩣᨷᩦᨿᨲᩮᨲᩥ, ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈ᩠ᨿ- ᨷᨶᩦᨲᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩩᩅᩮᨶ ᨷᨲᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᨷᩈᩥᨴ᩠ᨵᨾᩩᨧᨶᩥᨿᩣᨶᨿᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᩅᩥᨶᩦᨿᩣᨶᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈ᩠ᨾᩣᩉ-‘ᨿᨳᩣ ᩈᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨻᩃᩦ ᩈᩮᩣ ᨶᨧᨶᨲ᩠ᨲᩣ’ᨲᩥ, ᨠᨾ᩠ᨻᩃᩥᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨿᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ, ᨶᨧᨶᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨿᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨾᩥᨧ᩠ᨧᩣᩉ-‘ᨠᨾ᩠ᨻᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨧᩣᩁᨶᩮᨶ’ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ᪨ ᨿᨶᩮᨶ ᩅᩣᨠᩁᨿᩣᩈᩣᨶᨲ᩠ᨲᨿ᩠ᨿᨷᩈᩮᨬ᩠ᨬᨶᩮᨲᩣᨶ ᩃᩈᩦ ‘ᨴᩮᩅᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩣ’ᨲᩥ, ᨶ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣ ‘ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨴᩣᨶ’ᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩣᨠᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᨠᩣᨶᩈᩥᨶᩣ ᨿᩮᩣᨠᩮᨸᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩈᨶᩮᨲᩣᨶ ᨠᨶᨲᩥ, ᨶᩣᨬ᩠ᨬᩮᨲᩮᨲᩥ ᩋᩣᩉ-‘ᨲᨲ᩠ᨳ’ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨬ᩠ᨿᨲᩥᩁᩮᨠᨿᩣᨸᩥᨶᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᩁᨠᩃᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᨬ᩠ᨿᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨬ᩠ᨿᨲᩥᩁᩮᨠᩮᩣ ᨲᩴ ᩋᩣᨸᩥᨶᩦᨿᨲᩥ ᨸᩥᨷᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩁᩪᨸᨿᨲᩮᨲᩥ ᩅᩴᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾᩥᨲᩮᩣ ᨧ, ᩋᨶᩥᨷ᩠ᨷᩉᩪᨶᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨲ᩠ᨳᩣᩃᩥᨲᩥ ᨷ᩠ᨷᩉᩪᨶᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᨲ᩠ᨳᩣᩃᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ [ᨶᩣᨾᩥᨶᩮᩣ (ᩁᩮᨷᩥᨲ᩠ᩅᩮᨠ)] ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩈᨠ᩠ᨠᩣ [ᨶᩣᨾᩥᨶᩮᩣ (ᩁᩮᨷᩥᨲ᩠ᩅᩮᨠ)] ᩉᩥ ᨷᨲ᩠ᨳᩣᩃᩥ, ᨶ ᨶᩣᨾᩥ [ᨶᩈᩴ (ᩁᩮᨷᩥᨲ᩠ᩅᩮᨠ)], ᩋᨶᩥᨷᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩃᩈᩩ ᨷ᩠ᨷᩉᩪᨶᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨳᩣᩃᩥᨶᩴ ᨷ᩠ᨷᩉᩪᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾᩦᨲ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪁᪅᪨ ᨠᨾ᩠ᨾ

ᨠᩥᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ-ᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᩣᨻ᩠ᨷᩣᩉ-‘ᨠᨲ᩠ᨲᩩᩁᩥ’ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ, ᨠᨲ᩠ᨳᩩᨲᩥ ᨶᩮᨧᨶᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧ᩠ᨧᩣᨶᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᩁᩥ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ, ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨶᩮᨧᨶᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧ᩠ᨧᩣᨶᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ

កិរិយំ ករោតីតិ សម្ពន្ធោ, ករោតីតិ ច ឋបិតា អត្តនា ញាបនេនយោជ និទ្ទេសំ កត្វា ទោហារោតិ ខារេបតិ, គោតមិ បយុជ្ជមានតោបិ

សកោ ករេយ្យ សមេយេច បធានត្តយត្យកចតីតិ'បយុត្តោ ចា បធានការេចតា'តិ វុត្តំ ហោតិ ចេត្ថ-

បធានតាយ យោ កត្តា, ករេយ្យ ក្រុរេត ក្រិយំ;

សោ កត្តា តាយបយុត្តោ, បយុត្តោ ចាញ្ញយំ ខ្ញីធាតិ៍

តត្ថ បុរិសេត គតត្តិ អប្បយុត្តោ, បុរិសេត ករោតិ ខេចខេត្តាតិ បយុត្តោ, តត្យ កិរិយា-យយញ្ញចធានតេត ករណាធិករណេ ទេហច

សាធ្យេត កត្តារោ ត្យ វុរេដ្ឋេត, តធាសតិ កឆយតេកសាឆតសាឆតីយំ កិរិយំ កត្តាច ករោតិ យុញ្ញការេចតាបវេត្ថយុញ្ញការេចតាតិ វុច្ចេត-

កត្តុតោរេញ្ញាសយុត្តញ្ញា, ចិចិត្តារលិចតាឌិតា [ចចិរេចរេកច ឌស្សតាតិ ចាញ្ញបឌីរេយ, បចិរេចរេកច ការេកត្ថរាយការេចឌិស្សេក កត្តុទិក្រិយា

អត្ថិ កចតិ ចិឌ្ឍតិច្ឆារេងា តិតឌីកា, តតិយបិធាត៌បិត ១០០, ត៌បិត ៦៣៦];

វុរាឌប្បុបកាទិរេត្តា, កត្តុ ចាត្តប្បធានតា៍

អយមេត្ថ អធិប្បាយោ "កត្តុតោ សកាសា អញ្ញេសំ ករណាឌីត៌ វុត្តិញ្ញា សម្ពុចេតច, តធាហិ បសិទ្ធករណសការេចាបិ ឋរសុ

កត្តាយត្តុវុត្តិតាយាធិករណម្ពុ ចតិ'ឋរសុបិប្បរេបត្ថា ឋិត្តតី'តិ, ចិចិត្តស្ស ករណាឌីហិ បុចញ្ញុតស្ស, កត្តុតោ កិរិយាយ អារលិចតេត

ឌស្សេតត ច 'ខេចខេត្តា អត្ថិ កចតិ ចិឌ្ឍតី'តិ [វុចញ្ញុតស្សាតេត អារលិចតេត ឌស្សេតតច កត្តុតោរេចខេត្តតខេចខត្តំ កចតិ ចិឌ្ឍតីតិ

(បេបិត្ថកោ)], អាឌិសទ្ទេត ករណាឌីតោ (តឌធឹត) បចត្តិអាឌីត៌ គហណំ, ព្ហុតិតា ការេលេត វុរេតា វុបកាទិត្តេបិ កត្តុមេច សប្បធានតា

សិយា"តិ, បុតបិ-

ធាល្យាឌីតត្តុ កត្តុត្តំ, ហោរេតចារេចតតាតបិ;

យតោ សទ្ទស្ស វុត្យេត្ថ, ឋិច្ឆាត្យារេសត-តាឌិតា៍

អយមេត្ថ អធិប្បាយោ "អរេចតតាតយ្យិ ធាលីអសិអាឌីត៌ កត្តុត្តុយុចតិ យធាចល្លិតសប្បធានត្តតិយិត្តាការេចបិ, កម្មាតិ ចេ យតោ ការណា

អត្ថេ អត្តតោ អកិចេធធេយ្យសទ្ទស្ស វុត្តិ បឋិបត្តិ អតាឌិតា ឋិច្ឆាក្យារេសតកចតិ តម្មា ធាល្យាឌីតត្តិអាឌិ បកាតំ, កិំ វុត្តំ ហោតិ "អញ្ញធា

សទ្ទេត្ថា, អញ្ញធា សការេចត្ថោ, ត ហិ សទ្ទោ ឌារេញ្ញ ចត្ថុយិប្បញ្ញាបិរយាបជ្ជតិ, តធាហិ–

អញ្ញាទេ ចាគិ ំសក្កា, ដាហំ ឥឧទ្ធាតិ យញ្ញាតិ;

អញ្ញាឆា ដាហសទេ្គត, ដាហទេ្វា សព្យតីឃទេ៍

ឌាហ្យបឥត្វស្ស សការេចា ចិឃ ហុត្វា ឃិន្ទ្វាក្យារេសត អតាឪតា បត បចទេ្វត ឌាហេ្យ ចត្វុតិ អចិឌ្ឍយាទេតត ពទេលាក្មុទេតត ឆាល្យាឌីតំ ពត្វុត្តំ ទេហាតី”តិ៍ អឆ ច បត–

ចត្តិន្ទ្វាទេដា បចទេ្វហិ, សប្យឆាតត្វ ទេហតុហិ;

ពត្វុឆទេម្ហិ ចុទេ្វហិ, ពត្វា សទ្ការច ឌាឃទេ៍

ឲពស្សាយុព្យចត្វាហិ, ទេកទេឥត បវិពប្យទេត;

ពម្មុត្តំ ពទេលាត្វញា, ពត្វុត្តំ ទេចាបឌាឃទេ៍

ចុទេ្វហីតិ ‘ពត្វុទេតាទេញ្ញាសប្យុត្ជ្យា’ច្ញាឪតា, សទ្ការចាតិ សទេ្គ ទេតឆម្ពា ទេហាត្វ ចា យា ចា ពត្វុសម្តិយឆាចុត្វឆម្ពចចតិន្ទ្វាឃ សទ្គទេតាច ពត្វា បតីឃទេត, តិឃទេយត ត ចត្វុទេតាតិ អទេ្វា, អយុព្យា ចត្វាហីតិ ឌុទ្ធិឃា តដាពារទេតាឃ បរិណាយាចត្វាហិ, ហត្វុត្វា តាចត្វាតត្តិ ឲពទេស្សចាត្វទេតា ពម្មុត្វាឪ ឌាឃទេត, អទេតាទេឃចាច្ជ្ជយសទេ្វាបិ អក្គុទេរា ឌតតពិរិឃាឃ ពត្វា កចតិ ‘អក្គុទេរា ឌាឃទេត’តិ, ចុត្វុំ ហិ–

បុរាសញ្ញុតិទេតា [បុរាសញ្ញុាតិទេតា] កាចា, ឌុទ្ធឃចត្វាតិ ឌាត្ថទេតា;

អចសិទេ្ធា សតាទេញ្ញត, ពត្វា កចតិ ឌាតិឃាគ្គុតិ៍

សតា អទេញ្ញត ទេឥចឥត្វាឪតា៍

ពិត្តុំ ពទេលំ តាយាតិ អាហ-‘ទេឃា បតា’តិអាឪ, ទេឃាតិ ទេឃា បឥទេ្វា, គ្គុយិតា គ្គុឌំ ឌីទេបតិ “ពទេលាឌ្យបទេឥសាឃ ស្វុត្វត្វុរាការទេចបិ ពទេរាត្យទេតទេតតិ ពទេលាត្វុត្វុទេតា បសិទេ្ធ-ឃំ ពទេលាទេចាហារទេរា”តិ, អទេត្រាឌំ បឌិការតំ–

ឃំ ចត្វុឃិន្ទ្វតំ ពត្វុ, ក្រិឃាឃច្ជ្ជុសាឆតំ;

ពរលត្ថ ទ្ទិនា ហោតិ, ខាហ្យត្ថុត្តរកេឥហោតិ៑

តត្ថ ឃំចត្តុយិន្ធិតំត្យាឌិតា ត្លាឌំ ឥស្សុតិ-“ត ចត្ថុហោ កិច្ចិ ពរណំ តាយ អត្ថិ, ចឥតិន្នាចរយេត បត បឃិទ្ធពរលាតយ្យិ ឋរស្មអាឌិតំ ‘ឋរស្ម លិត្តុតិ, ឋរស្មយិព្រលិត្តុតី’តិ ពត្តុអឆិពរលត្តស្សុបិ, បឃិទ្ធាឆិពរលាតយ្យិ តឥតុត្តាឌិចិរេយឃយុទ្ធច ឆាល្យា បចតី’តិ ពរលត្តស្សុបិ ឥស្សតហោ ចឥតិន្នាហោតាហេច ពរណំ ពារកំ ចិហេញ្ញាឃ្យ”ត្តិ, តច្ចា ក្យចិឆត្តិ អាហ-‘ទ្ទិនា ហោតី’តិអាឌិ, តត្ថ អឃិតា លិត្តុតីតិ ខាហ្យំ, ចក្កុតា បស្សុតីត្យាក្កត្តុទំ៑ កិរិយាតិយិត្តុត្តា ពារកត្តិ ត្លយិតា ពារកឃទ្ធស្ស តិយិត្តុបរិយាយត្តុយាហ៑ បពតិ ឃាកិទ្ទុរបិច្ចាហេឥា កិរិយាឃាចិន្នយាតត្តា ឃព្ភុត្តុយត្ថ ចិញ្ញាឃតីតិ ឃព្ភុត្តលក្ខលា លឌ្ជី ឃិឃា, ឃហេត ឆាចតីត្យាហោ ត្យ កិរិយាឃ ចិន្នយាតហោបិ ពយុត្ថំ ចត្តុយិន្ធិតត្តិ ក្យតិឃា ឃិឃា, ឃយំ ឆាចតិ ចិឃយំ ឆាចតីត្យហោ្ឋ, តចា ទ្ទិហោហេលតាតិ ហោ្គហោហេល កិលាតីត្យហោ្ឋ, បច្ចាហេពតាតិ បច្ចា បរិយាលាស្ស បច្ចាហេកា បច្ចាកំ ចក្កុ ពត្វា បឃហេចា កិលាតិ បច្ចាបច្ចា ពត្វា កិលាតីត្យហោ្ឋតិ ចាត្តិពពារេត ‘តតិឃា ចិឆាតាហេឃាបឃទ្ធាតំ’ពតំ, តំ ឥស្សត្យាហ- ‘បពតិអាឌីហិ’តិអាឌិ, ឃហោ្ឋឃំពរលពារហេចាតិ ឃស្សំ កិរិយាឃយេ ឃយ្យពត្យាឌិតំ ពរលត្តំ, តំ កិរិឃំ ពឆឃតីតិ ឃព្ភុហោ្ឋា, ឃព្ភុហេស្សុច បឥត្តស្ស ឃត្តាត្យកិចារហោតា អាហ-‘ក្ខុ’ត្លាច្ចាឌិ, បពតិឃាកិទ្ទុរបិតិ ឃការចេតាឃយកិទ្ទុរបិ កចតិ, ត ត្យ ចត្តាលក្ខារាឌិតេត្យហោ្ឋ, ពហេរាតិស្ស ពយុយាតហោ្ឋ បត បពតិឃាកិទ្ទុរបិ ពហេតាតិអាឌិ, តឥា ពត្តុទិហេច តតិឃា, ឃំ ឃច្ចា អញ្ញាហេពារត្តា ហោរាតហេយា ត ហោតិ អហេតាច ហោរាតហេយា កចតីតិ ឃព្ភុហោ្ឋា, តត្យច ទ្ទិហោលា បច្ចាកា ពឃយ្យិច្ច ពយុក្ខុតា ហោត្តិ ទ្ទិហោលាឌិតា ហោឃត្តា តហោតា កិយុច្ចចេ’ពឃយ្យិច្ច ទ្ទិហោលាបច្ចាកា ពរលាតិ កចត្តី’ត្យា ឃព្ភិឃាហ-‘តចាហិ’ច្ចាឌិ, ត្លាឌំ ក្យត្តំ ហោតិ-“ទ្ទិហោលាឌិឃហេ្ឋត ហិ ត ពឃ្យុបកំ ចត្ថុយុច្ចតិ, ហោហិ បត ទ្ទិហោលាច្យត្ថំ យ្យុលំ តាឥត្ថិឃា កិហិតត្តិ ត ក្យត្តហោឃាចឃហេរា”តិ៑

១លិ៑ ឃហ

ឃឆាក្កុយយាពយតកិរិឃាឃ ត្យលត្តព្យហោលត ហោពយត្ថុឥហេញ្ញត ច ឃព្ភត្តិ ឥស្សុតំ ‘តំ ឃហេឆ’ច្ចាឌិយាហ, វ្លាហហេលយត្តំ ឥស្សហោ្ឋាបិ ត្លយិតា អឆិប្បាហេឃតាបិ ឥស្សុតីតិ ក្យត្តំ ‘ឃព្ភហេត្តច ចា’តិអាឌិ, បុហេត្តត ឃហាពហោតាតិអាឌីស្ម អាពយតាឌិកិរិឃយ្យិច្ច ហោ្គ ពត្តាហេរា បឆាតាប្យឆាតចរយេត, ហោស្ម បឆាហេត ពារិឃឃយ្យុច្ចឃញារហេយត ចា ខាហ្យលំចចហេតត ចា បឆាហេត ពត្តុទិ បច្ចហេយា, ត្លាតហេ’ពត្តុទិ តតិឃា’ហ្យេច តតិឃា ឃិទ្ធា, តហោតា-ឃំ ចឥតារឃុក្ខ-តត្ថហេពាតិ យញ្ញាយាហេតាហេចា ហេចតិ ‘តត្តិ’ច្ចាឌិតា, ហោ្ឋតាកិឌីឃហោ បិហោតិ បឆាតពត្តា, ត្យហេល្យាបិ កិរិឃាឃព្ភហោ្ឋ បិតាបុត្តាតំ បិតា៣ បឆាតំ ឃទ្ធហេចាឌិតត្តា, បុហេត្តា-ប្យឆាតយឃទ្ធហេចាឌិតត្តា ,

ឃទ្ធត្យាបិរាហេបក្កុាឃ ហិ បឆាតាប្យឆាតាឃ ចចត្តាតំ, បិត្យហេចា៣ាពតាឌិឃទ្ធឃាយាតាឆិពរល្យា អាពយតកិរិឃា ឃព្ភហោ្ឋា ឃហេទ្ធហេតាច្ចហោ, ហេតតរស្ស ឃទ្ធឃត្តិឃពាចហោតា, តចា ចិឆា ហិ ឃទ្ធស្ស ឃត្តិ ឃហោតា បិត្យហេចា៣ កិរិឃា ឃព្ភត្តំ ឃព្ភហោតិ បឌិបិហេឥត្យំ, ត បុត្តស្ស, ឲចច្ចាពហោតាច្ចាហេឥា ឲពចចតយុបឌ្ជហោ, អញ្ញាថា ហិ ខាហ្យចចតំ ឃិឃា, ‘បិតា បុត្តា អាពតា’តិ៑ (ឃឌិ) ក្យត្តុតហេយត តតិឃា ឃិទ្ធា ‘ឃិហេទ្ធ ឃត្យារយុក្ខា តិឃយាឃ ចា ចិពប្យាឃ ចា’ ត ហេចត្ថ តិឃហេយា, តាបិ ចិពហេប្យា, តហោតា កិយហេតត ហេឃារហោតា ត្យារឃហេយតាហ-‘អប្យឆាហេតហេឃច’ច្ចាឌិ៑ តឃិឥហេយចយិច្ចាឌិ បរិហារហេរា៑ ឃហកាចយត្តំ ចត្តុយិន្ធិ ចាតិ ហេឃាឌតា, ឃាយត្ថិឃាតិ

ភេតាឆិដ្ឋាតត្តា សហត្តុយោកស្ស ឬត្តស្សាបិ កិរិយាកិសប្បត្តោ ចិត្តាយតិ កចយញ្ញចា សហត្តុយោកោ សិយាតិ ព្ទាមិតា អត្ត ឆាលេត៌

អត្ថក្កហលាត្តិ ឬត្ត “សហេតុកេ”តិ អត្ថក្កហលំ៌ បរិយាយត្ថត្តិ បរិតោ អយត្តិ អចកដ្ឋត្តិ អត្តយតេតិ បរិយាយោ អតោ្ត បយោឌតំ

យស្សាតិ ចិក្កហា, ៩ត្ត ច បរិយាយត្តយេចាតិ តាចឆារលំ, អតោយេច ចិតាបិ សហសឌ្ឍបុយោក៌ តប្បរិយាយបុយោក៌ ចា

សហត្តុក យោកោ ចិឆាតតោ អសព្យបិ សហាឌិសឌ្ឍបុយោកោ យត្ត តឌតោ្ត កព្យេត តត្តាបិ កចត្យេច តតិយា... កព្យាតេត

សហត្តុក យោកា, យចា“ស្យាឌិ ស្យាតេ”តិ៌ (១-១) សហ បរិយាយេតាតិ សហសឌ្ឍស្ស បរិយាយតោ៌ ចិសេសាតុបិកាតតោតិ

“សហយុត្ត-ប្យឆាតេ”តិ (១-១-១៨) បិលិតឹយ ឬត្ត ចិយ អប្យឆាតេតិ ចិសេសស្សាតុបិកាតតោ៌

១ប័៌ លក្ខណ

លក្ខិយត្យេតតាតិ លក្ខលំ សង្កតោ, កិត្តំ កយណ្ឌលុប្យកុតិ, អតោ្ត ការិយស្សាសប្បា តំចាឌីហិ ចិកត្តិតិ យញ្ញាយាតេត យំចិចលំ កតំ

‘លក្ខណ ចត្តយាតតោ’តិ, តយុលក្កិយាត្តំ ចឌតិ ‘យោ អតោ្ត’ព្ទាក្ខាឌិ, ចត្តយាតតោតិ ចិត្តាយតិ... តាយស្វា បក្ខយចិឆាតប្យ សក្កតោ,

ដ្ឋបិតោ្តាតិ កហិតោ៌ កញ្ជាប្យលាយាបត្ថស្ស លក្ខណ តតិយា យចា សិយា ‘រុក្ខប្យតិ ចិខ្លោតត’យិក្ខ(ក លក្ខលយតោ្ត យា កឌិតិ

បិលិតឹយហិ “ព្ទាត្តក្សុតលក្ខណ”តិ (១-១-១១) ព្ទាត្តក្សុតក្កហលំ កតំ, តយុតសិ តិឆាយ ចោឌយាហ–‘តត្តិ’ក្ខាឌិ, ព្ទាត្តក្សុតស្ស លក្ខលាត្តិ

លដ្ឋិ សយាសា, អាបត្តស្សាតិ ក្ខតស្ស, សាយញ្ញាស្ស ភេឌកោ ចិសេសា បកាសោ ចុក្ខតោ, តចាហិ ‘តិឌណ្ឌកោត បរិត្តាឌកយឌ្ឋក្លិ’តិ

យតុស្សត្តសាយញ្ញាស្ស បរិត្តាឌកត្តយ្យការោ, តយ្យរិត្តាឌកោ បតោ្តា, តស្ស តិឌណ្ឌកំ លក្ខលំ៌ ដ្ឋបលក្ខលាតោ្តតិ ព្ទាមិតា ព្ទាត្តក្សុតស្ស

លក្ខលាត្តាកាចយាហ, ដ្ឋបលក្ខលាត្តិ សង្កតោ៌ តយិឌយត្តិក្ខាឌិ បរិហារោ, រុក្ខប្យតិ ចិខ្លោតតត្តិ ៩ត្ត កស្សចិ ព្ទាត្តក្សុតស្សាកាចា

ព្ទាត្តក្សុតក្កហណ បយោឌតំ ត ឌិស្សតិ តត្តិចត្តតោ, រុក្ខប្យតិ ចិខ្លោតតោតិ ៩ត្តត្យ ព្ទាត្តក្សុតស្ស ចិន្ទសប្លាតស្ស អត្តស្ស សក្កាចា

តតិយាប្យត្តិយំ តំតិចត្តិយា យចាចុត្តំ ពាយយត្តតេត តាញ្ញា កិញ្ចិ បដិសលាយត្តិតិ សញ្ញាបយាហ-‘អចស្ស’យិក្ខាឌិ, អញ្ញាចាតិ

៩ចយតក្សុបកប្ព ‘ព្ទាត្តក្សុតលក្ខណ’តិ ចឌេត កឹយាតេ សតិ, ព្ទាត្តក្សុតចាឌិតោ ដ្ឋត្តរយាសក្កិយាហ-‘តចា’តិអាឌិ, ចត្តុត្តិ ចឌតសេសា,

ចោ-ចឆារលោ, តេច សក្កាតិ ចុត្តំ ហោតិ, ត្ខតិយាចិឆាតសាយត្តិយាតិ “បតិបរឹហិ កាកោ ចា”តិ (១-៥) កស្វា ត សក្កាតិ

អាហ-‘អត្តិ’ក្ខាឌិ, អសតិ ហិ បយោឌតេ សាយត្តិយត្តិ កាចោ៌ អច កយណ្ឌលុ បិលិបិ្យស្សាតិ អាកោ តតិយា កស្វា ត សិយា

ត្យាហ-‘កយណ្ឌលុ’ព្ទាក្ខាឌិ, កយណ្ឌលុស្ស សេតស្ស ច ដ្ឋបលក្ខណ កាចេតាតុបិកាតតោតិ សប្បត្តោ, ព្ទាមិតា ដ្ឋបិកាត្យតា សចចសិ

សតត្តតយាហ, ចិសិដ្ឋាចយចាឆេយ្យតាតិ បិលិ កយណ្ឌលុតា ចិសិដ្ឋោចយចា, តស្សាឆេយ្យា កយណ្ឌលុ តេតាតិ អតោ្ត៌ យេតាក្កេត

ចិកតេត អក្កិតោ ចិកាសោ លក្ខិយតេ តតោ តតិយា យចាសិយាតិ បសោហិ “យេតាក្កចិកាសោ”តិ (១-១-១០) អាលឌ្ឋិ,

តឌាហ-‘យេតេ’ក្ខាឌិ, តត្ត យសឌ្ឍេត ចិកតាចយចា ហេតុតោ្តត តិឌ្ឋិដ្ឋោ អក្កសឌ្ឍោ ច សយុឌាយចឌតោ ដ្ឋបិតោ្តា

តេតាហ-‘យេតេក្ខាឌិ, តតុច កាលាឌិតំ តិយតក្យលិតយកិឆាយិត្តា អក្ខិសឌ្ឍស្ស បយោកោ ត យុត្តោ ត្យាចត្តិយាកាចាតិ, តេស

ឌោសោ, លេកិយោ-យំ សឌ្ឍស្ស ចោហាសោ, លេកស្ស ច សឌ្ឍបុយោកោ ក្សុលឈុប្យត្យឌយា តត្តិ, តចាហិ លេកោត ‘ឌឹសបិតិ’បិ

ចុក្ខតេ, រុក្ខា ឌឹសបិតិបិ, យស្ស ត្យ តត្តាឌោរា, សោ-ក្ខិសឌ្ឍិ បយុជ្ជតេច, អចចា សាយញ្ញាបក្កយេ ចិសេសោ បយោកយេហតិ, អក្ខិ(តាតិ)

ហិ ចុត្ត សត្ថហោ សិយា ‘កិយស្ស ចត្តុយិក្ខិត’ត្តិ តតោ កាលាតិ ចុក្ខតេ, តាក្ខិតា តិរុបយតិ សោភតោតិ, កិញ្ជាហិ កាលាតិ,

អគ្គិកាលយេស្សព្យារេកា កក្ខា ត សិយាតិ អាសង្កិយ‘កយល្លុ បរិហិយិអស្សា’ព្យុក យោ ចុតេត្វា បរិហារោ, ត នយេត្វាបឌិសេត្វា អាហ-‘ហេដ្ឋា ចិយ អប្បសេក្កា’តិ។

០៩។ ហេតុ

កិស្មិំ ផលេ ឌិឌ្ឍ សាយត្តិយេត្វ ហេតុ តិរុញ្ញហោ។ ឲ្យកព្រ ហិ ឌិឌ្ឍ សាយត្តិយោត្វា តំយោក្កតាយ ការិយ (យ)កនោរេត្តាបិ ហេតុ ចុប្ញេត សតិ សហ ការិត្យសតិ ច ចិស្សុរប្យច្ចយោ បបិ(ត) តោ, តេត ការិយស្ស ព្យកិចារោ, តេតេចាហ- ‘អតិប្យាឥយេត្តាបី’តិ, ការណោ តតិយាយាការេច ការណយាហ- ‘តក្កិរិយារយាក្កតាយេត្ត’ច្ចាទិ។

១០។ រុឡ

ក្ខបិឌ្ឋិ ចិរេសេសតំ, បនាក្កុក្សេតតិ បនស្ស ពាត្ត្ថា(ឌិរេតា) ចិឆាតា យាក្កុក្សេត ឌព្យអត្ថាឌិហេតុយ៌ក្ញ អនេត្វា, ញ្ញយិតា រុឡសេក្ខា យេបប្យឆាតចនេតាតិ ចឥតិ, យញ្ញាប្យឆាតំ តប្យនាក្កុក្សតត្តិ រុឡតីយស្ស ‘បនាក្កុក្សេត’តិ អត្ថយាហ, យតិព្យាបរេត្វុបិឌីយេត តឥប្យឆាតយត្ ចាឥន្សុបេតាបិឌីយាតត្ថា, យថា ‘ឌព្យអត្ថា ពាឌ្ឍា, រុក្លា ឃំ ឃឹស បត្ថា, អក្កិ ឲត្វ ស៊ុយេត្ត’ច្ចាទិ, តេតេចាហ-‘បរេត្វុ្ខបិបត្តុ’ត្តិ, ចាចិឆាតត្តិ “ចិការសា រុឡ-ខិឃំ”ត្តិ (១-១-១៣) ឲចំ ចិឆាតំ, ញ្ញត្វិយត្តិអាឌិតា បញ្ញាយីន្សុបស្សបិ អកិយតកាចំ ឥនេស្សតិ, តេតេចាហ-‘ក្ខកយត្វា’តិអាទិ, តត្ ‘តោ បញ្ញាយ្យា”តិ (៣-៩៣) ស៊ុរេត្តត តឌ្ឍិតបច្ចយត្តស្ស កឆំ បញ្ញាយ្យត្តតា ព្យាសក្កិយាហ-‘បញ្ញាយិតិរេឌ្ឍេស’ ញ្ញច្ចាទិ, ញ្ញយិតា ស៊ុរេត្តត បញ្ញាយិយា ចិតាតិ យោឌតា, ចា បញ្ញាយិយា ចិឆាតតោ តតិយាន្សុបេតបិ កចិតញ្ញត្តិ នោឥតយតសិ តិឆាយ បញ្ញាយ្យ ឥាហនេណាយេច ការណំ តតិយោឥាហនណាស្ស ច បឥយោឥាហនណាត្សារេតាត្ យត្តញ្ញតញ្ញាឥនេស្សេត្តា អាហ ‘បញ្ញាយ្យាយេចិ’ច្ចាទិ, អការេចត សឌ្លានិនោនឆតាតិ តតិយត្តន្សុបិតិ។

១១។ ឡ្ហី

សព្ពត្ថចចតិច្ឆារយេចេត្វ ឡ្ហី សិទ្ធាតិ អាសង្កិយាហ-‘ហេតុយិ’ច្ចាទិ, ហេតុយាហ-‘តំ យោក្កតា’ ញ្ញច្ចាទិ, សឌ្ឍសត្តិសាយត្តិយាតិ សឌ្ឍសត្តិសក្លាតាយ សាយត្តិយា, តនេច ឲុឌយតិ ‘យត្វ’ញ្ញច្ចាទិតា, ហេតុត្វចាចកហិ អត្ថនេតាតិ សព្ពតេ្ឋ, សយាតាឆិកនណហិតិ ហេតុត្វសយាតាឆិកនណហិ ក្ខឥនាឌីហិ, តឌ្ឋាតតាយាតិ ហេតុត្វឌាតតាយាលត្តិ សព្ពតេ្ឋ, ព្យតិនេកត ឲ ហេតុត្វតោ តប្យចត្តិយាហ-‘យត្វ បតិ’ច្ចាទិ, ហេតុតេត្វហិបិច្ចាទិតា សាយត្តិយបុបឥស្សិតំ ‘ចនេស ឆយុស្ស ហេតុតោ’តិ តេត្វាឥាហនណំ។

១២។ សញ្ញា

នាយក្មេហីតិ សត្តាទីសុ កោចិ កោសញ្ញី យទិ នាយានំ សិយំ ហោតិ, អប្បធានក្មេហីតិ បិយសត្តាទីហិ, កិច្ចយោគត្ថិអាទេសា បយោគតសទ្ទា “បយោគេន ការិយហេតូសុ”តិ និឈ្ឍូតោ ហេតុបចេតា។

១៣៑ ចតុ

យស្ស សចេតនាយាចេតនាយ វា កស្សចិ, បុរាតុក្កហកាយត្ត យត្ថេទេន សម្ពាបវានំ ន សម្ភូចតីតិ អាហ-‘បុរា’ ត្យាទិ, តេនាតិ យថាវុត្តេនត្ថេន, វាកត្តិ ឆវាតិតោ វានកិរិយាយ កេម្ពន សម្ពន្ធយានត្ថាកការេណំ, ត្វវានិ សប្បវានលក្ខណំ សប្បេកវយាចិកាតុកាយោ អាហ-‘តនិន’យិត្យាទិ, នតិរាកទោតីត្យ តិរាកណំ, អារាឆយតីត្យារាឆនំ, អក្ខតុខានាតីត្យក្ខតុញ្ញា, តេនំ ចេសន, ត្វឆ សប្បវានត្តិឆា វុត្តំ កមិតំ, កោតេតិ អាហ-‘វុក្ខយាចកកិក្ខូចោ’តិ, វុក្ខាទិកំ តំ សប្បវានំ ចិកាកេន វេស្សុតុយាហ-‘តត្វ ហិ’ត្យាទិ, អន្តោបនេតតារាឆនេតន សប្បវានំ កចតីតិ សម្ពន្ធោ, អតុបតិយា អក្ខតុខានេតន, ចិជ្ជយានេតប្បតិរាកណេហ កិក្ខូនោ-

ឆិកយតុបតត្វឆិប្បាយេតាហ-‘សោ’ ត្យាទិ៑

១៤៑ តានា

បយោគតបរិយាយេ អត្វសទ្ទេ សតិ ត្វានត្តិ បយោគនំ បទាយដ្ឋំ សក្កាតិ ‘តស្សេន’ត្តិអាទិ វុត្តំ, តសទ្ទេតត្វ ចិកតិយាតិសម្ពន្ធោ, អត្វសទ្ទេន តុ បកតិយា, អត្វ កឆនយេតត្តិ ត្វយិនា ចនតិដ្ឋាយ យេតិស្សំ នត្ថិ សយាសោតិ ទីបេតិ, ចិក្កហេ ចាម្ពិយិយម្ពាយេច និបិតនា សយាសោ វដ្ឋវេត្ថា,សោ ចិកតិសម្លាតោ អត្វោ, បកតិត្វញ្ញាបនេត្វតាក្លិបឹយតេ, តតោ តនត្វសទ្ទោតោ, កោយំ តនត្វ ការេចា ដ្ឋាហ-‘តនត្វការេចា នាយា’តិអាទិ, និមិត្តំ យុបិទីចិកតិ, និមិត្តីវារុអាទិបកតិ តសទ្ទនាត្វសទ្ទេន ច កហិតា, តេនំ សម្ពន្ធោ តនត្វសទ្ទស្ស បចត្តិនិមិត្តំ តនត្វការេចា នាយាតិ អត្វោ, ហេតុ ហេតុយត្តកាចលក្ខណោ សម្ពន្ធោ នាយាតិ វុត្តំ ហោតិ, បឆាតាចន្ទេនកុឡាម្ពាតិ ចិទីយានត្វេន បឆានស្ស បុរិសស្ស អាទេន្ទនកា ចិសេសកា កុណា, យតិក្យាចិទីយតេ ភាបឹយតេ តយ្យឆាន, យិតរេបប្បឆានយតុចជ្ជយានត្វា, យវា ដ្ឋបិទីយតេតិ ចត្វា ដ្ឋបិទីយានប្បការំ ទិដ្ឋេត្តន ចុដ យិតុយាហ-‘យចា’ត្យាទិ, យុបេបិ និមិត្តំ យស្ស វារុនោ តំ តថា វុត្តំ នាញ្ញានិមិត្តត្តិ យវា និមិត្យចន្ទេនកេត្តតុបិទីយតេ តវា និមិត្តសទ្ទោតាច ចតុត្ថី សម្ពន្ធោ, តតោ អញ្ញានិមិត្តតោ, និមិត្តនិមិត្តីនំ សម្ពន្ធស្ស អភិយុលការេចន តទេត្វច និមិទេត្ត បចត្តីតិ សម្ពន្ធោ, និមិត្តសទ្ទោតា ហេតុតតិយាបិ នាសក្កតិយាតិ សម្ពន្ធោ, ការណយាហ-‘និមិត្ត’ [ហេតុ] ត្វត្យាទិ៑ ដ្ឋកយត្វាតិ យុបិយ បិកាយាតិ ដ្ឋកយត្វ៑

បិលិយយាតា កិំ សទ្ទាទិចចតីយា បទេរា សាតុអាទិកោ យោ-ទេត្វ សោ អញ្ញោ កត្តា យស្ស សោ អញ្ញកត្តុកោ-កិលិសោ, អកិលិសោ វុទីតិ ត្វយិនា ទិត្យាត្យេតកត្វេត្តាបិ វុទិសទ្ទោ-កិលិសេ វុត្យហោច កយ្យីតិ ចនតិ, សា វុទិ អត្វោ-កិឆេយ្យា យេយំ នេក តនត្វា, តេនំ សម្ពន្ធិតោ បិលិយយានស្ស, ត្វយិនា ច កិច្ចាបិ វុទិរយំ យស្សុប្បជ្ជតេយោ វា តស្សា ខនកោ, តេសយុកិត្តិយ្យិ អត្វិ, តថាបិ យស្សុប្បជ្ជតេ សោច តស្សាឆិករណំ, អខនកោបិ សោ តាយ សំសេត្វាតិ តស្សេច បិលិយយានស្ស សប្បវានសញ្ញា, នតុខនកស្ស តាយាសំសត្វស្សាតិ

ឌីបេតិ, ឰសាតិ ឰយិតា សក្កេត ៘ងាហរណាភយសយាភរូបក៌ ឥស្សេតិ, ឰយិតា ច ៘ងាហរណាភយសយាភ រូបត្តេយេច ចត្យត្ថិ៍ចិសាតេភ ការណ៌,

អញ្ញាឆា ឈ្ចើ៍ឃេច តេហិបិ ចិឌីឃេឰ្យ ការណាសន្ទុចា [ការណសន្ទុាចា] ហិ ឌីបេតិ, ញាឌិសស្ស បង្ខាហរណ(ស្ស) ភាេច

ការណយាហ-'អភញ្ញាកត្យ កត្វា-កិលិសស្សា'តិ, បនេរសយិឥយ្យង្ខាហរណយ្ចុចត្យ ឰឆ កឆត្តិ អាហ-'ឰហត្ថិ'ច្ចាឌិ, ច្ចត្តិ អត្ថយេត្ត បឥយាឃេច,

សន្ទុេច ការណត្តរយាហ-'អឆចា'តិអាឌិ, ភត្វិ អនេញ្ញា កត្វា ឃស្សា សា អភញ្ញាកត្យកា រុចិ, កាឃ រុចិឃា សត្តិ៍តា បិលិឃយាភស្ស

សយ្យាភសញ្ញា ឃេ បភ ឰច្ឆត្តិតិ សន្ទុេត្ថា, ឃេ បភ អាហ្យ ចាតិសន្ទុេត្ថា, ៘ប្បូជភ្យុប្បត្តិ, កស្ស ៘ប្បត្តិ, រុចិឃា, ៘ប្បត្តិឃា អាឆារេរា

៘ប្បញ្ញាឆារេរា'ឥចឥត្តាឃ រេរាចេត'ច្ចាឥ៍ា ឥចឥត្តាឌ៏ ៘បលកេ្លតីតិ ៘ប្បញ្ញាឆារេរាបលក្លណ៌ ចចត៌, ឲត្ត រុចិឃា

៘ប្បញ្ញាឆារេរាបលក្លណេយេច ចចត្តិ សាចសារណ យេត្វា ឥ៍េ្ថា... សេត្ថាសំ ចាក្យាភយចសារណឞលត្តា, តេភ បិលិឃ

យាភចចភយកិលិសស្ស អញ្ញាកត្យកតាសក្សស្សភបទិ៍ ភ តេហាតីតិ ឰ្យចដ្ឋិភ្សុចតិ, តេសំ កច្ចាឃភស្ស ឥចហាបិ បសឌ្ចតីតិ សន្ទុេត្ថា, ឰហាបីតិ

ច្ចិយិតិ ឲត្វាបិ, អញ្ញាចាបិឌ្ធត្តាតិ អត្ថយេត្ត បឥយាឃ ឲច បិឌ្ធត្តា, ចចភស្សាតិ ៘កិត្តយ្យិ ចត្យត្ថិ៍ចិសាភចចភស្ស, អតិប្បសន្ទុាចាតិ "កស្ស

ចា ត្វំ ឆ្យំ រោចេសិ"តិអាឥ៍ា តចាតិ អភកិយតឌ្ធាភប្បត្តិចៈ

សារិប្បឃោកាតិ សារិសាត្យតា បឃោកេ, ៘ត្តយិណោ អឆយិណោតិ ឆតិកកេហត្យត៌ រូឰហិញ្ញាហ-'៘ត្តយិណោ ឆភសាឃី'តិ,

៘ត្តយីណយស្សាតិ ៘ត្តយីណោ, សារឃតីតិយស្សត្វយាហ-'ចហតី'តិ, សារិតោតិ សារិ៍សាត្យតោៈ ស្វត្តត្តរេភ (ត៌ ត៌) តិឃេយេភ តិឃយិតាត៌

តេសំតេសំ សយ្យាភសញ្ញា ចិសាឃ ចត្យត្ថិ ចិហិតា បនេហិ, តឥាហ 'សិលិឃ ហត្ថ្វាសបិត'យិច្ចាឌិ, សត្តត្វ ឃោកសន្ទុេត្ថ ឈ្ចើ៍, ឆាបេប្យត្តិ

សិលិឃាឌិកេ តៅឥត្យំ, ឰដ្ឋិតោតិ អតិយតោៈ តឥត្វចាឌិតត្វា សាត្យត៌ សក្កហណត្វិ 'ក្យាសត្យហិស្សាវុឃត្វាភ'ត្តិ ចុត្តំ, ឃយ្យតិ កោរេបិតិ

ឰយិតា កោបស្ស ចិសឃយាហ, ឃស្សាតិ ឰយិតា ឃំការកត្តិ ចុត្តេយេច បរាយសតិ, ឃស្សាតិ រាឌាឌិតា, បុច្ឆតីតិ បុច្ឆិឃតេ , តេតេភច

ចក្លតិ-'ឃស្ស សត្តិ៍ ស្វការុក៌ បុច្ឆតិ តេយិត្តិកោ'តិ, ឃោចាត្យក្លុលត្វុន្ទ ឌតីតិ ឰយិតា ឰឆ៌ ឥស្សេតិ "បតិប្បុត្តកោ អាប្បុត្តកោច ស្វណោតិ

អត្ថុបកេយ បឌិឌាភភេច ចត្តេត, ឃឥាឃយត្ថុបកេយា បត្វតា បុត្តតោ កចតិ តឥា បត្វតាឃ កត្ត បត្វឃិត្យតោ ចត្យត្ថិ រូបយ្ចុចតិ,

ឃឥាត្វបត្វតយ្យិ កោចលយាត្យក្លុល្យេភ ចត្តយាត៌ឌិ៍្វា ឥឃ្យយត្ថុបកច្ឆត្តិ ឰឥយិឌ៌ តេចាឥស្សាយាតិ [កោបិស្សសាយាតិ (ចេបិត្វកេ)]

តឥាត្យក្លុល្យេភ បចត្តភសន្លាតាឃ កិរិឃាឃ កត្តតោ ចត្យត្ថិរូបយ្ចុចតី"តិ, ឰយិតា ច បិលិតិឃចុត្តិការស្ស ឌឃាឌិច្ចស្សយេត

ឰ្យកិចារយាហ, សោ ហិ "អត្ថុបកេយា ភាឃ បនេភ បត្វិតស្ស កចតិ តត្វ បត្វឃិត្យឃេច ចត្យត្ថិរូបយ្ចុចតី"តិ ចចតិ, បុត្តស្សាកិរិឃាឃ ឃោ

កត្តាតិ តេចឥចារេ្យភ ចិហិតចុតិកករណ សន្លាតាឃ ៘ស្សាហាត្យឌាភភោតា បុត្តាក្ខតាឃ កិរិឃាឃ ឃោ កត្តា តេហាតា តេបិតា ច,

សត្តត្វាបិ'តស្សា'តិ ឰឆ៌ 'ចត្យត្ថិឃាឃឥកិយត៌ រូប'ត្តិឰយិតា សត្តិ៍តត្វាំ, ឈ្ចើ៍ ឃា សត្តឰ្យាបិកាចយាលន្ទ ឲចត្តិ អតិឥេសាតិ អាហ

'ឲចត្តិ'តិអាឌិ, រូបសាយ្យតោ បភ តាឥត្ថិឃត្វសន្ទុាចាច ឃចាឃោក៌ តាឥតាត្យ្យចត្យត្ថិបិ ភ ចិន្ទត្តិ, ចក្លតិ ហិ'តាឥតាត្យ្យចចតិច្ចាឃត្តុ

'ឰច្ចាឌិតា, ឰដ្ឋិតោ រាឌា, កម្ពុ ចចតិច្ចាតិ ឰយិតា ចចតិច្ចាឃ បសាភត្តយាហ... ចចតិច្ចាកិយុលត្វា សេត្ថាសំ ការកាត៌,

អប្បុត្វរប្បឃោកត្តាតិ អតាហ្យប្បឃោកត្តា, ហត្យេត អបភឃតិ, ៘បតិឌ្ធេត ៘បឌ្ធាត៌ ៘បកាឃត៌ កេរាតិ, បិហឃត្តិ បេត្វត្តិ, កញ្ញអយេរិសំ

កេរាតិ, ត្វហតាឥឃោ កោបប្បុភចា តាភត្តរេភ តេ សន្ទុចត្តីតិ ត្វកាឥឃោប្យុងាហបៈ "ឰ្យញ្ញោតេ ឌីឈរស្សា"តិ (១-១១) រេស្ស

អបរន្លាយិ, ឰស្សឃត្តិ ភសហត្តិ, អារន្ទ្យាតិ បុច្ឆិតា តេយិត្តិកោ ៘បបរិក្លតិ, កាឥតាត្យំ្យចិការេចតិ 'ឃេស្ស'ច្ចាឌិតា, បរិឃា លេិចេតិ

៘បបរិក្លតិ, កិ៌ លក្លណោ-ឃយតិឃយោច្ចាហ-'ភាចស្ស'យិច្ចាឌិ, ឃាចិត្យឰ្សារឃេច [ឃាចិត្យឃេច (ចេបិត្វកេ)] ឈ្ចើ៍តិ

ភាចស្សយឃត្ថិយេយាតិ អត្ថោ, កុតោច្ចាហ-'សព្ពត្ថ'ច្ចាទិ, អញ្ញាស្វាបឹតិ អយាទិតុតោអបិ, ទុតិកេលស្ស កត្តក្ខតា ហោតាតាបោតាទោ

ក្ខស្សាហភាត្រូខាភភាត៌ កម្មំ ហោតីតិ អាហ-'បច្ចុប្បន្នស្ស កិលាតិស្ស កម្ម'តិ។ ហោតុបោតុសក្ខេហិច្ចាទិភា បោតុសក្ខស្សបិ លក្ខិទ្ធុបំ

ទស្សិតំ, ទុត្តិយត្ត 'ហោតុ បតិកិលាតិ'ច្ចេច បាទោ ទិស្សតិ, ហោតេត្តចយ្យិត្យយ្យាកយ្យតោបេក្ខា, ក្ខស្សាហយតិត្យេត្ត កិលាតិ

អត្តាកតល្យេត្តា។ អភាចាទោតិ ភាចាអត្ថាទិចខ្ខិតេ។ ទុត្ត បភ តថា បដិសេធាការេចបិ ពាហុលិឍិកាតោតា 'ភ តំ ភាចយុញ្ញា ភតំ

អត្ថុយុញ្ញា'ច្ចាទិ កចតិ, អត្តច ហិ ពាហុលិឍិកាតោតាចា តិប្បសក្កាការចា, បធយត្តំ ទុបត្តិ យញ្ញាយាភោតិ បធយត្តំ ទុបំ, ទុត្តច យថា

តិលាទិតោបិ លិកំសឹយតោ តថា តិត្ថាចកេយា, តត្ត ច តិយោកតោច ភទ្យោយាកោ ពាធាតុប បត្តិយាតិ សប្បដិសេធយុថាហដំ 'ភ

យញ្ញាយាភោ'តិ, អចឆិយិទ្យយច បញ្ហាយឹតិលាតិ, ភទ្យោយាកេច តិយោកតោ តិត្ថាចកយា តិលត្តិ កម្មុយេច ទុតិយា, អធចា សតីបិ

តិត្ថាចកេយ ចភតិច្ចាតោ សចិសោយោយច ទុតិយា, សម្មុតិប្បយោកេតិ សម្មុតិសក្ខស្ស បយោកេ, ចតុត្ថិ ពុទ្ធត្ថិតិ យត្តាយាតិ ទុត្ត ចតុត្ថិ

ពុទ្ធត្ថិ, បុភ ទុត្តេត្ត កាទលយាហ-'អធ សោតិចិខ្ខយាភត្តា'តិ, ចលស្ស កុក្កុទស្សាតិអាទិសុត្តេ "អធ សោ"តិ បាធស្ស ចិខ្ខយាភត្តា

'កិសោយ្យាសោ យត្តាយា'តិ ទុត្ត សោកាទោ បុភទុត្តាតិ អធិប្បាយោ, ចក្កហលោភាតិ "សិលិឈហត្...បេ... សត្តយ្យេត្តសុចា"តិ សុត្តេ

ចក្កហលោភ, ចតុត្ថិកិយតាតិ "ភយោ យោកាទិច្ចបិចា"តិ សុត្តេភ។

១៩។ បញ្ហា

អចឆឹយតេ ចិសិលិស្សតេ ទុតស្វាត្យចធិ, អចបុត្តាយ ឆាឆាតុតោ អចឆិយ្យ្រាឆាត្តិ"តិ (៣-៣៣) ពា។

យតោ-ចឆឹយតេ កិច្ចិ, ក្រិយាបុត្តំ កុតោទិបិ;

ចលច្ចាចលយញ្ញាច្ចា, តំ ចតត្ត្យចឆិឭាពា។

ទុត្តាយយេត្តា "យតោកុតោទិបិ អត្តោ កិច្ចិ ចតុអចឆឹយតេ សំយោកស្ស ចា កិទិយាត្តិយិត្តិ កយភឆាភាទិកិទិយាបុត្តំ ចិសិលិស្សតេ សយំ

ចា អបេតិ អញ្ញេភ ចា ចិស្ស កទិយតេ, តយេចំចិធំ ចលច្ចា ចលច្ចា ចិសិលេសបទិច្ឆេទភ្ខំ បតត្តយចធិ ចតត្តិ ពុធា តញ្ញិក្ខតា"តិ, តំ

យធា ឆាចតាស្សា បុទិសោ បតតិ, បុទិសំ បាតេតិ ចា, ទុក្ខា បណ្ណំ បតតិ, បណ្ណំ បាតេតិ ចាតិ, សោធ តិធាឃ្យុច្ចតេ ចិសយភេទេភ,

យធា–

តិខ្ខិច្ចចិសយោ កោចិ, ក្ខបិត្តចិសយោ តថា;

អត្ថុយេយ្យចិសយោ ចាតិ, តិធាចធិ សមីទិតោតិ។

តត្ថ តិឌ្ឌ្ឌា ចចនោបតីតា កិរិយា ចិសនេយា យត្ថ នេសា តិឌ្ឌ្ឌ ចិសនេយា ចសិ, យថា-'កាយប្ខុា អាកេតា'តិ, ៥្ចបិត្តាគ្មាហជា កិរិយា ចិសនេយា យត្ថ នេសា ៥្ចបិត្តចិសនេយា, យថា-'ចលិហកា ចិនេទ្ធាតនេត'តិ, ចលិហកា តិក្លុខ្ម ចិនេទ្ធាកនេតតិ អនេត្ថា, អត្ថុនេយ្យា កិរិយា ចិសនេយា យត្ថ នេសា អត្ថុនេយ្យចិសនេយា, យថា'យាធុរា បាិជលិបុត្តនេកហិ អភិទ្វបតរា'តិ, ឲត្ថ អភិទ្វបក្យុណោត ៥្ក្កិសតយត្ថុនេយ្យ, អនេតានេយនេចត្ថាយនេយច សន្តា បរិប្បុជា ចិន្តាយតីតិ ត កាទិទិហ សន្តា បរិកាឹយនេត ត្យារេយាហកាទិណិ, អថាចសិប្ខុាតិ ចុច្ចយានេត 'បធត្ថាចសិប្ខុា'តិ ក្យនេតា-ចឹយនេត នេយនេតចំ ចិចនលំ កតត្យាសក្តិយាហ-បធាត'យិច្ចាជិ៍ យថា កាយប្ខុាតិអាជិតា ព្ភចំ ជីនេបតិ "ត នេកចលំ កាយសំសក្កុប្បុត្តនេកាច ចិសិនេលនេសា, កិច្ចុនហិ ព្យុក្ខិសំសក្កុប្បុត្តនេកាបិ, អត្ថិ នេចហ ព្យុក្ខិសំសក្កុ ប្បុត្តនេកា, តថាហិ នេចានេទហិ កាយតិត្យារេធា នេយា (កយ)នេបក្លូហ ឹសិនេលិ កចតិ, នេសា យជិ យំ នេចារា បនេស្សយ្យុំ, ឆុចំ នេយ យទេហត្ថិ ចិចានេទនេត្ថា នេត ព្យុក្ខិយា បនេប្យាតិ បប្យុយ្យ ច តនេតា តិចត្តនេត, តថា នេចានេទហិ តាយតិត្យារេធា នេយា ឲកស្ស យិនេត្តា កចតិ នេសា យនេទ្យាតំ នេចារា បនេស្សយ្យុំ ឆុចយស្ស យទេហត្ថិ បស្សនេត្ថា នេត ព្យុក្ខិយា បត្ថា តនេតា តិចត្តយតីត្យចសិត្តា អចសិប្ខុាច សគ្គត្ថ បច្ចុយី"តិ, បនេទហិ បត ឲតាជិនេសប្បុ សគ្គត្ថ បជិបត្តុចិនេសសាត្យុក្កហាយ ប្បុនេត្តនេហច បបនេច្ចុា កនេតា, ព្ពធ បត សាយគ្គាចចនេតនេតច សិឌ្ឍា តធត្យុក្កហាយ ៥្ឌាហនេណានេហច បបច្ចុិតំ, គីតិកាយតត្ថាតត្ថិ គីតិ តាយតាតំ អនេត្ថា នេយសំ នេត គីតិតាយតត្ថា នេតសត្ថិ អនេត្ថា, តត្យ គីត្យត្ថាតំ បនេយានេក កយនេហត្យ សប្តុចតិ តត្យ តាយតត្ថាតត្ថិ, នេតស នេធានេសា, តាយតតិត្យារេក្លូតយុច្ចុនេត [សាយតាហិ រក្លូតយុប្បជ្ជនេក (នេបិត្តនេក)] តច្ចុា កយនេហត្យនេតា នេចត្យាហ-'នេយា កយនេហត្យ'តិអាជិ, ព្ពយិតា ច "គីត្យត្ថាតំ កយនេហត្យ"តិ (១-៣-១៥) បិលិតិយាតយបិធាតសគ្គា ប្បុត្តយ្យជិក្លុបតិ, តនេតាតិ កយនេហត្យនេតា, នេតសត្ថិ កយតាយតាតំ, កយយតិដ្ឋបិតសគ្គា, ៥្ត្តានេសាត្យនេត្ថា, តាយត យតិដ្ឋបិតនេតា បរិទនេក្លូតំ, យថា ធស្សតំ នេហានេត្តចាតីយិតា ចចតិច្ឆានេយច បធាតត្តយាហ, នេកា ហិ នេលិកិយំ ចចតិច្ឆយតិចត្តិតំ្យ សនេក្កាតិ, តថាហិ សនេគ្គច ធគ្គាធនេយា សគ្គាការកសត្តិយ្យត្តាច, តត្ថាយំ ការកចិការនេកា ចចតិច្ឆាចនេសនេតច, តំ យថា 'ចលិហនេកា ចិនេទ្ធាតនេត, ចលិហនេកាត ចិនេទ្ធាតនេត, ចលិហនេក ចិនេទ្ធាតនេត'តិ៍ បរាប្បុគ្គស្សាតិអាជិតា "បរាឌិស្សាសនេយ្យា"តិ (១-៣-១៩) សគ្គាប្បុត្តិ បច្ចុក្លូតិ, អសនេយ្យា អនេត្ថាតិ សហិតំ្យ អភិកចិត្យុយសយនេត្ថា អនេត្ថា, អនេឌ្ឋ្យុតសការសាព្ពច្ចុាជិតា ៥្ធាហនេណត្ថយាចិក្លូតិ, តត្យនេចចយត្ថុ ចធតា យគ្គាធត្តស្សាសយ្យាត្តិ ចុត្តិ, តំ កចំ អនេឌ្ឋ្យុយតស្សាសយ្យាត្តិ, នេយតាសយ្យាត្តស្សាចសិត្តិ បជិបិធយតិ ត្យាសក្តិយាហ-'យគ្គាធត្តាតកិកនេចា'ច្ចុាជិ, អសនេយ្យាតីយស្ស បច្ចុធាហនេលំ បជិបិធយតិ 'នេយា បតិ'ច្ចុាជិ៍ "ចានេហត្ថាតយិច្ឆិនេតា"តិ (១-៣-១៥) ប្បុត្តិតំ, តធាហ 'ចានេហត្ថាត'យិច្ចាជិ, ចានេហយនេត្ថា នេយសំ នេត ចានេហត្ថា, អចសិយត្តចចតិច្ឆាយត្តិ ចិនេសសនេតា ចិធាតយត្តនេទតា ចសិយត្ត ចចតិច្ឆាយំ, ចិនេសសចិធានេតតិ ព្ពច្ឆិនេតាតិ ចិនេសសចិធានេត, ចិត្តស្សាចសិចចតិច្ឆាយយ្យត ចិត្តនេតា បិបំ តិចានេទយតិ កចតិ៍ "ទក្លូតត្ថាតយិច្ឆិត"ត្តិ (១-៩-១) ប្បុត្តិតំ, តធាហ-'ទក្លូតត្ថាត'យិច្ចាជិ, នេកសច្ចុិតិ កច្ចុាយតាជិនេក ធនេស្សតិ៍ "អត្តុទធានេត នេយតាធស្សតយិច្ឆតី"តិ (១-៣-១៥) សគ្គាប្បុត្តយានេទ្ខិ, តធាហ-'អត្តុទធានេត'ច្ចុាជិ, អយយុបគ្គ្យនេយា យជិ យំ បស្សុតីតិ សប្តុនេត្ខា, ធស្សនេត នេធាសំ តនេក្កុតិ 'ត្យុត'យិច្ចាជិតា, នេបសតយសក្កុទប្បុត្តនេកា តិនេយានេកា, អនេឌ្ឋ្យុសតំ សក្កុទប្បុត្តនេកា, យគ្គាយានេតា សិស្សា អហំ កធត្ថាយ ត្យុចហិនេតា កចាយីតិ អត្តុទធានេត ត្យុចធាត តិយិត្តិ, នេយត អត្តុនេតា អធស្សតយិច្ឆតីតិ សប្តុនេត្ខា, អត្តុទធានេតតិ តិយិត្តុសត្តុយីចាយំ, អនេតា អាហ-'ត្យុចធាតតិយិត្តុ'ត្តិ, ត្យុចហិនេតាតិ អត្តុទហិនេតា, យាយំ ៥្ចបគ្គ្យនេយាត្យាជិតា ៥្ធាហនេណត្ថយាហ, ត្យុចធាតត្ថំ ត្យុចហិតត្ថំ, "អត្តុទធានេតតិ កិំ នេចានេទ ត ជីជិក្លូតី"តិ បច្ចុធាហជំ បនេទហិ, តយ្យជិបិធយយាហ-'យត្ថាធស្សត'យិច្ចាជិ, នេចានេទ ត ជីជិក្លូតី (ត្យ), (ត ហិ នេយា នេចានេទ ត ជីជិក្លូតិ នេតហិ អត្តុនេតា អធស្សតយិច្ឆតីតិ ត អត្តុទធាតតិយិត្តិ, កិត្តុបឈាតតិចត្យត្ថិ, កិត្តុបឈាតតិចត្តិយាតិ ឲចំ យគ្គានេត "តា(តាត្តុទធាតនេយ (ចាចនេសយំ), កិត្តុ តត្ថិយិនេត្តា

បឈាតតិចត្តិបិ, ‘ដ្ឋបន្ញាយា អត្តូរឆាយតី’ត្យុ៣ ចិតាប្យុបឈាតឃន្លុចយត្តូរឆាតឃយ្យាគតយេច ឃន្លុចតី”តិ៑ ញុធ្ធតិក្កហឈំ កិយត្តុំ អគយ្យុតិឆ្ធាយំ ឃតិ ឃត្យុបិ គយ្យុតេ ឃឆាឃិឃា”តិ ចុត្តុំ, (ត៌) បជិបិឥឃយាហ-‘អគយ្យុតិឆ្ធាឃយ្យុតិ’ឆ្ធាឥិ, ឃតីបិ គយ្យុតេតិ ដ្ឋបន្ញាយេត គយ្យុតេ ឃតីបិ, តតោតិ ដ្ឋបន្ញាឃយតោ, អចឆិទ្ធបតា ៧ចាតិ ដ្ឋបន្ញាឃយ្យាចឆិទ្ធបតា ៧ច៑ “អាត្យាតោ បយោរកេ”តិ (១-៣-១៨) បរចចត់, តគាហ ‘ដ្ឋបយោរកេ’ឆ្ធាឥិ, តិឃយបុត្តាក់ ចិន្ញាកហឈយុបយោរកា (តាឆិយ្យុតោ, ដ្ឋបយោកចចតឃាយត្តុំឃា ចិន្ញាកហឈត្តុំ ឃិយ្យុចត្តុំ តិឃយោ, តតោតិ អាត្យាតុតោ៑ “ឌតិកត្តុតោ បកតី”តិ (១-៣-១០) ឃន្លាឃុត្តុំ កត់, តគាហ-‘ឌត្យុត្តុំឃ្យា’តិអាឥិ, ឌតិតោ អតេត្ដា ឌត្យុតេត្ដា, កិត្តុំ ឌតត់, តតោតិ ឌតិកត្តុតេហតុតោ, បកតិឃត្តេក ការលាយត្តុំ កហិត់បតេហិ ‘បុត្តា បយោគា ឌាឃតោ’ឆ្ធាតោ បុត្តាឥិតោបិ ឃឆា ឃិឃា’តិ, ចុចិឆំ (ហិ) ការលំ ដ្ឋបិឥាតការលំ ឃហការិការលត្ដា, តត្ដុ ការិយេតាកិត្តតេឃា ឈដឃ្យុ យត្តិកាបិល្ហេ ដ្ឋបិឥាតការលំ, តយ្យុច បត គល្ហុចក្កាឥិ (ការិយេត កិត្តតេឃា) ឃហការិការលំ, តោឃ្យុបិឥាតការលយ្យុហ កហលោ’ឃិក្កា ឃោរា ឌាឃតោ’ឆ្ធាតោ៣ច ឃិឃា, ត តុ ‘បុត្តា បយោគា ឌាឃតោ’ឆ្ធាតោ, ការកត្តុរចចតិឆ្ធាឃត្តិ ៧ត្ដុ ការកត្តុរាឥិចចតិឆ្ធាឃត្តិ បិយេត កចិតត្តុំ... ៧ត្តុតេរ ឃន្លុត្ត ចចតិឆ្ធាឃបិ ឃន្លុចតោ, ត៣ តិដ្ឋត្តីតិ ត៣ដ្ឋា, តោឃំ, លោការកា- តន្ញាឆាចាឥី ចោហារិកឌតោ, តត្ដុ កចា លោកិឃា, តចត្តុ បជិពន្ធាតិ លោកចចតិឆ្ធយុល្លក្កិឃ អហយេច ចគាយីតិ ឃកន្ញាឃយេត ចគតេក្កា ចត្តា, តប្យជិពន្ធា ត តោហាតីតិ អតេត្ដា៑ “បកតេចា កចតិឃ្យា”តិ (១-៣-១១) ឃុត្តិត់, តគាហ-‘កចតិឃ្យា’តិអាឥិ, បឆយតោ ដ្ឋបលត្តុតីតិ អត្តុកឆេតត ឌត្យុតេត្ដា-៣ ត ឃន្លុចតីតិ ចគតិ, តហិ ហិយចា កក្កាឃ ការលំ, ឃា ហិ អតេន្ញាហិ ៧ចការលោហិ ដ្ឋប្យុត្តា , ហិយចតិ តុ រោកចល់ បឆយតោ ដ្ឋបលត្តុតី៑ “ឌិក្យុឆ្ធាចិរាយបយាឥត្តុាត្យុបុឃន្ញុត់”តិ (១-៣-១៣ចា) ចុត្តុំ, តគាហ-‘ចិរយលោត្តុ’ត្យុាឥិ, ឌិក្យុឆ្ធាបយាឥត្តុឆាតុយោរកេ បត កយុាឆិករលាចចតិឆ្ធា ឥិឃ្យុតីតិ ចុត្តុំ, អចឆិចចតិឆ្ធាបិ បត ឥិឃ្យុតោ ‘ឌិក្យុឆ្ធតិ តាហិរិតោកា បិបិ’តិ, ឆយុា បយន្ញុតីតិបិ តោហាតេច បជិយេឆាកាចា៑ “អន្ញារាឥិតតររិតោ ឥិឃាឃដ្ឋាញាត្តុរបគាចាហិ ឃុតេត្តា”តិ (១-១-១៨) ឃុត្តិត់, តគាហ-‘អន្ញាឃដ្ឋយោរកេ’ឆ្ធាឥិ, ឃតោតិ តេចគត្តាឥិតោ, “អតិន្ញាត្យុត្តុកហឈំ, តោត បរិឃាឃប្យយោរកបិ កចតី”តិ អតេន្ញាហិ ត្យាត្យាតត្តា អាហ-‘កិតេក្កា តេចគត្តា’តិ, អាររាឃដ្ឋឃ្យុ ឆ្ធរត្តុត្តា អាឃចក្ខុឃតោ អាររា ឆ្ធតោរា កចតី(ត្យុតេត្ដា ដ្ឋ) បិឥីឃតោត្យាហ‘អាររាឃតេក្កា ឆ្ធរតេត្ដា’តិ, តិត្ថិឃ្យុយាតបជិយោកីតិ ‘តេចគតេត្តា ឃ្យុតោរា’តិ តិត្ថិឃ្យុយាតឃ្យុ កឃ្យុចិ យោ តោ ចុតិយោ, តោ បជិយោកី៑ ឥិឃាតេឃកាលចុត្តិត់ ឥិឃាឃដ្ឋតេត្តុត បរិក្កហតោ អាហ‘ឥិឃា តេឃកាលចាឥិត់ យោរកេ’តិ, បុតេត្តុច ឃតេត្តុាឆាតិអាឥិតិ កាលចាឥិយោរកេ ដ្ឋគាហរលាតិ, អត្ដុាត្តុរបគអាចអាហិបឆ្ធុឃយោ រោកត្តុិហ តោគាហដ៑ “បឆ្ធុាយីចិឆាតេ ល្យុតេប្លារប កយុត្យុបុឃន្ញុត់ “អឆិករលោ ចោបឃន្ញុត”យិតិ (១-១-១ប័-ចា) ចាត្តិក់, តគាហ‘ឃត្តុ’ឆ្ធាឥិ, ល្យុប្យុឆ្ធុឃឃ្យុ ឃ(តាប្យុយោរកា, តឃ្យុតេត្ដា តេ កយុតោ, តោ ល្យុតេប្លារបិ, ត្តុរលិរេបិ ល្យុបលិរេបិត្យុចិតេឃតោ, បិឃាគ យាទ្ឃុារបក្ខុតិ អាឃតេ ដ្ឋបចិឃិត្ដា របក្ខុតីតិ ញាគ់ ចិឃយោ បគយ្យុត់ បុត្តុំ ឃឃ្យុាតិ កិរិឃាចិតេឃតេ ឃយាតោ, ចក្ខុយាតឃន្ញុគយ្យុតេឃ្យុបិ បិឃាគតោ-បក្ខុយតលេឃឃត្តុាចា បិឃាគោ (យេចា) ចឆិទ្ធបត ចត្តុយិដ្ឋាតិ គយ្យុតុយាហ-‘តឆាហិ’ឆ្ធាឥិ, អបក្ខុយតិ តតោ ត៌ គយ្យុតត្តិ តតោ បិឃាគតោ តឃ្យុ គដ្ឋុតោ គយ្យុត់ ចក្ខុត្រិឃំ អបក្ខុយត្យុបឃាតីត្យុតេត្ដា, អចឆិការចា បិឃាគឃ្យុាតិ ចិន្ញាឃតិ, យេឃត្តិ តេចតេឃិកាត់, តោ តេហ្យុចយាចិក្ខុត្តិ “ញុត្រិយេឃុ ចក្ខុត្រិឃំ ចក្ខុរោកាត្យុអកតោ-ឆ្ធុត្តុឃ្យុត្យុយការចេត តិក្ខុយុ ចិឃាលីកចត្តុំ ចិឃឃតេឃយុបកយុ ឃកលយត្តុតា ឥិដ្ឋុំ បឃ្យុតិ ទិឃិទ្ធបត, ឃឆា កាហលិ ឃ្យុលេ កិឃា អតក្កុយហតី, តឆា ចាកាលិត្រិឃាតី”តិ, អឆិដ្ឋាតតេឃត្តិ ញុត្រិឃាឆិដ្ឋាតក្សុត់ ចក្ខុរោកាត្យុអកតេឃំ, ចិឃឃប្យុចត្តិតិ រោកាចតេរ បចត្តិ, ឃត្តុតិឃាតិ ញុត្រិឃបញាត្តុឃ្យុ, អឆិដ្ឋាត យតិត្រិឃំ តាបន្ញុតោតិ ឃន្លុតេត្តា, តតោតិ បិឃាគតោ, អបក្ខុត្យុាតិ អបកាយតេត, ឃន្ញុបិ ចក្ខុត្រិឃំ

ចក្ខុកោញ្ញអកតោ ឆហិ តិក្កដ្ឋិតិ, តទាបិបិរវាទដ្ឋស្សចក្ខុកោញ្ញអកា តិក្កដ្ឋីតិ បិរវាទស្សាប្បចធិការចោ, យេរត្ថុតិ ឥលិកចាឌីតត្ថុ, ពួត្រ្កិយាឌិដ្ឋាតយ្យត្តេ ចិរយេ ចិឡ្ឋាលលក្ខណំ កាទិយំ ករោត្ថិ ឃិលេតាតិ បត្តកាទឹតិ, អតិត្រ្កិយាឌិដ្ឋាតោរោរា តេតិ រប្ពុន្ថា, តតោតិ បិរវាទតោ, យេរយ្យតាតិ ឥលិកចាឌីតោច ឌស្សេតិ, អ(ត្រ ហិ ចត្តារោ បក្ខា បត្តកាទឹតិត្រ្កិយាតិ, អប្បត្តកាទឹតិ, ចក្ខុរោតាតិ អប្បត្តកាទឹតិ រេរាតិ ចុត្តចិបទិតាតិ, ចក្ខុយេច បត្តកាទី រេរយេឡ្ឋាធេតិ, ចត្យុស្មេច តោប្បុ បផេយបណ្ណូឧយ្យុបត្យុ បដិបិឌិតំ... តប្បដិបិឌតេតេតរេយ្យិ បដិបិឌិតត្តា, រប្បុរាយឃិករាឌារលត្តារដ្ឋរត្តិស្សាតិ ព្លាឌំ អឃុត្តយិច ឌិស្សតិ... រដ្ឋរត្តិស្សិយស្ស ញុដ្ឋចតោបយោកិត្តេត រោកតរយយាត្យុក្រុលប្បចត្តិតោ, ឥលិកចាឌីតោ បត តិស្សាយេធំ ឃុត្ដុរយេច, យតរិការាឌីតិអាឌិរេ្ខត ចក្ខុតោ [ចក្ខុតា (បេិត្តេក)] អកេតោ ទ្វុបិបិធកយោ ច ឌស្សិតោ, យោក្កុទេរតិ ឌស្សតយោក្កេ បទេរៈ “បុដ្ឋតាព្យាតេប្បុ ច បដ្ឋាយឹ ចត្តគ្គា”តិ (១-១-១៥ចា) ចុត្តំ, តឌាហ-‘បុដ្ឋតរដ្ឋតោ’ដ្ឋាឌិ, បុដ្ឋតាព្យាតេប្បុ រាយឡ្ឋេត បដ្ឋាយឹចិឆាតេ-តិប្បរដ្ឋំ ឌស្សេត្យុយាហ-‘អចស្ស’យិដ្ឋាឌិ, កស្សាតិ បតេ្យា, តេចឌត្តស្សេត្យាព្យាត៌, កោរោ យឡ្ឋា ឌត្តោតិ បតេ្យា ចិឌិទ្វុបិចាយំ, យោ-ក្កឌីព្យាឆ្យុចាឌទ្វុបយាព្យាត៌, អក្កឌីកេឃ្វុទិៈ “យតោចាដ្ឋកាលតិប្ចាត៌ តតោ បដ្ឋាយឹ ចត្តគ្គា”តិ (១-១-១៥ចា) ចុត្តំ, តឌាហ-‘អដ្ឋ’ដ្ឋាឌិ, តិយឹយតោ បទិដ្ឋិដ្ឋតោ យេត ចំ តិយាត៌, តឌេច តិប្ចាត៌ៈ “អដ្ឋស្ស បផេយា រត្តយឹ ច ចត្តគ្គា”តិ (១-១-១៥ប៉) ចុត្តំ, តត្តាយត្តោ “ចំ ឃុត្តាតិ ចត្តតោ, ចំ ឃុត្តា បដ្ឋាយិឃុត្តា បរស្សាដ្ឋស្ស បផេយា ច រត្តយឹ ច ចត្តគ្គា”តិ, បិដលិបុត្តម្ចាតិ បដ្ឋាយិ ឃុត្តំ, ឲតាបិ ត ចត្តគ្គាតិ ឌស្សេត្យុយាហ-‘រត្តយោឌតាតី’តិអាឌិ, អ(ត្រ ហិ យឌា រាឌកហស្ស យោឌតដ្ឋាកេតោ ចត្តុយិដ្ឋិយតោ, តឌា បិដលិបុត្តម្ចា រាឌកហំ រត្តយោឌតាតីតិ, កេចចតិដ្ឋាយត្តុ “រក្ខារចា”ព្យាឌិតា (១-១៣) រត្តយឹ រិដ្ឋ‘រត្តប្បុ យោឌតេប្បុ’តិៈ តទាហិ បិដលិបុត្តម្ចា រត្តប្បុ យោឌតេប្បុ រតិ រាឌកហំកចតីព្យាយត្តោ បតីយតោ, រត្តយោឌតរប្ពុត្ថិកចត៌ រាឌកហ (កចត)ស្ស លក្ខណយុក្ខចតិៈ រប្ពុន្ថ ឈដ្ឋីតិ ព្លយិតា “ចំ ឃុត្តា កាលេ រត្តយឹ ចត្តគ្គា”តិ (១-១-១៥ចា) ចចតប្បដិក្ខុបតិៈ “ករោឈច ចោកប្បកិដ្ឋកតិបយស្សា រត្តចចតស្ស”តិ (១-១-១១) ឃុត្តិតំ, តឌាហ-‘យឌា ព្លដ្ឋាឌិ, កិដ្ឋាឌយោតិអាឌិរេ្ខត ចោកអប្បកតិបយេ រក្កព្យាតិ, អរត្តទ្វុបត្ថិ អដ្ឋប្បាទ្វុបំ, ក្បុលោ ហេត្យុយឹព្រឹ ក្បុលបឌត្តោ ហេត្យុក្ខតោ “ក្បុលោ”តិ (១-១១) បដ្ឋាយឹតិ អត្តោ, យទាចុត្តចិឆាតេតតិ “ក្បុលោ”តិ ឃុត្តោ ចុត្តចិឆាតេត, “ក្បុលោ”តិ ឃុត្តោ ចុត្តចិឆាតេត, យឌាត្តិដ្ឋាឌិតា បរេរំ ចិយ ករោលោ ចិឃុំ ចិឆាតេ បយោឌត៌ តត្តិតិ ឌស្សេតិៈ កត្តគ្គទ្វុបស្ស ចលតស្សាតិ រប្ពុន្ថា, រយាតាឌិករលោត្តេត ចិរេរតត្ថិ យោឌតា, រយាតាឌិករលោត្តតាតិ ច ‘រេឡ្ឋា បុទិរោ’ព្យាឌោ អរយាតាឌិករលស្សាបិ ចិរេរតត្តឌស្សតោ ចុត្តំ, រយាតាឌិករលោត្តេត ចិរេរតការចោ ចាស្ស ចោកក្បុលាត្តិតោ ចលតេ ចត្តយាតោ ចោករដ្ឋោ អរត្តចចតោច ចិរេរតត្ថិ, តោតេចាព្យាយតោ ‘ចោកស្ស កប្ចុត្តា កប្ចុ ទុតិយា’តិៈ បដ្ឋាយឹព្យុចត្តយាតេ “ទ្វុទត្តិកត្តោហិ ឈដ្ឋី ចា”តិ (១-១-១៣) ចុត្តំ, តឌាហ‘ទ្វុទត្តិ កត្តោហិ’ដ្ឋាឌិ, អចឌិរប្ពុត្ថលក្ខណាតិ អចឌិរប្ពុន្ថាច លក្ខណំ តិយិត្តយារំ បដ្ឋាយឹឈដ្ឋីត៌ តា តទា ចុត្តា, ចត្តុយិដ្ឋោតិ ព្លយិតា ចចតិដ្ឋារយេច បឆាតត្តយាហ, ឲចំ ចរហិ តំតំ ការកចចតិដ្ឋាយឡ្ឋាបិ ចិកត្តិយោ កប្ចា តប្បឃុឌ្ឍេឃ្យុត្តិ អាហ-‘លេកិយា ចេត្តា’តិអាឌិ, ឲត្ត ចិកត្តីត៌ តិយេយ លេកិយា ឲច ចចតិដ្ឋា តិពាត្ថត៌ ការលត្ថិ អត្តោ, បដ្ឋាយឹចាព្យុចត្តយាតេ “ទ្វុទត្តិ កត្តោហិ ទុតិយា ចេ”តិ (១-១-១៣) ចុត្តំ, “បដ្ឋាយ្យឌិករោលោច” (១-១-១៩) ព្លដ្ឋ(ត្រ ច ការេត ទ្វុទត្តិ កត្តោហិ រត្តយឹ ច ចុត្តា បិឌិ បឌិកត្តោ រារកក្ខហការាឌីហិ, តឌក្ខុប្ប អឡ្ឋាបទេរត បដិក្ខុបិតំ កោធិព្យាឌិ យំ ចុត្តំ ចុត្តិយំ, តំ ឌស្សេត្យុយាហ’កោធីតិ រារកក្ខហាឌយោ’តិអាឌិៈ ទ្វុរាបិឌាចរេចត្ថិ អយំ តោរប្បដិក្ខុបត យោតិ រប្ពុន្ថា, ព្លតិរដ្ឋោ បតេត្តោ បទិហឹតោ, តហិតត្តិអាឌីប្បុ តរេ្ខតារត្តទ្វុបំ ទ្វុរាឌិ ចត្តុយិដ្ឋិតត្ត្យុចរេយំ, ត ហិ តំ កប្បតោ, ត ហិ តតោ កប្បតោ, ត ហិ តោត កប្បតោ, ត ហិ តស្មិំ ឌីយតោ’តិ ចិឃុំ

សព្ពេន្តា ចេសេឃា៍ បតីឃេត្តនាតិ នេតា ចត្តព្តត្តនសយុជ្ជេឃ, អទេតាទេចតិ ចល្លយាភទេហត្យបរាយាទេសា, ឃត្តិ ឃស្មា អនេត្ថ តិបិទេតា, ចាក្យការេនា ចនន្ទិ, តំសាយាភាធិការណ្យតោតិ ទ្វារានិសា យាភាធិការណ្យតោ, តំឃុត្តតោបីតិ ទ្វារានិឃុត្តា កាយានិសន្ធតោបិ, បជ្ជល្លតេត្តាតិ ចាក្យការនចនំ បជ្ជានិល្លតេត្តា, តនាហ្យត្រាឃំ យហាកាស្ស បិទេធា “ទ្វារត្តិកេត្ថហិ បញ្ញាយីចិនាទេភ តំឃុត្តា បញ្ញាយីបដិទេសទេនា ចត្តតេត្តា ទ្វារា កាយស្ស, តត្រាបិ ទស្សភា អភត្ថេកា-ឃយ្យដិទេសទេនា, តត្រាបិ ហិ បញ្ញាយី ទិស្សតិ–

ទ្វារស្វាចសនា យុត្តំ, ទ្វារាបិទាចសេចនំ;

ព្យុទេតា កុបិតា ទ្វារា,កាញ្ញ ទ្វារា ច ទស្សុហិតិ៍

អត្រ ទ្វារត្តិកេពត្យានិ ចត្តត្តំ ចាក្យការចចនំ, ទ្វារា កាយស្សាតិ តទស្សាទាហរណំ, តត្រាបិន្នានិ បជ្ជល្លាភកាស្សំ, ទ្វារស្វាចសនាតិ អាចសនស្ស ទ្វារេតិ អនេត្ថាហិ កាស្សបនិប កោឃ្យដោ, បធេយា បុរិសេសា ឃស្ស សេសា បធេយបុរិសេសា កចតិ “ទ្វារត្តិកា”និ (១-៩-៣) កជ្ជាឃភសុទេត្ត សុទ្ធានិឃោរកោបិ សង្គហិតោ, តេនាហ–‘សុទ្ធប្ប ឃោរកចិចិត្តប្បយាណឃោរកោ’តិ, “នាតុភាយាភយុបសគ្គឃោកានិស្វប៊ិច” ឮតិ (១-៩-១) សុទេត្ត ចក្កហណតោ បក្សតិឃោរកោ ច កហិតោ, តេនាហ–‘បក្សតិ ឃោរកចា’តិ, បក្សតិឃោរកចាតិ ឮឃិភា បក្សត្យត្តឃោរកោបិ សង្គហិតោ, តេនេវ ‘ឃតោឃសរាយិ អត្តាភ’ត្តិ វុត្តាហដំ៍

១ល៏ អប

តត្ថ ឞុរេដិច តេសំ សាលិនិតំ ឃោរកោតិ កិឃេត្ថ បទេញ្ញក កស្ស បនេតហិ ឃោរកោ’ត្យាសក្កិឃាហ-‘ចខ្ខុតំ ហិជ្ជានិ, ចខ្ខុភាភត្តិ កត្តរិ អភោ, ចខ្ខុនេ សព្ពេន្ត ចត្តយាភេហិតិ ចខ្ខុភសល្លាតេ សព្ពេន្ត ចត្ត យាភេហិ អបបរិហិ, ឃុត្តស្វាតិ ឃុត្តតោច ឲកស្វា, ភាញ្ញោតោ, កិឃេត្ថ ចត្តព្តត្តិ ឮឃិភា អបបរិហិ ឃុត្តស្វាច បជ្ជាឃីកចេភ បសិទ្ធត្តយាហ, បសិទ្ធេឃ្យតយាហរិត្វា បកាសេត្យាហ-‘កត្តតោ’ជ្ជានិ, ឃទេត្ថាតិ ឃោរសាលិនិ អនេត្ថា បឃោឌំ ឃស្ស ចខ្ខុកិរិឃា នេក្ខស្ស សេសា ឃទេត្ថា៍ “បជ្ជាយ្យបិបរិហិ”តិ (១-១-១០) អាយុទេត្តបិ បញ្ញាយី ចិនិឃេត បនេរហិ, តនាហ-‘យរិឃាទាឃ’យិជ្ជានិ, អចនិយា ៩ត្ថ ចស្សតំ៍

១ប៉ បដិ

និដ្ឋ សព្ពត្តស្សាតិ បសិទ្ធចសេភ និដ្ឋការិឃការណស្ស យុត្យស្ស, តស្ស ការិឃត្តត្តិ តស្ស យុត្យស្ស ឃំ ការិឃំ, តទត្ថំ យុត្យការិឃ ករណត្តត្តិ ទុត្តំ ហោតិ, តស្វិំ បដិតិនិបិត្តត្តយាភេភ បកិភេតិ សព្ពេន្តា, ចិតិឃឃេតិ បរិចត្តភ តិឃិត្តំ បដិទាភេចាតិ ច សន្តស្សាដ្ឋាភប្បឃុត្តិ ទដ្ឋព្ពា, បតិភា តស្ស ឃោរកោតិ សព្ពេន្តា៍

យទិ ចន្ទកកិរិយាយ សម្ពន្ធធាតុស្ស កម្មត្ថា ករម្ម ទុតិយា, កិមត្ថំ ឥទហិ បុត ទុតិយាចនត្តិ អាហ-‘បដិបតចិនាតេ’ត្យាទិ, បដិបតំ ក្ខេត្រកមេចោត្យាទិតំ ចិនាតំ យស្សា សា បដិបតចិនាតា, ចិនេសរចិនាត ចតឹត្យេត្វា, យន្ត្រ ទុតិយាចនតំ ត សិយា ពតា ទីពេសន្ធេត យោគេ ក្ខេត្រកំ ចិនឹមយាតាយ បញ្ចមិយា ទុតិយា តាឌឹយេឆាតិ យណ្ណាពេ៉ យត្យ្រ បញ្ចមិយា ទុតិយាយ តាឆាការេចា ឲច បយោគេតំ, ឲចព្ចាទហិ ‘ទីពេ ចា’តិ សុត្តឃិតត្ថំ ឲចំ សតិ បេក្ខ ទុតិយា ឥ កចិស្សតិ, លហុ ឥ សុត្តប្យហឹតមូតឹ ត្យាសក្កិយ បយោគេតត្តរយាហ-‘ក្ខត្តរត្វេញ្ចា’តិ, អពោតាយេចាតិ ក្ខត្តរត្វត្តាយេច, បុត បយោគេតត្តទំទុតិយា កហលស្ស ឥស្សយយាហ-‘ចិកត្យត្តទេ’ត្យាទិ, អាហន្ច កណ្ហាឌិន្ទោតេ ចាឃុតាអាហតិត្វា អាហទិត្វា ចា ចចតំ អាហន្ចចចតំ, ក្ខេត្រកចនត្តិ ទុត្តំ ទោតិ, ចិកត្យត្តទំ លឌ្ឌឹចិកត្តិ, តស្ស ត្យគាសត្វំ, តិរាសត្តតេត្វា, អញ្ញាឃឹតិ ទុតិយាយ អញ្ញា លឌ្ឌឹបិ, បកតាយ បញ្ចមិយា សម្ពន្ធតេត្វា បកតសម្ពន្ធតេត្វា៉

១៧៉ បុឆ

ត ទុតិយាបិ យោគចិកាកពោតាតិ ឲចំ យណ្ណាពេ “ពតិយា ឥចតិ ចត្តយាតេ ពត្វ យទិ ឥកាពេទ ‘ទុតិយា ឥចេ’តិ សម្ពន្ធិយេត្យ, ពត្រាបិ ឥ កាពេទ បញ្ចមីទេត្យចំ ត កស្សាប្យបក់សោតិ‘ចិតាគ្ណាព្របុឆតាតាហិ ពតិយា ឥចេ’ទេត្យកយោគយកត្វា យោគចិកាកសាយត្វិយា ‘ពតិយា ឥចេ’តិ ឥ កាពេទ ឌាតុ បញ្ចមី”តិ, អសហាយត្វតេត្វ សតិ ‘ចិតាពេត្វ ហឹ’ទេត្យចយចត្វា កំ ចិសុំ សុត្តរចតាយេត្យាហ-‘កេឥកា បិគាតត្តិ’ត្យាទិ៉

១៨៉ សត្ត

យត្តំ សទ្ធាតំ តិច្ចត្តា សម្ពន្ធស្ស យត្វាតិ បទាយដ្ឋំ សោតិ, យោតិ បទាយដ្ឋំ តស្សាតិ ឥ តិឌ្ឋិសតិ, យោ យពេត្វត្យាទិកញ្ចា ‘កិរិយាឆារក្ខពេ’ត្យាទិទុត្តិកត្វ ចិចទលត្តិ យោតិ កិរិយាឆេឃ្យក្ខតាឆិបេ្យតា, ឲតតេចាហ‘កិរិយា ចា’តិអាទិ, ពេតាយយាឆារីយតិ កត្តុកម្ម សមេចេតា កិរិយាសិត្តតិកពេលោ ចា តំ អាឆារយតឹតិ កត្តុទិ ចា ឈលតេត្តត ឌដ្ឋពេ្ណា, កត្តាទំ កម្មញ្ចា កិរិយាតិស្សយក្ខតយាឆារ យតឹត្យាឆាពេរាតិ ចា កត្តុទិ ឈល, ទុត្តំ ហិ–

អាឆារយតិ យោ កត្តុ, កម្មំ កិរិយតិស្សយំ;

អាឆារំ ការកញ្ចាហុ, តំ ឥតុត្តឹឆយេច ឥចតិ៉

តត្ថ ឥ កិរិយាឆារពេលាតាឆារទោត្យព្ចពេ, តំ កិពេចយុព្ចពេតិ ឥច, ទតសេគាពេសា យទេច ហិ កិរិយាឆារលយស្ស, តត្តត្តិស្សយក្ខត

កត្តុកម្មាធារេហិ, តព្យញ្ញាតា តទ្ធារេហិ សម្ពន្ធតិ ពេតា កិរិយា កាទេហោតាធារេហោតាធារោត្យ ឃេឃចេត្វា, ត

កត្តុកម្មបរិច្ឆទេកាតាធារេត ក្ខេក្ខាំ កិរិយា កឃ្យតេ, តេតេច ចក្កតិ-‘កិរិយាឃេឃា អាធារោ’ច្ឆាទិ, តត្រ ឃច្ឆប្បត្តុកេឃច កិរិយំ

ធារឃតិ កត្តា កត្តុសមចាយិតិ, កម្មសមវេតញ្ច ចិក្លេទតាទិ កិរិយំ កម្មំ... តថា សតិ តាទេតចាធារោតិ, ត... លេតិ សេត្វ ច

តេសយាធារេត្វ តាប្បតីតិតា, កត្តុកម្មតាឃេច ហិ តេសប្បតីតីតិ ទស្សេត្យាហ-‘កិរិយា ទេ’ត្យាទិ, តថា ច ទុត្តំ–

កត្តុកម្ម ញ្ចហិតំ, ធារេត្តុបត្ថ ក្រិយំ;

ក្រិយាសិទ្ធុបការី ច, សេត្វ-ធិកេហិ ឃតត្តិ៍

កត្តុកម្មញ្ចហិតត្តិ កត្តុកម្មហិ តំសមវេតកាទេត ញ្ចហិតំ, អត្ថ បិរេប្បរិឃេត, ក្រិយាសិទ្ធុបការីតិ កត្តុកម្មសមវេតាឃ កិរិយាឃ

បសិទ្ធិយំ ក្ខបការី ក្ខបកុត្តត្តិ, តត្រ ច ត កិរិយា ធារហោតចាឃយាធារោ, កត្តុកម្មាតំ ធារហោតាប្បាធារោតិ សក្កា ចចត្វបេត្តិ

ទោទតម្មតសិ តិធាឃាហ-‘ត ទេ’ត្យាទិ, កិរិយា តិមិត្តស្សេចាតិ កត្តុកម្មសមចាយិតិយា កិរិយាឃ តិមិត្តស្សេច, តទេចំចិធយាធារំ

ចត្តិធម្មត្តិ ទស្សេត្យាហ-‘អាធារោ ចាឃ’មិច្ឆាទិ, ចត្តារោ ចិធាបការោ អស្សាតិ ចត្តិធោ, អាធេយ្យេត សហោបសិលេសោ

សំយោកលក្ខហោ-ស្ស អត្ថីតិ ឱបសិលេសិកោ អាធារោ-‘កដេ តិសីទតិ ថាលិយំ បចតិ’ត្យាទោ កដាទិ, តថាហិ ទេចទត្តសមវេតំ

តិសីទតកិរិយំ កដោ ទេចទត្តំ ធារេំ ធារឃតិ ទេចទត្តញ្ចហិតំ, ឲចំ ថាលិបិ តណ្ឌុលសមវេតំ ចិក្លេទតាទិកិរិយំ តណ្ឌុលេ ធារំ

ធារឃតីត្យាបសិលេសិកាធារត្តំ កដាទីតោ៍ ឃតោ-ញ្ញ្ញាតាធេយ្យំ ត ចត្តតេ សត្តថា កិឃ្យា ចា, សោ ទេសយិកោ,

ចិសយោត្យាធេយ្យស្សាតញ្ញ្ញាតការចា, ឃថា ចក្ខាទិប្បចត្តិតយញ្ញ្ញាកាចា ចក្ខាទីតំ ទ្ធបាទយោ ចិសយាតិ ទុច្ចទ្តេ, ឲចយាកាសេ

សកុតឃោត្យាទោ សកុត្យាទីតយាកាសាទីតោ-ញ្ញ្ញាកាចាទេត តេសំ ចិសយាត្យុច្ចទ្តេ, ចិសយោ ឲច ទេចសយិកោ៍ ឃោ

អាធារាធេយ្យាតយកិត្យាបេត្យាធេយ្យមិត្យកិត្យាបកោ, តថា ហិ‘តិលេសុ តេលំ, ទធិមិប្បសប្បិ,ត្យត្រ តិលាទីកំ តេលាទិកយាធេយ្យំ

ត្យាបេត្វា តិដ្ឋតីតិ តិលាទិ ត្យាបកាធារោ៍ សមីបេ កថោ, សមីបេបិ ឲច ចា សាមីបិកោ, ឃស្ស សមីបទេសេ អាធេយ្យំ ចត្តតេ សោ

ឲចមុច្ចទេ, អទ្រោតាទាហទេហំ ‘ក្ខុស្ស ចសតិ កក្កាយំ ឃោសោ’តិ៍ តត្រ ចាត្រាប្បាធារេ សត្តមី ចិធីយតេ អាធារោ ច តិស្សេយា ទុច្ចទេ,

តិស្សេយា ច សំយោកសមចាយេហិ ទោតិ, ត ច សិស្សាទីតំ ក្ខុប្បកុតីតិ ទេចទត្តសកុត្យាទីតមិច កដាកាសាទីហិ សំយោគោ,

តេលាទីតមិច ច តិលាទីហិ សមចាយោ ចា អត្ថិ, តេតាឃុត្តំ តេ សយាធារត្តត្តិ, តេតទត្ថិ, ឃទាឃត្តា ហិ ឃស្ស ដិតិ សោ ចិតាបិ

សំយោកសមចាយេហិ តស្ស តិស្សេយោ កចតិ, តថាហិ បុរិសស្ស ត ទញ្ញា សហ សំយោកាសមចាយោ ចាត្ថិ, អថ បត តទធីតដ្ឋិតិត្តា

រាជតិស្សេយោ បុរិសោតិ ត្យបទិស្សីយតេ, សិស្សាទីតញ្ច ក្ខុប្បកុតិត ឃាឃត្តា ដិតីតិ តេសយំ [តេតស្សាយំ (បេតិ្ដកេ) ឃុត្តោ តេ បតិ

ក្ខុបកុតីតំ តិស្សយការចា (ខីតិត្ថពុទ្ធិ)] ឃុត្តោ ក្ខុប្បកុតីតំ តិស្សយការចាតិ, ឲត្វ បត ឃដ្ឋបិ

ទេសយិកាកិត្យបកាតយាធារាធេយ្យាបសិលេសោ អត្ថិ, តថាបិ បការត្តរស្សេច បរិប្បុដត្តា តទេច ចចតិដ្ឋា, តាញ្ញ្ញថា

ឱបសិលេសិកេត ចា [ឱបសិលេសិកេច] ចិសយាកិត្យបកាតយក្កហហេតា ក្ខបសិលេសស្ស ចា [ក្ខបសិលេសស្សេច] បរិត្យត្តត្តា តទេច

ទោហារោតិ ត សក្កោរា សក្កតីឃោតិ៍

១១៍ និមិត្ត

និមិត្តកាចយទេត្តតិមិតា ពយុ្ឃំឃោកាការចេបិ សត្តមិយា បចត្តិ យាហ, ត បនេះ ចិឃ ពយុំឃោរកេ ឧច, តេទតច

ចក្ខុតិ-'ឧចយញ្ញាទេត'ត្ថាទិ, ធាហិទាត់ ហិ-'និមិត្តា ពទេខុត" (ធំ, ១-០-ប័ដ) ប្លាតិ ឃុត្តំ, តត្ថ ពទេខុត ឃោរកេ បឃោឌតា សត្តមីកចតិព្យេត្វា,

អឌិតមិញ្ញាហញ្ញាទេត ឌីបីតិឌីបិនេតាហតតស្ស បឃោឌត់ ចមុំ, តស្ស ឌីបិត់ហត្ថិតិ ពទេខុត ឃោ កោ, ឃុទេត្ត ពទេខុតាព្យចចទេត បឃោឌត់

ចត្តុយាទកទេត 'ត បនេត'ត្ថាទិ៍

១៣៍ យត្ថា

យស្ស កិរិយាតិ យស្ស ពចាត្យេត្តស្ស សម្ពន្ធិនី ទគោហតាឌិកិរិយា, កិរិយត្តុទស្សាតិ ពយតាឌិកិរិយត្តុទស្ស, ឧទេតតាតិ លក្ខុលត្តិ ឧទេតត,

តទេតា-ត្ថស្ស ចិចទលំ កិរិយាចតាតិ, "ពាលការចេឃុ ទេច"តិ (១-៩-៣១) ពត្ថាយទេតហិ ឃុត្តិតំ, តគាហ-'ពាលទេត្តហិ ចា'តិអាទិ៍

១៤៍ ឃេត្ថី

សាមិស្សរាទិឃោរកេ ឃេត្ថីសត្តមីឃោ យចា សិឃុត្តិ "សាមិស្សរាឌិបតិគាយាគសក្ខិបតិភូបឃុទេតហិ ច "ប្លាតិ (១-១-១ដ) អាទេត្តំ បទេហិ,

តគាហ-'សាមិ'ត្ថាទិ, អញ្ញ ច ឌិតិត្ថពុត្តិតា "សាយ្យាឌីត់ ទកេទគេតា បិគាត់ បរិយាយត្តុនិចព្យេត្តមិហ យា ទេហាតុ ពាយស្ស ទាឌា"តិ ចុត្តិ

ចាព្យយុបត្យុ ហស្សាប្យ ឃុត្តត្តយុបគស្សយយាហ-'សាមិស្សទេ'ត្ថាទិ, ទពាត និចាទីឃទេត, ត ទពាតាបីព្យេត្វា, ចិសយចចតិត្ថាឃំ 'ពាទេយ

ទាឌា'ព្យបិ កចិតព្ពាមិព្យេតតាហ, "អាឃុត្តកុសទលហ្យាទេសចាឃ"យីតិ (១-១-៣០) អាទេត្តំ, តគាហ-'អាឃុទេត្ត'ត្ថាទិ, អាសចា តព្យទេតា,

ញ្យាចទេបិ តិឃុទេត្តា, តទេត្តជំ សិឃា "អាទេសចាយត្តិ ចក្ខាយី ព្យចស្ស ចចតមិគយាទេត្ថតីឃយញ្ញាឆា ព្រាសំឃុទេត្តបិ 'អាឃុទេត្តា ទេកា

សពឌស្សា'តិ បសគ្គតី"ព្យាសក្កឹឃ តទេត្តចេតមេ្យ បឃោឌតត្តិ គទេស្សពុយាហ-'ចិតាបិ'ត្ថាទិ, "សាមិស្សរា"ព្យទិកំ ពត្ថាយតឃុត្តំ, ទេតទេតចាតិ

ពត្ថាយតឃុទេត្ត បស្ទុតសត្ថាតត្តុទំ កុសលសត្ថនិទេត្ថទេសទេតច, ប្លាឆាតិ ទេយាក្កលា្ខាតចុត្តិឃំ៍ ពត្ថាយទេតត "ពយុពទលា និមិត្តទេត្តឃុ សត្តមី"

(១-៩-៣០) "បត្ថាម្យទេត្ត ច" (១-៩-៣១) ប្លាតិ ច ឃុត្តិតំ, ទេតតាហ-'ពទេយុ'ត្ថាទិ, ពហលាស្ស ធាហា ចិសឃោតិ សម្ពន្ធោ,

ពត្ថាយតាត់'កិក្ខុឃ្ម'តិអាឌីតិ ពយុទេត្ត ខ្លគាហទលាតិ, ហទេត្តឃ្មតិអាឌីតិ ពទលទេត្ត, ពគលីឃ្មតិ បត្ថាម្យទេត្ត៍ "យល្ហិព្យស្សុទេក្កឃុ តតិយា ទេច"តិ

(១-៩-៣៤) ពត្ថាយតឃុត្តំ, តគាហ 'បសត្តុទេត្ត'ត្ថាទិ, បសត្តុទេត្តតិ យល្ហិតទេត្ត, ខ្លស្សុក្កទេត្តតិ ខ្លស្សាហទេត្ត៍

១៩៍ ឃទេតា

ចិឃុំ ពទលំ តិត្ថាទលំ, ឌិតិត្ថពុត្ថាចទិទេឃត "កិយព្វេព្យុតទិជំ ចចត់ យាចតា តិត្ថាទិឃយាទេតា-ចឃទេចា សយុគាយត្ថត្តទេរា, តត្ថ ឃគា

សមុទាយស្សា-ឯកទេសត្តា ចតុព្វិធាយេត, តថា សព្វាបិ សិទ្ធាច, យថា រូបេ សាតាតិ, យថា ទុក្ខយតនសម្ពន្ធា តថា ទុក្ខំ, យថា រូបស្ស សាតាតិ សទ្ទមេតំ បមាណត្តា ចេត"ន្តិ វុត្តំ, តទេវ មយុត្តន្តិទស្សេន្តោ អាហ-'ន សាតមោ'ត្យាទិ សុកមុត្តាតិឆន្នាតិ សុកឆន្នាតិ, អាហិតា អចិន្តិតា, អាសេវិតា ភាវិតាតិ វុត្តំ ហោតិ។ យទេតាតិ អាហិតត្តការណា, តទេតាតិ យទេតា ឧត្តិត្ថាវុទ្ធិចេតនយេចយុត្តំ, តស្មា ការណា 'បញ្ញាយ ចិត្តេ'តិ (១-១-៣១) បាឡិយំ វុត្តំ, តទាហ-'សមុទាយទោ'ត្យាទិ, សុតទោ សការតា សីលំ អតិសយេន សេវេយ្យាតិ សម្ពន្ធោ, "តិដ្ឋានេ ចេតិ សព្វាបិសុ បទេសុ តទបចារោ, យំ យោគោ"តិ បទេវហាព្យាយេត, តត្ថ តាច តិដ្ឋានយេចេត្ថ តត្ថិ វុទោតា ចេតិសព្វាបិតំ តត្ថប្បចត្តិ, យទេតា តាសំ ឋានតត្ថបិទយាទត្តទោតិ ទស្សយមាហ-'តាកា ឋាព្យាទីហិ'ត្យាទិ, តហិត្យាទិនា ឋាព្យាទីហិ តិដ្ឋានាការេ ទស្សេតិ, ឋត្យាទិតត្ថិ តិដ្ឋានេ ចេតិ, វុទោតា ត កថិត្យាហ-'ឋត្យាទិសម្ពន្ធេន'ត្យាទិ, អតំ ព្យបទេសទោតាតិ សីលត្តាទិព្យបទេសាការទោតា, វុត តិដ្ឋានាការេច ហេតុត្តរមាហ-'វុល្យាកទោ"ត្យាទិ។ សាធុតិវុសេហិ យោគេ បុព្វាយំ កមុយាតាយំ សព្វាបិ, តថា អសាធុយោគេ, តថា បរិទីតាសុក្កេហិ យោគេ តតិយាសព្វាបិយោ, តថា ទេហិបត្តគព្ភត្តសទ្ធា ច ទោត ទោត ចេតត្តទេត បាឡិតិយេហិ ចិហិតា, តំ សត្តំ តំតំការកចេតិដ្ឋាយមេច សាទេតំ 'យាតទិ សាធុ' ឋត្យាទយោ ឋទាហដំ ទោទេសុ បរិទោតា បសទេត្វា, អចឋានដ្ឋាតិ អទេត្វា, ទោទេហិ ការណភូតេហិ បរិទោតា កចតិ, ការណភូតេហិ ចា បរិទោតា ការតាតិ អទេត្វា, វុទស្សតិត្តយុទេត្តក លក្ខិទោតា ការទេហិ ទោរាយមិព្យទេកទេត សម្ពន្ធា វុទស្ស, ទោត ការណភូតោត។

១៥។ បញ្ញា

បញ្ញាត្តមេត្តតិ ឧត្តទេក វុទេត្តបិ ចាព្យទេត្វា បទេត្វា ចា ត ចិន្តាយេត តាយក្កហណាតុចត្តិទោតាតិ ទស្សេតុមាហ-'ទេទ្ធកាទេតកាទិ វុត្តទោតា'តិអាទិ, តាទេតាទេត្វា បដិបាទិយមានោ តាយសព្វាទេត-ត្តតិ អភិធេយ្យទេត្តតាព្ពាទោព្យ បដិបាទយព្យទេបក្ខិត ចិកត្តិចិទេសត្តិ អាហ-'អភិធីយតិ'ត្យាទិ, បកតិទុទេបកាតិ តាទេក, តស្ស អភិធេយ្យស្ស, យត្តសទ្ទស្សាតិអាទិនា សាយព្ពាត្ថិទំ យត្តសទ្ទស្សត្តចេតត្តិ ទស្សេតិ, ពុទំ វុត្តំ ហោតីតិ តាយស្សាភិធេយ្យមេត្តតិ ពុយិតា ពុទំ ចក្ខុយាតំ វុត្តំ ហោតិ "បិដិបទិកត្តលិង្គបរិមាណចេតមេត្ត បញ្ញា"តិ (១-១-៣៩) លិង្គាទីសុ ទេកទេត បញ្ញាចិឆាតមបិដិបត្តា, តទាហ-'លិង្គបរិមាទោ'ត្យាទិ, លិង្គំ ពុត្តិបុត្តបុំសកាតិ, បរិមាណំ បរិច្ឆេទោ, សង្ខ្យា ឯកត្តាទហុត្តាតិ, តទ្ទទេត្តាបិ សទ្ទទេត្វាឯចាតិ លិង្គាទិចទេត្តាបិ សទ្ទបិ ព្យតិរិទេត្វា សទ្ទទេត្វា ឯច, វុត្តតីចត្តសាយព្ពាមុទោឆាយ បចត្តិយា វុត្តតីចសទ្ទេហិ បញ្ញា ហោទេតច, តំយុត្តស្សាបិ សទ្ទត្តកាចទោតា 'វុត្តំ ឈទោតិ'ព្យាទីតិបិ វុត្តំ វុណំ តិមិត្តំ កត្វា ទោរាយមិព្យទេកសម្ពន្ធ ឈទេសុ ចត្តិត្តិ បលម្ពទេត អញ្ញាកដ្ឋិតិព្យាទោ "អសទេព្យហិ សព្ពាសំ"តិ (១-១១៨) ទេហិបចិឆាតសាយត្តិយា បាទីហ្យតត្តទេកហិបិ បញ្ញា សិទ្ធាទេយច។

១៦។ អាយត្ត

អភិមុខំ កត្វាតិអាទិនា ទោយការមុស្ស ផលំ ទស្សេតិ, តាយទេត្តតិ សទ្ទទេត្ត, បទេតាតិ អាយត្តណាឯកអត្តយត្តប្បការសកបទេតា, ទោហត្តិ ទេចត្ត...

សិទ្ធស្សាកិយ្យតីការ [កិយ្យតីការច (ទេបិត្ថេក)], យត្ថយាយត្តហ៌ សិឃា;

អទេត្វា ពតាកិយ្យតោ ហិ, ក្រិយាយំ ចិតិយុជ្ជតេ;

អាយត្តហ៌ ត ចាព្យទេត្វា, បឝតោច បតីតិតោ;

តទេត្ថចាយត្តហ៌ ទេលិទេក, ចិឆាតទេត្តត ចត្មតា;

ពំ យថា កច នារេដតិ, តិប្បត្តទេត្វា កទេចតិ ចៈ

សិទ្ធស្សាតិ ទេចទេត្តត្តាឌិតា សិទ្ធស្ស, អទេត្វាតិ ទេចទេត្តាឌិ, ពតំ អាកិយ្យត្ញ សយាឆាតំ ទេយតាតិ ចិក្កទេហា, ក្រិយាយំ ចិតិយុជ្ជតេ កន្ធ ក្យុជ្ជាតិ, អាយត្តហ៌ តត្ថិ... ត្ថឌាតិ ចិតិយយាតទេត្តតាលទ្ធសត្តិកស្សាកិយ្យលយិត្យសក្កន្ទបត្តា, ចិឆាតទេត្តតាតិ តិប្បាទេឌតទេត្តតៈ

១៥៌ ៨៥

កិរិយាការកេច្ឆាឌិច្ឆត្តិកត្ថស្ស អត្ថសំចណ្ណតំ ពត្ថយារកតេ 'ឲកាយំ សព្ពទេគ្គា តាទេយ'ច្ឆាឌិ, កិរិយាយ ការកេហិ ច តិប្បាឌិតោតិ ត្ថយិតា សព្ពត្តស្ស កិរិយាការកសព្ពត្ត បុព្ពកត្ថយាហ, តទេតាទេយចាយំ តាកឃ្ញិកោតិ ត ទេយសំកេសច្ឆិ ទ្ធិត្តំ កចតិ, ចិសិដ្ឋាតំទេយច ត្យ ទ្ធិត្តំ កចតីត្យតិប្បសក្កាការទេចា, កិរិយាការកសព្ពត្តបុព្ពកោ ហិ ការកេហិ អទេញ្ញា សស្សាយិកាចាឌិកោ សព្ពទេគ្គា, តឆា ច ច្ឆត្ថំ–

"សព្ពទេគ្គា ការកេហទេញ្ញា, ក្រិយាការកបុព្ពកោ;

ស្យតាយយស្សុតាយំចា, ក្រិយាយំ ទេសា-កិឌីយតេតិៈ

តត្ថ អស្យុតាយំ កិរិយាយំ 'រទេញ្ញា បុរិទេសា'ច្ឆាទេឌា កិរិយា ការកសព្ពត្តបុព្ពកោ-ទេញ្ញា ឲច សស្សាយិកាចាឌិកោ សព្ពទេគ្គា បតីយតេតិ, 'សរតិ រជ្ជស្ស'ត្យាទេឌា ត្យ ស្យឃ្យយាទេត កិរិយាសដ្ឋេ, ឲត្ថ បត សត្តយបិ កយ៉ិ ចត្យយតិដ្ឋិតំ, ចិទេសសតការទេចាទេយច សរលាយ្យតិ រជ្ជស្ស បឌិបាឌិយតេ'រជ្ជសព្ពត្តិសរលា'ត្តិ, កិរិយាការក សព្ពទេគ្គា ហិ សព្ពត្ថ ចតុដ្ឋិតិចទេសទេតចត្ថិ, តត្តិយិទេត្វា ច សស្សាយិ កាចាឌិ, តត្ថ សស្សាយិកាចចិចច្ឆាយំ ចិជ្ជយាទេតាបិ កិរិយាការក សព្ពទេគ្គា ត ចត្យយិដ្ឋិតោ, យឆា 'អត្យឌរា កញ្ញា'តិ, ទេសា ចាយំ សព្ពទេគ្គា សស្សាយិកាចឌញ្ញាឌតកកាចា-ចយចាចយចចិកាចាឌិលក្ខលោ ពាហុចិឆាតិ ទេចឌិតទេញ្ញា, តត្ថ សស្សាយិសព្ពទេគ្គ រទេញ្ញា បុរិទេសា,

ឧញ្ញាឧតកោ សព្ពត្ថេ និរោធស្ស ពីជំ, អថ យថាវុត្តេ សព្ពត្ថេ វុត្តស្ស សាធា, ពុទ្ធាទិ សព្ពត្ថវេស្សតស្ស កិរិយាការកសព្ពត្ថសញ្ញាតត្តំ យថាវេយាករណញ្ញាត្រាប្បចរយយិតំ កិត្តិ វុទ្ធាហាទរឃយាហ-‘តថា ហិ’ច្ចាទិ, បរិបិលតកិរិយាករេតា រេតសំ សព្ពត្តោតិ ពុទ្ធិតា

បរិបិល្យបរិបិលតលក្ខណា-យំ សព្ពត្តោតិ ឥវេស្សតិ, សា អយម្បិ បិលតលក្ខណា កិរិយា សព្ពត្ថយវេស្សឥម្មាចទេហតុំ ឧតយិត្វា តិចត្តតិ, អត្តប្បករណាឥតា តិ្វយាឃ កិរិយាឃាឃំ សព្ពត្តោតិ ចិរេសរេសា ចសិឃរេត, ត ឈដ្ឋិឃា ចិរេសសាចកយរេត សាយត្តិឃំ... តស្សា

សព្ពត្តេក្រូបត្តា, សុឃ្យយាទេត ឲច ចា កិរិយាសត្ថេ ការកកាចស្ស ទេហតុតោ ចចតិដ្ឋាឃាការេច អវេស្សឥម្មាកាចសព្ពាតវេស្សច ឋលស្ស ចត្តុយិដ្ឋិតត្តា តវេឆច សព្ពត្ថា ឧាវេតា ឈដ្ឋិឃាកិឌឹឃវេត ‘រឌ្ឍស្ស សវតី’តិ, ចុត្តំ ហិ–

ឧតយិត្វាត សព្ពត្តំ, ក្រិយា កាឌិ តិចត្តតិ;

សុឃ្យយាទេត ក្រិយាសត្ថេ, សព្ពត្ថា ឧាឃវេត ក្វចិតិ៍

បរិបិលយតីតិ បុរិសយ្យរិបិលយតិ, តវេតា បិលតាឥកា វុបការ សកាចា កិរិយាត្តិត្វយ្យិ វេតសំ សព្ពត្តិតិ កចតិ, វញ្ញា ហិ ការិយយាតា តំសព្ពត្តិតិបុរិសចិសយត្តាចបុរិសវេយាកិតិត្យុកិត្តយ្យិកិរិយាសម្ពចតិ, តវេតាវេយចតស្សា វុកយសព្ពត្តិតិយា កិរិយាឃ សម្ពវេចអវេស្សឥត្តិ ញុត្តិឃា វេហតុក្ខតស្ស អញ្ញាយញ្ញាវេបក្ខសកាចស្ស សព្ពត្ថស្ស កាចវេតា កិរិយាឧតិតត្តយស្ស, អញ្ញាយញ្ញាវេបក្ខាលក្ខណា... សព្ពថា តិរវេបក្ខវេត្ត សព្ពត្ថាកាចា, សព្ពត្ថិ ញុត្តិសម្ពចស្សាតិ សព្ពត្តិសុ វាឧបុរិសាឌិសុ អវេស្សឥត្តិ ឲចយ្យចត្តាឃ ញុត្តិឃា សម្ពចស្ស៍ បវេវសំ ចិយ “គុវេលា ឈដ្ឋិ”តិ ចចតត្តវាការេច វុកយត្តុបិ (វេចត្តុ) [(វេឃច) (វេបិត្តុវេក)] ឈដ្ឋិប្យ- សវេក្កាតិ វេតារឆេតុយាហ-‘តតុ វេច’ច្ចាឌិ, សច្ចត្តិ យថា ចុត្តំ វេចាឥតយក្ខុបកឲ្យ វេចាឥកយ្យតិ យថាចុត្តំ សព្ពត្ថរូបំ តវេតា-ញ្ញាត្រាប្បុបសំ ហរិត្វា តត្តុ ឈដ្ឋិប្យសក្កំ វេចាវេឥតុយាហ-‘វេឥចឥវេត្តា’ច្ចាឌិ, អវេឆច យិច្ចាឌិតាយតីបិអញ្ញាយញ្ញាវេបក្ខាលក្ខណេលា សព្ពត្ថេ ចចតិដ្ឋាវេយចេត្តុ ការណត្តិ វេចាឥកាឌិប្បាឃយវេត្រាបវេតត្វា តវេឥច ចិរេសសវេតា ឈដ្ឋិឃា អការេច សម្ពបវេតុំ‘ឃវេឌ្ឍចយិហាបិ’ច្ចាឌិកយាហ, តត្តុ អថាតិ វេចាឥកាឌិប្បាឃប្យការសតាវេម្ពុ តិបិវេតា, ឲចំ ចត្តញាត្តិ ឲចំ យឌិបិច្ចាឌិតា ចក្ខយាតតវេយត ចត្តញ្ញំ, បដិបិវេឥតញ្ញាតាឃាត្យាឥតា ពុទ្ធត្តិវេបតិ “ចិរេសស្សំ ចិវេឆឃតាឃ ត បវាឌិតត្តិ អប្បឆាតកាចវេតា ញ្យតិវិច្ចវេត តវេតា-តត្តិដ្ឋវេយច, ត រូបត្តវេម្ពុតិ‘បុរិសវេស្ស’តិ, ចិរេសសតត្តុ វាឧាឌិកំ តឥក្កតាឃាតុចឌិយាតយប្បឆាតត្តា ការករូបវេតា ញ្យតិវិច្ចវេត, តវេតា រូបត្តវំ កឧតិ ‘វវេញ្ញា’តិ, តវេតា ញ្យតិវេវក លក្ខណា សព្ពត្តោ វេហាតិ, ឲកស្ស សព្ពត្តិត្តាសម្ពុចា ចត្តុវេតា ត្តិវេដ្ឋា ចិរេសសតកាតវេត្តត បតីឃវេត តវេតា ឈដ្ឋិ ចិរេសសតវេយចាតុឆាចតិ បតីតិចិរេសវេយ សដ្ឋប្យចត្តិ”តិ, វេឃា ហិ ចិកប្បត់ ចិសវេឃា វេសា សដ្ឋាតត្តិ, អវេតាវេយច សព្ពត្តា តិយវេយត ចិរេសសតវេកឥយតុចិឥឆាតិ... ចត្តុវេតា ត្តិដ្ឋស្សាបិ តក្កតវេត្តត បតីតិឃា យថា កាត្យុត់ ឆតត្តិ, តាចស្សម្មាត្យុត់ ឆតត្តិវេច្ចច កចតិ, តថា សត្យបិ ចិរេសស្ស វេកវេឥ ចិរេសសតកាតវេយច វេកឥយតុ(ចិឥឆា)តិ ‘វេឥចឥត្តស្ស អស្សា’តិ, តវេឥតំ សព្ពា ចិរេសសតកាតវេត្តត សព្ពត្ថបតីតិវេតា-ចកប្បឹឃវេត, ចិរេសស្សកាតវេត្តតាបិ តប្បតីតិឃំ តិយវេយត តក្កតវេកឥាតុចិឆាតំ សិឃា ចិរេសសតកាតវេកឥាតុចិឆាតយិច, ត្តិដ្ឋតត្តុ ចត្តុវេតា [ចត្តុវេតា] ត ចិរុឌ្ឍវេត, ចត្តុបដិពទ្ធវេយច ច ត្តិដ្ឋត្តំ យតសិកត្វា តំចាឌិហិ ត្តិវេដ្ឋា សព្ពត្តាកិឌឹឃវេត, អវេតាវេយចាឃំ ញ្យតិវេវកចិកត្តិ (ឃាកយ្យវេត)... ញ្យតិវិច្ចយាតចិរេសសតក្ខតសព្ពត្តិកាតញ្យតិវេវកលក្ខណាសព្ពត្ថាកិ- ឆាតប្យចត្តិវេតាតិ, តិលិឌិចិរេសសតត្តុ បវេត្តុវេត្តតាប្យឆាតយ្យិ ត

ការកកាចនេតា ញ្ញត្តិទិដ្ឋតិ... តិលិងិសង្កេតុប្បលិងិតន្តាកិសាតនេតា, យថា ‘តិលយុប្បលយុប្បុ, តិលេតុប្បលេត ជិតំ, តិលប្បុប្បលប្បុ ពន្ធេ’តិ, យថា តុ ត ចិនេសប្បុបចត្តិ តថា ញ្ញត្តិទិដ្ឋនេតច ‘តិលប្បុ ពុលប្បុ ប្បុលត្តិប្បុយោ’តិ ការកកាចលក្ខលា បសាតកាចា ញ្ញត្តិទិដ្ឋនេត ឧច តិលិងិ, តទេតា ចិនេសសតនេយចានេតកប្បការតាយាច តិដ្ឋនេត, តទេតា ចិនេស- សតំ កិច្ចានេចច ការកទ្វបទេតា បសាតកាចា ញ្ញត្តិទិដ្ឋនេតតិ ចិនេសសត យទេត្តតាបិ សេសំ សន្ធាំ តថា សិយាតិ តាសក្កតិយត្តិ៑

ឧទ្ទិតិ ទាឌបុរិសា ឧទ្ទិ, តតិយេ ពេហសន្ថានេត សប្ពត្ថិតិ៑ សហយុត្តប្បដិច្ច ឧចត្តិ ព្ពយិតា បុរិសប្បុ អប្បសាតត្តនេយច ឌិនេបតិ, អកិយតាតិ បិលិតិយាតំ សុត្តន្តេទត អកិយតា, យនេតា ឈដ្ឋីយ-យត្តនេតា យនេត សព្ពត្ថិតិប្បយា, នេតតាហ- ‘សព្ពត្ថនេយចិ’ច្ចាឌិ, សព្ពនេត្ថា នេចត្តុ យាតុ សទេលាតយចដ្ឋាតាឌិកិរិយាតិមិនេត្តាតិ នេកចិ, អនេញ្ញា តុ សទេលប្បុ កិរិយាទ្វបត្តា កិរិយត្ថទេយត្ថនេទនេតច ឌនេព្ពត សព្ពនេត្ថាបបត្តិយាហុយថា ដ្ឋិត្តំ ឌតុកនេតា សំសិលេសនេសា, ឌតុនេតា តុ កដ្ឋេតាត្តតានេយច, ត ឌត្តត្ថទកនេតា សំសិលេសនេសាតិ៑ បទេទសំ តតិយនេត្ត ទុតិយនេត្ត ច កិតកប្បនេយាគេ ញ្ញាតាបិ (បច្ចាប្បនេត្ត) សត្តប្បនេត្ត ច (“ឈដ្ឋី ចា”) តិ (១-៩-១០) ទុតិយា បច្ចាមិតច្ចា”តិ (១-៩-១៥) ច សុត្តន្តេទហិ ឈដ្ឋីតិយតា, តប្បាបិ ចត្តិដ្ឋានេតាច សាឌិតកាចំ ឌនេប្បុតុយាហ-យថានេចត្តាតិអាឌិ, ឧត្តាប្បានេឌា ឧទាហរណទ្ទនេយ សុត្តន្តទេយត្ថទេទត សប្បទាតត្តាកាចា សព្ពត្ថចចតិដ្ឋាយនេយច បទេទសប្បិ ឈដ្ឋី, នេតតាហ-‘ឧត្តា’តិអាឌិ, ពាហុលត្តិយប្បុ អត្ថំ ឌនេប្បុតិ ‘យថា ឌប្បុត’ត្តិ, អចិសំចាឌការលិកប្បុតុប្បាឌិកំ កនេយុ ឧទាហរណំ, បច្ចាប្បនេត្ត បត ចត្តិដ្ឋានេតាច សនេត្តា តសត្តិ ឌល្ហប្បាតុប្បាឌិតិ ឧទាហរណាតិ នេចឌិតន្តាតិ៑

៣០៑ តុល្យ

អតកិយតាតិ ‘តុល្យនេត្តហ្យតុលិបយាហិ តតិយាញ្ញាតទិប្បុ’ត្តិ (១-១-៤១) សុនេត្តត តុលិបយាហិ អនេញ្ញាហិ តុល្យនេត្តហិ នេយាគេ តតិយាយ ចិឌីយយាតត្តា បិលិតិយាតំ អតកិយតា, យស្មា សឌិសា កាចា នេតសំ នេតាបយាតិ ‘អជ្ជុនប្បុ តុលិ តត្តិ’ត្យាឌិកយុច្ចនេត, តស្មា ឧចំ យថាចុត្តតនេយតាតិ តទេចត្តិយប្បុ អនេត្តា នេចឌិតនេត្តា, តទេចត្តិ ចា តិបិតសយុគានេយា យថាចុត្តតិឌប្បុតនេត្តា, តុល្យស្មតិ សឌិសេសុ, តថាចុត្តាតិ អជ្ជុនប្បុតុលិតត្តិត្យាឌិតា នេតត បការេទត ចុត្តា៑

៣១៑ អនេតា

សុនេត្ត ‘អនេតា’តិ ចុត្តំ ‘អការន្តនេតា’តិ កឆំ ចុត្តិតិ អាហ ‘អនេតា’តិអាឌិ, អានេឌសា នេហាត្តិតិ នេសនេសា, យការាទំនេយច សិយុំ... អាឧអានេឌសាតនេយកចណ្ហត្តា, នេលិនេប កនេតតិ ឌ្ឋការប្បុ នេលិនេប កនេត, តនេត្តតិ យថាចុត្តំ ឈចាត្យប្បដិក្កិបតិ, បដិនេក្ខបេ ការណយាហ-‘បទេលិបប្បា’តិអាឌិ, ការណត្ថទំ ចត្តុយាទកនេត ‘កិច្ចា’តិអាឌិ, តិច្ចយ្យទេលិនេបិច សិយា, ត បុត្តនេលិនេបិបិ អាកយប្បនេយាកាតុក្ខុល្យតាតិបិ សក្កា ចត្តុតិ អាហ-‘តចា’តិអាឌិ, តិច្ចយ្យទេលិនេបិនេយចាតិ ត ច សក្កា យត្តុតិ សព្ពនេត្ថា, ឧចំ សនេត្តត្យាឌិតា តត្ត ចិនេទាឈយាហ, អនេតាសព្ពចាតិ អានេឌសាការនេតា សព្ពចា, ឈិប្បាការចិសាតំ “នេយាសុ ឈិប្បុ បុនេយ”តិ (១-៥១) ឧតនេចបនេយាឌតត្តិអាឌិតា ចុត្តប្បនេយាឌតាការេច ការណយាហ-‘អតិដ្ឋត្តា’តិ, អតកិយតត្តាតិ អនេត្តា, បនេយាឌតាកាចាតកិយតត្តនេយច

ឥទស្ស វុយាហ-‘ឲតឥត្វទេយចា’តិអាទិ, ព្ពយស្សាតិ “អទេតា ទេឃាត់ ជាំទេដ”តិ យស្ស វុត្តស្ស, សិប្ហាទេត្វចាតិ ‘សិប្ហា’ ព្ពតិ ឲតាឌិំ វុត្តទេយច, សិប្ហា ទេឃាត់ ជាំទេដតិចាតិ “សិប្ហា ទេឃាត់ ជាំទេដ”តិ វុត្តំ ចា, អទេតាតិ ‘អទេតា’ ព្ពតិ វុត្តំ, តាឌិរស្សបទេឃាកស្សាតិ អក្កា, អទេក្ក ព្ពតិ បទេឃាកស្ស៊

៣៣៊ តឹត់

ឃប្ហា ឲកទេយច ទ្វបយុកាហដំ, តប្ហា ទ្វបិទ្វបិតិ ទ្វទេបទ្វបិតឹតិ ទេកទេកា ទេចឌិតទេប្លា, ទេតត ហិ ពាហុចចទេត [ពាហុចចទេតត (ទេបិត្វទេក)] បធយាក្ខតិឃាវុ ‘អដ្ឌឹតឹ’តិ ឲកទេយច ទ្វបយុកាហដត្តិ ឥទស្សតិ៊

៣៣៊ របស្សាឃ

វុទិាតិ ខាកាទេរា កិយទេត្វាតិ អាហ-‘ខាកាទេរា’តិអាទិ, អរតិ ហិ ខាកាទេរ‘ខាក្ខុខាទេក្ត’តិ ខាកាទេរត ចិទេររទេតត វុកាទេរា ត ចិទេរសិ ទេឃឃ្យ រតិទេឃច តប្ហិ ទេតត ទេរា ចិទេរសិទេឃឃ្យ, តប្ហា “ខាកាក្ខុខាក្តាឡ្យត្តា”តិ វុទេត្ត ‘ខាកាក្ខុខាក្ត’តិ ចិទេររត់ ចិទេររតកាទេចា អទេត្វា បទេឃាឌត់ ឃស្ស ទេរា ចិទេររតទេត្វា, ពាហុល់ ចចទេតតាតកិយតយតចទេរស់ ចចត្វាបឹឃតឹតិ ចុត្តិឃំ “កិទេឃ្យា”តិ្យាឌិកយុបឌិ្ឌត្តិ ឥទស្សតុយុបក្កយទេត ‘រាយទេប្លាតា’តិអាឌិតា, ឈដ្ឌិ កចតឹតិ (ទេរ)ទេរា, តត្វច អត្វរទេក្កតាប្លាបឥត្វរយាទេរ កឆំ ចតុត្យ្រត្វា-ចរឹឃតឹតិ ចុក្ខទេត, ចតុត្តិ្វឲកចចទេត អត្តត្វ’ត្តិ ឲត្វ រក្ខ្មុយរចតាឌិកយត្តតិយិត្តត្តិ ទេឃា-ទេត្វា, ទេរា ចទេត្វា-ប្លា បឥទេត្វបិ, តស្សា-ប្លាបឥត្វក្វតស្សាបិ អត្តា អទេត្វា បទេឃាឌតយ្កចតិ តិយិត្តកាទេចតាតិ តាត្វទេកទេកាតិ ត ឲត ព្ពយចខ្លិតាត់ រប្លាឌឹតត្តិ ត ឲទិតយរទេក្កហិ ឲច ចខ្លិតាតយទេប្លាស់ រប្លាឌឹត់, បជិរិទេក្តវុបិ កស្សចិ អាទេឥទេរា ឌិស្សតឹតិ ឥទស្សតុយាហ‘តរក្កស្ស ចា’តិ៊

៣៤៊ ឈប

ព្ពត្តិ្វឃា ចក្ខឃាតិ បរទេប្លាតយឹ ក្ខតយុកាហទេលាតិ៊

៣៥៊ ស្សាចា

ឈបរទេប្លាហឹតិ ព្ពដំ ទេតតិយាម្ពុហិ តឹយស្ស អប្លាបឥត្វរយាទេរត ចា ចិទេររត់ ឥក្ខ្មុំ, ចុត្តិឃំ កតត្តិ អាឌិក់ កត្តាឌិប្យកាយរតត្វំ កត់, តាឃាតិ រប្លាត្វ ចិកទេប្យាឥាហទេលា៊

៣៦៊ តយិ្យា

“ᩋᩣᨠᩣᨿᩣ ᨲᨦ᩠ᨡᨱᩥᨠᨲᩣ ᨲᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ”ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨠᩣᩈᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᩮᨿᨲᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨦ᩠ᨡᨱᩥᨠᨲᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᨠᩣᨿᩥᨿᩴ ᨡᨱᩥᨠᨲᩣ, ᩋᨧᩥᩁᨧᨶ᩠ᨴᩮᨶ ᨷᨶ᩠ᨵᩣ ᨠᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩩᨷ᩠ᨷᨠᨲᩣ, ᨲᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᩣᨠᩣᨿᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᨲᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᨣᩉᨱᩮᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᨠᩣᨿᩥᨠᨲᩔ ᨶᩴ ᨻᩣᨵᩔ ᨣᩉᨱᩮᨶ ᨣᩉᨱᩮᨲᩣ, ‘ᨶᨿᩥᨿ ᨧᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥᨿᩥ’ᨿᨲᩥ ᨲᩩ ᨧᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩴ, ᨧᩥᨷᩃ᩠ᩃᩣᩈᩮᩣ ᨧᩣ ᩅᨲ᩠ᨳ ᨴᨴ᩠ᨴᩮᨲ᩠ᨳᩣ᩼

(᪃᪘) ᨻᩣᨠᩣᩁᩮᩔᨧᨧᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩮᨿᨧ ᨧᩥᨧᩁᨲᩥ ᨲᩥᩔ ᨻᩣᨴ᩠ᨵᩣᨴᩥᨶᩣ, ᨲᩔ ᨲᩥᩔ, ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨲᩥᩔ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᨲᩣ, “ᨶᨿᩥᨿᩣᨲᩥᨧᨲ᩠ᨳᩩᨿᩥᨲ᩠ᩅᩴ ᨲᩥᩔ ᨧᨲᩔᩣ”ᨲᩥ (᪁-᪁᪀) ᨲᩥᩔᩣᨿᩮᩅᩣ “ᨶᨿᩥᨿᩩᨠ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩁᩈᨶ᩠ᨲ”ᨲ᩠ᨲᩥ (᪁-᪃᪗) ᨶᩩᨠ, ᨲᩥᩔᨶ᩠ᨲᩴ᩼

᪘᪁᩼ ᩈᩩᨶᩣ

ᨧᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ “ᨴᩮᩣᨴᩮᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩮᨠᩅᩮᩣ”(᪁-᪁) ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩉᩩᨧᨶᩮᨶᨶ ᩈᩉᩥᨲᩮᨿᨠᨧᨶᨿᩣᩉ, ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨿᩥᨴᨶ᩠ᨲᩥ “ᩈᩩᨶᩣᩔᩣ”ᨲᩥ ᨻᩣᨴᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨲᩦᨲᩥ “ᩈᩩᨶᩣ ᩈᩔᩣ”ᨲᩥ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨲᩥ᩼

᪘᪘᩼ ᩁᩮᩅᩣ

ᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩋᩣᨴᩥ ᨧ ᩁᩮᩅᩣᨴᩮᨿᩣ, ᩁᨲᩥ᩼

᪘᪙᩼ ᩈᩩᩉᩥ

ᩋᨶᩩᨠᩣᩁᩃᨧᩮᩈᨶᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᩈᨴᩥᩈᩴ ᨠᩣᩁᩃᩴ ᨧᨶᨿᨶᩩᨠᩣᩁᩃᩴ᩼

᪘᪗᩼ ᩃᩩ

ᩁᨲᨶᩣᨲᩥ ᨿᩮᨲᩣ ᩃᩩᨻᩣᨲᩥ ᨧᩥᩈᩮᩈᨶᩮᨲ᩠ᨲᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨿᩥᨴ᩠ᨵᩥᨲᩔ ᨷᨴ᩠ᨿᩔ ᨣᩉᨱᩴ, ᩁᨲᨶᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᩅᩮ, ᨷᨴ᩠ᨿᩔ ᨣᩉᨱᩣ ᨲᨴᩣᨴᩥᨣᩉᨱᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩮ...
“ᨷᨴ᩠ᨿᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᨿᩮᨲᩣ ᩁᩈᩣ ᨧᩥᩉᩥᨲᩣ, ᨲᨴᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᨣᩉᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨬᩣᨿᩣ, ᨧᩥᩈᩮᩈᨶᩮᨲ᩠ᨲᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨿᩥᨴ᩠ᨵᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨴᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ...
“ᨧᩥᩈᩥᨯ᩠ᨯᩥᩈᩈᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ (᪁-᪁᪃) ᨧᨧᨶᩮᨲᩣᨲᩥ ᨿᨶᩈᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᩣᩉ- ‘ᨿᩮᨲᩣ’ᨻᩣᨴ᩠ᨵᩣᨴᩥ, ᩁᩈᩣ ᨠ᩠ᩁᩥᨿᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨴᩥ ᨿᩔ ᩁᩈᩣ ᨲᨴᩣᨴᩥ, ᩁᩈᩣ ᨷᨴ᩠ᨿᩮᨿᩣ-ᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩔ ᩈᨿᩩᨴᩣᨿᩔ ᩁᩈᩣ ᨲᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩔ ᨲᨴᩣ ᨴᩥᨲᨴᨶ᩠ᨲᩈᨿᩩᨴᩣᨿᨧᩥᩈᩮᩈ(ᩔ) ᨣᩉᨱᩴ, ᨶ ᨲᩩ ᨲᨴᨶ᩠ᨲᨿᨲ᩠ᨲᩮᩔᩮᩅᩣᨲᩥ, ᨶᩩ ᨧ ‘ᩃᩩᨴ᩠ᨵᩥ’ᨲᩥ ᨧᩥᩈᩮᩈᨶᩮᨲ᩠ᨲᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨿᩥᨴ᩠ᨵᩥᨲᩮ ᨠᨧᨲᩩ “ᨧᩥᩈᩥᨯ᩠ᨯᩥᩈᩈᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᨲᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᨣᩉᨱᩴ, ᨷᨴ᩠ᨿᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᨷᨶ ᨲᨴᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᨣᩉᨱᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩥᨿᩣ ᨧᨶᩣᨠᩣᨧᩣᩁᩥᨿᩣᩉ-‘ᨲᨴᨧᩥᨶᩣᨠᩣᨧᩥᨲ᩠ᨳᩣ’ᨲᩥ, ᨿᩮᨲᩣ ᨧᩥᩉᩥᨲᩣ, ᩁᨲᨶ ᨧᩥᨶᩣ ᨶ ᨠᨧᨲᩥ ᩈᩦᩃᨲᩣᨲᩥ ᨲᨴᨧᩥᨶᩣᨠᩣᨧᩦ, ᨲᩔ ᨠᩣᩁᨧᩣ ᨲᩔᩣ᩼

“បច្ចយក្កហលេ ឃតោ សោ ចិហិតោ តកាឌិតោ កហលា”ត្តិ ចាឃស្ស ឃត្ថ បច្ចយក្កហលំ តត្ថ សាឆារលត្តា ‘តកាឌិតោ’តិ ចុត្តំ, តកាឌិសយុកាឃស្ស កហលេ បតេត្ថ ចិសេសោ ត ឌិស្សតិ… អឆិកត្តាតិ [អឆិកតត្តាចាតិ (សេបិត្ថក)] អាឌីសុ ចិសេសឥស្សតាសយ្ហចា,

‘តុំ្លូា លេវិបេិ ចិន្ធាឃំ តេ” ឡ្យញ (ទ-ɜ) ត្យ ឌិស្សតិ ចិសេសោ, ចក្លូតិហិ តត្ថ “តុំតាសេឃតេច កាសេច កចិស្សតិ ក្រិឃាឃំ តកត្ថាឃ”ត្តិ (ទ-៩១) តុំបច្ចឃំ ចក្លូតិ”ច្ចាឌិ៎

ទប៉៎ សេក

ខ្លូសេញ្យចចត្តញ្ញត្តិ ‘សេកអ’ត្ថសេញ្យច ចត្តញ្ញត្តិ ចុត្តំ សេហាតិ, បសេក្លូ ឌីឈចិឆាសេតសេតចាតិ ត្តុយិតា អកាសាសេឥសេស កសេត បសេក្លូ ឌីឈចិឆាសេតសេតច,

អញ្ញាត្ថចទិតត្ថតាឃាតិ ល្ហត្តាឌិសេតា អញ្ញាត្ថ សេកាបុទិសា សេកាបុទិទិសច្ចាសេកា ឌាតិបឥត្ថតិស្សឃសេតត កតត្ថតាឃ, បទិស យត្តត្ថតាឃាតិ ចុត្តំ

សេហាតិ, អចស្សំ ឌីឈកាសេច កាសលយាហ ‘ឃឌិចាកាសេទា’ត្តច្ចាឌិ, ឃឌិច អាកាសេទាតិ បឥសេច្ឆសេកា៎

៩០៎ ឈព្រោហ្វា

ទិឈតិសញ្ញា ឈសញ្ញា តាសំ, កញ្ញាសញ្ញាតិអាឌីសុ ឈសញ្ញាតំ ពាហុត្តា ពាហុចចសេតត តិសេឆ្គសេសា, ឈទ្វុបស្សាតិ ឈស្សាតិ ឈសឆ្គទ្វុបស្ស,

តឆា សេកា ព្រោហ្វាតិ ឲត្ថ តឆាតិ ត្តុយិតា ព្រោហ្វាតិទ្វុបស្ស តិទុត្តិឃំ តិឌ្ហិដ្ឋត្តាច ឲត្ថ សក្កហិតកាចំ ឥសេស្សតិ៎ ឲចំ ចិចទត្តីតិ តស្វា ស សលសេតា

កស្ស អកាសអាកាសា”តិអាឌិតា ឲចំ ចិចទត្តិ, សេត ហិ អច អាច ត្តុច ព្រាច ឲចាតិ ក្តូសេឆ្គ បុត្តាសទាតំ សេលិបំ កត្តា ឲត្តុបសិសេលសតិសេឆ្គសំ

ចសេល្ហត្តិ, សាយញ្ញាចិឆាតត្តិ ‘ព្រោហ្វកត្តុត្តុសិ សលសេតា’សេច្ចចយចិសេសសេសត្ថា សាយសេញ្ញាត កឆតំ, កិយត្តត្តិ កិ អសេត្ថា បសេឃាឌតំ ឃស្ស តំ កិយត្តំ៎

សាយញ្ញាចិឆាតំ កិយត្តុយ្យសេតចំ បសេឃាឌតាសក្កាឃំ បសេឃាឌតាសក្កាចិចាសលំ យតសិ តិឆាឃ ‘អាកតិ កសេលាឃ’ត្តិ ចុត្តត្តា អាហ–

‘អត្ថសេតា’ច្ចាឌិ, អត្ថសេតាតិ សា យត្ថិឃសេតា, អសេតតាតិ‘អាកតិកសេលាឃ’ត្តិ ត្តុយិតា ចចសេតត, ត្តុឌំ ចុត្តំ សេហាតិ ‘អាកតិកសេលាឃត្តិ ត្តុយិតា

តកាកាសសក្លូតឌាតិប្យឆាតកលត្តប្យកាសសេតត ឃឌិ សសេឡ្ញាឆសេត ឲកាសត្តាកាសត្តលិកីតំ កត្តុ ត្តុសិ សល យុតិ កឥត្តាឌីតំ កហលំ

បសេឃាឌតំ ត សិឃា, អញ្ញាឆា អតុបបឌ្ឍតំ សិឃាតិ ឲចយញ្ញាឆាតុបបត្តិលក្លូលសាយត្ថិឃសេតា សាយញ្ញាចិឆាសេត បសេឃាឌតយាសេហ”តិ,

សេសាឃត្តិ ត្តុយិតា ចុត្តិឃំ ‘អាកតិ កសេលាឃ’ត្តិ ចុត្តំ ចចតំ តិឥសេស្សតិ៎

៩១៎ សេឈាស្សំ

ស្សញ្ចា ស្សាច ស្សាសេឃាច អញ្ចា តិញ្ចាតិ ត្តុតទីតសេឃាសេក ចត្ថ សយាសេសា,ស្សំ ស្សា ស្សាឃំ តិំសុ៎

៩៣៎ ឲក

ឃោស ទូស ឃោ ឃាត្តទូការត្តា, នត្ថិ ឃោ ឃោសវន្តោ អឃោ, ខោរំ, សាមញ្ញវិសេសតោតិ គយ្ហតិ លិង្គស្ស អបរាយាសា សាមញ្ញត វិសេសតោ, នានេកចចនេត្បុតិ នានីសុ ឯកចចនេត្បុតិ អត្ថោ, ហិ ខេត្យឫយ្យាយស្វា គយ្ហតិ ឯចំ ឥដ្ឋានិប្បាយោ សិយា, តស្វា ទុតិយយុត្តាហរណត្ថិ អត្ថោ, ទុតិយោបិ ខេត្យឫយ្យាយស្វា សត្ថេសំ សង្គហណត្ថំ, តស្វា ត ច តទានិប្បេតត្ថិ អត្ថោ, សត្ថេសយេកចចនានំ សង្គហណាការេច សុត្តានំ ចិរចនប្បការយាហ-‘អញ្ញថា’តិអាទិ, ភ្ជបរិចាត្យានីស្វយបនិប្បាយោ “សុត្តស្ស ‘អំឃោស្វឃោស’ត្ថិ ចិរចិតត្តា សាមញ្ញតេ-កចចនេស្វឃស្ស នរស្សត្តប្បតីតិ តប្បចិសេឆាកាចា’នល្លិ គុល’ត្ថិ រស្សត្តំ ‘សិទ្ធិ នប៉ុសកេ’តិ ចិនិសុត្តំ ចនេឃ្យា”តិ, ទូការត្តប្បចិសេឆត្ថិ ‘អឃោស’ត្ថិ ទូការត្តប្បចិសេឆំ, អានេសត្តំ “កោស្យា កសិហិតំ សុកាចកចា”ត្យានីតា (១-៦៧) ការីយយាតំ កាចានេសានីតំ, ឯត្ថ បន នប៉ុសកេ ឯកចចនត្ថិ ចល្លិ គុលត្ថិ ចក្កយាតត្តា នោនាហចំ, ឃោសុ បន “ឃោសេហិបនិសុនីឃោ”តិ (១-៨៨) អនីឃស្សាបិ នីឃចិសេសសាយត្តិយា បចេបេច នីឃស្ស រស្សាការេចកាច កចាតិ នោនាហចំ, ចល្លិចល្លិនិ ឡូនេន្ច ត្យ កចតិ, នោស្យចាតិ បរេធា និស្សតិ, ឯត្ត ចិន្ទយានេ ខេ បនេ ទូការត្តស្ស ចា រស្សាបន្ទូតនោសយប្បសង្គតោ នោស្យា’តិ បរេចត កថិតត្តា។

៦៧។ កោស្យា

កាសេត កសេតាតិ ករលេបិ សយាតំ, កាចស្ស កចស្សាតិ ឆដ្ឋីយាបិ។

៦៨។ កចំ

សេតាតិ សុតត្តា សេន្តតិ ទុត្តិយំ តិបិត្តំ បរិកប្បិតំ។

៧១។ កាធុ

សទ្ធត្ថរទ្ធតា កោចិ នោនាសោតិ សព្ពន្តា, អានិសិតត្តា អានេសា កាតត្តា។

៧២។ ឃំ

សេត បសញ្ញាយ យុត្តា ព្រាបិ, បន សោ ព្រាចាតិ ចាបិ អនេកនក្កហណោត, អញ្ញស្សាតិ ត្វការ ភ្វការភ្វាការស្ស។

៧៧។ ឡូ

លោនេក នេចនេត្តា នេត្តាតិ ឯកនេសេត សយុភាយចោហារ នស្សតតោ ឡូនោតីយស្ស ឡូ ចនស្សាត្យយនេត្តា នស្សិនោត្យាហ-‘ឡូតិ

ភូយិកា'តិអាទិ។

៧២។ ឥសិ

ព្រាហ្មណីសុ 'ភូតោ ក្វចិ យស្ស ជាតុចារេត្ថា'តិ បិឋាតិ សម្ពន្ធោ, ព្រាហ្មណីសូតិ "ឈព្រាហ្មណិតេ"តិ (១-៤០) សុត្តេ ឧត្តព្រាហ្មណីសុ, បិឋាតិ 'ភូតោ'ត្យាទិនា គហសុត្តស្ស បិឋា, ជាតុចារេត្ថាតិ ភូយិកា (ទជ៊ីនេសំ) តិក្ខិបតិ។

៧៣។ ក្ញ

សោ [កស្មា] អត្ថោ យស្ស សោ តទត្ថោ សមុទាយោ, តស្ស, "ចាតុកណ្ឌិតំ គោត្តទ្រោណាតុចត្តាតី"តិ ចិញ្ញោចចតំ, ចិត្តោ ចិត្តិ កុបច្ចយត្ថស្ស ឧទាហរណំ, ចិញ្ញោ ចិញ្ញោតិ "ចិតោ ចារោតោ"តិ (៣-១៨) សញ្ញាតោ សញ្ញាតិ "កយោ"តិ (៣-៣០)។

៧៤។ លោ

លោបេបិតេ្វច សិទ្ធាតិ ចោយុត្តបក្លេ លោបេបិតីយិកាច សិទ្ធា។

៧៥។ ភោ

អយុយាតិ ភូតិ្វយំ យារោទោសា, ភោគាតីយស្សិទំ បច្ចាហរណំ។

៧៧។ ឃោលោ

បឍយាក្សតិយារោយាភេយកោតា ឧទាហរណានិ អដ្ឋិ អដ្ឋីភិតិ, តាភិច ឃោលោបភិលីតិស្សេច ទស្សិតានិ, តឆារោឃចាញ្ញានិបិ ញាឃត្តិតិ។

៨១។ ត្តស្ស

ជយុត្តបក្លោតិ អសត្តំ កុញ្ញត្តស្សាតិ ជិនេទសេភ យុត្តបក្លោ,ត្តស្សចេចត្តិ បសិទ្ធាច ជិនេទសយុត្តបក្លំ ឧបយេតិ, "សញ្ញាតំ តារកានិត្តិតោ"តិ (៣-៣៣) ភូតោ អត្ថិតា។

໔໑. ໂຆສຸ

ຊິເຣເນສາ-ຕິປ຺ປສນ຺ນຕີຕິ ກຣ຺ຸຖາ ຈຸຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ຖ ຕທຕ຺ຖສ຺ສ ສມ຺ພຸກ຺ຂາຍສ຺ສ ປເທຕ຺ຕ “ເຈຕິຍຕ຺ຖສ຺ສາ”ຕິ (໑-໑໔) ອຕ຺ຖເສ຺ສຈ ໂຫຕິ, ຕທາຍຕິ ເຕຈາຕິປ຺ປສນ຺ນາ, ຕຖຸາ ກຖຸາຕິປ຺ປສນ຺ນຕີຕິ ຈຸຕ຺ຕຕ຺ຕິ, ສຈ຺ຈ, ຕທາປິ ‘ສິສ຺ສາ’ຕິ ຈຕ຺ຕໍ ສກ຺ກເລຍ຺ຍເຕ຺ຕ ຍາສ຺ສາຕິ ຈຸຕ຺ຕຕ຺ຕ [ຈຸຕ຺ຕຕ຺ຕິ] ສາຍຕ຺ຕິຍເຕາ ຕທຕ຺ຖສ຺ສ ຊິເຣເນສາ-ຕິປ຺ປສນ຺ນຕີຕິ ຕທາ ຈຸຕ຺ຕຕ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ‘ສິສ຺ສາ’ຕິ ຈຸເຕ຺ຕປິ ເສາຈາຕິປ຺ປສນ຺ນາ ຕທຈເຕ຺ຕາເຍຈາຕິ ສຈ຺ຈ, ຕທາປິ ຍທິ ສມ຺ພຸກ຺ຂາຍສ຺ສ ຊິເຣເນສາ-ກິຍເຕາ ສິຍາ ‘ຕທາ ສຕິ ກິ ສກ຺ກຫເລຕ ຍາສ຺ສເຕ຺ຕຈ ຈເທຍ຺ຍາຕິ ຕາຕິປ຺ປສນ຺ນຕີຕິ, ສກ຺ກຫເລ ຕາຍເຕ຺ຕ ຍາກາເຣ຺ສ຺ສຈ ສສຍ຺ຍາຕ຺ຕາຕິ ຍາທໍ ປຕ ຈິເສສຕເຕ຺ຕຕ ຈຕ຺ຕ ຍຕິຖ຺ຖິເຕ ຍຸຊ຺ຊຕິ.

໔໒. ເຈເຈາ

ສຫຈຣິຕກາຍສ຺ສາຕິ “ຕໍສຫຈຣິຕາ ຕກ຺ກຫເລຕ ກາຍຕ຺ຕີ”ຕິ ກາຍສ຺ສ.

໔໓. ໂຍາຍິຍາ

ເຫຕຸກຸຸສເລຫິ ໂຍາສຸ ຍາຍິຕາ ຊິເຣເສ “ເລິເປິ”ຕີຍິຕາ ໂຍາເລິເປ ຈາ ສຍຍເຕ຺ຕ “ປຈ຺ຈຍຕິສ຺ສິຕໍ ຕາຫິຣກ຺ກ”ຕ຺ຕິ ໂຍາເລິປເຕາ “ປກຕິຕິສ຺ສິຕຍຕ຺ຕຣກ຺ກ”ຕ຺ຕິ “ອຕ຺ຕຣກ຺ກຕາຫິຣກ຺ກສຸ ອຕ຺ຕຣກ຺ກຈິຊີ ຕາລຈາ”ຕິ ປຊຍໍ ຊິເຣເສ ຕິຍິຕ຺ຕາກາຈາຈ ເລິປິ ກາເຈາຕິ ຈເສ຺ສຕຸຍາຫ-‘ເຫຕຸກຸຸສເລຫິ’ຈ຺ຈາທີ.

໔໔. ສຎາ

ຕຕ຺ຖ ກຕຣາຄໂຍາຈ ສຎາຂິສຄ຺ຄຈຈຕີຍາ ໂຫຕ຺ຕິ ສຍາເສຕາກິຫິຕຕ຺ຕາ, ຕ ຕຸ ສຎາສເກ຺ກາ [ສຄ຺ຄເສ຺ສ (ເປິຕ຺ຕເກ)] ຕຸຍາຫ-‘ອຈຍເຈເຕ’ຕຸຍາທີ,ຍທິປິ ‘ສຎາ ສເກ຺ກາ ອາທີ ເຍສ’ຕ຺ຕິ ອຈຍເຈຕ ຈິກ຺ກເຫາ, ຕທາປິ ສມ຺ພຸກາໂຍາຈາສ຺ສເຕ຺ຕາ ກຈຕິ... ເຍສຕ຺ຕຸເຕຕ ສມ຺ພຸກ຺ຂາຍສ຺ສ ປຣາຍາສາຕິ ກາເຈາ, ຍາຕີຕິ ເຫຕຸຍິ຺ຍເກາ ກຈຕ຺ຕາຕໍ ຖ຺ຖິຕ຺ຕ ຕາຫຸຕ຺ຕ ຈາ ໂຄເກາ ເຄຈ ຄເຕ຺ຕາ ກຈາຊີຫິ ຈາ ອເຕ຺ຕ ຖ຺ຖິຫິ ຕາຫຸຫິ ຈາ ໂຄກສ຺ສ ຕິຖ຺ຖາຣເລ ສຕິ ກິຍາຕິຖ຺ຖາຣເລ ຣຕຣ ຣຕເຍສຸ ລາຊີຈຸຕ຺ຕິຍໍ “ໂຄກຕ຺ຕຕາຍ”ຕ຺ຕິ (໑-໑໑໔) ຈິກຕ຺ຕິເລິເປ “ຣາຕຸຕາເຕຕ຺ຕສຣາຊີສ຺ສາ”ຕິ (໓-໑໑໑) ອຕ຺ຕສຣາຊີເລິເປ ກິສຄ຺ຄສ຺ສ ຖ຺ສປິຊີ຺ຖຕິ ຈເສ຺ສຕຸຍາຫ ກຕຍາ’ຕິອາທີ, ຖ຺ເຣກາ ອໍສາ ອສ຺ສາຕິ ອເຕ຺ຕ “ອຍຸກຖ຺ຖິຕີຫໍເສ”ຕິ (໓-໓໔) ອເຍ“ສເຣາ ເລິເປິ ສເຣ”ຕິ (໑-໑໙) ສເຣເລິເປ ຖ຺ສປິຊີ຺ຖຕິ ອາຫ-‘ຖ຺ເຣກາ ອໍສາ’ຍາຈ຺ຈາທີ, ກາຍໍ ຈຈເຕ຺ຕາ ຕາເຍ ຕຸຍາຫ-‘ສາກິເສຍ຺ຍາ’ຕຸຍາທີ, ອຈຊີຈ຺ຈາທີຕາ ຕເສ຺ສຈາຕ຺ຕ ຈິກາເຈຕິ, ອຊໍເສາ ອກຖ຺ຖຕາ ອຈຊີກາເຈເຍຈາຈຖ຺ຖາຕໍ, ສາກິເສຍ຺ຍາ ເປກ຺ລາຕິ ໂຄຕ຺ຕ ເສາ ສເກາ ອກິເສເຍ຺ຍາ ອເຕ຺ຕາ ຊີສາທີ ສາກິເສເຍ຺ຍາຕິ ກຫິເຕາຕິ ອາຫ-‘ປຸສ຺ຕາຊີຕ’ຕ຺ຕິອາທີ, ສາກິເສຍ຺ຍຕ຺ຕິ ກຍຸເຕາ ປເຣາ ອປປຸສ຺ຕາ ‘ຍາກ຺ລ=ຄສ຺ສເຕ’ຕີຍຖຸາ “ກ຺ລຈເລ”ຍາຕິ (໔-໓໑) ອຍຸຈ຺ຈເຍ ສາກິເສຍ຺ຍາເປເກ຺ລາ, ເສາ ຈາຈຊີຕິຍເຍາຕິ ຈເສ຺ສຕຸຍາຫ-‘ຕຍເປກ຺ລຕິ’ຈ຺ຈາທີ,

ពត្វាធិប្បាយំ ចិចទតិ 'ពធាហិ'ត្វាទិតា, ៩ត្វ ច បទាទិសទ្ធាកិទធទយ្យា-ទត្វា ទិសាទធសាទិ ប្តុណ្ហាទិសទ្ធាកិទធយ្យស្សាព្វស្ស ទិសាយ ទធសាទិទតា ចាចធិកាទចត តិឃយចទសត បចត្តតិ, ទឃា ចាចធិកាទចា តិឃយចទសត បចត្តតិ, ទសាចាចធិកាទចា តិឃយចទសត បចទត្វា ប្តុណ្ហាទិសទ្ធចចតឹយំ ទិសាទធសាទិ យទបក្លតីតិ សាកិទធយ្យាទបទក្លាចធិតិឃទយាទឃច ចចត្វាតិ ចុទ្ធតីព្យឃយធិប្បាទឃា, ត ពុ អកិទធយ្យាឃត្តិ អសយុក្កចា, អសយុក្កចទយច ធទស្សទត្តា អាហ-'ទឃា ហិ'ត្វាទិ, ទកាសទល្លត តិយិទត្តតាតិ ក្យសល សទ្ធស្ស បចត្តិតិយិទត្តត ទកាសទល្លត, ក្តត្តទាក្យទទចា ក្តត្តទក្យទ្ទឹប ចាសិទតា, ទធទសា ចា, 'តាណ្ហាញ្ចា តាយប្បធាតា"តិ (៧-១៦៩) អទតទតច សណ្ហាយំ សណ្ហាទិកាទិឃស្ស តិសិទ្ធទត្ត កិយសណ្ហាយំក្យទតទតព្យាហ 'តាណ្ហាទញ្ចា'ព្យាទិ, កិច្ចិ ប្តុណ្ហត្តាទិកយុទ្ធិស្ស ទកាសច្ចិ បុទណ្ហាបទទាព្យាទិកា អត្វាត្យកតា សណ្ហា អត្វត្វសណ្ហា៓

១០៩៓តិ

"ចាទតកណ្ហាទត្វ"តិ (១-១៧) ចិកប្បាត្យចត្តតទតា អឃុត្តត្តាកាចំ ធទស្សតិ'តឃិធយឃុត្ត'ត្តិ, ឃុត្តតា ចាស្ស បិទធ ញុកិចាទ ធស្សតទតាតិ ចត្តុយាហ-'តប៉ុសទក'ត្វាទិ, បិធាត្យកតា ហិ ស្តុត្តទចតា, ចិកប្បាត្យចត្តិឃា អតប៉ុសកយិធទយច ចចតំ ពស្ស ក្វចិ ញុកិចាទទត្ត ចាបកត្តិ ចត្តុយាហ-'ពស្ស ចា'តិអាទិ, អចស្សទយចទយត្វ អទត្វា កទហពទណ្ហា, អណ្ហាធា ឃធាចទ្ធិពបិធាត្យក្កទយតាត្វក្កហទលា សតិ ស្តុត្តស្ស [ស្តុត្តស្សា (ទបិត្វទក)] យុព្យត្តប្បតីតិទតា កធត្តយណ្ហាស្ស ចាបកំ កទចឃ្យ, យុព្យកាទច ហិ ចាបកត្វំ ត ឃុទជ្ជយ្យ៓

១០៩៓ អទព

តត្យ ច "លក្លលាបធិបធចុទត្តស្យ បធិបធចុត្តទស្សច កហល"ត្តិយាឃ បទិកាសាឃ លក្លលិកស្សាកាទស្ស កហលំ ត បទប្បាតីព្យាសក្កិឃ បធិបិធឃយាហ-'ទស្សាកាទទ'ត្វាទិ, បទិកាសាឃ ចស្សាឃយទត្វ "លក្លិឃទពទតទតតិ លក្លលំ, សាឆ្លសាត្យឌាតត ទហស្តុត្តា ស្តុត្ត [សត្វ] យុទ្ធទព, បធិកពយ្យចំ បធិបចំ, ក្ខ្វាទិពយញ្ញទសព្យទត្វា, លក្លលញ្ញ បធិបធញ្ញ លក្លលាបធិបធាតិ, ទពហិ ចុត្តាតិ ទ្វុបិតិ លក្លលាបធិបធចុត្តាតិ, ទពស្យ, ចុត្តសទ្ធា បទច្ចកយ្យទិសយាបឹឃទព 'លក្លលចុទត្តស្យ បធិបធចុទត្តស្យ'តិ, ពព្រាត្វាសា ឃយតិទ្ធិធ្ធិ, ទកចលំ លក្លលធស្សទតតាស្វិ លក្លទលា សព្យចស្សយទតត ទ្វុទបត កចិពណ្ហាត្តិ លក្លទលាត បធិបិធិតំ, តំ លក្លលចុត្តយិព្យុទ្ធទព, ឃត្តិញ្ញាសា សទទ្ធទតច បធិបិធិតំ, តំ បធិបធចុត្តត្តិ ចុទ្ធទព, តស្វិ លក្លលចុទត្ត បធិបធចុទត្ត ច ទ្វុទប សតិ បធិបធចុត្តទស្សច កហលំ, ទតពទស្ស"តិ, បធិបធចុត្តទស្សទចព្យចធាទទលាត តិឃយទ្វុបកាស្សា បទិកាសាឃាចកយ្យទព, ទសា ច តិឃទយា អតិឃយប្តុណ្ហទក សទត្តទហ សព្យចតិទ្ធទព, តស្វា ឃព្រ លក្លលចុត្តទយច ទកចលំ, ត បធិបធចុត្តំ, ពព្រ តាយំ បទិកាសា ចតិទ្ធទព, ឃព្រាបិ បធិបធចុត្តទយច ទកចលំ, ត លក្លលចុត្តំ, ទសាទប្បតិស្សា អចិសទឃា, ឃព្រ ទទ្វ ទ្វុបិតិ សយុក្កចត្តិ ពទព្រចា ឃយ្យទិកាសា សទត្តហាបិកទលាយុទលត បចត្តាតិ ចាឃប្បទត្តាទឃចា យទត្វា ញ្ហយាឃ បទិកាសាឃាត្យចាត្យទព, ពធាហិ សទត្តហធាទតស្យ ឃធ្យទប្បកទ្វុបទយចយកិត្តយុកិត្តំ, ពធាបិ លក្លលចុត្តំ ទ្វុបំ លក្លទលា ទតាត្តិឃយាតំ ធ្វុយក្កិ ចិឃ ឌលពាលិកា ចិឃ ចាត្យ យាតិកំ, ឃត្តុ បធិបធ ចុត្តំ ទ្វុបំ, តំ បច្ចក្លសិទ្ធិ, បច្ចក្លាត្យយាទតស្យ ច បច្ចក្លឈ្ហលចត្តទំ បយាលត្តិ អទពា បធិបធចុត្តទយច កឃ្យាតីតិ៓

១១០៉ ក្ខេង

តប៉ុឃរហលិេក្ក ឲការេរត ត កចិតញ្ញត្តិ ឃញ្ញេត្ថា៉

១១៣៉ េលិេឋិ

អការឃ្សត្តរេក្កេត្ត ការណយាហ-‘ឋកតិតិឃ្សិតត្តា’តិ, ឋកតិឃា ញ្ចដំ ឋិកតំ “េណា”តិ (៣-១៣) េណា, េលិឋឃ្ស ឌាហិរេក្កេត្ត ការណយាហ-‘ឋច្ចឃតិឃ្សិតត្តា’តិ, អត្តរេក្កច្ចាឌិតា “អត្តរេក្កឌាហិរេក្កេឃត្តរេក្កចិឌិ ឌាលចា”តិ ឋរិកាឃេយុឋលេក្លតិ, អេក្កឃេដ្ឋា-ចឃចចាឌី, អេត្ត ឃេដ្ឋា ឃត្តយ្យេត្ត, អេក្ក កចយត្តរេក្ក ចិកត្យេត្ត-ឃេក្ខ្យបយាេឃា “ឲឌ្ឍតយ ចេណ្ណា”តិ (១-១លិ) អត្តិ រាកេយា, អេក្កេតា ឌាហិ ឌាហិរេក្ក “ឋឃ្យឋិឌាហិតិេរា ឋុេរឋន្ធា ចា ឋច្ចាយ្យា”តិ (១-៥) អឃេក្ខ្យបយាេឃា, អ(ព ចាត្តរេក្ក ឌាហិរេក្កត្តិ តាេក្កកចយត្តរេក្ក, អឋិត្តត្តរេក្កតិឃ្សិតំ ការិឃយត្តរេក្ក, តាយ្យេក្កតា ឌាហិក្ខេតា ឃេយុគាេឃា ឌាហិរេក្ក, កិត្ត ឌាហិរេក្កតិឃ្សិតំ ការិឃយញ្ញហិរេក្ក ឃឆា យច្ចាតិឃ្សិេតឃុ ឃេដ្ឋាឃេត្តឃុ ‘យច្ចា ឃេដ្ឋាឃត្តិ’ត្យច្ចេត តំ ចិេឃតិ អេតាេឃចា ឃេក្ខ្យបយាេឃិ លិេក្កចិកត្តិចងតត្តរេឃាេកា ‘អត្តរេក្កា អត្តរេក្កា’តិ, ឃេក្កតិេកា ហ្យឃយឃេក្ខ្យបយាេឃា, ត ឋុញ្ញឋគត្តឋ្យឆាេតា, ឃឆា-ឋច្ចក្លឃ្សាក្លតិឃ្សិតត្តាចេឌាឆត្តិ ‘អក្លយក្លយ្យតិ ចត្តេត’តិ ចិន្ធាឃ-យឃេក្ខ្យបយាេឃិ កេត ឋច្ចក្ល ឌាាណឃ្សាក្លតិឃ្សិតត្តឌាាឋតត្តិ ឃេក្កតចេឃត កេតា-ឃយឃេក្ខ្យបយាេឃា, ត ឋុញ្ញឋគត្តឋ្យឆាេតាតិ‘ឋច្ចេក្លា ឋច្ចក្លា’តិ លិេក្កចិកត្តិ ចងតត្តរេឃាេកា, តេឆចាឃ-យត្តរេក្កតិឃ្សិេតា-ឃំ ឃេយុគាឃតិឃ្សិេតាតិ ឌាាឋតត្តិ ឃេក្កតចេឃត កេតា-ឃយឃេក្ខ្យបយាេឃាតិ លិេក្កចិកត្តិចងតត្តរេឃាេកា ត ចិរេញ្ញេត, អឆចា អត្តរយេក្កយឃ្ស ការិឃយឃ្សាត្តិតិ “ឃេដ្ឋាឌិត្ត” (៣-ប៉៣) តឆា ឌាហិរេក្កត្តិ, អត្តរេក្កច្ចា ឌាហិរេក្កច្ចា អត្តរេក្កឌាហិរេក្កាតិ, េតឃត្តរេក្កា ឌាលចាតិ៉ អត្តរេក្ក ការិឃឃ្ស ឌាលចត្តិ ឃាេឆត្តិ ‘ឃញ្ញឋឆយំ ចិេឆឃ្យត្តា’តិអាឌិ ចុត្តិ, ញ្ចគយ្យត អត្តរេក្កការិឃឃ្ស ឌាលចកាចឃាឆេត ការណំ ត េហាតិ, អត្តរេក្កត្តា ឌាលចកាេចាេឃច ហិ ឃញ្ញឋឆយំ ចិេឆឃ្យត្ត ការណំ, តឆា ចាហ-‘េឃា េលិឋេតា អការឃ្ស ឋឆយេយច កចេត ការណយាហ អត្តរេក្កត្តា អការឃ្សា’តិ, តឃ្វា តាឃំ ឋិេឆា ឈេដេត, អត្តរេក្កឌាលចកាចឃាឆតឃ្ស ឋត េលិកេតា ញ្ចន្ធិតត្តា អឃេយចេត្ត ឋិេឆា ឈេដេត”អត្តរេក្កេយច ការិឃញ្ញលចំ េលិេក តឆាឌិដ្ឋត្តា, តឆា ហិ េលិេកា ឋិេតាចា”ត្យាឌិ, េលិេក តឆាឌិដ្ឋត្តាតិ អត្តរេក្កឌាលចកាចឃ្ស េលិេក ឲចំ ចក្លយាតតេឃត ឌិដ្ឋត្តា, អឆចា េកាតចិ ចិឆុរឋ្យច្ចេឃាឋតិឋិេតត ការណេច កេល្លត ចា កគាឌិ កត្តុយឃក្កុណឃ្យេត្តឋិ អត្តរេក្កឃ្ស អចឃ្សំ ចិេឆឃ្យត្តិ គេឃ្សុត្យាហ ឃញ្ញឋឆយំ ចិេឆឃ្យត្តា’តិ, ឃតិឃេក្ខចតិ តិឋិត្តឃ្សាតុឋហតត្តា ការិឃឃ្ស ឃេក្ខច ឃតិ៉

១១៩៉ េឃ

ញ្ចចណ្ណឃ្សាតិ ចុត្តត្តាតិ ‘េឃ ឋឃ្សិចណ្ណឃ្សា”តិ ឲត្ត ញ្ចចណ្ណឃ្សាតិ ចុត្តត្តា៉

លិក្ខចចតកេតេបិ ញ្ញយទហិតញ្ញា អញ្ញយចទ័ត្តាបបក្ខតិបិតាត់ បុគ្គាចទិយបគ្គា, អបតី បគ្គ្យា ចេយបត្យាត្យបគ្គ្យាតីញ្ញាហ- ‘ខុកតេញ្ញ’ក្ខាឌិ, ខុកាតេតេកបុតិ ទុត្តត្តា បគ្គ្យាចិសេបេ ចិឌីយយាតាប្បាកតេយា កចយបត្លេហិ ក្ខុបដ្ឋិញុបុប្បហតេត្ត ញ្ញក្ខាបេយតាហ- ‘កចយបត្លេហិ ប្បាឌីត់ បឃ្គចា’តិៈ អឆ តិប្បត្លេហិ តហាញប្បាឌីតយបឃ្គចា ក្ខត្ថិ ទុក្ខុប្បិក្ខាតោញ បគ្គ្យាបឃ្គច កចិតត្តាចេយច ប្បាឌីហិក្ខាហ-‘បគ្គ្យាបឃ្គចតេច’ក្ខាឌិៈ ទុត្តិកត្តប្បាឌិប្បាឃំ ចិចទតិ ‘អគ្គាតឆ’ ញ្ញាឌិតា, កិតេយបុប្បត្តិយប្យេយាងត់ េយតាបត្លេហិ តក្សប្បត្តិ តេតា-តុបឹយតេត ក្ខាបក្ខិយាហ-‘តប្បគ្គា បតិយ’ត្ត្យាឌិ, អបតិ ហិ ប្បាឌីតយុប្បត្តិយបុក្ខយាឌីតយបគ្គ្យាតយ្យេកត្ត តត្តិតិ េយា អាឌឹបុ បកប្តា បតេទំ ញុប្យប្បក្ខាត់ បចិកត្តិត់ តេចាតេតាអាឌិក់ បកតិបិត្ត កាទិឃំ ត បិឃាតិ ‘ក្ខត្ថិ តេចា, ក្ខត្ថិ តេតា’តិអាកតេយា បតេយាកា ត បិគ្គត្តិ, បតិ ញុ ប្បាក្សប្បត្តិឃំ លុតេត្តបុបិ តេញបុ បកត្តតិបក្តិយាតេយច តក្សប្បត្តិតេតា បកតេត្ត បិតេច្ច បកលក្ខូហំ កាទិឃំ បិគ្គតេចតាចាតិ ការតេចាៈ បតេទហិ ខុត្ត ‘តប្បំ បាលិយ’ត្តិ ចចតិក្ខាឃំ ‘ត៣ បាលិយ’ត្តិ យចា បិឃាតិ “អញ្ញយត្វា ប្បាឌិតេតា”តិ (បិ, ១-៦-ប៉១) អញ្ញយតេតា បទប្បិត្តិយយាប្បក្ខយប្បាបិ តេលិតេបិ ចិហិតេតា, តេតតាហ- ‘អបតេត្លហិ’ក្ខាឌិ, តកឃុត្តត្តិ អាប្បក្ខយប្ប តេលិបចិតាត យឃុត្តិញ្ញតេត្វាៈ អឆ តេកតា៣ អាប្បក្ខតេយា ចិឌីយតេត េយតាប្បាបិ តេលិតេបិ-តុបាបឹយតេត “ញ្ញត្តិយយត្វា”តិ (១-១៩) តេច តេតតកត្តិ, ញ្ញត្តិយយាប្បក្ខយប្ប ចិតាតតេតា-បគ្គ្យាតក្ខាលិក្ខត្តា, តប្តា អបតេត្លហិ អាប្បក្ខយប្ប បឃ្គចាតេយច តត្តិញ្ញតត្តកយាប្បក្ខយប្ប តេលិបចចតត្តិ តាតត្តកំ ញ្ញត្តិយត្តិ (១-១៩) ហិ ក្យហិប្បតាតេតា តិតេក្ខតេបា ញ្ញត្តត្តចតិ អាប្បក្ខយាកតេយា ចិឌីយតេត្ត ‘តប្បំ បាលិយ (យិតេក្ខ តប្តិ បកតេត្ត) តតេ៣’តិ អបគ្គ្យិតយិត្តត្តចតិ ចត្តតេត, តប្តា បិឃាតេយ តេចតប្តា អាប្បក្ខតេយាញ្ញចប្បយាប្បក្ខយប្ប តេលិតេបិ ចិតេតេញ្ញាតិ េយា យគ្គាតេត, តយ្យតិ អាហ-‘ឃឹបិ’ក្ខាឌិ, ចិតេបបាកិតាតាញ្ញបកាតេយ ចត្ត យាតេតាឃយបគ្គ្យាបុកាតេយា‘តិតេក្ខតេបា ចត្តតេត’តិ តេចាកឃយិក្ខតេត, ញ្ញត្តិយត្តិ តិតេក្ខបប្ប ក្យហិប្បតាតត្ត បាតេតត់ ‘ញ្ញត្តត្តចតិ ហិ អាប្បក្ខយាកតេយា’តិអាហ, តតេ៣តឹយប្បាបគ្គ្យប្ប បាលិឃំ ចត្តតេតា អាហ- ‘ញ្ញត្តត្តចតិ ចា’តិ, អឃយ្យបិគ្គិត្តតេបត ត ចត្តតេតតិ បឃ្គតេត្តា, ឃឌិ អឃយ្យបិគ្គិត្តតេបត ចត្តតេត, ក្យតេតា ចទហិ ញ្ញត្តត្តាចបាតេយាញ្ញាហ- ‘ញ្ញត្តត្តាចបាតេយា’ក្ខាឌិៈ ញ្ញកាតិ ឌិតិត្តញុត្តិចចតយាតឹយ តប្បា ឃុត្តត្តបុគ្គាចឃិញុយាហ- ‘តេយាប្បាហិ’ក្ខាឌិ, ឃឹបិក្ខាឌិ ឌិតិត្តញុត្តិចចត់, តប្បាតិ ញ្ញត្តត្តប្ប, បកតេត្វា ច ញ្ញត្តិ បិឃាតិ េយាប្បាតហតិ បឃ្គតេត្តា, កឃ្ញយាតត្តត្តា ញ្ញតិបក្ខាប្បតេយាតេកា, តប្បាឃុត្តត្តិ តតេប្បច់ ចាឌិតេតា ឌិតិត្តញុត្តិតេតា ចចតយឃុត្តិញ្ញតេត្វា, ក្យតេតាក្ខាហ- ‘ខុច់ ហិ’ក្ខាឌិ, ឃឌិ ញ្ញត្តត្តប្ប ចាញ្ញត្វា ញ្ញត្តិប្បក្ខយតិចត្តិកតា, ខុច់ បតិ បាលិយយិក្ខាឌិបត្តុទាតេបក្ខា ញ្ញត្តត្តប្បតីតិ តតេ៣ញ្ញាឌីបុ បិឃាតិ អតេត្វា, តេតច តឆា បតឹយតីតិ ការតេចា, ទុត្តតេយចត្វ ចុកឃិញុយាហ- ‘តឆាហិ’ក្ខាឌិ, អចិត្តប្បអឃត្តិ ឌិក្ខតេត្តា បគ្គាតេយា, អចិត្តប្ប អឃត្តិ ក្ខកឃ៣ាប្បតេ៣កចតតបិប្ប តិចត្តិយា កត់ ឃតេយកត្ត, ត់ បត្តត្តទាត្បុតបក្ខតេយច បតឹយតេតញ្ញតេត្វា, ញ្ញត្តត្ត ទុត្តិតា បាលិឌឹបតេត្តត បាយាតាឌិកទេលុំ តតេ៣តេញ្ញតប្បាតិ ខុតាចតា អាប្បក្ខតេយា ក្ខុប្បដ្ឋតីតិ ច ត បគ្គា ចត្តត្តិ តេប្បតេត្តា អាហ-‘បយាតាឌិកទេលត្តយិ’ក្ខាឌិ, បយាតាឌិកទេលត្តយិតិ (ញ្ញត្តិ) ទុត្តិតា បាលិឌឹបតេត្តត បាយាតាឌិកទេលុយិ, អាប្បក្ខយាឌីត់ តាក្ខត្តិ បឃ្គតេត្តាៈ

ຯຈາທິ ອຕຸຈຕູເທຯຈ, ຯເກາເຕ຺າ ຍສ຺ສ ປກຕ຺ຍາຂີນຍຸຄາຍສ຺ສ ເນາ ຯກເຕ຺າ 'ອສ຺ສ ເຈກຕ຺ນຂ຺ສ຺ສ ປຈຕິ຺ຕິຍິຕ຺ ຕ຺ຍາຂີ ຍິຂາຕຕ຺ຍຫ-
'ຯກຕ຺ຕາ ຕ຺ຍາຂີຍິຂາຕ'ຕ຺ຕິ, ຕ຺ຍາຂີຈຸຕ຺ຕິຍຕ຺ຕິ ຈຕ຺ຕັ ຈຸຕ຺ຕິ ຕ຺ຍາຂີັ ຈຸຕ຺ຕິ, ຕ຺ຍາຂີຍິຂາເຕ ນທິຕ຺ຍເຕ຺າ, ນຍານເທາທິ ນຍານິທາ,
ເທເຕຈາທິ "ຂີສ຺ສຕ຺ຕເຕ຺ຕາປິ ປຈ຺ຍາ"ທິ (໓-໑໑໐) ນຸເຕ຺ຕເຕຈ຺

໑໑໐຺ ປຸຕ຺ຕ

ຍຄາ ຈາຕ຺ທາຂິນຂ຺ປຸເຍາເກາ ທຄາ ເທເຕຈ ຍິກຕ຺ຍຕ຺ສ຺ສ ຈຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕ ນຕ຺ຕຸຍີ ປຍຸຊ຺ຊເທ, ຍຄາ ນຕ຺ຕຸຍີ, ຕ ທຄາຂິນເຂ຺າ, ເທຕາ
ນກປເຄເຕຈ ຍິກ຺ກເຫາ ຯຈັ ຄສ຺ສຕີເຍາທິ ອາຫ- 'ຕ຺ຕິຕ຺ຕີນຸ ກຄາ ປຈຕ຺ຕາ'ທິ, ຕ຺ຕິຕ຺ຕິນຂ຺ເທາ ນຕ຺ຕຸຍີກຈເຕ ກາຣເລຍາຫ-
'ທັນຍາຕາຂິກຣເລຕ຺ຕາ'ທິ, ເທຕ ອຂິນເຂ຺ຕ ນຍາຕຕ຺ຕຕ຺ຕາທິ ອເຕ຺າ຺

໑໑໑຺ ຕາເທາ

ເນາ ຈ ອຍາເຄເນາ, ອາເຄນເສ຺ສຈາທິ ອັອາເຄນເສ຺ສຈ, ອປຈ຺ຈຍິຍາທິ ປຈ຺ຈຍິ ຈເຊ຺ຊຕ຺ຕາ຺ ອຕ຺ຕາຕ຺ທ ຍິຂີຍຍາເຕາ-ຍຍຍາເຄເນາ
ປຈ຺ຈຍິຍຍຸຂີນິຂ຺ຕ຺ຕາ ປຈ຺ຈຍິຍາ ປຂີເນເຂຕ ນຍຍຸິ ປຂີນິເຂ຺ ຕາຍ ເຫາທີຕ຺ຍາຫ 'ອາເຄນເສ຺ສຈາຍັ ປຂີເນເຂາ'ທິ,
ເລີປປຂີເນຂສ຺ສ 'ຕາເທາ'ທິ ປຸຕ຺ຕຈາເຕ຺ຍຕ ຈຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຍຍຸຂີເນເຂາ ເຕທິ ນຍຸຕ຺ເຂ຺າ, ອຈ ກຈຍິຄຍປຈ຺ຈຍຸຍາຕ຺ຍຍາເຄເນເຕຈາທິນຍຸຕ຺ຕິ ຕ
ເລີປ ປຂີເນເຂຕາທິ ປຣິການຍາຫ-'ອຕຕ຺ຕເຣສ຺ສ ຍິຂິ ຈາ ເຫາທິ ປຂີເນເຂາ ຈາ'ທິ, ຯຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣນຂ຺ສ຺ສາເຕກຕ຺ຕເຕ຺ຕປີຫາຕ຺ຕຣາຕ຺ຍອຈາຂີທິ ຕ
ຍິຊ຺ຊເທ ອຕ຺ຕເຣຍຊ຺ຊຍເສ຺ສຕ຺ຍຕຕ຺ຕເຣາ, ອຕ຺ຕຣາຕ຺ຍອຍຕ຺ຕປຂີເນເຂ ປເຍາຂຕັ ຕຕ຺ຕີຕ຺ຍຕ຺ຕຣາຕ຺ຍອກທສ຺ສ ຍິຂີເຕາ ປຂີເນຂສ຺ສ ຈາກາຈາຕຕ຺ຕເຣາຕ຺ຍປ
ຈຣີຍເທ ອຕຕ຺ຕຣາ ກາຍາຕ຺ຍາຂີ ຍິຍ, ຂີຂ຺ເຕ຺ຕ ປຕ ຍຊ຺ສ຺ສ ຕ ຍິຊ຺ຊເທ-ຕ຺ຕຣ ເຍນຕ຺ຕິ ຍິກ຺ກເຫ ນຸເຕ຺ຕປຸຕຕ຺ຕຣສ຺ສ ຍິຂາຕຕ຺ຕຣສ຺ສາປິ ຂີຂ຺ຕ຺ຕາ
ຂ຺ຕິຕ຺ຕຍເກາປຸຕຕ຺ຕເຣາຕ຺ຍຸຈ຺ເທ, ເທເຕຈາຕຕ຺ຕຣສ຺ສາທິ ປຣິການາຍເຍກ ຈຈັ, ຕ຺ຕທິນເຂ຺າ ຕ຺ຕຄຍເຕ຺ຕ, ຕ຺ຕທິ ຕ຺ຕຍາຍ
ປຣິການາຍາເຄນຕາກິນຍຸຕ຺ຕີຕ຺ຍເຕ຺າ, ເທຕາທິ ຍຈາຈຸຕ຺ຕປຣິການາຍ ຈເນຕ, ເຍຕ ກາຣເລຕາເຄນຕາກິນຍຸຕ຺ຕິ ເທຕາຕ຺ຍເຕ຺າ,
ອເລີເປທິ ເລີປ ປຂີເນເຂາ, ນາຍຕ຺ຕິຍາລຂ຺ຕິ ຂ຺ຕິຕ຺ຍຕ຺ຕາຕັ ຍິຂາຕາຍ ເຂ຺ ຈາຕ຺ຍາຕິ ກຈຕ຺ຕິ, ທຕ຺ທ 'ຕາເທາ'ທີຂັ ປຂີເນຂຍິຂາຍກເຍກັ
ຈາຕ຺ຍ, 'ອຍປຈ຺ຈຍິຍາ'ທິ ຄຸທິຍຍຍາເຄນສ຺ສ, ທຕ຺ທາປຈ຺ຈຍິຍາຕ຺ຍາເຄນເຕຈາທິ ນຍຸຕ຺ຕິ, ຈຸຕ຺ຕຍິຂາຕາ ຕ ເລີປປຂີເນເຂຕ,
ທຈານຕ຺ຍປຈ຺ຈຍິຍາທິຂັ ຈາຕ຺ຍ ຍຂີ ຕ ຍິເນນຕ຺ຍາລຍຸເທ ທຍຕ຺ຕເຣຕາຕຸປປຕ຺ຕິເທາ-ຊ຺ຊາຈາ ກິຕ຺ຕ຺ຍເຕຕາຕ຺ຕາເລຕ ລຂ຺ຕິ ອເຕ຺າ,
ອເລີເປທິ ເຂາເທທີທິ ນຍຸຕ຺ເຂ຺າ, ຈາຕ຺ຍເກເຄຕ ຍິຈເຣ຺ ກທັ, ຕ ຯກຈາຕ຺ຍເຕ຺ຕຕາທິ ຕ຺ຍທິເຣເກາ ຯກຈາຕ຺ຍທາຍຕ຺ຍກາຣິຍ ຂ຺ຍສ຺ສປິ
ປຈ຺ຈຍິຍຍຸຂີເນເຂາ ນິຍາ 'ປຈ຺ຈຍິ ຈເຊ຺ຊຕ຺ຕາ ທັ ກາຣິຍຂ຺ຍັ ເຈຂີທຕ຺ຕາ'ຕ຺ຕິ, ຍຂີປິ ນິຂ຺ຕາທິ ນຍຸຕ຺ເຂ຺າ, ເຍຕ ຕາປຸຕ຺ຕິຍາຕ຺ຍເຕຕ "ເຍຕ
ຕາປຸເຕ຺ຕ ຍິຂີຣາຣຕ຺ຕເທ, ທສ຺ສ ຂີຂຕຍຸຈີ"ທິ ຍຍຸຣິການຍຸປລເກ຺ຕິ, ກິຍຕ຺ຍິຫາຍັ ປຣິການາ ປຈ຺ຍເທ ຕ຺ຕຫ ນເຕ຺-ປຈາຄາ ຂ຺ສ຺ສເກ຺
ຂີຂເຕ຺ຕທິ ຕິຍເຍາ, ທຕ຺ທ ຄຸສ຺ສກ຺ກາ ຄຸຍິຂາ ຕິຍທປຸຕ຺ຕເຍາ ອຕິຍທປຸຕ຺ຕເຍາ ເຈທິ, ເຍ ນຕ຺ຕຕ຺ຕາປຈາຂຍິນຍຍຸຍິນຕ຺ຕິ, ເທ
ຕິຍທປຸຕ຺ຕເຍາ ຈຸຈ຺ເຕ຺ຕ, ເຍ ກ຺ຍິເຄຈາປຈາຂຍິນຍຍຈກາຫເຕ຺ຕ, ເທ ອຕິຍທປຸຕ຺ຕເຍາ ຈຸຈ຺ເຕ຺ຕ, ຯຈັ ຄຸຍິເຂນຸສ຺ສເກ຺ນຸ ເຍ-
ຕິຍທປຸຕ຺ຕເຍາ, ເທນເຍຈ ຂີຂຕຍິຂ຺ຍເທ, ຕ ຕິຍທິກາຕັ, ເທຕ ທປຸຄສ຺ສຕຕ຺ຍຍຍຸຣິການາ ປຈ຺ຍເທທິ, ເຍເຕຕ຺ຍສ຺ສກ຺ກສ຺ສ ຕິເຂ຺ເນາ,

តេតិ បដិវេធចាឌី តិបិទេតា, អប្បតេ្ត អនយ្យុំ ចិនយេ ឌ្ពត្យុព្ភាហារិយំ, យេត ខ្ស្សេក្កត តាប្បតេ្ត បតេ្តខុច នយ្យុំខុច ចិនយេត្យតេ្វា... ‘ទេ្ច បដិវេឆា បិពពាយត្វំ ពេយត្តី’តិ ពត្វា, ចិនីឃតីតិ, បដិវេឆា ចិឆាតត្វា, អារេត្កុត ចិនី

ឃេត បច្ឆេតត្យេត្វា, អេតតាបចាឝចិឆិត្តុស្សេតិ, តស្សេតិ អារេឝាយេតតិ តិឌ្ឌិដ្ឋិស្សាស្សក្កស្សឌាឆិតយ្កុចត្យបចាឝេឝត, យេឃត ត្វប្បតេ្ត ចិនយេ អារេត្កុត តស្ស ឌាឆិតំ ត កចតីត្យតេ្វា, ក្យុតាតិ ឆេ អតចកាយត្តា, តឆាហិ ឃឌិ ខ្ស្សេក្កត នឡេត្តា ចិនឃោ កហិតា និឃា, កោ-បចាឝស្សអឡេត្តា ចិនឃោ និឃា, តស្មា អតចកាយត្តា (ត) អប (ចាឝេ) បត តស្ស ឌាឆិតយ្កុចតីត្យចនយំ, យេឃត ត្យុស្សេក្កត កោឌិ ឆេចាបចាឝចិនឃោ-តុប្បតេ្តានិឃា, តនឡេត្តា, តយ្យតិ នាចកា នត្តា តឡ្យាឆេតតិ ទុត្តំ ហោតិ, ‘បត្ថាប្បុលិយាតយេ’ត្យូព បត្ថាត្ត្នំ ប្បុលិតំ នយាហារេទាតិ ចិនេនតនយាខេនា “តឝាឌិតោឌី” (១-១លិ) នយាហរណំ នយាហារេទាតិ នយាហារស្សបិ កាចទ្ធបត្តា អាហ ‘កាចប្បឆាតតេ្តបី’តិ, ក្យលក្ខតឝឡ្យាតិ ប្បុលិតិ៍

១៦ʒ៍ ឡ្កុយ

ស្សុតេ្ត អតិត្វិឃត្តិ កិយត្វិឃ (យតេត) បដិវេឆចឆតេត, ឃេតា ឡ្កុយស្សេត្វចាតិត្វិលិតេ្កត តិខេ្កនាតិ យតនិកត្វា អាហ- តាយក្កហណេ’ឡ្កុថ្ងាឌិ, “តាយក្កហណេ លិក្កចិនិដ្ឋស្សាបិ កហណ”ត្តិ បរិការនាយំ, តត្វ លិតេ្កត ស្សុតេ្ត តិឌ្ឌិដ្ឋេតា អឡេត្កត កោតឌិ ចិនិដ្ឋំ តាយំ លិក្កចិនិដ្ឋំ, តស្ស, ឃត្វ នខ្កនាយឡ្យានត្ថិស្សឃតំ, តត្វ តាយក្កហណេ នតិលិក្កចិនិដ្ឋស្សាបិ កហណំ ហោតិ... នាយឡ្យោ នឡ្កចិនេននាតុប្បេច នតោត្យឆិប្បាឃោ, ឡ្កុឝយេចាតិ អតិត្វិឃត្តិ ចចតយេច, ឆាបកត្តិ បត្តិ ប្បុឡ្កកោ បដិវេឆា, នោ ឡ្កុត្វិឃយ្យត្តិយំ នតិ អតិត្វិឃត្តិ កតា និឃាតិ អតិត្វិឃត្តិ បដិវេឆចឆតយេចយំ បរិការំ ឆារេបតីតិ អតេ្វា, ឡ្កុយិតា ឡ្កុយិស្សា បរិការនាឃ នាយត្វិឃលទ្ធតំ ឝេស្សតិ៍

១៦លិ៍ និយ្យា

អតប៉ុនកស្សាតិ បរិឃុគារេនាតិ អតប៉ុនកស្សាតិ ខុត្វ តញ្ញុក្ខស្ស បរិឃុគារេនា-តេ្វាត្យតេ្វា៍

១៦ង៍ យស្សា

តតេ្កតិអាឌិតា កត្វុឌិ បរិការនាចតិទតិត្ថាតិ ស្សុចេតិ៍

១៦០៍ កោចា

ហោត្យ និទេតា-ឡ្កូពកោ នតិ នាឝេនោ, និយិព្យ កប្បត្ថុឃា បឃេយេច កេតា យស្ស នាឝេនោតិ តប្បត្ថុឃេ នតិ ‘កោចា’តិ កិ

នាមេញ្ញេន នាមេងបចិតាតេតេ ព្យាបត្តិយ វុត្តស្ស នាមេញ្ញ ចិតាតេ ឋលិ ឥទស្សត្តំ ‘ពេតេកពត្តតាយំ’ព្យាខិយាហ, ពេតេកពត្តតាយត្តិ កប្បច្ចេយេត នហ លាខិទុត្តិយំ, បុទ្ធកាកស្សាតិ អបុកាកស្ស បឥត្តាកាចាតិ “ឧកត្តតាយា”តិ (១-១១៥) ចិកត្តិយា

បឥត្តនាធិកាយាបកេយេត បឥត្តាកាចា, បឥនដ្ឋាទគិតាត្តតាតិ បឥ និដ្ឋិ ទេហតុពោ, “តិមិត្តាកាទេច តេមិត្តិកស្សាប្យុកាទេចា”តិ

ខាយស្សាយមេត្តា “តិមិត្តំ កាទលំ ទេហត្វព្យតត្តត្តទំ, តិមិត្តស្ស អកាទេចា តិមិត្តាកាទេចា, តស្មិំ តិមិត្តាកាទេច ទេហតុចិតាទេនព្យទេត្តា, តិមិត្តា

អាកេតា តេមិត្តិពោ, ឋលក្ខតា ឥទេមុា, តិមិទេត្ត កាទេចា ចា តេមិត្តិពោ, តិមិត្តស្សាកាទេច ឋំ ទេហតុតា បចត្តស្ស តេមិត្តិកស្ស

ឋលស្សាប្យុកាទេចា កចតី”តិ, តធាហិ លត្តតិមិត្តលាយា លត្តាបិទេយេត កចតិ, បឌីបតិមិត្តឥស្សត់ បឌីបិបិទេយ ត កាតិ, តទេឆហាបិ

តិមិត្តទេតា បចត្តាត់ តិមិត្តាកាទេច អកាទេចាទេយច ឃុត្តិ យាតិ យញ្ញាទេត, អញ្ញាព្រធាតិ និទេតា អញ្ញាព្រ ច៉

១១១៉ តត

ព្យឧតាត់ តកាទស្ស បទិច្ចាកាយ ‘តតស្សា’តិ ទុត្តំ៉

១១១៉ ឌន

ឌ្ពមិស្សាយាព្យាខឹមុ “ស្សំ ស្សា ស្សាទេយ”ព្យាខិតា (១-៣១) ឌ្ព, “តឥាទេឥនា ទេត ចិយ ទេហាត្តី”តិ បទិកាយទេតា នាធ្យាទេឥនឹត់

កហលាស្សាយាទេឥនាឌឹត់ កហលនម្ភុទេចបិ កិំ ស្សាយាខិក្កហទេលា ត វុត្តក្សុកទទេលាទេត ព្យាបត្តិយ‘ស្សាយាខិក្កហល’មិច្ចាខិ, ទុត្តិ កទេត្វា

ទុទេត្តាតិ ឥទេស្សតុយាហ-‘តត្វ ទេច’ព្យាខិ, ឌនម្ពាខិកំ ‘ឌនម្ពាម្ពិត្តត្តាម្ពិមស្ស ចា’តិ ចត្តត្តំ, តយាឌឹតយ្យិ ចិធិក្កហលាយ [តាឌឹតយ្យចិក្កហាយ (ទេបិត្តទេព)], តស្សា

ទេឥនិទេតា អាទេឥទេនា តឥាទេឥនា, តស្ស, តស្ស អាទេឥនិទេតា កហលំ តក្កហលំ, ទេតត៉

១១៣៉ ទុតិ

អញ្ញាធាតិ ក្សុតិទេដ្ឋនមេកត្តា អទេញ្ញាត លហុប្បកាទេទត តិឌ្ឋិនទេត នតិ, ឧកចិកត្តិតិឌ្ឋិត្តាតិ‘ទុតិយាទេយាស្សា’តិ ឧកចិកត្តិយា តិឌ្ឋិត្តា,

អញ្ញាធាតិអាខិតា តេពទេឥនាតិចចតបទិយទេត្តតេទេតត ‘ត ទេត្តកចិកត្តិឃុត្តាត’ត្តិ បទិកាទេនកទេឥនស្ស អធិប្បាទេយា បកានិទេតាតិ

ខាតញ្ញំ, ឧតទេឥចាតុចត្តតីព្យតេត តុ “ឧកទេយាក តិឌ្ឋិដ្ឋាតទេប្យកទេឥនា-តុចត្តទេត”តីមស្ស, ឧកចិកត្តិឃុត្តាត់ ឧកទេឥនា តាតុចត្តទេតតិ

ទេយាឌតា បទិកាយាយំ, ខាទេបតីតិ បុទេត្ត ចិយ នាយត្តិទេយត ខាទេបតិ៉

១១៥៉ តាញ្ញា

អប្បសាតប្បដិរូបសេរពា បន្ទាឌីត៌ ពងត្តចិងិតា កចិពន្ទាំ, អន្ទាឆា ហិ បន្ទាឌីក្កហរេណ រេកា បបរេក្កា បិឃបន្ទាឌីត៌, ឃរេពា អប្បសាតប្បដិរូបរេសា, ពរិឃរេព រេពត បរេយបរេន្ទាព្ទក្ខាឌិ រេហាពីពិ ឌរេស្សព្យាហ-'អប្បសាតប្បដិរូបរេសា'ព្ទក្ខាឌិ៓

១៣០៓ ពពិ

ឃព្ទាពិ ឃស្ទិ៍ ពព្ទាទិ ពររេណ ចា, ពព្ទាទិ ពពិឃាសិន្ទិ៍យាហ-'ពរេរាពិ'ក្ខាឌិ, ពរេរាពិយិព្រារេសាព្យិព្រាយ្ទយារេត, យារេបត ពពាពិ បិរេជត កចិពន្ទាំ... យារេបត ពពាត៌ បុន្ទាតត្តិ ចព្ទាញព្ទា, បុន្ទាការេចពិ បុន្ទាកចរេត យាបស្ស ពរលាព្ទាំ, ៩ព្ទ ព្យ យារេបត ពរលាក្សរេពត បុន្ទាក្សពាតត្តិ អរេព្ទា, រេពរេតរេចព្ទាបិ កចត្តីពិ បិរេជត កចិពន្ទាំ៓

១៣១៓ ចព្ទ

ចស្ស អរេព្ទា ចរេព្ទា, រេបារេឃចាពិ ៩ព្ទ បយាបស្ស បរាយារេបា, ចរេព្ទា ៩ព្ទ បយ្កុចពិ ពិត្ត្យ បន្ទាឌិ ត ចព្ទបយាបចិបរេឃាពិ បិរេជត កចិពន្ទាំ៓

១៣៣៓ យតា

ពិ៍ ពាហុលំចិសាតា 'ចុន្ទ្យារេចា' [ឌ្ចព្ទាការេចា (បន្ទិពាឃំ)] ពិ បិរេជត បរេឃាឌត៌ រេឃរេត ពងព្ទរេបច "ស្មុរេយសាឌីតបចុន្ទិ៍ រេច"ពិ ពលបិរេជា ពរេពា, រេហេយបរេន្ទត រេហេយឃាតិ ពហិពាត្យរេករេឌតព្យាហ- 'រេហេយឃាតី'ពិ, ពប្បត បរេន្ទត សីបាលន្ទារេខាលិតិ ពឃ្យព្ទិ៍, ពាតិរេឃច ចាបបាតិ បដ៏ ពំបទិក្ខពាឃ, បពរេព្ទបិ ឃឆាពយ្កុចត្តីពិ បយ្ទរេន្ទ, ឆាលាឌីស្ង អកិរេសរេឃ្យស្ង យតាឌីស្ង ត បដ្ឌីឃត្តីពិ រេឃាឌតា, ឆាលាឌីស្ងពិ ឆាលា បន្ទក្ខឃាឌីស្ង, អហបន្ទស្ស យតាឌិពារិឃាបយ្កុចា អហបរេន្ទា យតាឌីស្ង ត ឌន្ទរេន្ទា, រហសីពិ តិបិពព្ទា ព្ទការស្ស ច អបព្ទុចា រហបរេន្ទា ច យតាឌីស្ង ត ឌន្ទរេន្ទាពិ បន្ទាហារេរា បយ្ទរេន្ទ រេចឌិពរេន្ទា, ព្ទការស្ស ពក្ខាឃរេត ស្ទិរេតា ពរិឃយាតស្ស ព្ទការារេឌបស្ស ច, រហពិបន្ទស្ស តិបិពព្ទំ បការេចពា បពារេបព្យំ 'រហសីព្យាឌិ'យាហ, ររេហាបរេន្ទពិ ៩ព្ទ រហបរេន្ទាពិ បិរេជា-ចពត្តរេន្ទា, រេពតាពិ រេឃត អហបន្ទស្ស យតាឌិពារិឃាបយ្កុរេចា រហសីពិច តិបិរេពា, រេពត, ព្ទហយតាឌីស្ង៓

១៣៩៓ កច

រេពពិ ពបរេន្ទា បរេរ, ព្យរេពា-ត្យព្ទក្ខារេសា រេកា'ព្ទពិ ពាហុចចតរេន្ទា តិបិរេពា, ពឆាបពិ 'ពរេឃាឌតា'ពិ ឃុដ្ឋពិ, ពក្ខា តិបិពព្ទំ បរេយព្ទីពិ [តិបិពយរេព្ទពិ] ឌរេស្សព្យាហ- 'ពាហុរេព្ទ'ក្ខាឌិ៓

១៣៤។ ន្តស្សំ

សន្តយ្យន្តិ កចតីតិ សេសោ, ភតុចន្តស្សាតិ វុត្តេ ន្តន្តប្បច្ចយោចាវសីយតិ, ន តទន្តវិធីតិ [ន្តន្តប្បច្ចយោច ភាវសីយតិ, តទន្តវិធិបីតិ បិទេឆត កចិតន្តុំ] អាហ- 'ន្តប្បច្ចយ ស្សេវ'ច្ចាទិ, សុតន្តាតិ សោតវិញ្ញាណេន គហិតត្តា បច្ចក្ខត្តាតិ វុត្តំ ហោតិ, អភុយិតស្ស "វិសិដ្ឋិសេសភន្តស្សា"តិ (១-២៩) លិង្គេតា តទន្តសញ្ញាត អត្ថទស្សនសញ្ញាតអត្ថយាគញ្ញាណេន វិញ្ញាតស្សាតិ អទេត្ថ។

១៥៣។ រាជ

ទញ្ញេហា ឆព្វោ ឆត អស្ស ទញ្ញហឆព្វោ។ រាជាទីហ្វិយប្បច្ចយេ បរេត

តទន្តា បច្ចយគ្គហណ បរិភាសាយ គណ្ហាតិ ញ្ញាហ- 'ព្ពយិតា ព្ពច្ចាទិ។

១៩២។ ល្ទុ

បច្ចទិយច្ចាទិតា "បច្ចយគ្គហណេ យស្មា សោ វិហិតោ តទាទិតោ តទន្តស្ស ច គហណ"ន្តិ ញាយំ ទស្សេតិ, តត្ថ យតោ វិហិតោ តំ វិតា ន កទាចិ បច្ចយោញ្ញេភេត ញាណេយត បទត្តាវេយវាទេត្ថ អាញ្ញាយេត 'បច្ចយគ្គហណេ យស្មា សោ វិហិតោ, តទាទិតោ គហណ'ន្តិ, "វិសិដ្ឋិសេសភន្តស្ស"តិ តទន្តគ្គហណំញ្ញាញ្ញាយេត 'តទន្តស្ស ច គហណ'ន្តិ, សោ បកតិវិសេសោ អាទិ យស្ស សមុទាយស្ស សោ តទាទិ, សោ បច្ចយោ-ន្តោ យស្ស សមុទាយស្ស សោ តទន្តោ, តាទិសស្ស តទាទិតទន្តសមុទាយវិសេសស្ស គហណំ, ន ទុ តទន្តមត្តស្សេវេត្ថ, ព្រហ ទុ តទន្តគ្គហណេវាត្រូបត្តិ' ទស្សេទុមាហ-"គត្តទិ ល្ទុណកា"តិ ព្ពយិតា ញ្ញាទិ, តទាទិតទន្ត សមុទាយស្ស ទុ គហណេ ឧល់ 'ញ្ញទិកិសី'តិអាទីសុ ទដ្ឋព្ពំ, តញ្ចា "តំ្យស្មា ទលិទេបរិទិច្ឆាយំ តេ"តិ (៥-៣) សុទេត្ត សយេវ ចក្កតិ។

១៩៥។ សលៃ

គច្ចាយនេ "សកបន្តាតាទិកេច្ចោ"តិ (២-២-៣៣) សុត្តំ, សោបិ ល្ទុកេត្តាវេយចាញ្ញកិយតសិទ្ធីតិ ទស្សេតុំ វុត្តិយមុទាហរំញ្ញាហ- 'សកបន្តាតុ'ព្ពច្ចាទិ, ល្ទុកេត្តា បន្តាតុសន្តេ អត្ថីតិ 'សកបន្តាតុ' សន្តេបិ ល្ទុកេត្តាតិ សញ្ញាហារោ បទសមុទ្ទេន្ត ទដ្ឋេព្ពា, តេទាបីតិ ន គេចល់ គត្តុតោច, បន្តាតុសន្តស្ស ល្ទុកត្តំ សាវេត្វា សកបន្តាតុសន្តប្បតិបរេតុំ 'សទ្ទេស'ន្តិអាទិមាហ។

១៩៨។ ឧប

សញ្ញាសទ្ទោ យដិបិ សញ្ញាតេ ចត្តតេ, តថាបិ សញ្ញាតក្ខារេទតិឆសញ្ញេស្សា ចត្តតីត្យាហ-‘ទុក្ខសហិ សញ្ញាហី’តិ បរិនេឆត កឋិតន្តំ, ទុក្ខសទ្ទចចតឹយាច បញ្ចាឌិសញ្ញា, យតោ សញ្ញាសទ្ទោ តេហ បទិក្កហិតោតិ៓

១សិ៍៓ ឌិចា

ឌិចសតោ ស្ទិតោ ឌិបិប្សុគ្គាសទតេលិតេប ឌិចិ៓

១ប័១៓ តយាត់

ត្យតិយាក្កហតេលតាតិ ‘ត្យតិយាតេយាស្ស តេ ចា’តេត្យចំ ស្យត្ត ទចតាឃំ ត្យតិយាក្កហតេលត៓

១ប័៍៓ តាយិប្យា

ឲតាតេឆសស្សាសម្ពចាតិ តាស្ស ស្ទាតេឆសត្តា៓

១ប័សិ៓ កស្សំ

ក្កកយចិកតេប្យាតិ សយាសាសយាសបក្លូយចិឆាត់, កញ្ចាយតទុត្តិ កាទស្ស ចិប្យឌិបត្តិយាឌិកត្ត្យាហ-‘កញ្ចាយតេត’ញ្ចាឌិ, ត្លត្តិប្យយត្តប្យំសក សម្ពតេហាតិ ឲត្តាយតេត្តសំ សាឆតក្កតេយា ‘ក្ខត្តលក្ខីហិ សយាតេស ត្លត្តិប្យយតប្យំសកសម្ពតេហា’តិ ជតេព “សយាតេស ច ចិកាសា”តិ (១-១-១៍)
ប្យយត្តស្ស អយាតេឆតេស “ចក្កត្តំ ចា ចតេក្ក”តិ (១-៣១) តិក្កហីតស្ស ចក្កតេត្តា៓

១ឆ័១៓ ប្យយ

កយ្ទាឌិត្តា ឲតស្សាបិ អកាចបតេក្លតិ “តា តេស្ស តេតា”តិ (១-ប័០) កយ្ទាឌិតោ តាស្ស ឲតាតេឆសកាទលតោ ទុត្តំ៓

១ឆ័សិ៓ ត្លតេយ

អាតេឆតេសា កឆត់, អក្ខាតេឆតេសា-ត្យកឆតយិញ្ចាហ-‘អក្ខាតេឆតេសា កឆិតាត្យកឆត’យីតិ, កឆិតស្សាត្យកឆត់ កឆិតាត្យកឆត់, អតេតត ច តេតហ

បដ្ឋា ក្ខ្ចារលាយត្តយក្ខារេភេសា, កិច្ចារហិ ឲកស្សាកិឆេយ្យស្ស បុត្តាសក្ខេត បដិបរិទិតស្ស ក្ខុតិឃយ្យតិបរិភតយក្ខារេភសាតិ ចភតិ, តេតេហ ត ភចតិ ‘ភេចភត្តំ កោាឌឃ, ត្តុយច្ចា ឃញ្ញាភត្តា’ត្តិ, គេតដិ ចិសេសត្តរឃោរគេត គឆិតស្សាត្កឆតំ អក្ខារេភសាតិ សប្តូក្ខេា៉ គឆយ្យត ចិសេសត្តរឃោរគោ គយ្យតេច្ចាហ- ‘សាយត្តិឃា’តិ, គេតដិ ចិសេសេសតារឃោគេ ចុត្តស្សេច បុតក្ខាចតាត្កបបឌ្ឍតំ សាយត្តិឃំ, តេតេចាហ- ‘អញ្ញាឆេ’ច្ចាទិ៍

១៥ប៉ ពិស្ស

តចិន្ឋ្សិតិ ត្តុយិតា “ត្តុត្តិឃយក្ខា”តិ (១-១៩) សាយញ្ញេត ចិឆាតតោ ស្យាឆ្យត្តយឋ្សិ ត្តុត្តិឃយ្យច្ចឃោ តចិន្ឋ្សិតិ ចភតិ៍

၁၀၃៉ តយិ្យា

តត្ ឃឆាក្កុយំ តំចិកត្តិក្កយេតាបិ សប្តូចតិ, តឆាសតិ ‘ក្ខិតុំ សក្ខុាតំ ក្ខេអារេភសា គយេតេ’ច្ចេច គឈ្ជា ចុត្តំ ឲ្យាសក្កិឃាហ ‘ត តំចិកត្តិក្កយេតាបិ’តិ៍ គារលាយាហ- ‘តស្សាតបក្កិតត្តា’តិ, ត្តុយិតា តិស្សឃគរលយេគា សត្តិឃា ឃុត្តិតិ ភស្សេតិ, អបេក្កិតេ គឆំ ភចេឃ្យា ឲ្យាហ- ‘ឃដិ ហិ’ច្ចាទិ, អបេក្កិតិ ឃឆាក្កុយំ, ឲចយញ្ញាតេ “កិច្ចាបិ ឌាតិតិក្ខេសេត ក្ខេបិ តំ ទ្វុបិតិ គឃ្សិត្តិ, តឆាបិ ‘តិចត្ត្តិ ចិឃ ឡត្តិតិក្ខេសាច ឃឆាក្កយោបការិឃាតាត, យត្ភេសស្ស តឆា ចិញ្ញាឃាតត្តាតិ តំសុត្តុច្ចេច ចភេឃ្យ, ត តឆា ចុត្តំ, តតោ-ចឹឃតេ ‘ត ឃឆាក្កុយយេត្តារបក្កិត’ត្តិ៍

၁၀၄៉ ត្ត

តត្ ត្តត្តតិត្តិ តភក្ខា គឃ្សិត្តិ បច្ចឃក្កហលបរិកាសាឃ, តឆា សតិ គារិឃិតេត្តត តភក្ខាច គឃ្សិត្តិ គឆំ ត្តត្តឃេចា ឲ្យាសក្កិឃាហ- តេឃេច’ច្ចាទិ, បច្ចក្កុតាឃាតិ [សុតឆាឃ-បដ្ឋិកា] សុតត្តា, ឌាលចត្តា តេឃេច គារិឃិតេត្តត គឃ្សិត្តិតិ សប្តូក្ខេា, ត តភក្ខា, ក្ខុត្តាលិតិ ឡ្យតិគេកំ ចត្តា ក្ខុត្តាលត្តេ គារលាយាហ- ‘អត្យិតត្តា’តិ, អត្យិតត្តំ សាឆេត្យាហ- ‘អត្យិតាហិ’ច្ចាទិ, កចិកត្តិតត្តិ បរិឆេា ឃុត្ត តរោ, តស្ស អក្ខារេភស អការេតិ សប្តូក្ខេា៍

၁၀၅៉ ឃោយិ្យា

ឃោយិត្តិ សត្តយ្យត្តឌាតិតិក្ខេសា លក្ខុយាតត្តចេសត ‘បច្ចេគ’ត្តិ ចុត្តិឃំ ចុត្តំ, តេតេចាហ បដ្ឋិកាឃំ- ‘គឆយិភយចឹឃតេ ឃោយិត្តិ តិក្ខេសា’តិ, តស្សភាតិ អត្តយ្យគារសត្យំ ‘បច្ចេគត្តិ ឲគេគស្ស៊ិ’ត្តិអាទិ ចុត្តំ៍ ឲគេគស្ស៊ិ ឃោយិក្ខិត្ថុំ អារេភសាតំ សប្តូចា អារេភឹតយិ្យ ឌាហុត្តសប្តូចោតិ សុតេត្ត ‘ក្ខិត្ត’ត្តិ ឌាហុចចតតិក្ខេសា, ចុត្តិឃយ្យត បច្ចេគំ ឃោយិ្យបច្ចេគំ ក្ខិសក្ខុសប្តូចា ‘ក្ខិស្សា’តិ ចុត្តំ, ក្ខុតិឃាឃយ្យិ ក្ខុចេ

១១៩៎ តាស្វា

បកាតចរេសតាតិ ព្យាបាតយាតេឆាតយឆិកាតចរេសត, កាយយតតិក្កា្ង ត កចត្តិតិ សប្ពុតេ្ន៎

១១០៎ ឆិចា

កប្តាយតាចទិរេយា ព្យាបេយ្ហិ បរាយ ចព្យត្តិ ឈ្ណិ សចិកត្តិយា "សឃ្ល"តិ (១-១-១) ស្វេត្តត អយាតេឆសំ ចិឆាយ 'ព្យ៉ំអយ'ត្តិ ពាហុចចតទ្វបិតិ សាតេឆតិ... ឲកាស្វិយ្ហិ អត្តតិ ក្បុទ្ធអាតិរេក ច ការេច ចរេសត ពាហុចចតទ្វបឆ្សុតេតាតិ ឆេស្សព្យាយាហ-ព្យ៉ំអយ'ត្តិអាតិ, តស្សាយុត្តត្តា 'តយយុត្ត'ត្តិ ចត្វា អយុត្តត់ សាតេឆតិ 'ឲចំ ហិ'ប្តាតិតា, ត្កាយស្វិយ្យត សេត្វ ឲកាស្វិយ្ហិ សព្ពុចា ពាហុចចត ទ្វបសាឆតក្កាយំ ឆេស្សព្យ 'ត្កាឆ បតា'តិអាតិយារេដ្ឋិ៎

១១១៎ អបិ

តេតាតិ តការេត, បឆសព្ព្ញាចិឆាយ កចចតាការេចបីតិ បិលិតិ យាតយិច ស្សាតិព្យាន្សត្តាត់ បឆសព្ព្ញាចិឆាយកស្ស ស្វត្តស្ស អការេចបិ, អត្តត្តចរេសត បឆត្តិ កឃ្សាតេត អតិប្បសព្កាបិ សិយាតិ អាហ-'ទ្វព្យហិយាចាតិប្បសព្កា ការេចា'តិ, អាព្យាត់ សាព្យយការេក ចិរេសសត់ ចាព្យត្តិ រេកចិ, ឲកាព្យាតិកំ ចាព្យត្តប្បរេទ, តំ សព្ពុំ ឲករេតា សព្កហេត្វា 'បឆសប្ទហេតា ចាព្យ'ត្តិ ទុត្តិការេត ទុត្តត្តិ ឆេស្សព្យាយាហ- 'សាព្យរេយ'ប្តាតិ, អាព្យាត់ ព្យាន្សត្តយាហុ, អព្យយយសព្យ្ហ អាព្យាត់ សាព្យយំ សការេកំ សចិរេសសតប្ត ចារេព្យសព្ព្ញា កចតីព្យរេត្វា, ចិរេសសតត្តិ ការេកចិរេសសតស្ស កិរិយា ចិរេសសតស្ស ច សាយរេព្ពុត កហលំ, សាព្យយំ-សត្ថិ ចចតិ, សការេកំ ឆ្កាឆត់ បចតិ រេឆចឆេត្វា បចតិ, សការេកចិរេសសត់-យុត្តំ ចិសឆេយាឆតយ្យចតិ, ឆស្សតីរេយា រេឆចឆេត្វា បចតិ, សកិរិយាចិរេសសត់- យុត្តំ បចតិ, យត្ថិ បចតិ, បឆសប្ទហេតា ចាព្យត្តិ ទុរេត្វ អយយ្ហិ អឆិប្បាយចិរេសរេសាចសីយតីតិ ចត្វយាហ-ចត្វ'យិប្តាតិ, យរេឆប្តាតិតា អរេតកាព្យាតិ កយ្ហិ ក្បលប្បឆាតការេច រេតាបការេតា ចាព្យរេយកយ្កចតិ... បឆ សប្ទហេតា ចាព្យត្តិ ទុត្តត្តាតិ ចឆតិ, យឆា ចាព្យតាតត្តត្តិ សប្ពុតេ្ន៎ ត្កាហាបីតិ ចត្វយិន្តិតរេត្វព្យារេឆាបិ៎

១១១៎ រេយាត់

ហិក្កហរេលា បប្តាយីហិស្សាបិ កហលយ្កចេឃ្យាតិ ស្វេត្ត 'អបប្តាយ្យា'តិ ទុត្តំ, ព្យរេយ្ហិ ស្វព្ពុំ បស្វត់ អតប្បកត្តិ កាឆាបិរេឆ ព្យរេយ្ហិតិអាតិស្វ តត្តា ត រេចាអារេឆរេសា, ព្យរេយ្ហិដ្ឋច តការេទតិ ស្វព្ពុចាព្យរេតា ចាព្យត្តទត្តា ឲកចាព្យតា តត្តិ, ព្យរេយ្ហិយ តិយ តិស្សត្តិ អរេយ្ហិយ តិស្សត្តិតិ

ᨧᩥᨠ᩠ᨠᨿ᩠ᨿ‘ᨴᩥᩈ-ᩮᨷᨠ᩠ᩃᩮᩃ’ ᨯ᩠ᨯᩈ᩠ᩈᩣ “ᩈᨿᩣᨶᨬ᩠ᨬᩣᨠᨧᨲ᩠ᨲᨿᩣᨴᩥ ᨲ᩠ᨷᨿᩣᨶᩣ ᨴᩥᩈᩣ ᨠᩮᨿᩩ ᩁᩦᩁᩥᨠ᩠ᩃᨠᩣ”ᨲᩥ (᪗-᪓᪑) ᨠᨷ᩠ᨿᨬ᩠ᨬᩮᨿ “ᨶᩮᨲ ᨠᩣᨶ᩠ᨯᩣᨶ᩠ᨯᨶᩣᨠᩮᨿᩈ᩠ᨲ”ᨲᩥ (᪗-᪕᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨧ “ᩈ᩠ᨿᩣᨴᩥᩈ᩠ᨿᩣᨴᩥᨶᩮᨠᨲ᩠ᨳ”ᨶ᩠ᨲᩥ (᪒-᪑) ᩈᨿᩣᩮᩈ ᨧ ‘ᩅᩩᨠᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿᩴ”ᨲᩥ (᪑-᪑᪑᪘) ᨧᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥᩮᩃᩥᩮᨷ ᨧ “ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩦᨶᨿᩣ”ᨲᩥ (᪒-᪕᪙) ᩋᩣ ‘ᨲ᩠ᨷᨿ᩠ᨿᩣᨴᩥᩈᩣᨶ’ᨿᩥᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥ᪨

᪑᪒᪗᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᩣ

ᨷᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᩣᩮᨴᩮᩈᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩮᨴᩮᩈᩣᨲᩥ ᨣᩉᩥᩮᨲ ᨠᨴᩥᨲᩣᨲ᩠ᨿᨠᨶᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨶᩥ ᨴᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ- ‘ᨷᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨴᩥᨲᩣᩮᨷᨠ᩠ᩃᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᩣ’ᨲᩥ᪨

᪑᪒᪘᪨ ᩈᨷᩩ

ᩈᩉ ᨧᩥᨭ᩠ᨮᨿᩣᩮᨶᩣ ᨷᩩᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨿᩈ᩠ᩈ ᩮᩈᩣ ᩈᨷᩩᩮᨭ᩠ᨮᩣ᪨

᪑᪒᪙᪨ ᨶᨧ

ᩋᨷᩁᩮᨿ᩠ᨿᩁᩮᨿᩣᨠᨷ᩠ᨿᨲᩥᨷᨲ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥ ‘ᨠᩣᨿᨶᨠᩁᩣᨲᩥ ᩮᨧᨶᩣ’ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩈ᩠ᩈ ᨷᩁᩮᨿ᩠ᨿᩁᩮᨿᩣᨠᩈ᩠ᩈ ᩋᨠ᩠ᨠᩉᩃᨲ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪓᪐᪨ ᨶᩈᩣ

ᨯᨴᩥ ᩋᩈ᩠ᩈ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨯᨴᩥᩮᩃᩥ, ᩮᩈᩣᨧ ᨯᨴᩥᩃᩮᨠᩣ, ᨯᨴᩥᩃᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨠᩮᨲ᩠ᨲ ᨶᩥᨯᩈ᩠ᩈᩥᨲᨧᩥᩮᩈᩈᨧᨧᨶᩥ, ᨿᩣᩃᨧᨠᩣᨲᩥ ᨧᩥᨿ ᨶ ᩈᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣᨧᨧᨶᩥ, ᩋᩈᩮᨲ᩠ᨲ ᩈᨿ᩠ᨿᩮᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨯ᩠ᨯᨴᩥ “ᩋᩣᨿᨶ᩠ᨲᩃᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨿᩈᨲ᩠ᨲ ᨧᩣ”ᨲᩥ (᪑-᪑᪒᪘) ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩈ᩠ᩈ ᩈᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᨴᩩᨲ᩠ᨲ, ᩈᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣᨧᨧᨶᩈ᩠ᩈ ᨷᨴᩥᩮᩈᩮᨯᩣᨲᩥ ᨯ᩠ᨯᨿᩥᨶᩣ ᨧᩥᩮᩈᩈᨧᨧᩮᨶ ᨯᨴᩥᩃᩮᨠ᩠ᨠᩩ᩠ᨷ ‘ᩋᩣᨿᨶ᩠ᨲᩃᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨿᩈᨲ᩠ᨲ ᨧᩣ”ᨲᩦᨿᩈ᩠ᩈ ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿᨲᩥ, ᩮᨯᨧᨯᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩈᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣᨧᨧᨶᩮᨲᩥ ᩮᨯᨧᨯᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᩮᨯᨧᨯᨲ᩠ᨲᩈᨯ᩠ᨯᩣ ᩋᩣᨴᩥ ᨿᩈ᩠ᩈ, ᨲᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᩴ ᩈᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣᨧᨧᨶᨬ᩠ᨬᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥ ᩮᨯᨧᨯᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩈᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣᨧᨧᨶᩮ ᨿᩣᩃᨧᩮᨠ ᨿᩣᩃᨧᨠᩈᨯ᩠ᨯᩮ ᨷᩁᨠ᩠ᨡᩮᨲ ᩈᨲᩥ, ᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨲᩩᨿᩥ ᩋᩈᩮᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨯ᩠ᨯᨿᩥᨶᩣ ᨯ᩠ᨯᨴᩥ ᨴᩦᩮᨷᨲᩥ “ᩮᨯᨧᨯᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨧᩥᩮᩈᩈᨧᨧᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨴᩥᩮᩈᨯᩣᨠᩣᨧᩣ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨷᩁᩣᨶᨿᩩᨠᩥᨶ᩠ᨲᩩᨿᩥ “ᩋᩣᨿᨶ᩠ᨲᩃᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨿᩈᨲ᩠ᨲ ᨧᩣ”ᨲᩦᨴᩥ ᨷᩮᨷ᩠ᨿᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨯ᩠ᨯᨲᩥ ᩮᨿᩣᨠ᩠ᨡᩣᨶᨷᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣᨴᩦᨠᩣᨿᩴ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᨧᩥᩃᩥᩈᩥᨶᩥᨿᩴ

ᨴᩩᨲᩥᨿᨠᨱ᩠ᨯᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣˴ តតិយកណ្ឌចណ្ណតា

១˴ ឞ្យាឝិ

យស្សាតិកាយាចង្ខិតស្សោយាអាឝិអក្លួរនយុត្តាយស្ស, កិត្តត្តិ អាហ- ‘ត្ថតេ’យិច្ឆាឝិ, ត្ថតត្តិ យថាចុត្តំ ឞ្យាឝិនយុត្តាយនុបំ, អចយចេត ចិក្កុហោ នយុត្តាយោ នយានត្វា, នយុត្តាយ បចត្តា នង្គា អចយចេយុបិ ចត្តត្ថិតិ ឞ្យាឝិនង្គា និអាឝិកោ អចយចេបិ ចត្តតេ, ចិឝិក្កុហណោោរយកាតិ “បច្ចយក្កុហណោ យង្វា ន ចិហិតោ តកាឝិតោ តតត្តស្ស ច កហណ”ន្តិ ោោរយក˴ ឞ្យាឝិ អតេ្ត យស្ស តំ ឞ្យាឝ្យត្តិ˴ តត្ថ ច “ឞ្យាឝិឞ្យាឝិតេកគ្គ”ន្តិ នាយេញ្ញត ចុច្ចយាតេ ឃំកិច្ចិ ឞ្យាឝ្យត្តិ េយតកោតចិ ឞ្យាឝ្យេត្តត នតេហកត្តិកាចយេហតិ, តតាហិ យថា កាយកតោតាតិអាតោ, តថា បស្ស ឥចចឥត្តេ កាយំ, កតោ យញ្ញាឥត្តេ ក្សុក្សុលត្តិ អាតោបិ នយាតនោ ត្យានត្តិឃាហ-‘នាយេញ្ញត ចុត្តេបិ’ច្ឆាឝិ, យស្ស ឞ្យាឝ្យត្តស្សេយត ឞ្យាឝ្យេត្តត នប្ពតេ្ត, តេត ឞ្យាឝ្យេត្តត នហតំ ឞ្យាឝ្យត្តេយកត្តប្បុចតីតិ នប្ពត្តតោ ចិញ្ញាយតិ អចឞិយតីតិ យស្សាត្យាឝិច្ចតេ្ត, តថា ច កាយកោតាត្យ្រតត្តិេយន-យញ្ញាយញ្ញាេបក្លាលក្លតោ នប្ពតេ្តាត្យកត្តិកាេចា, តេតាេយេចត្តាហុ-

តិឃតំ នាឆតិ នាឆេ្យ, ក្រិយា តិឃតនាឆតា;

នត្ថិឆាេតត េយេតាន [េចឆិស្សា (េបិត្តេក)], តិឃេយា-ឃយ្យកានតីតិ˴

អយមេត្ត អតេ្ត “យតោ កាយយិច្ចតំ នាឆតិ នាឆ្យំ កិរិយំ តំញ្យបេឥនខាតតេយាក្យេយេបក្លេត កតោតិ, អតោ នាឆតិ កាេ កំ នាឆេ្យ កិរិយាយ តិឃតំ, យតោ ច កិរិយា នឃំ នាឆតេយេបក្លេត កំ កតោតិ, អតោ កិរិយាបិ តិឃតំ នាឆតេយតិស្សាតិ តិឃតនាឆតា េហាតិ អឃំ យថាចុត្តោ តិឃេយា អញ្ញាយញ្ញាេបក្លាចេនត ចត្តយាេតា ឲេតាន នាឆ្យនាឆតាតំ នត្ថិឆាត យេត្តត អញ្ញាយញ្ញាេតា បកានតី”តិ˴ បស្ស ឥចចឥត្ត កាយំ, កតោ យញ្ញាឥត្តោ ក្សុក្សុលំត្យ្រ ត្យ កាយត្តិ នាឆតំ បេស្សតិ នាឆ្យេយេបក្លេត, កតោតិ កយតកិរិយា ត្យ ក្សុក្សុលេយេបក្លេត, តតោ ច កាយកតាតំ ចាក្យត្តរាចយចាតំ តេត្តចាេបក្លាតិ ត កចតិ នយាតនោ, នប្ពតេ្តចប្បហតឹឃំ, នប្ពតេ្ត ហិ អញ្ញាយញ្ញាេបក្លាលក្លតោ នប្ពត្តត្ថ្សតោ-តចន្ទិតំ តិចេត្តត្តា ចិនេនេ តិចេនេតិ, តថាច ចុត្តំ–

តស្ស ត្វាកញ្ញតោ េកេឥ, យា បរិប្លចយាតតា;

ចិនេនេ តំ តិចេនេត្តា, នប្ពតេ្តាចាចលិត្ថ្តីតិ˴

កេឆេ ចិនេនេ កាយត្តេតំ នាយជ្ញា ចិនេនាបេក្លិ ‘កាយយានឹនតិ, ឌហាតិ, កតោ’តិ, តឆា ‘កតោ កាយំ, ចតំ, ក្វុក្វុល’ត្តិ

ចេចយាកដ្ឋតោ-កិលនតោ តស្ស ត្យ បឆាតបងស្សុបនដ្ឋតបងស្ស ច ឃា បរិប្លចយាតតា អតចដ៏្ឋតតា តំ ចិនេនេ ចិនិដេ្ឋ នប្បត្តិដ្ឋិ

តិចេនេត្តា បតិដ្ឋេបត្តោ នប្បត្តេ្ឋចារេតកប្យការោ ក្វចិ នាឆ្យនាឆតកាចលក្ខណោ ក្វចិ បកតិចិការកាចនកាចោ ក្វចិ នស្សាយិ

នប្បត្តដ្ឋេបិ អចលិត្តិតិ នប្បត្តស្វ្បតោ តិចត្តេតីតិ អត្ថោ, ឃតោ-ឃយបេក្លា ចាក្យការលេឃច តិន្ទុប្យតេ, តតោ ឃត្វាត្វិ បឆាតយបេក្លា,

តត្វ នយានាចកយោ, ឃ(ត ត្យ តត្វិ, ត(ត ត កចតីត្យត្យបឌិដ្ឋោ ចិនឃចិការកោ ឆាឃតេតិ ការចោ, ឆាលេ អត្យឆេត្យ តិស្សាឃ ចិចិត្តោ

នយានចិឆាតលេបិបិឌិតារេតកប្យការោ បដិបត្តិឃា នាឆ្យនដ្ឋបរិឌាតតត្វ្យបិឃោ នប្បត្តិ, បរយត្វតោ ត្យ នដ្តត្តេត្តា អច្ឆត្តិ [អជ្ញាត្តិ]

ចាក្យនយានាតំ កេឆោ, ត ហិ ចាក្យេ ឌិដ្ឋបឆាតិ នយានេ នត្តិ, តឆា ច ច្យត្តិ–

ឆាលេ តិស្សាឃ្យបិឃោ-ឃំ, ចិចិត្តោ បដិបត្តិឃា;

កេឆោ ចាក្យនយានាតំ, ច្ឆត្តិ [ជ្ញាត្តិ (បេិត្វេក)] នដ្តត្វិ ឃតោតិ៍

អតោឃេចាតិ ឃតោ នាយត្តេ្ញត ច្យត្តេបិឃស្សឃេត នប្បត្តោតេត នហ តឆេកត្វប្បចតីតិ នប្បត្តតោ ចិញ្ញោឃតីតិ តាតិដ្ឋិ កិទ្ធិបិហ

ហោតិ, អតោឃេច ហេត្យតោតិ អត្ថោ៍ ត្យបេក្លា នាយត្វិឃបរិក្កហាឃេតិ បឆាតយញ្ញោញ្ញាកដ្ឋា ត្យបេក្លា, នាច នា យត្វិឃំ, តស្ស

បរិក្កហាឃ៍ នយត្វចចតំ ត កតត្តិ បិលិតិឃេហិ ចិឃ “នយត្វោ បឆចិឌី”តិ (បិ, ១-១-១) នយត្វចចតំ ត កតំ៍ នយត្វោ បឆ ចិឌីតិ

បរិកានាឃយឃយត្វោ “ចិឌីឃតេ [ចិឌីឃតីតិ (បេិត្វេក)] ចិឌិ, បឆាតំ ចិឌិ បឆចិឌិនយានាឌិ, ឃោកោឌីហ នត្វោ បឆចិឌិ,នោ

នយត្វោ ចិក្កហ ចាក្យត្វាកិឆាតេ (នត្តិ) ចេឌិតញ្ញោ”តិ, តាឌិនបរិកានាឃ ត្យាបិរតោ តេនំ ‘បស្ស ឆេចឆត្ត កាយំ, កតោ ឃញ្ញោឆត្តោ

ក្វុក្វុលំ’ ត្យាឆោ តាតិដ្ឋប្យត្តិ, នាយត្វិឃញ្ញោត្វ ដ្ឋិឆាត្យុបាយ្យតេ ចាក្យេ ត្យបេក្លាច្យត្តិឃយេកត្វិការចោ ចេតិ [ច្យត្តិឃយេកត្វិការចោ

ចាក្យេ ត្យបេក្លាចេតិ (បេិត្វេក)]៍ តត្វ បឆយស្ស បរិក្កហំ ចចតយត្តេតេ បដិបិឌិឃ ឡ្យតិឃស្ស បរិក្កហយិឆាតិ ចចតេតេ

បដិបិឆឃយាហ- ‘ទុកត្វិ ការចោ’ច្ឆាឌិ, ទុកត្វិការចោ កិត្តត្វាតំ នាឆារណត្វតាចនេត បចត្តិចិនេនោ, ចាក្យេ ហិ នាឆារណត្វតា តត្វិ

កិត្តត្វត្តា, អតោឃេចត្វ កេឆតិតត្តា លេដ្ឋប្បឌាឃតេ ‘រញ្ញោ បុរិនោ’តិ, ច្យត្តិឃត្តកឃបឆត្យចដ្ឋិត្តត្វាកិឆាតតោ នាឆារណត្វតា

កចតិ, ឡ្លឆំ ច្យត្តិ ហោតិ “នយានេ ចិនេននំ ចិនេនស្សយត្យបឌីនតិ ទុកឹកចតិ ចិនេននំ, ចាក្យេ ត្យ ចិនេននំ ចិនេនស្សតោ ចិនុំឃេចា

ចតិដ្ឋតេ”តិ៍ ច្ឆត្តនយានស្ស ត្យ បឆាតំ ចិនេននតចិនេនស្សាការចេបិ នកលបឆត្វប្យឆាតត្តា ‘រញ្ញោ កោ ច អស្សោ ច បុរិនោ ចា’តិ

ចាក្យតោ ‘រញ្ញោ កចាស្ស បុរិនា’តិ នយានស្ស ចិនេនោ ទុកត្វិ កាចលក្ខណោ កចេត្យច, តឆាហិ តត្វ ចាក្យេ កិត្តត្វតិតត្តត

នប្បច្ឆឃបដិបិឆតាឃ ចនេត្តា បឃុដ្ឋតេ, នយានេ ត្យ តប្យឃុដ្ឋតេ, ទុកត្វ ចចតេតចាតិ “ស្សាឌិស្សាឌិតេកត្វ” តេ្យកត្វចចតេតច,

ទុកត្វិការចាឃេច កចតីតិ នេនោ, ទុចការោ ត ចាក្យេ តឆាហិ ឌឹបតិ៍ ចាក្យេ កឆត្តិ អាហ- ចាក្យេ’តិអាឌិ៍

ចាក្យេតិ ចិក្កហចាក្យេ, ចិនេនេត កឃ្សាតិ ឆាឃត្យេតេតិ ចិក្ក- ហោ , នោ ច តំ ចាក្យំ ចេតិ ចិក្កហចាក្យំ, ចិនេនេត ចា កហណំ

ចិក្កហោ, តឆត្វំ ចាក្យំ ចិក្កហចាក្យំ, តស្មិំ, កាឃំ ត្យាបេក្លាតិ អាហ-‘កេឆាឌិលក្ខណា’តិ, អាឌិនដ្តេត និនក្ក កេឆ និនក្កាតច្ឆា កហណំ៍

តត្ថ សាត្ថកេហិ សាឫត្ថកេហិ ច ញ្ញាចុត្តិ លេខេ, សំចិសេស សាមិចិសេសាត់ សព្ពេត្ថ សំសេក្កា, តកាហ- ‘តចាហិ’ច្ចាឌិតា, កេគេកា ញ្ញាចត្តកោ, អត្ថកហិតេតាតិ ការលាចសេត កេគចាឌិតា កហិតេតា, ឃគេច្ចាឌិតា សំសក្កចាឌិតេតា-ឌិប្បាឃយាហ ឃគា ត្វកឃឡិច្ចាឌិតា ក្តកឃចាឌិតេតា, អកិយតោតិ “បិក្កឌារាសយារេសា”ច្ចតេត (១-០-១) បិលិតិតា ព្ពន្ធិតោ៉ បិក្កឌារាតិ “កឌារា កយុឌារេឃ”ច្ចតេត (១-១-១ប័) កឌារាសំសក្កតា បកេចាតិ អតេត្ថា៉

‘បុឆ កិតេត្ថា អតេត្ថា ឃេសំ បគាត់ តាតិ បុឆកត្ថាតិ, ចាគេញ្ញ ហិ រេញ្ញា បុរិសេសា តេតត្ថ រាឌសេគ្គា រាឌត្ថេយច ចគតិ, បុរិសសេគ្គា បុរិសត្ថេយច, ចុត្តិឃត្ត រាឌបុរិសេសាតេតត្ថ រាឌសេគ្គាបិ បុរិសត្ថេយច ចគតីតិ ក្ខិត្តយេកត្ថិការចា កចតិ, អតេញ្ញារេឃចាចឃចត្ថាត្តិតោ សយុគាឃតេត្ថា បិត្យកចតីតិ តគេបក្លាឃ ទេកត្ថិការចា ចុច្ចតេ, ឌហយាតសកត្ថចុត្តិយក្យបកយុ ចុត្ដ- ‘ចិសេសតស្ស សកត្ថ បរិច្ចាកេត’ច្ចាឌិ, អតេតារេឃច បតេរា ទេចាគេស្សតិ ‘តត្យ ទេ’ច្ចាឌិតា៉ ឲកត្ថិកចត់ សយសត្ថិ ព្ពយិតា ឲកត្ថិ សយារេសាតិ តាត្ថត្ថេវត្តិ ឌិតេបតិ៉

ឌហយាតាតិ បគាតិ សកត្ថំ ឃស្សំ (សា) តឆា ចុត្តា, តាច្ចត្តាឃ ឌឃាតីតិ ឲចយុញ្ញាតេត “បរិច្ចាកយត្ថយកិសត្ថាឃ ឌហយាតសកត្ថំត្យច្ចតេ, ត ត្យ សព្ពឆា បរិច្ចាកេកាបទេរាបការាឃ តគេស្សាបិគាតតេតា, សព្ពឆា ច សកត្ថបរិច្ចាកេក បទេរាបការាសយ្យាគតតេតា-ត្យបិគាតយេច បឃោឌតាកាចា តស្ស សិឃា”តិ, ឆបតិ ចគ្គតី៉ អត្ថិត្តិ រាឌសក្កចាច្ចំ៉ អច្ចត្តបរិច្ចាកេបិ ត គេគាសា... ចាគេញ្ញ ឌិត្តស្សុបសដ្ឋតស្ស ចុត្តិឃំ សេសាឃចាឃត្តត្យាចសាឃតេតា តគត្ថាច កតិឃាតិ គេស្សតេត្ថា អាហ- ‘អឆ ទេ’ច្ចាឌិ៉

សេសាឃចាឃត្តត្យចសាឃា-ត្តឃា, សេសាឃចាឃំ រាឌសេគ្គា ឃា ចាញ្ញតាលេ ឌិតេគ្គាតិ ទេចាហារិតយេកត្ថាចសាឃតាសត្យបិ (រាឌសក្កស្ស)តេត្ថ បុរិសស្ស ចិសេសតយុត្តិស្សតីតិ ការចា, ឲតេត្ថច ឌិត្តត្តយាហ- ‘ឃទេឆ’ច្ចាឌិ៉

១៉ អសំ

អត្យឃត្តិ ឃគេញ្ញាសំ បសិគ្គត្តិ លិក្កចចតកេគេបិ ត្យឃទហិតត្ថា ក្ខបសក្កតិបិតាត់ បទេហិ អត្យឃសញ្ញាការលាតេតា អត្យឃត្តិ បទេសំ បសិគ្គំ, តេតសត្ថឃំ សយារេសា អត្យឃត្ថបុត្តាក្កូយត្ថា អតត្យឃំ អត្យឃយុក្កចតីតិ អត្យឃឹការចា បសិគ្គោ, អសក្ខ្យស្ស សុតត្ថា តគេស្សច ចិកត្យត្ថាគឃា ចិសឃការចត ចិសេសតាតីតិ ចិញ្ញាឃត្តិត្យាហ- ‘អសគេត្យ’ច្ចាឌិ, ព្ពយិតា តេតយេសយាសត្ថាតិ ឌិតេបតិ៉

តាចសក្កស្ស កយចុត្តិឃំ ឃា-តេត្ថា សយុឌ្ឍតេត តយាហ- ‘ចិកត្យ’ច្ចាឌិ, ចិកត្យតេត្ថ ក្ខគាហរិត្ថាតិ ចិកត្យត្ថចិសេឃ ចត្តយាតស្សាសក្ខ្យស្ស ព្ពត្តិសតេគ្គត សយាសយឌិត្ថិតិ ក្ខចាហរិត្ថា, តិច្ចឃយាសាត យចិក្កតេហា, អសកបគចិក្កតេហា ចា ឃុតេត្ថា, អញ្ញាឆា អតិច្ចតាបត្តិត្យាហ- ‘តិច្ចសយាសត្ថា’ព្ពច្ចាឌិ៉

អសកបទេន អភត្តតិយបទេន អឌ្ឍបទេន ចិក្ខេហា អសកបទចិក្ខេហា, តេន, ឲត្ត ហិ យថា កុម្ភស្ស សមីបំ ឧបកុម្ភំ បចទានញ្ញ សមីប សទ្ទេភុបសទ្ទចចតិយស្ស ចុត្តត្តា ឋបសទ្ទោ គប្បយុជ្ជតេ, យថា ព្ទត្តិ ស្វតិ ឲត្តាឆិសទ្ទចចតិយស្សា (ឆា)រត្តស្ស សត្តមិយា ចុត្តត្តា គាឆិសទ្ទោតិ ‘ព្ទត្តិស្វ’តិ អញ្ញាបចទាញ្ញ ចុត្តំ, កថាបចត្តាតិ ត្តាគេឆយ្យា បចស្សត់, ឲចំ សព្ទាតេត្វាតេត្តុយំ, អសកបទចិក្ខេហគាតេត្វាច ចុតេត្តា,

អឆិសទ្ទស្ស បគ បុរតោចដ្ឋិតស្សាឆារេ ចត្តយាភស្ស ត់សយាគាឆិករលោគ សត្តយ្យតេត្តតិត្តិសទ្ទេគ សហ សយាសាតិ ចតេស្សតុយាហ-‘អឆិសទ្ទោ’ត្វាឌិ៍

ស្សាឌិលលិរបិតិ អឆិសទ្ទតោ ព្ទត្តិសទ្ទតោ ច បតេរសំ សត្តមី ពាហុចចគាត់ លេលិរបិតិ អតេត្វា៍ អត្ត (ករច) សយ្យត្តីតិ សទីរសយ្យត្តិ អឆិបេ្យតាតិ ព្រាហ្មសទ្ទស្ស សទីរំ អតេត្វាតិ អាហ- ‘ព្រាហ្ម៉ សទីរត្តិ, កត្វឌឹ ឋត្តរបចត្វប្បឆាគត្តាចារសក្ខ្យបយាសស្ស ‘សយ្យត្កំ ព្រាហ្ម’ត្តិ ចិក្ខេហា ចុតេត្តា៍

សយាសចិគត្តិយាតិ សយាសតោ ឋប្បត្កចិគត្តិយា, សកលេ បតេឆសសកលេ, បទិក្ខហារេបក្ខាតិ អក្ស្យបកយារេបក្ខាយាតិ អតេត្វា, អក្ស្យបកេយបិ ហិ បទិក្ខហសទ្ទោ–

សបតេឆ បទិចារេ ច, ឰលិក្ស្យបកេយសុ ច;

រចិឋិព្រាហុកហិតេ, ឆារេរសុ ច បទិក្ខេហា”តិ គិឈណ្ដុ៍

សកលស្ស គាតេចា សាកល្យំ-សកលសទ្ទប្បចត្តិតិឋិត្តំ, តយ្យគ គិតេស្សស [យតតិតេស្សស (តេបិត្វកេ)] ក្ខហណា បុត្ថ គចតីត្យាហ- ‘អតេសសក្ខហណ’ត្តិ, តិណាត់ សាកល្យត្តិ ចិក្ខេហា, តិណសទ្ទេគ ហិ តិណសហិតាតិ កហិតាតិ, តេតេគច ចក្ខតិ ញ្ញតិរេកគេឃ- ‘តំ សព្ទា តិណសហិតយញ្ញោ- ហរតិ’តិ, សតិណយញ្ញោហរតីតេត្វាឆិប្បាឃត្វ យាហ-‘ឃាចា’តិអាឌិ៍

តិណសទ្ទោ ឋបលក្ខណំ តេសសា-គញ្ញោហារិយាត់, តេគាហ ‘តិណាឌិកយ្យី’តិ៍ បទិក្ខហារេបក្ខាឃត្តក្វតស្ស កហណត្វិ “អញ្ញូឃំ ចិគត្តិសមីបិ”ឌិសុតេត្ត ‘សាកូ្យឆឹតេ’តិ គិបឡាឆគត្វយត្តចចគ យុឆាហតយ្យាលិតិគា, តយ្យិ សាកលេ្យឃេចាហទិត្យំ [សាកលេ្លតោគាហទិត្យំ] សាកូ្យឆឹតេត្យ្វឆាហឋត្តិ ចតេស្សត្យំ ‘តតោ’ត្យាឌិ ចុត្តំ៍

តតោតិ ឃតោ សកលសកលេ គ ចត្តតិ, បទិក្ខហារេបក្ខាឃ សយត្តិយា អត្តតោ សកាសា សាកល្យំ គ គិជ្ជតេតិ សព្ទតេន្ត្វា, សយត្វិយយិ អតេត្វា ឋឆាហរណត្តិ តេសតេសា៍

អគ្គិបរិយន្តន្តិ អគ្គិអត្ថោ គត្ថោ តាឌត្ថិយា អគ្គិ, សោ បរិយន្តោ-ស្ស អជ្ឈោយស្សាតិ អគ្គិបរិយន្តំ, យត្តកស្សាជ្ឈោយស្ស បរិគ្គហោ, តស្ស អគ្គិ បរិយន្តោ, អគ្គិនា បរិយន្តក្ខេតេន សហិតោ សកលោតិ វិគ្គហោ, អគ្គិនោ សាកល្យន្តិ វា។

សន្និការន្តិ ព្យាករណញ្ញាណំ អត្ថាការេនព្យព្ពហណំ ព្ពាហោតាការេន ឆន្ទាការេន ច យា និយាតិ, អនោគយេន ទោធ្ធោ ‘អនេធនោតាការេន’ព្ពធ្ធានិ, ព្ពាគស្មិ ព្ពាគស្ស អការេនា ព្ពាគោតាការេនា, កោ អស្សា ន កថតីតិ ហិ អត្តានត្តំ និសោឌិយេត, ន វត្ថុការេនា, ព្រាហ្មណោ ន កថតិព្យព្ពពិព្រាហ្មណត្ថឆោយ្យា និសោឌិយេត, ន វត្ថុការេនា, បទត្ថាតិអាទិនា វិប្បដិសេធ វិសយយាហ។

អតិក្កមាការេនតី ឯត្ថ អតិក្កមាតិ បច្ចយិយា អសមាសតិដ្ឋេសោតិ អាហ- ‘អតិក្កមា’តិ, ន បត្បត្តស្ស បដ្ឋាតិ ព្ពយិនា អតិក្កមាការេនា នាម ឋបត្តស្ស បដ្ឋា អការេនាតិ ឆេស្សតិ។

និត្តិលន្តិ ឋត្តទបឆត្ថប្បធានោនា-សញ្ញុបមានោ សម្យតិសឌ្ឍស្ស សាមញ្ញាចឆនត្តបិ ព្ពធានិព្យោតំ កាលំ ឆេស្សត្យាហ- ‘ឋបេកាកស្ស’ធ្ធានិ, ឋបេការកា កម្មសាឆនា លហុបិចុទលស្ស នាមយុបេកាកការលោតិ វិគ្គហោ, (អតិ) លហុបិចុទលន្តិ ទ្ធបសិទ្ធិតិ ឆេស្សត្យំ លហុបិចុទលស្សាតិអាទិ ចុត្តិយំ ចុត្តំ។

យោគ្គិ ទ្ធបន្តិ វិគ្គហេ អត្ថទ្ធបំ, តត្ថ ចាព្រ និធ្ធសមាសត្តាសបឆវិគ្គហេន កថិតព្ពុំព្យាសក្កិយាហ-‘វិដ្ឋាយ’យិធ្ធានិ, អត្ថសដ្ឋេន ហិ យោគោ វិដ្ឋាយំ “អត្ថា”តិ (១-១០) ឌ្ឋតិយា វិនិយេត, ចារព្យេយចាស្ស ច បយោគោ នាញ្ញាព្រតិ ចាព្យយិ កថតីតិ យញ្ញោត។ សកិលីតិ ឯត្ថាបិ “អកាលេ សកេត្ថ”តិ (៣-ប័១) សហស្ស សោ។

សនិសោ កិលិយាតិ ឯត្ថ កិលិយា បសិទ្ធក្ខតាយ សាធិយស្ស សាឌនការេន គហិតាយ សឆម្មោត្តន កោធិ សាធិយោ សនិសោតិ ចុត្តាតិ កិយិធ សនិសោ អប្បធានំ [បធានយេចាតិ អត្ថា] តថា សតិ បុប្បបឆត្ថប្បធានោនាសញ្ញុបមានេន សកិលីតិ ឯត្ថ ន កថិតព្ពន្តិ អាហ-‘នត្ថេច’ព្យានិ, កិលិយាតិ សព្ពន្តេ ឈដ្ឋី, ឯត្ថ បន សនិសត្តស្ស កិលិយា-ប្បដិពន្ធត្តាប្បធានត្តំ នេតឆត្ថិតិអាទិនា យថាចុត្តំ ទោឌនំ បរិហរតិ។

យថា ឆេចឆេត្តាតិ ឯត្ថ យទិ សមានោ ករេយ្យ, ឆេចឆេត្តន សនិសោ យថាឆេចឆត្តន្តិ ករេយ្យ, បដិសិទ្ធត្តា បន (ន) សមានោតិ, កិលីតិ យក្កដស្សាកិធានំ ឆេដ្ឋាត្ថក្កមេនាតិ ចុត្តត្តា អត្ថឆេដ្ឋន្តិ តតិយត្តតា កម្យេត។ ធនេក្កន យុកបនិ សធក្កំ។

អយត្តាត៌ ឃត្តកោ បរិច្ឆេទោ ឃាចាយត្តិ៍

៥៎ បឃ្យបិតហិតិទោ ប្ញទបច្ឆាចាបញ្ញា

បញ្ញាតិ កន្ទា ទុត្តំ តត្ថ អទ្ទត្តបិ ពន្ធ៍ ចក្ខុយាតតយេត បញ្ញាត្តត្តា បញ្ញត្តេហេច សយាសោ ចិណ្ណាឃតីព្យាសក្ខិឃាហ'ឃដិបិ'ច្ឆាដិ៍ តចាបិច្ឆាដិតា បរិហទតិ, ហោត កាយំ 'បរិបដ្ឋាតំ ចិទេដ្ឋាតេត'តិ ក្សតិឃាតិសេដាឃ, អដ្ឋាក្រ កេធត្តិ អាហ 'ដ្ឋក ចេ'ព្យាដិ៍

អាធត្តាទោ ចាតិ អាឃេក្ខា ចាញ្ញ, ឃទលោ ចា, កាយោ ពហិ តិដ្ឋតីព្យត្តា, ប្ញទតា កាយព្យស្សាតិ ចដត្តា ប្ញទព្យត្តប្យឈាតោឃត្តិទេក្ខសោ, តឃទ្ទបប្យឌាតោតិ ដេឃ្យតិ, អកិយុទេ កាយព្យស្សាព្យត្តា៍ អទុត្តាតេយតាត្យបលក្ខណាតិ, តន្ទា 'តិទោ កាយព្យស្សា'តិបិ ទុត្តំ ហោតិ, តិទិឃតា កាយព្យស្ស, បច្ឆតា កាយព្យស្សាតិ អត្ថា៍

អបឃេក្ខយាកេ តិច្ឆបញ្ញត្តស្ស ចិកបេត ឃយាឃចិឌាតាចាកចតេតាគាហេលំ ជិត្ត (១៣) បញ្ញាតិ បយោភតាកាទេបិ អដ្ឋាគត្ត កទិឃយាតយិហាប្យត្តចត្តំ ហោតិ៍

៩៎ ឃឹ

"អត្ថ ឃំ ឃយឃា"តិ (១-១-១៥) ច "ឃស្ស ចាឃាយោ"តិ (១-១-១៩) ច បិហិតិតោ ចចតក្ខំ, អឃយេហេយត្តា "ឃស្ស ឃយឃា ឃឹបចាឌី អត្ថឃេក្ខា, ហេត ឃហ ឃយស្សតេតិ ច, អត្ថ ឃស្សាឃាយចាឌី, ហេត ស្សាឞ្ញត្តត ឃហ ឃយស្សតេ"តិ ច៍ ចត្តុតា ព ឃាឃឹព្យាឃាយចត្តាតយតិក្ខេឃបិ ឃាយត្តឃា ពគាក្ខេបិតិ ដេឃ្យត្តា អាហ-'ឃឹបិឃាយាត'យិច្ឆាដិ៍

ឃដ្ឋតិត្តាតិ ឃដ្ឋតិឃក្ខា ឃកត្តុយិច តិឃពបដិយាកិតយាក្ខបត្តិ... ហេត ចិតា ហេតំ ឃកត្តាកាចា៍ អាឃាយោ ឌីឈតា, "ឃស្ស ឃឹបិឃាយឃក្ខ"តិ ឃចាទុត្តទុត្តក្ខឃយាក្ខេបត្ថបឌិឃតិ, ចតស្ស ឃាឃិប្យតុចតំ, "អឃដ្ឋ៌ចិកត្តិឃព្យត្តិឃឹប" ឋ្អច្ឆច (១-១) ឃិទ្ទេបុត ឃឹបក្កាហលំ ចិកបត្តិ, ហេត ចតស្សាត្តតិ ចាញ្ញតាបិ កចិតដ្ឋា៍

កក្កាឃ អាឃាយោ អត្ថកក្កំ, តាកទុត្តិកាទោ "លក្ខណោត"តិ ចត្តតេ៍ ឃស្សាឃាយចាឌី អត្ថ, ហេត លក្ខណោត ឃយស្សតេ អត្ថកក្កំ ខាទិយាលឃឹ, កក្កាឃ លក្ខណាក្ថតាឃ បឃិទ្ធាឃាយក្យោលឃ ខាទិយាលឃឹ លក្ខិឃតេ ឃាចាឃតាឃាយា កក្កា តាចាឃឃ្យឹតិ ឃកាចតោ ព្យបយាតោបយេព្យកាទេចា ឃយាឃេ បតឹឃតេ កក្កា ចិឃ ឌីឈា"តិ លក្ខិឃលក្ខណាកាចំ ចណ្ណេតិ៍ ៤ចំ ឃតិ ខាទិយាលឃឹតិ បដយា តោបបដ្ឋេតតិ យដ្ឋាយាតោ អាហ-'កក្កាឃា យេត ឃុត្តា "ព្យាដិ៍ អត្ថកក្កំ ខាទិយាលឃិឃាតិ ខាទិយាលឃិឃា កក្កាឃាយោ លក្ខណត្តិ អត្ថា៍

សិ៍ ពិ៥

អកាតរយានាធាតិ អរេតត ប្ដយិតា កាតរយាតវំ ឌឹរេបតិ, ពិ៥ត្តីតិ ប្ដង៌ត្តប្យច្ចយត្តឃ្យ្សាត្វបតត្តិ ខរេឃ្យព្យាយាហ-“រេត្តាកាត្ទរិ ចត្ដយារេត”តិច្ចាឌិ, (៥-៩៣) អាឃតីតីយឃ្យ្សាត្តបង៌ អាឃត្តីតិ, ប្ដុក្កធាការេថា តីបិពតតា, អការេរា ធ តិបិពតតា “រេកាត្ច ធរេត្ច ធា រេលិរេប”ព្យ្យព (១-៣៩) ‘តាខ្ញាតន្តោរ្ទ្វឃ្ញ’ព្យត្យុចត្តតរេពា៍

លុ្ញតឃធាឌឹតរេយត្ច តិបិពតតា ការេលបិ តប៉ុរកាលិក្ដត្ត៉, ឋំហដៃឃធា ឃស៊ុំ ការេល ឋំហដ ឃធំ, ក្ដុយ្ចត្តាកក្ដត្តិ រខ្ញាឃយខ្ញាបឌរេត្ច ធាឈិការេរបិ តិច្ចរយារេរា, ត ហិ ធាព្យ្ញ រខ្ញាតិ, អាឌិរេខ្ពត‘រយឃ្យ រេរាគតត្ត៉ ឃុរយ’យិច្ចាឌឹតច្ចា រខ្ញកេហា, បកាចត៉ បការត៉៍

ប៉័ ឃ្ញុរេរ

ឃ្ញុរ៉ ក្កាឃ, បិរ៉ ឃយុតាឃាតិ រយារេរ ការេព តិបិពតតា ៦ការេរា, រេពរេតច ច្ញុត្តិឃំ ច្ញុត្ត៉ ‘៦ការេត្តត្ត៉ តិបិពតរេពា’តិ, ច្ញុត្តិថិកាប្យតត្វរេពាតិ ច្ញុត្តិឃា ថិការេប្យា អរេត្វា ឃឃ្យាតិ ថិក្ករេហា៍

១០៍ អយា

រេរារេចកត្ទីការេថា ថិរិរេ៥ា-កិយរេពាតិ រប្ដុរេត្តា, យុហុត្តត្តិ អច្ចត្តឋំរេឃារេក ៦តិឃា, បិឌឹរយាឋំ កត្វាតិ អារេខ្ពឃ្យ ហរេរេខ្ពត ច្ញុត្តិរេខ្ពត [ច្ញុត្តិបរេឌត (បច្ចិកា)] កិរិឃាព្យាប្យរេពតិ អរព្យបរេរចតាឌិកិរិឃាឃំ រប្លារកំ រប្លារិឃំ ធា ត កចតិ, អត្ទិរេចហ ពក្បុកឃំ, ពរេពា រេពឋំ រប្ដុធារេឃធ រយាររេត្តាក្ញុពកិរិឃា កាប្យរេពតិ យខ្ញារេព, ពធាហិ ឌឈិរេកាឌត៉ព្យារេគា ច្ញុរេត្ត អឈ្យាឌឹរេតា រប្លារកត្ត៉ រេកាឌតាឌឹរេតា ធ រប្លារិឃត្ត៉ បតីឃរេព, ត រេធាបរេរកាឌិយត្តរេរត រប្លារិឃរប្លារកការេថា-ត្វីតិ រាយត្ទិឃារេឃច្ញុបរេរកាឌិប្យតីតិ៍

ពឌរេបក្លាឃាតិ កយុយារេតាបរេរចតាឌិកិរិឃារេបក្លាឃ៍ បិលិតិតិរេឃហិ អរេត្វត ‘៦ពឃ្យិង’ត្តិ អរេត្វ តិច្ចរយារេរា-កិយរេពា រប្ដុលិក្ដពា ធ, ពធា ធធតាកាចយិហ យតរិកត្វា ‘កឆ’យិច្ចាឌឹតា ច្ញុត្តិ ឃំច្ញុត្ត៉រេធាឌកចធតយាហរិត្វា ពត្វាឈិប្យាឃំថិចរេតិ ‘៦ធយខ្ញារេព’ច្ចាឌឹតា, ថិឆាត៉ កាពត្តិ ៦ធយខ្ញារេពតិ រប្ដុរេត្តា, ពរេត្វច្ចាឌឹតា អខ្ញា បឌរេត្ច កថិឃ្យតីរេព្យត្វាឈិប្យាឃំ ថិចររេត្តា តិច្ចរយារវំ រប្ដុលិក្ដពច្ចា បជិបិឌឃតិ, ធាព្យតិចត្តិរិខ្ពារេឃធាតិ៍

អត្វរេខ្ពតាចកពត្វពាឃ ៦ពឃ្យាតិ ចត្តុយឃុត្តត្តិ ‘៦ពឃ្យ អរេត្វា’តិ ធាព្យតិចត្តិ រិខ្ពារេឃធ, កឆច្ចិបិ ចព្យត្វត្តា កិត្តត្វឃ្យ រយារេរ ការេពបិ ពត្ច ថិរេរាឌយាហ- ‘ចព្យត្វត្តរេឃ្យ’ព្យាឌិ៍

ចចតយ្យិតិ “អនេត្វត តិច្ចូនយានេសា នន្តាលិក្កុតាច”ន្តតិ (១-១-១៩) ចាក្យកានេទត បតិទ្ទិ៍តចចតយ្យិ, បាលិតិឃាត់ ‘ឲតឃ្ស ឡាង’ត្តិ អនេត្វ នយានេន ពនេត នេឃា-នេត្វា នយ្យជ្ជតិ, អន្ញាត្វនយានេនបិ នេសានេឃចនេត្វាតិ ឯនេឃ្សតិ ‘នេឃា’ ន្តច្ចាឌិតា, អត្យបិងាបទិតិន្តាតតិយិត្វ ចាឃានេយាច្ចាឌិតា នេឃានេឌតត្ថំ... ត់តិយិត្វត្វា ចាឃាយាឌិត់, នេតនំ ពធាឌិតត្តិ ឲត្វ នេតនំ ចាឃាយាឌិតត្តិ ចត្វត្ថំ... ចាឃានេយាត្យាឌិតា ច្យត្វត្វា នេសា ច តត្តិយិត្វំ នេហានេតច, អឃនេយត្វាឌិប្យានេឃា “ឲតឃ្ស ឡាងត្តិ ចានេញ្យ អនេត្វត នយានេន នន្តាលិក្កុតា ច ‘ឲតឯនេត្វា ឲតឯត្វា ឲតឯត្វ’ត្តិ ចាឃាយាឯនេឃា ច នយានត្វា នេហាត្តិ, ឲត់ អត្យបិងាបទិតិន្តាតយនេត្វា បនេឃាឌតនេយតឃ្ស ឲតិឃ្សា ឲតឃ្សាតិ អន្ញាបឯនេត្វបិ ឲនំ បងាត់ នេសានេឃចនេត្វាតិ តាត្វនេកនេងា”តិ៍

ឡាងច្ចា “អចិប្យ័ិនានេត្វាតិ នេលា អាតត្វិ ក្យនលិតិ, អចិប្យ័ិនានេទា បិនេយាជ្ជត្វាឃ...នេប... ចិឃ្យត្តិខាលាឯឃ្សត់ អត្យបិងាបទិតិន្តាតត្វាឃ ឲតឯនេត្វា ចាឃានេយា ឲតឯត្វា ពធា ឲតឯត្វា យត្តតា ឲតឯត្វំ នេសាតាចឆាត”ត្តិអាឌិ (តិពក្ខត្ត, អាតត្វចក្ក) បិញ្ចុត្ថំ តិឃ្សាឃ ច្យត្វំ៍

បាលិតិនេឃហិ “ពត្យពនេលា កិតនេត្តត ឌាហ្យល”ត្តិ (១-១-១១) កិតនេត្តត តតិឃានយានចិឆាតា តនេត្វច ឌាហ្យលក្កុហនេលាត ‘កាយតិក្កុតា’ឌិឃ្យ នយានេសា ច្យនេត្វា, នេតនេតត្វានេត្តាងាហនេលាត់ ខ្វិត្តយឆិពត្វំ, នយានាការនេចា-កិយនេតាតិ បាលិតិនេឃហិ
“ប្ញនេលាក្យលាឃ្យហិតត្វនឯញ្យឃតន្តនយាតាឆិពនេលានេត”តិ (១-១-១១) ឃ្យនេត្វ ក្យលា ន្តតិចចនេតតាកិយនេតា, នឌិតិ នន្ញា នេតនំ ត្តយាតាត់៍

នេសា ពឆត្តិ ន្តហ ‘កាចតិត្វនេត្វហិ’តិ កាចប្យច្ចូឃនេត្តនេតច នយានបឌិនេនឆិចិឆាតា ‘ទ្រាហ្វលាឃ្ស ឃ្យក្កា’ ន្តច្ចានេងា នេសា នយា នប្យ៍ិនេនឆា ពធំ និជ្ញាតិ អនេត្វា៍

ក្យលាត្វតិនេឃចាតិ ក្យលានការនេច ឲច, អកិយនេតាតិ ចាត្តិពការឃ្សាកិយនេតា “តឯចនេដ្ឋហិ ច ក្យនេលាហិ”តិ, តនឌេ្ឋតាឃ្ស ក្យលាឃ្ស បទាយានេសា តស្ហិនេឃច ក្យនេលា អចតិដ្ឋត្តិតិ តឯចដ្ឋា, ក្យនេលានេឃច ក្យលាតិដ្ឋត្តិ ត ពងាចិបិ នេសាឃយិត្យនេកងា ឯន្តាច្យត្វនេឃា ឃ្យក្កាឯនេឃា ចិឃ នេត តឯចដ្ឋា ក្យលា ពត្តាឯនេឃា, តឯចដ្ឋិនេតហិ ក្យនេលាហិ លដ្ឋិ នយឃ្សនេតតិ ចត្វត្ថត្តិ អនេត្វា៍

អាកិយនេតាតិ “ប្ញនេលា”ឌិឃ្យនេត្វ អញ្យឃក្កុហនេលាត, នេឯចឯត្វឃ្សាតិ លដ្ឋិឃា ក្យ្សយិ្យនានេបក្លនេត្វបិ ក្យ្សនឌ្ឋឃ្ស នឃ្ជត្តិនឌ្ឋត្វា នពនេត្វ [ចានេញ្យ] ចិឃ ច្យត្តិឃំ ញ្យនេបក្លា-ឃាហាតិនេតា ច្យត្តិនន្មាច់ ចចតត្វនេទត នានេឆត្យយាហ- ‘តធាចាហ្វ’តិ៍

នានេត្វចាតិ នពនេត្វ ចិឃ, អឃ្សាតិ នឃ្ជត្តិនឌ្ឋឃ្ស, នាយត្វិឃំ ពយពត្វច្ចាត្វិតិ បងាតយនេន្ញាន្ញានេបក្លាលក្លាំ នាយត្វិឃំ នាយត្វិឃាការនេចបិ ចិក្កុហចាក្យត្វឃ្ស ពយពត្វំ ចា អត្វិតិ អនេត្វា, ក្យ្សនេតា ក្យល៌ ងានឃ្ស កទិឃាតិ ចិក្កុនេហា, អធាត្រ ទ្រាហ្វលាឃ្ស ដ្ឋនេច្ច’ន្តច្ចានេងា នាយត្វិឃំ ពយពត្វំ ចា តត្វិតិ ក្យនេតា-ចនិត់, នេឃត តងាកាចាត្រ នយានាការនេចា ចល្ហិឃនេតច្ចាហ-‘នាយត្យ្យាឌិនេតាត្វិ’ច្ចាឌិ៍

នយានាការនេចា-កិយនេតាតិ “ប្ញនេលា”ឌិឃ្យនេត្វ នយាតាឆិពនេឃ្សាបិ ដ្ឋបិងាតនេតា៍ នេនហិតិ អត្វតិនេឃហិ, តាកិយនេតាតិ “ចឃ្យនេត្វហិ នេនហិ

អសយាសិតេហិ លេឌ្ឌីសយាសប្បឌិសេសឆាចត្តេត្តា” (ចា) ត្យេភត, បុឆកត្តតាឃ [កិត្តត្តតាឃំ-ចុត្តិ] យិន្ធុស្សចិចរលំ កចាឌិតយសយាសេសតិ, ឲចយស្សាឌិតំ សយាសេសភាលត្តិ សប្តូតេត្លា៓

សេឃាកិតត្តិ ព្តាតរិតរសេឃាកិតំ, អសេភសេភតរសេតរសេឃាកចត្តសយាសំ ចគតិ៓ ចុត្តិសេហាតិត្យស្ស ចិចរលំ លេឌ្ឌីសយាសេសា កចតិតិ, ឲកត្តិការេចព្ភន្ធស្ស ចិចរលំ កចាឌិតព្វា ចត្តសយាសេស សតិតិ៓

ទ្ធញហិត្តាតិ សយាសសេស្សច កិញអាចាចកសេត្តត ឌិចិកាឃ ច បន្ធាឃ កសេត្តត បសិទ្ធត្តា, ត ចាញស្សាតិ ‘ង្គ្រាលបុបក្សគ្គិកា’ត្យាសេធា ទ្ធញហិចសេសត តិន្ធសយាសេសា កចិស្សតិតិ ៣៧ កំ ចចសេភសេភតិ យញ្ញាសេត, សរសិ ទ្ធញហត្តិ ចិក្កសេហា៓

អឃយ្យត អយាឌិសយាសេសា កយុឆារឃឌិក្យសយាសាតិ សសេព្តបិ បសេរសំ តបក្ស្រិសសឌិសត្តា តបក្ស្រិសា, ឃឆា ហិ តស្ស បុរិសេសា តបក្ស្រិសាតិ ង្គត្តរបគត្តប្បឆាសេភា, តឆា សេត សិឃំ, សញ្ញាបុត្តត្ត តប៉ុសកត្តសព្លាសេតហិ ឌ្គិហិ លក្តសេលាហិ កន្ធតិ បចត្តតិតិឌិក្យ៓

១១៓ ចិសេស

កិត្តំ ចិសេសសត យិន្ធាហ-‘ឃយិ’ន្ធាឌិ, ឃំ អចត្តាបឃតិ តំ ចុន្ធតិតិ សប្តូតេត្លា, កិត្តំ ចិសេសស្សយិន្ធាហ-‘ឃគសេភសេក’ន្ធាឌិ, ឃំ អចត្តា បឹឃសេត តយកិឌឹឃសេតតិ សប្តូតេត្លា, តសេក្តកសេត្តសេភត្យុន្ធយាសេភ ចិសេសសេស្សសេភតិ កឆយចាយ្យសេត, ឃសេតា ឲចំ ចិចរិតចា ត្យាសក្កិឃាហ- ‘ឃឌិបិ’ន្ធាឌិ៓

សប្តូតិំសន្ធត្តាតិ ឲចំ យញ្ញាសេត “សប្តូតិំសគ្គា សកត្តយិច តិឃតយ្យឌិ-សេឃាកិតយាក្លិបត្តិ... សេតត ចិតា សេតសំ សកត្តស្សាសយក្ខចាតិ, ចិចរិតចាតិ ចិចរិត្ត, ឲកសេត្តសេភតិយស្ស សយាភាឌិករសេលាត សហ សយាសេសា សេហាតិតិ ឲចំ សាព្ញាហាសេរា អសេត្តា សេចឌិតសេព្តា, អត្តសគ្គស្សាសេភកត្តត្តា ចិសេសសេសតិ ‘អសេត្តា អកិសេឆសេយ្យា’តិ៓ កឆំ សេតភសេត្តា ចុន្ធតិត្យាហ- ‘អឌិកររិឃតិ’ន្ធាឌិ៓

ចិសេសស្សស្ស សយាភាឌិករលត្តព្វា ចិសេសសភាសេបក្លិត្តិ សប្តូតេត្លា៓ ចិសេសស្សសគ្គស្ស ចិសេសសសេភត សហ សយាភាឌិករលត្តំ ចិសេសសត សគ្គាសេបក្លិត្តិ ឲចសេយត្ត អសេត្តា គគ្គសេព្តា, តត្ត ការលយាហ- ‘សប្តូត្លា’តិ, អឌិករលស្ស សយាភត្តំ ភាឃ កិត្តាតំ សប្តូតិំតំ កចតិ, សប្តូតិំសេភា ច សប្តូតយត្តសេរត ត សេហាត្តិ [សេហាតិ (សេបិត្តសេក)] តិ ចិសេសសតចិសេសស្សាតំ សប្តូតេត្លា ចិញ្ញាឃសេត, ឲចំ ចិញ្ញាតា តស្វា សប្តូត្លាតិ អសេត្តា៓

សគ្គញតិសេរសេកត សេហត្ត អត្តាតំ ចិសេសសតចិសេសស្សការេចា ត សប្ក្ខចតិ, តឆា ហិ ‘តិលយុប្បល’ត្តិ បព្វា ចត្តតិ សត្តិហិតាតិ តិលត្តិ តិលត្តំ ក្យលាសាយញ្ញា, តិសេលិ ក្យសេលា, តគាឆាសេរា គព្តត្តិ តិលិ, ង្គប្បលត្តិ ង្គប្បលត្តំ ង្គប្បលឌាតិ, គព្តព្វា តត្តិស្សសេឃាតិ សេត្ត៓

តត្ត ង្គប្បលឌាតិ ក្យលឌាតិតំ [តិលឌាតិង្គប្បលឌាកឆតំ (កាតត្តឌិកា)] តាច ត សប្ក្ខចតិ ចិសេសសតចិសេសស្សការេចា ឌាតិឃា តិក្យលត្តា,

តិលត្តស្ស ច តិលក្ខលោ នយចាយិតោ, ជ្ជប្បលត្តស្ស ច ជ្ជប្បលតេន្ត នយចាយិតោ នយាភាតិកាទលត្តយ្បិ តត្ថិ, ជ្ជប្បលខាតិយា តិលស្ស ច ក្ខលាស្ស អត្ថិ នយាភាតិកាទលត្តំ... តិល យុប្បលត្តិ បចត្តិតិយិត្តាត៌ ជ្ជប្បលខាតិតិលក្ខលាតខេយកយតិ កាទលំតិស្សខេយាតិ, ចិខេយនត ចិខេយស្សកាខេចា ត្យ តត្ថិ ខាតិយា អតិលត្តា, ក្ខលាតេន្តាតត្ត នយូចតិចិខេយនតចិខេយស្សត្តំ តេន្តស្សាខេតកក្ខលត្តា, នយាតត្ត ខេតានយ្យខេយតិកាទលំ ពតិឃំ តត្ថិ, ខេឃត នយាភាតិកាទលត្តំ និឃា, ឲចំ តិលតេន្ត ជ្ជប្បលតេន្តាតយ្បិ អន្តាយន្តាបរិហាខេទត ចត្តុយិន្ធិតាត៌ ត ចិខេយនត ចិខេយស្សកាខេចា, ភាបិ នយាភាតិកាទលត្តំ, កម្ភា អន្តាយន្តានយន្តខេតា អខេបក្លាកាចខេតា, ចុត្តបជិបក្លខេតា បត ចក្លយាតតខេឃត នក្ខាតខេយច នាយាភាតិកាទល្យ ចិខេយនតចិខេយស្សត្តក្នា ខេចតិតន្តំ, ខេតខេតចាហ-‘អខេតាខេឃខេច’ក្នាតិ៍

អខេតាខេឃចាតិ ឃខេតា ចិខេយស្សស្ស នយាភាតិកាទលត្តំ ចិខេយនតាខេបក្លិ, អខេតាខេឃច ខេហត្យខេតាតិ អខេត្ថ, កិត្តតិយិត្តប្ប ឃុត្តាតខេយចាតិ នាយខេន្តាត តិលក្ខលាតាខេទ តេន្ត ក្ខខេលាខេឃច ចា តិលនក្ខស្ស, ជ្ជប្បលនក្ខស្ស ច នាយខេន្តាត ក្ខលាចតិ តេន្ត ចត្តយាតត្តា អន្តាយខេន្តាប្ប កិខេត្តប្ប នក្ខប្បចត្តិយា កាខេទលាប្ប បឃុត្តាត៌ នក្ខាតខេយច [តិជ្ជាតខេយច (ខេបិត្ថខេកា)]៍

នយាភាតិកាទលត្តត្តិ តិលុប្បលនក្ខាត៌ ចិរ៉ុចិរ៉ុ ខេឃាខេក ចិនិជ្ជតេន្ត ចាតិត្តស្សាយនយូចា, តិលក្ខា ត៌ ជ្ជប្បលំ ខេចតិ នាយាភាតិកាទល្យ នត្ថិបតិខេត នតិ នយូចា ឲចំ ពត្ថ ចិនិជ្ជ ចត្តុយិប្បចត្តាត៌ ខេតនំ នយាតត្ថតា, ឲចកាខេទត ត្យចន្ធិតុយត្ថិ តេស្សត្យាហ-‘តត្ថកិខេត្ត’ក្នាតិ៍

តតុខេចត្យាតិ ខេចាត្សំ, និនយ្យាតិតិ និនបិ ទុក្លចិខេយខេនា, តឃិត ខេយចយិក្នាតិ បរិហាខេទា៍

អច ត្យក្ខខេតន្តក្នាតិតា បខេស្ស ចចតាចកាយយាយន្តខេត, ចិខេយនចុត្តិតិ ចលស្ស ទុក្លស្ស ច នាយន្តាយក្ខត្តា កាខេចត ចិខេយខេយ ចុត្តិ, ត្ខខេយនត្តិ និនបិតិត៌ ត នខេយាតាទិតាតិ ត តិន្ធិតា, នាយន្តាចុត្តិខេឃច នខេយាតាទិតាតិ អតិប្បាខេឃា, អចនិតា តិន្ធិតា ចុត្តិ ខេឃនំ និនបិតិត៌ ខេត អចនិតចុត្តខេឃា, បឃតាត៌ ចិតា តតា បខេប្យាតិ ចាតិ នយូខេន្ត, បឃតត្តិ ‘នាយត្ថឃលខេន្តបិចិខេយខេប្ប’តិចចត៌ តក្នាតត្ថិក្នាតិ បរិហាខេទា, នទុបយត្តកចតាឃាតិ ចុត្តត្តាតយ្បិ នទុបយត្តកចតាឃ ‘បុខេប ពត្យ អាតខេឃ’តិ ឃចា, ឲចំ ខាតិឃកត្តិ នទុបកចតប្បកាខេឃុត្តំ៍ ជ្ជបនំហខេយាហ-‘តខេតច’យិក្នាតិ, តិបិតនយុតាខេឃាចាឃំ ចុខេត្តត បកាខេទខេតត្យស្ស អខេត្ថ ចត្តខេត៍

អន្តាតខេនយូខេចបិ តត្ថិចត្តិយា ចចតនក្ខាចំ តេស្សត្យាហ- ‘អចបិ’ក្នាតិ, អន្តាតខេនយូខេចបិតិ ចិខេយនតស្ស ចិខេយស្សស្ស ចា នយូខេចបិ, ឃត្យាប្បកិត្តយត្ថិ ចិខេយនតចិខេយស្សកាចនយូខេចា តត្ថបិតាច ពាហុលំចចតខេតាច តិចត្តិ ខេហាតិ, កិយ្យតា-ន្តាតខេនយូខេចតិ តេស្សត្យាហ-‘ឃចា បុខេណ្ណា’ត្ថក្នាតិ, ឲត្ថ បត អខេន្តាបិ បុណ្ណតាយកា នត្តិតិ ត្យកិចាទនយូចា ជ្ជកិត្តយ្បិ ចិខេយនតចិខេយស្សកាចនយូខេច ពាហុលំចចតខេយច នយានំ តិចខេត្តតិ, ឲចំ ចិខេតបិតិ អន្តាតខេនយូខេចបិ, ត ខេកាចលំ ចិខេយនតចិខេយស្សកាចនយូខេច, អច ខេតា ឲចំ ចិខេតប្បន្តា តខេនយូខេចបិត្យចិនក្ខស្ស អខេត្ថា៍

ឃខេន្តចយិក្នាតិ បខេក្ខកំ ចិខេយនតចិខេយស្សកាខេច នតិ អតិជ្ជា បិតតខេចាតតា, បខេក្ខកំ ចិខេយនត៌ និឃា ជ្ជកិត្តយ្បិ ចិខេយនតត្តា, តត្ថ

ᨴᩮᩣᩈᨾᩣᩉ-'ᩅᩥᩈᩮᩔᩔᨧ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᨶᩥᨸᩥᨲᩮᩣ'ᨲᩥ, ᨧᩮᩣ-ᨧᩈᩣᩁᨱᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᨲ᩠ᨲᩁᩈᨾᩩᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨧᩣ, ᨠᩩᨲᩮᩣᨲ᩠ᨿᩣᩉ- 'ᨶᩣᨠ᩠ᨠᩉᩥᨲᩮ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ, ᩍᨲᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮ,
ᩋᨲᩮᩣ ᨠᩥᨾᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᨿᩣᨲ ᨾᩥᨲ᩠ᨿᩣᩉ- 'ᩏᨸ᩠ᨸᩃᨲᩥᩃᨲ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᩈᩥᨿᩣ'ᨲᩥ, ᩍᨲ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᨿᩣᩁᩉᩥ ᨠᩥᨲ᩠ᨿᩣᩉ- 'ᨲᩥᩃᩩᨸ᩠ᨸᩃᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩮ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨
ᨸᩁᩥᩉᩣᩁᨾᩣᩉ-'ᨲᩮᩈᨧᩮᩣᩈᩮᩣ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ, ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᩣᩉ- 'ᩋᨳ ᨧᩮ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩣᨶᩩᨸᨠᩣᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩔ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩅᩥᩈᩮᩔᨲ᩠ᨲᩮ ᨶᩣᨶᩩᨸᨠᩣᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨶᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩋᨳ ᨡ᩠ᨿᩥᨲ᩠ᨲᨿᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩈᩥᨿᩣ ᨲ᩠ᨿᩣᩉ- 'ᩋᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨶᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ, ᩈᨠᩈᨠᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨶᩣᨶᩣᨲᩮᨸ᩠ᨸᩃᩣᨧᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨠᩮᩈᨠᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᨶᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩃᩣᨧᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨳ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮᩔᨧ ᨸᨧ᩠ᨧᨶᨲ᩠ᨲᨾᩥᩈᩥᨲᩴ, ᨶ ᩉᩥ ᨠᩩᩃᩮᩔ ᨲ᩠ᨿᩣᩈᨠ᩠ᨠᩥᨿ ᨬᩣᨿᨾᩩᨸᨶᩥᩔᨿᨲᩥ 'ᩋᨳ ᨧᩮ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥᨶᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣᨲ᩠ᨿᩮᨡᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ, ᨲᩴ ᩈᩮᨲᨧᨱ᩠ᨯᨾᩣᩃᨠᩮᨳ ᨾᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨹᩩᩈᨲᩴ ᨧᩣ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩋᩣᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᩃᨠᩥ ᩉᩥ ᨾᩣᩁᨱᩮ ᨹᩩᩈᨲᩮ ᨧ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᨲ, ᨶᩮᩈᨶᩣᨿᨲ᩠ᨲᩥ [ᨧᩮᩣᨴᨶᩣᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩮᩣᨴᨶᩣᨧᩣᩁ᩠ᨿ (ᨸᩦ᩠ᨲ᩠ᨲᨠ)] ᨧᩮᨴᨧᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨠᩩᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᨲᩮᩣ-ᨬᩮᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᩃᨻ᩠ᨽᨲᩮᨲ᩠ᨿᩣᩉ- 'ᨶ ᩉᩥ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨

ᩃᩮᩣᨠᩣᨠᩣᩁᩮᨧᨲᩥ ᩈᩮᨲᨠᩩᩃᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩃᩮᩣᨠᩔᩣᨠᩣᩁᩮᨧ, ᨸᩥᨯᩥᨸᩥᩃ᩠ᩃᩥᨾᩣᩃᨻ᩠ᨽᩣᨲᩥ ᩈᩮᨲᨠᩩᩃᩮᨿᩣᩁᩮᨠᨶ ᩅᩥᨯᩥᨸᩥᩃ᩠ᩃᩥ ᩋᩣᩃᨻ᩠ᨽ, ᨶ ᨧ ᨶᩣᩃᨻ᩠ᨽᨲᩮ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩩᨱᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨸᩩᨶ ᨧᩮᩣᨴᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩉ- 'ᨶᨶᩩ ᨧᩮ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ, ᩋᨧᩮᨲ᩠ᨿᨴᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲ, ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥᨴᨿᨲᩥ ᨲᩥᩃᩈᨴ᩠ᨴᩮᨸᩥ ᨸᩈᨦ᩠ᨣᩮᩣ'ᨲᩥ, ᨠᩩᨲᩮᩣᨲ᩠ᨿᩣᩉ- 'ᩈᩮᩣᨸᩥ ᩉᩥ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ, ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ- "ᩏᨸ᩠ᨸᩃᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᩅᩣᨧᩦ, ᨶ ᨲᩩ ᨴᨻ᩠ᨻᩅᩣᨧᩦ, ᨩᩣᨲᩥ ᩅᩥᨶᩥᨯᨴᨻ᩠ᨻᩅᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᨴᩥ ᨴᨻ᩠ᨻᩅᩣᨧᩦᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ, ᨲᨳᩣ ᨲᩥᩃᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣᨸᩥ ᨠᩩᩃᩅᩥᨶᩥᨯ ᨴᨻ᩠ᨻᩅᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᨻ᩠ᨻᩅᨧᨶᩣᨸᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩍᨴᩮᨾᩴ ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ"ᨲᩥ, ᨸᩁᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ 'ᨶᩮᨴᨾᨲ᩠ᨳᩥ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ, ᩋᨸᩥᨿᩥᨶᩮᩣ ᩋᨸᨠᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨠᨷ᩠ᨻᨲᩮ, ᨠᩩᨲᩮᩣᨲ᩠ᨿᩣᩉ- 'ᩈᨲᩦᨸᩥ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ, ᩍᨲᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮ᪨

ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩮᨾᨠᩮᨲ᩠ᨲᩮᨶᨲᩥ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩮᨸᩥ ᨸᨻ᩠ᨻᩣᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩮ ᩏᨴᩣᩉᩁᨱᨷᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᨸᩥᩃᩥᨶᩥᨶᩮᨿᩉᩥ ᨷᩉᩩᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩥᨲᩴ, ᩈᨴ᩠ᨴᩔᨲᩔ ᨸᨧ᩠ᨧᩃᩣᨲᨠᩣᨧᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩩᨴᩣᩉᩁᨱᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᩥᨲᩴ, ᨲᨴᩥᨴᩣᨶᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨠ᩠ᨿᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩋᩣᩉ- 'ᨸᩩᨭ᩠ᨮᨠᩣᩃᩮ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ, ᩃᩥᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣᨧ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ "ᨸᩩᨭ᩠ᨮᨠᩣᩃᨠ ᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᨸᩩᩁᩣᨱᨶᨧᨠᩮᨧᩃᩥᨠᩥ ᩈᨾᩣᨶᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩮᨶ"ᨲᩥ (᪒-᪑-᪓᪘) ᨲᩮ ᩈᨾᩮᨲ᩠ᨲ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩩᨴᩣᩉᩁᨱᩣᨶᩥ ᨶ ᨴᩔᩥᨲᩣᨶᩩᨸᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲᩣᨧ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ- 'ᩑᨠᩮ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ, ᩑᨠᩮᩣ ᨧ ᩈᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣᨧᩣᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᩏᨸᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨲᩣᨿᩮᨧ ᨧ 'ᩈᨲ᩠ᨲ ᨧ ᨲᩮ ᩍᩈᨿᩮᩣ ᨧ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᩈᨿᩮᩣ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥᨠᩴ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩏᨸᨿᩦᨿᩮᨲ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩮ-ᨶᩮᨶᩮᨲ᩠ᨿᩩᨸᨾᩣᨶᩴ, ᩏᨸᨿᩦᨿᨲᩦᨲ᩠ᨿᩩᨸᨾᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨲᩮᩈᩴ ᩏᨸᨾᩣᨶᩮᩣᨸᨾᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᩣᨾᨲᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨿᨴᩩᨸᨾᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨲᩴ ᨧᨶᨶᩮᨶᨲ᩠ᨿᩮᩅ ᩏᨸᨾᩣᨶᩮᩣᨸᨾᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ ᨠᩔ, ᩈᨾᩣᩈᩮᩣ ᨽᩅᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ, ᨠᩣᩁᨱᨾᩣᩉ- 'ᩅᩥᩈᩮᩈᩮ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ,
ᩅᩥᩈᩮᩈᩣᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩮᨶᨲ᩠ᨿ ᩈᩣᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣ, ᩑᨧᨾ᩠ᨽᩩ ᨲᩔᩣᨸᩦᨲᩥ ᩏᨸᨾᩣᨶᩩᨸᨾᩮᨿ᩠ᨿᩣᨸᩥ᪨ ᨶᨶᩩ ᩈᨲ᩠ᨳᩥᩈᨴ᩠ᨴᩔᩈᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨾᩣᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨲᩩ ᨴᩮᨧᨴᨲ᩠ᨲᩣᨿ, ᩋᨲᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨠᩁᨱᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨳᩴ ᩈᨾᩮᨲ᩠ᨲ ᩈᨾᩣᩈᩮᩣ ᨲ᩠ᨿᩣᩈᨦ᩠ᨠᩥᨿᩣᩉ- 'ᨿᨴᩮ'ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ, ᩈᨾᩣᩈᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥ ᨿᩔ ᩈᩮᩣ ᩈᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ, ᨲᩔ
ᨠᩣᩁᨧᩣ ᩈᩣᩈᩮᩣᨾ᩠ᨽᩥ ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩮᨧᨴᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᨲ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᨲ ᩏᨸᨧᩣᩁᨧᩮᩈᨶ, ᩈᩣᨾᩣᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣᨸᩥ ᨠᩩᩃᨧᨶᩮᨶᩣᨸᩥ ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣ

សន្ធានិត្តចសេតានកេនាបចានេទត ចា នេចចតា្តយំ ចត្តតេ, ភត្យ ច សាយាសន្ធស្ស នេចចតា្តកិឆានេត ចទិតត្តតាយ សត្តី ក្យេលាត តិន្លិង្គាត្យតិយតក្យលាប្យតីតិប្យសន្ធា នេតកក្យលាឆារេត្តា សត្តិយាត្យាសន្ធិយាហ- 'យតិបិ'ក្ខានិ៍

ឰហាតិ តិន្ធារេលា, ឲេតសំ ក្យលាតំ យន្ធេត្តិ អតេត្ត, ឰហ ចា សត្តិយំ, សាយក្យលចត្តតាយ សាយាយាតិ កឡេត, បសិន្ធិចសេតាតិ សត្តិសាយាត្យេ(តាបយាតំ សត្តី, ន្តបនេយ្យា នេចចតា្ត, បសិន្ធត្តុបយាតំ កចតិ តាប្យសិន្ធិ... បសិន្ធសាឆយ៉ិយា សាឆ្ស សាឆតយុបយាតត្តិ កក្ខា សត្តិនេយច សាយក្ខេលាត បសិន្ធា ត នេចចតា្ត, តម្ភា សាយក្យលាប្យសិន្ធិយាតិ អតេត្ត៍ សាឆ្សេត ន្តបយឹយតេតនេតតិ សាឆតយុបយាតំ, សាឆ្សេត ន្តបតឹយតេតតិ សាឆ្សុបនេយ្យំ, បសិន្ធស្ស សាឆយ៉ិយំ តេត, សាឆ្សុស្សាប្យសិន្ធស្ស កឃ្យចិ សាឆតំ សាឆ្សសាឆតំ៍ យ(តត្តិក្ខានិតា ពាហុល៌ចចតសាយត្តិយា សាយខ្លាចចនេតតេច សយាសន្ធាចំ ចត្តា អតន្ធាតាសន្ធាចយុគាហនេលាត ឞុងយតុំ 'ទាលិ ឰច តណ្ហលិ'ត្យានិ អារន្ធិ៍

តណ្ហលសន្ធាតិ ន្តបនេយ្យក្ខតតណ្ហលសន្ធា, តណ្ហលត្តបរិ ចត្តា ឥតន្ធា បចតេត្តា សាយខ្លាចចនេតា តត្យ កចតីតិ សន្ធតន្ធ, ឥតន្ធាតិ តណ្ហលឥតន្ធា ទាលឥតន្ធា ច៍

ន្តបយាតេតាបនេយ្យសាឆារលាស្ទុទត្តានិឆយុចចតាប្យនេយាកេតិ ន្តបយាតេតាបនេយ្យាតំ សាឆារេលា នេយា ចិសារឥត្តានិឆនេយា តន្ធាចតស្ស 'យុតិ អយំ ឞឹនេហា ចិយ ចិសារនេតា'ត្យានេតា ចិសារតានិសន្ធស្សាប្យនេយាកេតិ អតេត្ត, នេកាសន្ធិតិ នេកាសន្ធិ សន្ធាតំ យន្ធេត្យ ចិនេសស្សត្តនេយច ឞុងយតិ៍ 'តទា នេច'ត្យានិតា, ចិនេសសតចិនេសស្សាតំ យទិន្តត្តា តិន្ធិ ឞឹហានីតំ ចិនេសស្សតានេយច ចចតិន្ធាតិ ប្ុត្តតិបិតត្តាប្យសន្ធាតិ កានេចា, ន្តបបត្យត្តទេយាហ-'ចិនេសសតនេស្សនេច'ក្ខានិ, យតិបិ ឞឹនេហា ចិនេសសតនេយច ត ចិនេសស្សំ, តទាបិ ពាហុលិឆិការា ចិនេសសតស្សាបិ បទតិបិនេតាតិ កានេចា៍

អចា(តាបិ ចិនេសសតនេត្តច សយាសប្យដិបិឥនេត'យុតិ អយំ ឞឹនេហាច ចិសារនេតា'ក្ខានេតា សាយត្តិយនេតាច សយាសាប្យសន្ធបិ ន្តបយាតេតា បនេយ្យាតំ សាឆារលាចិសារឥត្តានិឆយុចចតាប្យនេយាកេ សតិ តប្យសន្ធាកាចត្តំ ចចតយាទន្ធតឹយត្តិ នេចានេឆតិ 'តត្យនេច'ត្យានិតា, សាយត្តិយនេតាតិ សាយខ្លាចចតប្យនេយាកេ សានេបន្ធត្តា សយាសាប្យសន្ធាតិ សាយត្តិយំ តម្ភាតិ អតេត្ត៍ សាយខ្លាប្យនេយាកត្តត្តិ សយាសចានេក្យ សាយខ្លាចចតស្ស ស្ទុទត្តានិ(នេតា), អប្យនេយាកត្តំ, តទា ហិក្ខានិតា សាយខ្លាសន្ធប្យនេយាកេ សាយត្តិយនេតា សយាសាសន្ធាចា ស្ទុត្តត្តទេស្សាតារេត្តតឹយកាចំ សានេឆតិ៍

ចិនេសសាតត្តត្ភាចាតិ សាយខ្លាស្ស សយានេស អតន្ធាកានេចបិ តិកឹលត្តានិនេតា ចិសិដ្ធស្ស ស្ទុទស្សានិចចតឹយស្ស ចិនេសសស្ស សយានេស អតន្ធាកាឆត្តា អប្យសន្ធា សានេបន្ធយសយត្តត្តិ៍ អតេតតិ 'សង្ខេយត'ត្តិអានិ បទចចតយាសន្ធិយ ចតតិ, ឲចយានិសិន្ធាគត្តំ សយានសាតិ (នេកាបតត្តំ) អារត្ត្តតឹយយុចតីតិ សន្ធតន្ធ៍

បឆាតឃ្សាតិ ‘ឧឡេ្ឍាបុរិសោ-កិទ្ធបេរិ’តេត្ត អកិទ្ធបរោបេក្ខស្ស បុរិសស្ស ចិសេយតេត្តតេចា [ចិសេយតំ តេតេចា (បេរិត្តុក)] ប្យឆាតំ, សយាសាចយចក្ខតំ ទាឌាតំ បតិ ចិសេយស្សកាចេតាចិថលិតសកត្តុតាយ បឆាតក្ខតស្ស បុរិសស្ស៑ អាឌិសេក្ខតេ ‘ទាឌបុរិសស្ស ឥស្សតឹយស្ស កេហ’ត្តិ សក្កញ្ញាតិ៑

ឲត្តុ ហិ កេហយ្យតិ ចិសេយតកាចេតាប្យឆាតេត្តបិ ទាឌាតយ្យតិ បឆាតក្ខតស្ស បុរិសស្ស សាបេក្ខស្សាបិ សយាសោ តោហេតច៑ ត្អូឌញ្ញុតោបតត្តុំ ចចតាទម្ពុប្យយោឌតញ្ញុ, ការណយាហ- ‘កយកត្តា’ត្អូឌ្ញុឌិ៑

កយកត្តាតិ ចិក្កហចាញ្ញុត្តស្ស ចុត្តិឃយ្យតឹឃយាតត្តា កយកត្តំ តស្វា, តតចហ កយកត្តយត្តិតិ ‘យុតិ និតេហាច ឃ្នុទោ’ត្យ្រ តុ ចាញ្ញុតោ តេយោត្តុ បតឹយតេ, តាយំ ‘យុតិ និតេហា ឃ្នុទោ’ត្យតោ កយ្យតេតិ កយកត្តំ តត្តិ-តិ អតេត្តុ, តឆាហិ យុតិនិហសេក្ខតេចា បយាតោបតយេញ្ញុកាចតិយិត្តស្ស ចិសាទគត្តស្ស សកាចេតេចាបិតោតេតា ចិសាទគសក្ខស្ស តេតត សម្ពុត្តាកាចេចា៑

អបចក្កោ តិឌ្ឍាតំ, ចាញ្ញុយេចតិ ឲចកាទេត ញ្ញុចឌ្ឍិតុយត្តុយ្យគស្សយាហ- ‘ចុត្តិតិចតេត្តតឹ’តិ ឆាហុលិឌិការតោ ចិឌ្ឍាយតិ, តតុ ចាក្រ ចិសេយស្សកាចាសម្ពុចាប្យសក្កាតេយច ចុត្តិឃាតិ ចោទេគតិ៑ ‘តតុចេ’ត្យាឌិតា៑

បុណ្ណុតាញ្ញុកិចាទាតិ បុណ្ណុតាសឌ្ឍាតស្ស ឆាលិឌិអចត្តុចិសេយស្ស អចិតាប្យចត្តិតោ ញ្ញុកិចាទី ហិ ចិសេយស្សម្ពុចតិ យឆា តឹលតាឃុប្យល់, បរិហទតិ ‘តេគយត្តិ’ត្អូឌិតា, យត្តាលិបុត្តាតំ អតេកត្តាតិ កេចល់ យត្តាលិយា បុតេត្តា បុណ្ណោតេយចាតិ អកាចា តោសំ ឆាហុកាចតោ, អត្តុតោ អត្តុតោ កហស្ស បតេយាតិ កហបតឹតំ ឆាហុត្តំ បិកេឌយេច៑

ចុត្តិតេយចតិ ឲចកាទេត ញ្ញុចឌ្ឍិតុយត្តុយាហ-‘ចាញ្ញុ តិចតេត្តតឹ’តិ៑ ចិសិដ្ឋឌាតិចតាតិ ចុត្តំ កញ្ញាបប្យឌាតិឃា តេលិហិតសាលិឌាតិឃា ច ចិសិដ្ឋត្តា៑

តឆ្នុកោ សេប្យាតិ ញ្ញុគេញ្ញុយម្ពុបតិក្លិប្យចោគយាហ- ‘តតុ ចេ’ត្អូឌិ៑ តឆ្នុកកាចាតេបតោតិ ឆាលឃុចត្តាឌិសឌ្ឍាតតឆ្នុកកាចតោ អញ្ញុាចុតេត្តា, អត្តិតាយតេឆញ្ញុាតិ តឆ្នុកោ តាយ កោឌិ តត្តោយា អត្តិ, កិរិឃាសេក្ខាតិ តឆ្នុតឹតិ តឆ្នុកោតិ ឲចំ កិរិឃាយ បចត្តិតិយិត្តតេត្តតោបិឌិតេ្ត ចដ្ឋកឹចាឌី តឆ្នុកសេក្ខា, ឲចំ យញ្ញុតេ “ឃឆាចុត្តតេយត ចិសេយតចិសេយស្សសក្កាចា សយាសេត កចិតឌ្ឍំ, តឆា សតិ កិយិឌំ បដ្ឋាហទេណំ កត”ត្តិ៑ អក្រ កោតឌី ត តាយតេឆញ្ញុតេញ្ញុត្យាឌិ តោបឌាយតេចាទេញ្ញុតគចសាតំ ចុដ្ឋយាតយតុឌ្យតិ តិទាកត្តកាយោ អាហ-‘តេយាបិ តេហ’ត្អូឌិ៑

ត្អូយស្សាឃយឌិប្យាតេយា “ចុត្តតេយត តឆ្នុកសក្ខស្ស កិរិយា សក្ខស្សាត្តុចិសយោតេបក្ខាឃាកាចតោ ចិសេយស្សត្តាកាចា បដ្ឋាហទេណយិឌំ កត”ត្តិ៑

ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨿᩩᨲ᩠ᨲᨾᩥᨧ᩠ᨧᩣᩉ-'ᨿᩮᨲᩣ'ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ, ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨿᩔ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩅᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨶ ᩅᩣ, ᩋᩅᨿᩅᨷ᩠ᨸᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩈᨾᩩᨴᩣᨿᨷ᩠ᨸᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᨻᩃᩅᨲᩥ ᩅᩣ ᨶᩮᩅᩮᨲᩴ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨿᩮᨲᩣ ᨶᩣᨵᩥᨠᨲᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩋᨵᩥᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣᩉ- 'ᩋᨸᩥᨧ'ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ, ᨲᨴᨦ᩠ᨣᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᨾᨵᩥᨠᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩺

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ- "ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩅᩥᩈᩮᩔᨠᩣᩃᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩮ 'ᩈᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮ ᨻ᩠ᨿᨽᩥᨧᩣᩁᩮ ᨧ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩴ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ'ᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩥᨿᨲᩮ, ᨶᩣᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮ ᨶᩣᨻ᩠ᨿᨽᩥᨧᩣᩁᩮ ᨿᨳᩣ ᩈᩦᨲᩴ (ᩉᩥᨾᩴ) ᩏᨱ᩠ᩉᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩦᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨻ᩠ᨿᨽᩥᨧᩣᩁᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩅᩥᩈᩮᩔᨠᩣᩃᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨲᨴᨦ᩠ᨣᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣ ᨶ ᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᨾᨵᩥᨠᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩅᩥᩈᩮᩔ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮ ᩈᨾᩣᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣ"ᨲᩥ, ᨿᨴᩥᨷᩥ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨿ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩅᩣᨴᩦᨲᨿᨲ᩠ᨳᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨴᩣᨿᨷ᩠ᨸᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨧ ᨻᩃᩅᨲᩦᨲᩥ, ᨲᨳᩣᨷᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᩈᨾᩣᩈᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩣ ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ- 'ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ'ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᩺

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩅᩣᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᨷᨠ᩠ᨡᩮ ᨧ, ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨾᩣᨶᩉᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᨠᩩᨲᩮᩣᨧ᩠ᨧᩣᩉ 'ᨲᨳᩣᩉᩥ'ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ᩺ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ- "ᨿᨴᩥᨷᩥ ᩈᨾᩩᨴᩣᨿᨷ᩠ᨸᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩈᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩅᩥᩈᨿᩣ ᩋᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᨶᩮᩣᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿᨲᩮ, ᨲᨳᩣᨷᩥ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨿᩮᨿ᩠ᨿᩮᩅ ᨲᨴᨦ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩣᨷ᩠ᨿᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨿᩮᩅ... ᩈᨷ᩠ᨿᩅᩥᩈᩮᩈᩮ ᨾᨶᩩᩔᩮ ᨧ ᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿᨠᩮ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨿᩔ ᨲᨴᨦ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩔ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾ᩠ᨽᩅᩣ(ᨲᩥ) ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩅᩥᩈᩮᩔᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩣ ᩈᨾᩣᩈᨷ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᨲᨴᩅᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ"ᨲᩥ, ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᩈᨷ᩠ᨿᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩔᩮᩅ ᨲᨴᨦ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨿᩣᨷᩥ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥᨲᩥ ᨷᩥᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ᩺ ᨲᨴᨦ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩔᩣᨶᩩᨠᨲ᩠ᨲᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩈᩮᩣᨷᩥ ᨶ ᩈᨾᩩᨴᩣᨿᨷ᩠ᨸᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩋᩅᨿᩅᨷ᩠ᨸᩈᩥᨴ᩠ᨵᩦᨻᩃᩅᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ- 'ᨶᩅᩣ'ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᩺ ᩅᩣ-ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨸᩮᨶ, ᨠᩩᨲᩮᩣᨧ᩠ᨧᩣᩉ 'ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ'ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ᩺ ᨠᩣᨿᨶᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨸᩈᩥᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ ᨿᩴ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨸᨠᩣᩁ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩺

ᨿᨲ᩠ᨳ ᨿᩴ ᨷᩈᩥᨴ᩠ᨵᩴ, ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᨲᩥ ᨻᩉᩩᩃᩣᨶᩩᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶ ᩋᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ᩺ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩏᨴᩥᨲᩣ ᨶᩮᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨴᩥᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨿᨲᩥ... ᨠᩥᨿᨴᩥᨴᩥᩉᩥᨲᩴ ᩈᩥᨿᩣ ᨷᩁᩥᩉᩁᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩏᨴᩥᨲᩥ ᩏᨴᩥᨲᩣ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ 'ᨲᨴᨦ᩠ᨣᩮᨠᩣ ᩈᨷ᩠ᨿᩣ'ᨲᩥ ᨷᨴᩈᩣᩉᩁᨱᩴ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ... ᨲᨴᨦ᩠ᨣᩈᨷ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣᩈᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ, ᨶᩮᨴᩴ ᨷᩅᨷᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᩁᩥᩉᩁᨲᩥ, ᨿᨳᩣ ᩅᩁᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩅᩥᩈᩮᩔᨠᩣᩃᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩣ, ᨲᨳᩣ ᨠᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣᩉ- 'ᨿᨳᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩮ'ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ᩺ ᨲᨳᩣᨷᩥ ᨠᨳᩴ ᩅᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᨾᩥᨧ᩠ᨧᩣᩉ- 'ᩏᨴᩮᩣᨴᩮᨶᩮᩣ'ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ᩺ ᨻᩉᩩᩃᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᩺

ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈ᩠ᩈᩣᨲᩥ ᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩅᨧᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨿᩴ ᨨᨭ᩠ᨮᩦ᩺ ᩋᩅᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩅᩥᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩣᨾᩋᩔᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩣᩅᨿᩮᩣᨣᩮ ᨨᨭ᩠ᨮᩦᨿᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨷᨴᨲ᩠ᨳᩣ᩺ ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᨲ᩠ᨳᩔ ᨦᩦᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨦᩦᩅᩥᨠᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣᩈᩮᩣ 'ᨠᩣᩁᨠᩴ ᨻᩉᩩᩃ'ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩴ-᪓-᪓-᪑᪘) ᩅᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨾᩣᩈᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᨲᩴ ᨷᩁᩮᩉᩥ, ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨲᩮᩈᨾᩥᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨾᩣᩈᩈᨶ᩠ᨶᩮᩅ, ᨠᩣᩁᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ, ᨲᨳᩣ ᨾᩣᩈᩣ ᨩᩣᨲᩔᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮ ᨷᩁᩥᨾᩣᨱᩥᩅᩣᨧᩥᨠᩣ ᨨᨭ᩠ᨮᩦ ᨿᩮᩣᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨷᩁᩥᨾᩣᨱᩅᨧᨶᩣᨶᩴ ᨠᩣᩃᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩣᨶᩴ, ᨲᨴᩣᩉ- 'ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩣ'ᨾᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ, ᨷᩁᩥᨾᩣᨱᩴ ᨾᩣᩈᩣᨴᩥ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᨲᩔᩮᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨷᩁᩥᨾᩣᨱᩦ ᨩᩣᨲᩣᨴᩥ᩺

ឯត្ថ ហិ យេន បរិមាណំ បរិច្ឆេទកត្តា, តេន បរិមាណិ បរិច្ឆេជ្ជត្តា, បត្វា វីថិការេភាតិ [បត្វា វីថិកត្តិ បវេធេភ កបិតញ្ញា]

ចចតិដ្ឋាយំ សោ-ទ្វេ សោ- នាបទត្វសមានសម្បតិន្តា ចចតិដ្ឋានេកទយត្តទេភាតិទស្សុតុំ ‘អញ្ញាបទត្វ កចិស្សតី’តិ យំ វុត្តិយំ វុត្តំ, តំ ញ្ញាញ្ញាតុការេយា អាហ- ‘ចារេភកញ្ញាទេត្វ ញ្ញោច្ចចា’តិអាទិ អញ្ញាត្វ សមានេស កនេត សញ្ញាត្វ “ញ្ញាតិ្វយំ ការិនេត”ច្ចាទិភា (៦-៩លិ) បុម្ភាចោ

យេន តាវស្សាតិ ចចតិដ្ឋាយំ សោ-ទ្វេ, សោ-ញ្ញាត្វសមានសម្បកិន្តា ចចតិដ្ឋានេកទ យត្តទេភាតិ ទស្សុតុយាហ- ‘យស្ស តាវាតិភោ’ច្ចាទិ

តាវសង្ស្សត្វយាហ សម្បន្តាតិ, សម្បុណ្ណាញ្ញាទ្វេ, ញ្ញាមិភា ច យេន តាវ-ស្សាតិ ចិក្កហស្ស អទ្វេ ទស្សិនេត, អញ្ញាទាតិ យទិ យេន តស្ស អញ្ញាបទត្វស្ស តាវាតិភោ សម្បុណ្ណា ភ កាតីតិ អទ្វេ ត្តតាចត្តតំ ភិដ្ឋាសញ្ញា ចិលាយ តទត្តស្សញ្ញាត្វសមានេស “ភិដ្ឋា”តិ (៦-៦-៦៩) វុត្តោភ បុញ្ញាតិបវេតា វុត្តា, តទាហ- ‘ភចេ’ច្ចាទិ, បុញ្ញាតិបិតបុសន្តោ ភច និយាតិសញ្ញត្តោ, កុតោច្ចាហ- ‘តាតិ’ច្ចាទិ រការស្ទិតិ ចាញ្ញការយាហ, ភច យុត្តត្តិ សញ្ញត្តោ, ការណយាហ- ‘ចិនេសសភ’យេច្ចាទិ, តទាហិច្ចាទិភា ចិនេសសភស្ស សាត្វកេត្វ សមានញ្ញាចយការេច ចាការេ សារេធតិ... លទ្ធិសមានេស ‘សតិ សម្ភេច ញ្ញកិចារេទ ច ចិនេសសភស្ស សាត្វកម្ភចតីតិ ចិនេសសភស្ស សាត្វកត្តា

អចចភេបីតិ ភិយមចចភេ (អ)សតីបិ, លទ្ធិសមានបុសន្តោ ចទហិ វុត្តភេយភ ញ្ញចច្ឆេជ្ជ ញ្ញចច្ឆេទកត្តាការេចភ ចិនេសសភាភត្វញ្ញា ភ កចេយ្យ េច ចារេញ្ញភាបិ ភ កចិតញ្ញត្តិ អាហ- ‘ចាញ្ញ ត្វិ’ច្ចាទិ អយម្បភ ចិនេសសភសមានេស បទេហិ កម្មធារេយាតិ នាការតិ... យថា កម្ម កិរិយំ បយោជភញ្ញា ធារេទតិ ឯចមយំ សមានេស កម្មមិច ត្វយំ ធារេយតីតិ

៦៣ ភនា

ឯទ្វេចាតិ “ដ ភនាស្ស”ញ្ញាតិ (៦-លិ៣) វុត្តឯច បិលភបុទ្វេតិបិលា កុដ្ឋចិនេសនោ អស្ស អត្ថិតិ បិលសន្តា “ទិស្សត្តទ្វេញ្ញាបិ បច្ចយា”តិ (៣-៦៦០) ភស្បច្ចយោ, បិលភស្ស បុទ្វេ, យទិ ហេត្វ នាកាទោ ចិនេសសភទ្វេ ភ កិរិយេធ, តទា “ដ ភស្សា”តិ វុត្តិ កិរិយេធ, តថា ច សញ្ញុត្តរបទេធ បទេតា បិលភសន្ត ភការស្សាបិ ដេរ

សិយាតិ ការេចា, ភត្ត ចិហ សមានចិទិមិល្លោ ការោចាច្ចារណា នា លេប ហិតស្ស សមានេស ភ កចតីតិ ចត្វបុចិតំ, ភ ហុ “ដ ភនាស្ស”តិ ចិនេសសភទ្វាតិ [ញ្ញាការោ ឯទ្វេចា ចិនេសសភទ្វេ, តិ កចិតញ្ញា] សច្ចំ, កិន្តិហ សមានចិទិមិល្លោ ការស្ស ញ្ញចច្ឆជ្ជំ ភ ទិស្សតោ

បរិយុដ្ឋានវុត្តីតិ បរិ ហុលិតយុក្កញ្ញាភិសេធភិយស្ស អសភំ លេបភំ ចដ្ឋភំ បរិយុដ្ឋានោ, តេភ បរិយុដ្ឋានេភ ចិសិទ្ធេ-ទ្វេ វុត្តិ អស្សាតិ បរិយុដ្ឋានវុត្តិ, បសដ្ឋុប្បដិសេធវុត្តីតិ បដិសេធភិយេច បសដ្ឋ បត្វា តំសទិសមភបេក្ខិយ ភិសេធោ, តេភ វុត្តិ អស្សាតិ បសដ្ឋុប្បដិសេធ វុត្តិ

ឃត្វ ព្រាហ្មណា អវេញ្ញាច កចតឹទេត្យចំ ចារញ្សតាត្តាត្តទចិនាតា ចិនិទតា បនាតត្តំ, អត្តាត្តទចិនាតសាយត្តិទឃរតច ព្រាហ្មណស្ស បជិទេសទនា បតឹឃទេត, ព្រាហ្មណស្ស [ព្រាហ្មណស្សា (ទេបិត្វទក)] តិចត្តទត តងទបក្លាឃាញ្ញាស្ស ចិនាតទឃាកទតា សកបទេត តទេញ្ញា ចិនិកាកឹ ត ចុង្ហទត, កិញ្ហាទហិ អញ្ញាសទ្ទេត... បទិឃុងាសតិស្សឃិទតាញ្ញាសង្គទស្សច ចារញ្ស បទឃាកទតា’ អវេញ្ញា ព្រាហ្មណា អព្រាហ្មទណា’តិ, តទៀស្សច ស្សាត្សទត្តត សាយត្តិឃំ, ត ត្យាត្សទត្តទតទត្យកចាត្យតា... អវេញ្ញា ព្រាហ្មណា អព្រាហ្មទណាតិ តត្វ តត្វ បទិឃុងាសចុត្តិត្តា។

បសេជ្ជប្បជិទេសទនត បជិទេសងស្ស បនាតត្តា ព្រាហ្មទណា ត កចតឹតិ ចារញ្សត ព្រាហ្មណស្ស បជិទេសទនា ចិនិ អត្តាទេឃ្ញា ចាត្យទកទនា, សកបទេត ច តទេញ្ញា បជិទេសងកាកិចាតឹ សញ្ញទ្ទត។ ទកា ទេសា ព្រាហ្មណា អវេញ្ញាតិ អាហ- ‘ព្រាហ្មណត្តាតញ្ញាសិទតា’ត្យាទិ។

ក្ខាតទស្ថិត្តិ បសេជ្ជប្បជិទេសទបទក្លា, ទកតទិ សំសឃតិបិទត្តតាតិ ដ្ឋបចិតងស្សតាជិតា ទកតទិ សំសឃកាទទលាត, សត្តាឃិ បជំ សកទត្វ បទឃាកត្យតិ ទាលាឃទបក្លទត, តញ្ញា ទាលាំ ខ្លិនា សត្វាទាលាំ ឃិន្នា ទាលាញ្ញា។ ដ្ឋកឃទេត្យាតព្រាហ្មណសង្គ បចត្តឃតិ។ តត្វ សត្វាទាលា បុគ្គាទក អព្រាហ្មណសង្គប្បទឃាទក តត្វិ តទៀស្ស ត្សាបិទទា, ត ហិ តត្វ ទេតត កិញ្ចិ កទឹឃតិ។ ឃិន្នាទាលាបុគ្គាទក ត ចិត្វទេត តស្ស ត្សាបិ ទទា តត្វ ហិ ទេតត ឃិន្នាទាលាប្បកចតា បទស្សាត្យាឃទេត, ឃិន្នាទាលាំ ទេចត្រិឃទេហតុកំ, ចិតា សជិសត្តំ ត កចតឹតិ បជិទេសទន សតិ ដ្ឋត្តាទបងត្វសជិទេសា សឃាសទត្វា ងាឃទេតត្យាហ- ‘តត្វ សជិសត្តំ ចិទេត’ត្យាទិ។ ទេជ្ជំ ហិ សប្បត្យត្តិ សជិសត្តា។

បទឃាកសាយត្តិឃាទចតិ អព្រាហ្មណឃាតទឃត្យាទិបទឃាកសាយត្តិឃា ច។ ឲចឃុត្តាទេត- “ឃត្យេព្រ ព្រាហ្មណឃត្តស្សាតឃតំ សិឃា បុគ្គាបងស្សត្យាទលាឃតត្វកំ សិឃា, អច ត កស្សចិ អាតឃតំ ឲចឃិ សត្តាទស្សចា ព្រាហ្មណសង្គស្សាតត្វកត្តំ, តស្មា បទឃាកសាយត្តិឃាបិ សជិសប្បជិបត្តី”តិ។

តក្កាតាតិ សជិសត្វកតា។ ឃចាចុត្តទស្សចា-ត្វស្សបត្វាហតាឃ ចិញ្ញាចទតឃុបញ្ញាស្សតិ ‘អទេតាទឃច ចុង្ហទត’ត្យាទិ។ អឃទេត្វាត្វ អទេត្វា “តត្វាចទេតត ក្ខាចសទ្ទេត ច ឃំ ឃុត្តំ តងញ្ញាស្ថិ តប្បងត្វសជិទេស-ទេត្វ បជិបត្តិ ឌទេតតិ, តចាហ្យត្វសប្បត្យុទឃា ទលិទេក ជិស្សតិ ‘អព្រាហ្មណឃាតឃា’តិ ព្រាហ្មណសជិទេសា លត្តិឃាជិ អាតិឃតឹតិ, អនិកទឹឃតិ តិឃុជ្ជទេត សទ្ទា-ស៊ិត្តនិកាទលាំ ឃចាចុទត្តត ច ត្សាត្យាទេតត កិឃិដ្ឋំ សិត្តញ្ញាហ- ‘តទេច’ឃិត្យាទិ។ ទេកចិ បត ដ្ឋត្តាទបងត្វប្បនាតត្តឃិហ ចណ្ណាត្តិ។

សឃត្វចាឌឹតត្តិ “សឃទេត្វា បងចិនិ” (បិ ១-១-១) ទេត្វចំ ចាឌឹតំ។ សឃត្វ ចាឌឹតំ សឃាទេសា ចិទេនឃ្យាតិ សព្វទេត្ត, ចិទេនឃ្យាតិ ចងតត្តទេត ចិទេនឃ្យា, តចាហិ អបុតទេកឃ្យាតិ កាឃទេតត តទៀស្ស សព្វទេត្ត, ត ត បុតសង្គទេត្វត។ អទេតាកាសំ កាទទេត្វាតិ កទទលាត សព្វទេត្ត ត ឌ្គាកាទសត។ អឃុលិឃុល កត្តាតិ កឃទេតត, ត ឃុទលតាតិ អសាយត្តិឃំ។ កឃកត្តចាឌិទេតាតិ អសាយត្តិទឃបិ ឃព្រ កឃកត្តំ តត្វ សឃាទេសា ទេហាទេតច, តទេតា កឃកត្តញ្ញា សឃាសស្ស តិចាត្តតត្តិ ទឃា ចងតិ តទេស្សាត្យទេត្វា។ ឲត្វាឃឹតិ អបុតទេកឃ្យាត្យាទេនាឃិ, តត្តឃឃប្បាចទិទឃា កឃកត្តចាឌឹ, តចាសតិ កឃកត្តាត្តង្ហតកិនាឃ ឆាហុលិនិកាទាតិ កស្វាចុត្តត្តិ អាហ-‘ទេសា ទេច’ត្យាទិ។

ពោហិនីតិ ទុត្តិក្កនេត្ត ឰ្យចង្ហិត្តយត្តុំ ឌនេឞ្យនេត្តា អាហ- ‘ពោហិនិនេឃច ត សនេត្តហិ’តិ, អបុតពោឃ្យាតិ “ដ តតៅឞ្យា”តិ (៦-៤៣) តឞ្យនេជា,
អតិប្យសក្កាកាចនេតាតិ ឞុត្តត្តនេទត សយានេស អចិហិនេតាបិ អតកិយតត្តាតប្យតិតិឃា អកាចនេតា៉

១៦៉ ក្យបិ

ឞ្យានិចិនិនេតាតិ ពារពោចិកត្តិចិឆាតនេតា ចិឞុំ ព្ចត្តូត្ក្ន្តាឌីឞុចិឆាតា ឞ្យានិចិនឹតិសត្ថ ពាតឞ្យ ឞ្យានិចិនិនេតា, អឞ្យានិចិនិយិតិ្វ បទិឃុដានេសា-
តត្តពោតិ ខោរនេឌនេត្តា អាហ ‘តត្តិ’ត្ចានិ, អតត្តកាំ កនេចឃ្យ… លក្ខលាឆ្យត្តាត់ សយានេស ក្យលិក្វតត្តា សយាសនេតា
កិទិឃាសព្ទត្តាត្វន្វបចិកត្តិឃត្តឞ្យ បឆាតកាចនេតា, បទិហទតិ ‘តឃិឌនេយច’យិត្ចានិតា៉ “អតុតា”តិ (៦-១០) ចិត្ថាឃយតុតា នេឃាពោ ទុតិឃា
ចិឆាតសាយត្តិឃា ចាក្យយ្យិ ពោហាតិ, អត្ថាឆា តិត្ចសយានេស ទុតិឃា ចិឆាតយតត្តពត្តិ កានេចា, តិពាយឃតិ តឞ្ចាព្ចត្ចានិតា, “ក្យ បិបនេត្ត”តិ
បនេទសំ ពាលបិនេធា, ៧ចយុបទិបិ “ទុតិត្តាឃំ”ត្យានិ ខេចនិតត្តា៉

១៣៉ ឌីក្រិ

ឌីសនេត្តាតិ ៧ត្ត ឌីតិ ព្ចយិតា ឌីប្យត្ចឃត្តំ បទាយសតិ, ឌីប្យត្ចឃត្ត សនេត្តាតិ អនេត្តា៉

១៥៉ ក្វស

បិតិសម្ពុនេយាតិ បិតិឃា សម្ពុនេយា បិតិបុត្តិកា បត្ថុដ្ឋាតាសត ឌាតានិចិសឃា ត្យុទិតតា, អល់ក្ទត្តា បទិឃត្តំ សម្យុល្លិ ក្ទត្តា៉

១៩៉ អនេត្តា

បុនេទាក្វឃ អក្កនេតាក្វឃ៉ តិនេទាក្វឃ អត្តទឆាតិក្វឃ៉ អតត្ចាឆានេតតិ ព្ចយឞ្យ អនេត្តា ‘ក្តបទិឃាឆាតនេតា អត្ថាព្រតា’តិ, អាឆាត់ បតិដ្ឋាបត់,
ព្ចត្ថិតិ បិលិតិឃាឌនេឃា ព្ចត្ថិ, ក្តទសិ ពតត្តា បិលិត្តិ បិលិំ ក្តទសិ ពតត្តា៉

១៤៉ ចានេត

អនេតពក្កហលឞ្យ បនេឃាឌត់ ចត្តុយុបសក្កតិ ‘ព្ចនេឆ’ត្ចានិ, ចិចត្ថិនេតាពសត្យាសាយត្ថាត្តិ ចិចត្ថិតំ ៧ពសត្យាឃ សាយត្ថា, ៧ចំ យត្ថានេត
“ឃនិ‘ឞ្យានិ ឞ្យានិនេត’តិ ចត្តុយិត្ថិនេតាពសត្យាសាយត្ថាឞ្យ បទិក្កនេហា ត សិឃា តឌា ព្ចហាតត្តព (យនេតព)ក្កហលំ សិឃា នេតានេតហានេត
ពក្កហលសាយត្តិឃានេឃច ‘ឞ្យានិឞ្យានិនេត’តិ ចត្តុយិត្ថិនេតាពសត្យា សាយត្ថាយុទិក្កហិតត្តិ ចិត្ថាឃនេត”តិ នេតនេតត្ចានិតា ព្ចនំ ឌនេឞ្យតិ “នេតត

ឃចាចុតេ្តក បុតេ្ត ចុតេ្តា សតេ្តាបិ សយាសោ បុត្តបរាត់ ខ្ចិត្តិសេឃច ឃ្យាឝ្យត្តាត់ សោហាតិ"តិ៍

ឃេខ្ចេចំ ពចំ 'ពងហ្ខាសោតា'តិ ពាហុលិធិកាសេត ចិសេសសត សយាសកត្ថការេកសយាសេសត ចា សិជ្ឈាតិ, អឃំ អញ្ញាបងត្វសយាសោ៍ ចសេត្វ ពាហុត្តបិជ្ជតា្តា តងត្វញ្ញាសេតកក្កហលំ, សេតត 'សោហាព្យ សេបិព្យ បិតា បុត្តា'តិ សោហាតិ ក្ខត្តរបេង (សោឃាតិ) សប្តុសេត្ត បរសោតា បុត្តបងស្ស "បុតេ្តា"តិ (៦-៩៥) ឃុសេត្តតាសេត្តត, អញ្ញាចា ខ្ចិត្តិខ្ចិត្តិ សយាសេស សត្តត្វ ក្ខត្តរបងសឃ្គសេចត "ចិខ្ចាសេឃាតិសប្តុត្តាតយា ពព្រា ចសេត្វ"តិ (៦-៩៣) "បុតេ្តា"តិ ច ស្វត្តត្វសេឃតាសេត្តត'សោហាតា សេបិតា បិតា បុត្តា'តិ អាបសេខ្ចឃ្យ៍ អសេតពត្តិ បជយត្តត្តា ឃ្យាឌីតីងសេយចាតុចត្តសេត, សេតសេតចាសេតក៌ ឃ្យាឝ្យត្តបិសេទួច ចុត្តិ៍ អចាញ្ញាសេត្វតិ ចុសេត្ត-ញ្ញាស្ស ចាព្យស្សសេត្វតិ អចត្វា បងសេស្សសេទួច ពស្វា ចុត្តត្យាសក្តិឃា ហ- 'ឃ្យាឝ្យត្តសេស្ស'ទ្ធាឌី, តសេស្សចាតិ សាយត្វិឃលង្គស្ស ឃ្យាឝ្យត្ត បងសេស្សច សយាសោ ចិញ្ញាឃតីតិ សប្តុសេត្តា៍

តស្ស ក្យាលា តក្កុលា តសេស្សទួសេតតាញ្ញាបងសេត្វ តិខ្ចិសីឃសេត, តស្ស អញ្ញាបងត្វស្ស សេឃ ក្យាលា ឃាតិ ចិសេសសតាតិ, សេតសំ សំចិញ្ញាលំ ពហលំ តក្កុលាសំចិញ្ញាលំ, អចចា សោ ក្យសោលា ឃស្ស សោ តក្កុសោលា, តក្កុលាស្ស តក្កុលាឃុត្តស្សាញ្ញាបងត្វស្សសំចិញ្ញាលំ, ត ក្យាលាចិរហិតស្សា(តិ) តក្កុលាសំចិញ្ញាលំ, ៩ត្វ បត 'អញ្ញាបងសេត្វ តក្កុលាសំចិញ្ញាលំ ឃ្យត្តី'តិ បរិកាសីឃតិ, តត្វាឃយសេត្វា "អញ្ញាបងសេត្វ សយាសេស-ញ្ញាបងសេត្វា ចិសេសសសេតត សហ ចិញ្ញាឃតិ តចិសេសសតរហិសោតា"តិ, ក្វចិ អតក្កុលាសំចិញ្ញាលាស្សាបិ ងស្សសេត តាបិសសេក្ខា, ឃព្រាចឃសេចត ចិក្កសេហា សឃុទាសោឃា សយាសសេត្វា តសេត្វច តក្កុលាសំចិញ្ញាលំ កចតិ, តក្កុលាសំចិញ្ញាលាសោតា អញ្ញា អតក្កុលាសំចិញ្ញាលំ, តស្វិ, ឃព្រាចឃសេចាសេឃច សយាសសេត្វា តព្រាតក្កុលាសំចិញ្ញាលំ៍

៩ត្វ បត ពាហុឆតសសេក្ខា បុរិសស្ស ក្ខបលក្ខលាកាសេចត ពតត្តា៍ អគិយសោតាតិ បិលិតិឃាត់ អគិយសោតា ងសត្តិ សយឹសេប អាសត្តា ងសត្តបិទ្ធាឌីចាសេព្យ៍

បរិយាលាសេយចសសេគ្គ្យឃត្តិ បរិយាលាលក្ខលាសេយច សសេគ្គ្យឃំ, តទ្ធា បរិយាលាលក្ខលំ សសេគ្គ្យឃទ្ធា៍

សគ្គ្យាតទ្វបត្តិ សគ្គ្យាតសកាចំ៍

បរិយាសោលាតាតិ បទ្ធាសគ្គ្យាឃ បរិខ្ជិខ្ចយាសេតត សសេគ្គ្យឃសក្ខាសេតត បរិយាសោលាត៍

សគ្គ្យាតចុត្តីតិ សេតត អតតិចត្តិឃយាតតប្យទិសេឆ្ជងព សគ្គ្យាតទ្វប សក្ខាសេត សគ្គ្យាសេត ចុត្តិ ឃស្សា សា សគ្គ្យាតចុត្តិ-បទ្ធាសគ្គ្យា៍

ខិជ្ជសេត្តតិបិតា ត្តយំ ឌីសេបតិ "ឃចា បទ្ធា បរិយាលាសេយសត្តិ បទ្ធាពាតិ ៩ត្វ បរិយាលាទ្វសេបិ-ចឃចសេកងសឃុទាឃសកាសេចា បពតិឃសេត្វា សឃុទាឃិសេតា សព្យុតា បទ្ធឃសេត្វា, តចា តិងសាតិ ៩ត្វាបិ"តិ, ពប្យទ្ធសោឃា បពតិប្យទ្ធឃត្វសេកងសឃ្គសេចត៍

រេាឌិ បតាតិ ត្ថយិតា បិលិកិំយេ ឌេស្សតិ់

បពតិប្បច្ចយត្តេកេឌសម្ពចាតិ ត្ថយិតា បេទេសំ បពតិប្បច្ចយត្តាតំ េកឌាកាចស្ស ត្ថដ្ឋិតត្តា សញ្ញាយំ សពេត្តួ ពប្បច្ចយស្ស ចិឆាតំ ឌេស្សតិ់

ស្សាឆ្សត្តស្សាតិ ត្ថយិតា ចាសឌ្ឌស្ស បឌត្ថំ ឌេស្សតិ់

តឌេត្តបឹតិ តស្ស ចាត្ថតិ អញ្ញាបឌស្ស អេត្តបិ, តឌេត្តា េចត្ត ចិពប្បេត្តា ចា សិយា តឌា បត ក្ខិត្ត គហេលេ ត តិល្ហំ, េតសត្ត គហេលេ ត ក្ខិត្ត, សំសេយា ចា, តឌា ត្យ សំសយេស្សាកយា លព្ពតទ្វបត្តា េក្ខចាតិ ចុេត្ត តេយា, តេយាចាតិ ចុេត្ត េក្ខ អេបក្ខិយត្តិតិ ត្យត្ថិចិសយា បត្ថា អត្តា សយាសាកិេឆេឈ្យា េហាត្តិ់

តាយេត្តតាតិ ទ្វត្យហិតាយេត្តត, អកិយេតា បិលិកិយាតំ, ចិពប្បិតំ សុត្តត្តេទត ចិកាសា សត្ថតាយសញ្ញាចិឆាេតត់

អចយចឆេយុតាតិ អចយចសព្ទាេតត សកាេចត់

តត្យ ឌ សយាតាឆិពទលាតំ ពាហុត្តិហិ ចុេត្ត បិលិកិំេយហិ ‘បត្ថាហិ កុត្តយេស្សតិ ត្យឆិពទលាតំ ត សិយា’តិ, តឆា បឆយត្តំ ចេឌ្ឍក្ខ សត្ថចិកត្យេត្តសុ ត្ថេក្ខា ‘ចុេក្ខ េឌេចកេតាច្ចព ចុក្ខេឌេចាតិ ត សិយា’តិ តស្វា ពឆយព ត្យឆិពទលាតំ បឆយេត្ត សយាេសា ចល្ហិយេតច្ចាសក្កិយាហ-‘ត្យឆិពទលាតយិ’ច្ចាឌិ, ត្យឆិពទលាតយិ យឆាកិឆាតំសយាសសក្ខាចេតា បត្ថាហិ កុត្តយេស្សត្យាេឌា ពាហុលិឆិកាទា អតកិឆាតេតា ចា ត កចិស្សតិ, តេតាេយច ឌ បត្ថា កុត្ត ចេត្តា-េស្សតិ សយាតាឆិពទលាតយិ ក្ខចិ ត កចិស្សតិ, តឆា បឆយេត្តបិ ក្ខចិ ត កចិស្សតិ ចុេក្ខ េឌេច គេតា’តិ់ ត្យល្យេយាេគ គយ្យាេតតិ អេត្តា់

អញ្ញាពចាតិ ត្យល្យេយាគេតា-ញ្ញាព សេលិយេកាត្យាឌីសុ ឌ, ចិឌ្ឍយាតាតិ េលិយាត្យស្ស, ចិឌ្ឍយាតា បក្ខា អស្សាតិ ចិក្កេហា់ ក្ខបសព្ទាេតា “ស្សាឆ្សឆិកាេទ-ត្តិលិទាឌិតយុបសព្ទាត”ត្តិ (១-១-១៦-ចា) សកាចេតា ៤ច តិចេត្តា ត សុត្តត្តេទតា, គតត្តស្សាបិ ហិ បេយាេគ អតច្ចក្ខាតំ សិយា បិក្ខេបសេត ចិយ, ពឆត្ថាទហិ ព្រាហុេលា ពាហុ អាតយ, អហំ បចាយីតិ តាចស្សេយចំ បេយាេគា, ពត្តឌិ បត ចចតសិលិក្ខតាឌិប្បេយាឌេត សតិ េហាេតច់

ពេក្ខ សម្ពេចាតិ ពាត្យអស្ស ពេក្ខ សម្ពេចា់ ក្ខសក្ខេត្តាតិ ពក្ខក្ខសេក្ខ ក្ខសក្ខេត្តា់ ឌ្ឍក្ខសេក្ខាច យុលចុត្តិត្យេតត គយ្យាតត្តត្តា ទុតិយស្ស យុលសក្ខស្សាប្បេយាគយាហ, តស្វា ឌ្ឍេក្ខាច យុលយស្សាតិ ចិក្កយាឌ្ឍក្ខយុេលាតិ សយាេសា, ត ឌ បិលិ បិល្យត្តទស្ស យុលំ, យុេលេតច ឌ បិលិយុលស្ស សឌិសត្ត បសិឌ្ឍត្តិ សាយត្តិយា ឌ្ឍក្ខយុលយិច យុលយេស្សត្យេត្តច តិក្ខេត, ក្ខបត្យស្សេត្តត្យបត្យាសា, ចិសយឌស្សតត្តាតិ ត្ថយិតា’ពេក្ខ

កាឡូឆ្ឆ យស្សា’ត្យាឌឹកេបេច ចាក្យត្តិ ជនេស្សតិ៝ នយុគានេយ ចិការេទចាតិ នយុគាយនប្ពត្ថេ ចិការនប្ពត្ថេ ច៝ តំនយាននស្សាតិ តស្សា ឈេ្ជិ យា នយាននស្ស, តឌកិឆាឃិតត្តិ នឈ្ឃូត ចិការាកិឆាឃឹត់, កោនាត់ នឈ្ឃូតោតា ប្ពច្ចាឌិ បទេនំ ចាក្យ៝ ឆាត្យតោ ឌាត់ ឆាត្យឌ់, ក្កត្តូរបឌ់ បតិតនក្ខាឌិ, តស្ស បនយារកាតិ បតិតនក្ខស្ស បនយារកា៝

“ភឌៅប្ឬាត្ត្រូពាភ”ត្តិ (១-១-១៣) ចាត្តិកំ, ឲតភាហ-‘ឌា កាទាត្យ ពាត្ថា’ប្ពច្ចាឌិ៝ បលិហិតិយា ត្យ អចិឌ្ឌូយាភនេក្ខា ភញ្ឈូយានេសា, បឌត្តួនេ ភាយ្ស ពាហុត្តីហិ ចោត្តូរបឌលេលិបិ, អចិឌ្ឌូយាភា ប្យត្តាយ្ស អប្យត្តាចិឌ្ឌូយាភប្យត្តាតិ សាឆេត្តិ, ប្ពច្ឆេត បលិហិតិយេហិ... ឌក្លិលប្យត្ថា នក្ខាត់ ភាភត្តត្តា ញូឆិកានលាត្តា, ចចេភបិតិ ស្យត្ត ចិឌ្ឌូយាភេបិ, អយ យញ្ញាបឌត្តនយានេសា បទេហិ ពាហុត្តីហិតិ ចុច្ចតិ តឆាហិ ពាហេចា ចិហយា យស្ស នេសា ពាហុត្តីហិ, យឆា ពាហុត្តីហិតិ អញ្ញាបឌត្តប្យឆាភេភា តឆា អយជ្បិ៝

១៨៍ ជនេត្វ

នយុច្ចិតិ បិឃ្លិការលំ, កោ នោតិ អាហ- ‘សាឆភេបក’បិច្ចាឌិ៝ ឲកំ សាឆត់ ឲកំ កិរិយំ ចា បជិច្ច ឌិយយាភតាតិ នប្ពត្ថា, កោនត្តិ អាហ- ‘កិរិយាសាឆភាភ’ត្តិ, កោភាតិ អាហ- ‘អត្តទ្វបភេកឌេភា”តិ៝ តត្ត ឌេចឌត្តា ក្យញ្ញាតិ តិឌ្ឋតិ បចតិចាតិ សាឆភប្យជិច្ច កិរិយាត់ អត្តទ្វបភេកឌេភ ឌិយយាភតា ចេឌិតត្ពា, ឆេច ច លឌិនេ ច បលិនេ ច លិក្ខាតិ កិរិយប្យជិច្ច អត្តទ្វបភេកឌេភ សាឆភាត់ ឌិយយាភតា ចេឌិតត្ពា៝

នោតិ នយុច្ចយា ភចតិតិ នេនោ, កោនត្តិ អាហ- ‘ត្យល្យ ពាលិភ’បិច្ចាឌិ៝

ត្យល្យពាលិភត្តិ ប្ពយិភា ចិស្យ បឆាភការេចភ កិរិយាកិនប្ពត្ថា អញ្ញាយញ្ញាភេបក្លត្តយាហ៝

អតិយតក្កយយោកបឌ្ឋាភត្តិ កយោ ច យោកបឌ្ឋា, អតិយតំ កយយោកបឌ្ឋ យោនំ នក្ខាត់ តោនំ, យចេត្យាឌិភា តេត្តាឌាហរលំ ឌនេស្សតិ, ឲត្តាយយឆិប្យាយោ “ឲត្ត កចាឌិត់ ចិស្យំ បឆាភការេចភាភយភកិរិយាកិនប្ពត្ថា ត្យល្យពាលតា កចាឌិត់ ចុត្តក្កយេភេច ភយភាកាចា អតិយតក្កយតា កចាឌិត់ យ្យកបឌិ ភយភាកាចា អតិយត យោកបឌ្ឋតា ច ហោតិ, តឆា អញ្ញា តាឌិនប្យឹ”តិ៝ អត្យ បច្ឆា បឆាភាត្យនេនាឆេភ (ចយត់) អត្តាចយោ, តំ ញូឌ្ឋយតិ ‘យចេត្ត’ច្ចាឌិ, តឌត្យនេនាឆេភាតិ តឌត្យក្យលាភ, ក្កាហរតិ ‘យចេឆ’ច្ចាឌិ, កិក្លាកយភេយត្ត បឆាភយត្តរក្កត្តា , ភេតនំ ពាហិរក្កត្តា, តំ កនេលា យឌិ កាកេចាបិ បស្សតិ តាប្យាភយតិ, ឲត្ត ត្យ កោយ្សាភយត់ កិក្លាឌភយបក្លេត, ភេតនបិតនស្ស... ចិតាបិ តោភ តឌត្ថុាភតោ៝ ប្ពតនស្ស ប្ពតនេភ យោ កោ ប្ពតនេតនយារកា, នោ ច ឲតាឌិនោតិ អាហ- ‘អញ្ញាយញ្ញា’ច្ចាឌិ៝

អចយចប្យឆាភោ ចាតិ សាកាចិកាកិឆាភសាយត្តិយេភាប្យត្យក្សតា ច, ចុត្តិចយេភ សារិប្យត្តនេក្ខា យោក្កល្លាភត្តោ ហោតិ

មោគ្គល្លានសទ្ទោ សារិបុត្តត្ថោបីតិ អញ្ញមញ្ញត្ថេ បកាសេតោ យុគបទ្យធិករណវចនេ សតិ ចត្ថ សមាសោតិ សោ-យមធិករណ សមុទាយោ ង្កមបទាត្យក៏តាកមត្តេនេន ចត្យន្តិរធាបិ យុគបទ៏ ត្យន្តិយា កយ្យមានោ ពទាធិ ង្ក្ឃុតាចមចនេកទោ តេនេច សាកាចិកាកិធាតសាមត្ថិមេនេច្ចួចមចមចប្យធានោ ច, នត្ថ ច ជនតមរណានីតិ ចិវុឌ្គាតំ ពឆមេពនាកិធាតត្តិ ចុច្ចួតេ- សញ្ញាបិ សទ្ទោ បយុជ្ជមានោ (ញ្ញតរី) តរេនាចធារណំ ចត្តេត, តេន ឧកេកោ សទ្ទោ ឧកេកស្សត្ថស្ស ចាចកោ, តទាបិ យទា សារិបុត្តមោគ្គល្លានាតិ ឯត្ថ ពហុវចនស្សញ្ញាទាត្យបបត្តិយា យុគបទ្យធិករណវចនតា ហោតិ, តទា(តាបិ ពហុវចនស្សញ្ញាទាត្យបបត្តិលក្ខណេន សាមត្ថិយេន ឧកោតាប្យកិធានំ ហោតិ៑ ញ្ញតិ ហេតុមិ្យមតោ ឧចមចមចប្យធានោ តទោតិ អត្ថោ៑

ពហុត្តាតិ កិច្ចាបិ ចារេក្យ នេសំ [ចារេក្យនេចេសំ (បេតិត្តកា)] ចិសុំ ពហុត្តតា, ន ហិ សារិបុត្តមានមាតិ ចុត្ត មោគ្គល្លានស្សាបិ សម្បុច្ចយោ គចតិ, តទាបិ មតោ ចុត្តិចិសមេ សហក្ខតានមេចេសំ ចិសុំ ពហុត្តតា, តតោ តត្ថ ចចនីយស្ស អត្ថស្ស សញ្ញាតេចេន ពហុត្តំ៑ សមាហរណំ បិណ្ឌីករណចមេន សំហរណំ សមាហារោ, សោ ចេចំ ចេចិតព្ពាតិ ទស្សេតុមាហ ʻអញ្ញមញ្ញ’ន្តិ៑

ឧត្ត ច កិច្ចាបិ ញ្ញតរីតរយោគស្ស សមាហារស្ស ច កាចរូបត្តា អញ្ញរូបតា, តទាបីតរីតរយោគេ ត្យ យទា គុណចច នានំ សុក្កំ ចត្ថំ សុក្កា កប្ពលេ សុក្កា គាចីតិ និស្សយភេទតោ លិង្គចចនសិទ្ធិ, តទា តឌ្ឍមានមកិធានតោ និស្សយតោ លិង្គចចន សិទ្ធិ ចេចិតព្ពា, សំហតិប្បធានត្តាចេគចចនត្តិ យទា ពហុត្តំ សមុទាយោ តិរោហិតាចយចភេទោ សំឃាតោ បក្កមីយតេ, តទា សមាហារោចេ្ច សំហតិប្បធានត្តា ឧកចចនំ ហោតីតិ អត្ថោ៑ តទត្ថុឌ្ឍានតោតិ តស្ស ករណតោ៑ ញ្ញតិករោ មិស្សតា, ញ្ញតិករំ ទស្សតិ បិណិច្ចាឌិតា, បច្ចេកំ បរិសមត្តិយំ ចាក្យពហុត្តំ ទស្សេតិ ʻតត្ថ ហិច្ចាឌិ៑

ចក្ខុញ្ច សោតញ្ច, មុខញ្ច នាសិកា ច, ហនុ ច គីវា ច, ឆវិ ច មំសញ្ច លោហិតញ្ច, នាមញ្ច រូបញ្ច, ជរា ច មរណញ្ចាតិ ចិគ្គយ្ហ សមាសោ, “សមាហារេ នបុំសក”ន្តិ (១-១០) សព្ពត្ថ នបុំសកលិង្គំ, ស្យាទិបិ្យមុខ នាសិកន្តិអាទីសុ “ស្យាទីសុ រស្សោ”តិ (១-១១) រស្សោ៑ អលភតា កោមុទំ ឌិណ្ឌិមោ ភេរិចិមេសោ, អាឡម្ពរំ បណមោ, មុរជោ មុទិង្គោ, មទ្ទលោ មុទិង្គោ៑ មទ្ទលចាទនំ បណចាទនត្ថំ សិប្បមស្ស មទ្ទលិកោ បាណចិកោ, សម្មំ គំសតាឡំ, តាឡំ ហត្ថតាឡំ, អលសតា ច អាឡម្ពរោ ច, មុរជោ ច, កោមុទោ ច, សង្ខោ ច ឌិណ្ឌិមោ ច, មទ្ទលិកោ ច, បាណចិកោ ច, គីតញ្ច ចាទិតញ្ច, សម្មញ្ច តាឡមញ្ចាតិ ចិគ្គហោ៑ យុគស្ស ហិតា មោគ្គា គោណា, តេសមិទំ មោគ្គំ គសិគម្មំ, តស្ស អង្គំ៑ តេនាហ- ʻគសិភណ្ឌាន’ន្តិ, ឆាលិកសកោ, បាចនំ បតោទោ, យុគោ ច នង្គលញ្ចាតិ ចិគ្គហោ៑ បិណ្ឌបាតុឆចិសេសា, អសិ ច សត្តិ ច តោមរញ្ច បិណ្ឌញ្ចាតិ ចិគ្គហោ៑ ចម្មំ សរចារណផលកំ, គលិបេបិ ត្វាមិនំ, បហរណញ្ច អាចរណញ្ចាតិ ចិគ្គហោ៑ អហិ ច នកុលោ ច, ពីឡារោ ច មូសិកោ ច, គាកោ ច ឧលូកោ ច, នាគោ ច សុបណ្ណោ ចាតិ ចិគ្គហោ៑ សញ្ញា ច បរិមាណញ្ច សញ្ញាបរិមាណំ, តត្ថ បរិមាណសញ្ញានំ មទាទីមេយា ច មជ្ឈិមេយា ច ឌីឃមជ្ឈិមេ៑ ឧកកញ្ច ទុកញ្ចាតិ ចិគ្គហោ, ទុកតិកាទីសុបិ ឧមេសនមោ៑

ល្ងុដត្ត ស៊ិឃា- ត្ថិ, អឋចា ល្ងុកោច ឃោ;

សព្វំ ចា បសុតេ ឃេយ្យំ, គេហេ អាភក្ខិលិ អបិ៍

កីដោ ច បតង្គោ ច, កុន្ថា ច កិបិល្លិកោ ច, ឌំសោ ច មកសោ ច, មក្ខិកា ច កិបិល្លិកា ចាតិ ចិគ្គហោ៍ បចតចណ្ឌាលិតិ ខ្ញុ រត្តិកាឌីតិ

ទ្វេញហិសញ្ញា៍ ង្ហុរត្តេ ហត្ថា ឌីចតីតិ ខ្ញុរត្តិកោ, ឲ្យចំ សេសេសុ៍ សាតិ សុភលំ បចតីតិ សបិកោ, ចេចកា តណ្ហកា, រឆការា ចយុការា៍

សាឆារណា សយាតា, ចរណសង្គោ- ឃំ គ្គុឆ គយ្ហាតីតិ សព្ពត្តោ, ឃថា សកយញ្ញុយតាឃ ចរឹយត្តិ ចតារត្យេតស្វិ ចរណាតិ,

គចាឌិចាឃសាត្យុញ្ញុយតាតិ សាលាសញ្ញាកាតិ៍ ឃស្មា ឲ្យតេហិ ចរតិ អរិយសាចកោ គច្ឆតិ អមតំ ឌិសំ, តស្មា ចរណាតិ ឃឹលិឌេឃោ បណ្ណេស

ឆយ្វា៍ តេភាហ- ‘គចាឌីហី’តិអាឌិ, គចាឌីហីតិ បសិទ្ធិចេសេត គយាតិក្កេយតាបិ ចុត្តំ, តតោ អាឌិសទ្ទេត អតិសាឌេយា គយ្ហតិ៍ អតិសេត

ភារទ្វារេឌត គតេឆត ចុត្តំ ចិឆត្វាឌឹយត្តិ ចាតិ “អញ្ញាស្មិ”តិ (៣-១៦១) ណោ, “លោបិ”តិ (៣-១៦៦) លោបិ អតិសា ភារទ្វាឌា គចា៍

គលិបិតា ចុត្តំ ចិឆត្វាឌឹយត្តិ ចាតិ, តោតេច ណោ, គលិបិ, គចា អាឌិ ឃេយំ តេ គចាឌេឃោ, តេហិ អញ្ញុតចិសេសេ ច បុរិសេ ច

ង្គបចារាតិ សព្ពត្តោ៍

ឃឹលិឌេឃោតិអាឌិសទ្ទេត គ្គត្រ្តិយសំចរាឌេឃោ គយ្ហត្តិ៍ ឃឹលច្ចា បញ្ញាណច្ចា, សយេឆា ច ចិបឃ្យាតា ច ចិន្ទា ច ចរណច្ចាតិ ចិគ្គហោ៍

ឲ្យកេតា អញ្ញុយតយេតស្វិ ឲ្យកញ្ញុយតាតិ, បគចាតិ ចចតាតិ បិចចតាតិ សទ្ទេយ្វា, ឲ្យកញ្ញុយតាតិ ច តាតិ បិចចតាតិ ច តេសំ, ឌីឈោ

ច ឌីឈាគេយា ច យញ្ញិយា ច យញ្ញិយាគេយា ច, ឲ្យក្វត្តរោ ច អក្វត្តរាគេយា ច សំឃុត្តាគេយា ច, ឈត្ថកោ ច ចិភង្គាចាតិ ចិគ្គហោ៍

តេសត្តិ គ្គយិតា លិក្ខចិសេសាតត្តិ ឈដ្ឋិ ឃត្តតំ ឌីបេតិ, គ្គត្តិ ច បុយា ច, ឆាឃិ ច ឆាសោ ច, ឌីចរច្ចា បិណ្ឌបិតោ ច សេតាសតច្ចា

គិលាតបច្ចេឃា គេសជ្ជបរិក្ខារោ ច, តិណច្ចា គង្គោ ច សាឈា ច បលិសោ ចាតិ ចិគ្គហោ៍ លេកោ ឆល្លា, បុត្ថា ច បរាចាតិអាឌិតា

ចិគ្គហោ៍

បុត្ថឆល្លិណត្តិអាឌីសុ “ព្យញ្ជតេ ឌីឃសេយ្យា”តិ (១-១៦) រេស្សា៍ គាសោ ច គុសោ ច ង្គសិរោ ច ពីរណច្ចា, ឃុញ្ជច្ចា ពព្ពជច្ចាតិ ចិគ្គហោ៍

ឈឌិរោ ច បលិសោចាតិអាឌិតា ច, គរឌោ ច គចរឌោ ចាតិអាឌិតា ច, ហត្ថិ ច គោច អស្សា ច ចឡចចាតិ ច, ហំសោ ច ពលិចា

ចាតិអាឌិតា ច, ពកោ ច ពលិកាចាតិ ច៍ ហិរញ្ញច្ចា សុចណ្ណា ច, ឃណិ ច សង្ខោ ច ឃុត្តា ច ចេឡុរិឃោ ច ឌាតរូបច្ចា រេជតច្ចាតិ

ច, សាលិ ច ឃចកោចាតិអាឌិតា ច, សាកច្ចា សុចច្ចាតិអាឌិតាច, គាសិឃោ ច គោសលចាតិអាឌិតា ច ចិគ្គហោ, ឌតបឆចាឌិតា ច

ពាហុចចតត្ថា៍

ឲ្យកឌីសតិច្ចាឌិតោ ឲ្យកច្ចា តំ ឌីសតិចាតិ ចិសេសតសយាសោ ចា សិឃា, ឲ្យកច្ចា ឌីសតិ ច ឲ្យកឌីសតីតិ ចត្វសយាសោ ចា, សយាហារេ

តបុំសកត្តត្ត ត បចប្បាតិ, “តាត្វសាសតីឃំ លិង្គំ សោភតិស្សឃត្តា លិង្គស្ស”តិ លោគេ តបុំសកលិង្គស្សហាតភិឆាតតោ តបុំសកលិង្គំ ត

កថិយ្យតិច្ឆវិប្បាវេយា, វកាបវិវាយាតិ ឆាបកេតា ចា វយាហាវេ តបុំវកលិក្ខយ(ត ច្យុកិចេវតិតិ ឥដ្ឋិ៓

បុគ្គប្បយោគោ-កិរេតាតិ ស្តេវជ្ជតវជ្ជាកស្ស ឞ្យាគិតិ បចយាឃ តិដ្ឋិស្ស វយាវេ បុគ្គតិបិវេតា “ស្តេវជ្ជតំ បុគ្គ”យិច្ចេតត (១-១-១១) ច្ចុរដ្ឋា ពយស្ស បឆាតកាវេចត ចត្តុយិដ្ឋត្តាតិ “ឞ្យាគិឞ្យាគិវេតកត្វ”ន្តិ (១-១) ឲត្វ ឞ្យាគិតិ បចយាតិដ្ឋិស្សាវជ្ជាគិវេតា បុគ្គយចដ្ឋាតវេតា ឞ្យាគិវេតតិ តតិឃាតិដ្ឋិស្ស បច្ឆាចដ្ឋាតវេតា “ឞ្យាគិឞ្យាគិតា”តិ ស្វេត្ត បជិបិជិឃា បឆាតកាវេចត ចត្តុយិដ្ឋត្តា៓

បវប្បយោគោ-កិរេតាតិ ហេដ្ឋា ច្ចុត្តស្វេត្តត បុគ្គតិបិវេត បវេត្ត “វាឌឥត្តាគិស្វ បវ”ត្តិយិតា (១-១-១០) បវតិបិវេតា-កិរេតា, ចចវេតតាតិ- “ពហុល”ត្តិ ចចវេតត, បុគ្គកា លឃុត្តស្ស បវប្បយោគោ-កិរេតាតិ វាឌឥត្តាគិបិវេតា ឲចា-កិរេតា៓

ពយប្បច្ចតាឥវាតិ ច្ចុយិតា បឆាតកាវេចតា-ក្កុយស្ស ចត្តុយិដ្ឋត្តយាហ៓ វវេវា អាគិ ឃស្ស ចំ វវាគិ, វវេជ្ជា ច ឥត្តកិ ច ចីលា ច, ស្តក្លុលញ្ញុ យុវវេលិ ច, ឆតបតិ ច វាវេយា ច វេកាវេចាចាតិ ចិក្កវេហា៓ ឌិឌំវដ្ឋា ឌាឃាវដ្ឋវយាតត្វា អវជ្ជា-ឌញ្ញុ បតិ ច, ឥញ្ញុ បតិចាតិ ចិក្កវេហា, អចត្តវេឃា ច អស្សកាច, អក្កិ ច ច្ចុវេដ្ឋាចាតិ ចិក្កវេហា, ចំតិចាឃិយិក្រាហិវេត អចត្តិ ច អស្សវេកាចាតិ ឲកវេត្តតបិ ចិក្កវេហា ចត្តតិ៓ ឥត្តវយាវេវា- ឃំ ឥត្តវគិវត្តា ឥត្តវេដ្ឋា, វេឥ ច វេឥ ច បឥាតិ ឥត្តាតិតិ ហិ ស្តកឃត្វប្បឆាវេតា- ឃំ ឥត្តវវេដ្ឋា៓

១១៓ វជ្ជា

អច “វយាហាវេ តបុំវក”ត្តិ (១-១០) ចិជ្ជយាវេត កិ “វជ្ជាគិ” តិ ច្ចុយិតា វត្វការវេចកវេតាតិ អាវដ្ឋិយ វេចាវេឥតិ ‘តត្វេច’ច្ចាគិ៓ តចាហិច្ចាគិតា “វយាហាវេ តបុំវក”វេត្តច យិជ្ជតំ វយវេត្វតិ៓ ឃចាច្ចុត្តវេចាឥតាចាលវេត បវាឆិប្បាឃំ បវិកវេប្បវេត្តា’ចវេត្វ’តិអាគិយាហ៓

វេតតិ ច្ចុយិតា ចវេត្វតិអាគិតា កតបវិកប្បតា ត យិជ្ជាតិតិ ឥវេស្សតិ, តត្វ វេហត្យាហ- ‘វជ្ជត្តស្ស បុវិវាឆិតត្តា’តិ, វតិវេចច្ចាគិតា ‘វយាហាវេ តបុំវក’វេត្តត្វ ចិវេវវតក្កវេលា បវេយាឌតំ ចត្វ ‘វជ្ជាគិ’តិ ច្ចុយស្ស តិវត្វកត្តវេយច មិវិកវេវាតិ៓

បវេយាឌវេតតិ លិឃចប្បវេយាឌវេត;

វជ្ជត្តិឃតិតិ ចិវេវវតក្កហលំ វជ្ជត្តិឃតិ;

ឲត្វាតិ ឲតស៊ិ ‘វជ្ជាគិ’ស្វេត្ត;

តវេត្តតិ ច្ចុយិតា ឃចាច្ចុត្ត វេចាឥតំ តិចវេត្តតិ៓

‘សញ្ញាឌឹ’តិ ឞុត្តឞ្ស ឞាត្ថកត្តយាហ- ‘ចត្ថឞយាឞាតត្ថូទ’យិច្ចាឌិតា៉ ៩កត្តញ្ញបឆេឞោ កាតឆេណ្ណាតិ “សញ្ញាបុឆេណ្ណា ឌិក្ខ”តិ (១-០-៥១) សញ្ញាបុណ្ណាឞ្ស ឞយាឞឞ្ស ឌិក្ខឞញ្ញា ចិឆាឃ តឆត្ថឞ្ស “ឌិក្ខឆេកចចត”ត្តិយិតា (១-៣-០) ៩កត្តញ្ញបឆេឞោ បឆេហិ ចិឃ កាតឆេណ្ណា៉

ឞយាហទណំ ឞយាហាឆេទាតិ ណ្ណយិតា កាចឞាឆេតា-ឃំ ឞយាហាឆេឞឆ្កោ៉ ឃឌិ ឞយាហទឹឃតីតិ ឞយាហាឆេទាតិ កឞូឞាឆេតា ឞិឃា, តឆា បច្ចា ក្ខុយាទិឆេឃា ឞយាហឌោតិ ចាញ្ញឞ្សាឆេត្ថ ទុត្តិ ឞិឃា បច្ចាក្ខុយាទិឆេញ្ញត្ថ ឞកបឆត្ថប្បឆាតត្តា ពាហុចចតំ ឞិឃា “ឈាបឞ្សាត្តឞ្សាប្បឆាតឞ្សា”តិ (១-១៣) អប្បឆាតទឞ្សត្តច្ចា ត ឞិឃា... ឞយាហឌោតឆេយច ក្ខុយាទឹតំ បឆាតត្តា, តឞ្វា បច្ចា កាឆេចា ឞយាហឌោឆេញ្ញតឞ្វិ ចាឆេញ្ញ ឞយាឆេឞាច តត្ថិ កឞូឞាឆតឞ្សាតុបកយឆេតា៉ បច្ចាត្ថិ ក្ខុត្ថិ ឞយាហាឆេទា, ចតុត្ថិ បចាតំ ឞយាហាឆេទាតិ ចាឆេញ្ញ បត អត្តិ, ឞយាហាឆេឞ្សេកត្តា តុ ឞតំ ឃ្វតំ ចតត្តិ ៩ត្ថ ចិឃ ឞាកាចិកឆេយកចចតំ ឞិឌ្ឍឆេយចេតិ ចិណ្ណាឆេបតិ៉

១១៉ ក្ខូឆេច

ក្ខូចិឞឆ្ក្ញ្ញ បឆេឃាកតិឃយតឆេត្ថ “បឆេទា ក្ខូចឹ”តិ (០-១លិ) ៩ត្ថ ទុត្តតឆេឃត ឆេចឌិតឆេណ្ណា៉ អចិឆេឞឆេត ឞ្វាហទឆេណាបឹតិ បឆេទឞំ ចិឃ “លាឃា”តិ (១-១-លិ១) ឞុត្តឃិត្វា ចិកឆេប្បត ‘(ក្ខុឌ្ឍច្ចាឃ) ក្ខុឌ្ឍច្ចាឃាតិ ច “ឌាហុឆេល្ល”តិ (ឆំ, ១-១-លិ៣) ឞុត្តឃិត្វា តិច្ចុ ‘ឌ្ឍច្ចាឃំ ឞលតច្ចាឃ’ត្តិ ច ឆេតាឆាហទិត្វា ឞាយឆេណ្ណាត ‘ឞលតច្ចាឃំ ឞក្ខុត្តច្ចាឃ’ត្តិ ឞ្វាហទឆេណា ឆេឞ្សិឆេតបិ៉ អញ្ញាតាតិ ពាហុលកាចឆេតា អញ្ញាត៉ ចិក្ខុហឞយត្តឞ្សាតិ ចិក្ខុហឞាយញ្ញាឞ្ស, ឃចាឞឞ្តចត្តិ បិឞាឆឞ្ស លាឃាឌ្តច្ចាឌិតា ឞឞ្តចាតតិក្លឆេយត, ឞឆ្កាតិ ឞឆ្កឆេតា បទាឃ៉

១២៉ ឞ្សាឌិ

តតុឆេចច្ចាឌិតា ទុត្តិ ឆេចាឆតំ តិឆេឞឆេតិ ‘តឆេត្ថ’តិ៉ តត្ថ កាទេលយាហ- ‘ឈឞណ្ណាតត្ថា’ត្សាឌិ៉ អឆេឈាតត្តិ ឈច្ចាកាឆេចន្ទិតាតំ, តតុ ណ្ណតិ ឃយាកាឆេទា ឆេឈា, តចាឞតិ តប៉ុឞឆេក ឆេឞា (ត ឞិឃាតិ) បទិកឆេប្បតិ ‘តប៉ុឞកត្តា ឈត្តឆេយច តត្ថិតិ ឆេចឌិ’តិ៉ តឞ្ស ឆេតតិ ឃចា ទុត្តយប្បឌិក្លិបិត្វា អឆេត្ថច តប៉ុឞឆេក ឈត្តត្តិ [តប៉ុឞកត្តត្តិ (ឆេបិត្វឆេក)] ឆឆេឞ្សតុយាហ-លឆ្កឹឞយាឞឆេឞ្ស’ច្ចាឌិ៉ តប៉ុឞឆេក ឈត្តឞ្ស [តប៉ុឞកត្តឞ្ស (ឆេបិត្វឆេក)] ឞឞ្តាចឆេយច ឞយឆេត្ថតិ តប៉ុឞកត្តំ ហិ’ច្ចាឌិតា, បិទិកាឞិកត្តិ ៩ត្ថ ឞុត្តឆេយចាឌិឆេប្បតំ, បទិកាឞាឃ តិឌ្ឍាតំ បិទិកាឞិកំ ឞុត្តិកត្តិ អឆេត្ថ៉ា អាទកិតណ្ណឆេយចិឆំ ឞុត្តិ (តប៉ុឞកឞ្សាបិ) ទឞ្សត្តចិឆាតាឃាតិ អឆិប្បាឆេឃា៉ ឈតិឞ្សិតឃិ កាទិឃត្តិ “ឈ៑ាហុ្ឌឹឆេត”ត្សាឌិតា (១-៩០) ចិឌិឃយាតឆេយកាទាឌិកាទិឃយិ៉ ៩តំ ឈតិឞ្សិតំ កាទិឃំ តច ឃុត្តត្តិ ឞញ្ញឆេត្តា៉ អឃុត្តឆេត្តបិ ឆេចាឆេឞា- ឃយាបតឆេតចាញ្ញាឞឆ្លិឃាហ-‘តាឃយិឆេចាឆេឞា’ច្ចាឌិ, ត ទឞ្សឞ្ស ៩ឆេត្ថច លឆ្កាចឞទត្តា បឆយំ ឆេតត បចិឆេ្ឌ... (ឈតិ)ឞ្សិតំ កាទិឃត្តិ តាឃយិ ឆេចាឆេឞា បទិកាឞាច ឆេឞតាតិ យត្តញ្ញា៉ ឞលតច្ចាឆេឃ ណ្ណតិ បឆេច្ចឆេចា៉

១៣៉ ឈយ

អនោតាទុចចាតិអាគិ ហេដ្ឋា ចុត្តភយាចលេម្ពត ចុត្តំ៉

១៨៉ កោស្ស

សកត្ថបរិច្ឆេទកោ កុលេ បចត្តត្តាតិ ធ្លយិតា លដ្ឋីសយាសស្ស ជ្ញត្តបេគត្ថប្បឆាភត្តយាហ៉

១៩៉ ធ្លត្តិ

ធ្លត្តិចិងឹសុ “បុត្មស្ស បឆចបុឆចា”តិ (១-១៨) សុត្តបរិយេត្តសុ៉ ធ្លត្តិយត្តិ ធ្លគំ ភាយចិសេសតំ ចា សិយា បច្ចយត្តចិសេសតំ ចា, ពត្ថ ភាយចិសេសតយេចិគំ ត បច្ចយត្តចិសេសតត្តិ គស្សេត្យាហ- ‘ភាយេ’ច្ចាគិ៉ អការត្តូតោ ភាយប្វាតិ ទុកត្តាឌិយហត្តត្ថចាធិតោ អការត្តូតោ ភាយប្វា៉ ធ្លត្តត្តិ ទុត្ថ ធ្លត្តីតិ ធ្លត្តិលិដ្ឋំ ចុច្ចតិ៉ ធ្លត្តិយេច ហិ ទុសាតិ លិដ្ឋីយតិ សេដ្ឋតីយតីតិ លិដ្ឋំ៉ ធ្លត្តិយា ទុសាតិ បសិទ្ធិយតោ អត្ថស្ស ភារេចា សាយញ្ញា ពាលឃុចត្តាគិ លក្ខណំ ធ្លត្តត្តំ៉ កិយេត្ថ លិដ្ឋំ ភាយ–

ទុសេសា ទុតយិតិ ច,

បសិទ្ធិ អត្ថេសុ យេសុ លោកស្ស;

ឌិបុំ តប៉ុសកាតីតិ,

ចុច្ចេត្ត ពាតិ ភាយាតិ៉

អត្ថេសុ យេសុ ទុសា ទុសេសា ទុតត្តិ បសិទ្ធិ លោកស្ស ហោតិ ទុតាតិ យឆាក្កមំ ធ្លត្តិបុរិសតប៉ុសកលិដ្ឋាតីតិ លោកេភ ចុច្ចត្តីតិ អត្ថោ៉ ទុចញ្ញាកត្វា ចុច្ចេត “លិដ្ឋំ ភាតុសាសតីយំ លោកតិស្ស យត្តា លិដ្ឋស្សា”តិ៉ ពត្ថ កោធ្លច្ចាឌីស្វេសា ទុសោតិ បសិទ្ធិយា ធ្លត្តិលិដ្ឋត្តំ, អដ្ឋិអាឌីស្វេសា ទុតត្តិ បសិទ្ធិយា ធ្លត្តិតប៉ុសកត្តំ, ពដៀកឌី ពដយិច្ឆាឌីស្វេសោ ទុសាទុតត្តិ បសិទ្ធិយា បុយិត្តិតប៉ុសកត្តំ, យាលិធ្លច្ចាឌីស្វេសាតិ បសិទ្ធិយា ធ្លត្តត្តំ, នុវក្ខច្ចាឌីស្វេសោតិ បសិទ្ធិយា បុលិដ្ឋត្តំ, កុលយិច្ឆាគោ ទុតត្តិ បសិទ្ធិយា តប៉ុសកត្តំ៉ សយាសស្សាបេច្ចចំ គដ្ឋត្តំ, ឌោតកាតិ គស្សតីតិ សម្ពត្ថេ៉ ឌោតកា ធ្លត្តត្តស្សតិ បកទលោតា ចិញ្ញាយតិ៉ ពតោ ចេច្ចាគិតា បច្ចយត្តភាចិតោ យេ គោសា តោសេយត្ថភាចកាសោតិ គស្សតិ៉ សយាភាឌិកទលត្តំ ពាហុចចតយ្បិ ហោតីតិសម្ពត្ថេ៉ ធ្លយិតា ធ្លគំ ឌីបេតិ “ធ្លត្តត្តស្ស បច្ចយត្តេត្ត សតិ បឆាភត្តាស្ស ឰតិទេកលក្ខណាយ លដ្ឋីយា ‘កុយារិត្តំ (គេចគត្តាយា’តិភចិតត្តំ, ពតោ ច ត សិយា កុយារី)

ឧេចឧត្តា'តិ ឃយាតាឌិកទលត្តំ, តឆា ក្យាទិរេយាតិ ពាហុចនតបិ ទ្ថត្តត្តទេឃ្យកត្តា៍ បកតិយត្វ ចិនេរឃតបទ្ធេ ត្យ បកតិយា ទ្ថត្តត្តចិឃិនិ្ឌ

ឧទ្ឋាទេយទេចាទ្ធទេត, អាអាឧទេយា ត្យ ទេខាតកតាតិ តត្វ ញ្យតិទេទកាកាចា លង្ឌឹ យា អប្យឃទ្ឋា ន ពាហុចនតបិ អនេតកត្តាច ឧទ្ឋាឃ្ស ឃុត្តត្តិ

យចាចុត្តទេឆាឃាចឃទាកាចា ទ្ថេត្វឃិន្លិ"តិ៍ អទេទ្ឋាតិ ខយាឌិច្ឆ ខឹតិត្តត្យទ្ឋ្យចទិយាឧទេយា ឧទេឃ្យតិ៍

ទ្ថត្តិយយកិឆេឃ្យាយត្តិ ទ្ថត្តិលិទ្ធឃទ្ធាទេត ទ្ថត្វទេត្ត អត្វត្តទេត, យទេឆចហិតិអាឌិតា ស្ថបយាចទេឃត យចាចុត្តទេយចត្វំ ចិកាទេចតិ៍ តត្វ

ទ្ថត្តត្តមិច្ឆាឌិតា បទេទាបចទ្ធិតបទ្ធឃ្យាឃុត្តត្តត្តិទ្ធិទេត្តតិ, ទេតា បបទ្ធទេត [ទេតាបបទេទ្ធយ្យ (បទ្ធិកា)] ឧេចឧត្តាឃទ្ធចនិយឃ្យាបិ

ទ្ថត្តត្តទេតា អញ្យតិទិត្តត្តា 'ទ្ថត្តត្តំ ឧេចឧត្តាយា'តិ កិត្ថាឌិកទលតា ត ឃុទ្ធទេត, អត្យបបត្តិទេយច ឃទេត្វតិ 'ឧេចឧត្តាយាតិ'ច្ឆាឌិតា៍

ឃយាតាឌិកទលត្តទេយច ឃិយា ទ្ថត្តិឃទ្ធចនិយទេតា អតទ្ឋាត្តា ឧេចឧត្តា ឃទ្ធចនិយឃ្យ ទ្ថត្តិ ឧេចឧត្តាតិ៍

អទេតាឧចាតិ ទ្ថត្វទេត្ត អាចិឆាតទេតាទេយច៍ តទ្ឋាទេតាត្វឃ្យាតិ ទ្ថង់ ខយាឌិច្ឆាឌិយតាត្យកាយិតា [ត្យកាយិ បត (ទេបិត្វទេក)] ចុត្តំ, តឆា ហិ

ទេត ឧចំ លិទ្ធលទ្ធល យាហុ (បិ, ३-១-៦ កាឃិកាឃំ) "ឃាយទ្ឋាចិទេឃឃា ទ្ថត្តត្តាឧទេយា ទេកាត្តាឧទេយា ចិយ ពាហុប្យកាទេញ្យត្តិទេយាតិ

[ឃាយទ្ឋាតិ ន ត្យល្យខាតិយបឧត្វឃាឆាទលត្តា តាតិ ចិទេឃឃា ន អទ្ឋា យទេទ្ឋាហិ ចិខាតិទេយតិ ន ចិឃិឃ្យទេត្ត ញ្យាចត្តទេត្តតិ

ឃាយទ្ឋាចិទេឃឃា៍ ញ្យឌ្ឋឹយត្តិអា ឧទេតហិតិ ញ្យត្តិទេយា ឃាយទ្ឋាចិទេឃឃាត់ តិឃ្យយា, ពាហុប្យកាទា ញ្យត្តិ ទេយា ទេយឃំ ឃាយទ្ឋាចិទេឃឃាត់ ទេត

តឆាចុត្តាតិ– (កាឃិកាចិចទល បទ្ធិកា៍)] ទេត ទេញ្យចំ យទ្ឋាទេត្ត "យឆា ទេកាត្តាឧទេយា ឃយាតខាតិទេយឃុ ឃទេទ្ធទ្ធត្យចត្តទេត្ត, ចិខាតិទេយហិ

បត តិចត្តទេត្ត, តឆា ទ្ថត្តត្តាឧទេយាបិ៍ ចិចិត្តត្តា បត ឃាយទ្ឋាចិទេឃឃតិឃ្យយាត់ ញ្យទ្ឋាកាត់ ទេកាចិទេយច ឃាយទ្ឋាចិទេឃទេយា ទេកាតចិទេឆច

តិឃ្យទេយត ញ្យទ្ឋាទេត, ត ឃទេទ្ធា ឃទេទ្ធាត (បតិ) តិយតចិឃយត្តា កាចឃត្តឹត់, តត្វ ទេយតទេត្វត ទ្ថត្តត្តទេយច ញ្យទ្ឋាទេត ត ប្យុយត្តំ តាបិ

តប៉ុឃកត្តំ, ឃា ទ្ថត្តិទេយច កចតិ ត ប្យុយា តាបិ តប៉ុឃក៍ ទេយត ប្យុយត្តទេយច ញ្យទ្ឋាទេត, ទេឃា ប្យុយាទេយច៍ ទេយត ត្យ តប៉ុឃកត្តំ តំ

តប៉ុឃកទេយច៍ ទេយា ត្យ ខ្វិត្តំ តិល្អ (ចា) ញ្យទ្ឋាទេកា, ទេឃា ខ្វិលិទេទ្ធា តិលិទេទ្ធា ទេច"តិ (បិ, ३-១-៦ កាឃិកាចិចទលបទ្ធិកា) តឃ្វា បទ្ធាទេតា

យចា ចុទ្រិត្តត្តត្តចទេតា អត្វឃ្យ អកិឆេឃ្យឃ្យាតិ ឧចទេយត្វ អទេត្វា ឧទ្ឋទេទ្ឋា៍

អទេឆច្ឆាឌិតា យចាចុត្តទេឆាឃបទិហាទាយ ខឹតិត្តត្យទ្ធិតា យត្យបចទ្ធិ តំ តំ បទិកទេប្យតិ៍ ទេឃា ឧច ចទេហិច្ឆាឌិតា ស្ថបហាឃប្យុទ្ឋាកយុត្តទ

យាឌិទ្ធទេត៍ យឃិយទ្ធិតក្យក្លទេជិចិយាតិ យឆា ទេកាចិ អទ្ឋាក្យក្លទេជិ អទ្ឋាឃ្វា កឹទេតា ឃិយា, តឆា ចិខយិទេតា ក្យក្លឧឃ្យ យុក់ យឃិយា យទេទ្ធត្វា

ស្ថបទេតត្តិ ទេឃា បឆយ់ តទេតា កឹទេតាបិ ប្យុត អទេទ្ឋាតិ យត្វា យុឌ្ឋិក្យាយុឃ្យហទេត៍ យចា(ព ទេឃាច ក្យក្លទេជិ ញ្យាទេខ ទេតាបឧឃ្សិទេតា, តឆា

(ពាយីត្យទេត្វា៍

១៨៍ អាទា

ប៉ុទេយាទេកត កទិយាឃំ ចត្វយាតទេតាច តិយទេយត "យាត្យលិឌិត្វាតិ កទិយាឃំ" (៦-១៦) ត្យាតិ, ទ្ថយិតា ត្វតិយទេយត កទិយាយយកទិយាយទ្ធា

ទ្ថតិត្យតិយទេយត ចត្វយាហ- 'អាទាយិកឃ្យ កទិយា'ទ្ថច្ឆាឌិ៍

១៦។ ចិត្ត

ចិត្តយ្យាតិ ឧត្តកេ ចុត្តេបិ ចិត្តប្បច្ចយត្តេនាតិ ចេនេត ការេណយាហ-កេចលស្ស អញ្ញបរេត្វ បយោគាការចា'តិ។ ត្តយិតា
បច្ចយក្ខហណបរិការយត្តេរតាបិ សាយត្តេឃេតចាឃយត្តចិសេសោ លត្ថីតិ ឌីបេតិ។

១៧។ ឈន

ចំសត្តិយោគាតិ តេន តិប្បច្ចយេន សត្តិយោគា ឧតិការចា, អឃយេត្តាឌិប្បាយោ 'ឃត្ត តិប្បច្ចយោ តេត្តច ឃលិបេបិ'តិ។

១៨។ ធាតុ

ករិយាយត្តិ បកតិចិសេសតត្តា ធាហ- 'ករិយាយ'ត្តិអាទិ។ បុត្តាយឆេយ្យាតិ បុរិសស្ស សយញ្ញាក្ខតា, បុំយោគេតាតិ បុរិសេន សហ សម្ពន្ធេន
តេហតុតា។ ត្តត្តិយំ ចត្តត្តិតិ សោឃយិត្យកេឌចចត្តិត្វាយំ ឃឌា ករិយាសល្លាតាឃយិត្តិយំ ចត្តតេត្ត, តឌាឌិបិឌាតិ ចុតេត្ត ចិញ្ញាយតិ
'អាកតិកាលត្តា តឌាឌិបិតេឌា ហោរេត្តា ឧចំ ហោតី'តិ ឌស្សេតិ, បុត្តាយឋ្ឋាយោគាអបិលកត្តាតិ តឌាឌិបិឌេតាតិ អត្ថោតិ សេសោ។
ត្តឌញ្ចា តឌាឌីសុ កាលសុត្តត្តិ ចេឌិតត្ថំ, តស្ស អត្ថំ ចឌតិ-'បុឃុតោ'ត្តច្ចាឌិ, អបិលកត្តាតិ កិំបសុបិលិកា លេត្តបិលិកា។

១៩។ បុទ្ធ

បុទ្ធសទ្ទេតា សញ្ញាយំ ចិប្បច្ចយំ សយេត្តតិ'បុទ្ធក្ខតា បឆចីតិ ហិ យហិ ចុច្ចតី"តិ, បុទ្ធក្ខតាតិ ហិ ត្តយិតា បឆចីសទ្ទស្ស បុទ្ធសទ្ទក្ខតត្តំ
ចិញ្ញាបេតិ, យហិ ចុច្ចតីតិ ត្តយិតា តឌាឌិបិឌា សញ្ញាយំ ចិប្បច្ចយត្តំ, បុទ្ធក្ខតា បត្តជាតិ អត្ថោ។

២០។ នយា

បរាឌិការេតា បច្ចយស្ស បរចិឌិតាច សាយិប្បស្ស សិទ្ធត្តា សាឌិប្បចចតស្សត្តសទ្ទស្ស កហណយតត្តកំ សិឃាតិ យត្តាចឃចចចេតា
ឃយត្តសទ្ទោ កឃ្យាតីតិ ឌស្សេត្តា អាហ- 'តស្ស អត្តោ'ត្តច្ចាឌិ។ អចសាតចតិ+អចឃចោតិ បឌេច្ឆេឌា, សយាសក្ខហណេត កហណេ
ការណយាហ-'អចឃចត្តា'តិ។ ឃឆាចុត្តចោឌតាឃ តិចេត្តាសត្តឫបយាចសេត ឌស្សេតុយាហ-'តាយំ ឆោសោ'ត្តច្ចាឌិ។ បល្លចិតស្ស រុក្ខស្ស
បល្លចាតយចឃចត្តំ ចិឃ សយាសេតា ឋត្តរកាលំ ចិឌីឃ ធាតស្ស អការស្ស សយាសាចឃចត្តំ ត ចិរុឌ្ឈតីតិ អត្ថោ។

៣៣៑ អសិ

អតិក្កន្តមង្គុលិយោតិ ចិក្កុទហា៑ ឯត្ថ អង្គុលិយោ នយាហជាតិ បរចិក្កុទហតាត្ថយាហ, ឯត្ថ អង្គុលិយោ បយាលយស្សាតិ ចិក្កុទហតេចំ នយាទសា ពទតា យត្តប្បច្ចយេ ពល្លប្បច្ចយេ ចា ពស្ស “ទលិទបិ”តិ (៣-១១១) ត្ថយិតា ទលិទប កទព ចិទវេវនតនយាសា អកាទទាតិ ឥទស្សតំ ‘កឆ’យិច្ចាឌិតា ឃំ ចុត្តំ ពំ ឥទស្សតំ ‘អន្តាបឥទត្ថ’ច្ចាឌិ ចុត្តំ៑ នយានចិឆាតំ អទតាបឹតិ យត្តាឌិប្បច្ចយទលិបំ កត្វា “ចិទវេវនតទយកទត្ថទត”តិ (១-១១) នយានចិឆាតា, អឆ តាឃយង្គុលិនឌ្គេតេចំ នយាទសា, យាទត បច្ចយទលិបចទវេត ចិតាច អប្បច្ចយេត តិដ្ឋប្បត្តិតិ យត្ថា ‘អង្គុលនឌ្គោ ចា’ច្ចាឌិតា ឃំ ចុត្តិឃំ ចុត្តំ ពត្ថ អានង្គំ ចិទចយតិ ‘អទឆ’ច្ចាឌិ៑ ឥង្គុលនឌ្គស្ស បយាលិតិចត្តតទតា កឆត្ថិបិ អន្តាបឥត្ថតា និឃាតិ ‘ឃឆា ពឆា អន្តាបឥទត្ថ ចត្តតុ’តិចុត្តំ៑ តត្ត តិទង្គុលត្តាឌិ នន្តាយង្គុលនឌ្គេត នាទធតំ នក្កា, ពឆា នតិ កិយង្គុលិ នឌ្គា អប្បច្ចយចិឆាទតទតព្យានក្ខិយ បទយាឌតត្តទំ អបឌិនិត្យាហ- ‘នន្តាទត្ថ’ច្ចាឌិ៑ អង្គុលិនឌ្គទតា អប្បច្ចយេ អចិហិទព តិទង្គុលិច្ចាឌិបិ និឃា ពត្ថិចត្តតទយត្ថ បទយាឌតត្ថិ ឥទស្សតិ ‘អង្គុលិនឌ្គតិចត្តតត្ថ’ត្តិ៑

៣៥៑ ឌីឈា

ឌីឈទត្តត្តាទឥា តាតុនិដ្ឋត្វា លិង្គចិទវេវនស្ស កធំ តប្បំនកត្តទយចិច្ចានក្ខិយ ទចាទឥតិ ‘តតុទឆ’ច្ចាឌិ៑ តាឃំទចាទយាច្ចាឌិតា បទិហទតិ៑ “លិង្គំ តាតុយាននិឃំ ទលិកតិស្សយត្តា លិង្គស្សា”តីឥយាលត្ថ ចឥតិ ‘ទលិទក’តិអាឌិ៑ អឆចាតិ បក្កត្តុទាបឥស្សតទត្ថ តិបិទតា, ចិកន្ទាតិ ចិកឌិត្វា៑ ក្វឌីតិ ទយាកចិកាទកតាតិ អឆិប្បាទយា៑

អទហាទត្តត្តិ នយាហាទទ (ចត្ថ) នយាសា តប្បំនកត្តំ៑ អតិទទត្តាតិ បុល្លិង្គេ បិឌិនយាទសា, នយុធាឃនឌ្គស្សាប្បចឃទឆ ចុត្តិ នត្តាចទតា ឲកទឥនចចទតា បុន្តាទត្តាទឥា ទត្តិនឌ្គោច្ចាហ-‘បុន្តា ច សា ទត្តិ ចា’តិអាឌិ៑ ឲចទយកទត្តត្តិ បិទឆត ត កចិតន្តា... ពស្ស នយាហាទទត នយានត្តាកាចា៑ តប្បំនកលិង្គយុត ទលិកនត្តិស្ស ឃត្វា ចិទន្តាឃំ៑

អនយានត្តបទក្កតិ នយានត្តអប្បច្ចយស្សាកាចបទក្កៈ បុន្តា អតិក្កន្តា ទត្តិ បុន្តាទត្តិ(តិ ទត្តិ នឌ្គា) តេកទឥនចចទតាតិ នយានត្តាកាទចា៑

៣៩៑ ទកាត្ថ

តតុទឆច្ចាឌិតា ឃឆាបិឌិតទឥាសំ តាឃំ ទឥាទសាតិ បទិហទតិ៑ ស្សាឌិទលិបស្សិច្ចាឌិតា ស្វុលកស្សាឌិ ទលិបទតា ប្បស្វុលកតន្តិត ទលិទបិច អទលិទបតឹយិតា បទាយដ្ឋ ឃុទត្តាតិ ឥទស្សតិ៑

៣លិ៑ ទត្តិ

នត្ថិកិច្ចំ ក្រញ្ញាតីតិ បឃោកេ អាឆេយ្យ កោដតសល្លោត អបេក្លិតេ នត្យាឆេឃា អាឆេឃ្យសាបេក្លា, តេសយ្យិ ត្ថយិតា តិបិត

តេតេចាតិយតា សយាសស្ស សិទ្ធិតិ ឆេស្សេត្តា អាហ- 'នត្ថិកិច'ត្តិអាឥិ, នត្តិ ច ឥចាចាតិ ចិក្កេហា, ចត្តុសយាសេ ត្យ ន(ត្ថិកិ) ចា។

២០។ ធាតុ

សយាសទ្វា (១៣) ធាតុ, តាស្ស យុត្យាហិ អង្គុលីហិ សព្ពេត្តា ឃុញ្ញតិ, តតុ ទេត្ត អង្គុលិ បយាលយស្ស ធាតុតោច្ចាឥិ យុទេត្យា

អង្គុលិសទ្តោកហិតេតាតិ សព្ពេត្តា សព្ពចតិ កិរេយចំ ចុច្ចេតច្ចាសក្កិឃាហ-'ឃឥបិ'ច្ចាឥិ, បយាលចចេតតាតិ

យត្តាឥិបច្ចឃត្តុក្ខតបយាលចាចកោត, អង្គុលិ សទ្តស្ស ធាតុតោ បយាលចាចកត្តា ចុត្តំ- 'ធាតុតោ សព្ពេត្តា អត្តិ'តិ។ ចិសេសតសយាសេតោ

បរិ តឆត្តុចិសេឃ តស្មិបយាលត្តុចិសេឃ "យាតេយេត្តា"តិអាឥិតា (៣-៣៩) យត្តាឥិប្យច្ចេឃតកចិតញ្ញត្តិអេត្វា, លោះបេតកចិតញ្ញត្តិ សព្ពេត្តា,

"អសេញ្ញុហិ ចាង្គុល្យា តញ្ញាសញ្ញេត្តុសុ"ត្តច្ចត (១-៣៣) ឃធាត្យាតំ, តឥហាប្យតិឥសយាហ-'បុទេញ្ញ ចិឃសិទ្ធ'ត្តិ, អតកាទត្តាតត្តិ ក្ខុយិអាឥិតំ,

តញ្ញិឆាតេ តស្ស អប្យច្ចឃស្ស ចិឆាតេ បឃោឌតំសិស្សោកាទោតិសព្ពេត្តា។ ត្តយិតា កច្ចាឃតាតំ បកទេលោ បឃោឌតំ ឥស្សិតំ។ អឆច

បតេត្តុ "ក្កុចិ សយាសត្តកតាតយកាទេត្តា"តិ (ក, ១-សិ-១១) ត្តយិតា អកាទត្តស្ស សយាសេត្ត កេត សាយត្តុឃា 'ស្យាច'ត្តតិ (ក, ១-១-១៨)

សិស្សាកាទាឆេសាកាចា តិច្ចេយាកាទត្តុ្វបំ សព្យញ្ញតីតិ បរិកប្បិឃតស្សាឃុត្តកាចំ ឥស្សេតុំ ឃំ ចុត្តំចុត្តិកាទេត, តំ

ឥស្សេតុយាហ'អកាទត្តស្សបិ'ច្ចាឥិ, ឃំ-ចុត្តិ សិស្សាកាទា ឆេសតិចត្តេត អកាទកទេលោ សាយត្តុឃំ, តឆកាចា សិស្សាកាទាឆេសា ត

តិចាទីឃតីតិ ឥស្សេតុយាហ-'តចេ'ច្ចាឥិ។ ចរិតត្តុតាឃ តិត្តិតប្យឃោឌតតាឃ, តេតេច កច្ចាឃតចុត្តិកាទេតេច អប្យច្ចឃត្ត យុធាហធំ

សក្កតាកត្តាតុសាទេត, អញ្ញញ្ញាតត្តត្តាតិ ត្តយិតា តិល្លេយសំ សទ្ធាតំ សក្កេត ញ្ញញ្ញាតត្តត្តេយច តោលោឆតិ, តិទត្តុកត្តិ បុទេញ្ញច អកាទត្តត្តា

តិទត្តុកំ, អាកាទចិឆាតេតេចាតិ (ក, ១-សិ-១៨) "ឆតុយព្រច" ត្តត្យាកាទចិឆាតេតេច។

២១។ ចិចិ

អញ្ញាយញ្ញាកិរិយេតិ កិរិយាបរិចត្តុតយាហ, ត្តយិតា សុទេត្តុ កិរិយ សទ្ធាកាចេបិ ចិតិហទេលាសទេត្តេច កិរិយាញ្យតិហាទេតិ លក្ខតីតិ ឥស្សេតិ។

២២។ លក្ខី

បដិយុក្កកញ្ញូ អាយុក្កចលឃា។

២៣។ ចាញ្ញា

ការេបក្លហឹតិ កប្យច្ចយេបក្លិតេហិ។

៥៣។ ឧត្ត

អាបរិច្ឆេទាចរិយាភា ភ បេរ [បេរភ (បេពិត្តុក)] តេតា បរិ ឈាឌិការិយចិឆាភា។

៥៧។ ឌត្ត

ជាំឆេរេ បុត្តរេរលិបេ, អតិរេឃភ យហត្តិតិ ចិក្កូហ “តរតយិហ្សិកិឃិដ្ឋាតិរេឃ”តិ (៣-៩៣) តរប្យច្ចឃា ឈាឌិច្ចត្តិយំ ចិកត្តិលិបេ។ យហត្តុរេហ្គ្ហា ‘ភឌាឌិតាចិ” (១-១៧) យហតា ការចាតិ ចារញ្ញ“តស្ស ការចក បេច្ចុស្សត្តតា ត្តភ ញ្ញ លោឃ្យ លិឃ លិឃា”តិ (៣-៥៩) តេត្តា, ចិកត្តិលិបេ, ឈដ្ឋឹរយារេ, តេភាហ ‘រត្តញ្ញាភ’យិច្ចាឌិ។

៥៨។ អ

តេត្តា តេតិ រេប្តូត្តា។

៩០។ បរ

បរារេហ្គ្ហា ឧត្តុ អឆិកត្តុាតិ អាហ-‘អឆិកា’តិ។

៩១។ ក្លុ

អបចាឌចិរេឃបឹតិ “ចិន្តារេឃាតិរេប្តូត្តាភយា តត្រ ឆត្តុ”តិ (១-៩៣) ត្តយស្ស អបចាឌស្សត្តស្ស ចិរេឃបិ។

៩៣។ ចិន្តា

អឆ ចិន្តារេឃាតិរេប្តូត្តាភយិត្យច្ចយាភ ចិន្តារេប្តូត្តិតំ រេឃាតិរេប្តូត្តិភត្តិ កឆំ ចិចរលយិច្ចាហ-‘ចិន្តារេឃាតិ’ច្ចាឌិ, ចិន្តា ឆ រេឃាតិ ឆ ចិន្តា រេឃាតិ តារំ រេប្តូត្តា, រេរា រេឃរំ អត្តុិ តេ តេហាតាឌរេឃា យាតាឌរេឃា ឆ អភេភោបចាររេភហ ចិន្តារេឃាតិរេប្តូត្តិរេហ្គ្ហភ កឃ្ឈត្តិតិ អឆិប្បារេឃា, តរេហ្គ្ហភាតិ តត្រត្យត្រ។ តេ ឆ ល្តុបិតាឌរេឃាតិ តរេហ្គ្ហភ បរាយដ្ឋា ល្តុបិតាឌរេឃា ឆ, អត្តុ ការិយា រេប្តូចា តំចាចកោ

ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨

᪅᪄᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵ

ᩃ᩠ᩉᨷᩥᨲᩣᨶᩥ (ᨲᩥ ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣ) ᩈ᩠ᨷᩩᨴ᩠ᨵ ᨲᩮᨲᩥ ᨣᩉᩥᨲᩃ᩠ᩉᨷᩥᨲᩣᨶᩥ᪨

᪅᪅᪨ ᨧᩥᩈ᩠ᩈᩥ

ᨷᨬ᩠ᨧᨿᨣ᩠ᨣᩉᨱᨷᩁᩥᨠᩣᩈᩣᨿ ᨧᩥᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨧᨿᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪅᪆᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩦ, ᨲᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩮ ᩈᨲᩥ ‘ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨿᩣᨶᩮ’ᨲᩥ ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩥᨣ᩠ᨣᩉᩔ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨿᩣᨶᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᩈᨲᩥ ‘ᨠᨧ᩠ᨧᩣᨿᨶᨷ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩮ’ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨧᩁᩥᨿᩣ ᨷᩈᨴ᩠ᨴᩔ... ᨷᨴᩣᨶᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨠᨧ᩠ᨧᩣᨿᨶᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨿᩣᨶᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ- ‘ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮ’ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨠᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵ ᨠᨳᩴ ᨲᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ-‘ᨧᩥᩁᩮᩈᩈᩮᨶ’ᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ, ᩑᨠᩮᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨷᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨿᩣᨶᩮᨲᩥ ᩋᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨶᩮᨿᨶᨲ᩠ᨳᩮ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᩁᩮᩈᩈᨿᩥᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩔ ᨣᩉᩮᨱᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ- ‘ᨧᩥᩁᩮᩈᩈᩮᨶ’ᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩔ ᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩣ᪨ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩣᨠᩣᩁᩣ ᨧᩥᩁᩮᩈᩈᨶᨿᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩑᨠᩮᨲ᩠ᨳᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨶᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ (ᨣᨿᩮᩣ) ᨠᩣᨧᨶᩮᩣᨲᩣᨲᩥ ᨠᩣᩁᩮᩣ᪨ ᨷᩩᩁᩮ ᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨿᩣᨶᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨷᩩᨿᩣᩈᨴ᩠ᨴᩣ, ᩈᨠᩮᩃᩦᨲᩥ ᨷᩮᨡᩈᩈᨠᩮᩃᩦ ᩉᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ... ᨠᩔᨧᩥ ᨻᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩔ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ- ‘ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᨲ᩠ᨳ ᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᨲ’ᨲᩥ᪨

᪅᪇᪨ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ

ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩣᨠᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᩋᨽᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨧᩥᩁᩮᩈᩩ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ, ᨵᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᨲᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᨧᩥᩁᩮᩈᨶᩮᨧᩥᩁᩮᩈᩩ ᩋᩈᩣᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨷᩩᨲ᩠ᨳᨿᩮᨲᩥᨠᩣᩁᩮᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᨧᩥᩁᩮᩈᩩ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᩣᨴᩥᩈᩩ ᩈᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩣᩉ-‘ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩁᩮᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩈᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᨣᩉᩮᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨿᩥᨠᩣ ᨿᨲ᩠ᨳᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨣᩈᩥᨶᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᩉ᪨

᪆᪀᪨ ᨬᩣᨱ

ᩑᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨿᩥᨠᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩁᩮᩈᩮᨿᩣᨠᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩈᨿᩣᩈᩴ ᨧᩥᨠᩣᩁᨧᨲᩥ᪨ ᨬᩣᨱᨬᩣᨿᩣ, ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨴᩮᨠᩣᨲᩥ ᨬᩣᨱᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨲᨴᩣᩈᨴ᩠ᨴᩣᨷᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨩᩴ ᨩᩮ ᩈᨴ᩠ᨴᩣᨴᩮᨶ ᨧ, ᨠᩮᩣᩈᩃ᩠ᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩦᨠᨲᩥᩋᩣᨶᩥᨿᩴ ‘ᩃᩦ’ᨲᩥᩋᩣᨶᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᩣᩈᩃ᩠ᩃᩴ, ᩃᩦᨲᩥ ᩃᩮᨴ᩠ᨵ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨿᩣᨶᩮᩣ-ᨿᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨶᩥᨿᨲᨧᩥᩈᩮᨿᩣ... ᨣᨲᩈᩴ ᨧᩥᨠᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ,

តាឃយ្យេឃារកោតិ ត្យេឃ្យតិប្យេឃាក៌ា តិចេត្តត្វា ហេត្យាហ- 'អាកេយ'ន្ធាឌិ, អេញ្ញាហិ ចាតិ ឡយិតា ទ្វបឋិឌ្ឌិ កល្បាតិ៍

លិ៍ៗ៍ អត

តត្យ ឃុត្តេ'ឃេទ'តិ ឲុត្តក៌ា ចុត្ត'ឃទាគោ'តិ កតិ លេឆ្គិ អាហ-'ឃេទ'តិអាឌិ, ចេល្ហោ ឃត្តត្តគាគោតិ ឋិឌ្ឌចចតិ, ចេល្ហោ បទក្ខេត ឃំ កាទិឃំ ចិឌឹឃេត ត៌ា សោ ចេល្ហោ អាឌិ ឃឃ្ស ត៌ា តគាឌិ, តឃ្វិ តគាគោ ឌ្គត្តទបេគ ឃយ្យឌ្ឈតីតិ អេត្វា, លាឌាត្យេតា ក្លប្យន្ធេឃ ចិហិត ទេឃ្សតាកាទេតចាឃយ្យេឃារកោ, ត ចិឃុំ អកាទេតាតិ ឌេឃ្យត៌ា ត អាក្លាត៌ា អតក្លាត "ឰ្យញ្ជាតេ ឌឹឈទឃ្សា"តិ ឌ្គត្តទបគាឌិ ឃទឃ្ស ទឃ្សត្ត'ត្តិ ចុត្ត៍

លិ៍៩៍ តលា

ឃញ្ញាឃេឌ្គឃុចាតិអាឌិតា អចឃចត្វតិទេបក្លាតយ្យិ ឃចាកចត្វិ តិប្យត្តិ ឌេឃ្យេត្តា ឃញ្ញាឃេយច ឃឌ្គាតិ តិប្យត្តចាចិតញ្ញាត្តតោ ឌិបេតិ, ឃចាកចត្វិ តិប្យត្តិ, ទ្យហិឃា អត្វតិឆ្ឋេឃា, តេត ឃញ្ញាន្ធាគោ-ឌិប្យាឃំ ចិចទតិ 'ឃំកិត្វិ'ត្យាឌិតា, ឡត្តី ច បុយា ច ឡត្តិបុយំ, ត ឡត្តិ បុយត្តិ ឃយាឃេ តិបិតេតតិយិតា តប៉ុឃកាគេឃា [តប៉ុឃកតិឌ្គេឃា (ឃបិត្វេក)] តិ ឌេឃ្យតិ 'ត ឡត្តិ'ន្ធាឌិតា៍ លី-លេឃ, លទ- ចិតាឃេ ចាតិ ហិ ឲុតេហិ 'ត លីឃតិ ត លទតី'តិ អេត្វ "កាចកាទេកុឃ្វ ឈហ ឈកា"តិ (ៗ-៣៣) អប្យន្ធេឃ' ត លឃ ត លទ'ឡតិ ឌិត លត្តាគេឃាតិ អាហ- ត លីឃតិ'ន្ធាឌិ៍

លិ៍លិ៍ តកោ

ឲុចត្តិ ឡយិតា កឆ្ឋតីតិ ចាល្យ ក្លិប្យន្ធឃាឌិ៍ ឌេឃ្យតិ, ចិឃេឃា បតេត្វ តគាឃ្ស(ឌេ) ចឃលិ ចឌ្ឍាលិ, ឃឹតេត កទហក្ខេតត៍

លិ៍ប៉៍ ឃហ

តត្វ តឃ្វិ បទក្ខេត, ឃឃ្ស ច ឈត្តត្តិ ឃឌ្ឋេត្ថា៍

ប៉០៍ អប

អប្យន្ធក្លិ បន្ធក្លចាគហតាត្យបលឡ្គតឹឃំ តយ្យតាត្វេតា-ត្យេឃយ្សេយច៍ តឃ្វិ កយ្វយាតេ ឃយាគេឃាតិ កោតចិ លិតេក្កតាឌិកេតតាត្យាតចាគហតាត្យេឃឃុត្តយព្យាឌិតោតិ ឌេឃ្យត្យាហ- 'កេបិតេ'ន្ធាឌិ៍ កេបិតាឌិកាគេចតិ កត្វចិ ឈទាគោ

ᨠᩮᨷᩥᩃᨲᨧᩣᨲᨿᩃ᩠ᨯᩃᩥᨠᩣᨿᩦᨲᩥ ᨴᩔᨶᨧᩮᩈᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩮᨧ ᩈᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᩦᨴᩔᨶᩮᨲᩣᨲᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᩥᨷᩥᩈᩣᨧᩣᨿᩦᨴᩔᨶᩮᨲᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩮᨲᩣᨷᩦᨲᩥ ᨫᩮᨴᩣᨿᩦᩮᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩮᨲᩣ, ᨠᩮᨷᩥᩃᨲᨧᩣᨲᨿᩃ᩠ᨯᩃᩥᨠᩣᨿᩦᩮᨶᩣ ᩃᩥᨦ᩠ᨠᩔ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᩦᩮᨥᩣᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᩥᩋᩣᨿᩦᩉᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᨿᩮᨥ᩠ᨿᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨿᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᨿᩣᨶᨴᩣᩁᩮᩃᩣᨶ ᨡᩣᨶᩥᨲ᩠ᨲᩣᨷᩮᨥᩣᩁᩮᨠᩣᨲᩥ ᩈᩣᨠ᩠ᨠᩥᩈᨷᩥᩈᩣᨧᩣᨲᩥ ᨷᩮᨥᩣᩁᩮᨠᩣ᪨

ᨷᩢ᪐᪨ ᩋᨠᩣ

ᩈᨠᩮᨲ᩠ᨳ ᨧᨲ᩠ᨲᨿᩣᨶᩔ ᩈᩉᩈᨴ᩠ᨴᩔᩣᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᨲ ᨧᨲ᩠ᨲᨿᩣᩮᨶᩣ ᨲᨷ᩠ᨿᨯᩣᩮᨶᩣᩮᨿᨧᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ- ‘ᩈᨠᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨿᨯᩣᨶᩔ ᩈᩉᩈᨴ᩠ᨴᩔᩣ’ᨲᩥ, ᨴ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨧᨲᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨲ᩠ᨳᩣ, ᨥ᩠ᨿᨠᨷᨶᩦ ᨯ᩠ᨿᩁᩣ ᩈᨯ᩠ᨿᩁ᩺᪨ ᩋᨷᩁᩮᩃ᩠ᨿᩣᨶ ᩈᩉᩥᨲᩴ ᩈᩉᩣ ᨷᩁᩮᩃ᩠ᨿᩣ

ᨷᩢ᪑᪨ ᨠᨲ᩠ᨳ

“ᩋᨴ᩠ᨴᩣᨯᩈ ᨶᩥᩮᨿᩈᩣ ᨲ᩠ᨿ, ᨠᨴ᩠ᨴᩣ ᨲᩥᩈᨲ᩠ᨲ ᨲᩣᨠᩃᩥ”ᨲᩥ ᨧᨧᨶᩮᨲᩣ ᩋᩣᩉ- ‘ᨠᩃᩥ ᨠᩣᩃᨧᩥᩮᩈᩮᩈᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨠᩃᩥᨴᩥᩈᨲ᩠ᨲᩣᨲᨠᨲ᩠ᨳᩔᩣᩮᨲ᩠ᨲ ᩈᩉᩈᩮᨴ᩠ᨴᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥᩈᨿᩣᩈᨧᩣᨬ᩠ᨬ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᨲᩥ ‘ᨠᩃᨲ᩠ᨲ’ᨿᩥᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥ᪨ ᨠᨲ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᩣᩈᨲ᩠ᨲᩮᨲᩣᨿᨿᨯᩥᨷ᩠ᨿᩣᩮᨿᩣ “ᨠᩣᩃᨲ᩠ᨲᨷᨴᩥᨲ᩠ᨳᩣᩮᨠᨶ ᨠᨲ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᨲ ᨧᨲ᩠ᨲᨿᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨠᩣᩃᩮᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨠᨲ᩠ᨳᨴ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨷᩥ ᨠᩃᩥᨴᩥ ᨠᩣᩃᩈᨴ᩠ᨴᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᨯᩥᨷ᩠ᨿᩣᩮᨿᨶᩣᩉ- ‘ᨠᨲ᩠ᨳᨴ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨷᩥ’ᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥ᪨ ᩋᨯᩥᩮᨠᩣ ᨿᩣᩈᩮᨠᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩈᨿᩣᩈᩮᨠᩣ, ᨧᩥᨠᩮᨷ᩠ᨿᨶ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᨲᩥ “ᩈᩉᩔ ᩮᩈᩣ-ᨬ᩠ᨬᩣᩮᨲ᩠ᨲ”ᨲᩥ (᪑-ᩃᩥᨷᩢ)᪨

ᨷᩢ᪒᪨ ᩈᨿᩣ

ᩈᨿᩣᩮᨶᩣ ᨷᨲᩥ ᨥᩔᩣ ᩈᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨷᨲ᩠ᨲᩦ ᨴ᩠ᨴᨲᩥ ᨶᩥᨷ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᨿᨠᩮᨴᩮᩈᩣ ‘ᨷᨲ᩠ᨲᩦᨶᩦ ᨷᨲ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᨿᩣᩉ- ‘ᨥᨠ᩠ᨠᩣᨴᩥ ᨲ᩠ᨲᩥᨲᩥ’ᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥ᪨ ᨧᨥᩈᨴ᩠ᨴᩔ “ᩈᩁᨧᨥᩣᨥᨧᩣᩈᩮᨧᨲᩣ ᨡᩃᩥᩈᨥᩣᨠ᩠ᨠᨥᩮᩃᩥᩉᨷᨴᩮᨿᨶᩮᩈ᩠ᨿ”ᨲᩥ ᨠᩃᩉᨷᩥᨯᩮᨲᩣ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᨥ ᨧᨲ᩠ᨲᨿᩣᨶᩮᩔᩣ ᨿᨶᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨩ᩠ᨠᩣᩁᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩔᨲ᩠ᨿᩣᩉ- ‘ᨧᩮᨥᩣ’ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨥᨷ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᨥᩮᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᨴᨿᩥᨶᩣ ᨶᩥᨷᩥᨲᩮᨶᨶ ᨲᨠᨥᨷ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᨥᩮᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᨷᩢ᪓᪨ ᨴ᩠ᨴᨴ

“ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥ”ᨲ᩠ᨲᩥ (᪓-᪑᪒᪑) ᨴ᩠ᨴᨥᨷ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᨥᨧᩥᨯᩣᨥᨠᩴ ᨴ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᨷᩢᨷᩢ᪨ ᨲ᩠ᨿᨿ᩠ᨿᩣ

ᨲ᩠ᨿᩮᨿ᩠ᨿᩢᨥ ᨶᩥᩔᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲ᩠ᨿᨿ᩠ᨿᩦ ᩋᨿ᩠ᨿᩦᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥ “ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩦᨶᨿᩣ”ᨲᩥ (᪑-ᨷᩢ᪙) ᩋᩣ᪨

๒๐` ចិឆា

ဂစ္ဆតោតិ ဗ္ဂယិតា ဂ្សិ្ជဂតេតត ဂစ္ဆတេត សហ ဌ္ហिហងឃត្តយឃ្យាតិ ងេឃ្យតិ, ບุត្ឋបេងតិ ဌុសេဌ္ឌ`

๒๑` និဂ

ဂ្សោ បជលិ [ဌេ បងាតិ អឃ្យ ဗ្ဂតិ ករិតဌ្ឋ] ဌេ បិងា ၉ស់ ဌេ សតាតិ អឃ្យ, ဌេ សហឃ្យាតិ អឃ្យ, ဌិន្ត សតាត់ ဌិន្ត សហឃ្យាត់ ចា សយាហាតេទាតិ ចិဂ္ဂេហា`

๒๒` ត្ឋិ

ဌ្ហតិបត្តាតិ បងយត្ថា'ប្បុទ-ប្បុទេលា'ဗ္ဂဌ္ဌ្មា គេលាតេត្ត "ភាច គាទេគ្ខ ឈលា ឈគា"តិ (៥-៣៣) អប្បဌ្ဌេឃ ឃ្យាឌិសយាសោតិ ងេឃ្យត្ យាហ-'ဌ្ហតិបត្ត'ဗ္ဂဌ្ឋាឌិ`

๒៣` អារំ

ဌេ ច តិរសា ច, ဌ្ហិហិ ចា អឆិកា តិរសាតិ ចិဂ္ဂេហា`

๒၄` ចត្តា

សយ្យត្តចិកាសាឃត្តិ អឃំយោហោគា (សយ្យត្តចិកាសាតិ) ងេឃ្យតិ, សយ្យេត្ត ចិកាសា ចិគេបយ្យាតិ អេត្ត, តេយា ច ចត្តាលឹសា ច, តឹហិ ចា អឆិកា ចត្តាលឹសាဌ្ឋាឌិតា ចិဂ္ဂេហា, តិឃ្យា ចត្តាលឹសា អឃ្យ តិចត្តាលឹសំ គេលា`

๒៥` ဌ្ហឃ្យា

សយ្យត្តចិកាសត្តាតិ "អារស្ឡ្យេយ"ဌ្ឋាឌិតា (៧-๒៣) អាគាទេ សយ្យេត្ត ចិកាសត្តា`

ဗ္ဂតិ យេាဂ្ဂល្សាតបង្សិគាឌិគាឃំ សាទេត្តចិលិរិតិឃំ

ពតិឃកល្លចល្ហភា ភិដ្ឋិពា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨠᨱ᩠ᨯ

᪑᪨ ᩑᨠᩣ ᨧᩣᩁᩥᨠᩮ

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ 'ᩑᨠᩣ ᨧᩣᩁᩥᨠᩮ'ᨲᩥ ᨧᨧᨲᩮᨲᩣ ᨠᩴ ᨸᨠᨲᩥᨧᩥᨶᩥᨿᩣᨧᨠᩮᨿᩣ ᩈᩥᨿᩣ᪨ ᨿᨳᩣᨠᨳᩴ ᨸᨠᨲᩥᨧᩥᨶᩥᨿᩣᨧᨠᩮᨿᨸᩥ ᨶᩣᨿᨬ᩠ᨬᨧᨧᨲᩮᨲᩣ ᨸᨲ ᨻᩮᨿ᩠ᨿᨲᩣᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᨠᩣ ᨿᩮᨲᩣ ᨣᩩᩮᨲᩣᨵᩥ ᨻᩮᨿ᩠ᨿᨲᩥ᩠ᨸᩣᨵᩥᩮᨲᩣᨸᩥ ᩈᩥᨿᩣ ᨱᩣ ᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨿᩣᨲ᩠ᨿᩣᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣᩉ 'ᩋᨸ᩠ᨸᨧᨲᩣ'ᨸ᩠ᨸᩣᨵᩥ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩔᩣᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩔ, ᩋᨸ᩠ᨸᨧᨲᩣᨲᩥ "ᩑᨠᩣ ᨧᩣᩁᩥᨠᩮ"ᨲᩥ ᨧᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣᨿᨲ᩠ᨲᩮᩔᨧ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩉᨱᩣᨿ ᨶᩣᨿᨬ᩠ᨬᨧᨧᨲᩮᨲᩣ ᩮᨿᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨧᩣ ᨲᩮᨲᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᩮᨲᩣ ᨸᨲ ᩋᨶᨿ᩠ᨿᨧᩣ ᨻᨬ᩠ᨬᩣᨧᨠᨶ᩠ᨴᩣᨧ ᨶᩣᨿᨲ᩠ᨲᩮᨿᨲ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ ᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᨬ᩠ᨬᩃᩥᨠ᩠ᨡᨧᨧᨲᩣ ᨴᩣᨿᩮᨲᩥ ᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨬ᩠ᨬ᪨ ᨻᨿ᩠ᨿᩣᨸᨲ᩠ᨲ᩠ᨿᩣᨵᩥᩔ ᨱᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸ᩠ᨸᩮᨿᩣ (ᨲ ᨴᩣᨿᩮᨲ) ᨲᩥ ᨶᨬ᩠ᨬᩮᨴ᩠ᨵᩣ᪨

ᨻᩮᨿ᩠ᨿᨲᩣᨲᩥ ᨻᩮᨿ᩠ᨿᨲ ᨠᩮᨱᩈᩩᩮᨲᨲ᪨ ᨻᨿ᩠ᨿᩣᨿᩣᨲᩥ ᨻᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩴ, ᨻᨿ᩠ᨿᩔᩣᨲᩥ ᨻᨿ᩠ᨿᩮᩉᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮᨲᩣ ᩋᨶᨿ᩠ᨿᩮᨧ ᨠᩣᩁᨱᩣᨿᩣᩉ 'ᨶᩣᩮᨸᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩣ'ᨲᩥ᪨ ᨶᩣᩮᨸᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩮᨿᨧ ᨶᨿᩮᨲ᩠ᨲᩥ 'ᩋᨸ᩠ᨸᨧᩣᩉᩥ'ᨸ᩠ᨸᩣᨵᩥᨲᩣ, ᨻᩮᨿ᩠ᨿᨲᩣᨸ᩠ᨸᩴ ᨠᩔᩣᨲᩥ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨲᩮᨧᨧᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨿᩣᨲ᩠ᨿ ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨧᨧᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨧᩣ ᨲᩮᨧᨧᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥ ᩋᩮᨸᨠ᩠ᨡᩥᨿᩮᨲᩥ ᨶᨬ᩠ᨬᩮᨴ᩠ᨵᩣ, ᩉᩥᨶᩮᨴ᩠ᨵᩣ ᩮᩉᨲ᩠ᨲᩩᨿᩥᨿᨲ ᩮᩉᨲ᩠ᨲ ᨱᩣᨵᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲ᩠ᨲ [ᨲᩮᩉᨲᨠᩣᨿᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲ (ᩮᨸᩥᨲ᩠ᨲᩮᨠ)] ᨶᩣᩮᨸᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨬ᩠ᨬᩮᩃᩥ ᨧᩈᩥᨴ᩠ᨵᩔᩣᨸ᩠ᨸᩴ ᨲᩮᨧᨧᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩁᨲ᩠ᨲ ᨸᨲ ᨧᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣ-ᨸ᩠ᨸᨧᩣᨲᩥ ᨲᩮᨲᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ ᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩮᩉᩣᨲᩥᨸ᩠ᨸᩣᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣᩉ- 'ᨲ ᨧᩮ'ᨸ᩠ᨸᩣᨵᩥ᪨ ᨲ ᨧ ᩮᩉᩣᨲᩦᨲᩥ ᨶᨬ᩠ᨬᩮᨴ᩠ᨵᩣ᪨

ᨠᩣᩁᨱᩣᨿᩣᩉ- 'ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨴ᩠ᨵᩣ'ᨲᩥ᪨ ᨲ ᩮᩉᨲ᩠ᨲ ᨶᨬ᩠ᨬᩮᨴ᩠ᨵᩣ ᨧᩈᩥᨴ᩠ᨵᩔ ᨠᨬ᩠ᨬᩃᩥᩮᨸᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᨲ ᩋᨸ᩠ᨸᩔ ᨧ ᨲᩮᨧᨧᨲ᩠ᨲᩣᩮᨸᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᨲᩣᨲ᩠ᨲᨲᩣᩮᨸᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨧᩈᩥᨴ᩠ᨵᩔᩣᨸᩮᨧ᩠ᨨᨲ ᨶᨬ᩠ᨬᨴ᩠ᨵᩣᨠᩣᨧᩣᩮᨿᨧ ᨧᩈᩥᨴ᩠ᨵᩔ ᩋᨸ᩠ᨸᩴ ᨧᩣᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨱᩣᨵᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩣᩮᨧ ᨶᩣᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᨲ᩠ᨲᩥ, ᨶᨿᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩣᨧᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᨴᩣᨴᩩᨸᩩᨴᩥᨶᩣᨵᩥ ᨶᨿᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨿᨠᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᨿᩥᨧ ᨧᩣᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣᨵᩥᨱᩣᨵᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨱᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸ᩠ᨸᨿᩩᨸᨴᨲᨿᨲᩥ, ᨲᩣᨶᨿᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩮᨲᩣ ᨶᨬ᩠ᨬᩮᨿᨧᨲᨿ᩠ᨿᨲᩈᩥ ᨲᩥᨠᩣᨿ ᨲ᩠ᨲᩥ- 'ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨴ᩠ᨵᩣ'ᨲᩥ᪨

ᨿᨵᩥ ᨸᨲᨲ᩠ᨲ ᨱᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸ᩠ᨸᩮᨿᩣ ᨶᨬ᩠ᨬᨧᩣ ᨶᨬ᩠ᨬᨴ᩠ᨵᨿᩮᨸᨠ᩠ᨡᩮᨲ, ᨲᨴᩣ ᨧᩥᨶᨶᩮᨲᩣ ᨿᩔᩣᨸᩮᨧ᩠ᨨᨲ ᨶᨬ᩠ᨬᩮᨴ᩠ᨵᩣ ᨲᩮᨲᩣᨧ ᨴᨲᨠᩮᨲᩣ ᩮᨶᩣ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨻᩮᩔᨲ᩠ᨿᩣᩉ- 'ᨿᩮᨴ᩠ᨵᨧ'ᨿᩥᨸ᩠ᨸᩣᨵᩥ᪨

ᩮᨿᩣ ᨴᨲᩮᨠᩣᨲᩥ ᩮᨿᩣᩮᨿᩣ ᨿᩔ ᨿᩔ ᩋᨸ᩠ᨸᩔ ᨴᨲᩮᨠᩣ᪨ ᨲᩮᨲᩣᩮᨿᨧᩣᨲᩥ ᨲᩴᩣᨲᩴᩣ ᨴᨲᨠᩮᨲᩣᩮᨿᨧ᪨ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨲᩴᩥ ᨲᩴᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᨲ ᨱᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸ᩠ᨸᩮᨿᩣ ᩈᩥᨿᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨲ ᩮᩉᨲ᩠ᨿᩣᩉ- 'ᨲᩮᩔᨧᩣᨸᩮᨧ᩠ᨨᨲ ᩮᨿᩣᨠᩣ'ᨲᩥ᪨ ᩮᨿᩣᨠᩣᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨶᨬ᩠ᨬᨴ᩠ᨵᩮᨲᩣ, ᨲ ᨿᩩᩃᨸ᩠ᨿᨠᨲᩥᩮᨲᩣᨲᩥ ᨸᩮᨿᨸ᩠ᨿᨠᨲᩥᩮᨲᩣ ᨲ ᩮᩉᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲ᩠ᨲᩥ ᩮᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩮᩉᨲ᩠ᨿᩣᩉ- 'ᩋᩮᨿᩣᨠᩣ,ᨲᩥ, ᨧᨧᨲᩣᨠᩣᨧᨿᩮᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩔᨲ᩠ᨿᩴ ᩮᨧ'ᨲ᩠ᨿᩣᨵᩥ ᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᨧᨧᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥ, ᨶᨬ᩠ᨬᨴ᩠ᨵᩣᨠᩣᨧᩣ (ᨲᩣᨵᩥᨶᨧᨧᨲᩣᨠᩣᨧᩣ) ᨧ ᨿᩩᩃᨸ᩠ᨿᨠᨲᩥᩮᨲᩣ ᨱᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸ᩠ᨸᨿᩔᩣᨠᩣᨧᩴ ᨻᩮᩔᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩣᨴᩣᨲᩥ

ម្ហលប្យាកតិតោចាឃ្សាកិយតកាច៎ ឌឃ្សេតុំ ‘ម្ហលប្យាកតិតោ’ន្ទាឌិ ចុត្តា៑

ពចយ្យតិឌំ ចិន្ហោឃតិន្ទាឌិតា ឌតពេឃ្សចាត្យាហិតឃ្សាបច្ចេត យុត្យ បន្តូត្តិយាតិឃ ព្ភឌយយុត្តត្យាឌិតា ត្បចហិតឌតិតឃ្សាប្សបច្ចឃឃ្ស បចយប្យាកតិឃាកិបន្តូត្តបគ្គាច៎ ចត្វា តំ ឃាឌឃិត្យាចកតេ ‘ពច’យិន្ទាឌិ, ឲច៎ ហិន្ទាឌិ ពច៎បតិឌយិន្ទាឌិតា ឃចាចុត្តឃ្ស ឃយត្វ តចាត្យ, ហិឃម្ហា តំ ឌិម្ហា តចា បុន្ថិតោ ឌេចឌត្តឃ្សចាតិអាឌិតា ប្លប្យាឌតាចយច តិន្តិ៍ឃតិ, តាត្តាត់ បិតាយហោ, តម្ហា ប្លប្យាឌតាឃចាបច្ចេត បន្តូត្តិ ត បិតាយហោតិ ឃោឌត្វា អឌិប្យាឃោ ចេឌិតត្តោ៑ ព្ភឌំ ឃចាចុត្តយុប្យាឌតុតិន្តិ៍ឃត់, តេត អបច្ចេត បន្តិ ប្លប្យាឌតុឃច ឌតពេឃ្សច ឃោកោ បន្តូត្តា បឌិបិឌតុំ ត បក្កាតិ បន្តូត្តា៑

តត្តិតំ [តត្វ-ព្ហតិ (បច្ចិកាឃំ)] បុន្ថាតិយិត្តុ, តេតាតិ អបច្ចេត៑ អបតតត្តិ តចេព អបតត់ កចតិ, ឃាតិ ឃោឃា ឃឃ្សាត្យតិឃយតិន្តិ៍ឌ្ហោ ឃា ឌាតុំ ត ព្ហន្ថិតោតិ បន្តូត្តា៑ ព្ភយិតា ព្ភឌំ ឌិបតិ- “តបតត្យតេត តចេពត្យបច្ចត្តិ ចុច្ចតិ អបច្ចេតាតេត ឃឃ្សាកឃ្សចិ អចិឃឃតាបតតឃ្លុចតិ តចេព ឃាឃា តាឃ បុន្ថាឃ ឌាតុំ ត ព្ហន្ថិតោ”តិ៑ ឃា ចាតិ កឃ្សាឃំ បុតត្តាតិ បុន្ថាឃាតុចាឌតេ ឃា ប្លប្យាឌតាឃច ឌាតុយិន្ថិតោតិ បន្តូត្តា៑ តុឃត្ហោ ចេចត្វាបច្ចេត តចកាបិតឃត្តា ឌតឌាតតិន្ទាចិឃឃេតាតកោ, ឃឌិ ឃិឃាតិ បន្តូត្តា, អត្តាតយ្សិ តិន្តិ៍ឃឃ្យ ត ពចលយុប្យាឌតាទំ, អត្តិន្ទាឌិ បិតាយហឃ្ស អត្តតាបិ តិឌ្ហេឃ កាចលចចត់, តំ អបច្ចិ តិយិត្តុ កាចលំ, ឃឃ្ស តំ តំតិយិត្តុ តម្ហា [កត្វា (ឃបិត្វពេ)] ឲច៎ ឌិឌ្ហិកោ ហិន្ទាឌិតា ឃចាចុត្តុំ ឃយត្វតិ៑

ត្បចហិតឌតិតតាបឹតិ ត្បចហិតេត ពត្ចតា ឌតិតេតាបិ, កចេលា ចាឃំ តតិឃា, ហេតុយិត្រចា៑ កម្ហា ឲច៎ ឌិឌ្ហិកោតិ អាហ ‘ឃំ តិយិត្តុ ហិ’ន្ទាឌិ៑ ហិឃត្ហោ ឃម្ហាឌត្វ៑ ឃឃ្សាតិ បុត្តុឌឃ្ស, តេត អបច្ចេត អបតត់ តឌបតត់ តតោ, ព្ភឌំ ចុត្តុំ ហោតិ “តេត ត្បចហិតឌតិតតាបិ បុយុតា បុត្តុខាបិ តចកំ ត បតតិ ឃា បុត្តុឌឃ្សាប្យ បច្ចិ កចតិ ឃចាចុត្តេត តិត្តុចតេតា”តិ៑ តម្ហាច្ចឃ្ស បុត្តោ ចុត្តឃម្ហាត្យតេតាកិបន្តូត្តា ចេឌិតត្តោ៑ ប្លបបត្យត្តចយាហ-‘ប្លបចាចតោចេច’ន្ទាឌិ៑ បុត្តុ បុត្តុកាចេច បតឹតិ បុត្តុឃ្ស បុត្តុឃ្ស ចិឌ្ហយាតត្តា បតិ៑ ត្បចហិតេត ឌតិតេ អបច្ចេបិ តិយិត្តុ អបិឃាបតកាចលកាចេចា អត្តិឃេ ចាតិ បន្តូត្តា៑ ពេបត្តិ អាហ-‘បុត្តោបត្តិ បុត្តុខាតត្តិ អត្វោ, ពេ តាតិ អាហ- ‘បិឃេយ្យទិឃេតា’តិ៑ អកេឌាបចាចេតាតិ បុត្តុបុត្តុកាចេច បតិន្ទាឌិតា ចុត្តតឃេត ឌតពឃ្ស ចិឃ បិឃេយ្យទិឃេតបុត្តោបយ្សិតិយិត្តុតា ចតោ ឌតពបឌិបត្តា ឌតពាច តាឃ តេ ឃិឃុត្តិ ឲចឃកេឌេត ប្លបចលាតោ ចិត្តតតោតិ អត្វោ៑ ប្លកឃចាតិ ឌាតឃេត ប្លបចាចេតចាតិ ប្លកឃេត បកាចេត, ឲចយុកឃចាបិ ម្ហលប្យាកតិឃា បច្ចេតាកិបន្តូត្តា ពចយតត្តុទ [យតត្តុទាឌិ (ឃបិត្វពេ) (តត្វ) ឃបិត្វពេ] ឌតិតេតាបច្ចេតាឌិបុទិឃបន្តូត្តាឃេត តតោ លាឌិប្យច្ចឃោ ឃិឃាតិ តាឃឌ្យកិត្តឃំ៑

តតោ ចាតិ ម្ហលប្យាកតិតោ ច, អបច្ចឃាឃត្តាចចតិន្ថាឃត្តិ ព្ហត្តិ បុត្តប្យុឃពត្តចិឃឃាបក្កាហិ អបច្ចឃាឃត្តាឃ្ស ចចតិន្ថាឃំ៑

ឲចម្ហលកតិតោ- បច្ចឃាឃត្តោត លាឌិប្យច្ចឃំ ចចត្វបេត្វា ព្ភឌាតិ អបច្ចាឌិតោបិ ហោឌតច លាឌិ ឃាឃត្តាចិឌាតា៑ ឃា ច ឌាហុលិឌិកាចតោ ក្សុឌតាឃត្តត្តា តត្តិឃោកាចចលោត បឃត្វ ឃេចាបច្ចេ ត្បចហិតឌតិតេបិ ព្ហត្តិចឌ្ឍិតេ ឃិឃាតិ ឌឃ្សេតុយាហ

‘តព្វានីហិ’ច្ឆានិ៍ សតិរយេច ព្យុ៉ងរត សប្យឆាតការេចត ព្យុឆ្ឋិរេត-បរច្ឆេព្យ តព្វានីចុព្វិហិ ចសិង្ក្ឋានីហិ ហានិប្បច្ឆរយា រហាតិ ចាសិរង្ក្ឋាតិអានិ, ព្ចព្វិយច្ឆា ត រហាតិ ចាសិង្ក្ឋីតិអានិ៍

អព្វេតាតិ សាយព្វិយតោ៍ អបរច្ឆ ចិនីយយាតោ បច្ឆរយា អបច្ឆចតា ឌាឈយាតោ តស្សាបច្ឆព្វិ អរព្វ ឌាឈតិ៍ រសាចាឈ យព្វចិរសរសា ល(ង្ក្ឋិយត្ត) តាការេច ពតិ សិឃាតិ ព្ចងរយព្វ សាយព្វិឃំ៍ អភត្តរេ ចាបរច្ឆ បុរព្វ-កិរឆយ្យ តព្វារងា ចាបរច្ឆ-កិរឆយ្យាតិ សសព្វូរត្ថា៍ ព្យុរតានិ អបច្ឆចតា តព្វារងា ៦ច៍ ព្ចងច្ឆា សព្វប្តហុលចចរតេច សប្យព្វីតិ អាហ- ‘ពហុលិនិការា’តិ៍ អបរច្ឆតិ ៦ពចចរតេត តិរង្ក្ឋរស បុយុតា តប៉ុសពោត ពរិឃតិ, រតាតេ ពស្មិ៍ រយចាបរច្ឆ សិឃា, ត ពហុស្ស ចសិង្ក្ឋស្សាបច្ឆានិ ចាសិង្ក្ឋានិ, ត ចិព្វិ ចាសិង្ក្ឋានិ, ត ចិព្វិឃំ ចាសិង្ក្ឋីព្យាសក្ដិឃាហ-‘ព្ចងរច្ឆា’ច្ឆានិ៍ ព្ចងច្ឆា អបច្ឆចតច្ឆ៍ ព្ចមិតា រចព្វ តឆា តិស្សឃពរហំ ងរស្សតិ៍ តស្ស ចចតិច្ឆាកាចរតាតិ តស្ស លិក្ខចចតស្ស បុរព្វ ចព្វុមិច្ឆាឃាកាចរតាតិ អរព្វា៍

កិ៍ បត ពារហំ បុរព្វ លិក្ខចចតាចចតិច្ឆាឃំ តស្សាប្យឆាតព្វា រយតពោតនិ លិក្ខានិតា តិរង្ក្ឋរសា-ចស្សំ ពព្វូរព្វាតិ តាតត្ថរិឃពព្វា តរស្សរហាបិងាតំ, យចាឆព្វាព្វិរតាបលិលិនិរតាប្យប្យឆាតរស្សាបិងាតព្វិ៍ តរតារយចាហ-‘ង្កបលក្ខិយរស្សព្វ បឆាតព្វា’ច្ឆានិ៍ ព្ចព្វិបុយព្វឃុព្វាឆព្វាចិរសរសា ង្កបលក្ខិរយា, អបរច្ឆតីឆយុបលក្ខហំ, សឃព្វិ យចាចុព្វប្យុបលក្ខហំ សឃំ៍ ពារិឃប្យងិបព្វិឃាតិ បុរយ តប៉ុសពោបរច្ឆ-កិរឆរយ្យ ចិនិ រហាតិរច្ឆចំ ពារិឃប្យងិបព្វិឃា ចព្វុំ ត ព្ចង្ក្ឋិ៍

ចចតត្ថរេបិ អព្វាស្មិ ចចរត៍ អាលីតិ លិប្យច្ឆឃបុព្វិ ចងតិ៍ អរពាព្វានិរតាតិ រយារពាព្វស្សានិក្ខរតា ត រហាតិ, តរតា, រតារតច “អាលី”តិ បុរព្វ (៣-៥) ចក្ខតិ-‘អពារត្ថយព្វរតាចាឃំលិត រពាព្វានិក្ខតរតា’តិ៍ ចាព្យសយាសាបីតិ យចាសរច្ឆតាហ៍ តស្មិ អរព្វតិ តស្មិ ចារព្យាបឆស្សិរត អរព្វ, តព្វិ ចាព្យំ៍ សយាសចុព្វិច្ឆា តិចរព្វឃុត្តិ សព្វូរត្ថា៍

សតិបតាតិ ចាពារេ សតិ ព្យ អតិច្ឆព្វា លប្យច្ឆឃស្ស៍ រសាបីតិ សយារសាបិ, សយារសាតិអានិតា បក្ខត្តរយាហ៍ រតាត ចាព្យសិព្វាតត៍ បរក្ខ ចាព្យសយាសាបិ សិឃុព្វិ បរក្ខ សយាសចុព្វិឃា ៦ច ពានិតព្វា បក្ខត្តរេ លានិចុព្វិ ត ពានីឃតីតិ ចាព្យចុព្វិរយាបិ សិឃុព្វិ អរព្វា៍

៣៍ ចច្ឆា

ចច្ឆពច្ឆានិតា ពច្ឆានិពហំ ងរស្សព្វា តស្ស ចិការពោត តិប្យព្វិ ងរស្សព្យំ ‘ចច្ឆានីហិ’តិអានិយាហ៍ “ពរលព្យា (ទ្រាហូរលា”តិ ពលាបុព្វិ៍ តព្វ ពលព្យារង្ក្ឋា (ទ្រាហូរលា ចព្វយាតោ លាតលាឃ តប្យច្ឆរយ ង្កប្យាឆយតីតិ អរព្វា៍ ៦ចយានីហិច្ឆានិតា អាពតិពលព្វយស្ស ងរស្សតិ៍ “ពតាលិរយារច”តិ ពលាបុព្វិ, និច្ឆានីច្ឆតិ យរតារព្យា និស្សតិ “ព្យ និច្ឆានីហី”តិ (៣-៣), រត និច្ឆាងរយា, រតាប្យ បិងាតិ តំបុព្វប្យរងរស “ពតា លិរយារច”តិ បិងាការេចបិ និច្ឆា និតយាពតិពលព្វា បងិតរយច តាយ តព្វិ ចុព្វិ៍

រញ្ជតិ ញ្ជបញ្ចូរយ ពរតា៍ រកាត្តាឌិឞគ្គាតិ រការត្ត ចំរយ អាឌិក្ខុតា ឞគ្គា៍ ចំរយាតិ អត្ថរយា៍ រយារយច កាចំ ឞឌាតិ ឞាឆារណ៍

ចិឌាតិចិតិចត្តគំ ឞកដៃឌិចចគំ តាឃតីតិ រកាត្តត្តិ ចុត្តិ, រតភាហ-'រកាត្តិ ចំរយា'តិ៍ តឞ្សាតិ រកាត្តឞ្ស, តឞ្សាឌរយា រកាត្តាឌរយាតិ

រឞរយា៍ រពរត រកាត្តាឌរយាច្ចាហ- 'ឞគ្គ្ញាកាទិរភា'ច្ចាឌិ៍ ចច្ឆាឌរយា ភត្តាឌិរភា អបច្ចឞ្ស អបច្ចំ តឌបច្ចាឌិ ចាតិ

ឌរឞ្សតុយាហ-'ភត្តាឌិរភា'ច្ចាឌិ៍

ឲ៍ ពត្តិ

ឈបឞគ្គ្ញាត្តារចត្ត កឹរឃ្យា ពត្តិកាឌរយាតិ ពឃ្យត្តិ៍ ឃឌិ បរភត្ត អរគ្គ្ញាបិ ពឃ្យត្តិ, អត្តិ បហិត្យអាឌរយា រពចិរយច ពត្តិកាឌឹឞុ អរត្តាពឆា

រហាត្តីតិ ចត្តុយាហ- 'ឲត្តា'តិអាឌិ៍ ចិភតា ឞុបណ្ណយាតា, រតហីតិ ចិឆចាឌីហិ៍ ចិឆចាឌិពណ៍ ឌរឞ្សតិ 'ពាត្តក'ច្ចាឌិ៍ ចិពរតា ឆរចា បតិ

អឞ្សាតិ ចិឆចា, ពាត្តកឹ អកិឞាទិលី៍

ɜ៍ ញ្ជិ

ឃឞ្ស ឆ ឆចរក្កាតិ ឞត្តរគ្គ, រពចល៍ ពរក្ប្យាតិ ឲត្តពរយចា ឌរឞ្សត្តា បររឞត្តាពតពក្កាឌិពរណពរឌឞក្ខុតក្យល្គតឹឞគ្គរតាបិ

រពាល្គរគ្គ្ញាតិ យុទាហររត្តា ររយា ពក្កាឌិពរណាប្យព្រាក្សុបពរតាតិ ចិគ្គ្ញារបតិ៍ តឞ្វា តឞ្វិ ពក្កាឌិរពបិ បររឞត្តបថិរត ររយារយា

បររយារកា អាពរយ ឌិឞ្សតិ ចរឆ្ឋា អក្កិរចរឞ្សាច្ចាឌិ៍ ររយាបឹហ រចឌិតរគ្គាតិ ឌរឞ្សតុយាហ-'ពក្កាឌិ'ច្ចាឌិ៍ ពក្កាឌីតិ ពក្កាឌិ អឈំ៍

រកាត្តឞ្ស ពក្កចំឞឞ្ស អាឌិក្ខុរតភ ពរក្កភ ប្ចបលក្ខិរតា ពរណា រកាត្តាឌិពរណា, រតភ ពរក្កា ភាយ រពាឌិ, តឞ្សត្តបច្ចំ ពក្កីតិ កចតិ៍

បបុត្តារឌាចាតិ អចឆារណ៍ ពក្កឞ្សាបច្ចំ ពក្កិរច្ចច ឃចាឞិឃាតិ៍

ჵ៍ អាហិ

បពតឞ្សាតិ "យាពឆំ ឞគ្គលក្ខហ"ត្តិ ចា "ភាយឞ្វា"តិ ចា បពតឞ្ស៍ អាតិ ភាយចិរយឞរភឞតិ "ចិឆិគ្គិរយឞភត្តឞ្សា"តិ តឌត្ត ចិឆិភា

អការរត្តា ពឃ្យតីតិ អាហ-'ចិរយឞរភភ ចា'តិអាឌិ៍ អភត្តរយបច្ចត្តិ ឞត្តរគ្គ៍

៩៍ ទាឌ

បច្ចឃរត្តភាតិ ទាឌរគ្គ្ញាតិ បច្ចឃរត្តភ៍ ទាឌរគ្គ្ញាតីយឞ្សរត្តា ឈត្តិឃឌាតីតិ, ទាឌគ្គ្ញាឌាតីតិ អរត្តា៍ ររគ្គ្ញា អបច្ចំ ទាឌាបច្ចំ៍

ប៉៍ យត្យ

សមុដ្ឋានេយតាតិ បច្ចយត្ថសមុដ្ឋានេយត, ជាតិយត្តិ យត្រុស្សជាតិយំ។ ជាតិសង្ខាឲតេតិ ឰដំ យត្រុស្សា យាត្រុសោតិ ឲត្ត អបច្ចត្តាការេច ទេហត្យចចតំ។ អបច្ចទេត្វា ឲត្ត តទេត្វចាតិ ច ឰដំ ចិសុំ យត្រុស្សយាត្រុស សង្គាតស្ស បច្ចត្តស្សាកាចឥស្សតត្វំ ចុត្តំ។ ណោចាតិ យត្រុតោ អបច្ចត្តិ អទេត្វ“ណោ ចាបទេច្ច”តិ (៣-១) លោប្យច្ចយោច។ ត ជាតីតិ ឮតិទេកយាហ។

៨។ ជត

ទាឌសម្ពុទ្ធេត្តិ ទេញ្ញាតិ ចុត្តទាឌសម្ពុទ្ធេ។ បញ្ចាលិតំ ឧត្តិយាតំ អបច្ចំ, បញ្ចាលិតំ ជតបតាតំ ទាជាតិ ចា ឲចទេយត្វ ចិ(ការេកា) ទេចឌិតទេត្វា ឋក្កាកាតំ អបច្ចំ ទាជា ចា ឋក្កាទេកា។

១១។ លទា

សាយទេញ្ញាត ទត្តសង្ខស្សាត្វយាហ- ‘ក្រក្ដយាឌិតា’តិ។ អញ្ញាឆា ‘ទាទេកា ក្រុស្សុក្ខាឌី’តិ ចុត្តត្តា ក្រុស្សុក្ខាឌិតាតិ (ចុត្តំ) សិឃា, ទេញ្ជិ អឃ យត្តិ អភិសទេក្ក‘ទេកាឌទេត ទទេត្តា’តិ។ អត្តិ ចណ្ហចិទេសទេស ‘ទទេត្តាទេកា’តិ, ទេលិហិទេតាត្យទេត្វា, អត្តិ សុក្កសឌ ចណ្ហត្តទាបិកទេត‘ទទេត្តា បទេបី’តិ។ ឰហ ត្យ តតិទេឃ-ទេត្វ ចត្តយាទេតា កឃ្យតីតិ ចុត្តំ- ‘ចណ្ហត្តទយាបិឌិត’ត្តិ។ ទាកាតិ។

អត្តក្កហលត្តិ អត្វប្យឆាតត្តា តិទេក្ខសស្ស ចុត្តំ។ តញ្ចាចទិយាត យុបទេឥសទេតា អចិដ្ឋិត្តា (ចទិយ) បិទេយ្យទិយាចកយ្យទេត, ទាកាតិ កសាច សង្គាតអត្វតិទេក្ខសោ។ ទេតតាតិ បឌស្ស ទត្តការេច ទាកស្ស កទលតិទេក្ខសោ, ទត្តត្តិ បច្ចយត្វតិទេក្ខសោ, បច្ចយោ ចាឃំ កសា ចត្វទេតា កចត្យសម្ពុចា, ទេតត សុទេត្ត ទាកាតិ ចុទេត្តបិ តញ្ញាចកា កសាចសង្ខាតិ ចិញ្ញាយតិ, ទាកាតិ បត ទេតតាតិ ទាកទេស្សច តិក្ខិទេដ្ឋបិ តត្ថាទេចតា [តញ្ញាចកការេចតា-តិ កចិតញ្ញំ] ទេត្វា តិក្ខិទេដ្ឋា, តញ្ញាចកា ច ទេហាទេត្តា‘ទេតត ទត្ត’ត្តិ អទេត្វ ទេហាតីតិ កសាទេចត ទត្តត្តិ ចិញ្ញាយតីតិ ទាកចាឌិទេតា តតិយត្តត្តំ សប្យជ្ជតិ, ទេតត ‘ល ទាកា ទេតត ទត្ត’ត្តិ ចុទេត្តបិ លក្ខយាតត្វចទេសត ចុត្តំ- ‘ទាកចាឌិតតិយត្តទេតា’តិ។ សុទេត្ត បត ទាទេកត ទត្តទេត្តតស្សុំ អទេត្វ ទាកា ទាកចាឌីសង្ខា តតិយត្តា លប្យច្ចយោ ទេហាតីតិ អទេត្វា។ អភិឆាតទេតាតិ ក្ខបចាទចទេសត កឆតទេតា។ ចិតាបិ ទេតតាតិ តំបច្ចយំ ចិតាបិ។

១២។ តក្ក

តតិយត្តទេតា ចិញ្ញត្តំ ទេតតាតិ អត្រុចត្តទេតតិ សម្ពុទ្ធេត្តា។ សុទេត្ត អឃយទេត្វា “ឰត្រ្យុទេត្តត តក្កទេត្តត លក្កិទេតា ទេច កាទេលិ, តកា ទេតត លក្កិទេត កាទេលត្យស្សុំ អទេត្វ តតិយត្តទេតា តក្កត្តា ណោ ទេហាតី”តិ។ សុត្តចិចទេណ ត្យ តទេច្ចាត្យាឌិកយឆិប្យាយចទេសត ចុត្តំ។ ទេតតាត្យត្រុចុត្តិយា តតិយត្តទេតាតិ លក្ខតិ តក្កទេត្តតាតិ សុតត្តាតិ, កាទេលតិ បត អត្វតិទេក្ខសទេតា លប្យច្ចយាឆេយ្យស្ស កាទេលិ អាឆាទេទាតិ ចិញ្ញាយតីតិ

‘ᩃᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮ ᨠᩣᩃᩮ’ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᩥᩈᩮᩔᨣᨲᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨵᩣᩁᩥᨲᩣᨿ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶ ᨣᨲᩣ ᨧ (ᩅᩥᨵᩣᩁᩥᨲᩣ) ᨬᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ- ‘ᨬᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩮᨲ’ᨲᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᨧᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨽᩪᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩈᨽᩣᩅᨾᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᩋᨸᩁᩮ ᨲᩩ ᨴᨭ᩠ᨮᩈᨠᩣᩅᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨲᩔᩣ ᨠᨳᩔᨸᩥ ᨠᩣᩃᩔ ᨧᨶ᩠ᨴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨹᩩᩔᩣᨴᩥᨶᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨿᨽᩣᩅᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨲᨲᩥᨿᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᩉ- ‘ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩥ ᨠᩣᩃᩮ’ᨲᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ᪨

ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩣᨵᩣᩁᩮᨿᩣᨲᩥ ᨠᩣᩃᩔ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩣᨵᩣᩁᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩉᩥ ‘ᨹᩩᩔᩦ ᩁᨲ᩠ᨲᩥ’ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨸᨿᩩᨬ᩠ᨩᨲᩮ᪨ ᨣᩩᩁᩩᨲᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨣᩩᩁᩩ ᨴᩦᨥᩮᩣ, ᨲ ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩴ, ᨧᨶ᩠ᨴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ… ᨧᨶ᩠ᨴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨣᩩᩁᩩᨲᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿ ᩃᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧᨶ᩠ᨴᩴ ᩅᩥᨶᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿ ᨲᩩ ᨠᩮᩅᩃᩥᨿ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ‘ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨹᩩᩔᩮᨶ ᩃᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩥᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨹᩩᩔᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᨶ ᨠᩣᩃᩮᩣ ᨹᩩᩔᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᩃᩔ ᩁᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩣᨸᨵᩣᨶᩣᩈᩮᨲ ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩅᩣᨧᩥᨶᩮᩣ ᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᩔ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩔ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩃᩮᩣᨸᩴ ᩅᩥᨵᩣᨿ ᨸᩩᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨨᩮᨶᩅᩥᨵᩣᨶᩮᨶ ᩈᨠᩃᩥᨦ᩠ᨣᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ-ᨠ᩠ᨡᨿᨠᩥᨵᩣᨲᩴ ᨸᨴᩮᩉᩥ, ᨲᩮᨶᩣᩉ- ‘ᩋᩉᩮᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩮᩣ’ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ᪨

ᩁᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩣᨸᨵᩣᨶᩣᩈᩮᨲᩣᨲᩥ ᨹᩩᩔᩦ ᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᨹᩩᩔᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩁᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩔ ᩋᨸᨵᩣᨶᩮᩈᨲ ᩋᩈᨾᩩᩔᨲ ᩋᨠ᩠ᨡᩉᩃᩮᩣᨲ᪨ ᩈᨠᩃᩥᨦ᩠ᨣᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣᨲᩥ ᨹᩩᩔᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᨿᩴ ᨿᩴ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᨿᩣ ᨿᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩮᩉᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᨲᩣᩉᩥ ᨲᩣᩉᩥ ᨧ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩉᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩈᨴ᩠ᨴᩮ᪨ ᨶ ᨲᨴᩩᨸᩃᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨻᩉᩩᩅᨧᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩉᩩᨲᩣᩁᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿ, ᨲᩣᨿᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿ ᩃᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣᨠᩣᩃᩮᩣᨸᨶᩮᩉᩥᩅᩥᨿ ᨶ ᨠᩥᩴᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᨲᨴᩩᨸᩃᨠ᩠ᨡᩥᨲᩔᨠᩣᩃᩔᩅᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶᩣᨽᩥᨵᩣᨶᩮ ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨿᩮ ᨲᩮᨶᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮᨧ᩠ᨧᩣᩉ- ‘ᩋᨩ᩠ᨩᩮᨲᩥ’ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ᪨ ᨴᩦᨸᩥᨲᩣ ᨧ ᨸᩁᩮᩉᩥ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮᩣ, ᨲᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᨲ ᩑᨲᩦᨲᩥ ᨲᨴᩩᨸᩃᨠ᩠ᨡᩥᨲᨠᩣᩃᩅᨲ᩠ᨲ ᩑᨲᩥ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦ ᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨲᨴ᩠ᨵᩥᨲᩃᩮᩣᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨹᩩᩔᩮᨶ ᨸᩣᨿᩣᩈᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨹᩩᩔᩮ ᨸᩣᨿᩣᩈᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣ’ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᩋᩣᨵᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᨶᩥᨿᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦ, ᨿᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨵᩦᨿᨲᩥ ᨸᩥᩃᩥᨲᩥᨿᩮᩉᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ‘ᩋᨩ᩠ᨩᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ’ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣᨵ᩠ᨿᩣᨵᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦ ᨶᩥᨿᩣ ᩃᩮᩣᨸᨲ᩠ᨲᩣ ‘ᩋᨩ᩠ᨩᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩈᩩ’ᨲᩥ, ᨶ ᨸᨮᨾᩣ᪨ ᨸᨮᨾᩣᨿᩮᩅ ᨸᨲᩣᨿᩴ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ‘ᩋᨩ᩠ᨩᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ,ᨲᩥ᪨ ᩋᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᨿᩈᩥᨠᩣᩁᩃᩣᨽ᩠ᨿᨵᩣᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩁᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩅᩣᨧᩦ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ, ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣᨸᩥ ᨲᨴ᩠ᨵᩥᨲᩃᩮᩣᨸᩮᨶ ᨲᨠ᩠ᨠᩣᩃᨠᩥᨵᩣᨿᨠᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᨿᩮᨴᩅᩣᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿ᩠ᩅᩥᩈᩣᨿᩣᨲᩣᩈᩥᨠᩣᩁᩃ᩠ᨿᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩁᩮᨿᩮᩣᨿ᩠ᨿᩈᩥᨠᩣᩁᩃᩴ ᩈᨾᩮᨿ᩠ᨿᨩ᩠ᨩᨲᨲ᩠ᨲᩮ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩅᩥᨲᩣᨵᩮᨿ᩠ᨿᨲ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲ᩠ᨿᩣᨵᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᨿᩴ ᨲᩣᩈᩩ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦᨿᩮᩅ ᨶᩥᨿᩣ, ᨶ ᨸᨮᨾᩣ (ᨳ᩠ᩃᨸ) ᨸᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣᨴ᩠ᨿᩈᩥᨴ᩠ᨿᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨣᩣᨲᩥ ᨲᩔᩮᨲ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩥᨿᩣ ᩋᨴ᩠ᨿᩈᨠ᩠ᨲᩥ ᨸᨮᨾᩣᨿᩮᩅᩮᩣᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩔᩮᨲ᩠ᨿᩣᩉ- ‘ᩅᩮᨠ᩠ᨠ ᨸᨲ᩠ᨳᨸᩅᩣᩁᩮᨲ’ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ, ᨲᩣᨵᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᨧ᩠ᨧᩮᨲᨲ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩥᨿᩣ ᩋᨴ᩠ᨿᩈᨠ᩠ᨡᩣᩉ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᨬᩮᩁᩉᩥ ᩅᩅᨲᨿᨲ᩠ᨲᩮᩁᨲ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᩅᩥᨿ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦᩅᩥᨵᩣᨿᨠᩴ ᨶᩣᨵᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿ ᨴᩣᨲᩮᩣᨨ᩠ᨦᩣᩈᨠ᩠ᨲᩥᨿ ᨲᨴ᩠ᨿᨩᩥᨸᩥᨲᩮᨲ᩠ᨿᩣᩉ- ‘ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿ ᨴᩣᨲᩮᩣ’ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ᪨ ᨻᩉᩩᩅᨧᨶᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᨲᨸᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿ ᨴᩣᨲᩥᨿᩮᨿᨠ ᩅᨧᨶᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨸᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩁᩮᨿᩣᩉ- ‘ᩃᩮᩣᨸᩮᨲᩥ’ᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ᪨ ᩃᩮᩣᨸᩮᨲᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩉᩥ ᨴᩦᨲ᩠ᨠᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᩉᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨠ᩠ᨠᨿ᩠ᨿᩣᨠᨲᩃᨴ᩠ᨿᨧ᩠ᨧᨿᩔ ᩃᩮᩣᨸᩮᨲ᪨

᪁᪃᪨ ᩈᩣᩔ

ᩈᩮᨲᩥ ᨸᨮᨾᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᩣᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨸᨮᨾᨲ᩠ᨲᩣ, ᨿᩴ ᨸᨮᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᩅᩮᨲᩥ ᨲᩔᩥᨲᩴ ᨸᨮᨾᨲ᩠ᨲᨿᩣᩉ᪨ ᨸᨮᨾᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩮᨲᩣᨸᩩᨱ᩠ᨱᨿᩣᩈᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᩅᨲᩣ

ឥឌព្ទយកេឌេតាហ- ‘ឆា’ពិ៍ កា ឆា ឌេចតាក្ខាហ- ‘លេិកប្យសិទ្ធិឃេច ឌេចតា’ពិ៍ ឃាកឆយ្យឌាតយ្យិ លេិកេ ឌេចតាពិ បសិទ្ធិ្ឋិ ឃាកឆ្ស ឃឌិតព្ទ្យ បុទេាឌាឆាឌិតេា ឆយ្យឌាតយ្យិ បដិក្កាហកេា បិគ្គាឌិ លេិកេ ឌេឃ្យុ្ស បុទេាឌាឆាឌិតេា ឌេចតា ឆាឫពិ បសិទ្ធិ្ឋេត្វា, ព្ទតេ្ត ឌេចតា អឆ្ស ព្ទត្ថំ, អាឌិត្ថេ ឌេចតា អឆ្ស អាឌិត្ថំ, ហចិ បុទេាឌាឆាឌិ ឃាកឌព្ទាំ

យត្តូចោយតឹឃយ្យិ ឌេចតាពិ បសិទ្ធិ្ឋិ ឃេត យតេ្ត ឃេា ឆ្ឃេត ឆេា តឆ្ស យត្តឆ្ស ឌេចតា ឆាឫពិ លេិកេ បសិទ្ធិ្ឋេត្វា យហិតេ្ត ឃយោ ចទ្ទុណោ ឌេចតា អឆ្សាពិ ចិក្កហោំ ចុព្ទតឃ យេចាពិ “តក្កុេត្តតិគ្គុឃុត្តេត កាលេ”ពិ ឆុព្ទេត ចុព្ទតឃយេចំ ឌាេត្យកចចតំ យឈាឃាពិ, តាទេកទ្ធបិតយ្យត ពាហុព្ទា យឈាឆតេ្ត ពាហុចចតេ្តាំ បិលិតិឃា “ឆាទ្ធិ បុណ្ណយាឆីពិ ឆព្ទាឃ”ត្តិ (ឱ-១-១១) ឆុព្ទឃិព្ទា ចុឆ្សិ បុណ្ណយាឆី អទ្ធិ ចុេឆ្សា យាេឆា ចុេឆ្សា អដ្ឋយាេឆា ចុេឆ្សា ឆិចត្ថទោពិ ឆព្ទាឃំ បដិបិឌេត្តិ, តេត តេឆំ ចុឆ្សី បុណ្ណយាឆី អទ្ធិ បត្ថាឌឆទេត្តពិ ៤ព្ទ ច កតាកយាេឆ ច តឌិ្ឋតោ ត កចពិំ ព្ទឆ បត ‘ឆព្ទាឃ’ត្តិ ចចតាកាេច កតាកយាេឆបិ ឈេ្ញព្ទ កចតីព្យាឆត្ត ចិទចឃពិ ‘កតាកយាេឆបិ’ត្ថាឌិំ បុណ្ណោ យា ព្ទត្ថព្ទ យាឆតេ្ត ចគ្គបរិឃាឃោពិ អាហ- ‘យាឆេត្តត’ត្ថាឌិំ បុណ្ណោ យា អឆ្សត្តិ តិព្ទចតាពិ ៤ព្ទ បុណ្ណយាឆីឆគ្គឆ្ស បុណ្ណោ យា អឆ្សត្តិ តឹហរិព្ទា ចចតាពិ អព្ទាំ ចុព្ទិឃា អព្ទឆ្ស ចុដឹកេណាឃ ចុព្ទំ- ‘ឆេា បុណ្ណោ ពិអាឌិំ តឆ្សត្តិ បុណ្ណយាឆិឃំ ឆាបុណ្ណយាឆី, កតាកឆ្ស កពិឃា កយុកាកេឆ្ស ឃេា ពិឆពិ េព្ទា យាេឆា បរិព្ទាឃតិឃយិតោ, តឆ្ស ឆព្ទត្ថឹ តេពិ ឆព្ទតេ្តាំ

ឃឆ្សត្ថាពិឌឹឃត្តិ អតិឃយេត បដិបឌាឌិយាហំ អតោ៤ច ច តិបិពតាពិ ព្ទយឆ្វាច តិបិពតា, តេតចាហ- ‘ឆុព្ទេត ចចតយេច តិបិពត’ត្តិំ យាឆុពិឃាត្ថាេឌា ឆាឌិប្យាឃយព្ទ ចិចទពិ ‘ឃឌិបិ’ត្ថាឌិតាំ អឆ្សាពិ ឆាយព្ទាចចតេបិ ‘ឆាឆ្ស ឌេចតា បុណ្ណយាឆី’ពិ ឆុព្ទេត អឆ្សាពិ អចិេឆឆចចតេបិ េឆាេឃច បុណ្ណយាឆីឆេត្ត ឆ្ធឃយាេតា យាេឆាេឃច ឈេ្ញព្ទា ចិព្ទាឃពីពិ ឆព្ទតេ្តាំ

បត្ថាឌឆទេត្តាេឌាពិ បេទឆំ ឆព្ទាកហេណាត តិចត្តិតបត្ថាឌឆទេត្តាេឌាំ អច អដ្ឋយាឆឆិចត្ថទោតយ្យិ ក្ខាហេណាេត្ត តោបព្ទាេឆា កឆ្វា ត កតាក្ខាហ- ‘អដ្ឋយាឆឆិចត្ថទោត’យ្យិត្ថាឌិំ ៤ចយុព្ទាេត “អដ្ឋយាឆឆិចត្ថទោតំ ត បត្ថឃេតោឌុកយកិឆាតយបិ ព្យុ ឆិចត្ថទេបិ ចុឆ្សាឌិយាឆឆយុកចាទ្ធិ ឆិចត្ថទេ ចុេឆ្សត យាេឆត ឆព្ទត្ថា ចុេឆ្សាព្យុបចាទីឃេត, ឃចា ច ចុឆ្សាឌិយាឆឆ្ស ឆព្ទត្ថី អដ្ឋយាេឆា ចុេឆ្សា អដ្ឋយាេឆាព្យុបចាទីឃេត , ត បតោឌុកត្តិ តេឆយុឌាហេណាេត្ត តាតុបិឌាត”ត្តិំ

១៣៉ ៣យ

តាកដ្ឋតេ្វាពិ ណាឆ្សាកដ្ឋតេ្វា ត ហោពិំ ឃត្យាកដ្ឋតេ្វា អឆ្ស, តឌា ចាតុកឌិ្ឋតំ តោព្ទទេ្យាតុកដេ្ឋយ្យាពិ យព្ទាេត, កោឌិេឃច ហោពីពិ ហោត្តិពិ ព្ទតោ កិត្តិព្វា អាេតតព្ទាំ តឌា ឌេឆឆ្សាពិ ព្ទយិតា “តឌាេឌឆា តក្កហេណាត កឃ្យុត្តិ”ពិ បរិកាឆយុបលេក្ខពិំ កពឃាេឌឆឆ្សាបីពិ កេតា ឃាេឌេឆា ឃឆ្ស តឆ្ស កពឃាេឌឆឆ្សាបីពិំ ព្ទកាទឆ្សាពិ ឃាេឌឆតោ បុេព្ទ ព្ទកាទឆ្ស, ព្ទយិតា ចាេឌឆាេឌឆីតយកេឌា ឌឆ្សិតោំ តឆេដ្ឋ តេកេតាបិ បេត្ថកាកិឆព្ទេដ្ឋ ឆិេដ្ឋពិ ៤ចយព្ទាេត- “ឃចា’តេត កពំកីព’ (ឱ-១៥) ត្យាឌិឆុព្ទេត ៤កោច តឆតេ្តា ពាហ្វហិ បត្ថឃេត្តហិ ឆព្ទញ្ញេត, តឆិហាបិ ៤កេយច តឆតក្កហណំ ‘តយឌឹេត តំឌាតាពី’ពិ

បច្ចុក្រយកិសប្ពន្នេត, តស្មា កិរេយតនេត្វត ខ្ចិតក្កហលោត”តិ៍ ខ្ចិតក្កហលេ បឃោឌតត្តឃំ ទុត្តំ, តត្វ បផយំ ឥឃ្យុត្តា ឌាតតិច្ចានិតាឆិប្បាឃយាចឹកត្វា ខ្ចិតក្កហលយិច្ចានិតា បឥត្វយាហ៍

តត្វ-‘ឃោ ឃយឆឹតេ ឌាតាតិ ច’តិ ព្ពយិតា ខ្ចិតក្កហលាការេច បច្ចយត្វាចឃចស្ស សយុច្ចយប្បសក្កយាហ៍ សយុច្ចឃេ សតិ(ឃោ) ឃយឆឹតេ ឌាតាតិ ច, តនេត្វច សិឃា, ឃោ បតាឆឹតេ រកចល់, ត (ឌាតាតិ) តត្វ ត សិឃាតិ នៅឆយិតុំ ឮកិចារយាហ‘ត បច្ចុកាតិ សប្ពន្នេតន’តិ៍ ឃចា “តោត កចំ កិត”យិច្ចានោ “តោត ឌិតំ ឌឃតិ”ច្ចានិ បច្ចុកាសប្ពន្នេត កចតិ ឲចខ្យាចិន្ទាឃឹតិ ឃចេច្ចានិ កស្សារត្វា៍ ‘តោត កតំ កិត”យិច្ចានិហិ អចត្វា “តោត ឌិតំ ឌឃតិ”ច្ចានិឃុទត្តកេឥសចចតយត្វឮត្តិ តចា ទុទត្ត ហោតីតិ ទុត្តំ, តោត ឌិតយិច្ចានោ ឌឃតានិកា កិរិយាតេ កឥន្តសយចាឃិត្វត បសិន្ធាតិ ឃុទត្តា តត្វ បច្ចុកាកិសប្ពន្នេ, តតចយន្ទេ្យត ចេឥតា ប្បេកឥន្តសយចាឃិត្តាកិឃ្យេតួឆិប្បារឃោ៍

ព្ពឥាតិ ទុតិឃំ ឥឃ្យុតិ ‘ឌាតត’យិច្ចានិ, តិយិត្ត យិច្ចានិច្ចនៅឆការេលំ ឃុហុទត្តា កត្តិកានិ, ខ្ពុប្បារេតា ព្ពច្ចនិច្ច ឃុចកំ បចចិសយុទ្ធានិតំ សកាចបរិច្ចាកេតាន្ទាតត្តកយត៍ ឌាតតសាយេន្ទាតិ តិយិត្តានិតំ ឌាតត សាយេន្ទា៍ ‘ឃចាទុត្តឌាតតស្ស អន្ទេ្យត ចិសឃេត្វ ហេតុយាហ- ‘តំ ឌាតាតីតិ តសន្ទេត អឆឹឃយាតបរាយសតោ’តិ៍ តតិឃំ ឥឃ្យុតិ ‘ឃតោ ចេ’ច្ចានិតា៍ ឃតោ ច ខ្ពុប្បនេត្ត ចិឆិតា អន្ទេ្យត ឆាតុ អកិឆាតប្បសិន្ទ្ធិ សប្ពន្នេ, ឥបិត្វកេឃុ បត អន្ទេ្យុកាតុឃុតិ ឬនេចា ឌិស្សតិ, ឲត្វាឃយឆិប្បារឃោ “កត្វចិ បសិទ្ធិចិសឃោ ហោតិ តសន្ទេ, តចា ច ទុត្តំ ឃុនៅឆាលក្ការឌឹកាឃំ បក្កត្តចិសឃោ តចា បសិន្ធចិសឃោ អត្បុត្តចិសឃោ ច តំសន្ទេ ឃំ សទ្ធំ តា ឥបក្ខតោ’តិ, តស្មា បសិទ្ធិចិសឃេត តសន្ទេត ឃុចកេច បសិទ្ធិឃា ខ្ពុសក្កហត្វំ ខ្ចិតក្កហលំ កត្ត្តា”ត្តិ៍ អត្វតឃេ ចត្តយាតស្ស តុ តសន្ទ្ធស្ស សចិសឃោ ចិសេសោ តតោចាចិត្វិកហិ ចេឌិតន្ទា៍

១៨៍ តស្ស

ចិសឃសន្ទា កាយសយុទារឃបិ ចត្តតេ, កាយសយុទារឃោ ច តាយ ឥឥសារឃេច, តោតាហ ចិសឃោបិ កាយសយុទាឃត្វា ឥឥសារឃេចា’តិ, ព្ពយិតា ចិសឃឥឃសន្ទាតំ សយាតាឆិការលត្តយាហ៍ ចសាតិ ឥឃចាសិតោ ចសាតឃោ, អតុចារកោ កន្ទ្ធចិសឃោ៍

១៩៍ តិចា

តន្ទារឃច្ចានិតា ត រកចល់ តិចារសឃេច, អចពោ ចក្លាយាតេឃុ ឬិតិ ឥឃ្យុតិ៍ បច្ចយត្តិ ឃេន្ទានិ៍ ឥឃសតាយប្ពុចតិ ចត្ថុ អត្វេទ្ធុតិ ចិន្ទាឃតិ, តោតាហ-‘តិចាសារឃោ ចិឆី’តិ៍ តិចាសារឃោតិ តិចារ អក្ខុកចតិត្ពត្តអត្វិអត្វេឃុ៍ សហិតតាយំ តាយ ឈេកិឃសន្ទ្ធចា ហារាប្បសក្កយន្ទាសន្ទ្ធចាហារតុបិត្តតាយ៍

໑໗. ອຕ຺ຖ

ຄກາເຣປີ ເຕເສາເຍຈາຕິ ອາຫ- 'ອຕ຺ຖເກຈ'ນ຺ຕິ.

໑໘. ເຕຄ

ຍຖາເຍາຄເຕ຺ວາຕິ ຈຸຕ຺ຕິຍັງ ຈຸຕ຺ຕຍຖາເຍາຄສງ຺ຄ຺ສ຺ສ ອເຕ຺ວາ.

໑໙. ຕປິ

ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕຄາເປຕິ ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕຄາປັ ຍສ຺ສ ສຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕ຺ຕສ຺ສ ເທສສ຺ສ ຫສ຺ຕິ ອເຕ຺ວາ, ຄາຍ຺ຍາເສ຺ສຕິ ກ຺ປາຊິຈິນິຕ຺ຕ຺ຕປ຺ຕເຕາ ອຍ຺ຍາສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕຄາປັ ຄ ເຫາຕີຕິ ອເຕ຺ວາ. ທເທຣາ ທຍ຺ຍາຊາ ອສິ ເທເສ ສຕ຺ຕີຕິ ຈິກ຺ຄເຫາ.

໒໑. ອຊາ

ຫີຍ຺ຍຕ຺ຕເຄາຕິ "ສເວຍຣາເທ"ຕິ (໑໙໓) ທີຕ຺ຕິ.

໒໒. ອຍາ

ອຍາສຫ ກເຈາ ອຍເຈ຺ຈາ.

໒໓. ຍຍ຺ຍາ

ຍເຍ຺ຍາກເຈາ ຍຍ຺ຍີເຍາ, ອເຕ຺ຕ ກເຈາ ອຕ຺ຕິເຍາ ຖຈ຺ຈາທິ.

໒໔. ກຫ

ຍກເຊສຸ ອເຣຍ຺ຍາ ກງ຺ຄາຍັ ປທ຺ທເຕ ຈເຄ ກຸເລ ທາຣາຫສິຍັ ຈຍາຍັ ປິຊິລິຍັ ສປຸເຈາຕິ ຈິກ຺ຄເຫາ "ຊິສ຺ສຕ຺ຕເຍ຺ຍາປິ ປຈ຺ຈຍາ"ຕິ (໓-໑໙໐) ໂຍຍ຺ເກາຕິ ເສເສາ. ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕເຣສ຺ສເຄ ສຕິ ຕຸປິຄາຈ ສຸເຕ຺ຕຄ ຕຸເຕາ ອຍ຺ຍາເຕາປິ ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕຣາຄິ ເຫາຕ຺ຕີຕິ ເສເສາ, ກາເຍ

កទេចា ក្ខទេទ កទេចា បញ្ចាទេលស្ កទេចា ទេឆាឆិបទេក្ល កទេចាតិ ចិក្កទេហា៉

១៩៉ ឈិទេកា

សទេទេឝ កទេចា, កចា ចាតិ ចិក្កទេហា៉

១ល៉ិ ពយស្ស

សិប្បសេត្តយាហ-‘ទេលិសល្ល’ត្តិ៉ ពទេយច ឮញ្ញាឃតិ ‘កិរិទេឃ’ច្ចាឌិតា, កទេលាំ កិរិយា ចាឝតាឌិកស្ស អក្សាទេសា, ទេសា បុទេត្តា ឃស្សាតិ សយាទេសា, ចិណាឌិសេត្តហិ កិយុច្ចទេពច្ចាហ- ‘ចិណាឌិ’ច្ចាឌិ, ឝត្ថា ពំពំសយុឝាឃទ្ធបំ៉ សិប្បញ្ចាតិ ចត្វា ពឝត្ត ចិភាទេចតិ ‘កិរិយា ចិទេសទេសា’តិ៉ ចាឝតាឌិកិរិយាឃ ចិសិទេដ្ឋា ឌាភតកិរិយាចិទេសទេសាតិ អទេត្វា, ត្តយិតា ចិណាឌិសេត្តា ឝត្ថាតុត្តុត្តិទេតា ចាឝតាឌិកិរិយំ កិរិយា ចិទេសសញ្ចា សិប្បយុបចាទេទេត ចឝត្តិតិ ឌិទេបតិ៉ ត្តតិសទេត្តា ទេហតុយិក្សាសាទេឃទេចតិ អក្សាសិតត្ថា ឌាភតកិរិយាចិទេសសស្ស បុត្តាក្ខតា ចាឝតកិរិយា, ចិទេសទេសតុំ ឃុត្តា ចិណាឌិសេត្តតាតិ អឆិប្បាទេឃា៉

ឃុត្តតា ទេចត្ត... ចិណាឌិចាឝតចទេសត សិប្បស្ស កទេហតត្ថាកាចទេពា, កធំ ចិណាឌិសេត្តហិ ឝត្ថាតុត្តិតិ ចាឝតា តុច្ចតិតិ អាហ- ‘ចិណាឌិ ចិសឃត្តា’តិ, ចាឝតតុត្តិចិណាឌិសេត្តាតំ សិប្បតុត្តិតុំ ឃឆាតុត្តទេស្សា បយាចទេសត ចត្តយាហ- ‘ឃទេឆ’ច្ចាឌិ៉ ចិណាឌិចាឝតត្តិ ឃទេឆតិ សត្ថទេត្តា៉ តុត្តទេយច ឞុឝឃទេត្តា តុត្តិកត្តស្ស យុលំ ចិចទិឃតិ ‘កិរិទេឃ’ច្ចាឌិតា៉ កិរិយាត្យាសបុត្តាកំ ចាកាណក្លបំ ទេកាសល្លិ ចាឝតកិរិយា ចិសឃត្តា ចិណាចាឝតយិច្ចទេតត កិរិយាសទេត្តត តុច្ចតិត្យទេត្វា៉ យុឝត្ថិ យុឝត្ថចាឝតំ សិប្បយស្ស, ចំទេសា សិប្បយស្សាតិ ចិក្កទេហា៉ សិលយត្តត្ថំ កធំ បំសុក្ខលិឌិ(ទេតា) សិលត្តសយាតាឆិកទេលាទេត្តតាកិឆាតត្យាហ- ‘បំសុក្ខលិឌិឆាទេលា’យិច្ចាឌិ៉ ពញ្ចា សិលត្តិ សត្ថទេត្តា៉

អប្បិច្ចតាឃាតិ បច្ចឃប្បិច្ចតាឃ៉ សត្តុដ្ឋិតាឃាតិ ចត្វុសុ បច្ចទេឃសុ ក្ខាឝសចិឆសត្តុដ្ឋិឃា៉ អតុចិឌិឃយាតំ កាទិឃយាតំ៉ ឞលតិទេបក្ខត្តិ ត្តយិតា ត្តឆ ទេលិទេក ចិចទាឌិទេហតុ បលិឆាឃ បំសុក្ខល ឆាទេលាឌិ៍ បដិក្លិបតិ, សិលំ ពប្បទេកាទេចត ទេសចតា៉ ត្តឝំ តុត្តំ ទេហាតិ “បំសុក្ខលិឌិឆាទេលំ បំសុក្ខលិឌិចិសឃត្តិ បំសុក្ខលិឌិសទេត្តទេតាបចាទេទេតាកិឌិឃទេព, សិលំ បំសុក្ខលឆាទេលាចិសឃត្តិ បំសុក្ខលិឌិ សទេត្តទេតាបចាទេទេតាច្ចតិ”តិ៉ តិចិចទំ សិលយស្សាតិ ចិក្កទេហា ទេពសំ ក្យត្តត្ត បល្យយស្សាតិ ចិក្កទេហា ទេពាយទំ, យុក្កទេទា បហទេលាយស្សាតិ ចិក្កទេហា, ក្ខបឌិឃត្យបទិអាឌិឃតិតិ ទឆត្ថិ តុច្ចតិ៉ កាយក្លត្តកិទេលសាកិសក្លាទា ចា ក្ខបឌិ ក្ខបឝឆាតិ សុលំ ទុក្លិចាតិ កត្វា៉

១ប៉ ពំហត្តិ

ឌាហុយិក្រុតាភកទេពសុបិ បច្ចឃកាទេច កាទេលាយាហ-‘សញ្ចាកាលិភយចិចត្តិតត្តា’តិ, សុទេត្ត តុត្តាឃ ឲកសញ្ចាឃ តុត្តយាភកា លទេស្សច ច

ចត្តុយតិដ្ឋិតត្តាតិ អនេត្ថា៍

តក្សុបិគាតត្ថុតិ ខេតយខេយកចចតាឌិតយុបិគាតត្តុ៍ តំ តាតត្តុទិយ កត្តាតិ ក្សបលក្ខហចឃេយត ខេតយំ ចចតកាលត្តុទាតយចិតាកាចិត្តាតិ អឆិប្បាខេឃា៍ ហត្តិច្ចាឌិត្យាត្យត្តុយ្ស កិទិឃាប្បឆាតខេត្ត កចំ ហាឌិតំ តឥខេត្ត ឌាឃយាតាតំ យាឆតប្បឆាតត្ត យិច្ចុ(ត ខេហត្យាយាហ

‘សកាចខេតា’តិ៍ ឃឹខេត ហត្តឹតិ ខេយតិខេកា៍ អឌិច្ចា អតិយិសា ច យន្ធា, ឌិខេដ្ឋាច សត្តិដ្ឋត្តិ ឰយិតា សំសឌ្ឍស្ស ចិសុំ អត្តុកាចំ ឥខេយ្សតិ៍ ខេលិក្យុត្តុទឆខេយ្យាតិ តចចិខេឆា ខេលិក្យុត្តុទឆខេយ្យា, ឋលឆខេយ្យាបិ ខេហដ្ឋិខេយា សកតាកាយិចិបស្សតាឌិតំ បច្ចុឃកាខេចត ក្សបទិយក្កាឆិកយស្ស ក្សបតិស្សឃកាចខេតា បទិឃាឃខេតា ឌិស្សយាខេតាច ចដ្ឋកឃំ តិចខេត្តតិ, កាចតាកិសយឃចឃេយត យក្កឆខេយ្យា សន្ធិកិទិឃាកិសយឃចឃេយត តិន្តាតឆខេយ្យា៍

ចដ្ឋកឃត្តិ កយ្យកិខេលសចិបិកសន្ធាតំ តិចិឆចដ្ឋកឃំ៍ ចិឆាត ចចតត្តិ អប្បខេត្ត-ខេត្ត តិខេឃាកសន្ធាតចិឆិខេតា បកាឃសតំ ឲហិបស្ស ចចតំ៍ បទិសុទ្ធត្តាតិ កិខេលសយលចិទខេហត សន្តាធា ចិសុទ្ធត្តា៍ អយត្យន្តាយ្យិ កតាចិ សប្បខេឃាឌតំ ឃឆាសកាចប្បកាសខេតត ឥខេយ្សតត្តំ កខេចយ្យាតិ តឥកាចំ ឥខេយ្សតិ៍ ខេតតាហ ‘ចិដ្ឋយាតយ្យិ ខេច’ច្ចាឌិ៍ តត្យ ច ឲហិបស្សាតិ ត្យាត្យត្តា, តស្វា ខេតខេតតិ បច្ចខេឃា បខេប្បាតិ, តឆាហិ បិឌិបឌិកខេតា បច្ចុឃចិឆាតយ្យដិបិឌិតំ, ត ត្យាត្យត្តខេតា តាបិ ចាក្យខេតា, តស្វា កឆខេយហិបស្សិខេកាតិ ខេហាតឹតិ

អាហ-‘ឲហិបស្សសខេក្ខាចាឃ’យិច្ចាឌិ៍ បឥសយុតាឃស្សាត្យុកាទខេណាតិ បឥសយ្យហស្ស អត្យុកាទលាក្សខេតា ឲខេកា ឲហិបស្សសខេក្ខា៍ អឆចា ឲហិ អាកន្ធ ឰយំ ឆយ្យុំ បស្សាតិ ខេឃា អប្បខេត្ត-ខេត្ត តិខេឃាកសន្ធាខេតា ចិឆិ, តន្តាចខេកា ឃត្តិបិខេតា ឲហិបស្សាតិ, ឲហិបស្សចិឆិ៍ អទហតឹតិ ឲហិបស្សិខេកា, អឆចា ឲហិខេច្ចច តិបិខេតា, ឥស្សតំ ឆាបតំ បខេស្សា, ឲហឹតិ បខេស្សា ឆាបតំ ឲហិបខេស្សា, ឲហិបស្សំ អទហតឹតិ ឲហិបស្សិខេកា៍

១៥៍ ខេតត

ឲកឹកាខេចាតិ យុខេក្កហិ សំសដ្ឋាតំ យាសាតយិច យិស្សឹកាខេចា៍ ឲខេសាតិ សំសខេក្កា, ក្សក្កិខេសតាតិ ក្សក្កិសាឆាខេតត [ក្សត្តិសសាឆខេតត (ខេបិត្តខេក)] ច កចិតន្តាត្តិ សន្តខេត្តា ៍ សំសខេក្កាក្កិសាតំ សហកាចស្ស អខេតកត្តិ កខេត្ត កាទហយាហ- ‘អសុចិឥខេន្តា’ច្ចាឌិតា៍ ត្យតិខេទកយាហ- ‘ត្យក្កិខេសា’តិ ឃត្ត សំសក្កទហិតំ ខេកចលយកិសន្ធត្តុយត្តិ, តត្ត បច្ចុឃយុតាហខេណាត ឥខេយ្សត្តា ចិដ្ឋាឃ សហ សំសក្កស្សាចិដ្ឋយាតខេត្ត កាទហំ ចឥតិ ‘ទ្វុបឹ ឆយ្យត្តា’តិអាឌិ៍ ទ្វុបំ ក្សខេតាបិគាឃខេកឥយស្ស អត្ថឹតិ ទ្វុបឹ, ឈតាឌិ សំសដ្ឋំ កត្តាឌិ៍ តស្ស ឆខេយ្យា សកាខេចា សំសខេក្កា, តស្ស កាខេចា តត្តំ, តស្វា, តស្សាតិ សំសក្កស្ស, ចិន្តាត្តទ្វុបឹ… ឃឆាត្យុត្ត ទ្វុបសកាចាកាចា, ខេតតាហ- ‘ចិដ្ឋាឃ ច អទ្វុបិត្តា’តិ ចខេទច្ចន្តាត្យុខេឃច ចទតិ៍

ចាចសិកំ យាតសិកត្តិ “យតាឌិតំ សក, ឃំកិច្ចឹតិ សតាឌិកំ ឃំកិច្ចិ៍ ចាហ្យុលខេកខេតខេចត្តាចឆាទហំ លក្ខតឹតិ ត្យុត្តំ- ‘តខេតា ចា’តិ, ខេឥចឥខេត្តត កឹខេតាតិ ខេសា អខេត្ថា តឥខេត្ថា, តស្ស អប្បតឹតិ អកិឆាតសត្តិខេចកខេល្លត ត្យុត្តិឃយតចកខេយា, ខេឥចឥត្តិខេកាតិ ហិ ត្យុខេត្ត ខេឥចឥខេត្តត កឹខេតាត្យឃយខេត្ថា តប្បតឹឃខេត… តាឌិស សន្ធសត្តិខេចកខេល្លត តឥត្តស្សាតយិឌឹឃយាតត្តា, អចកខេយា ច តាយ សតិ សាយត្តិខេឃ

សិឃាតិ ត្ថយយត្វំ សន្លេបតោ ឌស្សេត្យាហ- 'តឌត្វាប្បតីតិឃា'តិអាទិ៍

អភិធានលក្ខណត្តត្តិ អភិធានំ នាម សាមតិ្ថយេ ចានេញ្ញ ចចតឹឃស្សាត្វស្ស ចុត្តិឃា ពធនំ លក្ខណំ សការេចា ឌេឃសទ្ទោ អភិធានលក្ខណា, ខេពសំ ការេចា តត្តំ, តន្តាឌិសយាឌេប្បចឌេយច ឌឌ្ឍន្តា៍ យទិឌេធត អភិសន្លតំ សំសង្ក៏ ចាតិ, សលិពាឃ ឌិតត្តិ ចិក្កេហា៍

១១០៍ តស្ស

ឌេឃា "ឌិស្សត្តន្តោបិ បង្ខឃា"តិ (៣-១១០)

១៣៍ ឌេណា

បចុឌេត្តបឹតិ ពង្វាឃឌេតត បចុត្តត្តិ អឌេត្វ "អន្តាលិ៍"តិសិ៍ឌេណា ឌេហាឌេតចាតិ អធិប្បាឌេឃា៍

១៣៍ ពចា

ក្សឌេតា ទុក្ខស្ស៍

១៦៍ យាតា

យាតាបិត្យត្តំ យាតាបិតឌេទាតិ យាត្យឃា យាតាបិតឌេទា បិត្យស្ស យាតាបិតឌេទា, ត ឲពឌេយពឌេតា ខ្ញីស្វតិ ឲពឌេតា ឲពឌេតា ចុត្តតឌេឃត ខ្ញីស្វខ្ញីស្វ អឌេត្វស្វ ត កចតីតិ អឌេត្វា៍

១៨៍ ហិឌេព

យាត្យ ហិឌេតា, បិត្យ ហិឌេតាតិ ចិក្កេហា៍

៣០៍ តិគ្គ

ឌេសត ទុ្វឌេបត ខាឌេតបិ ចិឌេសសទុ្វឌេបត អន្តាឌេតា អន្តាតចិឌេសឌេសា៍ ពដ្ឋាឌិយឃា ឃា បឌិយា តយ្យឌិន្តត្តពិ៍ សព្តន្តា សស្សាឃឹលក្ខឌេណា

អស្ស អត្ថីតិ សន្តិ កស្សាតិ កិំ សទ្ទិទ្ទិដ្ឋេ, សោច ចិនេសោ, សន្តិចិនេសោ ចិនយោ អស្ស អញ្ញាណស្សាតិ សមាសោ។ បយោគាសម្ពុចាតិ អសមសេស្សាតិ ទុត្ត អស្សប្បកតិយាបិ បយោគា សម្ពុចា។ តថាហិ យទិ យស្សាត្តត្តមជាតតំ និយា តថា សតិ សន្ទិធា ចត្ថុជាតតាការេច បកតិយេច ត និយា, ត ហិ សន្ទិធា អចិន្តាតទេត្វា សទ្ទោ បយោគមហតិ, តស្មា សទ្ទបេត ខាតស្ស យស្ស ចិនេសោ អចិន្តាទេតា, សោទេយចិឆ អញ្ញាទេតា-តិមតោតិ ចិន្តាយតេ, អញ្ញាទេតា-ទេស្សាកស្ស [អញ្ញាទេតា សេសញ្ញាស្ស (បេតិត្តុកេ)] ចា កុទេតាតិចា កិំ សការេចា ទេចតិ ហិ អស្សកោតិ។ កប្បច្ចយទេត្តា ហត្ថិទ៌ិកច្ចយត្តាយឆេយ្យំ តាយំ យស្ស ហត្ថិចិយាតិ ឥស្សិតបដិកាកស្ស សោ កប្បច្ចយត្តតាយឆេយ្យា។ អកិតិទេចសេត ចា និដ្ឋិត្តិ យថា អន្ទុតាឌិទេចសឆាទ៌ិតិ អន្ទុតាឌិសទ្ទេតាតិ អធិប្បាយោ។

បដិយាយាតិ ឲត្ត ប្ទុឌតត្វា ឲច បដិយា កហិតា, មោរសមាត តាយត្តា មោរទោចិយាតិ ឃោឌតា, ធញ្ញា តិហបុទិសោ, ត្ថឆ បត តំ សឌិសោ បុទិសោ មតុស្សា ធញ្ញា។ អកប្ចា ឲច អាកប្បិកំ "សកទេត្វ"តិ (៣-១១១) ហិកោ។ ឃំកិញ្ចិ អត្ថុទ្ធិប្បុត្តកំ, តយាកប្បិកំ, តប្បិ អាកប្បិកេកិឆេយ្យា សតិ ត្ថចសទ្ទេត្វ ចត្តមាតទោតា ច្រូយោ ហោតីតិ អទេត្វ។ កាកោ ធ តាលញ្ញា ចលំ កាកតាលីតិ, តេសមិច មិលតំ អឌាលក្កាតមិច មិលតំ យឆាកប្បិកំ, កិញ្ចិ តយ ឌាលក្កិយំ , ណោ ត្ថចទេត្វ សក្កុទត្តិ "សំយោគេ កូឌី"តិ (៣-១២៥) ទុទ្ធុការេចា។ មុតិច, ខាំលេច, កុលិសមិច, ឲកសាលិត្ថចាតិ ចិក្កហោ, លោហិតោច លោហិតិកោ ចដិកមហិ។

៣២។ ចយស្ស

ឆោណាឌីត្យាឌិសទ្ទេត ឈាទសតាឌយោបិ បរិមាណចិនេសោ កឃ្ឃត្តិ។ សន្ធ្យា អសីតិបញ្ញាឌយោ, អញ្ញា ចា ឃំកិញ្ចីតិ ប្តុបឌ្ឌកាយាឌិ, សោត្យអស ឆោណា ឲកា ឈាទី។ តត្ត បញ្ញាកំ កត្ថឌាតត្តិ ចត្ថា អញ្ញា ចា សឈ្លាឌិកត្តិ ទុត្ត តំ កធំ បាលិតិមេហិ ចិយ "សន្ធ្យាយ សញ្ញាសឈ្លួតុញ្ញយតេស្វ"តិ (៤-១-៥២) ស្វុត្តិតត្តាកាចាតិ មតមិ តិធាយ 'សន្ធ្យាចាឌីហិ'ច្ចាឌិ ទុត្ត។ "អាឌសហិ សទេញ្ញ្យេ ចត្តតី"តិ បញ្ញាសទ្ទស្ស សទេញ្ញ្យេ ទុត្តត្តា អាហ- 'បញ្ញាចយចា'តិ។ បរិមាណសទ្ទសត្តិឆាទេត សន្ធ្យាទេតបិ បញ្ញាសទ្ទោតិ មញ្ញាមាទេតា អាហ- 'បញ្ញាសន្ធ្យាតទេញ្ញា'តិ។ បញ្ញា ទុត្តយោតិ បញ្ញាចាទោ, ទ្វុបិតីតិ ធ បរិយាយត្តទេត អាទុត្តិសទ្ទស្ស ចាត្វ ឍ្យត្តំ កទោតិ។

៣៣។ កិយ្យា

តត្ថ ស្វុទេត្ត សន្ធ្យាយត្តិ ត ទុត្តំ កត្យាឌយោ ធ បយោគា សន្ធ្យា បរិមាណេយេច ឌិស្សត្តិ កធំ តាទេយត្វាយំ ចិឌីតិ អាហ- 'ពាហុទេល'ច្ចាឌិ។ សន្ធ្យាបរិមាណេយេចាយំ ចិឌីតិ កិំ សទ្ទេ សន្ធ្យាបរិមាណ ចិសេយេយេច ចត្តមាទេត អយំ ទេត្យាឌិកោ ចិឌីតិ អទេត្វា, តត្ថ ទេចត្វ កិំ សទ្ទោ បញ្ញោចត្តមាទេតា កធំ សន្ធ្យាបរិមាណេ ចត្តទេតតិ ទុច្ចទេត, យឌ្ឌបិ សន្ធ្យាបរិមាណេ ត ចត្តទេត, តថាបិ សន្ធ្យាបរិមាណស្ស បុច្ឆិយមាតត្តា សន្ធ្យាបរិមាណចិសេយ ចត្តទេត ចាតិ។ ពាហុលិឆិការ បយោគសាយត្វិយហេតុតិឥស្សទេត ចលមាហ- 'យ(ត)ត្តិ'ច្ចាឌិ, បរិច្ឆេទកទេត្តត បរិមាណកទេត្តត។ អយមេត្វាធិប្បាយោ "យឆាកិមិទំ សន្ធ្យា បរិមាណមេសំ ឥសត្តុ ត កិញ្ចិ អប្បកមេទេចតត្តិ សន្ធ្យាបរិមាណមេច កិំ សទ្ទេត តិត្តិយតេ, តឆាបិ សន្ធ្យា បរិមាណស្ស តិត្តិយមាតត្តា សន្ធ្យាបរិមាណចិសយត្តមេទេចតិ ទេសេប ចត្តមាតាបិ កិំ សទ្ទា ទតិច្ចាឌិ និយា,

ពាហុលិធិការាទិតោច បទេតត្ថ ត សិយា"តិ៍ រការាគុមាត្តា ថ្លុសក្ខុលោបត្តាតិ ឃោឌតា៍

៣៣៍ សញ្ញាតំ

ញាក្កុប្បិបិសបក្យតីហិ ឈសក្តាហិ អកប្បុចចតិទ្ធាយំ "កយតត្វា កប្បុកាឆាទេទ ចា"តិ (ទ៊-៣៨) កត្តាទិ ទេក្ត ខាំយិប្បូច ញាក្កុក្ខិតោ បិបិសិទោតិ សិទេឌ្ឍបិ ចត្តយាទេត បយោកត្វំ ញាក្កុប្បុបិបិសាតិ បិទេធា៍

៣៤៍ យាទេត

សញ្ញាប្យទិទេឆ្ឆទន្ទុបត្តិ ក្ខប្បុាតបទិយាណាឌិកំ សញ្ញាំ បទិទេឆ្ឆទន្ទុបំ៍ ៣៣ ច ក្ខុទេត្តត យាតយប្បុាតំ, សញ្ញាទេតា យាតំ បទិយាណំ៍

៣៥៍ តទេញ្ញ

"បយាណបទិយាទេណហិ សញ្ញាយចាបិ សំសទេយ យទេត្តាចត្តទេឌ្ឍា"តិ (ទ៊-១-១៥) បំលិតិយចត្តន្តការទចចតំ, តត្វ បយាណ យាឃាទេយា៍ សញ្ញាឃាតិ បច្ចាយឹ៍ ឲទេតហិ សំសទេយ យទេត្តា ចត្តទេឌ្ឍាតិ អទេត្វា៍ ចិទត្វិយត្តំ ទតតយត្តំ ចាតិអាឌីតិ កទេយត តទេត្វាគាហទណាតិ៍

ត ចត្តញ្ញាត្តិ ឃធាចុត្តចត្តញ្ញាចចតំ បដិក្កុបតិ៍ បដិក្កុទេត្ត តប្បិំ ចិទត្វិយត្តំ ទតតយត្តំ ចាតិអាឌិ(តា) ឃំកិច្ចិា ឌណ្ឌុបុញ្ញាណាឌិកំ [បណ្ណាឌិកំ (ទេបិត្វទេក)] សំសឃិតំ, ទេតត យាតសញ្ញាតស្ស បទិទេឆ្ឆទស្សាកាចា កធទេយទេត បទេឃាកា សិឃុត្តិ អាសក្កិឃ តត្វ ការណយាហ-'តធាក្ខុហតទេតា សិទ្ធត្តា'តិ៍ តធាក្ខុហតទេតាតិ ចិទត្វិយាតយប្យាណយស្ស ទតតយប្បុាត យស្សាត្យាឌិតា ទេតតប្យការទេទត អក្ខុហតទេតា អក្យុបកាយទេតាតិ អទេត្វា៍ សំសទេយា ច តាយ ក្ខកឃបក្កុបទាយសទេត សតិ សិយាតិ ឃធាចុត្តយក្ខុហតំ សាទេឆត្យាហ-តាត្តទេទត'ច្ចាឌិ៍ បក្កុទេឃហីតិ ចិទត្វិ យាតយស្ស ទតតយប្បុាតយស្សាតិ ឲចយាឌិទេកហិ បក្កុទេឃហិ៍ អក្ខុហតំ សំសឃស្សាតិ កយ្យទេត៍ ឌណ្ណុ យាតយស្ស ឌណ្ណុតញ្ញ៍

៣៦៍ ទេណាច

បុទិទេសា បយាណយស្សាតិ ចិក្កុទេហា៍

៣៧៍ អឃុ

ក្ខុបិឆ្យុត្តទោបិឌាតាតិ 'អំទេស'តិ តិយិត្តត្តទោបិឌាតា តិចត្តតីតិ ទេឃាឌតា៍

៥០៑ សញ្ញា

សង្ឃឹសាសឥសត្តាឃ សញ្ញាឃ បឆយត្តាឃ អស៊ិ សតសហស្សេ អឆិកា សញ្ញាតិ អត្ថេ ឌោ កចឹតិ សុត្តត្ថោ៑ សង្ឃឹសា សឥសត្តាតិ បឆយាចឆត៌ បឆយត្តតោ ចិឆិតោបត្ថេ៑ តត្ថ ច សុត្តេ 'សតសហស្ស សតសហស្សេ ឌោ'តិ ត ចុត្តំ, តទា សតិ ចុត្តិឃំ កថំ 'សតំ សហស្សំ សតសហស្សំ ចា'តិ ចុត្តត្ថស្សង្គីឃាហ-ក្ខឃឆាចកយា'តិអាទិ៑ ក្ខឃឆាចកយាតិ សតំ សហស្សន្តិ ច សតសហស្សន្តិ ច ក្ខឃប្បការេតាចកយា, ក្ខឃឆាចកេយា បយោក ឥស្សតេត្ថុ ឲចំ ចិចរេណ ការណត្តិ អឆិប្បាយោ៑ បច្ចឃត្ថេត សយាតឌាតិយេ បកត្យត្ថេ សតឹតិ យេតកេតថិ សុចណ្ណកហាបណាឌិតា បច្ចយត្ថេត សយាតឌាតិយេ៑ សុចណ្ណយាសកឌឹត [សុចណ្ណកហាបណាឌឹតំ (បេរិត្តេក)] យសយាត ឌាតិឃាតំ៑ អនេកចល់ ឧទាហរណំ ឥស្សត្ថំ 'ឲកឌឹស'ន្តិ ចុត្តំ៑ អតិប្បត្ថុតា សង្កាតយិឆ បច្ចឃក្កហណបរិកាសាចតាេរា តត្ថិ៑

៥១៑ ពស្ស

តត្ថ ច សញ្ញាសទ្ទោ សញ្ញាតេ សទ្ទេឃ្យ ច ចត្តេព, កឆេយត្ថុ សញ្ញាតេចសិតា ចុត្តិ យេតេចំ ចិចរណំ កពយិច្ចាហ- 'ឃឌិបិ'ច្ចាទិ, បច្ចាសត្តុ សញ្ញាសទ្ទស្សាតិ អឆិប្បាយោ៑ ត្តយិតា ច ករណសាឆេតា-ឃំ បុរណសទ្ទោតិ ចិញ្ញាបេតិ៑ ឃតោតិ ចុត្តឃំ សទ្ទសព្ពត្តិតា ពំសទ្ទេត សេតិ ក្ខល្លិក្កិពស្ស សញ្ញាតិអត្ថុបឥស្សិឃ សាយេច បុរិឃតេពឹយស្ស កយុការេចត ពិដ្ឋឹតិ ឥស្សត្ថំ តេពត បុរណេត បុរិឃតេព'តិ អាហ៑

សយ្យញ្ញូតេពតិ បុរិឃតេពត្យស្សត្ថុយាចិក្កលតិ៑ អតេតេពំ ឥស្សតិ "(ត) ឈដិកាឌឹតយិច ឥព្ពាតំ ឥព្ពត្តតេ តាពិរិត្តិករណំ សញ្ញាឃ បុរណំ កិច្ចារហិ ពស្ស សយប្បត្តិយេចា"តិ៑ អឆ កាឃំ ចចោឃុត្តិ 'សាសញ្ញា បុរិឃតេព យេតេ'តិ, ឃាចពា សាតិ ឃស្ថា បច្ចយោ ចិហិតេពា ពស្ស សញ្ញាសទ្ទស្ស បរាយាសោ ពស្ស ច បុរណេត អកេឥតាច្ចាសង្គីឃាហ- 'អកេឥតាច្ចតេព សញ្ញា បុរិឃតេព យេតេតិ'តិ អកិឆាតាកិឆេឃ្យាតយកេឥាបចាេរត ចុច្ចឹតិត្យេត្តា, សទ្ទេញ្ញ្យបុរណេ ឌោ ត ហោតឹតិ ចត្តា ពឥត្ថុ ចិការេចត្យាហ- 'ក្ខាឥសត្ថ'យិច្ចាទិ៑ សេា ឈះជា ពាសំ ឈដិកាតំ បុរណោ ឥព្ពាតំ ឥព្ពត្តតេ តាពិ រិត្តិករណចសេត៑ ចិសតិឃា បុរណោតិអាទិតា ចិក្កហោ៑

៥២៑ លា

កច្ចាឃេតេត "ក្ខិតឹហិ តិយោ"តិ (១-ប៉-៣១) សុត្តេត ក្ខិតិសទ្ទេហិ តិឃប្បច្ចឃំ ចិឆាឃ "តិយេ ក្ខតាបិ ចា"តិ (១-ប៉-៣១) ក្ខិតឹតំ ក្ខតាឥសេត ក្ខតិឃំ តតិឃត្តិ ច "ចត្តេលហិ ឆឆា"តិ (១-ប៉-៣៨) សុត្តេត ចត្តេតា ឆប្បច្ចឃំ ចិឆាឃ ក្ខិត្តេត ចត្តត្តិ ច តិប្បាឌិតំ៑ ត្តាឆ តឆា កាេចត កថំ តេ សិញ្ញត្តិតិ អាសង្គីឃ ចុត្តិឃំ 'កឆ'យិច្ចាទិ ចុត្តត្តិ ឥស្សត្យាហ 'សទ្ទេញ្ញ្ចាទិ៑ ចុត្តិឃំ 'ក្ខតិឃស្សា'តិអាទិតា សុត្តេកឥសា ឥស្សិតាតិ តាតិ សយ្យុណ្ណិ កត្ថា ឥស្សត្ថំ 'ក្ខតិឃស្សា'តិអាទិតា 'ចត្តុត្ថតិឃាត'យិច្ចាទិតា ច ចុត្តាតិ៑

៣៣។ ឯកា

សញ្ញាចចតស្ស កហលោ កោ ឆោរសាន្ទាហ-‘សញ្ញាចាទិ’ន្ទាទិ។ ពាហុត្តចិរយេ បយោរកា ត សិឃាតិ សញ្ញាចចតស្ស ឯកទេ្ឋ តិឃតត្តា ចុត្តំ។ ឯកាកីហិន្ទស្ស អត្ថយាទិក្លតិ បឆាតក្វទេតហេច’ន្ទាទិតា។ ក្លបបទ្ឌេក ពាហុត្តចិរយេ បយោរកាត្យេបក្លទេត។

៣៤។ ចន្ទា

តទោ ហោតីតិ ចុទ្ទបិ ទេតហិ តទោ ហោតីតិ ចិន្តាយតិ, ចន្ទាទីហិតិ សុតត្តា បត ចន្ទាទីតត្តិ ឆ ចិន្តាយតីតិ ចន្ទាទីតត្តិអាទិតា ចុត្តិកទេត្វាបឆស្សត៌។ តតុ តតុទេត្ត ចចន្ទាទីហិ បន្ទយោ ចិឌីឃទេត, ទេឃ ឆ សទីទេទត កិសាចន្ទាទោយោ, តច្រាប្យចិរេសទេសត បយោរកា បសទ្ឌតិ [បយោបសទ្ឌេត (ទេបិត្វេក)] ចិរេសសាតុបិឆាតទេតា, តស្វា កឆយ្រត សកាចទេស្សច តតុត្តំ ចិន្តាយទេត ទេឃទេតចំ ចិចដបិន្ទាហ-‘ចន្ទាទិសន្ទាត’ បិន្ទ-ទិ, ចន្ទាទីហិ បកតីតិ បន្ទយេ ចិឌីឃយាទេត តាសំ បចត្តិតិបិត្តំ ចយោចិរេសសាទិ, ឃស្វិ សតិ ចន្ទាឆយោ សន្ទា ឆទេត្ត-កិតិចិសទេត្ត, តំ បន្ទឃា-សត្តំ, ត ឆ កិសត្តស្ស កាចា ឆទេត្ត ចន្ទាទិសន្ទា បចត្តទេត្ត។ អទេតា តទេស្សច សន្ទប្យចត្តិតិបិត្តស្ស តតុទេត្ត ឃុត្តំ បន្ទយេត កចិតំ, (ត) តតុត្តយទេត្តតិ យត្តាទេត។ បចត្តិតិបិត្តំ សព្ពន្តិ អាសត្តន្តិ សយាតាឌិករលាតិ។

ចទេន្ទា បឆយចយោ, តស្ស តតុត្តំ ទុតិឃចឃប្យត្តិ។ ទុតិឃតិ្យាចឃំ បទេប្យាត្តស្ស ចន្ទស្ស បឆេយា ចយោ ចន្ទសន្ទស្ស បចត្តិតិបិត្តំ កិត្តិ្យតត្តាចទេសំ កចតិ អយុទេយចាហ-‘សុសុត្តទេស្ស’ន្ទាទិតា។ ក្លទេក្លាតទុលោទុតិឃចឃប្យទេត្តា ចុន្ទទេត, តស្ស តតុត្តំ តតិឃចឃប្យត្តិ។ តតិឃតិ្យាចឃប្យត្តកាទេល ទុតិឃស្ស ចឃស្ស ក្លសន្ទប្យចត្តិ តិបិត្តស្ស កិត្តិ្យតត្តា ចទេសសទេតា [ចសិស្សទេត (ទេបិត្វេក)] ឌាតិសក្កទេត្តា កន្ទកឌាតិឃា ចត្យអចាឌាតិឃា ឆ បិស្សត្តា។ ការចាហកត្តប្យតិ ទេឃា សយទេត្វ, ទេសា ក្លសទេកាត្យន្ទទេត, ឃឆាតុ តស្ស ការចាហកទេត្ត សាយត្វិឃំ យត្ត កចតិ បទិក្លិលំ, តឆា តតុត្តយ្ហចតីត្យាហ- ‘សាយត្វិឃស្ស តតុត្តំ អប្យពលតា’តិ។

៣៥។ កិរិយា

សយុឆាទេឃា តាយ ន្ទ្យឃទេចា ចា សិឃា ពាហុកាចឃទេចា ចា, តត្វ ន្ទ្យឃចសយុឆាឃា តិន្ទារទេលា សាយត្វិឃា ឯកទេស្សច តិន្ទារលំ ចិន្តាយតិ តទេយចាតុសទេតិ។ ពាហុកាចឃចសយុឆាឃាទេប្យ ‘កស្ស តិន្ទារទេលា’តិ សុទេត្ត ឯកស្សាតិ ចចតាការទេចបិ ឯកទេស្សច តិន្ទារលំ ចិន្តាតត្តំ ទេតទេតច កតទេទា កចតំ ទេឆចឆទេត្តា’ត្យាទិកយុឆាហរលយឆាសិ។ កតទេទា កចតំ ទេឆចឆទេត្តា កតទេទា កចតំ កទេឆាត្យាន្យឆាហរលពាហុទេត្តត តិន្ទារលចាទីតយពាហុទេត្វបិ តិន្ទារិឃយាតចាទីហី’តិ ពាហុទេត្តត ចុត្តំ។ អបន្ទបរំបរាឃ បចត្តំ ទេកាត្តំ ចំទេសា, តឆកិ ឆាឃិទេតា អបន្ទប្យន្ទឃត្តាបិ អទេកទេឆាបចាទេទត ទេកាត្តំ, ទេតចាបន្ទា បន្ទចត្តសព្ពន្ទារទេតាបទេន្ទ បចត្តាតិ សព្ពន្តិសន្ទា កចត្តិ, ចរលសន្ទា ឆ កឆា ទេឃា កិរិឃាសន្ទា កចត្តិ កឆាទីហិ ចុត្តញ្ញឃតត្វំ ឃឆា សក់ចតចរលកិរិឃាតិបិត្តទេត្តតាទេញ្ញាសុ បចត្តាតិ

ะตนํ สฺยตฺติสทฺทาตํ ะกสตฺวิ อตฺถสฺส กิริยาสทฺทาตํ จาตฺถสฺส อสตฺยปิ ฆาติะตฺต ฆาติคิตาตฺตํ ะลิะก การิยปิจฺเ ตตฺตฺตํ “ะกาตฺตฺวา จะ-ะฬหิ สหา”ติ ตตฺวาปิ ฆาติตฺตยฺยริกาสิตํ, ะตตาห- ‘กฉสฺส จะฬตฺตา ฆาติตฺตํ ะกาตตฺตา ฆาติตฺต’ตฺติ จ

๑ปั่ ะตต

ะลิกิยาติ ปะสทฺสตฺตกาะะ สตฺวยาห ฐูห ตฺ อจิะสะสต จุตฺตตฺติ สฺยฺะตฺวา คิรุตฺติยํ สายะตฺตต จุตฺตตฺตาติ ะยาฆตา สายะตฺตต จุตฺตาการํ ฆะสฺสตํ ‘กจ’ตฺติอาติ จุตฺตํ ะฆะจหิ ฆะตฺตา ติหฺตา ฆะตฺตาติอาติคิ กตฺตริ กะะฬ จา จิกฺหจาตฺยาติ ะฆจฆะตฺตา ะฆจฆตฺติะกา ะฆจิะยา ะฆจะลิติอาติคิ จุตฺติปฆาติ

ตตฺ คิรุตฺติปิฏกากาตํ ‘ะฆจฆตฺตา ะฆจฆตฺติะกา’ติอาติตํ จุตฺติปฆาตยตฺตจา คิปฺปตฺติยุปฆสฺสิย ะฆจะลิ ะฆจิะยาติอาติตยฺยต จจตตฺตะะตจ คิปฺปตฺติ ฆะสฺสตํ ‘ะฆะจหิ ฆะตฺตา’ติอาติ จุตฺต ปะสทฺสตฺตกาะาตยฺยิ ะฆจะลิ ะฆจิะยาติ จจตตฺตะะตจ สาฌตํ สาฌตาการตฺวา ะตนํ ฆะสฺสตํ ‘ะกาติหิ’ติอาติ จุตฺต ฉกะฆสะตาะยจ ปจฺจยปิจฺฉตฺติ ะตต ะตนํ ะฆจะลิ ะฆจิะยา ฆตฺติ ะลิจฺจาติ คจติ กปฺยตาการะจาติ ฆตฺตสทฺทะลิปตาะยกะฆสจะสต กปฺยตาการะจา

๑ฉั่ ตสฺส

ต จ สะตฺตติอาติตา ตาหุลิฆิกาะะ ยลํ จุตฺต กาจสทฺทา กตฺติ กิริยายํ จตฺตะต ‘กาะจ อยํ จิฆิ’ติ กตฺติ อฆิปฺปาะย ‘อยะยะตนํ กาะจา [กาะจาฆิปฺปาะยา]’ติ กตฺติ ปฆะตฺต ‘ฐะย กาจา’ติ กตฺติ สตฺตายะตฺต’ติฬาตํ กาะจา’ติ ะตตาห-‘กาจสทฺทสฺส’จฺจาติ รูปสาฌต ฐาะะตาติ กาจสทฺทสฺส รูปสาฌตฐาะะต, สปฺปตฺติ ปกาะสตฺติ อตฺ ยะตตาติ สะตฺวา ะสาจ อคิฌาตํ อคิฌิยะต-ะตตะตฺตาติ กตฺวา ตฺตูฌฺหิ อตฺตสรูปตฺติ ตาตฺติ, สาจ ปติยะต-ะตตาะตฺตา ปะจฺจติ อตฺต ยิติ จา ปจฺจยาติ จุจฺจติ

ตตฺ จ ‘กจตฺติ ฉตสฺวา ตาตฺติสทฺทา’ติ จุตฺต ตสฺวา ปจตฺติคิยิตฺตยุกิตฺตยิ กจติ, ตจาสติ ‘สทฺทปฺปจตฺติคิยิตฺต’ตฺติ สทฺทสฺสจ ปจตฺติคิยิตฺตตา กสฺวา จุตฺตาติ จุจฺจะต ปิฬกฏกาะจต อคิฌาตาคิฆยฺยสฺยตฺตสฺส สทฺทสฺสจ ปจตฺติคิยิตฺตํ จตฺวา ชิสุํ ตาตฺติยา คิยิตฺตสฺส รูปิตฺตาตตฺต ชิะสะสตฺวา ปจตฺติคิยิตฺตตยสฺสา ฆีะปตํ ‘คิยิตฺตจสาหิ’จฺจาติยาห ฆะตฺตคุะฬาติ ฆะตฺต จุตฺติยํ คุะฬา คิยิตฺตตฺติ สฺยฺะตฺวา คุฬสทฺทสฺสจ ฆาติสทฺทตฺตะตาฆาหะฬจฺฉยํ ฆตฺต... คุฬสฺส ฆาติยา ชิสุํ ฆาติคิยิตฺตสฺสากาจะตา [คิฆิตฺตสฺส กาจะตา] กิริยาฆีติอาติสะตฺต ฆตฺตาฆีตํ กหกํ, ะกจิ ปต กิริยาสทฺทาตํ กิริยา ปจตฺติคิยิตฺตตฺตาหุ ะตนํ ะฆจฆตฺตาฆีตํ อจตฺตาจิะสะสต อจตฺตาะกะฆต สายตฺตา ตฆจตฺวา ชิะสสสายตฺตา ะตตาห- ‘ะฆจฆตฺตสฺสา’ติอาติ จิฆฺยาะตา ปฆะตฺวา ชิสะยา ะยนํ ะฆจฆตฺตาฆีตํ สตฺตาสทฺทาตํ ะตนํ ปจตฺติคิยิตฺต ฆาติลกฺขฬยาจิกฺขิตยฺยจิปิจิตตฺติ อะตฺว

ᩋᨶᩮᨶ ᨧ ᨶᩮᩅᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᨴ᩠ᨴᩣᨸᩥ ᩈᨽᩣᩅᩣ ᨩᩣᨲᩥᩈᨴ᩠ᨴᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥ ᨲᩁ᩠ᩉᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᨴ᩠ᨴᩣᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᩅᨧᨶᩣ ᩈᩥᨿᩩᩴ, ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨹᩃᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ ᩅᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ... ᨸᩈᩥᨴ᩠ᨵᨲᩁᨩᩣᨲ᩠ᨿᩣᨽᩥᨵᩣᨶ ᨠᩩᩈᩮᩣᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᨧᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨩᩣᨲᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᩉᩮᩅ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨽᩮᨴᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩣᨾᩥᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨶᩴ ᨽᩮᨴᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨽᩣᩅᩔᨽᩮᨴᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩣᨾᨸᩁᩥᨦ᩠ᨣᩥᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨶᩴ ᨽᩮᨴᩮᨶ ᩋᨽᩣᩅᩔ ᨽᩮᨴᨲᩮᩣ ᩋᨽᩮᨴᩮᨸᩥ ᨽᩮᨴᩣ ᩁᩪᨸᩅᩥᩁᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᩣᨴᩮᨲᩣ᪨ ᨿᩔ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩔ ᩅᩈᩣ, ᨲᩔ ᩁᩪᨸᩅᩥᩁᨲᨽᩮᨴᩔ ᨠᩣᩁᨱᨽᩣᩅᩮᩣ᪨ ᨶᩥᩁᩅᨿᩅᩣᩅᩥᨽᩣᨣᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨶᩥᩁᩅᨿᩅᩣ ᩋᨽᩣᩅᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᨧ, ᨲᩮ ᩅᩥᩈᨿᩮᩣ ᨿᩮᩈᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ ᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨲᩥ ᨻᩮᩣᨵᩥᨠᩣ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᨽᩣᩅᩔ ᨣᩩᨱᩣ ᨧ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᨠᩣᨲᩥ “ᩈᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮ”ᨲᩥ (᪓-᪑᪑᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮ ᨠᩩᨲᨠᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨠᩣᩁᩮᩃᩥᨧ ᨸᨬ᩠ᨧᨠᩃ᩠ᩃᩮ ᨠᩁᩩᨱᩣ ᩅᩩᨧ ᨠᩣᩁᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨

᪙᪒᪨ ᩋᨣ᩠ᨣᩣ

“ᩅᩩᨠᩮᩣᨿᩣᨠᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᩉᨧᩣᩁᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩉᨧᩣ ᨲᩥᨧᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ‘ᨠᩣᨧ ᨠᩮᨿ᩠ᨿᩪ’ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣᨸᩥ ᨠᩣᨧᨲᩦᨿᩥᨶᩣᨧᩮᩣ ᩈᨷ᩠ᨿᩮᩣᨩᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ- ‘ᨠᩣᨧᨠᩮᨿ᩠ᨿᩪ’ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨

᪙᪓᪨ ᨲᩁ

ᨿᨴ᩠ᨴᩥᨸᩥ ᩈᩦᩃᩣᨴᩥᩔ ᨠᩮᩣᨧᩃᩔ ᩈᩩᨻᩮᨶ ᨻᨧᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨳᩣᨸ᩠ᨿᨲᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨸᨠ᩠ᨠᩴᩈᩮ ᨻᨧᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ- ‘ᩋᨲᩥᩈᨿᩮᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᩴᩈᩮᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧ ᩋᨲᩥᩈᨿᩮᩣ ᨠᩔ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩦᨲ᩠ᨿᩣᩉ- ‘ᩈᩮᩣ ᨧ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨣᩩᨱᩣᨶ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨳᩴ ᨲᩮᩈᨾᨲᩥᩈᨿᩮᩣᨲ᩠ᨿᩣᩉ- ‘ᩋᩣᨵᩣᩁᨽᩪᨲᨴᨻ᩠ᨻᨧᩈᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨠᩩᨲᩮᩣᨲ᩠ᨿᩣᩉ- ‘ᩋᨶᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮ’ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨ ᩋᨶᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨣᩩᨱᩣᨶᩴ ᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᨴᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ ᨿᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ, ᨴᨻ᩠ᨻᩔ ᨶᩥᩔᨿᨽᩪᨲᩔᩣ-ᨲᩥᩈᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩔᩥᨲᩣᨶᩴ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨣᩩᨱᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶᩮᩅ ᩈᩥᨿᩣ ᨶᩣᨬ᩠ᨬᨳᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᨾᩣᩉ-‘ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨠᩁᨱ’ᨶ᩠ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨿᨴᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨣᩩᨱᩣᨶᨾᩮᩅᩣᨲᩥᩈᨿᩮᩣ, ᨠᨳᩴ ᨶ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ ‘ᨣᩮᩣᨲᩁᩮᩣ’ᨲᩥ ᨶᩮᩈ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ, ᨶᩮᩣ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣᨲᩥᩈᨿᩮᩣ, ᨠᩥᩔ ᨲᩁ᩠ᩉᩥ ᨣᩩᨱᩔ ᨣᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᨿᩮᩣ ᩈᨠᨭᩴ ᩅᩉᨲᩥ, ᨣᩮᩣᨲᩁᩮᩣ-ᨿᩴ ᨿᩮᩣ ᩈᨠᨭᩴ ᩅᩉᨲᩥ ᩈᩦᨥᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ, ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩉᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨿᩮᨠᩁᩪᨸᩥᨿ ᨶᩮᩣᨸᨠ᩠ᨠᩴᩈᩣᨸᨠᩴᩈᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩦᨲᩥ ᨴᨻ᩠ᨻᩔᩣᨸᩥ ᨶᩣᨲᩥᩈᨿᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣᩉᩥ ᨲᩩᩃ᩠ᨿᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩔ ᨣᩩᨱᨠᩮᩣᨭᩥᨠ ᨻᩉᩩᩃᨲᩮᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᩴᩈᩮᩣ ᨴᩥᩔᨲᩥ ᩈᨾᩣᨶᩮᨸᩥ ᩉᩥ ᩋᩣᨿᩣᨾᩮ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮ ᨧ ᨸᨭᩔ ᨠᩣᩈᩥᨠᩔᩣᨶᨬ᩠ᨬᩣᨶᩣᨶᨬ᩠ᨬᩴ ᨽᩅᨲᩥ ᨾᩣᨳᩩᩁᩔᩣᨶᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨴᨻ᩠ᨻᩔᩣᨸᩥ ᨶᩣᨲᩥᩈᨿᩮᩉᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿᩮᨲ᩠ᨳ ᨶᩣᨲᩥᩈᨿᨲ᩠ᨲᩔᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ- ‘ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉᩣ’ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨ ᨿᨴᩮᩅᩮᨶ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨣᩩᨱᩣᨶᩴ ᨶᩥᩔᩥᨲᩣᨶᨾᨲᩥᩈᨿᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᩔᨿᨽᩪᨲᩔᩣᨸᩥ ᨴᨻ᩠ᨻᩔ ᨸᨠ᩠ᨠᩴᩈᩮᩣ ᨸᨲᩦᨿᨲᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨿ, ᨲᨴᩮᩅ ᨲᨴ᩠ᨵᩥᨲᩣᨸᩥ ᨸᨠᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᨲ᩠ᨳᩮᨶᩮᩅ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ‘ᩋᨲᩥᩈᨿᩮᩈᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᨲᩮᩣ’ᨲᩥ ᨸᨠᨲᩥᩅᩥᩈᩮᩈᨶᨾᩮᩅᩮᨲ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ- ‘ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨸᨠᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᨾᨲ᩠ᨳᩣᩉᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩈᨠᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨶᩴ ᨸᨠᨲᩥᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨩᩮᩣᨲᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

សកត្តិកាតត្តិ កត្តរិ ឆដ្ឋី សម្ពន្ធេចតិន្ទាយ, សកត្តិកេហីតិ អត្ថោ៑ ហេតុមាហ- ‘បកតិចិសេសនត្ថិ’តិ៑ ឋិតិសន្តេ ហេតុមិព្យាយត្វា ‘អតិសយេ ចត្តមាតេតា’តិ, បកតិចិសេសនត់, តតោ បកព្យត្តក្ខេត-តិសយេ ខាតត្តា សកត្តិកេហិ យធាចុត្តតេយត បកព្យត្តក្ខេតតិសយោ ខោតតិយោ ហោតីតិ អត្ថោ៑ តត្ថ ភាកិឌេយ្យោតិ ញុតិរេកមាហ, តធា ច ចក្កុតិ- ‘អតិសយខោតកាតរាឝយោ’តិ៑

អថ បកតិចិសេសនតត្ត កត្វា ភាកិឌេយ្យា ខោតតិយោក្ខាហ ‘បកតិយាយេច’ក្ខាឌិ៑ វក្កិសោ សមាតក្ខុលចិសយេចេច លេរិក ឌិន្ទោ [បចិន្ទោ (បេរិត្តក)] តេត សាយញ្ញាចចតេបិ តាឌិឆចិសយេចេច [សោយេច] កាលេ ចសេត ហោតីតិ ឌស្សេតុមាហ- ‘អតិសយេតេ’ក្ខាឌិ៑ ន្តិត្តយកាស្សា-តិសយក្ខាឌិភា ‘ន្តិពហុសុក្កិសេ តរតយា”តិ (ធំ ៣-១-៣៥) សក្កតសុត្តត្តស្សាឌិប្បាយំ ចិចរតិ៑ តត៌យោតិ សកចោហាទេត ចុត្តំ, តេសត្តុ ច្រាយប្បច្ចយោ៑ ឲចយិហាចិឆាត់ សុលសាតេត្តត្តិ សម្ពន្ធោ៑

អយមេតាឌិប្បាយោ ‘យធាចុត្តសុត្តត្តចសេត ន្តិត្តយកស្ស វក្កិសាកាចា ‘យាធុរា បិដលិបុត្តកេហិ សុកុមារតរា’ក្ខាឌោ តរប្បច្ចយោ ត ហោតីតិ ឲកោ យាធុរោ ទុតិយោ បិដលិបុត្តកោ ឋិយេសំ សុកុមារាត់ ន្តិត្តយកោ យាធុរោ-តិសយេត សុកុមារោ សុកុមារតរោ, ឲកយទេញ្ញាសំ ន្តិត្តយក្កិសេតធាទេញ្ញាសំ ន្តិត្តយកាស្សាតិ ឲចំ ន្តិត់ន្តិត្តយកេកស្ស វក្កិសេ តរប្បច្ចយោ កចតិ, វកយេត តុចយចាទេបញ្ញហុចចត់, តធាហិ សុកុមារេត្តក្កិសិយមាភាត់ សមុគាយាភយចយចា យាធុរា ពហេចា បិដលិបុត្តកាបិ តិក្កិសិយមាភា តេឆចាចយចា ពហេចា ហោន្តិ, ឲចំ យាធុរា បិដលិ បុត្តកេហិ សុកុមារតរា’តិ តរប្បច្ចយេត សិជ្ឈតិ៑ ឋិយស្មិ កាយេ អឌ្ឍតរា ចាលិខ្ខាក្ខាទោបិ កចិតេត ពាមេយត ន្តិត់ន្តិត្តយកេកស្ស វក្កិសេ តរប្បច្ចយោ កចតិ, ពហុចចត្តូ កត្វចិ អចយចាទេបញ្ញត្តិ សទ្ធំ សក្កតេ កិទ្ធេត សាឌេត្តិ៑ ឋិហ ពុ តធាចិឌស្ស សុត្តស្សា ចិឆាភា “តរតមិស្សិកិយិដ្ឋាតិសយេ”តិ តរាឌិតយតិសយេ សាយញ្ញាត ចិឆាភា សព្ពត្ត តរប្បច្ចយេត សុលសាឌត់ ហោតី”តិ៑

អចត្តារេតេឌភាតិ បដុតរាចត្តាចតោ បដុអចត្តាយ ភិត្តត្តា ចុត្តំ, តធាហិ តេយចាចត្តត្តរឃុត្តំ ចត្តារោ កចត្តិ អត្ថោ ‘កចំ ឬអចត្តោ’តិ៑ បកាទេត្តទេតបិ សាឌេត ហេតុមាហ- ‘អតិសយេត្ត ចា ចិឆាតេតា’តិ៑ អតចដ្ឋីតត្តមាហ- (‘អតិសយចាបិ’ក្ខាឌិ)៑ បញ្ចុទេត្តសុតិ ឲតេសំ យធាចុត្តាត់ តរាឌិត់ បញ្ចាត់ ឃញ្ញោ ទុបិតិ ក្ខុលចតស្ស ចុត្តិយមុគាហរិតាតិ៑ កិរិយាចចតស្ស ពុ ‘អតិសយេត បិចកតរោ បិចកតមេ’តិ៑ ឋិស្សិក ឋិរិយដ្ឋោ សរាឌិ តតោ (អញ្ញាតោ) ត ហោន្តិ ពហុលិឌិការា៑

៩៩៑ តស្ស

តស្សាតិ សាយញ្ញាត ចុទេត្តបិ ចិការសម្ពន្ធិយេច ឆដ្ឋី យត្តោ កឃ្សាតិ, ឆដ្ឋីយត្តសម្ពន្ធិយេច ច ចិការោ កឃ្សាតិ សម្ពន្ធចសាតិ ឌស្សេតុមាហ ‘យស្សា’ក្ខាឌិ៑ តោសការកបិលាចិសេសហិ កតោ តោសោ៑ បិលាយោ សត្តា, ឌ្យូសធ្យោបលបិកត្តា, ទុក្ខា បុប្បុបលុបកាតិ ទុក្ខាសឌិត់ លក្ខណំ ចឆត្តិ តល្លក្ខលោតេត្ត ទុក្ខា សឆយោ ត កឃ្សន្តិ, កិច្ចាទហិ ឌ្យូសឌិសទ្ធេត លតាឌិបិ កឃ្សាតិ, ទុក្ខសទ្ធេត (ចតប្ប)តយោបិ,

ចតប្បតយោ ហិ ផលចត្តា ត បុប្ផចត្តា៑ ពធំ កាចស្ស ចិកាទេ បុទិនេ យយោង្ហាហ- ‘អញ្ញាសិ’ត្តិអាឌិ៑ កាចស្ស ឰតំ កោយឃំ៑

៩សិ៑ ឌព្យ

ឹបបត្យត្តទត្តិ បង្ហយលេិបតោ ឃុត្យត្តទំ៑

៩ប៉៑ នយុ

តឹស្តុទេស្ ច ចត្តទេតតិ នប្តន្តេា៑ ទាឌញ្ញាយតុស្សាតយ្យិ ឌាតិឃយបេង្ហ ញ្ញាស្សប្បង្ហឃាត់ ចិឆាតា ចុត្តិ ‘កោត្តប្បង្ហឃត្តា’តិ អាហ-

‘ទាឌញ្ញាត់ នយុហោ’ង្ហាឌិ៑ ឹក្លោ ឹនកោ៑ ឰឌ្ឌេ ពទទោ, ឹទក្ខា យេនោ, ឲចយិង្ហាឌិតា ‘ឹក្លាត់ នយុហោ’ង្ហាឌិ៑ ចាត្យយបឌិនតិ៑

កាកាត់ នយុហោតិ ចិក្កហោ, ឈិកអចិត្តាតិ ឰយិតា ឈិកោ អចិត្តចាឆ កោហេច ឌិស្សតីតិ ខាទេបតិ៑ អបុបេរិ បិឌ្ឌបុបេរិ, ឯក្យលត្តិ

(ក្យឡអ) យិស្សកពឌ្ឋកចិនេនោ៑

៩ដ៑ ឌតា

“តឌស្សឌ្ឍាតយិយោ ចា”តិ (៧-ប៉-១៣) កង្ហាឃតស្តុត្តស្សាឃ យទេត្វា “តឌស្សឌ្ឍាតយិង្ហតស្តិ អទេត្វ លឌ្ឌិឃត្តទោ ឡាឃប្បង្ហយោ ហោតិ’តិ៑

ទោត យឌតស្ស ឆាត់ យឌតឹយំ ពាត្តតស្ស ឆាត់ ពាត្តតឹយំត្យាឌិកំ នាឆេត្តិ៑ ឰឆ បត តឆាចិឆស្សាកាចា ពធំ តំ និឌ្ឍឹត្យានឌ្ឌិឃ

‘យឌតឹឃ’ត្តិអាឌិកំ ចុត្តិ, តំ ឌទេស្សតុយាហ- ‘យឌតឹឃាឌិប្បសិទ្ធិឃា’ង្ហាឌិ៑ នាឆតក្កុយំ ឌទេស្សតុយាហ- ‘ឲចយញ្ញាទេត’ង្ហាឌិ៑

ឆាតត្តិ កាទលិ៑ “ឹបយត្វាឃិតត្តា”ត្តិ (៧-ប៉-១៣) កង្ហាឃតស្តុត្តស្សាឃយទេត្វា “ឹបយទេត្វ អាឃិតត្តប្បង្ហយោ ហោតិ”តិ ទោត ឆ្កយា ចិឃ

ឌិស្សតីតិ ឆ្កាយាឃិតត្តំ តិយិទយិច ឌិស្សតីតិ តិយិទាឃិតត្តំត្យាឌិកំ នាឆេត្តិតិ ចុត្តតឃយេច៑ តយ្យិហង្ហាឌិកំ ឌ្ហិស្ នាឆតក្កុយឌស្សត់, ឆ្កយា ចិឃ

ឌិស្សតីតិ ឌស្សិតោ យោ កយុទេត្វា នោបិ ឆ្កាយាឃិតិ កត្តុចនេត នក្កា បទិកប្បេតុត្តិ កត្តុនាឆតតោ ឆ្កាយាឃិតនឌ្ឍា នកទេត្វត្តប្បង្ហយេបិ

ឆ្កយា ចិឃ ឌិស្សតីតិ អទេត្វ អាឃិតត្វប្បង្ហយេបិ តាត្វកេឌោ-ញ្ញាព្រចចតិង្ហាកេឌាតិ ឌឌ្ឍាំ, កាចទេត្វា បត ទេតរំ កាចប្បឆាតចនេត

លក្ខតិ, ឆ្កយេស្សច ឌស្សតត្តិ ចិក្កហេ អាឃិតទេត្តត ចា៑

សិ០៑ ឰយោ

អញ្ញាសិត្តិ អញ្ញាសិយ្យិ អទេត្វ ឰយោតិ យោឌតា៑

សិ៖ កថា

បចាសេ ភ្ទរកយសេ សាស្ទ បចាសិកោ, ឬបចាសេ រត្យកោឌសេ សាស្ទ ឬបចាសិកោ។

សិ៥ បថា

បសេ សាស្ទ ឬបិកាសកំ បិសេឃ្យំ, យសេក្កាបកសលំ, សបតិបិព្រសត បតិបិព្រសាស្ទ ឬបកសលំ សាបសេពឃ្យំ ឆតំ។

សិសិ៖ រាសេយា

ព្យត្តកិរិយាយាតិ ឈាសេពតំ (ព្យាឌីព្យ) យត្តកិរិយាយ៖ ចា សសេ្ដា សយុក្ខសេយា, ឈាសេពតំ ចាតិអាឌិតា សេយាសេឌពសេត្ថា។

សិប័៖ ពសេយ

ត្ថតិសសេ្ដត ព្យចន្តិត្តយព្វុបឌស្សឃយត្ថាតាសេបក្ខ សប្យឆាតំ យត្តាឌិ ចិឌិបិត្រាយព្វព្ទឃំ ព្យាបរិឃតិក្ខាហ-‘ឧត្ត អស្ស អត្ថី’តិ៖ តត្ថ ច ឃំ ឃស្ស ហោតិ តំ តស្មិំ ហោតិ (ឃំ ឃស្មិំ ហោតិ) តស្សាបិ តំ ហោតិ សេពតេច ចុក្ខសេព- ‘លឌ្ឌី សត្តាឃិតយចិសេសសោ’តិ, តព្រត្ថា តាសតិសេ្ដសេសតេច សិសេ្ដ កិយត្តយិហ លឌ្ឌី សត្តាឃិតំ សេកសេឌសេតាបិតាតំ កាឌឃតីតិ ចុក្ខសេព-ឃព្រាចឃចាចឃចិកាសេចា, តសេត្តច លឌ្ឌី សត្តាឃិតយត្តស្ស អចិសេសសោ [ចត្តុសេពា (សេបិត្តសេក)] ឃថា ‘រុសេក្ខសាលា រុក្ខស្ស សាលា’តិ៖ សស្សាយិកាចឌត្ថាឌតកកាចាសេឌា ព្យ តាចស្សយាឆារាសេឆឃ្យកាសេចាតិ ឌ្ជិត្តសេយចត្តាតយុបិតាតត្ថិ៖

តត្ថ ច សម្ភសេច ព្យកិចាសេរ ច សតិ ចិសេសសតំ សាត្តកំ កចតិ ឃថា ‘តឹលយុប្យល’ត្តិ, សេតចាត្តិត្តស្សាត្តិ ព្យកិចាសេរា, ពថា ច ចុត្តំ- ‘ត សត្តំ បឌសេត្តា ព្យកិចសេតី’តិ, តស្មា ព្យសេចសេ្ឆដ្ឋាកាចា តិសេត្តកយត្តីតិចិសេសសតត្យាហ- ‘បឌត្តសេស្ស’ក្ខាឌិ៖ សត្តាឃំ អព្យកិចាសេរ ឃីតិ សម្ពសេ្ដា៖ កាលត្តរា ព្យកិចារត្តយត្តីតិចិសេសសតត្ថិ ឌសេស្សព្យយាហ- ‘កាសេល’ក្ខាឌិ៖

តត្ថ ច សុសេត្តសុ កាសេលរ បឆាតំ ត ហោតិ, “សេពត កតំ កឹតំ”ព្យាឌិតា ហិ បក្ខឃសេត្តា ឌស្សិសេតា, ពថា ហិ កាឃិកំចាចសិកំ ព្យាសេឌា ត កាលសយុក្ខសេយា, ឧចយិហាបិ សត្តាយសេត្ត កចិតត្ថំ, អត្ថីតិ ព្យ ចត្តយាតសត្តាឃ ឧច បរិក្កសេហា កឆយចសឹឃសេព សេឃត កាលចិសេសសតំ សិឃាតិ៖ សក្ខំ, កិត្តុ បឌត្តស្ស សត្តាព្យកិចារាកាសេចបិ អត្ថីតិចិសេសសេតាបិតាតសាយត្តិឃាព្រ ចិសិសេ្ដា សត្តា អត្ថីតិ ចិសេសសតសេត្តសេតាបិត្តា, ត សត្តាយត្តត្តិ បតីឃសេព, សា បត ចិសិសេ្ដា សត្តា សយ្យតិសត្តា, អត្ថិ ច តស្សា ព្យកិចាសេរា សាយត្ថាសត្តាឃាតិ ឃុត្តសេពច ចិសេសសតចិសេសស្សកាសេចាតិ យត្ថាសេព៖ ឬបិឌីតិ ចិសេសសតំ៖

ត ក្ញុាតិត្ថាទិចិយាតិ ឃឆា ត ក្ញុាតីតិ តទៀឃ្យ បជិសេឆត្តា ចិទុឌ្ឍបឥឃ្យ សត្ថិឆាសេត-ត្តត្តទឃ្យ បជិសេឆទូបឃ្យត្តឃ្យាចកាតិ បឥតិពត្ថតឃ្យ ចិឆិសេតា អចៀឆិកា កចតិ, តយិចាញ្យេត្តា អឆិប្បាឃត្ត ឃាហ- ‘អត្ថិចចតិត្ថាឃ សេឃា ចិសសេឃា តឃ្យ តិឃសេឃា’តិ ពតិ បឃសឃ្យូសេច ត បត សេកាឃា ទុក្ខចាតិ សេឃាឌតា, សេតហីតិ បសំសាបហុសេតហិ ពកុសេឥ អាចសេត្តា ពកុឥាចសេត្តា, តិត្ថិសេតា ពកុឥាចសេត្តា អឃ្យ អត្ថីតិ ពកុឥាចត្តី ពធំ តិត្ថិតត្តឃឃ្យិត្ថាហ-‘ពកុឥា ចសេត្តា’ត្ថាទិ សំសសេត្តា ឥសេណ្ឌា អឃ្យ អត្ថិត្ថសេតត សេកហជ្ជិសេតត ចិឌ្ឍឃាសេតតបិ ឥសេណ្ឌត ឥណ្ឌីតិ តាកិឆីឃតីតិ ចឥតិ ឥសេត្ថាកិសេឆសេឃ្យតិ ឌាតិសត្តិឃ្យឃសេកាបិណ្ឌអឃ្យបិណ្ឌាទិសត្ថាសេត ឥសេត្ថា-កិសេឆសេឃ្យ, កចំ កសេចឃ្យាតិ ឃឥាពឥាចិ កចសេត្តា ឃទិ កសេចឃ្យ

លិង៉ ចត្ថ

បណ្ណចា “ញ្ញូនេត ឌឹឈេយ្យា”តិ (១-១១) ទេយ្យា

ប័០ ឆណ្ឌា

សេក្ខ សេហាត្តីតិ ត្ថសេកា ព្រាសេចតិ សេក្ខ សេហាត្តិ, ឲកសេឃកំចាតិ ក្ខកិត្ថ ចាឃសេក្ខ សេក្ខ សេហាត្តីតិ ឲត្តាបិ ឥក្ខសេត្ថា ក្ខត្តឃីសេលច ឆតា ត្ថសេកាតិ ពលាបុត្តំ ចិចទតិ ‘ក្ខត្តឃីសេលចា’តិអាទិ សេពសេតត្ត សឃាសេឃាតិ អាហ- ‘ឃ្យាទិឃ្យាទិសេតពត្តត្តិ សឃាសេឃា’តិ ក្ខត្តឃីសេលា ឆតសាឃី អសត្ថិហិសេត អត្ថាតិ ពលាបុត្តំ, អសត្ថិហិសេតតីឃឃ្យ អត្ថំ ចិចទតិ ‘អប្បសេត្តា’តិ អសឃ្យសេត្តតិ អសេត្តា អសត្ថិហិសេតតិ ច អសេត្តា ត្ថាត្ថឃ្យ ចិសេឃសត់ អត្ថត់ អសត្ថិហិសេត អសេត្ត អាសិសត់ អសេត្តា, សេឃា អឃ្យ អត្ថីតិ អត្ថិសេកា អត្ថី តឥត្ថាចាតិ ពលាបុត្តំ, អសត្ថិហិសេតញ្ញុត្ថចត្តសេត, អសត្ថិហិសេតាបិឆិកា អត្តត្តា ច ត្ថាក ព្រាប្បត្ថសេឃា កចតីញ្ញសេត្តា ចណ្ណត្តាព្រាសេឃចាតិ ពលាបុត្តំ, ព្រាហុាត់ សេឥចាត់ ចណ្ណាតិ ចា សឃាសេឃា ហត្តឥសេត្តាហិ ឌាតិឃត្តិ ពលាបុត្តំ

ឌាតិឃត្តិ បត្ថឃចិសេឃសត់ ចណ្ណសេតា ព្រាហុចាទិឃីព្យ ពលាបុត្តំ ព្រាហុសសេត្ថត តិឃឃចិសេឃសេឃា ចុត្ថតិត្ថាហ-‘ចិសេត្ថ’ត្ថាទិ តឃ្ថិត្ថាតិឃឃចិសេឃសចសេលា តិណ្ណិ ព្រាហុលាឌីតសេឃចាឆិកាសេទា, តឃុត្ថឃ្យាតិ ឥសេឃ្យសេត្តា អាហ- ‘តសេត្ថា’ត្ថាទិ សេតចណ្ណិសេកា ចណ្ណីតិ ចុត្ថតីតិ សត្ថសេត្ថា តីឃុ ចសេណ្ណឃុ កសេចា តឥសេត្តាពឆត្តា សេតចណ្ណិសេកាតិ កចសេត្ត លិសេកា ចណ្ណសេត្ថា ព្រាហុលាទិចណ្ណចចសេតា តព្រ ព្រាហុចាទិឃីញ្ញ្យសេតត ឃុសេត្ថា ញ្យចត្ថិឌ្ឍសេត

អធចា ព្រាហុត្តិ តិត្ថាត់ តឥសេត្តា កសេត្ថាបិ, ត់ ព្រាហុំ តិត្ថាត់ ឆឃុំ ចា សេតបិជកំ ចទតីតិ ព្រាហុចាទី, ឃតិ ឃតសេឃាបិ ហិ ចណ្ណីតិ ព្រាហុចាទិសេតាតិ ចុត្ថត្តិ ចណ្ណីលិត្ថីតិ ហិ ចុសេត្ត តិលិត្ថចាតិ អសេត្តា ចណ្ណ សសេត្ថា បសេតត្ត ឃធាចុត្ត ព្រាហុបទិឃាសេឃា សេបិត្ថទាទិសេតា សេឥសេឃតិ ពលាបុត្តំ សេឥសេឃា សេចត្ត ឃត្ត(ត្តិ សេបិត្ថទាទីតិ សេឃា) បត្យឃកត្ថ សេបិត្ថទលីត់ ចាធកឃ្យាតិ ត្ថឃិតា បត្យឃាតិ អឃ្យំ សត្តីតិ បត្យឃិតីតិ

បេលិក្លរសីបិ ទុច្ឆិតីតិ ជនេស្សតិ។ ភាគា អត្ថីតិ ភាគិកោ, ឃាកេយ ភាគាឃិកោ។ សុលក្ខល្លា ច្រា, ពាលិ ពាហុរុបុញ្ញា ចេតិ ច គហស្សត្តាតិ។

៦៧។ យុតា

ពួហាបិ បរទេវ្យ យក្ខ អស្មិំ ឈរេង អត្ថីតិ ទុត្តាបិ បរយាគេ យក្ខុរត្តិ របន្ធយា បិបុណេយ្យ យក្ខុបិអកិទេយ្យតិ អធិប្បាយោ។ ភ
គន្ធត្តីតិ ភគា។ យជ្ជបិ ក្លរងាច្ឆរេងា បហុតាឌិចិរយាយាត្តិតាយ រយុក្ខេងា, តឆាបិ ញុរាឌិចេតា បច្ឆយ(ត្ត)តេត្តភ ចចតិច្ឋាកាងា
ញុរងា ឈរេងិច្ឆាឌិ ភ សិក្ខិតិ តយ្ហា បហុតាឌិចិរយាត្តិតារយុក្ខេបិ ពាំទេតា-ត្តស្ស បច្ឆយ(ត្ត)តេត្តភ ញុរទេរា ទេរោតិ ចត្ត យិច្ឋាយំ
បច្ឆយោ យឆា សិយា អញ្ញ(តយាកចិទច្ឆចយតេត្ត ទេចឌិតទេត្ថាតិ អាហ- ‘ពួតិ’ច្ឆាឌិ។ ក្យញ្ញងាតិទុត្ត ក្យញ្ញរទេក្ខា
តិណលតាក្យច្ឋាឌិតបញ្ញទេតាកទេឈរ ចត្តទេតា។

៦៨។ បិច្ឋា

បទេហិ ងាងារក្ខ អារេលិ ចិហិទេតា ភិក្ខាយំ, ទេភហ តទេចតិ ទេងាឈភយុក្ខាចយតិ ‘ភិក្ខាយ’យិច្ឆាឌិភា។

៦៩។ សីលី

សីលយស្ស អត្ថិ, ទេកសា អស្ស រត្តីតិ ចិក្ខទេហា។ អណ្ហា តិច្ឆត្តិ តិច្ឆចិក្យត្តិ គហស្សត្តិ។ កាឡីទេឌីហិ រញ្ញាយត្តិ រញ្ញាចិរយតិយតត្តិ
គហស្សត្តិ។ គណ្ហស្ស គណ្ហយិកសិក្ខស្ស អយំ កាឡី, រា អស្ស អត្ថីតិ កាឡីទេងា។

៧០។ សិស្ស

រយស្ស អត្ថីតិ ហុចាយី,រំ រកិយំ។

៧១។ លញ្ជ

អកាទារទេឈរោ ច ណរត្តិទេយាគេភាតិ ពួយិភា យត្ត ណកាទេរា តទេត្តចាយយកាទារទេឈរោតិ ជនេស្សតិ។ ក្សបិឌាភទេតាតិ ពួយិភា
តិស្សយកទេណទេយទេកា រត្តិទេយា ខាទេយាតិ ជនេស្សតិ។ អភ្ភស្ស អចិឆាភរាយត្តិយាចាតិ ពួយិភា រតិបិ បុញ្ញទេលិទេបភ បទេយាគ តិប្បត្តិយំ
អកាទំ ចិឆាយ តស្ស ទេលិទេបិ តិទត្តទេកាតិ ជនេស្សតិ។ លក្ខិ សិទី អស្ស អត្ថីតិ លក្ខទេណា។

៩៦។ ព្ទុយិយា

ភេព្យា យោគ្យតា អស្ស អត្ថីតិ ភព្យិយោ, ឌងិ ហាភការកា, ទោសា អស្ស អត្ថីតិ ចិក្កហោ។

៩៧។ តោប

‘ឧហាក ចារេក’ ព្ទុតិ សកការស្ស ហាឆាត្យោភា បយោរក តោប្យន្ថុយំ ភិសោឆេត្វា ‘សត្វា ហីយតោ សត្វា ហីតោ’តិ ឝ្កាហរណំ ងស្សិតំ។ តោភាហ- ‘សក្កតោន្ថាឌិ ងស្សតុំ តតិយព្យត្យកាហរលត្តិ សព្ពោត្ថេ។ ឌីព្យន្ថុយាចសាភាភត្តិ “អក្ខតតញ្ញោច ភរាសក្ខយោរក ចិការាឌី”តិ (៦-១១៨) ចុតេត្តា ឌីព្យន្ថុយោ អចសារោភ យោ សត្តិ ចិក្កហោ។ ឌាតិយចន្ទ្ធិតាភត្តិ “តព្ទុតិ ឌាតិយោ”តិ (៦-១១៧) ស្សុតេត្តភ ឌាតិយព្យន្ថុយភ ចន្ទ្ធិតាភំ។ ភន្ថាយោភ ត្យ តោអាឌីភំ ចិកត្តិ សញ្ញាត្តា ភ តោតា ប្យភ ចិកត្តុប្យត្តិ។

៩៨។ ព្ទុតោ

ចុត្តិយំ ‘ឧតស្ស ង ឧត’ ព្ទុតិ អតោព្ទុន្ថុក ឧតស្ស ងរិឆោសា ឧតេត្តា ព្ទុន្ថុក ឧតអារឆោសាតិ អតេត្វា។

៩៩។ អក្យា

តត្រ ច កិំ ព្ទុយិតា ស្សុតេត្តភ, បញ្ញាយត្តា “តោ បញ្ញាយ្យា”តិ (៦-៩៧) កចិស្សតិ, អបញ្ញាយត្តាត្យ “អាគ្យាឌីហិ”តិ (៦-៩៩) ភោតោឆចំ ងន្ទព្ទា។ “តោ បញ្ញាយ្យា”តិ (៦-៩៧) បកតិចិសោសាភយបរាយាសតោ ក្យតោឌិ បញ្ញាយត្តា តោហាត្យ, អបញ្ញាយត្តា បភ “អាគ្យាឌីហិ”តិ ស្សុតេត្ត សសគ្ល្យស្សាឌិសគ្គស្ស កហលោភ តំសឌិសា សសគ្ល្យឧតេចាបលក្លិយត្តិតិបិ ចិញ្ញាកោយ្យ តោតា អបញ្ញាយតេត្តហិ អក្យាឌីហិ តោ ភ សិឃាតិ អភិតោន្ថាឌិ ភ សិញ្ញាតីតិ “អក្យាឌីហិ”តិ ស្សុតត្តិ ងន្ទព្ទា។

៩៩។ អាគ្យា

តត្រ ច តោព្ទុតេន្ថច សាយញ្ញោភ ស្សុត្តិតោ យតោក្យតោឌិ បញ្ញាយត្តា ចា អបញ្ញាយត្តា ចា ពហុលំ ចា តោយិព្រាង្គប្យសិឌ្ឌិតិ កិំ អាគ្យាឌីហិតិ ស្សុតេត្តភាតិ សន្ថុំ, តឆាបិ ចិកាកោភ ងស្សិតោ ចិកាកោសា ចិសោសាចសាយោ សិឃាតិ ភ ឆោសោតិ។ យត្តិ បឆយត្តា តោយិព្រយតោ។

១០០។ ភេត្វ

បុទ្ធេតចាតិ “សទ្ធាធិតោ” (៦-៩៩) ន្ទាធិតាច៍ ខុតស្សាតិ ខុតសទ្ទស្ស, ពួយស្សាតិ ពួយសទ្ទស្ស៍

១០៤៍ ឌិ

ចាចិនាភាតិ ចិកបេ្យត ឌិប្យន្ទឃស្ស ចិនាភា៍

១០៥៍ ឃា

ឃត្រាតិ ចុទ្ធ ឃត្វាតិ ក្ខប្យលក្លិតយេច សិឃាតិ ភ ចុត្តា៍ ខុចយុបទិបិ៍

១០៦៍ ក្យហិ

ហិន្ទាតំ ចិឌឹឃេព “ហិ ហំ ហិន្ទាត”ត្តិ (៥-៧-៩) សុទ្ធត៍ ហិន្ទិអាឌិតត្តិ ហិន្ទិកាធិទហធិអាឌិតំ៍

១០៧៍ សទ្ធ

ខុតសិ្ទ កាលេ ខុកកាព្ទាធិ ឥជ្ជា៍

១០៨៍ កកា

ក្យកាសទ្ទោ ចតំសទ្ទឃាកេច ធិស្សតិ ក្យកាចតត្តិ៍

១០៩៍ អដ្ឋ

តិបិត្តតិបិត្តិតត្តិ កាទហកាទិឃាតំ, សយាតេតិ សាឆាទេហ៍ សយាតយេច េចាដេតិ ‘ហំឃេឆ’ន្ទាធិតា៍ ខុត្ត បត យយុតាញអតំ តិបិត្តំ បិហ ហទហំ តិបិត្តឹ, តស្សាតិ អតដ្ឋតតស្ស៍ ក្ខបទិ ត្យាធិកេណ្ឌ កទហសទ្ទោ ត្យ ធិសទ្ទសំឃុទ្ធាច ធិស្សតិ កទហឌីតិ៍

១១០៍ នាសំ

សញ្ញាចាធិកោ សទ្ធា សញ្ញាសង្កេត កហិតាតិ អាហ- ‘អត្ថ’ន្តាទិ បការោ ទន្តាក្រុលធិសយោបិ អត្ថិ, តត្ថ យធិ សោបិ កយ្យ្យ ទន្តា ក្រុលាតំ លិង្គសញ្ញាហិ យោកា ឆាប្បុច្ចយត្ត(យ្យិ តន្តឹសយោយេចេតិ) [ចេត្ថ (បេតិ្ថកេ] (បការចាធកលិង្គសញ្ញាហិ យោកា) អលិង្គយសញ្ញា [ឆាប្បុច្ចយត្តយលិង្គយសញ្ញា-ឌ្លាតិ កាសិកាចុត្តិបញ្ញាកាឃំ] ត សិយា, ឲចញ្ចា សញ្ញញ្ញយត្តយកិយតត្តស្ស ត សិយា, តញ្ញិច្ចិ, កិរិយាចិសយេ ត្យ តស្មិំ កយ្យ្យាសោត ឲកឆាក្យញ្ញាតិ ខ្ទឹឆាក្យញ្ញាតិ ខ្ទឹឆាកន្ធតិច្ចាទោ កោឌត កយតាឌិកិរិយាឃ សន្តាឆា លិង្គសញ្ញាហិ យោកាភាចា យឆាចុត្ត ទោសោ ត សិយាតិ បិលិតិយចុត្តិកាទេត ឌយាធិច្ចេត កិរិយា ចិសយោយេចេត្ថ បការោ កហិតោ៉ តយ្យតិ អាហ- ‘ទន្តា’ន្តាទិ៍ កន្ធា បតេចយាហាតិ អាហ- ‘តចឆាទន្តា’យិន្តាទិ៍ “តចឆា ទន្តំ, ពាហុឆា ក្រុលា”តិ ចេសេសិកាតំ សទ្ធោតោ៉

តត្ថ បុចញ្ញាបេិតទោចាឃាកាសកាលធិសាត្តយតាតិតិ តច ទន្តាតិ៍ ទុប ទស កន្ធ ចស្ស សញ្ញាបរិយាលា បុត្តន្ទំយោកចិភាក បទត្តាបទត្តាត្តិស្សុលទុក្ខច្ចទោសបយតោ ច ក្រុលា, ចសទ្ធេត ក្រុត្ត ទចត្តសិតេហសញ្ញទោឥឡូឥឡូសទ្ធា ចេតិ ចត្តឹសតិ ពាហុឆា ក្រុលា៉ អត្រាបិ យឆាចុត្តកាសិកាចុត្តិយា បត្តិកាកាទេត ឌីតិត្តចុត្តិតា តចឆា ទន្តំ ពាហុឆា ក្រុលាត្យត្រាបិ “កិរិយាញ្ញាហទិតន្តា តចឆា ទន្តំ ពាហុឆា ក្រុលា ខ្ទបឌីសិយតិ ចិន្តាយតិ ត្យាត្យាយតេ ចិន្តតេចា”តិ កិរិយាចិសយោយេច បការោ បឌិបិឌិតោ, បយោកទស្សតោ ត្យចច្ចន្ទភាចា សន្តត្ថ កិរិយេចេតិ ចិសេសតោបិទោតយុត្តត្តិ សទ្ធន្ត៉

តចឆា ទន្តំ ពាហុឆា ក្រុលាតិ បយោកទស្សតោ ទន្តាក្រុលចិសយាតយ្យកាទាតំ កយ្យ្យបកត្តា ត្យចច្ចន្ទយិតន្តាតំ ទន្តាក្រុលចិសយាតយ្យកាទាតំ ភាចា សន្តស្មិំ ទន្តាក្រុលចិសយេ ឌីតិត្តចុត្តិតា ចុត្តតេយត កិរិយា អត្ថចាតិ កិរិយាចិសយោច បការោ កយ្យ្យតិតិ ចុត្តិការ បត្តិកាកាទាតំ ចិសេសតោបិទោតយុត្តត្តិ អត្ថោ៉

តតោយេចាតិ យតោ ចិសេសតោបិទោតយុត្តំ តតោយេច ខ្ទឹហិន្តាឌិកយាទេហតិ អត្ថោ៉ អយយត្ថាធិប្បាយោ “ខ្ទឹឆា កទោតីតិ កិរិយាបយោកេបិ បការោ ទន្តាក្រុលចិសយោ… ទន្តាចិសយស្ស ក្រុលចិសយស្ស ចា ខ្ទឹឆាភាចស្ស កឹយាតត្តា, តត្យ កិរិយាចិសយោ… ខ្ទឹឆាភាចស្ស កទោលកិរិយាចិសយស្សេត្ថ ចត្តយតិន្តិតត្តា៉ តតោយេច កិរិយាបការោបិទោត [បការោតិសយេត (បេតិ្ថកេ)] អត្រា ឆាប្បុច្ចយត្តប្បយោកោ ត សិយាតិ ចិន្តាទេបត្យំ ‘ខ្ទឹហិ’ន្តាឌិកយាទេហ”តិ តោតាហ‘អត្រា’ន្តាទិ៍

ទន្តាក្រុលចិសយេ បការេ កយ្យ្យាសោត យោឃំ ទោសោ សញ្ញាចិតោ បទេហិ, តំ ទាតិ តិទាកត្តុយាហ ‘សតិបិទេ’ន្តាទិ៍ សភាចតោ អលិង្គយសញ្ញាតិ សទ្ធន្ត៉, សញ្ញត្តាបិទេត កយ្យាទេត ឆាប្បុច្ចយោ ចិហិតោ បិលិតិយេហិ, តទាហ- ‘ទន្តាទស្ស’ន្តាទិ សញ្ញាត្តាបិទេតបីតិ បុន្តំ យា ចចត្ថិតា សញ្ញា, តតោ- ន្ត្វា សញ្ញាត្តាទិ តស្សាបិទេតំ កទលំ សញ្ញត្តាបិទេតំ, តស្មិំយ្យីតិ អត្ថោ៉

១១១៉ តន្តា

សោ បការោ អស្សាតិ តន្តា, តសទ្ធេត បការស្ស បទាមដ្ឋត្តា តន្តាតីតេត្ថ បការចតីតិ អត្ថោ ចុត្តាតិ អាហ- ‘តសទ្ធេត’ន្តាទិ៍

បការចតីតិ បការចតិ អេត្ថ់ យុត្តប្បការចា យុត្តាតិឈោ់

១១៥់ គតិ

គិ សញ្ញាភេទបរិយាលោចេសត្តិ អេត្ថ “គិយ្យាទិ ទិចទិចេតក ទិត្តកា”តិ (៣-៣៣) សុត្តេភ ទតិប្បច្ចយំ ចិណាឃ គតីតិ សិទ្ធត្វា ទុត្តំ-
‘សញ្ញាបរិយាលោចិសេយ សាធិតត្វា’តិ, គតិ ច សោ សញ្ញា បរិយាលោចិសឃត្វា សញ្ញា ចេតិ គតិសញ្ញា, តាឃ់

១១៦់ ពហុ

បច្ចាសត្តីតិ សព្ពត្ថិបិ ៦ កាបិ ៦ សម្បិតេ ដ្ឋិត្វា សព្ពត្ថស្ស បទេទា សព្ពត្ថិ ចិញ្ញាឃយាភោ បទេទាច ចិញ្ញាឃតិ យុត្តិតោតិ ‘សព្ពត្ថតោចា’តិ ទុត្តំ់

១១៧់ សគិ

តិបាតស្សាតិ សគិត្តិ តិបាតស្ស់

១១៨់ សោ

ពល្ហិ ពល្ហិ ពល្ហសោ, បុត្ត បការោ បុត្តសោ់

១១៩់ អក្ខ

ភត្ត ច អភចភត្តាយ សព្ពទា អត្ថប្បត្តិឃា ចា អចត្តត្តេភ ចា, តទា សព្យាក្ខតសទ្ធោ-ត្ថប្បត្តយត្តចចតោបីតិ គចយក្ខតសទ្ធោ-ចត្តត្តេភតាក្ខតោ ទុត្តោត្ថាហ- ‘អក្ខតស្សិ’ត្ថាឌិ់ គចយចត្វាច តសទ្ធេភ បទាយសីឃតីតិ ចេ អក្ខតសទ្ធោ ឃត្យត្ថប្បត្តចាឌិ សិឃា, តតា តសទ្ធប្ប
ឈោភោឃេច ភ សិឃា... តសទ្ធេភាក្ខតស្សេច គហលោតា, អក្ខតភាចេច្ចាឌិភា សុត្តិតំ សិឃា, តោភ តសទ្ធប្បឈោគបាយត្តិឃា
អចត្វាច តសទ្ធេភ បទាយសីឃតិ, តប្បទាយវុត្តាចត្តត្តេសក្ខត សទ្ធោ អបេក្ខតោ, តោភាហ- ‘តត្ថាចេតិចចតា’ត្តិត្ថាឌិ់ ភចតំ ភាចេចា
តាឃ អចត្តត្តេភ ភាចេចា តត្ថាចេចា តស្មិំ់ តោភាហ ‘អក្ខតស្ស’ត្ថាឌិ់ ភាចេតិ ចិសឃសត្តមិ, សំសត្តមិ ចាតិ អាហ- ‘ចិសយេ គម្មយោភ
ចា’តិ់ ក្រួលតេត្តភាតិ ក្រួលសភាចេភ់

១២០់ ឌិស្ស

ជិឃ្ឃន្តីតិ ចុទេត្ត បទេយាទេក ជិឃ្ឃន្តីតិ អយេយទេត្វា ចិន្នាយតីតិ អាហ ‘ជិឃិ’ច្ចាជិ, ព្ពាជំ ឃុត្តំ ចិន្នា បរិការា កចតីតិ ទេឃទេឃា៉ “ទេលាចា-បទេច្ច”តិអាជិតា (៣-១) ឃុទេត្តក ចុទេត្តឃ្ចទេតកចិទេឆឃុ អទេត្វឃុ បរិ ឃេយត្តទេតា ការឃតីតិ បរិការា, ចិឆិទេតា បច្ចយឃ្ឃ អក្កក្ខតា បរិការា ចិន្នាបរិការា៉ ចិឆិទេយចាតិ ឃុត្តយិជត្តិ ឃព្ពទេគ្គា៉ ចក្លយាតឃុត្តច្ចយត្តិ “អព្ពាឃិ៍ ឃកទេត្វ”តិ ឃុត្តច្ចយំ៉

១៦៣៍ និងយា

អត្តរឃទេគ្គា-ទេតកទេត្វាបឹហាត្តរាឡ្ញអចាឌី យព្ឋចាឌី កឃ្ញតិ, ត ចិន្នទេតត្តរទេយឃត្តិ អត្តរាឡ្ញអយត្តបជិទេឃទេឆបទេយាឌត៌ តត្វីតិ កត្វាត្តរា ឡ្ញអដ្ឋឃ្ឃាកាចាត្តរាឡ្ញអំ តត្វីឡ្យបចរឹយតិ, ឲចត្យាទេលិទេក បឃ្យព្ឆទេត ‘អតត្តរា ព្ពទេយ កាយា អតត្តរា ព្ពទេយ បឹឃាគា’តិ អត្តរាឡ្ញអកតឃ្ឃ ព្ពាឃ្ឃ កាយឃ្ឃព្ពាឃ្ឃ បឹឃាគឃ្ឃ ចាកាចា តឆា ឡ្យបជិឃឹយទេត, តទេឆចយិហាប្យត្តរាឡ្ញអកតឃ្ឃព្ពាឃ្ឃ ឡ្យព្ឆាតឃ្ឃាកាចា អតត្តរា ព្ពឡ្យច្ចទេត្ត, អឆចាត្តរឃទេគ្គា ឡ្យចឆាតចាឌី ឡ្យចឆាតាកាចទេតា-តត្តរា ព្ពតិ ចុច្ចទេត្តា៉ អត្តរ៌ កទេរាតីតិ ចា លាជិព្ពប្យច្ចយំ [លិប្យច្ចយំ (ទេបិត្វទេក)] ចិឆាយ អត្តរាយតិ ឡ្យចឆាត៌ កទេរាតីតិ កត្តរិ អប្យច្ចយំ ចិឆាយ អត្តទេរា ឡ្យចឆាយទេកា តទេត្វទេតឃត្តិ អតត្តរា៉ យឆា ‘រុក្ខា ចតទេត្ត’ត្វ រុក្ខា ឃយុជិតាទេចកចតឡ្យបទេគរ៌ លកទេត្ត, តឆាព្វាបិ ឡ្យព្ឆាតា ឃយុជិតាទេចទេត និទេយាកឡ្យបទេគឃទេកាចរត្តំ បជិបព្ឆទេត្តា៉

និទេយាទេកាតិ ហិ ឃយុគាយប្យឆាទេតា តិទេគ្គទេឃា ឡ្យព្ឆាតាឡ្យចយចប្យឆាទេតា, តឃ្វា ឡ្យព្ឆាតាតិ ពាហុចចទេតត និទេយាទេកាតិ ឲកចចតតិទេគ្គទេឃា ឈដទេត, តត្យ ច ចណ្ណាតយុច្ចារិតប្យឆំឃិត្តា ទេយាកបព្ឆយជ្ជឹតយាតាត៌ ត ឃព្ភចតិ ឃយុគាយត្តត្តិ ឃយុគាយត្តយយុត្តត្តិ តាឃុត្តំ, តឆាហិ រុត្តរុត្តរក្កាហិតិ ព្យុគ្គិ បុព្ពបរឹក្ខទេត ឡ្យព្ឆាតាចយទេច ឃយុគាយរុទេបត ឃក្កទេប្យត្តិ ឃយុគាយទេចាហារទេយ្យចត្តឃឹតិ៉

លាត្យពាទេគ្គតិ ជិតិឃគ្គឃ្ឃ និទេយាកាចិឃយត្តា ទេគទេច្ចាតិ ‘ឃទេរាតយាជិឃ្ឃា’តិ ចិឃទេយា, រុឡ្យរុយ្យឃគ្គឃ្ឃ និទេយាកចិឃយត្តា ឌុឡ្យរុយ្យិទេកាតិ ឲតឃ្ឃ ចិឃទេយាតិ តត្វ រាឈទេចា ទេចតទេតទេឃ្យា ទេយតិទេកា ទេគទេច្ចា ទេគាឃក្កាត្តិ រុបិតិ៉ ព្ពឆ ត្យ ឌុឡ្យរុយ្យិទេកា ទេកាល្គទេព្ពាតិ ឃុព្ឆត្តិ៉ ទេតទេតច ច តត្វ បច្ចិកា ឲត្វ, ឲត្វ ច បច្ចិកា តត្វ រុបទេតតព្ពាតិ៉

១៦៤៍ ទេកាឃ

ទេកាឃព្ឆត្តិ ឲត្វ តឃ្ឃ ឌត្តព្វា តិបាតតា, អព្ឆចត្តិ ឲតាឡ្យ“រុចណ្ណឃ្ឃា ចច ឃទេទ”តិ (៣-១៦៨)៉

១៦៥៍ ទេឌាចុ

យកាទេឃ្ឃ ក្ខិទេត្ត ទេឌទេឃ្យា៉

១៦៥៉ គហ

អតិសយេន អេប្យា, អតិសយេន យុចាតិ ចិក្កុេហា៉

១៦៦៉ េឆស

សតិស្សាតិ ចុេត្ត សតិសេន្ធា ចិន្តាយតិ សព្វេត្តបិ ចិេសសតេត្តត ចត្តុយិទ្ធិេតសព្វេត្តា គធំ ចិន្តាយតិច្ចាសក្កិយ “សត្វាយ សច្ចតីសាេស”ច្ចាឌិតា (៦-៥០) សព្វត្តាឌីហិ េឆា ចិហិេតា, តស្មិច្ចា េឆតិតិយិេត្តតោបិឌិេត្ត តទុបិកោតសាយត្តិយាសព្វេត្តាច ចិន្តាយតីតិ ឌេស្សតុយាហ- ‘េឆតិ តិយិេត្តាបិកោតា’តិអាឌិ៉

១៣៧៉ អឆា

ឆាតុេតា អេន្តា សេន្ធ អឆាតុ តស្ស៉ បច្ចិកាយយុត បកតិបិ សេន្ធេយចាតិ ឆាតុេតាត្តច្ចាឌិតា អឆាតុសន្ធស្ស អត្ថយត្តិ ចុត្តិ៉

តស្សាតិ អឆាតុប្បកតិយា, អឆាតុសន្ធស្សាតិ ចុត្តិ េហាតិ៉ េតតចាតិ កកាេរត ច, តស្មាតិ េតត កាេរណត៉ បុគ្គកហណយត្តេរតាតិបិលិតិតា គ្គកាេរាេឆសចិឆាយេត គ្គយស្មិេយច សុេត្តកកាេរាេតា បុគ្គស្ស គ្គកាេរាេឆសចិឆាតត្ថ៌ បុគ្គកហណំ កតំ, តំ បុគ្គស្សាតិចចតំ ចិតាតិ អេត្ថ៉ សេចតិអាឌិតា គចយតីតិ សម្ពេន្ធា “ឮឃ្លេត ឌីឈេស្សា”តិ (១-១៦) េសស្សា ចុេត្តា, អស្សាតិ ឌាតិតិេន្ធេស តុ អាកាេរស្សចិកាេរា កចេឮច, សិយា ៤តត្តិ ឆាហុបរិត្តាឌកាតិ ៤តំ ទុបំ េហាតិ៉ ស្សាេឮព្រ ឮចហិេតា... កកាេរតា បុេគ្គ ស្សាឌិ, ត ស្សាឌិ កកាេរា បេរាតិ៉

តត្ថ ច អស្សាឌិេតាតិ ៤ត្ត បសន្ធប្បេឌិេសឆា តធា កស្មា កហិេតា, ត បរិឃុឆាេសាតិ អាសក្កិយ បរិឃុឆាេសស្មិ កហិេត សតិ េឆាសំ ចត្តុយាេរត ‘បរិឃុឆាេស’ត្តច្ចាឌិតា៉ ស្សាឌិេតាតិ ស្សាឮត្តេតា បរិត្តាឌកសន្ធេតា៉ បរិត្តាឌកសេន្ធាហិ ស្សាឮេត្តា ចាេឮ ស្សាឮត្តត្តា, េតតច ចក្កតិ- ‘បរិត្តាឌកសន្ធេតា ៤ត្ត ស្សាឮុប្បត្តិ’តិ៉ អស្សាឌិស្មា បេរាតិ កត្វា ឆាហុបរិត្តាឌកសន្ធេតា ត ស្សាឮុប្បត្តីតិ សម្ពេន្ធា៉

តេតាចាតិ ឆាហុបរិត្តាឌកសន្ធេតា ច៉ បសន្ធប្បេឌិេសេឆត តធាសេន្ធត អត្ថាបតត្តសយាេសបិ សិយាច េឆាេសាតិ ឌេស្សេន្តា អាហ- ‘អចិឌ្ឍយាេតាស្សាឌិ’ច្ចាឌិ៉

ត្តតិ េយាក្កល្លាតបច្ចិកាឌីកាយំ សាេរត្ថចិលិនិតិយំ

ងត្យត្មពល្លងល្ឃភា ភិង្គិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

បញ្ចាយកណ្ឌ

១៎ ពិឌ

ឈយាឌីយំឃាឞ្ញតិ បកពិចិរេឃឃតរេច កឆយិដ្ឋិតត្តិ អាហ- ‘ឃប្ពត្ឋុឞ្សិ’ច្ចាឌិ, បគាតយញ្ញាយញ្ញាឃប្ពត្ឋុឞ្ស បុទិឃាឝិតត្តាតិ អត្ថោ, បកពិចិរេឃឃតត្តិ ពិឌយាហ ឃង្កាត់ ចិរេឃឃត់, កិយ្យត បកពិចិរេឃឃតេ ឲល យិច្ចាហ- ‘បកពិចិរេឃឃតោបិគាត’យិច្ចាឌិ៎ ឃឌ្ឍ (ពា ‘ឈយាឌីយំឃាឞ្ញ’តិ បកពិចិរេឃឃត់, កញ្ចិ អត្ថេ ឆទតិ ឈឃា ចិឌឹយត្តិច្ចាហ- ‘អត្តត្ថទឞ្សា តិរេង្គឃា’ព្ចាឌិ៎ អត្តត្ថទឞ្សាតិ តិឃាតាឌិអត្តត្ថទឞ្ស៎ “ឞុតាតុយិតោឞុ ឞុតឃប្ពត្តេច ពាលចា”តិ បទិកាឃឞបលក្ខេតិ ‘ឞុតាតុយិតាត’យិច្ចាឌិតា៎ តោតេចាតិ កិទិយាទ្វបិឞុ ឈយាឌីយំឞុ ឈឃាត់ ចីឆាតេតេច, ឃកត្ថេ ចិឆាតេតេតិ ចុត្តំ ហោតិ៎ ពិពិក្ខកិទិយត្តាតិ ព្ពយិតា បរេទរំ ចិឃ លាឆ្យត្តាត់ ឆាតុឃញ្ញាចិឆាត យតត្តេកត្តិ ឥរេឞ្សតិ៎

ពិពិក្ខា ឈយា, ពិពិក្ខតិ ឈយតិ, ចីយំឃា ប្លបបទិក្ខា, ចីយំឃតិ ប្លបបទិក្ខតីតិ អត្ថោ៎ ឞុត្តេ ពិទ៌ិឌតិ តិរេង្គឃា ក្ញចាឌិកឞ្ស កហល៌ តិច្ចញ្ញត្តឞ្ស ក្ញទាឌិកឞ្ស ហិ ពាឌិរេ បរេយាឌរេ ឃតិ ពាហុល៌ ចិឌឹយយាតេបិ តិច្ចត្តយត្តតោ តាពិចត្តតិ៎ អឆចា ក្ញទាឌិយាតេតាញ្ចរិចាទិតា ឃាហចទិយា ពិរេខាបិ ក្ញទាឌិកោច, ព៌ា ឃឆា ‘កាចឞ្ស ក្ញពិរេយតាតេត្វា’តិ៎ ចុតេត្តករេយចោបិឌីយតេ, តាឞ្សោ, ត ក(ទ្រកា៎ កគាទិ បត អឞ្សាឌិតោបិ ក្ញពិយឞ្ស កហល៌ ឃិយា អត្ថប្បកទលា ឌិប្បកាចតោ៎

តត្ថ ច ចីយំឃាយ៎ ឃប្បច្ចយចិឆាត យតុបបត្តយិតរេទតតិឞ្សយរេគាឃ ឥង្គត្តា, ពចាហិ ឃិរេគ្គ ចីយំឃាឃរេគ្គ ឃប្បច្ចរេយា ប្លប្បឌ្ឍតេ, ឃតិ ច ពញ្ចិ ចីយំឃាតិ ទ្វបំ ឃប្បឌ្ឍតីតិ ព្ពតរេទតតិឞ្សរេយា, ព្ពតរេទត តិឞ្សយាតិ ច កាទិយាតី តោបកប្បត្តិតិ តោតាហ- ‘អត្ថាគទ្វបិត’យិច្ចាឌិ៎ អតាឌិកាលឃំឃិទ្ធឃង្កាត្ថចាតោតា តត្តិ ព្ពតរេទតតិឞ្សរេយា គោរេឃាតិ ករេចា៎ បរេយាឌកញ្ញាបិទហ៌ិប្បច្ចយាករេច តោឌតេតិ ទ្វបំ៎

១៎ កិពា

បុរេព្ពចិយ បកពិចិរេឃឃតាឌិញ្ញតេត “ឃប្ពត្ឋុឞ្ស បុទិឃាយត្តត្តា ‘ពិកិច្ចាឃំឃយេឞ្ញ’តិ បកពិចិរេឃឃតត្តិ អាហ- ‘ពិកិច្ចាយ’យិច្ចាឌិ’ញ្ញាឌិកំ ឃង្គិ ឃឆារេយាករេយត្តាបិ ចត្តព្ពាត្តិពិឌិឃតិ៎ ចិឞ្សរេត្តាតិ ចិឃង្គឞ្ស អត្ថោ៎ អឆ កិយិត្តំ ឈប្បច្ចយត្តរេឞ្សច ង្គំឆាគាហទលាត្តាឃង្គិឃាហ- ‘អត្ថរេកគា ង្គំឆាគាហទលា’ត្តិ៎ តិរេកតោ តិចារេឃា, ឃង្កេតោ លក្ខល៌៎

១៎ តិគ្គា

តិគ្គ=កទហាឃំ ពរេពា “ព្ពតិតិយយលត្តិកយញ្ញា រេច”តិ (៥-៣៨) អប្បច្ចរេយ ពរេពា “ព្ពតិតិយយត្វា”តិ (១-១៤) អាប្បច្ចរេយ ទ្វបំ៎ ពាគ្គតីតិ

ពាឆនកា៏

៣៏ ធម្មា

ធម្មាតីហ បរិយត្តិធម្មោតិ 'ធម្មានយ'ន្តាទិនា៏ តនោ ននិ យនោ ធម្មាតិ បរិយនស្សេ គហណ៍ យនោ ន ចិនសេនត តិនេ្តនោ, តនោតិ អនេ្វ៏ បរិយត្តិននោ តនាទិក្កហណ៍ ចិន្តាយនោ... "បរិយត្តិននោ យម្មោ ននោ ចិហិនោ តនាទិនោ គហណ"ន្តិ ពាយនោ៏ ចិនសេនតេ្វត ចត្តុមិន្លិតត្វា តនត្តក្កហណ៍... "ចិនិន្តិនេសតត្តស្សា"តិ (១-១៣) ចនតាកិ មនសិ តិនាយាហ- 'យនោ កិទិយេត្វា'ន្តាទិ៏ ននោ កិទិយនេ្វា អាទិ យស្ស សមុទាយស្ស ននោ តនាទិ ននោ បរិយោនេ្ត តស្ស (ននោ តននេ្តា)៏ តនាទិតនត្តសមុទាយចិនសេនស្ស គហណ៍, (តត្វ) តនត្តមត្តស្ស ត្យនេ្វា ៏ តត្រ ន ធម្មាន្តិ ចិនសេនតេ្វត ចត្តុមិន្លិនេ កចត្វ "ចិនិន្តិនេសតត្តស្ស"តិ តនត្តក្កហណ៍ បរិយត្តិននោ ត្វ ពធិ តនាទិនោ គហណ៍ ចនតាកាចនោនានាហ- 'តនចិតាកាចិត្វា'តិ៏ យនោ ចិហិនោ នោត ចិតា ត កចតិ សិនលនតិ តនចិតាកាចិ តស្ស កានចា តម្មា៏ ន្តយាយ យុត្តិយា ចិន្តាយនោ-នេ្វា, យយាត្យាយនោ 'បរិយត្តិននោ យម្មោ ននោ ចិហិនោ តនាទិនោ គហណ'ន្តិ៏ កចនេ្វចិ តនាទិនោ តនត្តស្ស ន គហណ៍, តនោ កិបត្យសិត្យាហ- 'នោននេ'ន្តាទិ៏

សបិនិនោតិ បិនិសហិតនោ៏ ព ឈ ស្វបត្តាកាចាតិ ព ឈ សាត៍ ក្លបត្តិយា អកាចា៏ ទុត្តបកានស្សេ ធម្មបរិយត្តស្ស បកតិកានចត គហណា សបិនិនោ ព ឈ សាតយគុបត្តិតិ អនិបាយនោ៏ ចិបុត្តា 'ខិ-ឌនោ'ន្តម្មោ ធម្មបរិយត្តា 'ចិនេខុមិន្ចតិ'តិ អនេ្វ "ធម្មា"ន្តាទិនា(ននោ), ធម្មស្សេ នលិនបិ, នតមិត្តិនក ឲកានទ តិចនេ្វ 'ខិស ខិស ន្តតិ ន្លិនេ្វ អតាទិត្យញ្ញតនលិនបិ "ខិហទាត៍ កិ"តិ (៥-១០១) កិ៏ ខិកិសបុកតិនោ "ក្ខនោ ព្រក្ខា"ន្តាទិនា (៤-៣) ព្រា៏ តម្មិ អតោ៏ "អា ព្រ ក្ខា មុញស្សា ស្សមុត៍ ចា"តិ (៤-១៣) ព្រស្ស នស្ស ត្យខិកិសិ៏ យទិ ត្យ សបិនិនោ សស្ស ក្លបត្តិ សិយា, តនា ត្យខិកិសិតិ ឲគ្ន ន្លិន្តាចត៍ កនិយមាត៍ សបរិយត្តស្ស បឆមស្សេកស្សនស្ស ន្លិន្តាចត៍ កចតិតិ "ព ឈ សាត"មិន្តាទិនា (៥-៤៨) ចិខិយ ន្តតិ សមុទានយ អាទិក្ខតស្ស ចិសន្ទស្ស សិយា ព្រមិត្រ ចិហិនោ សបិនិនោ បកតិកានចាតិ ចិសន្ទ បុនេ្តា អតាកនយា សិយា, តនោ ន អចិចិខិសិតិ អតិន្ទមុសនេ្ទយ្យ៏

ធម្មា ន្តន្ទាយន្តិ ន បកតិបរិយត្តានមុបនិន្ទុត្តា នោត សកាច សិនេ្តក ព ឈ សបរិយា តននេ្តា ន អគុមិនោ ត បត ធម្ម, តុមិហ សុនោតិ អាហ- 'ត តននេ្តា, តាបិ ឈ ឈនា'តិ៏ ខិឈន្ទាន្តន្ទ្រ ន្លិនេ្វ បុត្តស្ស ឈស្ស "ចត្វុត្ត ទុតិយាត៍ តតិយបឆយា"តិ (៥-សិបិ) នកា៏ តស្ស "កាចក្កហាត៍ ចចក្កខា"តិ (៥-សិ៤) នខា៏ បិលិតិតាបិហ សបរិយ ចិនាយនក សុនេ្វ ចាត្យមិ យធា សិយាតិ ចាចចត៍ កធិ, តនមុត្តន្តិ តិទាកត្វមាហ- 'ចាត្យមិ'ន្តាទិ៏ បកត្យាទិត្យ្រ អាទិ សនេ្តក អត្វចិនសនោ កនហតនេ្តា, បកតិ ចិនសននោ ត្យមនេ្តា, ន្តន្ទនេ្វា-ត្វចិនសននោ ៏ ន្តធ៍ លក្កហន្តិ "ធម្មា នលិនបិ ចិន្ទាយំ នោ"ន្តតិ ន្តធ៍ លក្កហ៏ តិនយាកនោតិ តិយនយត៏ អាសក្កាយមុបសត្យាត"ន្តិ (១៣-១-សិ) ចាត្យកានត ទុត្តិ តិទាកត្វមាហ- 'អាសក្កាយ'មិន្តាទិ៏

អនចតាតត្វា ត្វលស្ស ន្តន្ទាយាសម្ពុនចាតិ 'ត្វលបតិតុមិន្ចតិ'តិ ចាត្យនយនចន្ទាបកាសតយសិទ្ធិ, នោតាសិនេ្តត ចានត្យតាសិន្តាត៍ ព ឈ សាត៍

ᩈᩣᨱᨲᩴ ᩋᨽᩥᨶ᩠ᨴᩮᨽᩣᨽᩥᨶ᩠ᨴᩈᩣᨱᨲᩴ᪨ ᨬᩣᨱᨧᨧᩁᩥᨬᩣᨲᩥ ᨬᩣᨱᩣᨿ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨬᩣᨱᩣᨿᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ ᩏᨸᩃᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ ᨬᩣᨱᩣᨿ ᩏᨸᩃᨴ᩠ᨵᩥ ᩏᨸᩥᩃᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᩁᩥᨩᩣᨶᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨧᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩔᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨧᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ ᩏᨸᩃᨴ᩠ᨵᩥ ᨶᩮᩔᨲ᩠ᨳᩣ ᨲᨶᨸᩮᨶᩮᩈ ᨽᩣᩅᩮᨶᨲᩮᨸᩥ ᨶᩮᩔᨲᩴ ‘ᩅᩮᨿᩣᩅᩮᨸᩈᩣ’ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᩅᩮᨧᨶᩮᨲ᩠ᨲ ᩁᨭ᩠ᨮ ᨠᩥᩃᩥᨴᩥᨸᩥᩃᩥᨽᩣ ᩏᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᩁᩮᨠᩣ, ᨠ᩠ᩅᩮᩃ ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨧᩥᨠᩦᩁᩮᩃᩣᨴᩥ᪨ ᩁᨭ᩠ᨮ ᨣᩩᩁᩮᩊᩣ᪨ ᨠᩦᩁᩮᩃᩥ [ᨠᩥᩃ (ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨠᩣ)] ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨴᩥ᪨

ᨸᩩᩁᩮᩃᩥ ᨲᩥᩊᩣᨴᩦᨲᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᨲᩣ᪨ ᩈᩣ ᩈᩩᨽᩮᩃᩣ ᨿᩥᨿᩁᩥᩈᨲᩦᨲᩥ ᨿᩁ=ᨸᩥᩊᨵᩣᩁᩮᨣ’ᨬᩣᨱᩣᨿᩴ ᨲᩩᨿᨠ᩠ᨠᩣ ᩁᩮᩈᩣ᪨ “ᨴᩦ ᩅ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩮᩔ”ᨲᩥ (᪓-᪑᪔᪐) ᨴᩦ᪨ ᨠ᩠ᨡᩥᩁᩮᨲ᩠ᨲ ᨸᩩᨭ᩠ᨭᩮᨲᩣ-ᨭ᩠ᨭᩣᩔ ᩁᩮᩃᩥᩁᩮᨸᩥ “ᩁ ᩃ ᩁᩮᩈᨸ᩠ᨸᩦ”ᨲᩥ (᪓-᪔᪙) ᨠ᩠ᨡᩥᩁᩮᨲ᩠ᨲ ᨸᩩᨭ᩠ᨭᩔᩣᩔ ᨬᩣᨿᩥᨿᩁᩥᩈᨲᩥ᪨ ᨲᨵᩣ ᨸᩥᨸᨲᩥᩈᨲᩦᨲᩥ ‘ᨸᨲᨸᨵ=ᨣᩁᩮᨿᨽ’ ᨬᩣᨱᩔ᪨ ᩈᩣ ᨿᩥᨿᩁᩥᩈᨲᩦᨲᩥ ᩈᨲᩥᨸᩥ ᩈᩁᩮᨧᨲᨽᩁᩮᨲ᩠ᨲ ᨧᩥᩈᨲ᩠ᨲᨴᩦᨧᩥᨲᩔ ᩈᩩᨽᩊᩔ ᨿᩁᩃᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨧᨲᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᨸᩥᨴᩥᨲᩴ᪨ “ᨬᩣᨱᩣᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨭᩥᩈᩮᩈᩮᨱᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩁᩮᨭ᩠ᨭᩣ”ᨲᩥ (᪖-᪑-᪔) ᨸᩥᩃᩥᨲᩦᨿᨵᩣᨲ᩠ᨲᩥᨠᨠᩣᩁᩮᨽ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨠ᩠ᨠᩥᨴᩣᨠᨲ᩠ᨲᨿᩣᩉ- ‘ᨲᩩᨠ᩠ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩩ’ᨿᩥᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨ ᨩᩣᨲᩥᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳᨲᩥᩔᩮᨿᨽ ᨲᩥᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿ᩠ᨿᨭᩥᨸᩥᨶᨿᨿᩣᩉ- ‘ᨩᩣᨲᩥᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ’ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨ ᨬᩣᨲᩁᩮᩁᩣ ᨬᩣᨱᩮᨲ᩠ᨳ᪨

᪓᪨ ᨩᩁᩮᨿᩣ

ᨠᩁᩦᨿᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ᪨ ᨲᨬ᩠ᨧ ᨽᩣᨿ ᨩᩣᨲᩥ ᨣᩩᩊᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨶᨭ᩠ᨮ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᨧᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ’ ᨯᩥᩁᩮᨲ᩠ᨳ ᨯᨧᩥᩁᩮᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨽᩣᩁᩮᨿᨽ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩔ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩣ᪨ ᨩᩣᨲᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩁᨠᩣᩋᩮᩔᩣᨲᩥ ᩁᨠᩣᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩔ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩣ᪨ ᨣᩩᩊᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᩁᩮᨠ᩠ᨠᩣᨽᩦᩁᩮᩃᩥᨲᩥ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩣᨴᩥᨽᩣ ᨣᩩᩁᩮᩊᨽ ᨶᨭ᩠ᨭᩔ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩣ᪨ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩥᨵᩁᩮᨠᩣ ᨸᩥᨿᩁᩮᨠᩣᨲᩥ ᨸᩥᨵᨠᩣᨴᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨶᨭ᩠ᨭᩔ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩣ᪨ ᨶᨭ᩠ᨭᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩢᩢᨯ᩠ᨰᩦᨧᩥᩈᩣᩊᩦᨲᩥ ᨶᩢᨯ᩠ᨰᩣᨴᩥᨽᩣ ᨶᩁᩮᨭ᩠ᨭᨽ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩔ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨸᨬ᩠ᨧᨸ᩠ᨿᨠᩣᩁᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᨸᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿᨿᩁᩮᨲ᩠ᨳ ᨩᩁᩣᨿᩔ ᨧᩥᨱ᩠ᨱᨽᩁᩮᨲᩣ ᨬᩣᨱᩣᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩦᩁᩮᨿᨧ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨿ᩠ᨿᩦᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᨾ᩠ᨾᩁᩮᨿᨧᩣᨲᩥ ᨠᨿ᩠ᨿᩁᩮᨲ ᩋᨿᩩᨠᩁᩮᨿᨧᨲ᩠ᨳᨿ᩠ᨿᨸᨶᩮᩔᩁᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩉ- ‘ᨿᨯᩥᨸᩥ’ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨ ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᨽᩥᨸᩥᨲ ᩈᨿᩩᨣᩣᩁᩮᨿᩣ ᨧᩥᩁᩮᩈᩈᩣᨠᩥᨱᩣᨽᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅ᩠ᨿᨸᨠᩁᩮᨿ ᨧᨲ᩠ᨲᩁᩮᨲ᪨

ᨲᨵᩣᨸᩦᨲᩥᩁᩮᩃᩥᨠᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩁᩅᩴᨧᩥᩁᩮᩈᩈᩣᨠᩥᨱᩣᨽᩣᩁᩈᩩᨠ᪨ ᨲᩴᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᩁᩮᨿᨧᩣᨲᩥ ᨬᩣᨱᩣᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᩑᨧ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨸᩩᨲ᩠ᨲᨿᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥᨧᨧᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿᨿᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨠᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᨠᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨲ᩠ᨿᩩᨠᩩᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᨽ᩠ᨽᩁᩮᨽᨸᨬ᩠ᨧᩁᩮᨿᩣᨧᩥᨯᩦᨿᩁᩮᨲᨸᩥᩃᩥᨽᩥᨽᩣ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᨲ(ᨲ)ᨣ᩠ᨣᩉᩊᨿᨲ᩠ᨲᩁᩮᨽᩣᨲ᩠ᨲ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᩁᩮᨲ᩠ᨿᨧ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᨠᩣ ᨠᨬ᩠ᨧᩥ ᨧᩥᨭ᩠ᨭᩣᨿᩁᩮᨲ ᨧᩥᩁᩮᩈᩈᨧᨶᨽᩣᨠᩣᩁᩮᨧ ᩉᩥ ᨸᩁᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᨿᨸᩥ ᨸᩁᩮᨸ᩠ᨿᩣᨲᩦᨲᩦᨿᩴᩁᩮᨵᩣᨶ᩠ᨿᨿᩩᨠ᩠ᨡᩣᨧᨿ ᨿᩣᩉ- ‘ᩋᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ’ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨ ᨩᩁᩣᨿᩔ ᨸᩁᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᨿᨸᩥ ᨸᩈᩁᩮᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩣ᪨ ᨣᩩᩁᩮᨲᩣᨵᩣᩉ-ᨩᩁᩣᨿᩔᩣᨬᩣᨲᩥᩈᩣᨽᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᨣ᩠ᨣᩉᩊᩔᩣᨧᨶᩁᩮᨽ ᨩᩁᩣᨿᩔᩣᨽᩥᩈᩣᨽᩣᨲᩥ ᨽᩣᩁᩮᨧᩣ᪨

ᩋᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨠᩁᩁᩮᩊ ᩁᩮᩉᨲᩩᨿᩥᨿ᩠ᨿᩣ ᨲᨲᩥᨿᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨿᩥᨭ᩠ᨮᩦᩁᩮᨲᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ᪨ ᨽ ᨬᩣᩁᩮᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨩᩁᩣᨿᨸ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᩁᩮᨿᩣ ᨽᩣᨠᩥᨿᩁᩮᨲᩣ᪨ ᩁᩮᨽᩁᩮᨧᨲ᩠ᨳ ᨠᨧᩥᨲᨭ᩠ᨭᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᨶᩮᨲᩣ-ᨯᩥᨸ᩠ᨿᩣᨿᩣᨿᩣᩉ ‘ᩈᩣᩁᩮᨸᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᨲ ᩁᩮᨿᩁᩮᨧᨲᩥ ᨽᩣᩁᩮᨧᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨿᨯᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨿᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿᩴ ᩈᩣᩁᩮᨸᨠ᩠ᨠᩁᩮᨲ᩠ᨲᨸᩥ ᩈᩥᨿᩣ, ᨲᨶᩣᨿᨿᨽᩥᨭ᩠ᨮᨸ᩠ᨿᩈᩁᩮᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᨶᩮᩔᨲᩩᨿᩣᩉ- ‘ᨿᨯᩥᩁᩮᨧᨲ᩠ᨳ’ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨

ᩋᨽᩥᨭ᩠ᨮᨸ᩠ᨿᩈᨣ᩠ᨣᩔ ᩈᩁᩪᨸᨿᩣᩉ- ‘ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᨲᩦᨲᩥ ᩈᩥᨿᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩏᨸ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨿᩣᩁᩮᨽᨽ ᨩᩁᩮᨿᩁᩮᨽᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩔᩣᨠᩥᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨵᩔᩣᨸ᩠ᨿᩁᩮᨿᩣᩁᩮᨠᩣᨲᩥ

នេតព្វំ ន សក្កោតីតិ បដិបាទយមាហ 'ន ច សក្កា'តិអាទិ។ ករុណាយេវ ចិត្តំ ន សក្កាតិ អាហ- 'បកតិ'ត្យាទិ។ អប្បដិកាយ បកតិយា

សមាហិតត្តស្សេវ ចិត្តស្ស វុត្តិបទេ អវត្ថាកាល ទស្សេតាតិ អវត្វា ពុបនេត ទិដ្ឋត្វាហ- 'តំ ឃោរ'ត្យាទិ។ "តស្ស សិរំ សីលំ បញ្ញំ

បហរណំ បយោជេតិ"តិ (៣-១៤) លិខេក អាប្បិនេកា។ តត្ថ កិត្តព្វស្សាតិ ញាតិរេកំ ទស្សេត្វា តំ ទិដ្ឋេត្វេត សារេឆត្យាហ- 'ទេចទត្តស្សិ'ត្យាទិ។

ការណមាហ- 'សាមញ្ញត្តរេ'ត្យាទិ។ ទេចទត្តស្ស ឥស្សរតា ក្យុលត្តិ សាមញ្ញត្តរញ្ញចនេឆ្ឆាយ ទេចទត្តសក្កស្សា បិទាតនេតា ក្យុក្យុលត្តិ វុត្តិបទេត

ទេចទត្តត្តស្សានេត្តា ករេចាតិ អវត្វា។ តនេយទេត្វាបិ សមាហិតត្តបទស្សេត្តា អាហ- 'តនេឆហាបិ'ត្យាទិ។ អធាតុទេតា បុត្តមិទ្ធិនេត្វាតម្ហិ ចារេញ្ញ

បទស្សាត្វាញ្ញាតនេតា អត្តសក្កស្សាបមុយោគោ កិត្ត សិយាតិ ទស្សេត្យាហ- 'តថាបិ'ត្យាទិ។

បទស្សាតិ បុត្តិយាទិនេតា បទស្ស។ តថាបិ អប្បយោគោតិ សម្ពន្ធោ។ ការណមាហ- 'ព្រាហ្មណស្សា'តិអាទិ។ ព្រាហ្មណោ បុត្តិយាទិ,

តិយោគេតា ន បយុជ្ជតីតិ សម្ពន្ធោ។ តព្ពាទីសក្កប្បយោគត្តិ អញ្ញាទាទីសក្កយោគំ។ សុតក្កហលត្តិ អសុតត្តាតិ ទុត្តសុតក្កហលំ។

អត្តប្បករណាត្យុបលក្ខណត្ថត្តត អត្តេតា បករណាទិនេតាបិ បុត្តស្សត្ត តិយតា កម្យេត, សុតសក្កស្ស ត្ត កហលមុបលក្ខណត្តិ ចទតិ។

តត្ថ ច សុទេត្ត កម្មាតិ ទុត្តត្តា កម្មសមុបាយនេតាបិនេយា សិយា ញ្ញាសក្កិនេមច (មកា)ចំ សារេឆមាហ- 'កម្មា'តិអាទិ។ ចត្តំ ឧត្ថា ឧកសញ្ញា

យស្ស កម្មសាមញ្ញស្ស តំ តទាទុត្តំ។ ចត្តមិទ្ធេក សក្កស្ស កហលមាហ- 'កម្មសមុបាយនេតា'តិ។ កិម្យតាធយចនេតា ត សិយា'

មហត្ថម្យុត្តមិទ្ធិ'ត្វព្រ បុត្តមិទ្ធនេតាត្វាសក្កិយាហ 'អធយចនេតាបិ សារេបញ្ចត្តារេយចា'តិ។ ត កតីតិ សម្ពន្ធោ។ ឧចត្ថារេហិ ព្វទេស្សិ ត សិទ្ធ្យាតិតិ

នេចារេទេត្តា អាហ 'ចរហិ'ត្យាទិ។ មហា ចាយំ បុទេត្តារេចតិ មហាបុត្តមិទ្ធីតិ មទេចំ កិរិយតិ តទាយមប្បយោគោតិ ទស្សេត្តា អាហ-

'កថិតព្ពានេមចេច'ត្យាទិ។

៤។ ឧបមា

ឧបមីយតេ បរិច្ឆិជ្ជតិ សាទិយតីញ្ញនេត្វា។ កិទិសត្តុបមាគមិត្វាហ- 'បសិទ្ធសាទម្យា'ត្តត្យាទិ។ បសិទ្ធា កចាទិ, តស្ស សាទម្យា សមាត

ទ្វុបតាយ មយ្យសិទ្ធស្ស កចមាទិនេតា សាទិយស្ស សាទតំ តមុបមាគត្តត្វា។ សមានេតា ទនេយ្យ-ធ្យោតិ សទនេយ្យ, កចាទិនេមច។ តស្ស ករេចា

សាទម្យំ។ សាគ្យេត ឧបមីយតេ-តេតេតតិ សាទតមុបមាតំ កចាទិ។ សាទ្យេត ឧបមីយតេតិ សាទិនេយា, កចមាទិ។ តស្ស សាទតំ

សាទិយសាទតំ។

បុត្តមិចាទរតីតិ ឧត្ត 'អាចរធយាចរតិ'ត្យារេកា ចិម អាធារត្តស្ស ចិញ្ញាមយាគត្តា បុទេត្ត ចិម យាលាចរេក

យធុរត្តបិតទាតាទិកយាទរណំ ករេរាតិទេត្តចមត្តរម្ពុនេចត ទិត្តម្បិ ឧបមាតេតាបមេយ្យការេចាត្យចកយមិត្យាហ- 'បុទេត្ត'ត្តត្យាទិ។ បរិសិទ្ធេត

សាទតការេចតុបមាគត្តេតា បុទេត្ត អាចរណម្បិ បរិសិទ្ធត្តិ អាហ- 'តម្យសិទ្ធ'ត្តិ។ តទាចរនេលាត តេត អាចរនេលាត បុត្តមាលាចកចិរមយាចរណំ

ចា បុត្តមាលាចក សក្កេត្តុបចារេតា កនេហត្វា ចិរមីចរេត ចិរមកាចរេចាហាររេតាតិបិ យុជ្ជតិ។ ចាញ្ញត្វា បនេតម្ហិ បនេក្ខ 'បុត្តមិច

បុត្តចិរម យាលាចកមិច អាចរតិ យាលាចកាចិរមយាចរណំ ករេរាតី'តិ, វុត្តិមត្ត មធាទុត្តមតត្តសំ មធារេយាគំ នេយាជេត្វា ទេទិតព្ពា។

តត្ថ ច យន្ថុរេហាបយាតេតាបរេយ្យការេចា ទុត្តិយំ ព្រេយេតេច រេខាតិរេតាតិ ញ្ចេចរេន្ទា តិចត្តរេត, តរេគាបយាតេតាបរេយ្យការេចា បុត្ត សរេ្ថច ចត្តរេត, តំ កេឆយុបរេយ្យចេចតស្ស យាលាចកេសន្ថស្ស ទុត្តត្ថស្ស បរេយារេកា ឃុរេត្តាន្ថាយេក្តិយាហ- ‘រូបយាតចេចតរេតា’ន្ថាទិ៍

តត្តិសិន្ថ្ជាចររេលាតិ រេតរេតាបយាតេត ចិសិរេន្ជ អាចររេលា៍ រូបយាតេតាបរេយ្យកាចស្សាតិចត្តត្តាតិ ឲត្ថាឃយឆិប្បារេឃា ‘រូបយាត ចិសិន្ថ្ជាចររេលា រូបយាតចេចតរេតា ព្រាឃស្ស ចិឆារេត រេតាបរេយ្យចេចតយត្តុររេតាបយាតចេចតស្ស បចត្តិតិ រូបយាតេតាបរេយ្យកាចស្សាតិចត្តិ”តិ៍ អន្តាឆាតិ ឃន្យុបយាតេតាបរេយ្យកាចស្ស ព្រេយេតេច រេខាតិតត្តា តគត្តស្សុបរេយរេយ្យ ទុត្តិ សិឃាត្យរេត្ត៍ បន្តាតាឃតិតិ “កត្តុតារេឃា”តិ (ដ៏-ប៉) អារេឃា៍ រូបរេយ្យស្សាតិចត្តត្តា រូបរេយ្យ កត្តុសាយរេន្ត តិប្បន្ថរេឃា៍

លិ៍ អាឆា

ឃឆាតត្តុរសុរេត្ត រូបយាតេ រូបរេយ្យស្ស យាលាចកស្ស បរេយារេកា រូបបរេត្តា, តឆាហាបិ ‘បិសាគេគ កុងិឃ’ត្តិ រេចាបរេយ្យស្សបរេយារេកាតិ អតិឌិសរេត្តា អាហ- ‘រេហន្ថាចិរេឃ’ន្ថាទិ៍ រូបយាតេ រូបរេយ្យស្សាតរេត្តាកាចាតិ អរេត្ត៍ តត្ថ កិយត្តយិគយុន្ថរេត ឃចតារេឃា បិសាគេគ ញ្ចាចរតិ រេសា បិសាគយិចាចរតិតិបិ ចត្តុំ សក្កាតិ តាត្តរេករេគា-ន្តាហ ចចតិន្ហារេកគាតិ បុរេន្តាតេចត្តាបិ ព្រេឃា សិរេន្ឋ, តរេតា តារេត្ត-រេតត ចចរេតរេត ន្ថាសក្កិយាហ- ‘ឃឌិបិ’ន្ថាទិ៍

ប៉៍ កត្តុ

ឲត្ត កត្តុរេតាញ្ចតិ ចចតា កយុាតិ តិចត្តរេត, អាឃក្កហលា ព្រេឃា៍ កគា បត កត្តុចិរេសរេសា- ចសិឃតិន្ថាហ-‘ឃត្ស្យាឌិសន្ថសយាតាឆិករលារេត្ត’តិអាទិ៍ បន្តាតាឃតិ ហត្តិរេន្ថចយាឌិតា ហត្ស្យាឌិ សរេ្ថត សយាតាឆិករលារេត្ត សតិតិ អរេត្ត៍

ជ៉៍ ឈរេត្ត

រេកាឃំ ន្យរេត្តន្ថាយេក្តិយ “អក្ឃតតត្ថារេច ករាសក្ឃរេឃារេក ចិកាចាឌិ”តិ (ន-១១ជ៉) ឌិស្ស អក្ឃតតត្ថារេច ករាឌិរេឃារេកសតិ ចិឆាតា ‘អក្ឃតតត្ថារេចា ករាឌិចិសិរេន្ជា’តិ អាហ៍ អក្ឃត តត្ថាចស្ស ករាឌិចិសិន្ជត្តា កររេចាត្យត្តតិចត្តិយាចស្សំ បិលិតិឃា ចិឃ ក្ញចិក្កហលំ កត្តត្ថាយន្តាឆា កររេចាត្យរេត្តបិ សិឃាត្យាសក្កិយ តិចត្តិរេហតុយាហ- ‘រេតរេតចា’តិអាទិ៍ រេឃរេតច កររេចាត្យាឌិចិសិរេន្ជា អក្ឃតតត្ថារេចាន្យរេត្ត រេតរេតច រេហតុតាតិ អរេត្ត៍ កចត្យរេត្ត-រេតត ការរេលាត លរេន្ទ កររេចាត្យរេត្តាប្បតិរេន្ជា លត្តុតិន្ថាសក្កិយ តត្តិចត្តិយបិងបិគឃយាហ- ‘កររេចាត្យរេត្ត’ន្ថាទិ៍ អឆចលំ ឆចលំ កររេចាតិ ឆចលិកររេចាតិរេន្ថច ឌិប្បន្ថរេយ កត្តុរេន្ត កេយុរេតច កររេចាតិស្សាកិសយ្តត្ថស្ស ឌិន្ជត្តាតិ អរេត្ត៍ ការលត្តុរយាហ- ‘ញ្ចហ រេច’ន្ថាទិ៍ ញ្ចតិសរេន្ទា រេហតុបិព្រឃយុា ញ្ចហ កត្តុរេតាតិ ចត្តរេត តរេតារេចតិ អរេត្ត៍

អសព្យាត្តស្ស បត កចព្យត្តេសេយចាត្តោកាចា ត ពត្ថិចត្តិ បដិបាទិតា៉ ពប្យាកាតេណេពិ ឆាពុប្បច្ចយប្បាកាតេណោ៉ ឌ្ហិព្ពាចតត្តិ បទ៏ដច្ចស្ស ឌ្ហិព្ពាចត៌ ពតេតា "ឌិស្សត្តតេញ្ញាបិ បច្ចយា"តិ (៣-១៦០) ទាប្បច្ចយោ៉ "ទាតុចាតេត្តត្តសទាឌិស្សា"តិ (៣-១៦១) អត្តសទាឌិស្ស លេរិបេរិ៉ ឌ្យត្តា បច្ចយាកាចត្ថ៍- 'អឌីតេតា'តិ បច្ចយចិឆាតសុតេត្ត បដិសេឆោ ត គតេតា, តេតាតាហ-'អឌីតេតាតិ បដិសេឆាកាចា'តិ៉ ឌីតិ កុសោាត្តតិ

បចេយត្តាឌី ៝ ណាឌិចុត្តិត្តា "ខុកាត្តពាយ"ត្តិ (១-១៤៥) ចិកត្តិលេរិបេរិ៉ ត្តតេហេចតិ 'ឌ្យេត្ត" ត្តតីមស្សិសេយច៉ ត ច ចុច្ចតេតិ សប្ពតេត្ត៉

១០៉ សទ្ធា

តត្យ ច អសតិ សុតេត្ត ទុតិយាក្កហណោ ទុតិយេត្តហិច្ចាយំ ចិសេសេសា កុតេតា លត្ថតេត តេយត 'សទ្ធាឌីហិ ទុតិយេត្តហី'តិ ចិចទលំ គពត្តិ សច្ចំ, ពឆាបិ បច្ចយចិឌិមិព្យុសុតេត្តបិ បត្ថាមិយា តិតេត្តស 'សទ្ធាឌីតី'តិ ទុតិយាសេយាបិឆាតសាយត្ថិយា ពឆា ចិចទលំ គពំ៉

សព្ពព្ថាតិ "ពយឌីតេត ពំ ឌាតាតិ គលិកាចា"តេតា (៣-១៣) សព្ពព្ថ៍ កិរិយាចាព្យចឆាតេណាត យំ ព្យចន្ថិត្តំ, ពយុបតេស្សតេត្តា អាហ- 'ត គាលេ'ច្ចាឌិ៉ យឌីបិ អឌីតេតច្ចាឌីសុ ចត្តយាតគាលេត គត្តុតា ខុកចចតេត ច តិតេត្តសា, ពឆាបិ តេតសយប្បឆាតត្តា អញ្ញាស្សិយ្យិ ក្នុតាឌិតេគ គាលេ គយ្យាតេតា សាឆេត ពាហុចចតេត ច បច្ចយោ សិយា ខុតេចតិ កាតេចា៉

តត្យ ច "ឆាត្ចតេត្តតាយស្សិ"តិ (៥-១៦) ត្តប្បច្ចយេ បតេត្ត-សយាតេត្តតេត អស្សបិ ឆាត្ចតេត្តយេច ចិឆាតំ, ពតេតា ច សទ្ធាឌីហិ ឆាត្ចតេត្ត ត្តប្បច្ចយេត ត កចិពត្ថំ, ឌិស្សតេត ច ត្តប្បច្ចយបសេយាតេកាច្ចាសក្តីយ 'តាយមិប្បច្ចយស្ស ពាឆតេកា'តិ បដិបាទេចុយាហ- 'ឆ្ទច គតេទាតិ'ច្ចាឌិ៉ តាតាកិត្ត ចាក្យ តាតាចាក្យ, ពស្ស កាតេចត, តេពត កិត្តចាក្យកាតេចតាយស្ស ត្តប្បច្ចយស្ស ច សយុច្ចយតេតាតិ អតេត្ត៉ "ឆាត្ចតេត្តតាយស្សិ"តេព្យាក៌ ចាក្យ, "សទ្ធាឌីតិ គតេទាព្យ"បទ៉ ខុតាតិ តេត្ត កិត្តចាក្យាតិ- 'ឆាត្ចតេត្ត តាយស្សា ត្តប្បច្ចយោ កចតិ, សទ្ធាឌីតិ គតេទាតិច្ចស្សិ អតេត្ត អាតេយា កចតី'តិ បតេច្ចកយាព្យាពាតេបក្លាយ ចាក្យបរិសយត្តិយា កិត្តតា, អកិតេត្ត ហិ កិរិយាបតេកចាក្យតា, កិតេត្តុ តាតាចាក្យតា, តាតាចាតេក្យ ច សតិ សយុច្ចយោ៉ ត ហិ សាយញ្ញាចិតេសសកាតេចត ចិឆាតសេយច ពាឆាតេហតុ, កិច្ចាតេហិ ខុកចាក្យតាបិ, ពំ យឆា-'ព្រាហ្មណាតំ ជឆិ ឌិយ្យតំ, ពក្កិ តេកាឈ្លញ្ញាតេយ'តិ៉ តាតាចាតេក្យ តុ សយុច្ចយោ, ពំ យឆា- 'ព្រាហ្មណា តេកាឌីយត្តុ, យាឆទាយ ចត្តយ្យុកាលំ ឌីយតុ'តិ យាឆតេទា ព្រាហ្មណាកាតេចត តេកាឌីយតេត ចត្តយ្យុកាលច្ចា លកតេត, តេពតតាឌ្ចក៌ ចុតេត្តក ចត្តយ្យុកាលឆាតេតត សាយញ្ញាចុត្តិ តេកាឌត៌ ត ពាឌីយតេត, ពតេឆហាបិ ដ្ចក៌ ចិហិតេតាតេយត សាយញ្ញាចិហិតេតា ត្តប្បច្ចយោ ត ពាឌីយតេត លក្លិយាតុតេទាតេឆត សត្តការស្ស ចាក្យ តេកឆាតេកតេគាតិ តាតចដ្ឋិពិតេគាតេសាតិ យញ្ញាតេត៉ តិមិប្បល ច សិឆ្ឆិ សប្ពតេត្ត៉

យប្បច្ចយោ ត ចិហិតេតា បាលិតីអាឌីហិ ចិយាតិ អឆិប្បាតេយា៉ 'ឌល ឌល- ឌិត្តិយំ'៝ "យាតេតា"តិ (៥-៩៥) យាតេតា, "គត្តទិ តេលី"តិ "បតេទាក្លាយំ តេច"តិ (៥-៤០) ចក្កហណោត 'ឌល ឌល'ត្តតិឌ្ចិត្ត "តេលិតេបិតាឌិព្យញ្ញាតស្ស" (៥-៤៥) "សតេយ្យាតេត្ត"តិ (១-៦៣) ឌស្សលស្ស ច

ឌ្ជិការេច ជន្ទុល្លយាភា៉ ឌលយាភាតិ អដ្ឋកឆាចចភតោតិ ឰយិភា កិរិយាឋយកិហារេះ ឃប្យន្ធយាកាចំ ជន្យ្សតិ៉ ឰយិភា ច ឋក្កតេ ចិឃ ក្យឋាកិក្លូឌ្ឍាបិ កិរិយាឋយកិហារេរា កិរិយាបរិចត្ថត់, តច្បា ឃគា កិរិឃយឌ្ឍាត ពត្ថន្ថាយឌ្ឍា ពរេរាតិ, តេត ពត្ថន្ថាឌ្ឍាតរេរា, តគា កចតិ៏តិ ចិឌ្ឍាឃ្យ៉ “ឋាយឌ្ឍាចិហិតា ចិឆយោ បយោកាយត្យឋត្តិ៏”តិ ឰយិភា លក្កូលោត ‘ជល-ជិតិ្តឃ’ត្តិ ឰយឋ្ឃា “យាភោ”តិ ឋាយឌ្ឍាត ចិហិតោ យាតប្យន្ធយោ ក្យឋត្ត អាកិក្លូឌ្ឍា ច កចិ្យសតិ៉ ជន្ទុល្ល យាភាតិ ឲត្ត ក្យឋំ ឌលយាភា, បុតប្យុត ឌលយាភាតិ ច អត្តោ តេចជិតឌ្ឍា៉

១១៉ ភរយា

ភរយា ពរេរាតិ ភរយាឋន្ទុយុន្ធារេតិ, ឋឆ្ពិ ពរេរាតិ ឋន្ទុយុន្ធារេតិ៏តិរេច្ចយត្តោ (ភ) ពកេហតឌ្ឍា អតិឃ្សុឃភតោ អភកិឆាភតោ ចា៉

១២៉ ឆាតូា

អបរិតិប្យក្កោតិ អភិប្យក្កោ អឋិន្ទុាចត្តោតិ អត្តោ៉ ពារេពឋាឆិយោតិ ឃឆាលិកំ ពារេពហិ ឋាឆិយោ៉ អឋត្តក្យតោតិ អគន្ឍក្យតោ៉ អឃត្ត កិរិយាក្យរេបិ បគេត្តោ បចត្យាជិតំ ចិក្លេជភាជិបឆាភកិរិយាក្យរេបិ ច តគចឃចក្យបិ បុន្ទបរិក្យទិតាន្ទុភារេរា បភាជិកាគយោ តាគត្តិយា ច បចត្យាជិចចតិយា៉ តឃ្ឌា ឃឆា ក្យត្តលក្កូលោ ឆាត្តត្ត ឆាត្យតោ ចិឌឹឃយាភោ ត្យាជិប្យន្ធយោ តឆាក្យតយេច ចគតិ៏តិ កេគាកាចា អកេគឋន្ទ្យាយេពចចភេភាគ្ធតេ, ‘ត ឆាហុចចភេត, តេភត្ត ‘ជិឃតេ គេចគត្តត, ជិឃតេ គេចគត្តហិ៏’តិ កចតិ៉ ត ឃតោក្យតោជីតិអាជិភា ឃតោ ឃត្ត ត ជិ្យសតិ, តតោ តត្ត ត ហោតិ៏តិ ជិបេតិ៉ ឃតោ ឃត្ត ចិឆិ, ឋ ត្យឃ្យ ឋយ្អុត្តិ៏ កចតិ៏តិ ភាយហិ ចចតិឃត្តតោ-ត្តត្តក្យតោ ឃោឃំ ឆាត្តត្តោ ពយាជិតយត្តក្យតោ, ឋោ ឋពត្តោតិ ឋពត្តយេចាឃយិប្យន្ធយោ ក្យាជិលិចិយាតិ តេចជិតឌ្ឍា៉

តឃ្សចាតិ ឲការេឃ្ស ច៉ អឆ អតិហត្តឃតិន្ធារគា បិជិចិឋិឌ្ឍេ ឲច ឆាត្តត្ត ឰប្យន្ធឃឃ្ស ចិឆាភា តគត្តចិហិតេភច ឰប្យន្ធយេត បិជិចិឋិឌ្ឍោ ឆាត្តត្តោ ក្យត្តា, តេភ កិយត្តោ ឰប្យន្ធឃត្តឃ្ស បិជិយោរោកាន្ធាឋក្កិឃ បយោឌភយាត្យាត្យយាហ- ‘អតិហត្តឃតិ’ន្ធាជិ៉ ភ ឋាយតិ្តឃត្តិ ឋយត្តតា ភត្តិ៏តិ អត្តោ៉

១៣៉ ឋន្ធា

អត្តយាចិក្លូតិ, តេចគយាចិក្លូតិ៏តិ ចិក្កូហោ៉ ឃ្យលាបេតិន្ធារគា ឃ្យក់ តេចគឃតិន្ធាជិភា ចិក្កូហោ៉ ចាបិឌាតិ ចិពេប្យត បិឌតោ៉

១៤៉ ក្យរា

អរហតិ ឞុទេ្ធា សកទេ្ធតិ កធំ លក្ខតីតិ អាហ- ‘អត្ថាតតិ ទេសា’តិ។ អត្ថា-តតិទេសាតិ អត្ថចិនេយសស្ស កស្សចិ ឞុទេ្ធា អតិទេ្ហសាតិ អទេ្ធា។ អត្ថចិនេយសស្សា-តតិទេសយទេ្ធាត សកទេ្ធាទេយច លិភា ចាទេ្ធាតិ កធំ ចិន្នាយទេតទ្ធាហ- ‘សកទ្ធស្ស ច ឞុតត្តា’តិ។ ទ្ធុទ=ទេធទេយ្យ ព្ពទ្ធាឌឺឞុ ទេធយ្យាឌិកស្ស សកទ្ធស្ស ឞុតត្តាតិ អទេ្ធា។ ទេយាកចិកាកទេតាតិ ‘លឹ’តិទេយាកចិកាកទេតា, ទទ្ធ ការទេទតីតិ ៤ទ្ធ សាយ្យយទ្ធាឌិកំ សទ្ធាក្ដិ ទទ្ធ បចទេ្ធាតីតិ ចា អទេ្ធា, បទេយាឌកព្យាបិទេទ លិ។

១៩។ បទេយា

បទេយាឌទេកា ទេចាឌទេកា ព្យាបិទទេកាតិ អទេ្ធា តត្ថ ច ទ្ធុត្តិយំ ‘កទ្ធាទំ បទេយាឌយតី’តិ ទ្ធុត្តំ កធំ បយុឌ្ឋយាតស្ស កទ្ធត្តំតិ អាហ- ‘បយុឌ្ឋយាទេតា’ទ្ធាឌិ។ តាចស្សំ កិរិយាបចទ្ធកទេ្ធាទេតច ទេយាក្កតាយទេ្ធាតបិ កទ្ធត្តំ ឞិយាតិ ឌទេស្សទេ្ធា អាហ- ‘កិរិយាយ ទេយាទេក្កា’តិអាឌិ។ បិឞាលាយ្ពទេលតទ្ធទេបតិ’ទ្ធាឌឺឞុ ហិ ទេយាក្យតាយបិ កទ្ធត្តាចសាទេយាឞិយា, ទេកាបតាយំ បទេយាឌកព្យាបិទទាតិ អាហ- ‘ទេបសទេត’ទ្ធាឌិ។ ឌាសាឌិទេតា ហឹតស្ស កទ្ធចិ អទេ្ធ តិទេយាឌតំ ទេបសតំ។ ក្យុអាឌិទេតា សក្កាទឞុត្តំ ព្យាបិទលាយទ្ធេសតំ។ តំ ទេបសតទ្ធេសតាឌិកំ លក្ខលំ សកាទេចា យស្ស ទេសា តធា ទ្ធុទេ្ធា។

អាឌិសទេ្ទត អាតុក្កុល្យកាកិទេតា ព្យាបិទស្ស កហលំ, តធា ច ‘ភិក្ខា ចាសយតិ កាទឹទេសា-ន្លាទេបឞី’តិ ឞិន្នាតិ។ ភិក្ខា ហិ បទ្ធុទព្យាទ្ធាតចតិ លក្ខយាតា ចាសាតុក្កុលំ តិត្តិចិនេយយុបឌតយតិ។ កាទឹទេសាបិ តិចាទេត បទេឌេស ឞុទ្ធុ បឌ្ឋលិទេតាន្លាយតចិទទាឌិ ឞិតកតយុបទ្ធចយបតយទេ្ធា-ន្លាយតាតុក្កុលសាយតិ្តយាឌធាតិ តទេតា ទេតសយិ្ប យុត្តយ្យទេយាឌកត្តតិ្ត។

បទេយាឌកព្យាបិទទតីឌំ បទ្ធយចិនេយសតំ ចា ឞិយា បកតិចិនេយសតំ ចា។ តទ្ធ យឌិ បកតិចិនេយសតំ ឞិយា, តឌា បទេយាឌកព្យាបិទេទ ចទ្ធយាតា លិលាបឹ ចិឌឺយត្តិតិ (កយតំ) បតិ ទេយា តិទេយាទេកា តឌទេ្ធា កយិ, ត កព្យទេ្ធា, តស្ស ចាយំ បទេយាទេ្ធាតិ ‘កយយតិ យាលាចកំ កាយ’ត្តិ កព្យត្តស្ស បទេយាឌ្ឋ “កតិទេឝិឌាហាទេទ”ទ្ធាឌិតា (១-៣) ចិហិតា ទ្ធុតិយា ត បទេប្យាតិ, តទេតា បកព្យត្តចិនេយសតបទេ្ខា ទ្ធុទ្ធាតិ បទ្ធយចិនេយសតបក្ខំ ឌទេស្សទ្ធុយាហ- ‘បទ្ធយចិនេយសតំ ទេចឌំ ត បកតិចិនេយសត’ត្តិ។

បទេយាឌកយត្តក្កហទេលាតិ យត្តសទេ្ទា សាយន្លាចាឌឹ, យធា ‘កន្លា យត្តំ ចាទេយតី’តិ។ កទ្ធាទំ ទេយា បយុឌ្ឋតិ ទេយា ច កទេលាឌិតំ បទេយាឌទេកា ទេតសំ សាយទេ្ធាត កហទេល សតីតិ អទេ្ធា។ ព្យាបិទទេទ្ធចាតិ បទេយាឌកក្កហលយត្តទេទត ព្យាបិទទេ្ឋទ្ធេច ចទតំ កទ្ធត្តំ ឞិយាតិ កាទេចា, តត្តិ បទេយាឌកក្កហលំ, ចិឞិទ្ធា ចិសទេយា យស្ស បទេយាឌកក្កហលស្សតំតធាទ្ធុត្តំ។ ទេកាបតាយំចិឞិទ្ធា ចិសទេយាទ្ធាហ- ‘ទេយា ទេលិទេកា’ព្ពទ្ធាឌិ។ ព្ពទេតាចាតិ ចក្ខយាតស្ស ទេហត្ធទេតា បរាយាទេសា។ តត្តិ ទ្ធុទាឌីហិ លិចិឌាតំ។ ៤ចំសទេ្ទា ចក្ខយាតាទេបទេក្ខា។ តំ ចិឞុំ ទ្ធុទាឌីហិ លិចិឌាតទេយច ចក្ខយាតប្យកាទេទត សចលំ ឞិយា តាន្លាធាតិ អទេ្ធា។ តទេយច បកាទំ ឌទេស្សតិ‘យឌិយិតា’ទ្ធាឌិ។

ពត្តុទិ ចិហិតេសុបិ យាតត្តព្យាឌីសុ បរក្ខតេសុ ក្យា កចតីតិ ចិន្នាភេឃព្យាតិ ‘កាចពខ្លេយ្យ’តិ ត ព្យរ្ស ចិសេរេតត្តិ អាហ-
‘យាតត្តព្យាឌីត’យិន្ទាឌិ៍

ឃឌិ ហិ ពត្តុទិ ចិហិតេសុ សិឃា, តឆា សតិ តេសយុកិត្ត៌ បឆាតេត្តតាកិឌឹឃយាតាតយន្នាយន្នាតេបក្ខតា អសប្ពន្ធេន្ត សិឃា, ត ចេ
ចឃ្គុតាតយកិឆាតយត្តិ, ត ហិ ‘ឌិឃតេ’ន្ទុរ្យា កាខេចា ពត្តា ច បតីឃតេ, តាបិ ‘ក្យតេ’ន្ទុរ្យា ពយុំ ពត្តាច៌ អបិ ត្យ កាចពយុំនេច ក្យតេត្ត,
តេតាហ- ‘តុរ្យា’ន្ទាឌិ៍

តេសនេយចាតិ យាតត្តព្យាឌីតេយច៌ បរសយន្នាកិ បនេរំ ពន្ទាឃតា តំ បនេវាក្លាន្ទុនេន្ទុច តាយំ៌ តន្ទាខ្ញីតេស្តុតិ
បនេវាក្លាសន្ទាបន្ទុឃចខ្ញីតេសុ៌ អបនេវានេក្លស្តុតិ ឲត្ត បរសយន្នាចនេសត បនេវាក្លាន្ទុន្ទុនេតត សហ សយាសំ ឌនេស្យត្វា ន្ទុឌាតិ អន្នាឆាបិ
បឌិបិនេឌត្យំ ‘អឆចា’តិអាឌិយាហ៌ បនេវានេក្លតិ ន្ទុត្រ្កឃាចិសនេឃ ពានេល៌ បនេវានេក្លចិហិតា បន្ទុឃាតិ ន្ទុយិតា ន្ទុបចានេវត
តន្ទិតប្យន្ទុឃចនេសត ចា បនេវាក្លាតិ សន្ទុតិប្យត្តិយាហ៌ តេ បត‘អ ន្ទុ’ ន្ទុន្ទាឌនេឃា៌ តតេតាតិ បនេវាក្លប្យន្ទុឃតេតា៌

តត្យ បុន្ទាបនេក្ល ‘អបនេវានេក្លស្តុ’តិ ឲត្ត ‘បនេវាក្លាចខ្ញីតេស្តុ’តិ អត្ត ចចតំ ឃុន្ទុតិ, ឌុតិឃបនេក្ល បត ‘បនេវាក្លចខ្ញីតេស្តុ’តិ, តឆា សតិ ពឆនេយត្ត
‘បនេវាក្លាចខ្ញីតេស្តុ’តិ អត្តចចតំ ឃុន្ទុតីតិ អាហ- ‘តេបតា’តិអាឌិ៍ ន្ទុឆាតិ អបនេវានេក្លស្តុតិ ន្ទុយស្ទុ៌ តត្យ ច “បនេវានេក្ល អ ន្ទុ”ន្ទុន្ទាឌិសុនេត្ត
(៩-៩) ‘បនេវានេក្ល’តិ បពតិចិសេរេតត្តិ បន្ទុឃាតំ បនេវានេក្ល ចិហិតតា ពឆត្តិ យតសិ តិឆាឃាហ ‘បនេវានេក្ល’ន្ទុន្ទាឌិ៍ កចតំ កាខេចា
កិរិឃាឆាត្តនេត្តា៌

សាឌឹឃយាតាចនេត្តាតិ ន្ទុយិតា សិន្ទុាចត្តា តិនេស្យតេ៌ បុន្ទាបរីក្ខតេតា បឆាតកិរិឃាចឃចក្ខតេតា កិរិឃាន្ទុនេបិ អនេត្តា លក្លហ៌ សកាខេចា
ឃស្ស ឆាត្តត្តស្ស នេសា តឆា ចុនេត្តា៌ សត្តក្ខតេតាតិ ឲត្ត បតីឃតីតិ នេសនេសា៌ ពាហុចចតយ្យិ នេហាតិ បិកាបិនេកតិ អឌិប្យានេឃា, កាឹឃតីតិ
ពយុំ, តន្ទា ឃឌិបិ តាយាឌិកយុំយត្តិ, តឆាបិ ក្រឹឃត្តាន្ទុន្ទាឆិកានេតា យាតាឌីតយន្នាត្តាលន្ទុតេតា ច កិរិឃា សប្ពន្ធេន្ទាច ពឃ្យតេ, ស្ស-
សចនេត ស្សឃយាតំ៌

បិលិតិនេឃនេហត្ត “កិន្ទុតិ ក្យស្សល់’ព្យានេឌា ឃា នេកឌតាឌិកិរិឃា ពយុំតិ ឌិស្សតេ, សា ឃឌា ស្ស្យពនេត្តយនេត្តត សប្យឆាតត្តចចតិន្ទាឃំ
ពត្តនេត្តប្យបលន្ទុតិ ‘កិន្ទុតេ ក្យស្សលិ សឃនេយនេច’ន្ទាឌិតា, តឌាស្ស ពត្តនេតា ស្សត្តត្តនេវត ពយុំសរិក្លកានេចា ចិឌឹឃតេ ‘ពយុំតិស្សឃំ កាទិឃំ
ឃឆា សិឃា’តិ៌ តន្តិស្សាឃាហ- ‘ឃឌា ពយុំនេយនេច’ន្ទាឌិ៍ ឃឌា ពយុំនេយច ពត្តកានេចត ចិចន្ទឹឃតេតិ សប្ពន្ធេន្ទា៌ ពចំ ពត្តា តឆា
ចិចន្ទឹឃតេន្ទាហ- ‘អត្តសយនេចតាឃ’ន្ទុន្ទាឌិ៍ អត្តសនេន្ទុត ពយុំយត្រ ចិចន្ទឹតំ, អត្តតិ សយនេចតា ឲពនេឌសឹក្ខតា អត្តសយនេចតា, តស្សា

កិរិយាយ កយ្ជ្ជកិរិយាយាតិ ទុត្តំ ហោតិ៊

សុគេគត្តានីនេតិ ហេតុបិ្បកានេលេ ចា ពតិយា៊ អត្ថេតាតិ ‘កេយុយេច ក្សៀ’តិ (ត សក្លិ) [ពស្វា] ទុត្តត្តិ អធិប្បាយេយា៊ ពធាហិ ‘កិន្ទេពតិ សចតា កយុតាចាកាយ្សេពា’តិ ត្ថយិតា អត្ថេតា កេយុយេចក្សៀតិបដិបិឌិតេយេច៊ ទុត្តេយច ចុដឹកេយាហ- ‘កិន្ទេព ត្ថច្ចុិ បេគេ’ត្ថច្ចានី៊ អព្ជាធាតិ យដិ កេយុយេច ពេបច្ចេយា ត សិយា៊ អេតាតិ កិន្ទេព ត្ថច្ចុា៊ ប្តបតំហេយាហ- ‘ពស្វា’ត្ថច្ចានី៊ កិ ចចេតតាតិ បិលិតិនីយាតយិច កិ សុត្តត្តេតាតិ អេត្ថា៊

ចចតាកាេចបិ កយុកត្តិ បគេសក្លាកក្លេយាបគេស្សតយុលេត ទុត្តិ កត្តិ ចិចរិពុយាហ- ‘ចាក្យេពា’ត្ថច្ចានី៊ ចាក្យេពា ប្តច្ចិត្វា បគេសក្លិយយាតេតិ ‘កិន្ទេព កុស្វលេ សយយេច’តិ ចាក្យេពា ចិស៊ុ កត្វា កិន្ទេព’តិ បគេ សក្លិយយាតេ តិបុានឹយយាតេតិ អេត្ថា៊ ពធេចាតិ បគេត្ថសាយព្ជាយេច៊ ពត្តិបុានេតិ ពស្ស សក្លិយាតស្ស បគស្ស សក្លេលោ៊ សយត្តិយស្សា៣ អត្តតាតិ អេត្ថា៊ ត កេចល យេតេតពេគេច ទុត្តិ- ‘កេយុយេច បច្ចេយា’តិ, កិច្ចាេហិ អព្ជាយុត្តិតិ គេស្សពុយាហ- ‘អេតត ចេ’ច្ចានី៊ ចេា ចត្តត្តត្តេសយុច្ចេយ៊ អេតតកិន្ទេពតិ សចតាត្ថច្ចានីតា ត្ថគេច្ចាហាតិ អេត្ថា៊ កិត្តនីច្ចាហ ‘កយុ កត្តេតា’ច្ចានី, ត បគេយុគាហេលាត្តិ កយុកត្តេតា ចាក្យេយេចាគាហេលាំ... ចាេក្យេតេច ពស្ស បតីតិយា យព្ជាេពា៊ បគេយេចាគាហេលាំ កស្វា ត សិយាតិ អាហ- ‘បគេហិ’ច្ចានី៊ ទុតិយយុគាហេលាំ គេស្សពុយាហ- ‘កត្តតិស្សេយា បិ’ច្ចានី៊

អស្វិ បេក្លតិ អស្វិ កត្តេត្តត ចិចច្ចិពេ បេក្លេ៊ ពត្តិសយត្តត្តិ កយុចាតីសយំ សច្ចចិសយត្ត៊ កាចកេយុស្វាតីយស្ស កត្តទិច្ចស្ស ច បច្ចយចិសេសតេត្ថ សតិ សាយត្តិយលច្ចុយេយាឌត់ គេស្សពុយាហ- ‘កាចកេយុស្វ’តិអានី៊ ត្ថយិតា អេតត ច ចិសេសិសត្តាតិ សយុត្តេត្វា៊ កិត្តំ ចិសេសិពត្តិ អាហ- ‘យាតត្ត ព្យានីស្វ’តិ៊ កិត្តយុេយាឌតត្តិ បេយាឌត់ គេស្សពុយាហ- ‘ព្យានីត’យិច្ចានី៊ យដិ កាចកេយុស្វ កត្តទិ ច ពេត ពេត [ឆាេតត] សុពេត្តត យាតាគេយា ត សិយុំ, កចត្តំ ចិសេសិពេសុ យាតានីស្វ បគេសុ ក្យាគេយា សិយុត្តិយិតា សាយត្តិយេត ( ) [(សតិ)] កាចកេយុស្វ កត្តទិ ( ) [(តិ)] ច “ចត្តយាតេតិ អត្តិ”ច្ចានីប្បកុតិកេហិ (៩-១) សុពេត្តហិ យធាលិកំ កាចានីសុ បច្ចយា ហោត្តីតិ ចិព្ជាយតីតិ កាេចា៊

តពេគត្ថំ ចចតយាេឌ្តិ កាចកេយុស្វ កត្តទិ យាតត្តព្យានីចិឆាតត្ថំ បិលិតិនេយហិ ចិយ សុត្តត្តេ តាេឌ្តិ អេត្ថា៊ អច កាចកេយុស្វ កត្តទិ ច យាតានីចិឆាតត្ថំ ចចតំ តាេឌ្ឋ ឆាពុតិយយត់ [ឆាពុតិយយត្ថំ] ត្ថស្ស ចត្តត្តត្តិ ពច្ចា សាយត្តិយាច (លក្ខេពតិ) គេស្សពុយាហ- ‘កិរិយត្ថតិយេយាបិ’ច្ចានី៊ អកយុកា ឆាពុេពា កាេច កត្តទិ ច សកយុកា កេយុ កត្តទិ េចតិ កិរិយត្ថតិយេយា យធាទុេត្តត សាយត្តិយា លក្ខេពតិ សយុត្តេត្វា៊ អកយុកាត់ កយុចិេហា, សកយុកាតច្ចា សេពាបិ កាចស្សាប្បឆាតត្វា អកយុកា កត្តទិ កាេច ច កចត្តិ ត កេយុ, សកយុកា កយុសក្ខាចា កត្តទិ កេយុ ច កចត្តិ ត កាេចតីឌំ សាយត្តិយំ៊

កយុយេបក្លេពតិ បចានីេពា កត្តទិ បឆយុទិេសកចចេត កេព បចតិច្ចានីសុ បចានីេតា បចតានីកិរិយា ឌួគតានីកំ កយុយេបក្លេពា៊

ពត្ថុតួយេបក្ខេតតិ កចតិច្ចាឌឹស្ ក្ខអាឌឹត់ កចតាឌិកិរិយា ពត្ថុយតួយេបក្ខេត៍

១០៍ លិហា

ឃឌត្តុត្តិ ឃំបឃោឌត់៍

១១៍ ឌ្យា

ឌិតខេត្តាតិ “ឮញ្ញាខេត ឌឹឈរស្សា”តិ (១-១១) ររស្សា៍ សព្ពាខេត្តច ឃត្ត ពត្តាទិ បច្ចខេឃា តត្ត ចិករលាបិ ពត្តាទិខេឃច, ឃត្ត កាចកខេខ្យុស្ តត្ត ចិករលាបិ កាចកខេខ្យុស្ខេឃច,... ឲកាឃ បកតិឃា ការរកខេកខេឌ(ត) បច្ចឃស្សាសឃុក្ខខេតា៍ តស្មា សហាកិឆាតាត់ ឃាតាឌិចិករលាត់ ពឆត្ថាឃ សហាសឃុក្ខំ កខេច្ចឃ្យុត្តិ ចិឌឹឃខេត្តា៍

១៤៍ កាច

ចិចច្ចាខេកខេឌតាតិ សកឃុកាកឃុកចចតិច្ចាខេកខេឌត៍ ក្ខកឃត្តាតិ កាចកខេខ្យុស្៍ កទឹឃតីតិ ពត្តខេត្តា ករលិខេឃា៍ “អបចាឌ ចិសខេឃ ក្ខស្សខេក្កា តាកិតិចិសតី”តិ ឲខេសា ក្ខស្សក្កឆខេខ្យា៍ តព្ពាឌឹតត្ថុ ខេកសញ្ញាស្សក្កាតឃ្យិ អបចាឌចិសខេឃ បចត្តិ ខេហាតិ ឥហុលិឌិការា៍ ឃឆា “កាចកខេខ្យុស្ តព្ពាតឹឃា”តិ ក្ខស្សខេក្កា, “ចឌាឌឹហិខេឃា”តិ (៥-១០) អបចាខេឌា តំចិសខេឃបិ តព្ពាតឹឃា ខេហាត្តិ ‘កត្តខេត្តា កយតឹខេឃា’តិ ខេចឌិតខេត្តាតិ៍

១៥៍ ឆ្យាល

ពាទិឃំ “ឌិា ឮញ្ញាតស្សា”តិ (៥-១៤០) ឌិា៍

១៦៍ ចឌា

អត្ថខេតាតីយិតា ‘ខេកាក្កយញ្ញា’ខេត្តតុ អញ្ញា តាឃ អត្ថចតា អញ្ញាត្តិ អតុយាហ៍

១៧៍ កិច្ច

កឃុកខេរា កទិតព្ពាតាខេឃច្ចាឌិតា កិរិឃាសឌ្ឍត្តិ កច្ចសឌ្ឍស្ស ឌខេស្សខេត្តា សញ្ញាកាចយបិកខេរាតិ៍ “សញ្ញាឃំ ករា”តិ ច កលស្តុត្តិ ឌឌ្ឍត្តា,

ເຕນາຫ- 'ສຎ຺ຎາຍໍ ກຣາ'ຕິອາທີ໌

ອກຣິຕຎ຺ຎາປິຈ຺ຈາທີນາ ຕຸທໍ ທີເປຕິ ຊຸຈິສາ ສຎ຺ຎາສທ຺ທາ ເກນິ ທຸຈ຺ຈ຺ຕ ຈິກາຕາຈຍຈທ຺ທາ ຍຖາ ທິຕ຺ຖາທເຍາ, ເກນິທິຈຍຈທ຺ທາທຸກາຕາຍຖາ ສທ຺ທປຓ຺ຓາທເຍາ, ຕທ຺ທ ກຣິຍາສທ຺ທສ຺ສ ກຍຸຍຸຈຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ 'ກຣິຕຎ຺ຎາ ກຣິຍາ'ຕິ, ຍຖາ ສທ຺ທ ປຓ຺ຓາຕິ ອສ຺ສາຕິ ສຍ຺ຍທ຺ທາ ປຈຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ ສທ຺ທປຓ຺ຓສທ຺ທສ຺ສ, ຉຕຈ຺ຈາ ປຈຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ ສທ຺ທິປຸຕ຺ຕິກິຣິຍາຍເຍເຈາປທີນີຍເຕ, ກຸຈິເທຈ ຕຸຕ຺ຕຈິເສເສ ສຕ຺ຍສຕິ ຈາ ຕສ຺ມິໍ ນິມິເຕ຺ຕ ສເທ຺ທາ ຈຕ຺ຕີ"ຕິ໌ ຊຸກາຣສ຺ສາຕິ "ຍຸຈຓ຺ຓາກເຍ ຊຸປຸຈ຺ຈເຍ"ຕິ (໓-ປັ໑) ກຕຊຸກາຣສ຺ສ໌

໑໑໌ ຄຸທາ

ສທ຺ທິກາກຕ຺ຕິ ປິລິນິຍກຈ຺ຈາຍກາທີເຈຍ຺ຍາກເຣລານໍ໌ ເປສນໍ ສກ຺ກາຣປຸຕ຺ຕກໍ ຈາ ນິເຍາຂນໍ໌ ກາຍຈາຣາກຸຎ຺ຎາຕິ ກຕຸຍິຈ຺ຈເຕາ ຍທິຈ຺ຈ ຍກຸຂາກນໍ ອທິສເກ຺ກາກາຍາຕິ ອເຕ຺ຕາ໌ ນິຍິຕ຺ຕກຸຕສ຺ສາຕິ "ເກາຕາ ກເວີ ກຕ຺ຕເຕ຺ຕາ'ຈ຺ຈາທີສຸ ກຂກເຣລາທີເນາ ກາຣລກຸຕສ຺ສ໌

ນຸ ຈ ສາຍເຕ຺ຕກ ຈິທິຕາ ໙(ເຕ), ຕຖາ ຈ ສຕິ ຈິຕ຺ຕ຺ຕຈິທິ ເຕທິ ຉຍ຺ຍາທີທິ ເຕ ທາທີຍຕ຺ຕິຈ຺ຈາຫ- 'ນເຈ'ຈ຺ຈາທີ໌ ຈິທີຈິເສສເຕ຺ຕ ປີຕິ ຈິສານໍ ຈິທີ ນິເຍາຂນໍ ກິຣິຍາສຸ ທຍ຺ຍາປິເຣລາ, ຕສ຺ສ ຈິທີເນາ ເປສາທີນໍ ຈິເສສເຕ຺ຕປິ, ນາຈສ຺ສຕ຺ຕິອາທິ ຂຍາທີຈ຺ຈທຍ຺ຍາລຍ຺ຍານໍ ນິສ຺ສາຍ ຖຸຕ຺ຕໍ, ຖຸຕ຺ຕທິກ຺ກເຕນ "ກິຍຕ຺ຕໍ ເປສາທີສຸ ກິຈ຺ຈສຕ຺ຕິເນາ ຕຕ຺ຕອນີຍລຍ຺ຍປຸຈ຺ຈຍາ ຈິທີຍເຕ຺ຕ, ນ ສາຍເຕ຺ຕກ ກາຈກເຍຸສຸ ຈິທິຕາ, ຉຈເຍເຕ [ຈິທິຕາຉຈ, ເຈາ-ກາສິກາຖຸຕ຺ຕິ] ເປສ຺ຈາທີຕ຺ຕ຺ຕ຺ຕ ຈ ກຈິສ຺ສຕ຺ຕິຕິ ຈິເສສຈິທິເຕນ ຈິສ຺ຍາທີສຸ ປຈ຺ຈເຍນ ທາທີຍເຕ຺ຕ, ຈາສຸປຈິທີນາ ກຈິສ຺ສຕ຺ຕິ ຉຈຈ຺ຈເຣທິ ຉຕໍ ທາເຣປຕິ 'ຕຸຕ຺ຕິອທິກາເຣເຕາ ປເຣນ ຈາສຸປຈິທີ ນາຈສ຺ສຍຸຈຕີ'ຕິ [ກິຍຕ຺ຕຍິຈ຺ຈາທີ ເຈາຍ຺ຍ, ຈິຈເສສຈິທິເຕຈ຺ຈາທີ ປຣິຫາເຣາ, ກິຈ຺ຈາ ຫິ ສາຍເຕ຺ຕກ ຈິທິຕາ, ປຈ຺ຈາຍີ ຕຸ ເປສາທີນາຕ຺ຕຈິເສເສນ, ອເຕາ ເຕນ ຈິເສສຈິທິເຕນ ກິຈ຺ຈາ ເປສາທີຈິສເຍ ທາທີເຍເຣຕ຺ຕິ ປຸນຕ຺ຕິຍເຕ, ຈາສຸເປຈ຺ຈາທີນາ ປຣິຫາເຣ ຈິຍະຂຍຕິ໌ ຉຈໍ ຈເຣທິຈ຺ຈາທີນາ ເປສາທີສຸ ກິຈ຺ຈຈິສານສ຺ສ ທາປກຕ຺ຕໍ ຂສ຺ສຍຕິ໌ (ທີນິກ຺ຖຸທິກຸ ໑໑ ສ)]໌ ອສຸປຈິທີ ອສຸປີປຈາທປຸຈ຺ຈເຍາ ຈາ ຈິກເປຸນ ທາທເກາ ເຫາຕິ ຊຸສ຺ສກຸສ຺ສາຕິ ຉຕໍ ອຈສ຺ສໍ ນ ເຫາຕີຕິ ທາປນຕ຺ຕຍິ ນ ຈິທີຍເຕຕິ ເຍາຂນາ໌ "ຈາ-ສຸເປີ-ນິຕ຺ຕິຍໍ"ຕິ (ປາ, ໒-໑-໕໓) ປເຣຖຸຕ຺ຕໍ໌ ທາຕ຺ຕທິກາເຣຈິທິເຕາ ອສຸເປີ ອປຈາທປຸຈ຺ຈເຍາ ຊຸສ຺ສກຸສ຺ສ ທາທເກາ ກຈຕິ ຕຸຕ຺ຕິ ອທິກາເຣ ຈິທິຕປຸຈ຺ຈຍໍ ຈຊ຺ຊຍິຕ຺ຕາຕິ ອເຕ຺ຕາ໌ ເຫຕ຺ຖາ ຖຸຕ຺ຕາກຸສາເຣເຣນທໍ ຈິຎ຺ຎາຕຕ຺ຕໍ໌

ເກາຕາ ຕລຸ ກເວີ ກາຕເຕ຺ຕາຈ຺ຈາທີ ເປສເຣ໌ ຕ຺ຕຍາ ກເວີ ກາຕເຕ຺ຕາຕິ ອກຸຎ຺ຎາຍໍ໌ ປຕ຺ຕກາເລ ປເຣຍຸທາຫເຣໍ໌ ຉຕ຺ຕ ປນ ກຂກເຣເລ ກາລິເຣາຈນຍຕ຺ຕເຍຈ ຈິຎ຺ຎາຍຕິ, ນ ເປສາທີ໌ "ສຕ຺ຕຸເຫເຫ຺ຕຍ຺ຍາທີ"ຕິ (໙-໑໑) ສຸຕ຺ຕໍ ຈິເສສຈິທິຕໍ, ເຕນາຫ- 'ສາຍຎ຺ຎາ ຈິສານເຕາ'ຈ຺ຈາທີ໌ ສຕ຺ຕິຈິສິເທ຺ທຈ຺ຈາທີນາ ຖຸຕ຺ຕຍຕ຺ຕໍ ຈິຈເຣຕິ 'ສຕ຺ຕີ'ຕິອາທີນາ໌ ກທໍ ສຕ຺ຕິຈິສິເທ຺ທຕາ ກຕ຺ຕຸເນາຕິ ອາຫ- 'ທໍເຍາກາ'ຕິ໌ ຕາຍ ສຕ຺ຕິຍາ ເຍາເກາ ທໍເຍາເກາ໌ ອຈສ຺ສກາທຍີລຕາຈິສິເທ຺ທ ຕຸ ກຕ຺ຕຸຣິ ກິຈ຺ຈານໍ ຕທເຕ຺ຕາສຈ຺ຈາ ກາຈາຍ ຈິສຸ- ສຸຕ຺ຕິຕໍ, ເຕນ, ຖຸຕ຺ຕໍ 'ອາຈສ຺ສກາທຍີລຕາ ຈິສິເທ຺ທຈ ກຕ຺ຕຸຣີ'ຕິ໌ ສຕ຺ຕເຕ຺ຕເຈຕ຺ຕ 'ຊຸທ຺ທິ ຍຸຫຸຕ຺ຕເຕາ'ຕິອາທີນາ ຉເກກຍຸທາຫເຣໍ ກເຍນ ຂສ຺ສິຕໍ໌ ເກາຕາ ຣຊ຺ຊ ກາຕຕ຺ຕຕ຺ຕິ ອເຣເຫ, ກຈຕາ ຣຊ຺ຊ ກາຕຕ຺ຕຕ຺ຕິ ອເຕ຺ຕາ໌ ກຈໍ ອເຣເຫາຕິ ປນ ອຣຫກຕ຺ຕຕ຺ຕປຸກາສນຕ຺ຕໍ ຖຸຕ຺ຕໍ໌ ຉຈຍຸປຣິປີ໌ ສຕ຺ຕເຍຕໍ

ឥហុលក្កហលាត្ការចេតតិ ចិន្ណោឃ្យ៍

១១៍ ពត្ត

ពលេចាបេពាតិ អលេវិបយេសា៍ អភិយតា បេទេហិ៍ អទហាឌីសុ ចិហិតប្បច្ចេឃហីតិ “សត្ប្រហេច្ចឃ្យាឌី” (៩-១១) ច “ឃីលេវិកិល្លញ្ញាចស្សេពាសុ លឹ”តិ (៥-៥១) ច អទហាឌីសុ ចិហិតប្បច្ចេឃហិ៍ ក្ខបិដាតឃីលេវិ ឃិក្លាបតឃីលេវិ៍ យុល្ហតំ ឆេឃ្ជា សការេចា េឃសំ េត យុល្ហតឆេឃ្ជា៍ ចឆុំ ពតបទិក្កហំ សាចិដ្ឋាឃតា យុល្ហឃត្តិ ឲេតសំ ក្យលឆេឃ្ជា៍

១៣៍ អាឃិ

កាបតាឃយាឃិសា តាេយច្ចាហ- ‘អប្បត្តេស្ស’ច្ចាឌិ៍ កិរិឃា ចិេសេសកត្តុចិសឃាតិ កិរិឃាចិេសេសស្ស េឃា ពត្តា េសា ចិសេឃា ឃស្សា សា តឆា ចុត្តា៍ កិរិឃាចិេសេសកត្តុចិសឃត្តេយច ឋុឌី ពត្តុយាហ- ‘អស្សា’ឌ្ចាឌិ៍ អស្សា ឌីចតកិរិឃាឃ តត្តត កិរិឃាឃ កចតកិរិឃាឃ ចា ពត្តា ចំកិរិឃំ សយ្យាេគេត្តា កេចឃ្យ កចត្ងតិ អេត្ថា៍ ឌីចត្យ តត្តត្យ កចត្ងតិ អាឃិសាឃំ បេឃាេពត ឌីចព តត្តព កចពសត្ថាតំ ចំសយាតត្ថតា គស្សិតា៍

អេពេតចាឃិ សតត្ថស្ស ពយិតត្តាតិ អាឃិសតា ឲច អេត្ថា, តស្ស អពប្បច្ចេឃេតច ពយិតត្តា អចេនាឆិតត្តា៍ តាឃិ សតត្ថស្ស បេឃាេពាតិ អាឃិសតា អេត្ថា ឃស្ស ឌីចត្យ តត្តត្យ កចត្តិច្ចាឌិេតា សត្តតេស្ស, តស្ស តប្បេឃាេពាតិ អេត្ថា៍

១៤៍ ពទា

ពេទាតិ អត្តេតា ឋលត្តិ ពាេលាំ៍

១៥៍ ហាេតា

ឌហត្តិ ក្ខពត្តិ ចីហីសុ ហាឃតសត្តស្ស បចត្តិតិយិត្តំ គេស្សតិ៍ ឌហាតិ កាេច បគេត្ថតិ ឌ្ឋយិតាបិ សំចត្ឋេទ៍ កាេចឌ្ចស្សត្ថយាហ ‘បគេត្ថ’តិ៍ តិប្បត្តិយត្តំ កិរិេឃាបិដាតត្តិ េពចិ៍

១៦៍ ចិេតា

តត្ថ ច ចិនេតាតិ បញ្ចាមីតិនិទ្ទេសតា 'ចិនេតា បនេស្ស សោតព្ពស្ស'តិ ចត្តព្ពំ ពចំ ចិបុព្ពាតិ ចុត្តត្តិ អាហ- 'ចិនេតា បនេវា'ត្យាទិ៍ ចិបុព្ពោ

ឃស្សសោ ចិបុព្ពោ៍ ចិនយនេតា ឆាត្យូបិ ឃនេក្ខតោ នតិ ចិនយនោ បុព្ពោ តាយ ហោតីតិ អនេត្ថោ៍

១០៍ ពស្ស

នព្ពំ ឌាតាតិ, ពាលំ ឌាតាតីតិ ចិក្កហោ៍

១១៍ ក្វច

តាយឌាតិក្រាពក៏រិយា ឥព្ពានប្បត្តតោ បញ្ចមីឆតួបិ ពយ្យស្ស ក្រិយតួស្សាចឆិនេឃ្យប៉ិទិនេត្តាតិ ក្រិយតួនប្បត្តា ពិរិយាពយ្យនេស្សហ ពហណំ៍

តញ្ចា តិព្ពាត្តិចិកពិបត្តិនេតនេត តិចិឆំ, តិចិឆស្សានេយ្យតស្ស ចិនេននាត្បិតនេតា ពហលត្តិ ពនេយត្ឋាហនេត្តា អាហ- 'ពនេពនេលា'ត្យាទិ៍

លោិកចិក្ខតិអាឌិឆស្សតនេតា ក្វចិក្កហនេល បនេយាឌត៌ ចត្តុយាហ- 'ពយ្យនេតា'ត្យាទិ៍ តត្ថ ច ក្វចិក្កហនេលនេតច 'អាឌិត្ថំ បស្សតិ'ត្យាទេបិ

(តិចត្តិ) ចត្តំ នព្ពា ពស្ស 'ឆាហុលិឆិកាទា'តិ ចុត្តត្តិ អាហ 'នេតនេត'ត្យាទិ៍ នេតតាតិ នេឃត ក្វចិក្កហណំ ក្យនេតាឌិនេយចាតិ ឥស្សតត្ថំ ពតំ

នេតតាតិ អនេត្ថោ៍ នេតតាតិ ចា ក្វចិក្កហនេលត៍ អច អាឌិត្ថំ បស្សតិត្យានេឆា ចិយ ពយ្យកាទីឌុបិ តិចត្តិយឥនេស្សត្វា 'ក្វចីតិ កិំ ពយ្យកនេទា'តិ

ពស្ស ចុត្តត្តិ អាហ- 'ឃនេខ្ចច'យិត្យាទិ៍

តស្សាតិ ឆាហុលចឥតស្ស, យហាឆិកានេត្តាតិ យហាចិនយត្តា៍ ក្យនេតាឌិនេយចាតិ ក្យនេតាឌិ ឆាត្យនេតានេយច៍ អនេធហ ពស្ស ត ហោតិ

នេចចនេត្វា នឃតិ ឌានេត្តត លុតាតិ នុតលាត៌ ឥឌាតិ តពនេទា អនេបតិ ឆាលិឃំ បចតិ យាត្យ នទតី"តិ, នព្ពនេយចេឆំ ពិរិយា (ឃា)

កិនព្ពតិឃតីតិ ឃឆិនេបចំ, តធាបិ ពយ្យនេត្តនេតច ឃំ ចត្តុ យិន្ធិតំ ត ពានេពត្ថនេត្តត តាបិ នព្ពត្តការចត, តនេស្សច ពយ្យនេរត ពហណំ

ពយ្យចចតនេាយត្តិឃា, អញ្ញាធា ឃ្យាឌិនេតានេច្ចច ចនេឥយ្យ កិំ ពយ្យាតិ ចចនេតតាតិ៍

១២៍ ពយា

នេចឥត្តិ ឲត្ត អត្ថយាហ ចិត្តិត្តិ, តុឌ្គិត្តិ អនេត្ថោ៍

១៣៍ នយា

តនេញ្ចាតិ ខ្លួបយាតស្ស បទាយានេនោ៍ នេកនេឥត ចិចទលត្តិ នយាតាឌីហីតិ អចត្វា នេកនេឥត ចិចទណំ៍ ត្យុល្យតាឃ្យុបលក្ខយាតស្ស

សឌិសាឌិសក្ខចចតឹយត្តា អចយចត្តាត្យការយតាត្តតោ-កិឆេយ្យ សឌិសាឌិសក្ខាតយ្យចត្តិ ចេឌិតន្តា៉

33៉ ការច

ការកំ សាឆកំ តិដ្ឋាតូកត្តិ អតត្ថោ៉ កោទាតិ កិរិយំ តិដ្ឋាតេតូតិ តិយិត្តការចេតាតិ ការកំ៉ កត្តាឌឹតំ កិរិយាតិយិត្តតត្ត សយយេច ‘តត្ថ កត្តា’តិអាឌិតា គេតេត បការយយិស្សតិ៉ កិរិយាតិយិត្តំ... តិដ្ឋាតូកេស្យ កត្តាឌឹស្យ លស្យបិ ទ្យ៊ុហត្តា តេតេត្វ កត្តាចាត្តប្យឆាតោ, ករលាឌយោប្យប្យឆាតា ការកញ្យបឌេសា លក្ខតេត្ត... អញ្ញាឆា ការកសឌ្វេត តេសំ ពហលំ ត សិយាតិ៉ កិយិធំ ការកត្ត្យាហ-

‘សត្តិការក’ត្តិ៉ ឲចំ ចរហិ ឌញ្ញាឌឹតំ កធំ ការកត្តយិច្ឆាហ- ‘តឌឆិករលា’តិអាឌិ៉ តស្យ្យា សត្តិយា អាឆារា តិស្ស្យយាតិ អតេ្វា, បុំ តបុំសកេ អឆិករលសឌ្វោ៉ តេស្យ ឌញ្ញា ឌឹស្យ តិដ្ឋតីតិ ត៣ដ្ឋា, សត្តិ៉ តស្យ្យា ការចា ត៣ដ្ឋតា, តាឃ៉ អឆ ឌញ្ញាឌឹតំ យ្យូ្យតោ ការកតេត្ត សតិ កិយាឃាតត្យាហ ‘ឃឌិ’ច្ចាឌិ៉

តេសត្តិ កត្តាឌិការកាតំ៉ អញ្ញាយញ្ញាញ្យាចុត្តទ្វុបត្តាតិ អញ្ញាយញ្ញាតោ ញ្យាចុត្តំ តិចត្តំ ទ្វុបំ ករលាឌិសការចា ឃេសំ កត្តាឌិ ការកាតំ តេ តឆា ចុត្តា, តេសំ ការចា តត្តំ តស្វា៉ ករល ទ្វុបត្តិ ករលំ ទ្វុបំ សការចា ឃស្ស អឆិករលស្ស តំ តឆា ចុត្តំ៉ ឲចញ្ចសតិកោ ឆោឆាច្ឆាហ ‘តឆា ចេ’ច្ចាឌិ៉ កោតចិ ស្យកទេត្តត សប្យឆាតត្តចចតិច្ឆាយំ ‘ឆាលិ បចតី’តិ កចតិ៉ តេ៣ចុក្កុសចច តិច្ឆាយំ ‘ឆាលិយា បចតី’តិ៉

ឲចញ្ចាកត្វាតិ តិបាតសយុកាឃោ-យំ ហេតូតេត្វា៉ តស្វាតិ អតេ្វា៉ កត្តា តិយិត្តត្តិ សញ្ញតេត្ត៉ កត្តដ្ឋកិរិយាតិយិត្តស្ស កត្តុតោ ឡ្កាហលំ៉

‘ហសតិ តច្ឆតី’តិ៉ តឌតេត្វតិ តាឃ កយ្វសយចាឃិតិយា បចតាឌិកិរិយាឃ អតេ្វ អឆិស្ស្យយតាឌយោ បចតេត្តតេត្តា កិរិយាឃ តិយិត្តត្តិ សញ្ញតេត្ត៉ ឲចយុបរិបិ៉

ឦឌតំ បចតិ ឌេចឌតេត្តាតិ កយ្វដ្ឋកិរិយាឃ តិយិត្តក្ខតស្ស កត្តុតោ ឡ្កាហលំ៉ កាឌតសច្ឆលាយឆិស្ស្យយតំ៉ អាឌិសឌ្វេត តល្ហុលចបរិតត្តតាបហលាឌយោ កឃ្សត្តិ៉ ច្ចិឆាបត្តិឃត្តិ ទ្វក្កាឌឹតំ ច្ចិឆា បចត្តិយំ៉

ញ្យាបតេតិ សញ្ញតេត្ត៉ កិរឆាត្យតោ អប្យច្ចយេ- “ឲឆ្ឌតយ ចណ្ហោ”តិ (៣៦លិ) ស្យតេត្ត ‘អចណ្ហោតិ ឃោកចិកាកតោ កកាទេ ត្ថកាទស្ស អត្ថំ ហោតីតិ ឌស្ស្យតាយាហ- ‘អចណ្ហោតិ ឃោកចិកាកា អត្ថំ ត្ថស្ស្យា’តិ៉ អញ្ញាឆាបិ បឌិបាឌេត្យាហ- ‘ឲស្ស ចា’តិអាឌិ៉ ឲស្ស្យាតិ “លហ្យុស្ស្យបត្ត្វស្ស្យា”តិ (៥-ប៉លិ) កតឲស្ស៉ សកលេតាតិ ‘ឲឆ្ឌតយ ចណ្ហោ”តិ សកលេត ស្យតេត្តត៉ ប្យរឹតិ តិបាតេតា៉

ច្ចាសក្កទោតិ ចិត្តុលិបេបិ, ច្ចិត្តំ, សាយតេត្តាត ចិឆាតតេតាតិ បទេសំ ចិសេសចិឆាតសក្ខាចយាហ៉ កហិកាលយំ កហិកាតំ កោហ៉ តេបឆ្យាកប្យោ៉ ឌតេត្តាលឌ្វេតិ បច្ចឃស្ស កយ្វសាឆតត្តំ ឌឹបេត្យុចុត្តំ៉ ចិតាលិក្ខចចតេហិ បិឌិបឌិកត្វំ តិច្ចិសិត្យំ ត សក្កាតិ ការចតិ សញ្ញលិក្ខសញ្ញាសញ្ញតេ្តយាក្កបិឌិបឌិកត្វសាយតេត្តា បច្ចឃតិយិត្តតេត្តត កហិតេបិ សាយតេត្តា ចទិតត្វត្តា លិក្ខចចតំ តប្យឆាតត្តិ ត្វដ្ឋិអាចុឆត្តិ

ຊຸຕຸ້ ຄປຸ້ຍເກການຈ, ປໍາກາຕິ ຄາຫຸຈຈເຄປິ ການຈ ກຈຕິ ໑ຈ່

໓໓̆ ດາຜາ

ຍປີຂີຫິ ອປີຂີຫິຣາຕິ ປີຂີຍຫິເຕຫິ ປີຂີຣຫິເຕຫິ ຈ ດາຜາຫິ່

໓໙ ຈຍາ

ຍາປີຄເອາລິຍຕຸ້ ຍາຣເຍຍາຄ໌ ກຸຊຸ້ຄກອຍຸເລາ່ ຍຕຸປີຄ ຈຍຣຸຍິຍາຕິ ປຈຕຸຍຸຄລຸຈຸຄ໌ ຍິຍ່

໓ລ໌ ກຸ້

ຍຜາຂຸຍຸຄຕຸ້ ອາຍິກຸລຕິຕິ ເຍາຂຄາ່ ເຕຄ ກຸເຕາຍິ ຜາຕຸເຕາຕິ່ ກລຸຕິ ກຫ=ຸປີດາເຄຈຸຍຸ່ ຍລີກາຍຈຸຍຸ ຍລີກຕຸ້່ ຍກາຍິຍຈຸຍຸ ອຕຸຍຸຊຸຄເລີເປ ຍກາປກຕິເຕາ “ຊຸຕຸ້ ຍຍຕຸ້າ”ຕິ (໑-໑໙) ອາປຸຈຸເຍາ່ ປກາຕິຕິ ອາ=ຂີຕຸຍິຈຸຍຸ່

໓ປ໌ ອເຄາ

ຈລຄາຂີຄ໌ ຍີລີຂີຍຸ ຄິປຸາຂຄຕຸ້ ຍິຍຸ້ ຍຸຕຸຕໍ ປເຣຫິ, ຊຸດ ປຄ ຄາຫຸລ໌ ຈຈເຄເຄຈາຕິ ຂເຍຸຕຸຍາຫ- ‘ຈລຄາຂີຍຸ’ຕິອາຂີ່

໓ພ໌ ຊຸຕຸ້

ກຸລກຍກິຈຸຕ ກການຄາຫຸຕຸາ ກກາຣາຕິ ຄາຫຸຈຈຄ໌ ຕິຕິກຸລາ ຊຸຈຸາເຂາ ຕິຕິກຸລຄຍິຈຸາຂີຄາ ຍິກຸເຫາ “ຊຸຕຸ້ຍຍຕຸ້າ” (໑-໑໙)່ ອປຣິ ປຂີເຕາຕິ ຜາຕຸປີເຂ ອປຣິປຂີເຕາ່ ປີລີຍິເຍເຍາຕິ ຍຕຸຍິເຍເຍາ່ ຊຸຍິຄາ ຈ “ຍຜາກຈຸຍີ ຄິປຸຕຸ້, ຣຸຍຸຫິຍາ ອຕຸຄິຈຸເຍາ”ຕິ ຂເຍຸຕິ່

ອາຍີ ຍາຍໍ ກຍຸາຄາຍໍ ຍຊຸາຍິຍເຍ ຜາຕຸຫິ ຕິປຸຈຸເຍາ ກິຈຸປຸຈຸເຍາ ຈ ຍຜາ ຍິຍາຕິ “ຕິກິຈຸາຍິເຂ”ຕິ (ລ໌-໑-໑) ຍຸຕຸຕໍ ກຈຸາຍເຄຄ່ ຕຍິຫ ຍາຍເຊຸຄ ຍິຜາຄາຈ ຍິຂຸຕຸ້ ຄິຣຸປຍິຕຸຍາຫ- ‘ກຈຸາຍເຄຄ ປເຄ’ຈຸາຂີ່ ຕຊຸ ອຄິຍຸຍຸ ເຕຍຸ ຣິຈຸປຸຈຸຍາຄ໌ “ເຕ ກິຈຸາ”ຕິ (ລ໌-໑-໑໑) ກິຈຸຍຊຸາ ຍິຜາຍ ເຍຍາຄ໌ “ອເຊຸາກິຕີ”ຕິ (ລ໌-໑-໑໑) ກິຕຸຍຸຊຸາ ກຕາ ກຈຸາຍເຄຄ່ ເຕຄາຫ- ‘ກິຕ ຍເຊຸາ’ຕິ່

តទ្ធាទិប្បច្ចយោ ច វិហិតោតិ សកិយវោហារេនាហ។ សកិយ សទ្ទោ អបុត្តេនាណំ [បុត្តេនាណំ] បរិហរិត្វា ចក្ខុយាភភេយភ មុត្យកាចា តថា វិសាទេភ អយុត្តំ ឥទេស្សត្តោ ‘ភចាសិ សាយ’មិច្ចាទិមាហ។ គុហតំ, រុឌតំ, ទោមាឥភត្តិ វិក្កហោ។ សយតំ ចា ទេសឃ្យោ។ ចឌឆាត្វេភា

ចស្ស ឋាកាទេរភ កបិតត្ថំ, សោ ពន្ធំ យកាទេរ បរក្ខេត អសតីតិ អាហ- ‘ចចក្កឋយឋាតិយោកចិកាកា ចស្ស តៅ’តិ។

៣០។ ករា

ទិទិយប្បច្ចយេ អាទិរការស្ស អតុឋាត្តា អាហ- ‘អត្តសរាទិ លោបេ’តិ។

៣២។ ឋ្ទកិ

អថ សទ្ទបច្ចតាចតិ ចុត្ត- ‘កិរិយត្ថស្ស សទ្ទប’តិ ពន្ធំ វិញ្ញាយតិច្ចាហ- ‘កិរិយត្ថា’តិច្ចាទិ។ ភតុ ច លោ-យំ កត្តរិ វិធិយ យាភោកឆេយត្ថ សិឃាត្យាហ- ‘អកត្តរិបិ’ច្ចាទិ។ អភិយតោ កច្ចាយភស្ស។ បដិបិឥឃិតុយាហ- ‘តត្ថា’តិអាទិ។ ករណំ ច្ឆ្ចារណំ, អស្ស ករោតិ សយាសចាញ្ញ។ ភ ហិ ឲច ឌីហិ កាទេរា វិហិតោតិ អក្ខរេ ទេហច ការស្ស វិហិតត្តា អក្ខរសយុឥាយតោ ភ បទេប្បាតីតិ ករោចា។ អថ ទេចតិ យតប្បឥាភោ។ ឲចាទិសទ្ទចាចកា ឲចការាឥយោ សាឆទោចាតិ អថ យតត្តិ អទេត្ថា។

តត្ថាតិ តថា អភិយតោ តស្មិំ។ ភិឃយហេតុទេភា អភាចាតិ អក្ខរេរហេច ការប្បច្ចយោ ចិទេឆយ្យោ ភ បភ ឲចាឌីហិច្ចស្ស ភិឃយស្ស យោ ហេតុ តស្ស ហេតុទេភា អភាចា។

៣២។ សីល

កិយិឥសីលមិច្ចាហ- ‘សីលប្បកតិសភាទេចា’តិ។ តច្ចា សីលយតុយាភភ វិញ្ញាយតិច្ចាហ- ‘តច្ចោ’ច្ចាទិ។ កិរិយាវិសយរុឌិវិសេសាតុយិតត្តិ ច្ឆ្លាបុកាឌភសក្ខាតា កិរិយា ចិសយោ យស្ស សោ (កិរិយា) វិសយោ រុឌិវិសេសោ, ទេតភ អតុយិតត្តិ អទេត្ថា។ កិយិឥយាកិល្លិដ្ឋាត្តិ អាហ- ‘អាកិល្លិដ្ឋា’យិច្ចាទិ។ បុតប្បុភភាទេចា ទេបិទេតាបុញ្ញា។ អាទេស ចា តប្បរតាតិ តទេយចាកិល្លិដ្ឋា បរិយាយេហិ ចុឌីករោតិ។

យទេដ្ឋចត្តិ យទិ អាកិល្លិដ្ឋា តប្បទេតា ចុច្ចទេត។ តស្សីល្យយិធំ ហោតីតិ ឋ្ទយិភា- ‘សីលាកិល្លិដ្ឋានិ”សុទេត្ត សីលសទ្ទេភចាកិល្លិដ្ឋាស្ស គហិតត្តំ ឌីទេបតិ។ អញ្ញាឆាបិ សីលទេតា អញ្ញាទេយចាកិល្លិដ្ឋាត្តិ ឥទេស្សតុយាហ- ‘យស្មិំ ទេឥទេស’តិអាទិ។

កម្ពុយាទេភតិ បតីយមាទេភ។ បតីតិ ច អត្ថប្បករណសទ្ទត្តរាទីហិ។ អភិយតោតិ បិណ្ឌិភិទេយហិ អភិយតោ។ អាចស្សកក្កហណាទេយច សិទ្ធោតិ ចុត្តំ ពន្ធេយត្ថាចស្សម្ភទេចា បតីយតិ ច្ចាហ- ‘តច្ចា’តិអាទិ។

ยโยคจิกาคาติ 'ฬี'ติ ยโยค จิกาคา᳴ ฆาฬุ ฤยราติ, (ฮาทุ้ ธยติ, อฆฺฑิ ฦฐาติ, ปฬฺิฑยตฺาฑิ ยฐฺาตีติ จิฤฤยหา᳴ ฆาฆฺฤิ

กิริยาจิยฆยฆิ᳴ อฆฺฤฑฺยกาฐีติ ธยฑ᳴ ธฑฏฺา ยกาฆยต อทฺ๊ฑาฆํ ฆฑฺอฆฺฤฑฺยกาฆตจิฆยาฆํ ปธทฺฑิฆํ ฆธิ ฦฐาติ อฆฺฤฑฺยยธ

ฦฐาติ ต ฆฑฺฒิ ฆยทฺ ธุทฺฑิตฆยยา, อฆฺฤฑิ ฦฐาติ ๑ธาติ ยตาทฺฑรปตาธฒารฬ... ๑ธทีฤาจิฐฺายยาต ฆยฑธาฆฺฤฑิ ต ฦฐาติ

ฑยธธ ธฑยลิยปิ ฆิฆาติ [อทฺ๊ฑาฆ (ยกาฆตาฤฺฐิฑทฺา) ฆยธฺฑิ ฆายยฐฺาต ยกาฆยต ปธทฺฑิฆํ ยทฺาฆํ อฆฺฑฺยกาฆต

ฆทฺจิหิฑยุปลกยาตฆฺฤ ฆฑฺยฑา ตธทฺฑิทฺา จิยฆยฆ หิ ฆยฑฺ ปธทฺฑิตฆยยา ธฑยุฏฺยฑ, ตฆยยาธา(ฑฤจิยฒา ฆยุฤธติ-อฆฺฑิ ฦฐาติ

๑ธ, อฒฑฺยยา ฦฐาตีติ ธา, ฑ(ฑาฆิยย ตฆยย ฆยฑธา ฆฺฑิ ต ฦฐาติ ฑยธธฑ ยลิยปิฆิฆา (๕-๑-๑๑ป) ฤาฑทฺปฐิฤา]᳴

อฐฺาฒาปิ ปฏิปิฉยิฑุยาห- 'ฌฬทฺาฐีหิ'ฏฺาฆิ᳴

33᳴ ฒาธ

ฆฆยยธ อทฺตา๑ธ᳴ ฤยุฤทฺรีติ ฏกฆทฺาปิ ฤยุฤทฺริ ปฏฺยยา ฆหุลิฆิฤาราติ อฆิปฺาฆยา᳴ ๑ทฺ ปต ๑ยฤาปิ ปฆยทฺา ฤยุฏฺา

ยหาติ ฤทฺาธ ฤารฤฆทฺฑิยกฆยฑา᳴ ฆฒา 'ปีฆยาฑิ ยฆฺ ยฆฆตี'ติ ๑ฤฆฺาปิ ฆทฺฑิยกฆา ฤยุทฺ๊ ฤทฺทฺ๊, ฑฒา (ฑาปีติ จิยฐฺาฆฺ᳴ ยฆา

ปรํ กฐาติ ฑทฺปิ ฆิฆา ฆายฐฺาจิฒาตยฑาติ อาห- 'ตปิฑตฆฺิ'ฏฺาฆิ᳴ ยฒาฆฑฺฤาริ กิทฺตีติ ยฒาฆฑฺฤารกิฤยรา᳴

33᳴ ฤทฺ

ฦฑฆยฑฺยตทฺาฆิยปฑทฺยุปยฆฺฑุยาห- 'ฦฑยตีฑ'ยิฏฺาฆิ᳴ อฐฺาฒาติ ฆฏฺิฤฤทฺธยตา ต ฆิฆาติ อยทฺา᳴

ตฤธาย(ฑฑยรฑรตฆฺฆยฒาฆยฆา ปฆฐยฑ, ฆตี หิ ฦฑาฆิฤาฆยทฺา จิฆีฆยฑ, ฆติ ธ ยทฺ ฦฑฆฑฺฆฺ ตปฑทีติ ฌฺยฏิ

ยฆจิฑรฑรตฆฺฆยฒาฆยฆาติ᳴ ยตฆยฒาฆยฆา, ฆยฤฑาติ ฒฺยทฺา ฆฑฺทฺฆฏฺยทฺ จิรฤาลปฺธยทฺา, ตาฆฺ กิฏิฺ อฆาฆฺทฺ๊, อทิฤฤยทฺ

ธาฆฺ ธุทฺ ฆฑฺฆทฺฆกาธยฑา ยธฆิฑฐฺา᳴ ฤฺธทฺา ฆยฆาปิ ธรหิ ฆฑฺฆทฺฆกาธยฑา ฦยฑ๑ธ กจิฆฺฤีติ ต ธทฺฐฺา᳴ ฦฑฆยฑฺ-

ฆยทิฤฤทฺยทฺ ปฆิฑฺ ฤฺธทฺาฆยฆาทฺปฺฆิฑฺ, อยฑา ยฑต ปฆิฑฺยทฺตาปฺฆิฑฺาตยทฺาฑฺาฑิ ฤรีฆตีติ᳴ ฦยฑติ ธาฆํ ปฤติจิยฆยฆฑิ

ธา ฆิฆา 'ฦฑยทฺ ธทฺยาตา'ติ, ปฏฺฆทฺ จิยฆยฆฑิ ธา'ฦยฑ ฤทฺรี'ติ, ฑ(ฑ ฤฆฺฤิ จิยฆยฆตฤิ อาหฦยฑติ ปฤติจิยฆยฆต'ฤิ᳴

ฤยฑาฏฺาห- 'ฆฐฺฆฺ ยธ'ฑฺาฆิ᳴ อฌ ปฏฺฆทฺจิยฆยฆยต ยฤา ยฒายฆาฏฺาห- 'ปฏฺฆทฺจิยฆยฆยต หิ'ฏฺาฆิ᳴ ปฏฺฆทฺฆฺ ฤทฺยตา

อตกิฤฤทฺทฺา อฆทฺ ปยฆายฤา ยตาปปฐยฑติ กายธา᳴ อกิยฒยฆฺติ ฐฺยิตา ปยฆาฆตาฆิ ฒฺธฐิฺฤติ᳴

3๙᳴ ยฤทฺา

ᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨲᩥ ᨠᩣᨿᩔᩣᨷ᩠ᨿᨴᩮᩈᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨ “ᨣᩉᨱᩮᩈᩩ ᨾᩩᨶᩮᩈᩩ ᨾᩩᨶᩮᨿᩮᨧ ᨠᩣᩁᩥᨿᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᨿᩣ”ᨲᩥ ᨾᩩᨶᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨿᩮᨧ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨿᩣ, ᨶ ᩉᩥ ᨠᩣᨿᩮᨧ ᨲᩔᩮᩅᩣᨷ᩠ᨿᨴᩮᩈᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪓᪖᪘᪨ ᨠᨲ᩠ᨲ

ᨲᨲ᩠ᨳᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ- ‘ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᩋᩣᩉ- ‘ᩈᩮᩈᩣᨶᩥ’ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᨧ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ᪨ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨧ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ ᨲᩔᩥᩴ᪨ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᨲ᩠ᨳᩮᨶᩮᩅ ᨧᩣ ᩅᩥᨷᩣᨠᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨲ᩠ᨳᩮᨶᩮᩅ ᨧᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣᨷᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ- ‘ᨠᩥᩁᩥᨿᨲ᩠ᨳᩮᨶᩮᩅ ᩉᩮᨲ’ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨲ᩠ᨳᩮᨶᩮᩅᨷᨠ᩠ᨡᩮᨷᩥ ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱ ᨠᩥᩁᩥᨿᨲ᩠ᨳᩔᩣᨷᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ- ‘ᨠᩥᩁᩥᨿᨲ᩠ᨳᩔᩣᨷᩥ’ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨ ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ ‘ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨳᩥᨿᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩣ’ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ᪨ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨿᩮᩣ ᩅᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᨲᩮᨶ, ᩈᩮᩣᨷᩥ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨧᩮᨲᨶᩣ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨷᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨧᩮᨲᨶᩣᨲᩥ “ᨲᩮᨶ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩔ”ᨲᩥ (᪓-᪓᪙) ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨧᩮᨲᨶᩣ᪨ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩔᩮᨧᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ‘ᨿᨳᩣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ’ᨲᩥ ᨧᨶᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩁᩮᨶ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ- ‘ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣᨷᩥ ᨧᩥᨿᩣ’ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᨲᩥᨿᨾ᩠ᨷᨠ᩠ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨲᩥ ᨬᩣᨷᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩈᩮᩅᩣᨿᩣᩉ- ‘ᨷᩩᨶᨭ᩠ᨮᨧᨶᩮᨲᩣ’ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨿᩣᩈᨬ᩠ᨬᩦᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩅᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨷᨴᨿᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩮᨲ “ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾ ᨣᩉᨱᩴ ᨧᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩣᩉᨠᩣᨿ ‘ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨧᩣ’ᨲ᩠ᨿᩮᨶ ᨲᩮᨲ᩠ᨳᨧᩥᨶᩣ ᨿᩣᨶᩮ ᨲᨴᩣᨿᩣᩈᨬ᩠ᨬᩦᨿᩮᨲ ‘ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᨶᨧ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩈᩥᨴ᩠ᨵ ᨷᩩᨶᨭ᩠ᨮᨧᨶᩣ [ᨷᩩᨶᨭ᩠ᨮᨧᨲᩴ] ᨠᩥᩁᩥᨿᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥᨿᨾᩮᨶ ᨲᩔᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ, ᨿᨳᩣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴᨲᩥ ᩉ᩠ᨿᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᩮ ᨧᨠᩣᩁᩮᨶ ᨿᨳᩣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨠᩣᩁᩥᨿᨾᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨲᩥ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᨶᨧ ᨧᨶᩮᨶ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩔᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨷᩥ ᨿᨳᩣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨧᩦᨲᩥ ᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩮ”ᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᩉᩥ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩔᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨷᩥ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᨶᨧ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨳᩣ “ᨠᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱ”ᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨿ ᨠᩥ ᨧᨠᩣᩁᩮᨶ ᨿᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᩉ- ‘ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᩁᨱ ᨹᩃᨲ᩠ᨲᩣ’ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥᨠᩩᩈᩃᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩩᩈᩃᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ ᨲᩣᨿ, ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩉᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩩᩈᩃᩉᩥ ᨠᨲ᩠ᨲ ᨷᩁᩥᩈᨾᩮᨲᩮᨿᩮᨧ ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨠᩣᩁᩮᩃᩥ ᨧ ᨠᨧᩦᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨹᩃᩔᩣᨷᩁᩥᨶᩥᨷ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨶᩮᨲᩮᩣᨧ ᨠᩣᩁᩮᩃᩥᨲᩥ ᨲᨾ᩠ᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨷᩮᨷ᩠ᨿᩣᨲᩥᨿᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᩉ- ‘ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨹᩃᩔᩦ’ᨿᩣᨴᩥ᪨ ᨠᨲ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩈᩔᩣᨷᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔ ᨧ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨠ᩠ᨿᨲᨧᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨠᩣᩁᩮᨧᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥᩈ᩠ᨿᩮᨲ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩩᩃᨠᩣᩁᩮᩃ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᨠᩥᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨠᨲ᩠ᨲᩣᩁᩃᩉ᩠ᨿᨲᩣ ᨻᩦᩁᩃᩣᨧ ᩉᩥ ᨲᩈᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨲᩈᨧᩮᩣ ᨲᩮ ᩅᩩᨧ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨠᩥᩴ ‘ᨷᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ’ᨲᩥ ᨠ᩠ᨿᨲᨠᩣᩁᩮᩃᨶ ᨷᨠᨲᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨠᨲ᩠ᩅᩈᨴ᩠ᨴᩈᨿᩣᨶᩣᨽᩥᨠᩁᨱᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥᨿᩣᩉ- ‘ᩋᩣᨴᩥᨠ᩠ᨿᨲᩮᨶᩮ’ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩔᩥᩴ ᨧᩥᩈᩮᩈᩮ᪨ ᨷᨠᨲᩥᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ, ᨷᨠᨲᩥᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨷᩈᩴᩈᩥᨲᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ, ᨷᩈᩴᩈᩥᨲᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪓᪖᪙᪨ ᨴ᩠ᩅᩣᩁ

ᩋᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲ᩠ᨲᩣᨧᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᨶᨧ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨳᩣ᪨ ᩋᨷᩥᨴᩥᨶᩣᨷᩥᨶᩥᩃᩥᩈᩔ ᩈᨠᨾ᩠ᨾᨠᨲ᩠ᨳᩣ- ‘ᩈᨿᨠ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿᩣ’ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᨠᨾ᩠ᨾᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅᩴ ᨷᩥᨴᩥᨿᩮᩣᨣᩮ ᩈᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ- ‘ᨷᩥᨴᩥᩈᩉᩥᨲᩣ’ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨ ᨶᩥᨷᩥᨷᩥᨠᩣ ᨿᩮᨭ᩠ᨮᩣ᪨

໘໕. ກຍ

ອປິຈນ຺ຕິຕກເຍ຺ຍາ ເຈຫາກຍຸເກາຕິ ກສຍຍາຫ- 'ອປິຊ຺ຊຍາເຕ'ຕ຺ຖາທີ. ຍາຕຈເຕ຺ຕາ ຍາຕາ, ຍາຕັ ຍາຕິ. ອເຍາຍິຕ຺ວາຕິ ຍາ ເຕາ. ເຕ຺ວາ ຕ ຈິສາຕເຕ຺ຕາ ປາລິຕິເຍຫິ ຈິຍ. ກາເຣລຍາຍກ຺ກິຍັ ກ຺ວຕາຍຕ຺ຕິ ນສ຺ສາທີເຫຕຸກ຺ວຕນປິຕ຺ຕິຍັ ກ຺ວຕາຍັ. ນາ ຈ ກ຺ວຕາ ເຍຈາຕີປິຕາ ກາເຣລຍາຍກ຺ກິຍາ ອຕີຕກາລິກຕ຺ຕຸຍາຫ.

໙໐. ອາຫາ

ອາສາເຣເຈຕິ ອຕຸຈ຺ຕິຍາ ວຕ຺ວ ຈກາເຣເຕາ 'ຍທາປຕ຺ຕເຕ຺ຕາ'ຕິ ນປ຺ປິຕ຺ຕາ ຈຸຕ຺ຕຕ຺ຕິ ເນເນາ. ວຈັ ຕ ກຸເຕາຂີ ອປກສ຺ສຕັ ນິຍາຕິ ວຈຍາສາຣາທີເກ ອຕຸຈຕ຺ຕຍາເຕ ນຕິ ກຸເຕາຂີ ອາສາຣາທີເຕາ ອປກສ຺ສຕັ ຈິນັ ກເຣລັ ຕ ນິຍາຕິ ອເຕ຺ວາ. ຕທາ ນຕິ ເຫຕ຺ວາ ນຸເຕ຺ຕເຕກເຍາກເຍຈ ກເຣຍ຺ຍາຕິ ອສິປ຺ປາເຍາ. ກາຈກເຍຸນ຺ວຕິ ນປ຺ປຕ຺ຕຕິ ເຍາຂຕາ.

ພາຫຸລສ຺ສ ກາເຈາ ກຍ຺ຸຈາຕິ ພາຫຸຕ຺ຕາຄາຕເຍຈາທີ ພາຫຸລນ຺ວສ຺ສ ປຈຕ຺ຕິຕິປິຕ຺ຕ ກາເຈາ ກຍ຺ຸເຈຕິ ຕຕ຺ວ ປຈ຺ຈເຍາ. ເກຂີຕິ ປາລິຕິເຍ ເຍຈ ນຕ຺ຕາຍາຫ. ຕສ຺ສາປິ ກ຺ວເຕເຍຈ ປຈຕ຺ຕິຍຸປທີນຕິ 'ເນາປິ'ຕ຺ຖາທີ

ຕາ . ກິຊ຺ຊຍາຕຕ຺ຕິ ປຈ຺ຈຍາຕັ. ປເຣ຺ວເປຕ ປສ຺ສິເຕ຺ຕາຕິ ເຍາຂຕາ. ເກຂີຕິ ເຕເຍຈ. "ຍຕິຕຸທິ຺ວຸຂເຕ຺ວຫິ ເຈ"ຕິ (໑-໑-໑ປັປ) ເຕນັ ນຸເຕ຺ຕ ຈນ຺ວາກສ຺ສິເຕ ຂເນ຺ສຕິ 'ຍທາ'ຕິອາທີຕາ. ອເກ຺ກາຖິ ຕຕ຺ຕິ ກເຍຸ ຈິກ຺ກຫຍາຫ, ຕຕ຺ຕິ ກຍຸປຂັ, ວຈຍຸປຣິປິ ຕຸຣາທີລິເລີເປ "ຕິປິຕ຺ຕາກາເຈ ເຕປິຕ຺ຕິກສ຺ສາປຸກາເຈາ"ຕ຺ຍາກາຣຕິຈຕ຺ຕິ. ກນິເຣຍັ ກຕ຺ຍາຕ຺ຍເຕ ກເຕ຺ວາ, ກຂັ຺ວຕ຺ຍຕ຺ຕ ກິຍເຕ຺ວາຕິ ອາຫ- 'ວຕ຺ວ ຫິນເຕ຺ວາ'ຕິ.

ເຫຕຸເຕາຕິ ຕຸກ຺ລຜລສ຺ສ ເຫຕຸເຕາ ອຕ຺ຍາທີເຕາ. ກຂ຺ວນຂ຺ວສ຺ສ ຜລເຫຕຸກ຺ວເຕ ອຕ຺ຍາທີເກ ຈຕ຺ຕຍາເຕ ວຈັ ເຫາຕຸ ຜເລຈຕ຺ຕຍາເຕ ກທຕ຺ຕິ ອາຫ- 'ຍສາປຕາ'ຕິອາທີ. ເກາສາຕິເກາ ຕ຺ລສ.

໙໑. ທ຺ຕາ

ຕຕ຺ຕ ຈ ກາເຈຕ຺ລຕິ ກຈຕິຕາຍັ ຍລເຕ຺ຕຕ ຕິເຂ຺ວເນາ ກຣີຍຕີຕິ ກຈຕິຈິນເຍາຈ ປຈ຺ຍຕ຺ວຕິເຂ຺ວເນາ ກເຕາ ກຈຕິ, ຕເຕາ ຈ ກຈຕິເຕາ ເຍາ ກາເຈາ ຕນ຺ລິເຍຈ ຈາເຣຈ຺ຈ ປຈ຺ຈເຍາ ນິຍາ, ເນາ ຈ ກຈຕິເຕາ ເຍຈຸປຊ຺ຊຍາເຕຕ ປຈ຺ຈເຍຕ ນກ຺ກາກິສາຕັ ຕເຕາ ຕນ຺ລາຈ ປຈ຺ຈເຍຕ ກຈິຕຕ຺ຕາ, ຕນ຺ລາ ກທ ປທິຕັ ປິເກາ ຈາເກາ ຣາເກາຕິປຈາທີຫິກຈຕິ ຕ຺ຖາຫ- 'ກຈຕັກາເຈາ ກິຣິຍາສາຕ຺ວເຕ຺ວາ'ຕິ.

កិរិយាវាយញ្ញាភិញ្ញាវញ្ញាសាតុត្តាត្វាតំ ភវតិស្សេត្វា, តេត កិរិយាវាយញ្ញាចាទិតាត្វតិដ្ឋេវា កិរិយយាតោ វញ្ញាសាតុចិវេយ កេតា ភវតិ តស្សា បចាឌិហិបិ ភវតីត្យធិប្បាយោ។

តត្ថ ចាត្រ ត្យាទយោ ភាវេ ភវត្តីតិ ចុវេត្ត ត ចិញ្ញាយតេ កិចិវេវិតេ ភាវេ ត្យាទយោ ភវត្តិច្ឆាហ- ‘យតោ’ច្ឆាទិ។ តស្សាតិ សាតុនោ។ យោ ចត្តញ្ញា ភាវេចាតិ យោ ចាច្ឆា ភាវេចា។ កុតោច្ឆាហ- ‘វដ្ឋត្វា’តិ។ ត្យាទីតំ យា បកតិ តាយ ចាច្ឆតេច ភាវេចត វហ វដ្ឋត្វាតិ អត្ថោ។ សាតញ្ញត្តិ ភាវេច តញ្ញា។ អច ក្រិយាយំ ត្យេតត តញ្ញាត្យកិហិតស្ស ឥញ្ញទ្វិបត្តស្ស ភាចស្ស កតំ កហលំត្យាហ- ‘យឌិបិ’ច្ឆាទិ។ វកតិស្សយកិរិយាត្យបឥវេវាតិ ឥញ្ញ ទ្វិបស្ស អត្តតោ តិស្សយកុតាយ កិរិយាយ ត្យបឥវេវា ឥដ្ឋំ ចកច្ឆាឥា ភចតកិរិយាយ បតីយមាតត្តា ត្យាទយោ ភចតត្តច។

តត្ថ ច ត្យាទីតំ ភាវេ ចិហិតត្តា កិរិយាវេយច បឥាតត្តត្តិ កយុ កាវកំ តប្បតីយតេតិ កចំ ‘កដំ កាតុំ កច្ឆតី’តិ វិយាច្ឆា វក្កិយ បដិបិទេត្យាហ- ‘យឌិបិ’ច្ឆាទិ។ ឥាតុត្តកតោ កិរិយាវក្កាតេត ឥាតុតេត្តត កតោ។ អត្តិតិ ព្ពយិតា យត្ត ‘វុប្យេត ឥេច ឥត្តោត’ច្ឆាឥា តត្តិ, តត្ត ត កយុប្បតីយតេតិ ឥេស្សតិ។

“ព្ពុទ្ធេត្តុ វយាតកត្តុកេសុ តេចតំ ចា”តិ (៣-៦-១៦) កច្ឆាតេតត អតឥត្វាយប្បិកិរិយាយំ ត្យាទយោ យចាវិយុត្តិ ចិវុំ វុត្តិតំ, តេតាហ- ‘ព្ពុទ្ធេត្តុំ’ច្ឆាទិ។ យចា ‘ភេភាត្តុ បចតី’ត្យាទោ ភោតតកិរិយា បយោឌតា បចតកិរិយា តេហាតិ, តតចយេត្ត តប្ប យោឌតា ព្ពុទ្ធា… បចតកិរិយាយចិយតប្បយោឌតត្តាភាចតោតិ អយយស្សាធិប្បាយោ។ វុតច្ឆាឌិតា ចុត្តាតិដ្ឋបិតស្សាវក្កំ ចិទេចយាហ- ‘អតឥត្វាយប្បិ’ច្ឆាទិ។

ព្ពុទ្ធត្តស្ស ឥាតុតោ បយោកាតិ ព្ពយិតា ‘ព្ពុទ្ធេត្តា កេរោតី’តិ ឲត្ត ព្ពុទ្ធេត្តាតិ ព្ពុទ្ធត្តស្ស ឥាតុតោ បយោកត្តេយច, ត ព្ពុទ្ធាយ បយោឌតំ កេលត្តិ ឌីវេបតិ។ ឥេចឥត្តំ កុញ្ញយាតយិទ្ធីតេត្ត ភោត្តត្តិ ត តេហាតិ វយាតកត្តុកេសុតិ ចចតតោ, ភោឌតស្ស ឥេចឥត្តោ កត្តា, ព្ពុទ្ធតិស្ស អតញ្ញាតេយចាតិបិ វុត្តស្ស ចិវុំ បយោឌតំ ត ចត្តញ្ញត្តិ ឥេស្សេត្តា អាហ- ‘ឥេចឥត្ត’យិច្ឆាទិ។

ព្ពុទ្ធតិស្សាតិ’ឥេចឥត្តំ កុញ្ញយាតយិទ្ធីតិ ឲត្ត ព្ពុទ្ធីតិ ចុទ្ទិត្តវិស្ស។ វាឥតំ ‘ឥេចឥត្តំ កុញ្ញយាត’ត្តិ ចុត្តកយុវក្កាតំ អត្តោ បយោឌតំ យស្ស េវា វាឥតត្តោ-ព្ពុទ្ធតិ។ តស្ស ភាវេចា តត្តំ, តស្សា។ កយុយេចិច្ឆាយ បយោឌតភាវេច ចឹតត្តិ ភាវេចា។ តិទេត្តកត្តិ ឲតឥត្តយេច វយាតកត្តុកក្កហលំ កតំ តញ្ញា យចាចុទ្ទេត្តត បវេញ្ញាភាចា តិទេត្តកត្តិ អឥិប្បាយោ។

វកាត្យេត្តុ ឥាតុ ស្វបបឥេចុ ឥាតុ យត្តា ត្យាទយោ វុត្តត្តេទេត ចិហិតា បិលិតិតយេហិ, តេតាហ- ‘វកាឌីឥាតុប្បយោកេ’តិអាឌិ។ វិឌ្ឍាតិ ត្យាទយោ វិឌ្ឍា។ កុឌីកិរិយត្វាតិ កុឌីកិរិយា អត្តោ យស្សា វត្តិយា វា កុឌីកិរិយត្វា បតីយតេ។ បតីយ យាតត្តេ កាវលយាហ- ‘អវតោបិ ហិ’ច្ឆាទិ។ បវេវហេត្ត អកិរិយត្តោបបឥត្តោ បុភាវញ្ញាតិ ចល្លិតំ។ តេឥតំ ចិឈដយិត្យាហ- ‘តេតត’ច្ឆាទិ។

បទេនយមយឆិប្បាទេយា “នទេក្កាតិ ទេកាត្តុំត្យាទេកា ទេកាននល្យំ កព្យទេតា៝ កិលិយតិ ទេកាត្តុំតិ តងនត្តិ៝ ឈដទេត ទេកាត្តុំត្យាទេកា ទេយាក្យតា៝ អាទកទេត ទេកាត្តុំត្យាទេកាក្សិទេស្ស ចាត្យចត្តាកិរិយត្តនំ៝ លកទេត ទេកាត្តុំតិ អប្បច្ចក្លាត៝ អត្ថិ ទេកាត្តត្តិអាគីសុ នមុច្ចយត្តិ៝ ចដ្ឋតិ ទេកាត្តុំត្យាទេកា ទេកានា កាទេចា កព្យទេតា៝ នទេក្កាតិច្ចាឌិទេតា ប្បបងស្ស ទេកាឌតាឌិកិរិយត្តតា ត កព្យទេត តន្ថា អកិរិយទេត្តស្សបិ នកាគីស្វបបទេស្ស ត្យាទេយា កចត្តិ”តិ៝

បតីយយាតត្វទេប្បទេតត្វតត្តទេទស្ស តាងត្តិយបត្តិទេយចាតិ បុទេឡត ចិហិតស្ស ត្យាឌិទេតា៣ ត ឌាទេឆតិ ងទេស្សត្យាហ- ‘យឌិបិ’ច្ចាឌិ៝ តាងត្តិយបត្តិទេយចាតិ ទេកាឌតកិរិយត្តតា នទេក្កាតិអាគីតំ អត្ថិ ទេយចាតិ អទេត្ថា និដ្ឋទេយច “តុំតាទេយ”ច្ចាឌិតា៝ អលយត្តចិនិទ្ទេ ស្ស បរិយត្តិចទេតស្វបបទេស្ស ឆាត្យទេតា ត្យាទេយា ចិហិតា បទេទហិ, តត្ថាហ ‘អលយត្តចិនិទ្ទេ’ត្តច្ចាឌិ៝ បហុនដ្ឋប្បិ អទេត្តាកធិ កត្វា ‘នយត្តាគី’តិ ចុត្តំ, កចតិស្ស នមុទេចា “បុទេឡាកកត្តុកាត”ត្តិ (៥-៩១) ទុត្ត ឡាព្យាយិស្សទេតា៝ អកិយតាតិ កច្ចាយទេតត “អទទហនទេក្កាគីសុ ចេ”តិ (៩-១-១១) ចនទេគ្គត អកិយតា ភ្ហយស្សាតិ ‘កាទេលិ ទេកាត្តុំ’តិអាឌិទេតា៝ យចា ទេកាត្តយទេតាតិអាឌិតា បទេទនយ្បិ អយទេយច តិប្បត្តិក្កយាតិ ឌិទេបតិ៝ អត្យកិចាទេតាតិ អចិតាកាចទេតា, កចតិ ទេកាឌតំ កាទេចាតិ ទេកាឌតំ ក្សឡាតំ កាទេចា កចតីតិ អទេត្ថា៝ តត្យកយិស្សកិរិយាតងត្តាតិ កយតកិរិយា ទេកាឌតត្វា ត ទេហាតីតិ អទេត្ថា៝ អត្តនទេក្កាហ្យឃំ បទេយាឌតចទេតា យច្ចា យម្ពុធិ្ស្ស បចត្តតិ, តំ តស្ស បទេយាឌតំ កចតិ៝ តចាឃំ ទេកាឌតម្ពុធិ្ស្ស កយិស្សតិ, កិច្ចាទហិ កាទិយត្តទំ, ទេកាចលំ ទេតត តិមិទេត្តត នមុាឌិយទេតា៝ យងា ត្យ ទេកាឌតត្វទេយចាទេគ្គទេត កយតកិរិយា, តងា កចទេត្យច’កយិស្សតិ ទេកាត្តុំ’ត្តិ៝

តុំចិនទេយ ហាទេកាបិ ចិហិទេតា បាលិតិទេយហិ, ត៣ាហ- ‘កាទេកា ចដតិ’ច្ចាឌិ៝ បរិហាទេយាហ- ‘បុទេឡ’ច្ចាឌិតា៝ ‘កត្តុរិល្លុ’ច្ចាឌិតា ទេយាឃំ ហាទេកា តីស្សបិ កាទេលស្ស នាយទេឡាត ចិហិទេតា, ក្រិយត្វា ឃំ ក្រិយាឃំ ប្បបងេ កត្តុទេតា-កិឆាតំ និដ្ឋំ, ត ចាស្ស ចិទេសនចិហិទេតត តុំបច្ចទេយត ឌាឆា កិត្តុត្តា, តុំបច្ចយស្ស ហិ កាទេច ចិឆាតំ ហាកស្ស ត្យ កត្តុរីតិ៝ បុត្តហាទេកាតេច និទ្ទេបិ ល្តាឌិតិចត្តិយា ទេសា ចិទេឆទេយ្យាច, ទេតា ទេច ល្តាងទេយាបិ និយុត្តិ ចទេកាប្បនក្ខយានក្តិយាហ- ‘តទេចច’យិច្ចាឌិ៝ អចកយាកាចទេយច ចុងយិត្យាហ- ‘តហិ’ច្ចាឌិ៝ ហិ យន្ថាត្យទេត្ថ ទេយា ទុទេសា ចដតិ ទេសា កត្តា, ទេយា ទុទេសា ចដតិ ទេសា ចិក្លិទេបិត្យយទេត្ថា-៣ កព្យទេត, ត បត ទេតហិ តាងត្តិឃំ កព្យទេតតិ អទេត្ថា៝ ចទេចាងទេកា ល្តាគីហិ នាយ្យាបិងយិតុំ នាយទិនំ ចុត្តចិឆិទេតចាប្បត្តិ ហាកស្សាប្យាហ- ‘ហាទេកាបិ’ច្ចាឌិ៝ អកត្តុំ [អបកតត្តុំ (ទេបិត្តទេក)] យឌិបិ ហាទេកាត តាងត្តិឃំ ត កព្យទេត បកាទហទេតា កព្យទេតតិ ហាទេកា កចិស្សតីត្យានក្តិយ ចទេចាងទេកា អាហ- ‘អទេច’ច្ចាឌិ៝ បុទេឡច្ចាឌិតា ចុទេត្ថា-ឃំ ‘ហាទេកា ត ចិទេឆទេយ្យា’ច្ចស្ស ត បរិហាទេទា... ទេសាត្តទេត្ថា យចាចុទេត្តត, កិត្តុ‘តន្ថា ទេតចិ’ច្ចាឌិតា ត្តយិតា ចុច្ចយាទេតាចបរិហាទេទាតិចិឡ្លាតត្តិ៝ តទេងចិល្តាគីតយ្បិបត្តិទេតាហាកល្តាគីហិ តាងត្តិយាតចកាទេយ ចិតិត្ថិទេត តាងត្តិយចិទេនទេនត ទេតនំ នមុទេចាតិ អគត្តុកំ “ហាកស្ស កិរិយទេត្ថាបបងស្សចិឆាតំ ល្តាឌិបដិទេនឆតត្វ”ត្តិ ចាត្យកាទេចតត្តិ នត្តកាទេទា តិកយយាហ- ‘តន្ថា’ច្ចាឌិ៝ កចត្យ បកាទហទេតាច [ចាបច្ចយទេកាច] តាងត្តិយាចកាទេយា, តចាបិហាទេកា បទេទា ចិទេឆទេយ្យាត្យឆិប្បាទេយតាហ- ‘អចាបិ’ច្ចាឌិ៝ កតត្តិ៝ កចិស្សតិ កាទេល ក្រិយត្វាឃំ ក្រិយាយបុប្បងេ កាទេច ឥ ហាប្បច្ចយាទេយា ចិហិតា, ត៣ាហ- ‘បិកាយ ចដតិ’ច្ចាឌិ៝ អចិហិទេតស្សបិ តាងត្តិយា និដ្ឋទេយចេតិ អឆិប្បាទេយា៝

៩១៑ បដិ

សោតុតាទីសុ ‘សចតំ កាតុត’ព្ចាទិតា វិគ្គហោ៑ សុតេតេតិ សចតត្តិ វិគ្គហោ៑

៩២៑ បុព្ពេ

ចេតិ ភាតិសម្ពន្ធេ ចិសិតោ ភិច្ចត្វា៑ ឯកសទ្ទស្សាតេកត្តត្វា ចិសេសេតិ ‘សព្វាចចេភាយមេកសទ្ទោ’តិ៑ កុតោចាហ-‘សទ្ទាភ’មិច្ចាទិ៑ ឯកសទ្ទស្ស សព្វាចចនត្ត មោរេត្វា សមជ្ឈេត, តមាហ ‘ឯកសព្វាចច្ឆិត្តោ’តិ, តទត្វាតិ ក្រិយត្វស្សត្វា៑ យទិបិ ‘បុព្ពំ ព្យាបារ’ន្តិ សមុទាយេ ឯកទេសរូបេតា ព្យាបារោ ភិន្នាទិយមាភោតិ ចុត្តំ, តថាបិ បុព្ពសទ្ទេន ព្យាបារវាចកោ ក្រិយត្វា ចុច្ចតេ ក្ខបធារា, តេនេវ ‘តេសុ យោ បុព្ពោ តទត្ថោ ក្រិយត្វា’តិ ចុត្តិយំចុត្តំ៑ ភត្ថ ច សត្តិ ការកំ, អញ្ញា ច បុព្ពកាលកិរិយាយ សត្តិ, អញ្ញា ឧត្តរ កាលកិរិយាយ, តស្មា កុតោ ឯកកត្តុកត្តមិច្ចាសង្កាយ បដិបិទេទត្វា អាហ- ‘យទិបិ’ច្ចាទិ៑ សត្តិមតោ ទព្ពស្សាតិ ទេវទត្តាទិកោ សត្តិមតោ ទព្ពស្ស៑ តទញ្ញាទោរាបិតិ ឯកត្តស្ស អញ្ញាទោរាបិ៑ ឯក កត្តុកានំ ព្យាបារានំ កមាភិធាភាយ ពុភាទយោ វិធីយមានា ភាវេចយចុប្បន្នា សក្កោន្តិ កមមភិធាពុត្តិ ភាវេចព្យូហាភិសម្ពន្ធេ៑

ឯកកត្តុកានន្តិ ពហុវចនត្តា ‘ភុត្វា បិត្វា វជតី’តិបិ ភវតិ៑ ភុត្វាសិន្តេត្វ អនេកកត្តុកត្តា ភុញ្ជិត្វាបិ ភវតិ៑ បិលិតិ យាភមិច វិសុំ វវភមត្តទេភ ពុភាទិវិធិប្បដិបិទេយមាហ- ‘មុខំ ព្យាទាយ សុបតី’ច្ចាទិ៑ ព្យាទាយាតិ ទាធាតុស្ស វិអាបុព្ពស្ស ត្វាប្បច្ចយេ “ទេប្បា ចា ត្វាស្ស សមាសេ”តិ (៥-០៩៣) ត្វាស្ស ប្បាទេសេ រូបំ, មុខវិវរណំ កត្វាព្យទត្វា, ព្យវធាយកកាលស្សាតិ ព្យាទាន សុបនាភមត្តទេទេយា ការេលិ តស្ស, ភេទាភុបលក្ខណត្តិ ភេទស្សាទស្សត់៑ ភេទស្សីត់ ពោសញ្ចិវិជ្ជមានត្វា’ពោហិធី’តិ ចុត្តំ៑ សហភាវេបីតិ ព្យាទានសុបនានំ សហភាវេបិ៑ ចន្ទិតពោ ភត្តរាសិ៑

អភិមតា បិលិភិយានំ, បរាយ ភទិយា បត្តេតា-ធរោ វិសេសី យតេតិ អប្បត្វា ភទិយ្យត្តេតា’តិ ចុទេត្ត ភទិយា ឱរភាវេក បត្តេតាតិ អទេត្វា៑ ភវតិ, តទេតា ច បិទេរក្ខតភឹវិសិទ្ធោ បត្តេតា បតីយតេ៑ អចទេភ បត្តេតភ បរា ភទី វិសេសីយតេតិ អតិក្កម្ម បត្តតំ ភទីតិ ចុទេត្ត បិទេរ ភទិយា ឱរទេរ បត្តេតាតិ អទេត្វា បតីយតេ, តទេតា ច ឱរភាវេក បត្តតវិសិទ្ធោ ភទី វិញ្ញាយតេ៑ ភវតិទោ សត្តត្វ សមុទេ សតិ ឯកកត្តុកតា បុព្ពកាលតា យថា កម្ម ទេត តថា ទស្សេតិ ‘បត្វំ ភ បទេប្បាតី’ច្ចាទិ៑ ភិកាយយតិ ‘តទេវ’មិច្ចាទិតា៑

ភុត្វា ភុត្វា កច្ឆតីតិ បទេរ-ញ្ញាថា ភិបច្ចត្តិយាកច្ឆត្តិ បិលិភិយាទេយា, តព្រាហ- ‘ឯកកត្តុកាន’មិច្ចាទិ៑ អាកិណ្ណញ្ញាចកេយ ការណំ បុច្ឆតិ ‘យទេច្ចវ’មិច្ចាទិ៑ ចុត្តមេវ ចុជយតិ ‘យេហិ’ច្ចាទិតា៑ យេហីតិ វេព្យាករណេហិ៑ វិវក្ខាហំ អភាហមិច្ចាទោ បទេញ្ញាថា បដិបន្តាតទាហ- ‘កម្ម’មិច្ចាទិ៑ សកទេក្កតិ បិលិបិទាទិកេ-ត្តភិយេវយេវ៑ ណំ បច្ចយោ អភិមតេតាតិ សម្ពន្ធោ៑ កិំ ណមប្បច្ចយេភាតិ ច្លាធំ ចុត្តំ ហោតីតិ សម្ពន្ធោ៑ អញ្ញាថា សិទ្ធិប្បការមាហ- ‘វិធស្សិ’ច្ចាទិ៑ កិំ វិសិដ្ឋត្តិ បុដ្ឋិត្វា វិវក្ខាតេភ វិសិដ្ឋត្តិ ទស្សេតុំ វិវក្ខាហ’ន្តិ អាហ៑

ឌឹចក្កាហសន្លាត់ ហហលយកាសឹតិ អេត្វា៓

អាញ្យាតត្តិ អកាហឃឹតិ អាញ្យាត់ កត្តព្វារូបត្តិ ប្តយាភា ហហល កិរិយាឃ កយុត្តិ ឥតិខេតិ៓ តត្តិសេយតឃ្យិតិ កត្តព្វារូបិយ ហហល កិរិយាឃ ចិសេយតឃ្យិ៓ តឆាក្មតេយចាតិ កត្តព្វារូបេយច៓ តឆា ឥចតិ កិរិយាចិសេយតេ ឝូតិឃាឃ លយត្តេ ឌាតេ សតិ៓ លយត្ត រូបត្តិ លយត្តស្ស រូបំ ឃស្សាតិ ចិក្កហា៓ ហ៊បច្ចឃេតិហ កិត្តិតេតិ សប្តេត្តា៓ ប្តហេតិ ប្តយស្តិ ញាកាលោ៓ កិត្តិ បឃោឌត៓ បចាឌឹតោតិអាឌិសេដ្ឋត តេហិ អចិហិតលយច្ចឃា កហិតា៓

៤៣៓ ឥត្ថា

ឃោ សាឆយិត្យាទេដ្ឋ តច តិដ្ឋយុបកតោតិ ឃោ កដាឌិសាឆយិត្យំ តិន្ទត្តឃិត្យំ អាទេដ្ឋ តិដ្ឋំ បរិសេយត្តិ៍ ត ចោបកតោ តប្យេត្វា៓ បចេត្វា-ត្យបរតោចាតិ ឃោ បត្តតាឌិ តិច្ចប្បចតោ-អចិរតោ តេតេច តិដ្ឋ តោបកតោសោចត្តយាតោតិ ចូច្ចតេតិ ឃោឌតា៓ តត្តិ សឃកិរិយាក្ខទេតាតិ ឃឆាចូត្តកដាឌិចិសេឃ កិរិយាឃុពេត, ប្តគំ ចូត្ត តេហាតិ "ឃឆាចូត្តកដាឌឹតំ ចត្តយាតត្តា តត្តិសឃា កិរិយាបិ ចត្តយាតា ៤ចាតិ ត៎ក្ខទេត ព្រឹយត្វចិសេសត"ត្តិ៓

ក្សាតិ ឥចឥត្វាតិ ៤ត្វ ឃត្តុបិ ក្សាយាតោ ហសតិ លត្តុតិ [ចឥតិ] ហិតិឃំ បិចតិ, តឆាបិ ឃូត្វា ចត្តយាតតា កត្តុបិន្នឹតស្សាទេម្ភា ត បរិសេយត្វាតិ ចូត្តំ- 'សាឆយិត្យាទេដ្ឋ ត ច តិដ្ឋយុបកតោ'តិ៓ តិដ្ឋត្តិ បត្តតាតិអាឌឹសុ តិច្ចេសុ បត្តតាឌឹសុ ក្មតាភាកតាតឃេសម្ភា តត្តិសេឌិតោ ចត្តយាតស្សាប្យេសម្ភា ឃឌឹបិ កាលចិកាតោ ត ចិញ្ញាឃតេ, តឆាបិ អាទេដ្ឋស្ស ផាតស្សាបរិសេយត្តិយា ចត្តយាតា ៤ចាតិ ចូត្តំ- 'បចេត្វា-ត្យបរតោ ចា'តិ៓ កត្តុចិសេសតេ សតិ តោ ឥតោសោច្ចាហ- 'កត្តុ ចិសេសតេ'ច្ចាឌិ៓ ប្តហាបិ សិឃា កត្តុតោ ចត្តយាតត្តា, ចត្តយាតត្ត សេចាស្ស បកាសេត្យយត្តិ ចូត្តំ "អបឍយា សយាតាឌិកាទោលោ"ត្យាឌឹហិ (១-១-១៣) អេតេកហិ សុត្តេហិត្តប្បច្ចឃា បិលិតិឃេហិ ចិហិតោ៓

ប្តឆ បត សាយន្លោត ចិហិតត្វា អាហ- 'សាយន្លោតា'តិអាឌិ៓ សត្តោ 'អស-ក្សិ'ត្តប្បច្ចឃា៓ "កត្តុ ទិ លេ" (៥-១ប) "ត្តយាតាត្តិ ឃិឃុត្ថាឌិលេបិ"តិ (៥-១១០) អកាទស្ស លេបិ៓ តបត្តោ 'តប-សត្តាបេ'៓ ឌប្យត្តោ 'ឌប្យ=ចឥតេ'៓ បឍត្តោ 'បឍ=ក្ខច្ចាទោលោ' បចត្តោ 'បច=បិកោ'ឆាទឃត្តោ 'ឆទ=ឆាទោលោ'៓ បឃោឌកញ្យាបិទេ ហិ, ឆរិត្យំ បឃុញ្ញាយាតោ ឆាទឃត្តោ៓ ឌិស្សត្តោ ឌិស ធ្យសអប្បីតិឃំ" ឌិចាឌឹហិ ឃក" (៥-១១) ឃឌត្តោ 'ឃឌ-ឥឆចប្មឌាឃំ'៓ អទហត្តោ 'អទហ-ប្មឌាឃំ៓ ឃឆាចាតិអាឌិតា អបឍយាសយាតាឌិកាលាឌឹសុ 'សំចិន្នយាតោ ចិទោចយាតំ ឌប្យយាតោ'ច្ចាឌឹសុ យាតោ ឥត្តា ចិឃ ដដ្ឋត្តោតិ ចឥតិ៓

៤៥៓ យាតោ

កាលកតោ អចត្តាចិនេនោ ចយោ។ យាតោចាតិ ព្ចយិតាត្តប្យត្ថយាកាចយាហ។ ឃុត្ថ្យាតា'ឃុឆ=នព្យហាតេ' "ឌិចាឌីហិ យក" (៣-១៧) "តចក្កចរណាត"យិត្ថាឌិតា (១-៣៥) ឆស្ស តេនា"ចក្កលនេហិ តេ"តិ (១-៣៨) យស្ស ច។ "ចតុត្តក្ខតិយេសេ្វស"ត្តិអាឌិតា (១-៦៣) ឈស្ស ខេវា។ តត្ថយាតា 'តត្ថ=តត្ថេត'។

៩៤។ តេស្ស

សចិនយេតិ កត្តទិ ភាចេ កេយ្ខច។

៩៥។ ល្វាគ

ល្វាគយោតិ 'ល្វាគយោ'ត្ថេតត ស្ុត្តត។ កតិបយឆាត្វាឌិបរិក្កេហតាតិ ឆាតចោ បកតិក្ខតា អាឌី យេឃំ កាលិឌីតំ តេ ឆា ត្វាគយោ តេនំ បរិក្កេហតាតិ អត្វោ។ កាលេវ ចត្តយាតាឌិ, ការក់ កត្តាឌិ បក់នេត តិឃយេត បត្ថយោ ករិឃតេ ខុតព្វាតិ បកតិ។ កាក្រិឃំ អាឃុកាឌិ។

ការិយចិនេសត្តិ អាគេសាឌិការិយចិនេស។ ការុ សិប្បិខាតិ ចិនេនោ។ តត្ថកាគយោ (តត្ថកកយ្ខ) ការតត្តចាឃខេកតហាបិតា បត្ថា ការេចា ចារុធារុតិ ចត្តយាតេ កាលតិឃយេតាញ្ញាតាបិ កចិស្សតិ។ ខុចំ ការុអាឌីសុបិ។

៩៨។ ពល

ពលសាតត្តិ ចុតេ្តត តគត្តក្កហណំ កេឆយិត្ថាហ- 'បត្ថយក្កហណេ'ត្ថាឌិ។ ឮាព្យាតត្តំ, តត្ថ សុតេ្តត ខុកស្សតោតិ បុល្លិត្ថេក តិតេ្ថសោ, អាឌីតិ ច តត្តិនេសតំ, ខុចំ សតិ តប៉ុសកោត ចិចលំ កធំ ឃុត្តីតិ អាហ- 'សតេ្ថ'ត្ថាឌិ, អឆ ខាកតេត្ថាគោ បុឆកចយចេកស្សរស្ស ខាកនត្ថស្ស ច បតេ្ថក់ កព្វា ត ត្តិភាចេចាត្ថាហ- 'តេតេច'ត្ថាឌិ។

តេតេចាតិអាឌីតិ ខុកស្សតោត្ថស្ស ចិនេសតត្តតេហតុតាច។ អចយចេកស្សរស្សាតិ ចិនេសតសយាតេសា 'អចយចោ ច សោ ខុកស្សតោ តេ'តិ។ អចាឌីហិ ខុកស្សរចិនេសតតេត្តប្បចយចេកស្សរស្ស កព្វា ត ត្តិភាចេចាត្ថាហ- 'ខុកេស្សចាឌិត្តា'តិ។

ព្ចតស្សាតិ បឆយកស្សតេតា-ខាស្សាចយចេកស្សសរស្ស។ គោសគ្គត្តា តេត្ត ចិនេសតសយាតេសាតិ ចត្តយាហ- 'ខុកស្សតោតិ'ត្ថាឌិ។ តឆា សតិ តេកា គោតេសាតិ អាហ- 'ខុតេកា តេ'ត្ថាឌិ។ សតោឌីតិ ច ចុតេ្តត 'ព្រហ-ឈខេត'ត្ថាឌីតយេច សិឃា។

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨷᨴᨲᩥᨿᩥᨿᨿᩮᨲᨧᩣᨠᩣᩁᩮᨲ ᨷᨧᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᩔᨲᩮᩣ ᨲᩮᨶᩮᨧ ᨲᨧᨿᨧᩣᨷᩥ ᩋᩈᩘᨡ᩠ᨿᩣ ᨷᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨧ ᩏᨠ᩠ᨠᩔᨲᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣᨧᩣᨧᨿᨧᩣᨲᨿᩥ

ᨷᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᨷᨷ᩠ᨿᩣᨲᩥ... ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩣᩁᨠᩣᨴᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨴᩥᩔ ᩏᨠ᩠ᨠᩔᩔ ᩈᩣᨿᨭᩮᨶ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩈᩣ, ᩏᨧ᩠ᨧᩣ ᩈᨿᩩᨠᩣᨿᩔ

ᨲᨧᨿᨧᩣᨲᨴ᩠ᨵᩣᨠᩔᩁᩣᨲᩴ ᨧᩥᩈᩴ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᩮ ᨠᨲᩮ ᩋᨲᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᨷ᩠ᨿᩣᨲᩦᨲᩥᨴᨿᨷᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣᩉ- 'ᩈᨠᩥᩈᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨿᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᩣᨧᨿᨧᩔ ᩈᨿᩩᨠᩣᨿᩔ

ᨠᩉᩃ'ᨲ᩠ᨲᩥ᩼ ᩈᨠᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨿᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩏᨠᨧᩣᨴᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩣᩁᨠᩮᩣᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩼

ᩈᩣᨧᨿᨧᩔᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨧᨿᩮᩉᩥ ᩈᩉ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩔ ᨲ ᨧᩥᨲᩣ ᨲᩮᩉᩥ᩼ ᩏᨧᩥ ᨿᨬ᩠ᨬᩮᨲ "ᨿᩔ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᩮ ᨠᩕᩦᨿᩣᨲᩮ ᩈᨴ᩠ᨴᩣᩈᨿᨧᨿᨧᩣᨲᩴ

ᨠᩉᩃᩴ ᨠᨧᨲᩥ, ᨲᩔᩮᩅ ᩈᨿᩩᨠᩣᨿᩔ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩣᨧᨿᨧᩣᨲᩴ, ᨲᩮᩈᩴ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᩮ ᩏᨠᩣᨿ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᩔᨷ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲ ᩈᨴ᩠ᨴᩣᩈᩴ ᨠᩉᩃᩴ ᨠᨲᩴ

ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᩣᨧᨿᨧᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨿᩩᨠᩣᨿᩔ ᨧ ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨲ ᨲᩮᩈᩴ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᩣᨿ ᩈᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨿᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᨧᩥᨲᨭ᩠ᨮ"ᨲ᩠ᨲᩥ᩼ ᨷᨷᨷᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩮᨿᩣᩉ- 'ᩋᨧᨴᩮᨧ'ᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥ᩼ ᨭ᩠ᨮᩉ

ᨮᩣᨶᩮ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᨠᩥᨷ᩠ᨿᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩅ ᨷᨠ᩠ᨠᩣ᩼ ᨲ᩠ᨲ ᨮᩣᨶᩮ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᨷᨴ᩠ᨵᩮ ᨴᩮᩣᩈᨴᩔᨲᩮᩣ ᨠᩥᨷ᩠ᨿᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᨲ᩠ᨿᨿᨿᩮᨧ

ᨷᨴ᩠ᨵᩣᨲ᩠ᨲᨷᨠᩮᨲᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨴᨿᨲ᩠ᨲᩣᨧ ᨮᩣᨶᩮ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᨷᨴ᩠ᨵᩮ ᨠᩣᨧᩥᨲᩴ ᨴᩮᩣᩈᨿᩣᩉ- 'ᨷᨴᨿᩮᩔᨠᩔᩁᩔᩥ'ᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥ᩼ ᨠᩥᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩮᨿ᩠ᨿ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩼

ᩈᨴ᩠ᨵᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩩᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᩃᩴ ᨧᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩃ ᩈᨴ᩠ᨵᩮᨿ᩠ᨿ ᨮᩣᨶᩮ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᨲ ᩈᨿᩩᨧᨲᩥ... ᨷᨲ᩠ᨲᩣᩁᩃᩔ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ(ᨲ᩠ᨿᩣᨴ) ᨴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ᩼ ᩈᨴ᩠ᨵᩩᨷ

ᩈᨴ᩠ᨵᩮᨿ᩠ᨿ ᨮᩣᨶᩮ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳ [ᨲᨧ᩠ᨧᩣ (ᨷᩮᨷᩥᨲ᩠ᨲᨠ)] ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ᩼ ᨲᨳᩣ ᨧᩣᩉ- 'ᩁᩩᨷᨧᩩᩁᩮᨿ ᨧᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣᨲᩮ'ᨲᩥ᩼ ᨲᨳᩣ ᩈᨲᩥ ᨲᩥᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨴᨿᩮᩣ ᨮᩣᨲᩥ

ᨠᨧᨲᩦᨲᩥ ᨮᩣᨲᩥᨲᩮᩣ ᨲᩥᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᨧᩥᨲᨭ᩠ᨮ, ᨲᩥᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᨴᩣᨲᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩥᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᨲᩣᩉ- 'ᨷᨠᨲᩥᨷ᩠ᨿᨧ᩠ᨧᨿᨧᩥᨠᩣᨠᩣᨠᩣᨧᨲᩮᩣ'ᨲᩥ᩼ ᨲᩮᨲ ᨷ᩠ᨿᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨷᨴᩮ

ᨷᨠᨲᩥᨿᩣ ᨧᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣᨲᩴ ᨠᩣᩁᩥᨿᩴ ᨲ ᩈᩥᨿᩣ, ᨲᩮᨲ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ- 'ᩋᩔ ᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲ ᨲ ᩈᩥᨿᩣ'ᨲᩥ᩼ ᨷᩥᨷᩥᩈᨲᩥ 'ᨷᩥ=ᨷᩥᨲᩮ'᩼ ᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨳᩣᨿᩴ ᨷᩥᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩥᨲᩩᨿᨲ᩠ᨲᩣ "ᨲᩩᩣ"ᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨲᩣ

(ᨴᩦ-᪙᪑) ᩈᩮᩣ᩼ 'ᨷᩥᩈ ᨷᩥᩈ' ᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᨲᩣ-ᨬ᩠ᨬᩔ ᩃᩮᩅᩥ, "ᩁᩮᩔᩣ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩔ" (ᨴᩦ-ᩃᩥ᪓) 'ᨲ ᨲ ᩈᨿ᩠ᨿᩔᩥ᩼ ᨠᩥᨷ᩠ᨿᨿᩮᩣᨣᩮ ᨲᩩ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᩮ

ᨲᩣᨿᩴ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᩈᨿᩣᨧᩥᩈᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ- 'ᩋᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨲᩥ'ᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥ᩼ ᨠᩥᨴᩣ ᨠ᩠ᩅᨲᩔᩣ ᨲᩥᨴᩥᨲᩣ ᨴᩣᨲᩩᩁᩔᨧ ᨠᩥᨴᩣᨠ᩠ᩅᨲᨲ᩠ᨲ ᨴᩦᩁᨷᨲᩥ᩼

ᩃᩥ᪐᩼ ᨷᨴᩮᩣ

ᨿᩮᩣᨠᨧᩥᨠᩣᨠᩣ 'ᩋ ᨴᩣ'ᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᨿ᩠ᨿᩮᨲ᩼ ᨿᨴᩥ ᨲ᩠ᨿᩁᩣᨷᩥ ᩃᩮᨴ᩠ᨵᩥ ᩋᨴᩥᨿᨲᩣ ᩈᩥᨿᩣ ᨲᨴᩣ "ᨲ ᨲ ᩈ ᨷᨴᩮᩣᨠ᩠ᨠᩣᨲᨿᨷᨠᩔᩁᩮᩣᨴᩥᨴᩮᩣ"ᨲᩥ ᩏᨠᩮᨿᨧ

ᨿᩮᩣᨠᩴ ᨠᩮᩁᩮᨿ᩠ᨿ᩼ ᨷᨴᩮᩣᨷᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨧᩥᩉᩥᨲᩣ ᩋᨲᩣᩋᩣᨴᨿᩮᩣ ᨴᩣᨲᩩᨲᩮᩣᨧ, ᨲᩣᨭ᩠ᨮᨲᩮᩣᨲᩥ ᨷᨴᩮᩣᨠ᩠ᨠᩣᨧᨲᩈᨲ᩠ᨲᩥᨴᩣᨲᩣ ᨧᩈᨴ᩠ᨴᨠ ᨴᩣᨲᩩᨧᩥᩉᩥᨲᨷ᩠ᨿᨧ᩠ᨧᨿᩣᨧ

ᨠᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ- 'ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨿᩥ ᨴᩣᨲᩩᨧᩥᩉᩥᨲᨷ᩠ᨿᨧ᩠ᨧᨿᩮ'ᨲᩥ᩼ ᨿᨴᩥ ᨷᨲ ᨠᩩᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᩣᨠᩥᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩮᨴ᩠ᨴᩣ ᨧᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᩥᨿᩣ, ᨲᨴᩣ ᨠᩩᩈᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧ

ᨴᩴᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨧᩮᨴᩥᨲᨭ᩠ᨮ᩼ ᨧᨭ᩠ᨮᨿᨲᩥ ᨿᩮᩣᨿᩩᩉᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩦᨲᩥ ᨠᩩᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨿᩩᨭ᩠ᨮᨿᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲ᩠ᨿᩣᨴᨿᩮᩣ ᨠᩩᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨠᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩣᩉᩩᩃᩥᨴᩥᨠᩣᩁᩣᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩴ

ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ᩼

ᩃᩥ᪑᩼ ᩋᩣᨴᩥ

ᨷᨴᩮᨿᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨲᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᨴᩮᩅ ᩏᨠᩔᩣ᩼ ᨲᨲ᩠ᨳ "ᨲᨲᩈᩣᨲᨿᨷᨠᩔᩁᩮᩣᨴᩥ ᨴᩮᩅ" (ᨴᩦ-᪙ᨴ) "ᨷᨴᩮᩣᨠ᩠ᨠᩣᨿᩴ ᨴᩮ"ᨲᩥ (ᨴᩦ-ᩃᩥ᪐) ᨷᨴᨿᩮᩔᨠᩔ ᩁᩔ

ក្ខិត្តចត់ ‘អាឌិស្វា សទា”តិ ៗ ក្ញតិយស្ស, តស្វា កចយញ្ញាស្សុច្ចយាតេអញ្ញាស្សៀងក៌និយា តស្វា កតេបិក្ញតិយ ក្ខិត្តចតេបចេយក្ខិត្តចត់ សម្ពុចទេត្តូចាតិតបចេយក្ខិត្តចតាបចាតេា- ឃំ ខេយាកោច្ចាសក្កិយាហ- ‘បចេយ’ច្ចាឌិ៍ ព្រិយត្តាឌិកាទា ព្រិយត្តាតត្តិ លង្គិយា ក្ញតិខេយតេកស្ស ខេតច សម្ពុត្តា បចេយក្ខិត្តចតស្សចិឆាយ កយញ្ញាចាព្យយញ្ញា ក្ញតិយស្សាតិ ត ចាព្យកេតេាតិ អាហ- ‘ខុតេក’ច្ចាឌិ៍ អស្សាតិ ‘អាឌិស្វា សទា”តិ អស្ស ខេយាកស្ស, បុត្តខេយាកេតិ បុត្តោហិ ក្ខិហិ ស្មុត្តហិ៍ “អាឌិស្វា សទា”តិ សទេយក្ខិទេត្តុតុបិកាយ សាយទេត្តាត សក្ខុទ្ធបស្ស ក្ខិត្តចតចិឆាតទោា បុទ្ធោ ចិយ ញូញ្ចាតយុត្តខេស្សច ចិឆាត់ តខេចចិដ្ឋត្តត្តាតិ បចេយក្ខិត្តចត សម្ពុត្តិតោ ញូញ្ចាតស្ស ក្ខិត្តចតងាំឆាញ្ចកាត្តត្តា៍

លិ៍១៍ តបុ

បដិតិបិត្តត្តិ តិបិត្ត តិបិត្ត បតិ បដិតិបិត្ត, តិបិទេត្ត សតិតិ អទេត្តា៍

លិ៍១៍ ឃឌិ

បចេយកស្សទស្ស បចេយក្ខិត្តចត់ ចិសខេយា, ក្ញតិយកស្សទស្ស ក្ញតិយក្ខិត្តចត់, ខេតាហ- ‘ឃចា ចិសយ’ត្តិ៍ បចេយ ក្ញតិយ តតិយ ក្ខិត្តចតត្តិ ខុត្ត បុត្តតិ បចេយំ សក្ខុទ្ធបំ, ត្តិត្តតិ ក្ញតិយំ, ឃិសិតិ តតិយំ៍

លិ៍៩៍ ៣ ៤

៣ប្បច្ចយាឌិ កទិយតិតិ ខេសខេសា៍

ប៉័១៍ ឃុច

ចត្តបទេត្តាតិ ចត្តសយាសា បទេត្តុតត្តា៍ ខេតត បខេច្ចកាតិ សម្ពុខេត្តត្ត៍ សយាតាឌិកទេលាខេត្តត ចិខេសខេតត្តិ សម្ពុខេត្តា៍ អាចទិខេយត ខេយាចិកត្តិខេលិខេបខេតច តិដ្ឋិត្តា អាហ- ‘លុត្តខេយាចិកត្តិខេកា ចា តិខេដ្ឋខេសា’តិ៍

ប៉័១៍ លហុ

ទ្ធបិយតិតិ ទ្ធបិតា, បច្ចយស្សាតិ តិប្បច្ចយស្ស៍ កាតុចាត្តុកទេលាយតត្តក៌ និយាតិ ឈក្កិកទេលាស្ស បច្ចយត្តាកាខេច (ត់) តិចាត្តុតស្ស កាទិយស្សាកាចា ‘ត ខេត កាតុចាត្តុតាកខេយទុ”តិ (៤-ប៉័៥) បដិខេសធា កាខេចាតិ កកាទាតុចាត្តុយតត្តក៌ និយា៍

ប៉ទ៍ គេព

បុដ្ឋិឃិត្វាតិ ចិក្កឃ្យាតេត្វា, តស្ស “បុដ្ឋាឌិតេតា”តិ (ទ៍-០៣១) ខេធា សេសំ ទុត្តគឃេបច ៤ ឌ្ឌគប្បិខិសេឍបុខេលគាតិ ៤ឌ្ឌគប្បិខិសេឍស្ស បកាតត្វា ទុត្តា ចិគិតព្ទត្តិអាឌិឃុ ចិឃិត្វ ចិឃតិ ចាតិអាឌិតា ចិក្កេហា ចិគិតត្តិអាឌិឃុ ចិគតា ឃាតិ(អាឌិតា) គត្យ ច (ទាំអាក)ខេយា, គ បច្ចេឃាតិ កឆប្បច្ចេឃ “លហុស្សុបត្តស្សា”តិ (ទ៍-ប័១) ៤ឌ្ឌ បខេប្បាត្តិ កឆខេច្ចា ឃប្បិខិសេឆាច្ចាឃក្តិឃាហ- ‘ទាំខេស្ស’ច្ចាឌិ គត្យចាឌិយិត្រ ឃុចណ្ណាកិ កឆខេយត្វបុឃខេក្កាតិ អាហ- ‘ឃកាបិគំ ក្យក្កេលាតិ’ច្ចាឌិ

បខេត្វាការស្សាតិ ឆុឃខេក្ខ ក្ខការស្ស បខេត្វាការស្ស ឃុចណ្ណច្ចាឌិតាបត្តស្សាតិ (តគ្គា) តុំ បច្ចេឃុ ច លិខេតា បត្តស្ស ចា ចិឆាតា គ ទាំ ឆុតាខេបតព្ទត្តិអាឌិបិខេធ ទាំយិត្រអកខេត “អញ្ញាត្រាបី”តិ (ទ៍-ប័លិ) បឌិខេឃឆាការចោ ឆុតាខេបតីតិ បិខេធតិយិត្រល ច “ក្ខចិ ចិកានលាត”ត្តិ (ទ៍-០៩០) ចិកានលាខេលិខេប ច ៤កាខេនា អឃតិ តាកខេយ “ឃុចណ្ណ”ច្ចាឌិតា ៤ត្តុំ ឃិឃា តប្បិតាកខេយ ក្ខបត្តត្វា ខេតព្យឆិប្បាខេឃតាហ- ‘តឆាបិ’ច្ចាឌិ បក្កត្តនយាហ- ‘តាកខេយ’ច្ចាឌិ

ប័លិ អញ្ញា

ឃយ ឌយ-ក្ខបឃខេយ ឃខេយតីតិ ឃយខេកា, ឌខេយតីតិ ឌយខេកា, ឌគ-ឌគខេគ, ឌខេគតីតិ ឌគខេកា ឆាឆ=ឆាគ្គខេគ, ឆាឆតីតិ ឆាឆខេកា

ឆ័១ បធា

គិបច្ចតិ គិបច្ចគំ បយច្ចខេត បយច្ចិតព្ទា បយច្ចតាឃ បយច្ចិតុំ បយច្ចតិ បយច្ចគំ

ឆ័៣ ឃំចា

ទុត្តិតត្តិអាឌិឃុ ខេនាឆតាឃាតិ ចិក្កេហា

ឆ៉ា ក្តិយិត្រា

គត្យ កិយត្វយត្តក្កហលំ ឃខេតា “ក្តិយិត្រលិខេបិ-គ្គព្យច្ចាគស្សា”តិ ទុត្តា, “លក្ខិឃត្តស្សា”តិ (០-០លិ) អត្តខេស្សច ខេលិខេបិ ឃិឃាតិ ខេចាឌគំ យគឃិ គិឆាឃ តក្កហខេលា បខេឃាឌគំ ឌខេស្សខេត្វា អាហ- ‘អត្តក្កហល’យិច្ចាឌិ ខេលិបចិឆិស្វតិ (ចិអាឌិខេលិបចិឆិឃុ, លក្ខិ គិក្ខិក្ខត្តិ) “ចិយត្វ ចត្វ”ត្តិ (៣-០៣ប័) លក្ខិគិក្ខិក្ខិ កឌត្តចិឆិចទិតត្តព្យាបិនំ [តឌត្តចិឆិចិនខេកឌតាច្ចគព្យាបិនំ (ខេបិត្វខេក)] គិស្សាឃាហ- ‘លក្ខិឃត្តស្សា”តី

ព្យាបិទា’តិ។ អត្ថស្សាតិ ចិអាឌិតយិកាទាឌិតោ។ អញ្ញាធាតិ សញ្ញាបហារិនេហិបញ្ញាបភាការេច។ អភព្វក៌ សិយា “លទ្ធិយត្ថស្សា”តិយស្ស

ព្យាបិទសម្ពាធា។ ព្ពុជាតិ លទ្ធិតិទ្ធិដ្ឋាត៌ ចិនេសនេភ ចព្វុយិដ្ឋិព្វុំ អត្ថស្សេច នេហិបបព្វិនោសំ ជនស្សព្យុយាហ- ‘ពជនេត្ត’ន្ទាឌិ។

១០១។ បទ

អឆ ខ្ចិនេព្វតិ កឆយចសិឃនោ សនេដ្ឋ អការេចតិអាហ- ‘បទ’ព្ពន្ទាឌិ។ អភត្ថទស្សនេព្វ “បរិបន្ទសនេយា ហិ”តិ ទុព្វត្តា ពនោ បទស្សាតិ

កិត្តាចសិឃតីតិ នេចាដេភ យុត្តាចិឃ ពជឃុព្វត៌ ជនស្សព្យុយាហ- ‘ភត្ចនេច’ន្ទាឌិ។

១០២។ ធាស្ស

អបទ្ទុបរបុនេឃាកព្វាតិ អពាហុបរបុនេឃាកព្វា។

១០៣។ កិរិយា

នេព្វា ឆ្ចុសិធាព្យនោ ឆ្ចុសឃតីតិ អនេព្វ។

១០៤។ យុហ

“ចនេល្ហ ឃត្ថិ ពជានោជា”តិ បទិកាឃាឃ អឃយនេព្វ “ចនេល្ហ បនេទ ឃំ កាទិឃំ ចំ ពជានោជា ពស្មិ ចនេល្ហ អាឌិក្ខនោ នេហាតី”តិ នេពតិ ពកានេទ

បនេទ។

១០៥។ ចហ

នោពនេព្វចាតិ ចព្វា បន្ទុធាហទលំ ជនស្សតិ ‘ទុឃព្ភី’តិ។ ទុព្វិចចភ៌ យុស្លិក្ខិឃ អព្វំ ចជតិ ‘ក្ខស្សា’តិអាឌិ។

១០៦។

តិធីឃិព្វាតិ ចិក្ខនោហា។

១០៩។ គយា

រាគត្តិ ចុទេត្ត ‘រា-អាទានេត’ព្ពត្ថស្ស គហណយិ ចិន្នារេឃព្យាតិ អាហ- ‘រាគ’ត្តិអាទិ។

១១០។ បជា

សុទេត្ត ‘បស្សា’តិ សស្សទោប គឃ្យាតិតិ ទេស្សព្យយាហ- ‘បស្សាតិ ហិ’តិអាទិ។

១១១។ ចន្ទ

ចត្ត=ចត្តនេតិយស្វា ត្តិប្យច្ចយេ ចា ប្កាកេរា ត ចិហិទេតាតិ អាសយេត ‘គឆ’យិច្ចាទិ ចុត្តត្តិ ទេស្សន្តោ អាហ- ‘ចត្តចត្តនេតិ’ច្ចាទិ។ ចុត្តិយទេត្តតិ និបាតនាតិ “សន្នាទេឃា ចុត្តិយទេត្ត” ទេតត្ត (៦-៥៩) ‘ចុត្តិយទេត្ត’តិ និបាតនា។ ជា=គតិនិចត្តិឃត្តិ ៤ត្ត ‘គតិនិចត្តិឃ’ត្តិ និបាតនា បទេក្ខប្កាកេរា ត ទេហាតិ, ទេតនាហ- ‘ចត្តិ’តិអាទិ។ ចត្តតំ ចុត្តិ ចត្តិ។

១១២។ ឃឌ

គស្ស សន្នស្សាតិ អាហ- ‘ឃ អកាទោត’ត្តិ។

១១៣។ កាបិ

ឪត្តិនិទេក្ខរេតាតិ ព្ពយិតា ឌាតិនិទេក្ខរស្សានិស្សិតត្តា ទេស្សតិ។ ច្ចោស្សច្ចាទិតា ចុត្តិកត្តស្សាទិប្យាណំ ចិចទេតិ។

១១៤។ ឃាឃ

សត្តំ “ឪយ្យារេត ឌឹឈទស្សា”តិ (១-១៦) ទស្សា។

១១៥។ ឌោ

“ទេក្ខា កត្តទិ ចត្តយាទេត”តិ (៥-៩៣) ទេក្ខាតិ សន្តទេក្ខា។

១១០៉ របកា

ក្យក្យៀប្យក្ចុះ អត្តកកាទោ ក្យប្យក្ចុះ អាឌីកកាទោ អត្តាចយចទេគ្វា៉

១១១៉ តឹទោា

តាឌ្លាក្យចយាឌឹឃ្វុតិ តិទ្ធយទោា-ខ្លាឃុ [អឌ្លាស្សិ] ចយាឌឹស្សុទេគ្វឃុ ទេលា ត កចតីតិ អទេគ្វា៉

១១២៉ ឌទ

ជ្រាបិ្យរួរទេក្ខ អកាទឃ្ស ទេលិទេបិ, ទេល ព្យ ឌីទាបយតិ៉ តឃ្សាតិក្យឃ្ស៉

១១៣៉ ឌីរឃ្ស

ឌិឌ្ឌី ឌឃ្សត់, ឌឃ្សតាយ ឌឌ្ជុំ៉ "របទប្យាទេក្ខ"តិ (០-១៣) ក្ខិទេត្ត ឌក្ខទោា៉ "អា ជ្រា"ក្ចាឌីតា (៩-១១) ជ្រាឃ្ស ទទេឃ្សា (អឌ្ឃក្លិ)៉ ឌក្លិឃ្សតិ "កចិឃ្សតិ ឃ្សតិ"ក្ចាឌីតា, (៩-១) ឃ្សតិ៉

១១៤៉ របយា

ចាឌឃ្សទេទតិ ចិកទេប្យត ឌកាទឃ្ស ទាទេឌទេរ៉

១១៥៉ អត

ឌឃ្សាត្យតត្យចត្តយាទេតបិ ឌទេឃ្សច បទេប្យាតិ ចចតតទេលតាតិ ឌទេឃ្សត្យំ បក្លត្តទយាហ- 'អាឌីឃ្សា'តិអាឌី៉ អតឈ្យាហ្យ បទេទឃុ អាបទឹហិ ឌឃ្សាតិយទេយត ឡូឌ្ជក្ចារក្ខិយ ទេតចំ, យឆាក្កយទេយច តិឃ្សិទោាតិ ឌទេឃ្សត្យយាហ- 'អតឈ្យាហ្យ'ក្ចាឌី៉ អាបទឃ្សាតិ អាកាទទោា បទឃ្ស ឌឃ្ស៉

១១៦៉ អត្យា

ចុត្តិយំ ឲតាស្មិំ ចិរវេឃតិ ឲត្ត ឲតាស្មិំត្តិ ឲ្យាឌិត្តចឌ្ឌិតបច្ចយ ចិរវេឃតិ អវេត្វា៍ ចិរ្ណាឃយាតត្វា ឆាបិវេតា វេហាតីតិ កាយ្យវេត៍ ត

ឆាបរករេតាតិ ព្ពយិតា ព្ពង៌ ឌវេស្សតិ “កិន្ទ្ហិ ចចតាត្យារវេតា ចិរ្ណាឃយាតតាយវេត្វត ឆាបឹឃវេត កិន្ទ្ហិ ឆាបរេកាត, អស្មិំយ្យវេក្ល

ចុត្តាត្យារវេតា ពត្វចិ ពស្សចិ ឌាតុវេតា អប្បវេឃាវេកា ចិរ្ណាបឹឃតី”តិ៍ បក្លត្តវេយាហ- ‘ឆាបកត្វាវេឃច ចា’តិអាឌិ៍ របវេត្វតិ

តឆាហិច្ចាឌិតា៍ អរស្សាប្បវេឃាវេកាតិ អរឆាតុស្ស កិស្មិំទ្ហិ តព្ពាឌិវេក បច្ចវេឃ បវេវ កចិតព្ពាត្តិអាឌិតយប្បវេឃាវេកាតិ អវេត្វា៍

ចិតាបិ យុត្តត្តិ “អត្យាឌិ”តិអាឌិកំ យុត្តុំ ចិតាបិ៍ ឲចំ យព្ណាវេត “អរស្ស ក្ឃអាវេឌវេរត រាឌិឃយាតំ របព្ពយិង្ហ៍ ពាហុលិឌិកាវេតា ក្ឃាតុតាច

បិព្ណាតិ ចិតាបិ ក្ឃអាវេឌរយុត្តត្តវត្តិ ពត្វចិ ពស្សចិ អប្បវេឃាកស្ស ឆាបកត្វយ្យិស្ស ឃុឌ្ឍតិ អព្ណាត្វ ករឹឃយាតយិហាបិ អត្វចត្តិ បិឃា”តិ៍

វេឃតិ ឆាតុប្បវេឃាកា ឃស្មិំត្តិ ចិរវេឃ, បិតិស្សាតិ ‘បិ-វក្ល្ខវេលា’តីយស្ស, តប្បវេឃាវេកា បិឃឃតិ បិឃឃិតព្ពាត្តិអាឌិប្បវេឃាវេកា ត

វេហាតីតិ៍ ឲចយុបរិបិ ឃឆាវេឃាកំ វេឆាឃ្យំ៍ ទ្រាស្សាតិ ‘ទ្រា=ចចវេត’ព្ពច្ចស្ស៍ អឌិស្សាតិ ‘អឌ-កក្លវេលា’ព្ពច្ចស្ស៍ ទ្រាអាឌីតិ ក្ឃវេត ទ្រាអាឌិ៍

ឲតិស្ស ច ទ្រាអាឌិស្ឃតិ របព្ពវេត្ថា៍

អចវេឆាវេឆ ឲតិស្ស លិវេរយុ ច ទ្រាអាឌិយុ ច, អវេព្ណត ឲតិស្ស បវេវាក្លាយុ ច លិវេរយុ ច ទ្រាអាឌិយុចាតិ វេឃាវេឌតព្ពាំ៍ របព្ពត្វ

តប្បវេឃាវេកាតិ វេឃាវេឌត្វា អវេត្វា វេចឌិតវេព្ពា៍ ពាហុលំចិឆាតវេតា ឆាតព្ពាតិ វេឃាឌតា៍ ឃក្វិកវេលាត តិវេត្ថរា ‘អរ-វេក្លបវេតតី

យស្សា’តិ ចុត្តុំ, តឌាហ- ‘អរស្សា’តិអាឌិ៍

១១៥៍ អអា

ស្សាតិ ឌាតិតិវេត្ថវេរាតិ អាហ- ‘ទ៌ិស្សតិ’ច្ចាឌិ៍

១១០៍ ត្ត

បុព្ពរវេលិវេប ទ្វបស្ស របាតត្វា អត្តិតា អត្ត ច កហិវេតាតិ ‘រត្តិ រត្ត’តិ ប្ហាហវេលាច្ចយំ ឌស្សិតំ៍

១១១៍ បិឌ

វេត ច បិឌវេឃា វេឌាវេតត្តិតិ របព្ពវេត្ថា៍ អត្វយឲ្យតិវេវវេកហិ កិរិឃា ឃឌិបិ ឆាតុតាច ចុច្ចតីតិ របព្ពវេត្ថា៍ កិ ចិរិង្ហា កិរិវេឃ ច្ចាហ-

‘រាយព្ណាក្ឃតា ចិរិង្ហា ចា’តិ៍ វេរា ចិវេរវេរាតិ វេឃត ចិវេរវេរត ចិរិង្ហា កិរិឃា ឆាតុតាច ចុច្ចតិ វេរា ចិវេរវេរា៍ ចាចក វេកឌវេតាតិ

រាយព្ណាឃ ច កិរិឃាឃ ចិរិង្ហាឃ ច ចាចកាតំ ឆាតុំ វេកឌវេតា វេតតាបឹតិ កច្ចាវេតតាបិ៍ របណ្ហាតំ របណ្ហិតិ៍

១៣១។ កស

កិង្កយទីតិ កិង្ការេទា, កិង្កសទ្ទុបចារោតា កសិតង្ការេត ស្ញិត សស្ស ចុច្ចតិ។

១៣២។ ឆេទ្តា

ឆស្សាកាចត្ត តិប្បច្ចេត្តតិ អញ្ញាហារេនា។

១៣៣។ ឧរា

អត្ថរាសីឃិត្វាតិ អត្ថរិតិដ្ឋា កោយូ តេក្តា “ឧរា ឧស្ស ឧិទ្ធា” (ឧ-១១៤) ឧរាឧតាឃ ឧរាឧិត្វា។

១៣៤។ ខហ

អច ខហស្សាតិ ឆារេឆឧឧទ្ទេត្ត លដ្ឋី កត្វា ត ចិន្នាឃេតតិ អាហ- ‘ខហស្សា’តិអាឌិ។ ឆេឃាកបេជ្ជតាតិ ឆកាេទត ឧហ េឃាកបេជ្ជត ឲកីភារេចតាតិ អេត្វា។

១៣៥។ រុហា

ឡ្ហចាតិ ចុត្តត្តាតិ ឲចំ យន្នាេត “ឃឆាឃំ បច្ចឃារេឆឧា ឧិឃា តឆា ឲេត ឧយាេឧេត-កេតា តិគ្គិេឧឃ្យា”តិ, េតតាហ- ‘ហឡ្អាតិ ចេឆឃ្យា’តិ។

១៣៦។ យុហា

យុេទ្ធាតិ “េឆា េហេតហឹ”តិ (ឧ-១៣៧) តស្ស េឆា។

១៧០។ ភិឆា

ឋយស្សាតិ ‘បឹ-តព្យេភ’តឹយស្ស, ឋហាតិ ឋយស្មឹ ធាភេ។ បិភឃិតិ ឆ្នលោ អហោឃឹតិ អត្វោ ស្នឃឹតិ ឋតិសខ្លោ អាច្បត្វោ, តេភ អឌិឃិ អឌិឃិ អលិឃិ អល្ងឃិតិយេ សក្កឃត្តិ។ ឃាច ក្តិក្កហណាតិ “លោបេ ចណ្ឌាក្កិស្សា”តិ (៨-១៨៥) ក្តិចចភាចសិ។

១៨១។ ធាតុ

អឌិឃិត្វាតិ ឌិត្កោ, អឆឌិតិ ឌិត្កវា។

១៨២។ កិរា

អកិរិ, អកិរិឃិត្វាតិ វា កិណ្ណោ, អកិរិតិ កិណ្ណវា។ អបុរិ បុរិឃិត្វាតិ បុណ្ណោ, អបុរិតិ បុណ្ណវា។ អលិឃិតិ លិណោ លិណវា។

១៨៣។ តរា

អតរិ, អឌិរិតិ កយេភ ជិក្កហោ។ ជិឃិត្វាតិ ជិណ្ណោ, ជិភិតិ ជិណ្ណវា។

១៨៤។ យុធា

អសក្លិតិ សត្តោ សត្តវា។ ‘សជ=សជ្ជេ’តិ យស្សាបិ សត្តោ សត្តវាតិ ហោតិ។

១៨៥។ លោបេ

ចណ្ឌតិ ចណ្ឌិ។

១៨៦។ កុ

អភិភចតីតិ អភិក្ន។

១៩២។ យាភ

យស្ស េលិេបិតិ សព្ពេន្ថា់

១៩៧់ ញ្ញិល

កេហត្វា ‘កហ-ខ្ពបិងាេត’កហំ កត្វា កេហត្វា់

១៩៨់ េប្យា

ឍស្សដ្ឋាត្វពាត្ថស្សាតិ បរិច្ចត្តាត្វពាត្ថស្ស់ ឃការេយត្តស្ស តិចត្តតេត្វាតិ ចិេរសតេត្វាតឹយស្ស អធិប្បាយត្វយាហ់ តធាហិ ចិេរសតំ េកចលឃការេតា ចិសុំ កេរហំ អេត្វា ឃស្សាតិ អញ្ញា បងេត្វ សតិ េកចលឃការស្ស តិចត្តតំ ចិញ្ញាឃេត់ ឃការេយត្ត កហិេត េកា េឆាេសាតិ អាហ- ‘េឃា ចា ត្វាស្ស សយាេសតិហឹ’តិអាឌិ់ បត្វាតិ ‘បត បឆ=កយេត, បង=កយេត’ព្ពច្ចស្ស ចា់

១៩៩់ ត្យុំ

តេឃាបឹតិ ត្យុឃាត រច្ចា់

១៩៩់ ឌិសា

តាប្បេក្កតិ ត អប្បេត្ត បេត្តេឃចាតិ អេត្វា់ ឆាបកាេលិេបិតិ “តិតាលឹសា”តិ (១-១) ឆាបកេតាេឃច ក្កាប្បច្ចឃស្ស េឃា ចកាេរា តស្ស េលិេបិតិ អេត្វា់

១៧១់ រា ត

តត្វ តស្សាតិ ទុេត្ត បច្ចឃតការស្សាតិ កឆំ ចិញ្ញាឃតឹតិ អាហ- ‘តស្សា’តិអាឌិ,តត្តយាតញ្ជាឌឹតំ បច្ចឃាតំ តស្ស “តត្តយាតញ្ជាឌឹត”ត្តិ (៥-១៧១) ហត្តបឌិេសឆា ចិញ្ញាឃតិ បករហេតាតិ [បការេរាតិ (េបិត្វេក)] អាហ- ‘បច្ចឃតការេរាចា’តិ់

១៧២់ កយ

ព្ពន្ធឹឃេតាតិ ព្ពន្ធិតព្ពា់ ឲសតំ ព្ពន្ធា់ ព្ពន្ធឹឃិត្វាតិ ព្ពន្ធិតំ, អាសតយាសិតព្ពា់ អាសតាឃ អន្ធិត្យុំ “ញ្ញព្ពាេត ឌិឈរស្សា”តិ (១-២២) រេស្សា់

១លិ៏លិ៍ ៣៦

អយាតបរច្ឆក្កតេ្ត ញ្ញុអារេឌរេឍត រេតាគាហដិ៍ ៣ទារេតាតិ “យាតឃ្យុយឃ្យា”តិ (ដ៍-១៩) យរេលិរេបិ៍ ៣ឃ្វា ត្តបុត្តាលេក្កឃ្ញ ញ្ញុ អារេឌរេឍត រេតាគាហដត្តិ អាហ- ‘ចចត្តិ៍តេ’ច្ចាឌិ៍

១លិ៏ឆ៍ រេណា

តិក្កហិតឃ្យាតិ “យច្ចារុឆាឌិត”ត្តិ (ដ៍-១ឆ) ៣តតិក្កហិតឃ្យ៍ ៣ហលិឃំ ៣លិញ្ញាត្តិ៍

ត្តតិ រេយាក្កល្លាតបច្ចិ៍កាឌិកាឃំ ឃារេត្តចិលិរិតិឃំ

បច្ចាយ៣ល្លចល្ហតា តិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

លក្ខណក្ខ

១។ ចត្ត

តទត្ថេស្សចាតិ តស្ស ក្រិយត្ថស្ស។ ឯឃា កិរិយាវិសេ្លសតោ អតេ្ថា តស្សេច។ ឧទេតត អាធារេយតំ ក្រិយត្ថស្សាតិ ឆាភេបតិ។ តហិន្ទាឌិភា តទត្ថេស្សច ចិរេសសេត ពារលយាហ។ វុត្តំចិភាតិបរេវង់ចិឃ វុត្តំ ចិភា។ តាបិ ចត្តមានេតឃេច កចិស្សន្តីតិ ឪយិភា ចត្តុយិដ្ឋត្តាតិ ឧត្ត សេសចចតយចនៅឆេតិ។ ឧចការេភា (តិ ចត្តមាភស្សេចាតិ ឧត្ត ឧចសេដ្ឋត។) តន្ត្រីចន្ទ្លាតិ ចត្តមាភចចតិន្ទ្លា។

តំសយឹបស្សាតិ ឧត្ត តសេដ្ឋត យហាកស្សបស្ស វុកដ្ឋចចតាត្សុស្សរលាសន្លាតោ យរលាប្បត្តិហេតុ ឥក្លាត្វកចសន្លារតោ ច កិរិយាចិសេសា បរិក្កហិតោ, តោ ចា ចត្តមាភកិរិយាចិសេសាតិ តោសយុកិត្ថុយាសត្ថាតិ ពេយត អឆយុឌីបតយរលាតិ, តោភាហ-ឌីបត យរលាភយាសត្ថុត្វា’តិ។ ឧចំ យញ្ញាតោ “តក្កាលចត្តមាភកិរិយាចិសេសស្ស ឌីបតយរលាសន្លាតំ តំសយឹបតាចិបិ កិរិយត្តាទំ ចត្តមាភក្កុហលោភ តំសាយឹប្ជំ កឃ្យតិ, ឃថា (កក្ការសយឹបេិ) ឥកេសា កក្កាតិ ចុច្ចតិ តេតា ‘កក្កាឃំ កាចោ’តិ សិឃា”តិ។ វុរេ ឪន្ទាឌិភា បក្កត្តាទំ ចិរេចិតំ ចុត្តិកាសេត, តកុបេកស្សេតុំ យុតឃតិ ‘សកាចតោ’ ឪន្ទាឌិ។

កិរិយាកាលេិតិ ចត្តមាភកិរិយាកាលេិ។ អចសិស្សតីតិ វុរេវុរាសេដ្ឋហិ ឌីបិតអភាកតកាលតោ អចសិស្សតិ។ កិរិយា កាលេតិ ឌីបតយរលាកិរិយាកាលេ។ តស្សាតិ ឌីបតយរលាស្ស។ ចត្តមាភត្តាតិ ឧត្ត ចត្តមានេតឃេច កចិស្សន្តីតិ សេសា។ អតេភាតិ វុរេន្ទាឌិចុត្តិចចតេត។ វុរេវុរាសេដ្ឋហិ អភាកតកាលិចកេយ សតិ ឌិប្បតិ យរតីតិ ឧត្ត ឌីបតយរលាកិរិយាកាលេិ យុេត្យ តកា ចត្តតីតិអាហ- ‘យុត្យ ចត្តមាភត្តុយាហេ’តិ។ វុត បក្កត្តរយុបតីតំ កាលេន្ទាឌិភា ចុត្តិកាសេត, តយុបេកស្សេតុំ យុតយាចត្តុឃតិ ‘អភាកតោ’ន្ទាឌិ។

ចុត្តិឃំ កាលត្យត្តុឃោតិ កាលិតិចត្តុតំ, ចត្តមាភកាលិតិក្កុេយត អភាកតកាលេបិ ឆាហុលកាត្យាឝឃោ ហោន្តីតិ អឆិប្បាឃោ។ តឥេច សយេត្តតិ ‘ភចេត្តច’ឪន្ទាឌិភា។ ត្យាឝឃោតីយិភា សេត្តាសំ អាត្យាតិកាតំ កហលំ។ លស្ស ឌីឈោតិ សឃ្លេន្ត្ល។ កន្ទ្លតីតិ សក្កស្ស សហកាចំ កយិស្សតីតិ អេត្ថា។

២។ ភាយេ

បដិឌាតិស្សន្តីតិ ចត្តមាភេត អភាកតចចតំ, បដិឌាតន្តីតិ អេត្ថា។ ឪតេយ្យត ក្វតោ កចិស្សតីតិ អាសិ, ពរិស្សតីតិ អពរិ, ចេតោ ស្សសីតិ ចេតិតា អសិ, កុច្ឆិស្សសីតិ កុច្ឆិតា អសិ។ អតោកប្បតា អស្សន្លា។ អយរិសតំ អក្លយា។ ឪយិភាចាតិ អតិ្តចចេត ៗបបេក ពោឆា សន្លាវុ

ᨠᨾ᩠ᨾᨿᩣᨶᩮᩈ᩠ᨶ-ᩈᨲᩦᨸᩥ ᨧᨧᨶᨲ᩠ᨲᩮᩁ ᨷᨾᩥᨶᩣᨧ ᩈᩣᨾ᩠ᨬᨧᨧᩮᨶᨶ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᩋᩮᨲ᩠ᨳᩣ᪨ ᨠᩁᩉᩣᨧᨾᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᩮᩉᨲᩩᨧᨧᨲᩴ᪨ ᨲᨳᩣᩉᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨶᩣ ᨠᩁᩉᩣᨧᨠᨾᩮᨾᨧ ᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨶᩣᨾ ᨷᩕᩣᨴᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥ [ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨶᩣᨾᩣᨲᩥ (ᩮᨸᩥᨲ᩠ᨳᩮᨠ)] ᩋᩣᨠᩥᩮᨴᩣᩈᩥᨠᩔ ᨠ᩠ᨿᩪᨾᩣᩈᩔ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨧᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩋᩮᨲ᩠ᨳᩣ᪨ ᨧᩥᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᨾ᩠ᩉᩥ ᨲᩴ ᩋᩈᨧ᩠ᨧᩉᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨾᩁᩥᩈᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨧᩥ ᨧᨴᨲᩥ᪨ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨾᩮᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ, ᩮᨲᨶᩣᩉ- ‘ᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨾᨸᩦ’ᨲᩥ [ᨷᩕᩣᨴᩥᩈᨾ᩠ᨾᩦᨲᩥ] ᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩮᨿᩣᨸᩦᨲᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩔ ᩮᩈᩣᨸᩦᨲᩥ ᨲᩈᨧ᩠ᨧᨶ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᩮᨧᨴᩥᨲᩮᨾ᩠ᨬᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨧᩥᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳᨲᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨧᩥᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᨸᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩮᨿᨸᩥ ᨴᨧ᩠ᨧᩮᨬ᩠ᨬᩣ᪨

ᨶᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨶᩣᨾ ᨲᩣᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨠ ᨴᩩᩮᨲ᩠ᨲ ᨸᨮᩮᨾᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨶᩩᩮᩃᩣᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᩮᨠᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᨸᩁᩥᨿᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ, ᨴᩩᨲᩥᩮᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨶᩩᩮᩃᩣᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᩮᨠᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᨸᩁᩥᨿᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨲᨲᩥᩮᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨾᩮᨬ᩠ᨬᩣᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᩮᨠᩣ ᨴᩥᨠ᩠ᨡᩮᨶᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᨸᩁᩥᨿᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨧᨧᨶᨸ᩠ᨸᨴᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩴ ᩃᨤ᩠ᨤᩦᨲᩥ ᨾᨶᩈᩥ ᨶᩥᨴᩣᨿᩣᩉ- ‘ᩮᩈᩣᨸᨶᩣ’ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨷᨾᩥᨶᩣᨲᩥ ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩥᩮᨿᨧᩥᩉᩣᨸᩥ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣᨧᨠᩮᨾᩣ’ᨲᩥ ᨧᨧᩮᨶᨶ᪨ ᨴᩣᨶᩮᨠᩣᨯᩮᨶ ᨠᩁᩉᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᨲᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩮᨶ᪨ ᨶᩥᩔᩣᨿᨶᩥᩔᩣᨿᩣᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨠᨧᩣ ᨶᩥᩈᩥᩮᨶ᩠ᨶᩣ ᨲᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨶᩥᩔᩣᨿ᪨

᪓᪨ ᨠᩩᩮᨲ

ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨴᩩᩮᨸᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩈᨠᩣᩁᩮᨧ, ᩅᩩᨧᨾᨬ᩠ᨬᨲᩣᨸᩦᨲᩥ ᩋᨠᨸᩥ ᩋᨠᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩦᩮᨾᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᩮᨠ ᩋᨠᩮᨾᩣᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᩮᨠ ᨧ᪨ ᩋᨲᩕᨴᩁᩣ ᩋᩮᩃᩥᨸᩥᨠᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᨸ᩠ᨿᩩᨴᩁᩣᨴᩥᨠᩴ ᨾᩉᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᨧᨸᨭᩥᨸᩥᨴᨶᩣᨿ ᨸᩣᩉᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨧᨸᨭᩥᨸᩥᨴᨶᩣᨿ ᨧ ᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨸᩥᨭ᩠ᨮᩦᨿᨲᩮ᪨

᪔᪨ ᩋᨶ

ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨸᨴᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨾᨬ᩠ᨬᩣᨸᨴᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩮᩔᨲᩥ ‘ᨧᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ’ᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨶᩣ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨲᩥᨴᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩁᩮᨶ “ᩋᩣᨴᩣᨲᩣᨾᩦ”ᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨶᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ᪨ ᩋᩮᨶᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨷᨾᩥᨶᩣ ᩋᩣᩈᨧ᩠ᨧᩔᩣᨠᩥᨧᩥᨶᩥᨾ᩠ᨸᨧᨲ᩠ᨲᩥᨾᩣᩉ᪨ ᩋᩉᩕᩩᨠᨿᨲᨴ᩠ᨵᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨧᩣᩈᨧ᩠ᨧ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᩁ᪨ ᩋᨴ᩠ᨵᩁᨲ᩠ᨲᩈᨧ᩠ᨧᨲ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧᨲᩩᩁᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩁᩮᨠᩣ-ᩅᩕ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨸᩥᨭ᩠ᨮᩮ, ᩋᩮᩉᩣ ᨧ ᨲᩔ ᩋᨴ᩠ᨵᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨬᩣᨲᩥ ᩋᩮᨲ᩠ᨳᩣ᪨ ᨷᨾᩔᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩴ ᨴᩩᩮᨲ᩠ᨲᩣᩉ- ‘ᩋᨲᩦᩮᨲᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥ᪨ ᨠᩩᨠᨿᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩴ ᨧᩥᨧᩁᩥ‘ᩋᨿ’ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨶᩣ᪨ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨿᩣᩁᩮᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲᩦᨲᩣᨿ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᨷᨧ᩠ᨧᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩥᩈᨧᩥᨶᩣᨴᩥᨠᩣᨴᩥᨠᩣᨿᨴᩥᨠᩣᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᩣᨿ ᨸᩩᩁᩥᨾᨷᨧ᩠ᨧᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩥᩈᨧᩥᨶᩣᨴᩥᨠᩣᨴᩥᨠᩣᨿᨴᩥᨠᩣᨲ᩠ᨲᨾᩮᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨠᩈᨲ᩠ᨲᨿᨴᩥᨠᩣᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩅᩩᩮᨠᩣ ᨿᩣᩮᨾᩣ ᩋᩉᩔ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩣ ᨿᩣᨾᩣ ᨸᩉᩣᩁᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨿᩣᩁᩮᨿᩣ᪨

ᨠᨲᩣᨿᨷᨧ᩠ᨨᩥᩮᨾᩣ ᨿᩣᩮᨾᩣ, ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᨴ᩠ᨵᩥᨾᩔ ᨧᩣ;

ᨸᩉᩣᩁᩣ-ᨶᩣᨣᨲᩣᨿᩣᨴᩦ, ᨲᨴ᩠ᨵᨾᨸᩥ ᨧᩣ ᨲᨳᩣ᪨

ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩥᨧᨯᩥ ᨾᩮᨬ᩠ᨬᩣ, ᨠᩣᩃᩮᩥ ᩈᩮᩣ-ᨯᩪᨲᩮᨶᩣ ᨾᩮᨲᩣ;

តត្ថិបេឆេត ឃោត្វញ្ញោ, បោ-តដ្ឋតោ យតោ៍

អកាយត្វាតិអាឌឹយុ អព្រឃ្សអាឌឹត់ បឡ្ហត្ថិញ្យញ្ញុតឃ្សាកាចា ត ព្ពតា៍ ញ្យាយិឃ្សេបឹតិ អដ្ឋតតយិឃ្សេបិ ក្ងតេ៍ តញ្យយាបតិឃ្សេឃ ញ្យាយិឃ្សេ ឃឆា បប្យោតឹតិ ឌឃ្សេត្តា អាហ- ‘បរិឃុឌាបេតាចេ’ក្ខាឌិ៍

អដ្ឋតតតិឃ្សឃោតិ ញ្យាយិឃ្សេ អដ្ឋតតកាកឹតិឃ្សឃោ៍ អត្វុតិ បញ្យោតុ តឌញ្ញាតិឃ្សឃោតិ ញ្យាយិឃ្សឃេច តតោ អដ្ឋតតតោ ព្ពតទាតដ្ឋតត តិឃ្សឃោ អញ្ញាព្រតាតិ ញ្យាយិឃ្សតោ អញ្ញាព្រ ក្ងតកាលេ៍ បបក្កោតិ អា ញុអាឌឹត់ បបក្កោ៍ អដ្ឋហិឃ្យោចាតិ ញ្យាយិឃ្សតាឌឃ្សតត្វំ ចុត្តាំ៍

៩៍ បទោ

បយាបោតិ លក្ខឹបយាបោ ការកបយាបោ ចា៍ តិបិតតតា ចាឃ្ស ចិបេបតោតិ៍ ៦តក្ខាតិ បទោក្លតិ ៦តក្ខា៍ ក្រិយត្វឃ្ស ក្កបិឌិ ចិបេបត់ ក្រិយត្វោបិឌិ, តឃ្ស ក្រិយត្វោបិឌិតោ ក្ងតា តដ្ឋតតឃ្ស បាឆតក្វាទេត ចិបេបត់, ត តុក្ខក់ញ្យត្វោ៍ កប្ពា តោក្ខក់ ចិបេបត់ ញ្យាហ ‘ញ្យចឆ្ឆជ្ញាកាចា’តិ៍ តយេច ចុដឃិតុយាហ- ‘តឆាហិ’ក្ខាឌិ៍

បាឌិឃយាតាតិ ព្ពយិតា ឆាត្វត្វឃ្សាបរិតិប្យត្តាំ ចោឆេតិ៍ តេ បត្តិ ព្ពក្រ្តិឃាត់៍ បត្តា ចិដ្ឋយាតោ ចិបឃោ ឃេឃំ ព្ពក្រ្តិឃាត់ តេ បឡ្កាចោ តត្តាំ, តប្ពា៍ តេតិ បដិបេឆេ, បាឆតក្វាទេត ចិបេបតត្តោ ញ្យចឆ្ឆជ្ញបក្កាចា ឃឆាចុត្តឌោបោ ត កចតឹតិ អត្វោ៍ ឌោបោ កាចយេច ឌឃ្សេតុយាហ- ‘ឃឃ្សិ’ក្ខាឌិ៍ ឃឃ្សាតិ ឆាត្វត្វឃ្ស៍ តត្វាតិ តប្ពិ អប្យក្ខក្លោ ឆាត្វត្វោ៍ ការកាត់ បត្តិបកាចត្តា បាបិ អបក្ខក្លា ចាតិ ចោឌេតិ តតុចេក្ខាឌិតា៍ អបត្តោតិ អបយត្វោ៍

អត្តាតាយ អត្តតោ បក្ខក្លោតិ តត្តិបេឃ អយព្យាកាឃ្ស ចិឆាតយឃុត្តត្តិ យតបិ តិឆាឃ ឃំ ចុត្តាំ ចុត្តិកាទេត, តយុបឌឃ្សេតុយាហ- ‘តតុចេ’ក្ខាឌិ៍ អត្តចោឆឹឃាបិ ហិ កិរិឃា ឃឌា ចិត្តចិក្លេបតោ តោបលក្លឹឃតេ, តឌាឃំ បទោក្លា កចតិ, តោតុត្តយចិបឃេបិ បទោក្លកាចោ តឃ្សា កចត្វេច៍ ឌាកាទោតាបិ ឃឌា យឌា យតោញ្យាតក្កោតោ អតុបលក្ខ្ពិ, តឌាបិ កចញ្យេចតិ ឌឃ្សេតុំ ចុត្តាំ ញ្យាបត្តចចត់៍ អកិតិឌ្ឍត្តិកាលេតិ កិរិឃា តិឌ្ឍត្តិកាលេ, ‘បុត្តោ-ហំ កាំ ចិលលិប, យត្តោ-ហំ កាំចិលលិបេ’តិ ព្ពឌយព្រោឌាហរណ៍ ចិត្ត ចិក្លេបចិបឃប្យឌឃ្សាតាឃត្វ បុត្តចចត់៍

លិ៍ ៦ឃ្យា

ឧយ្យោតោតីយិកា ឧយ្យោត្យេត្វា កហិតេតាតិ តៅនេឆត្វ តយេតត្ថាឌិក៌ា ចុត្តិ៍ គិយិត្តសង្ខារេបក្លាយ តត្តិ ចត្តទ្ធេ ចិសយសង្ខារេបក្លាយតេយាតិ ចុត្តិ៍ តេសត្តិ ឧយ្យោឌិត៌ ចិសយំ ឌតេយ្យតិ ‘តេហត្យផលេស្សិត្ថាឌិកោ’តិ៍ អាឌិសទ្ធេត បញ្ញបត្វតាឌតេយា កហិតា៍ អឆាឝ ក្រិយក្កហលាការេច ក្រិយាតិបត្តិយត្តិ កឆំ លត្តតិត្ថាហ- ‘ក្រិយាតិ បត្តិយ’ត្តិ អាឌិ៍ ក្រិយាតិបត្តិយត្តិ ចិចរលំ កតត្តិ សព្ពទ្ធេ៍

អកិតេឆយ្យត្វារេទតាតិ កិរិយាសក្លាតអត្វយុរលត, បកតក្រិយត្វ ចិតេសេសតត្តាតិ ក្រិយត្វាឌិការេតា អឌិកតស្ស ឆាត្យស្ស ចិតេសេសតត្តា៍ ត្តាឌំ ចុត្តិ តេហាតិ “អតិបត្តិយត្តិ អឌិកតក្រិយត្វចិតេសេសតំ, ចិតេសេសតត្ថា តេហាត្តិ តោឌ្យកំ កចិត្យរេហតិ កិត្ថារេហិ អកិតេឆយ្យត្វារេទត, តឆាហិ អតិបតតំ តាយ ក្រិយាយ តេហាតិ, ត ក្រិយត្វស្ស អយុឌ្ឍតេតា, តស្មា អតិបត្តិយត្តិចុទេត្តក្រិយាតិបត្តិ យត្តិ ត្តាឌំ ក្រិយត្វចិតេសេសតំ តេហាត្តិ អកិតេឆយ្យត្វារេទត តេហាតីតិ ក្រិយាតិបត្តិយត្តិ ចិចរលំ កត”ត្តិ៍ ចិឆ្យរេបត្ថតេយាបតិបិតេតាតិ ចិទ្យឌ្ឍបត្ថយេសយចាយាតិ អតេត្វា៍

ការលាេចកល្លេតាចាតិ តេហត្យតេតា ផលស្ស តេយា តេហត្យ តស្ស ចិកលេទ្ធតត៍ តតេឝតីយស្ស អតេត្វា ចត្តយាតចិសតេយតិ៍ ក្រិយាតិបត្តិយត្តិ ក្ខតាឌិ ក្រិយាតិបត្តិយំ៍ លិក្ខតេតាតិ គិយិតេត្តត៍ កយេកេត លិតេក្ខត កយ្មាយាតិបត្តិយា ត្យឌ្ឈតកាលំ ចត្តយារេតា ការេលិ ត តិត្ថតិ អតិក្កយតីតិ អាហ- ‘ចត្តយាតតាយ ញ្យតិក្កយា’តិ៍ តតេឆច ឲុងយតិ ‘សយកាល’ត្តិអាឌិតា៍ សយកាលត្តិ ឧកក្កូតេលា៍ ចត្តយាតស្ស ក្រិយាតិបត្យសយ្គចា តេឆចសិទ្ធ្យាតីតាតាកេតតេស្វយ្យាឌិតយ្គារេចា (អត្ថាឆា) ត្យបបត្តិយាតិ ចុត្តិ ចុត្តិយំ ‘សាយត្វិយាតិអាឌិ៍

លិតេក្ខតាតិ ឧត្វ បុទ្ធេ ឌក្លិលោត កយេតេ សតិ សកដិស្សាបទិយា កចតឌស្សតំ ឌក្លិលោត កយតស្ស សកដិបទិយាកចតតេហត្យតេត្ត លិក្ខំ, ឌក្លិលោត កយតស្សាតិបត្តិយា អត្ថារេតា កយតាឌិ លិក្ខំ៍ សកដិ កិរិយាកចតាតិបត្តិយា សកេដ កទ្យការារេរាបតាឌិ លិក្ខំ៍ បឍយចតេយ អទេហត្តកចតំ តំតេហត្យក្ខតត្ថា បត្តាឌ្ឍំ បតេទសំ បឍយចតេយ បត្តាឌ្ឍាគិយិត្តារេហត្តប្យត្តិលិតេក្ខត ចិត្ថាយ បត្តាឌ្ឍាយាតិបត្តិ ឈរេកយ្ចញ្យាចេងតាឌិលិតេក្ខត, អទេហត្តស្សាតិបត្តិ ច បត្តាឌ្ឍាគិយិត្តាការេចត [កាចចិរេហត (តេបិត្វតេក)] លិតេក្ខតាចសឹយតេតិ លិតេក្ខត ក្ខត ក្រិយាតិបត្តិ បត តេចឌិតត្ថា, យឌិ បតេតចយកិត្ថាលិកឹ បយ្យុត្ថាតិ តឌា បត្ថក្លដារេលាតេច សត្ថំ ចិត្ថាយ បយ្យុត្ថាតីតិ តេចឌិតត្ថំ៍ លិក្ខតេតាចសឹយយាតាយត្តិ បត ឝាហ្យតេល្លត ចុត្តិ៍

ប៏ តេហត្យ

គិត្ថកចតំ តេហត្យ (ត្យាឌិតា) តេហត្យផលការេចារេយតេចត្វ, តាតិ បត្តីតិ ឌឹតេបតិ៍ សត្ថាប្យត្ថតេយាឌាហរេលាចតេសតាតិ សតេត្ថាសំ ឧយ្យោឌិតយ្យត្ថយាតំ ង្គាហរេលាចតេសត៍ តេហត្យផលិតំ សត្កាចតេតាតិ ចុត្តត្តា តេហត្យផលិតិ ឌតេយ្យតិ ហតតយិត្ថាឌិតា៍ ឧចំ តេហត្យផលសត្កាចតេតា សត្ថការេល ច ចិឆាតតេតា ឧត្វ ចត្តយារេតបិ បតេប្យាតីតិ ការេចា៍ តេសា ច តេហត្យតេហត្យយត្តការេចា ច៍

៥៍ បតេញ្យា

បន្ថិយំ បន្ថិយំ បគន្តិអាឌិសុ បទោញាតិ បុទិយំ បឌំ, នយ្យន្ធតាតិ បន្ថិយំ បគន្តិអាឌិតា ឌដ្ឋដ្តាំ៉ នទេយន្ធ អញ្ញាយញ្ញា បុន្ធតា នយ្យន្ធតា, ឃាចតំ ទេឌហឹ ញ្យាឌិតា ឃាចតយត្តំ, ញ្ចដ្ឋ ស្សាយយ្យត្តស្សាត្តតយិដ្ឋាឃិនតំ៉ បត្តកាលចទេនត ច ចិនឃទកទេត កិត្ថាឃ បឹតិ ទេឃាទេឌត្វា អទេត្វា ឌដ្ឋទេត្តា៉ បត្តកាលំ ឌទេស្សតិ តិយិត្តក្ខតស្សាតិអាឌិតា៉ តិយិត្តក្ខតស្សាតិ ថំថំកិច្ចនយ្យដ្ឋទេត កាទលក្ខតស្ស៉ ចិឌិ តាយ ឌិដ្ឋឌយ្យិកនយ្យទាឃិក តិយត្តលាយត្តលាទេញ្ញូតទេបនតាតិ៉ ឲត្ត ច អត្តញ្ញាបត្តកាទេលសុ ច បញ្ចាយឹ ចិហិតា បទេទហិ, ឌិដ្ឋឌយ្យិកាឌិសុ បញ្ចាសុ នត្តយឹ៉ ញ្ចឆ បត ទេពា ទេន្តបិ ចិឌិចិទេនទានទេឃចាតិ ចិឌិយិអទេត្តាកទិត្វា ឲឃ្យាឌិ៉ ចិឌាត្យំ ឃំ ចុត្តំ ចុត្តិកាទេទត, ពឌិដាតិ ចត្តកាទេយា អាហ-

'អត្តញ្ញាបត្តកាទេលសុបិ'ន្ចាឌិ៉ ចិឌិប្យតីតិទេយច បកាទេនតិ 'ឲចំ កទេទឃ្យាឌី'តិន្ចាឌិតា៉ អត្ថដាតទេត្តាបិ ឌិទេបទេត្តាបិ កិទិឃាសុ ញ្យាបិទេទតិទេឃចាតិ ញ្យាបិទលាយ្យតីតិទេតាតិ ទេឃាទេឌត្វា អទេត្វា ទេចឌិតទេត្តា៉

ទេបនទេតបិ ពេលនត្តា ញ្យាកទលញ្ញូតំ នត្តយឹចិឌិន្ទិទេតាតិចុត្តិកាទេទត ឃំ ចុត្តំ, ថំ ដាតិ ចត្តយាហ- 'ទេបនទេត បិ'ន្ចាឌិ៉ នយ្យលតន្តិ ពេលនត្តា នដ្តិកាតំ នត្តយឹចិឌិចិឌាតយ្យទលត នយ្យលតំ៉ "អត្តយតិបទិកប្យទេត្តសុ នត្តយឹ"តិ (១-១-១១) កន្ចាតសុត្តំ៉ កត្តយិន្ទទេតា បទេស្ស អត្ថដាតតំ អត្តយតិ, បទិកប្យតំ នល្លក្ខណំ តិទ្ធបតំ បទិកទេប្យា ទេហតុចលកិទិឃា នយ្យទេចា ច, ពស្មិ អត្តយញ្យទេត្ត ច បទិកប្យទេត្ត ច នត្តយឹចិកត្តិ ទេហាតីតិ អទេត្វា៉ អត្តក្កហទលាត ចិឌិតិយត្តលាយត្តលាទេញ្ញូត បត្តតាបត្តកាទេលសុ ច៉

១០៉ ញុ អត្ថុ

ដ្ឋាហដិតិ កន្ធញុ កន្ធត្តុអាឌិតា ដ្ឋាហដិ៉ ឌដាញុតិ ឃាចទេត៉

១១៉ នញ្យ

អទហទេត្ត ចាឃទេយច បទេឃាទកា, ទេតាត កចំ ពលុ ទដ្ឋ កទេទឃ្យ កចំ អទទេហាតិ ទេឃាទេឌត្វា ឌដ្ឋទេត្តា៉

១២៉ នយ្យា

ទេឃាក្កុតាទេញ្ញូចនាតត្តិយស្សាត្តបឌំ , នត្តិនដ្ឋហតន្តិ នាយត្តិឃស្ស នដ្ឋហតន្តិ អទេត្វា៉ បទេឃាកាតុនាទិថំ ឌិទេបតិ នយ្យទេត្តា៉ កយ្យាទេតតិ នយ្យាទេចយិន្ចាឌិតា ក្វាឌិឌាញុហិ អចុន្ចាទេតបិ កយ្យាទេត៉ ដ្ឋាហដំ 'អបិបត្តថំ និទនា កិទេត្តឃ្យា'តិ៉ យហាឆលតាឃ ហត្តិហតទេត អលយត្តចិនទេឃ នយ្យាចទេត នញ្យបិ អលំ នដ្ឋា-ពាលយទេត្វា ឃុទេត្តាតិ ត កចទេត្តញ្យាឌទេឃា ហតិស្សតិ៉ ឌាញុតាតិ ឲត្ត ឌាញុក្កហទលាត ក្វាឌទេឃា កឃ្យត្ត ពត្ត ឌាញុនដ្ឋស្ស ទុញ្ញហត្តា បុត្តាចទិឃនញ្ញាឃ ចា៉ ដ្ឋាហដត្តិ កុទេញ្ញឃ្យ កចំ ញ្យាឌិតា៉

១៣៉ យាទេឃា

ឃ្វតិ យាឃ្វតិ ៩ត្ត ឃ្វុសខ្លោ៑ ៩ត្ត ព្ទាយឃ្វិ ១កាហខណោ៑ គិចទេ្តតិ យាសខ្លោតិ ខេសខេសា៑ អាទេ្ណត្តិ ព្ទាយិតា ចត្តយាត៌ ចតកាយត៌ ឌខេស្សតិ៑ អខេត្តាក្ខតល្យត្តាតិ លិប្យច្ចឃាកាខេចបិ អត្តតិ អខេត្តាក្ខតល្យត្ត ឆាត្យខេតា៑ ប្រអាឌិត៌ អាអាឌិតច្ចា សកកាខេលិតាយ ក្ខខេតា កាខេលិ៑ ឆាត្យសព្ទទេ្ឋា ចិខេសសតចិខេសស្សកាខេចា, ខេតតាហ- ‘ឆាត្តត្ត សព្ទទេ្ឋ ចិខេសសត ចិខេសស្សកាចលក្ខណោ’តិ៑ សព្ទត្តាល្យាត ចាខេច្ចខេត្ត ចិខេសខេស្សា ស្សាក្សត្តចាខេច្ចា ចិខេសសត៌៑

ព្ទខេដ្ឋាតិ បខេទសយិខេដ្ឋ៑ ឌាតតត្តចខេសត កាយតត្តត្តាតិ “កាយតត្តា កាយុកា”តិ (៥-១៥) ស្សុខេត្ត កាយតត្តសខេក្ខត ‘ខេឃ កាត្យត្តា ខេត ព្យុឆ្នត្តា’តិ ឌាតតខេត្តាបិ កាហិខេតាតិ ៩ច៌ កាហិតឌាតតត្តចខេសត កាយតត្តត្តាតិ អខេត្តា៑ អក៌យតាតិ បិលិតិឃាត៌៑ តឆា សខ្កស្សត្តយាហ- ‘អតត្តខេទត កាតត្ត’(ត្តិ អត)ត្តខេទ ច្នុខេត្តត កាខេលាក្ខខេតតាតិ អខេត្តា៑ អក៌យខេតាតិ បិលិតិឃាតខេយច ព្ទឆាឌិខេប្យតសយុច្ចឃំ ចត្ត្យាហ- ‘សយុច្ចខេឃា’ព្ទច្ចាឌិ៑ អចា្រត កឆយខេតកាឃំ កិទិឃាត៌ ឌិឃ យាតតា ឃាចតា ៩កាចាដតកិទិឃាឡ្ឃតកិទិឃា ខេចត្យាសក្ខិឃាហ- ‘សាឆតខេកឌខេត’ច្ចាឌិ៑ យឆាឌិសាឆតាតប្ហខេឌតាដត កិទិឃាឃបិ ខេកខេឌាតិ អខេត្តា៑ តក្ខិទិឃាប្យឆាតស្សាតិ សា លចតកិទិឃា បឆាតយស្ស កត្ត្យខេតា៑ ខេឃា- ឃយខេឡ្ឌាបិ តិខេឃាខេឌខេត្តា ចិឃ កិទិឃំ កខេទាតិ ខេសា តា-ឡ្ឌាកិទិឃាបឆាខេត ឃ្យុខេត្តា, តក្ខិទិឃាប្យឆាខេតខេឃខេចតិ៑

១៣៑ ឞុទ្ធ

យហាចាល្យ្ខបត្តា បកខេលាស្ស តឌខេបក្លាឃ ចាខេល្យកខេឌសត្ត “ចត្តយាខេត តិអត្តិ, កចិស្សតិ”ច្ចាឌិត៌ ចាល្យាតត្តិ អាហ ‘ចាខេល្យកខេឌខេសហិ’តិ៑ អខេតាខេឃចយាហ-ចាល្យាចឃខេចាបខេទា-ឆ្យុតា កទឹឃខេត’តិ៑ ចិឌិចាល្យត្តយស្ស ឌខេស្សត្តា តិឃយចាល្យត្ត ឌាតិ ឌខេស្សត្យ ‘អឆចា តិឃយត្តយិឌត្យាឌិត’ត្យាហ៑ តិឃយស្សុត្តត្តខេយច ឞ្យុដឃតិ ‘ខេតហិ’ច្ចាឌិតា៑ ខេតហិ ខេតហិ ស្សុខេត្តហិតិ “ចត្តយាខេត តិ អត្តិ”ច្ចាឌិហិ ខេតហិ ខេតហិ ស្សុខេត្តហិ៑ ព្ទាយិតាតិ “ឞុទ្ធបទា”ឌិតា ព្ទាយិតា ស្សុខេត្តត៑ តត្យ ត្យុយ្យុយ្យឃខេសឃ្វតិ ៩ត្តខេក ច្នុច្ចយាខេត ‘ត្យុយ្យុយ្យុខ្កចចតិខេឃឞ្ហ តឌខេឡ្ឌាសខ្កចចតិខេឃឞ្ហ ច កាខេទខេកឃ្ខ’តិ អឃំ ចិខេសខេសា ក្យុខេតា កាយ្យខេត ខេឃខេតច៌ ចិចដ៌ត្យាហ- ‘កត្ត្យកខេយុ’ច្ចាឌិ៑ កត្តាឌិឞ្ហ ចិឆាតច្ចា ចក្លតិ៑

កត្ត្យកយុាតខេយចាតិ ព្ទាយិតា កាច៌ ត្យចដ្ឋិតតិ៑ តឆា ឆ ចក្លតិ- ‘ត្យុយ្យុយ្យុខ្កចចតិឃត្តាកាចា’តិ៑ អសត្តក្ខតាខេឃច្ចាឌិកខេយកចឆត សប្ហខេច កាខេលាំ, ត្យុយ្យុខេយ្យច្ចាឌិកត្ត្យ បឆយបុទិសសប្ហខេច៑ ត្យុយ្យុយ្យឃខេសឃ្វ ខេហាត្តា យឡ្ឌិយ្យុត្តយបឆយា កឆំ កាចាឌិឞ្ហ ចិឡ្ឌាឃត្តិ កឆច្ចា ត្យុយ្យុយ្យុឌិសខ្កចចតិឃស្ស កាខេកត្តស្សាល្យាខេតត តត្ត ចិហិខេតត សឡ្ឌាចិកត្តា ត្យុយ្យុយ្យុឌិសខ្កប្យខេឃាកាកាខេចាច្ចាសក្ខិឃ ឃំ ច្នុត្ត ច្នុត្តិឃំ ត៌ឌាតិ ចិចខេទខេត្តត ‘ឃឌិ កាចាឌិឞ្ហ យាតាឌខេឃា ត ចិឌិឃខេត្ត តឌាយាតាឌិឞ្ហ បខេទឞ្ហ កាចាឌិឞ្ហ ក្យលិឌិត៌ ចិឆាតខេយច ខេតាបបឌ្ឋតិ’តិ ព្ទាយិតា សាយត្តិខេឃត ត្យុយ្យុឌិឞ្ហ កាខេទខេកឞ្ហ យឡ្ឌិយាឌិត៌ កាខេចា ចិឡ្ឌាឃតិ ខេតខេតច ត្យុយ្យុឌិកាខេកត្តស្ស តត្ត ចិហិខេតតាល្យាខេតត សឡ្ឌាបិតត្តា ត្យុយ្យុឌិសខ្កប្យខេឃាខេកា តាយ ត ខេហាតិតិ ឌខេស្សត្យ ‘ត្យុយ្យុឌិស្សិ’ច្ចាឌិកយាខេទ្ឋ៑ ឃខេឌ្ឋច៌ ត្យុយ្យុឌិសខ្កប្យខេឃាខេកាខេឃច ត សិឃា ច្ចាហ- ‘ឃខេឌ្ឋច យិច្ចាឌិ៑ បទិហាខេទយាហ- ‘សសខេក្ខតា’តិ៑ ត្យុយ្យុឌិសខេក្ខត៑ ទ្រាហុលាព្ទច្ចខេតតាកិហិតខេយច ឌាហុត្ត ឌាហខេចាតិ

ចចនេតតាត្ថុនេត៑ ចចតាការេច ពធំ ត្យល្យាធិករលត្តិត្យាហ- 'អត្ថុយាតឃ្សិ'ច្ចាធិ៑ អត្ថុយាតឃ្សាតិអត្ថចធិតន្តាឃ្ស ពន្ធតិច្ចាធិតា តិទ្ធិ ឃ្ស ពត្តុនេតា៑

អត្ថចានេឌតាតិ (ត្យប្យាធិ) អត្ថចានេឌត៑ "តាយមិប្រយុជ្ជយានេតបិ ត្យល្យាធិករនេលា បឆនេយា"តិ (ឲ្យ-១-៥) ពច្ចាតចចតំ, នេតតាហ- 'នេតនេតចិ'ច្ចាធិ៑ អឃយាតាធិករលត្តា ហិ 'តឃាបច្ចនេត'ច្ចានេឌា ត កចតិ៑ តឆាហិ តនេឃនេច្ចតំ ពត្តុចាធិ បច្ចនេតនេច្ចតំ ពយុចាធិ ពនេយុ អាត្យាតប្យច្ចឃ ចិឆាតនេតា៑

'ឲហិ យនេញ្ញា ឧនេឆត ពមិឃ្សឃិ'តិ ឋាលិតិឃាតិយតតិប្យាឌតក្កនេយា (តិនេឃ្ស) នេត 'បរិហានេឃ'ច្ចាធិតា៑ យញ្ញាតិឃ្ស បនេឃានេពតិ ប្តុបឌចនេឃត យតឆាត្យឃ្ស បនេឃានេព៑ ឆាត្យប្យាតិ ពមិអាធិនេតា៑ ប្តូតួយ បុរិនេឃពចចនេត បនេត្តុតិ ពមិឃ្សាឃឹតិ បនេត្តា៑ យឌ្ឍូរយាកិយនេតាតិ ពមិឃ្សឃិត្យកិយនេតា៑ យឌ្ឍូរយ បនេត្តុតិ យញ្ញានេឃតិ បនេត្តុ, ប្តូតួនេយពចចត មិដ្ឋត្តិ យនេញ្ញាតិដ្ឋិ៑ ឰតំ ចុត្តំ នេហាតិ "យញ្ញានេឃ ត្តំ ឧនេឆត ពមិឃ្សាឃឹតិ ចត្តនេត្តា យនេញ្ញា ត្តំ ឧនេឆត ពមិឃ្សឃិតិ កចតីតិ (ចុត្ត"ត្តិ)៑ ឲហិ យនេញ្ញាច្ចាធិ ត តិច្ចិ ចុត្តំ ចុត្តិឃំ៑ ឃឆាឃចិឃនេឃចយឌ្ឍុរត្តយា ឃយុជ្ជតិ, តឆាឃដ្ឋត្ថរុបឌឃ្សឃយាហ- 'ឲចនេយត្តាកិឃដ្ឋនេត្តា'ច្ចាធិ៑ បរាកិយតំ ឃដ្ឋត្ថិ ពុរុយានេតា អាហ- 'តនេត្តុច'មិច្ចាធិ៑ អនេឆាច្ចនេតច្ចាធិតា បរាធិប្យាឃយាហ- 'ឃនេឌ'ច្ចាធិ៑

ឃនេឌចយកិឃដ្ឋនេត្តាតិ 'យញ្ញានេឃ ត្តំ ឧនេឆត ពន្ធាឃឹ'តិ ឃឌា ឲចយកិឃដ្ឋនេត្តា ពរឹឃតីត្យនេត្តា៑ នេឃា នេចចយត្ថពនេតាតិ 'យនេញ្ញា អហំ ត្តំ ឧនេឆត ពន្ធឃិ'នេច្ចចំ នេឃា ច បនេឃានេពា អត្ថពនេតាត្យនេត្តា៑ បពារនេត្តរពប្យតាឃាតិ 'យញ្ញានេឃ ត្តំ ឧនេឆត ពន្ធាឃឹ'តិ អត្តរពប្យតាឃ៑

១៥៑ អាព្រា

នេតតឆាតិ ឃយាឃិតនេត្តត ច,ឃ្សត្យាធិតយក្កហលត្តិ ឃធិ នេតឃំ ពហលំ ឃិឃា អាព្រាឃ្សាធិឃ្សុតិ ត ឃយានេឃត ចនេឌឃ្យ៑

១៧៑ ក្សុឃ្ស

ពតាពតប្យឃក្កិនេឃា ចិឆិ នេឃា តិនេច្ចា-តិច្ចា ឌលចាតិ បឆយំ ចុព កចតីតិ ឌនេឃ្សត្យយាហ- 'ពតាពតប្យឃក្កិត្តា'ច្ចាធិ៑

១៨៑ បុន្តា

អអាត្យនេបនេក្លូតិ អអាធិឃ្សុតិ អត្ថចត្តអអាត្យនេបនេក្លូ៑

១២៑ ការ

តត្ថ ច ‘នោវស្សា’តិ ពរ្សា ចុត្ត “កូចិ ចិកនណាត “មិនេច្ឆច (៥-១៩១) លេខបេ សិឃាតិ ‘ករស្ស ព្យ’ត្តិ ចត្តត្តិ ទោងតយតសិ តិឆាឃាហ-
‘កូចិ ចិកនណាត់ ត្យាគិ៍ អវញ្ញាតបរោឃាកាត្យសនណា បរោឃាកាត្យសនណំ ចិតា ជួលេខបេ ចិញ្ញាតុំ ត សក្កាតិ សម្ពន្ធោ៑

១៣៑ ហាស្ស

ការិយំ អាហញ្ញន្តាតយស្ស អត្ថិតិ ការិយី, តេត អបនោ ការិយី ហញ្ញតិ ហិសិឃតីតិ អត្ថោ៑

សហោរស្សហិតិ ករស្ស ជួការេត ស្សេត ច សហ ហាស្ស ស្សេត សហាតិ អត្ថោ៑ អឆ ពឆំ ជួស្សេហិ សហេច ចុត្តា
ងេនោតិចិញ្ញាឃតីន្ទ្រាសក្កិឃាហ- ‘សហចចតសាយត្តិឃា’តិ៑ សហ សទ្ទស្ស សហត្ត(ស្ស ច) នោស្ស ស្សេតាតិ ពឆតសាយត្តិឃាតិ អត្ថោ៑
អឆិប្បាយំ ចិចនតិ ‘ទុចំ យញ្ញតេ’ន្ទ្រាឌិតា៑ ទុចំ យញ្ញតេ- ជួស្សាត យតាងេសិត្តេ ឡាន្ទ្រាឌិតា បរិងេត កចិតវ្តាមិច លក្ខិឃតេ... តេតតច
បរិងេតសហចចតសាយត្តិឃស្ស បតីតិសក្កាចតោ៑ ត ព្យ ‘ទុចំយញ្ញតេជួស្សាតយត្តាងេសត្តេ ហាស្សចាតិ ចចតយតត្តក់ សិឃា ហា តោ
ចេត្តេច ចងេត្យ ជួស្សាតយតាងេសិត្តេ’ន្ទ្រាឌិតា បរិងេត... ជួស្សាតយត្តាងេសប្បសក្កស្សេចាកាចតោ៑ តហេត្តាងេសាងេសិ សម្ពន្ធឈ្ជិ
អត្ថិ... នោស្សាតិ ចិនេសតឈ្ជិឃាប្បឆាតាឃ ស្សេតាតិ សហេត្ត តតិឃាឃ ច តិន្និដ្ឋត្តា៑ ក្តាឃត្តាតិ ស្សត្យាឌីសុស្សាឌីសុ ច៑

១៤៑ អាត្រា

បុព្វសនលេខបេតិ ចិកនណលេខបេ អាកាកានងេស ច ខ្ទិសុ ចានេសុ បុព្វសនលេខបេ៑

១៥៑ កមិ

អកាតិ ត្រាមិត្យលេខបេ, អាកាកានងេស ច បុព្វសនលេខបេ៑

១៦៑ ឆំស

អកន្សា អកន្សិតិ តិក្កហីតាកេមត៑

១៧៑ ណាតា

ឞ្ឌិ្យាភុពគ្គាភត្តិ បរិច្ចត្តាភុពគ្គាត៌

១១៍ អា៤ា ក្កា

ឃុរត្ត អាតិ ក្ខយិភា ក្ខកឃត្ថ បផយបុរិរសកចចតិ៌ កហិតត្តិ អាហ- ‘អា’តិអាទិ៍

១៣៍ ក្យស

អកិទ្ធហិតិ “ញ្ញាញ្ញារត ជិឈរឃ្យា”តិ (១-១១) ជិរឈា៍

១៣ុ៍ អា ៤ា ឃ្យ

បររាក្លាបរភាយឆេឃ្យាភត្តិ បររាក្លាតិអញ្ញាភាយាត៌

១ប៉៍ ៦ឃ្យា

រតរហចាតិ រហក្ក ចុត្តឃុត្តក្ករឃរហច, សហចរិតរោររឃភាតិ “ក្នរត ៤ា ក្ន៉ា”ក្ខក្ខារគា (៩-៣) បរគ្គរក្ក បផយ បុរិរសកចចតអាការរត “អតញ្ញតរត អាញោ”ក្ខក្ខារគា (៩-៣ុ) បុញ្ញគ្គរក្ក បផយបុរិរសកចចត អាការរត ច សហចរិតាការរាភរយច បក្ខាសត្តិឃា សហចរិតា បត្តិចរសត បចត្តរោររឃត កហលត្តិ អរត្ត៍ កហិតត្តា ត្តាទិ សញ្ញត្ថិ កឃ្យុតតិ សញ្ញរត្តា៍ តិឃ្យឃកកលំ ភាយ ញ្ញត្តិចរសរតច, ត សាយញ្ញាចរសភាតិ អាហ ‘៦រតភា’តិអាទិ៍

៣០៍ ៦ញ្ញ

អត្តូសរាទិរលិរបិ “រាភុពរត្តត្តសរាទិឃ្យា”តិ (៣-១១១)៍

៣១៍ ញ្ញឃ្យ

អារគសាភត្តិ អអាទិភយារគសាត៌

३९៸ ឆ្មុំឃ្សា

ប្បុត្តាសិក្ខិ អកាសិក្ខិ ៩ត្តូ៸

३៧៸ ឋឃ្សា

ក្រឃត្តូចិហិតាតយ្យិ ឆាត្យចិហិតាតយ្យិ អនេក្ខាណំ ឋក្ខាឌឹតំ បក្ខឃាតំ ត ពហលក្ខិ សប្ពុនេក្ខា៸

३३៸ យិយា

អយិក្ខុិអាឌឹតិ ចក្ខុយានេត ឋក្ខាឌឹស្ស ចា យិយាតយ្យុទាហរណាតិ៸

३ល៸ ហិយិ

យ្យុឃ្យាយិ យ្យុហ=ឧចឌិនេក្ខ “ឌិចាឌឹហិ ឃក” (३-១៧១)៸

៩១៸ ខោាឃ្សា

ឌាតាតិ “ខោាឃ្សា នេត ឌា” (३-១៧០)

៩ល៸ ហតា

ឋ ច ឋា ច ឋ ឋា៸

ល០៸ ពឃិ

ខ្ពុយិតា ពតា ពឃិនាតិ អន្ទ្យាហរិតក្ខា៸

លិ១។ ដា

ឧឃ្យុយាឌឹត៌ ឧឃ្យស្សាតិ ទុត្តត្តា ឪបើងិចខ្ខិតស្សាតិ ចិន្តាឃតិ។

លិ៣។ ក្រុ

ឌ្ឋកាទោ ក្រុតិ ឆិទេឃាកបុឌ្ឍត្តា ទុត្តិ។

លិ៤។ ឌ្ឋចិ

ចិកទលាសង្គស្ស អន្តោឆាបិ ញ្ជចទេឆ្នងកត្តសបុក្ខច ព្ថឆាធិទេបុ្យត៌ ញ្ជចទេឆ្នងកត្តបុ្យជិបិទេធព្យុយាហ- ‘ឃធិបិ’ច្ចាធិ។

លិ៥។ ឧឃ្យា

អន្តោត្រាបឹតិ ករេចឃ្យាយុករេចឃ្យាទើយច្ចត្រាបិ។

ព្ថតិ ទេយាក្កល្លាតបត្ថិកាឌឹកាឃំ សារត្ថចិលិសិតិឃំ

លង្ឌកល្ឌចណ្ណតា តិង្ឌិតា។

តិង្ឌិតា ធ សន្តឆា សារត្ថចិលិសិតឹ ឌឹទេកតិ។

តិកយ

១។

សន្តងា ស្ុកងាឃិត្តា, សត្តាតត្តតិទេសចិទេត;

បសទេត្ថ-ត្ថត្ថសន្តាឃ, បន្តាទេត ស្ុកសន្តិទេត។

១៍

ធាគចិក្កយបញ្ញាត្ថឃាខិក្យហសាលិតា;

ស្កសេតាឆិតាឆេត, ពាទិពេ ចសពា សពា៍

២៍

បជិសល្លាតសាទ្រប្យេ, ចិហាទេ សាឆ្កោធទេ;

យតោត្យក្បលេ ឃោគឹតំ, ចទេ ចិក្កយស្យត្ថទេ៍

៣៍

ឆេទត ទឃិពា សាឃំ, សាសត្យឌ្ឋោពតត្តិតា;

ឌឹពា ក្រ្យបឥខ្ពធាឌ, ទឌោយត្តុពសេចិតា៍

ទ៍ ពាហ្យស្យ្យពាតំ ចិញ្ញ្យតំ, បទយត្តាចកាហិតំ៍

បចត្តព្យ ឌិទំ ចេពា, ទញ្ញ្ឃត្តិ តិទត្តទំ៍

៤៍

ឃេសំ ត សញ្ញិពា បញ្ញា, តេគសត្តត្តទោឌិពា;

សយ្យោហត្កហពាចេពេ, តាចព្យញ្ញត្តិ គិញ្ញិបិ៍

៧៍

កិត្តេហិ បរិកស្សុស្សា, េឃឞំ ភត្តិ ក្សន្ធិតហ;

េឃ តប្យាកសេខាកិណ្ណា, េតច សាទ្ធចិេចកិេភា៍

៨៍

បុញ្ញេភ សត្តឲចភាឌតិេតភ េតភ,

សប្ពួសាសភចេទាកឃកាទេហាភ;

េលិកាយិេសស្ស្បិ កិេលសយលិ អលេក្កា,

សប្ពួសាសភចេទាកឃយាចេទឃ្យ៍

៩៍

េឃ-ភត្តតត្តទតភាកទយត្តេភភ,

យត្តាច េលិល្លសិតឆាាហចេទភ លដ្ឋា;

សាទាយឆាតិ ស្សុលិតា ស្សុលឃត្តិ ចេញ្ញា,

េតេយ ឌឃត្តិ ក្សទចា ក្សទេចា ក្សេហាហិ៍

១០៍

ឌិកាេឃា ចិភសាឌិភ៌ ចិទេចឃិ េឃា កណ្ហក្សាបេទា,

ចិញ្ញាត៌ ឌិតសាយសាយលយពឹសោ-កាសិ ធាតាក្យល់;

សត្តោសក្កយភោយភោយកយភោ សក្កាចតិ៍ឃោ យហា,

សាយឹ យេ ក្សុរ្សុបុក្កចោ ចិឌឃពេ សារឹស្ពេតា-ឃំ ក្សចិ៍

១១៍

រាឌា ចិក្កយពាំហ្ស ពាំហិតរិប្ព តាច្ចស្ស [ករតាស្ស] លេរាកិស្សរោ,

សប្ដុិត្តាភិហភោ ពិសឹហឡអបពឹ ឃោឃំ យហាចិក្កយោ;

ភិក្ខឹពោ [ពិស្ករោ] ចិឌឃាឌិពាំហ្ស ចិឌឃឹ សោ អាសិ លក្កិស្សរោ,

ពំ ភិស្សាឃ ចល់ ចិរាឃ ចលពត្បោពំ សពំ សត្តពំ៍

សិទ្ធិ រត្ន

១៍

អក្កុយ្ចាពិចំសេភ, អកឃារាយសាយិភា;

បត្ថិកាចណ្ណភាក្វតា, សា សារត្តចិលិសិតិ៍

១៍

(យប្ដុគ្គរយារោរាបេត្តា, ចិសោរាឆេត្តា ឃធាពាល់;

សកិយញ្ចហារេត, ពិឌីចឫ ពរិត្តតា៎

៩៎

ឃុេត្ត ចេស្ស លក្កាឌីបិ, សទ្ធេយាហតា ប្ត;

កាស្សប្បឌីបកាតត្ត, កាសិកាបញ្ចកាឌីហិ៎

៣៎

សំសត្តិត្វា ចិចាទេត្វា, ចាទេចត្វាច ប្តប្បត៌;

ក្លាតាឆិកាឌិ ទោសាតិ, អបេតត្វា សិទេតសិទេត៎

៤៎

ស្ទុ្ធទោ ច ចេស្សសា, បិបិតា បកតិទ្ធិតិ៌;

ស្ទ្ធាស្ទ្ធិច ឌេស្សត្តិ៌, សោទេឆ្យ បិចស្ទ្ធិយា៎